

Zpráva o situaci v oblasti migrace na území České republiky za rok 2005

Praha 2006

Obsah

ÚVOD	6
I. ZÁKLADY MIGRAČNÍ POLITIKY	8
I.1. INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC	8
I.1.1. Působnost Ministerstva vnitra ČR	8
I.1.1.1. Působnost Policie ČR	9
I.1.2. Působnost Ministerstva zahraničních věcí ČR	11
I.1.3. Působnost Ministerstva práce a sociálních věcí ČR	11
I.1.4. Působnost Ministerstva průmyslu a obchodu ČR	12
I.1.5. Působnost Ministerstva spravedlnosti ČR	12
I.1.6. Působnost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR	13
I.1.7. Působnost Ministerstva pro místní rozvoj ČR	13
I.2. LEGISLATIVNÍ RÁMEC	14
I.2.1. Zákon o pobytu cizinců	15
I.2.2. Zákon o azylu	18
I.2.3. Zákon o zaměstnanosti	20
I.3. VÍZOVÁ POLITIKA	20
I.3.1. Modernizace vízového procesu	26
I.3.1.1. Vízový informační systém (VIS)	27
I.3.2. Biometrika v cestovních dokladech	27
I.4. OCHRANA STÁTNÍCH HRANIC	28
I.5. JEDNÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY VE STRUKTURÁCH EVROPSKÉ UNIE	31
I.5.1. Směrnice přijaté Evropskou unií z oblasti azylu a migrace	32
I.5.2. Obecný program Solidarita a řízení migračních toků	33
I.6. PŘÍPRAVA ČESKÉ REPUBLIKY NA ZAPOJENÍ DO SCHENGENSKÉ SPOLUPRÁCE	36
I.6.1. Národní schengenský informační systém (N.SIS ČR)	37
I.7. CIZINECKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM (CIS)	38
I.8. EURODAC	39
I.9. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	39
I.10. AKTIVNÍ MIGRAČNÍ POLITIKA	46
I.11. AKČNÍ PLÁN BOJE S NELEGÁLNÍ MIGRACÍ	47
ZÁVĚREČNÉ SHRNTUÍ KAPITOLY	48
II. LEGÁLNÍ MIGRACE: LEGÁLNÍ VSTUP A POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR	53
II.1. DRUHY POBYTU	53
II.2. VÍZA	55
II.3. PŘESHRAŇNÍČNÍ POHYB	55
II.4. POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	56
II.4.1. Cizinci s povoleným pobytem v ČR	57
II.4.2. Přejížděcí pobyt na dlouhodobá víza, dlouhodobý pobyt a přechodný pobyt občanů Evropské unie	62
II.4.3. Trvalý pobyt	63
II.4.4. Migrace příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky na území České republiky	64
II.5. ZAMĚSTNÁVÁNÍ A PODNIKÁNÍ CIZINCŮ V ČESKÉ REPUBLICE	67
II.5.1. Zaměstnávání cizinců v České republice	67
II.5.1.1. Nelegální zaměstnávání cizinců	69
II.5.2. Podnikání cizinců v České republice	72
II.6. AZYL	73
II.6.1. Azyl a Evropská unie	73
II.6.2. Žadatelé o azyl	75
II.6.2.1. Řízení o udělení azylu v České republice	80
II.6.2.2. Podíl České republiky na žádostech o azyl podaných v EU v roce 2005	82
II.6.3. Nezletilí žadatelé o azyl bez doprovodu rodičů či zákonných zástupců	82
II.6.4. Oddělení Dublinského střediska	85
II.6.5. Azylová zařízení	86
ZÁVĚREČNÉ SHRNTUÍ KAPITOLY	88
III. NELEGÁLNÍ MIGRACE	92
III.1. TRASY NELEGÁLNÍ MIGRACE V EVROPSKÉM KONTEXTU	92
III.2. NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČESKÉ REPUBLICE	93
III.3. NELEGÁLNÍ MIGRACE PŘES STÁTNÍ HRANICE ČR	98
III.3.1. Počty osob a jejich státní příslušnost	99
III.3.2. Trasy nelegální migrace	105

III.3.3. Způsob vstupu na území ČR	109
III.3.4. Cestovní doklady	110
III.3.5. Nelegální přechody státních hranic za asistence druhé osoby	115
III.3.5.1. Převáděné osoby dle metodiky CIREFI	120
III.3.6. Nelegální přechody státních hranic v úkrytech dopravních prostředků	121
III.3.7. Opakované nelegální přechody státních hranic	122
III.4. NELEGÁLNÍ MIGRACE NA ÚZEMÍ ČR - PORUŠOVÁNÍ POBYTOVÉHO REŽIMU	123
III.4.1. Počty osob a jejich státní příslušnost	126
III.5. REPRESIVNÍ OPATŘENÍ	127
III.5.1. Přestupky a správní delikty	128
III.5.2. Správní vyhoštění	128
III.5.3. Soudní vyhoštění	129
III.5.4. Zařízení pro zajištění cizinců	130
III.6. PODÍL ŽADATELŮ O AZYL NA NELEGÁLNÍ MIGRACI	132
III.7. READMISNÍ DOHODY	134
III.7.1. Provádění readmisních dohod s jednotlivými státy	136
ZÁVĚREČNÉ SHRNTUJÍ KAPITOLY	139
IV. TRESTNÁ ČINNOST CIZINCŮ	142
IV.1. TRESTNĚ STÍHANÍ CIZINCI NA ÚZEMÍ ČR	142
IV.2. ODSOUZENÍ CIZINCI	145
IV.3. TRESTNĚ ČINNÝ ZJIŠŤOVANÉ ÚTVARY SCPP PČR	146
V. INTEGRACE A STÁTNÍ OBČANSTVÍ	148
V.1. INTEGRACE CIZINCŮ	148
V.2. INTEGRACE AZYLANTŮ	152
V.3. PŘESÍDLOVÁNÍ KRAJANŮ	153
V.4. STÁTNÍ OBČANSTVÍ	154
VI. ROZVOJOVÉ PROJEKTY	156
VI.1. PROGRAM HUMANITÁRNÍCH EVAKUACÍ ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH OBYVATEL (MEDEVAC)	156
VI.2. PROJEKTY ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE	157
VII. PROJEKTY MV ČR ZAMĚŘENÉ NA SPECIFICKÉ KATEGORIE CIZINCŮ	162
VIII. ZÁVĚR	164
TABULKOVÁ ČÁST	166
II.2. VÍZA	166
Legální migrace – přehled o počtu podaných žádostí o udělení víza podle státních příslušností	166
II.3. PŘESHRANIČNÍ POHYB	166
Legální migrace – Přeshraniční pohyb na hraničních přechodech ČR	166
Legální migrace – Přeshraniční pohyb na hraničních přechodech ČR – porovnání shodného období roku 2004/2005	167
II.4. POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	167
Legální migrace – cizinci s povoleným pobytem na území ČR	167
Legální migrace – cizinci s povoleným pobytem na území ČR – porovnání shodného období 2004/2005	168
Legální migrace – cizinci s povoleným pobytem na území ČR – porovnání shodného období 2004/2005	169
Legální migrace – cizinci s povoleným pobytem na území ČR dle teritoria ObŘ SCPP – porovnání shodného období 2004/2005	169
Legální migrace – cizinci s povoleným pobytem na území ČR dle teritoria krajů ČR – porovnání shodného období 2004/2005	169
Legální migrace – cizinci s povoleným pobytem na území ČR dle teritoria krajů ČR (správní členění)	170
Legální migrace – cizinci s povoleným pobytem na území ČR – porovnání stavu k uvedenému datu roku 2004/2005	170
Legální migrace – Přehled o počtech cizinců z EU a třetích zemí podle druhu povoleného pobytu k 31. 12. 2005	172
Legální migrace – vybrané činnosti oddělení cizinecké policie	172
II.5. ZAMĚSTNÁVÁNÍ A PODNIKÁNÍ CIZINCŮ V ČESKÉ REPUBLICE	173
Legální migrace – zaměstnání cizinců k 31. 12. 2005	173
Legální migrace – počet podnikatelů k 31. 12. 2005	176
Legální migrace – počet podnikatelů – cizinců dle pohlaví k 31. 12. 2005	176
Legální migrace – počet podnikatelů a živností k 31. 12. 2005	177
Legální migrace – Ekonomické aktivity cizinců a gender k 31. 12. 2005	180
II.6. AZYL	180
Legální migrace – počet žadatelů o azyl a udělených azylů v České republice v jednotlivých letech	180
Legální migrace – přehled o počtu osob, kterým byl azyl udělen – podle let a státních příslušností	180
Legální migrace – řízení o odnětí azylu (7/1990 - 12/2005) - aktuálně platné azylы k 31. 12. 2005	181
Legální migrace – místo podání žádosti o azyl v roce 2005 - podle státní příslušnosti žadatelů	183

Legální migrace – srovnání vývoje počtu žadatelů o azyl v Evropské unii v letech 2004 a 2005	184
Legální migrace - počet dublinských případů v letech 2004/2005	185
III.2. NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČESKÉ REPUBLICE	185
Nelegální migrace v ČR - porovnání shodného období 2004/2005	185
Nelegální migrace v ČR - rok 2005	186
Nelegální migrace v ČR - rok 2005	186
Nelegální migrace v ČR - rok 2005	187
Nelegální migrace v ČR - rok 2005	187
III.3. NELEGÁLNÍ MIGRACE PŘES STÁTNÍ HRANICE	188
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky od roku 1996	188
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – porovnání shodného období roku 2004/2005 – osoby celkem	189
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – porovnání shodného období roku 2004/2005 – osoby celkem (okresy)	190
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky v krajích dle správního členění – porovnání shodného období roku 2004/2005	190
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – rozdělení podle světadílů	191
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - rozdělení podle světadílů – porovnání shodného období roku 2004/2005	191
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – občané ČR - porovnání shodného období roku 2004/2005	191
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci – porovnání shodného období roku 2004/2005	192
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci s vízovou povinností pro vstup a pobyt v ČR - porovnání shodného období roku 2004/2005	193
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci bez vízové povinnosti pro vstup a pobyt – porovnání shodného období roku 2004/2005	194
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci 3. zemí - bez občanů EU, EEA, EFTA - porovnání shodného období roku 2004/2005	195
Směr nelegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci 3. zemí - bez občanů EU, EEA, EFTA - porovnání shodného období roku 2004/2005	196
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – státní příslušnosti osob	197
Nelegální migrace přes SH ČR – 15 nejčtetnějších státních příslušností sousedních zemí – porovnání shodného období roku 2004/2005	198
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - 15 nejčtetnějších státních příslušností sousedních zemí - rok 2005	198
Směr nelegální migrace přes státní hranice České republiky u 15 nejčtetnějších státních příslušností sousedních zemí - rok 2005	199
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – způsob vstupu migrantů na území ČR před nelegálním překročením státních hranic ČR ve směru z ČR – porovnání shodného období 2004/2005	199
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zjištěné ve směru z ČR a způsob jejich vstupu na území ČR – porovnání shodného období roku 2004/2005	200
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zjištěné ve směru z ČR do SRN a způsob jejich vstupu na území ČR – porovnání shodného období roku 2004/2005	201
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zjištěné ve směru z ČR do Rakouska a způsob jejich vstupu na území ČR – porovnání shodného období roku 2004/2005	201
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zadržené ve směru z ČR do Polska a způsob jejich vstupu na území ČR – porovnání shodného období roku 2004/2005	201
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – počet osob, které využily neregulérní cestovní doklad	202
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – využití neregulérních cestovních dokladů – srovnání osob, které použily neregulérní doklad při přechodu SH ČR v roce 2005	205
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zadržené s neplatným cestovním dokladem, převáděné, v úkrytu DP, opakovaně	206
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zadržené s neplatným cestovním dokladem, převáděné, v úkrytu DP, opakovaně – porovnání shodného období roku 2004/2005	206
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – převáděné osoby – porovnání shodného období 2004/2005	207
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zadržené v úkrytech dopravních prostředků	207
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - osoby zadržené v úkrytech dopravních prostředků, podle státní příslušnosti – porovnání shodného období roku 2004/2005	207
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby opakovaně zjištěné – porovnání shodného období roku 2004/2005	208
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby opakovaně zjištěné – porovnání shodného období roku 2004/2005	208
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - podíl orgánů ochrany státních hranic na odhalení nelegálních přechodů	208
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - podíl orgánů ochrany státních hranic - porovnání shodného období 2004/2005	209
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - podíl orgánů ochrany státních hranic na jednotlivých úsecích SH ČR - porovnání shodného období 2004/2005	209
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - podíl orgánů ochrany státních hranic na jednotlivých úsecích SH ČR v ObŘ - porovnání shodného období 2004/2005	210
III.4. NELEGÁLNÍ POBYT NA ÚZEMÍ ČR - PORUŠOVÁNÍ POBYTOVÉHO REŽIMU	210
Nelegální migrace - porušování pobytového režimu – porovnání shodného období roku 2004/2005	210

Nelegální migrace-porušování pobytového režimu – porušování pobytového režimu v krajích ČR dle správního členění	
– porovnání shodného období roku 2004/2005	211
Nelegální migrace-porušování pobytového režimu – porušování pobytového režimu v krajích ČR dle správního členění	212
Nelegální migrace- porušování pobytového režimu , osoby dle státní příslušnosti – porovnání shodné období roku 2004/2005	212
Nelegální migrace- porušování pobytového režimu, osoby dle státní příslušnosti – porovnání shodné období roku 2004/2005	212
Nelegální migrace- porušování pobytového režimu, cizinci s neregulérním cestovním dokladem – porovnání shodné období roku 2004/2005	213
III.5. REPRESIVNÍ OPATŘENÍ	213
Nelegální migrace - represivní opatření vůči cizincům	213
Nelegální migrace - represivní opatření vůči cizincům – porovnání shodného období 2004/2005	214
Nelegální migrace - zařízení pro zajištění cizinců – porovnání shodného období 2004/2005	215
Nelegální migrace - zařízení pro zajištění cizinců – porovnání shodného období 2004/2005	216
III.6. PODÍL ŽADATELŮ O AZYL NA NELEGÁLNÍ MIGRACI	216
Nelegální migrace – podíl žadatelů o azyl na nelegální migraci – porovnání shodného období roku 2004/2005	216
Nelegální migrace - nelegální migraci žadatelů o azyl, 15 nejčtenějších státní příslušnosti – porovnání shodného období roku 2005/2004	216
III.7. READMISNÍ DOHODY	217
Provádění readmisních dohod se sousedními státy od roku 1996	217
Provádění readmisních dohod se sousedními státy - porovnání shodného období roku 2004/2005	217
Provádění readmisní dohody mezi ČR a SRN	218
Provádění readmisní dohody mezi ČR a Rakouskem	218
Provádění readmisní dohody mezi ČR a Polskem	219
Provádění readmisní dohody mezi ČR a Slovenskem	219
IV. TRESTNÁ ČINNOST CIZINCŮ	220
Trestně stíhané osoby	220
Trestně stíhané osoby	220
Trestně stíhaní cizinci – porovnání shodného období roku 2004/2005	220
Trestně stíhaní cizinci - v krajích ČR dle správního členění	221
Trestně stíhaní cizinci - v krajích ČR dle správního členění - porovnání shodného období roku 2004/2005	221
Trestně stíhaní cizinci – porovnání shodného období roku 2004/2005	222
Trestně stíhaní cizinci-dle druhu pobytu na území ČR - porovnání shodného období roku 2004/2005	223
Vývoj počtu trestných činů spáchaných cizinci dle jednotlivých druhů kriminality	223
Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných cizinců na území ČR a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality	224
Srovnání počtu cizinců stíhaných a vyšetřovaných pro trestnou činnost za období 1.1.-31.12.2004 – 1.1.-31.12.2005 a jejich podílu na celkovém počtu pachatelů	224
Odsouzení cizinci	224
Odsouzení cizinci	224
Odsouzení cizinci - porovnání shodného období roku 2004/2005	225
V. INTEGRACE A STÁTNÍ OBČANSTVÍ	225
Udělení státního občanství České republiky za rok 2005	225
ABECEDNÍ SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	227

Úvod

Předkládaná *Zpráva o situaci v oblasti migrace na území České republiky za rok 2005* mapuje problematiku migrace cizinců na území České republiky v roce 2005 a přináší základní analýzu migračních trendů. Jejím cílem je podat souhrnnou informaci o problematice migrace a shrnout pozitiva a negativa vyplývající z aktuálních migračních pohybů. Autorem zprávy je Ministerstvo vnitra České republiky, které vedle vlastních poznatků vycházelo z informací a podkladů dalších ministerstev zabývajících se vybranými aspekty migrace.

Od okamžiku, kdy se Česká republika stala plnoprávným členem Evropské unie, podřizuje v řadě oblastí, které jsou předmětem společného zájmu unie, svoji národní legislativu a praxi legislativě společenství. Tím vytváří platformu pro koordinovaný a na stanovených principech a pravidlech sjednocený postup v těchto oblastech, a to nejen uvnitř společenství, ale zejména navenek, ve vztazích se třetími státy.

Téma migrace je jedním z nejvýznamnějších témat tvořící společný zájem států Evropské unie, která je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Bojuje proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci, podporuje sociální spravedlnost a ochranu, rovnost žen a mužů, mezigenerační solidaritu a ochranu práv dítěte. Ve svých vztazích s okolním světem přispívá k míru, bezpečnosti, k solidaritě a vzájemné úctě mezi národy, volnému a spravedlivému obchodování, vymýcení chudoby, a k přísnému dodržování a k rozvoji mezinárodního práva, zejména k dodržování zásad Charty Organizace spojených národů.

Pro vytváření a rozvoj prostoru svobody, bezpečnosti a práva založeném na uvedených hodnotách a v zájmu sbližování právních předpisů členských států v souladu se smlouvou o založení ES směnicemi, nařízeními a dalšími dokumenty upravuje oblasti společného zájmu států EU. Rozvíjí společnou politiku v oblasti azylu, přistěhovalectví a kontrol na vnějších hranicích, která je založena na solidaritě mezi členskými státy.

Cílem společné přistěhovalecké politiky je zajistit účinné řízení migračních toků, spravedlivé zacházení pro příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajících v členských státech, jakož i předcházení nedovolenému přistěhovalectví a ochodu s lidmi, především ženami a dětmi a boji proti němu.

S tímto souvisí společná politika v oblasti víz a jiných krátkodobých povolení k pobytu, kde stanovuje podmínky vstupu a pobytu a pravidla, podle nichž členské státy udělují dlouhodobá víza a vydávají povolení k pobytu, včetně těch, která jsou udělována a vydávána za účelem slučování rodin. Do této oblasti rovněž patří společná opatření proti nedovolenému přistěhovalectví a nedovolenému pobytu včetně vyhoštění a vracení osob s neoprávněným pobytem.

Významné jsou aktivity Evropské unie týkající se oblasti azylu, podpůrné ochrany a dočasné ochrany s cílem poskytnout každému státnímu příslušníkovi třetí země, který potřebuje mezinárodní ochranu, přiměřený status a zajistit dodržování zásady nenavracení. Dbá na to, aby tato politika byla v souladu s Ženevskou úmluvou ze dne 28. července 1951 a Protokolem ze dne 31. ledna 1967 o právním postavení uprchlíků a s ostatními příslušnými smlouvami. Přičemž evropská politika v oblasti ochrany osob stanovuje kriteria a mechanismy pro určení členského státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl nebo doplňkovou ochranu; normy týkající se podmínek pro přijímání žadatelů o azyl nebo podpůrnou ochranu či dočasnou ochranu.

Nepominutelná je i oblast integrace, neboť v celé Evropské unii jsou v současné době členské státy konfrontovány s podobnými problémy přistěhovalců do společnosti. Jedná se o stále významnější a velmi složitý úkol. Vzhledem k prognóze postupného stárnutí a úbytku obyvatelstva

je rozsáhlejší imigrace do Evropy v nacházejících letech nejen pravděpodobná, ale také nezbytná. Integrace je proces trvající několik let, jehož opěrným pilířem je odpovědnost, kterou na sebe bere jak přijímající společnost v podobě závazku přijmout přistěhovalce a poskytnout mu možnost seznámit se s jazykem, základními hodnotami a zvyky, tak přistěhovalce, když sám prokáže odhodlání stát se součástí přijímající společnosti. Integrace přistěhovalců má zásadní význam pro sociální soudržnost a hospodářský rozvoj. Nezastupitelnou úlohu zde mají integrační programy, jejichž prostřednictvím se snaží členské státy předcházet sociální exkluzi, tj. vydělení imigrantů z většinových společností v cílových zemích, která může být spojena z bezpečnostními riziky.

Řízení migračních toků včetně boje proti nedovolenému přistěhovalectví je posíleno stanovením navazujících bezpečnostních opatření, která účinně propojí postupy pro žádost o vízum postupy pro vstup a výstup na přechodech vnějších hranic. Tato opatření jsou rovněž významná k předcházení a potírání trestné činnosti, zejména terorismu. K dosažení tohoto cíle je nezbytný soudržný přístup a řešení biometrických identifikátorů do cestovních dokladů. Dalšími účinnými opatřeními proti pronikání a působení mezinárodního terorismu, nelegální migraci, obchodu s lidmi a narkotikem a dalším souvisejícím jevům je vytváření informačních systémů SIS¹ a VIS², ale i snaha Evropské unie o zavedení integrovaného systému ochrany vnějších hranic. V této oblasti mají rovněž nezanedbatelnou úlohu readmisní smlouvy. Readmisní doložky jsou nadále zahrnovány do jakýchkoliv dohod o spolupráci, přidružení či podobně, kterou ES s kteroukoliv zemí uzavře. Za velmi důležitou je považována spolupráce zemí původu migrantů a tranzitních zemí při společné správě a kontrole hranic a při readmisi, což Evropská unie deklarovala i svými legislativními kroky zaměřenými na poskytování technické a finanční pomoci třetím zemím, které v boji proti nelegální migraci spolupracují.

Česká republika má za sebou období více než roku členství v Evropské unii. Lze říci, že jako plnoprávný člen se kvalifikovaně a úspěšně podílí na řešení otázek spadajících do oblasti společného zájmu států Evropské unie, tj. utváření politik společenství v řadě oblastí. Stěžejním úkolem, kterému bylo v hodnoceném roce věnováno značné úsilí, byla příprava na vstup do Schengenu, příprava na evaluaci, které zhodnotí, zda Česká republika úspěšně zvládla přípravu na začlenění do prostoru bez vnitřních hranic a zda předpokládaný termín přijetí do exkluzivního společenství států plně aplikujících schengenskou *acquis* říjen 2007 je termínem reálným.

O tom, jak Česká republika v podmínkách plnoprávného členství v Evropské unii fungovala a jakých výsledků v roce 2005 dosáhla v problematice migrace, vypovídá tato zpráva.

¹ SIS - Schengenský informační systém; blíže je popsán v kapitole I.6.1. *Národní schengenský informační systém*

² VIS - Vízový informační systém; viz kapitola I.3.1.1. *Vízový informační systém*

I. Základy migrační politiky

I.1. INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC

I.1.1. Působnost Ministerstva vnitra ČR

Ve smyslu zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů je Ministerstvo vnitra ČR gestorem za problematiku mezinárodní migrace a azylu, a to jak na úrovni legislativně - koncepční (oblast mezinárodní migrace, azylu), tak i realizační (azyl, zčásti mezinárodní migrace).

Na základě zákona o pobytu cizinců³ zabezpečuje výkon státní správy v oblasti migrace. V tomto smyslu úzce spolupracuje s dalšími resorty, státními a nevládními organizacemi včetně organizací mezinárodních.

Ministerstvo vnitra ČR i přes rozsáhlé kompetence svěřené zákonem o pobytu cizinců policii má ve smyslu tohoto zákona vymezeno postavení nadřízeného orgánu, a to jak pro stanovené případy správního řízení, tak zejména s ohledem na zákonné pověření k výkonu dozoru nad policií při výkonu státní správy.

V roce 2003 bylo zákonem o pobytu cizinců svěřeno do působnosti Ministerstva vnitra ČR řízení o žádostech o povolení pobytu na území České republiky ve zvláštních případech po ukončení azylového řízení, které ve věci rozhoduje jako prvoinstanční správní orgán. Současně uvedený zákon stanovuje možnost vydané povolení k pobytu zrušit.

V souladu se zákonem č. 428/2005 Sb., kterým se mění zákon o pobytu cizinců a některé další zákony Ministerstvo vnitra ČR rozhoduje s účinností od 24. 11. 2005 o hrazení nákladů spojených s pobytem zajištěného cizince na území a jeho vycestováním z území a vymáhá jejich úhradu.

Na základě uvedené novely přecházejí na Ministerstvo vnitra ČR dnem 1. ledna 2006 pravomoci ke zřizování a provozování zařízení pro zajištění cizinců podle hlavy XII zákona o pobytu cizinců.

Ve smyslu zákona o pobytu cizinců a zákona o cestovních dokladech⁴ vyhlašuje seznam hraničních přechodů, jejich provozní dobu a okruh osob, které mohou přes hraniční přechod vstoupit na území nebo z něj vycestovat a uveřejňuje tento seznam včetně jeho změn formou sdělení ve Sbírce zákonů České republiky. Stanovuje státy, jejichž státní občané mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území pouze na základě uděleného letištního víza i např. náležitosti fotografie a počet fotografií vyžadovaných od cizince podle zákona o pobytu cizinců.

Ministerstvo vnitra ČR sjednává anebo se podílí na sjednávání mezinárodních smluv v oblasti mezinárodní migrace (smlouvy o bezvízovém styku, hraničním režimu, malém pohraničním styku, policejní spolupráci, o readmisi).

Ministerstvo vnitra ČR je gesčním resortem za kapitolu „Schengen“ a je rovněž koordinátorem implementace schengenských pravidel do vnitrostátního práva a praxe.

³ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁴ Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů

Na základě zákona o azylu⁵ zabezpečuje výkon státní správy v azylové problematice a vytváří státní integrační programy zaměřené na pomoc azylantům při jejich začlenění do společnosti a při poskytování dočasné ochrany cizincům prchajícím ze států, kde jsou ohroženi z důvodu ozbrojených konfliktů, živelních pohrom, porušování lidských práv nebo z důvodu pronásledování pro svoje náboženství nebo národnost.

V těchto oblastech Ministerstvo vnitra ČR úzce spolupracuje s dalšími resorty, státními a nevládními organizacemi včetně organizací mezinárodních. Ve spolupráci s policií a Mezinárodní organizací pro migraci se podílí na vypracování repatriačních programů a přímo zajišťuje repatriace (dobrovolné návraty) cizinců do zemí jejich původu.

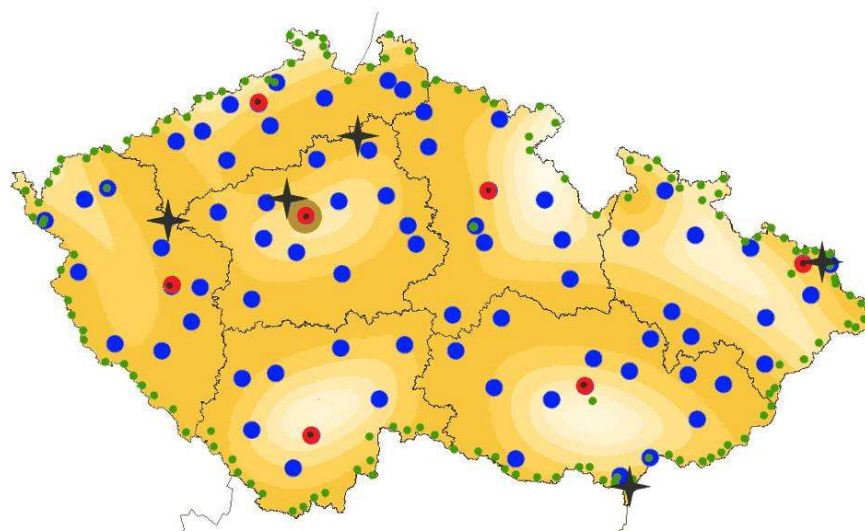
V oblasti integrace cizinců se spolupodílí na činnosti Komise ministra práce a sociálních věcí. Při plnění úkolů v této problematice vychází z vlastní analýzy situace a postavení cizinců a návrhu opatření v působnosti resortu.

K zabezpečení plnění úkolů vyplývajících z usnesení vlády České republiky přijatých v oblasti integrace azylantů zřídil ministr vnitra svým pokynem č. 19 ze dne 11. dubna 2002 meziresortní komisi pro tvorbu nové koncepce integrace azylantů a pro přidělování integračních bytů oprávněným osobám. Cílem činnosti komise, která je poradním orgánem ministra vnitra, je vytvoření nové koncepce integrace azylantů. Jejím úkolem je též do této činnosti zapojit ostatní ministerstva, správní úřady, orgány územní samosprávy a nestátní neziskové organizace.

V rámci Ministerstva vnitra ČR se problematikou mezinárodní migrace, azylu a integrace cizinců specializovaně zabývá odbor azylové a migrační politiky a organizační složka státu zřízená Ministerstvem vnitra ČR Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR. Zaměstnanci obou útvarů jsou rozmístěni jak v Praze, tak na jednotlivých detašovaných pracovištích v azylových zařízeních.

1.1.1.1. Působnost Policie ČR

Úkoly spojené s ochranou státních hranic, odbavovacím procesem, povolováním vstupu a pobytu cizinců a kontrolou pobytu cizinců na území České republiky plnila v roce 2005, stejně jako v letech předcházejících, **Policie České republiky Služba cizinecké a pohraniční policie** (dále jen SCPP PČR).

Služba cizinecké a pohraniční policie
k 31. 12. 2005

ředitelství služby,
7 oblastních ředitelství,
7 odborů pátrání a kontroly pobytu,
79 oddělení cizinecké policie,
130 referátů cizinecké a pohraniční
policie
5 zařízení pro zajištění cizinců (★).

Vysvětlivka: dislokace útvarů je v grafu znázorněna ikonou, jejíž barva odpovídá barvě útvaru v textu.

⁵ Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), v platném znění

Jedná se o specializovaný útvar s celorepublikovou působností, jehož prioritou je, a zůstane i do budoucna, boj proti nelegální migraci a jevům s ní souvisejících.

SCPP PČR zabezpečuje rovněž dílčí úkoly stanovené policií zákonem o azylu, zejména provádění prvotních identifikačních úkonů, udělování víz a vydávání cestovních dokladů azylantům.

Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie (dále jen ŘSCPP) a *Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Praha* (dále jen ObŘ SCPP) jsou dislokována na území hlavního města Prahy. Ostatní ObŘ SCPP jsou v Ústí nad Labem, Plzni, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Brně a Ostravě. Územní působnost je totožná s teritoriální působností Policie ČR správ krajů s výjimkou ObŘ SCPP Praha, jehož teritoriální působnost zahrnuje území hlavního města Prahy a Policie ČR Správy Středočeského kraje.

Odbory pátrání a kontroly pobytu (dále jen OPKP) jsou začleněny do organizační struktury ObŘ SCPP a v jejich územní působnosti plní zejména úkoly na úseku odhalování a zabraňování nelegální migrace, odhalování trestné činnosti přeshraničního charakteru a porušování pobytového režimu cizinců.

Oddělení cizinecké policie (dále jen OCP), která jsou dislokovaná v dřívějších okresních a krajských městech (popř. obvodu - Brno, Plzeň) a Praze, zajišťují výkon státní správy ve věcech vstupu a pobytu cizinců a provádí kontrolu dodržování podmínek v souladu se zákonem o pobytu cizinců v rámci své územní působnosti.

Referáty cizinecké a pohraniční policie (dále jen RCPP) zajišťují ochranu státních hranic jak na tzv. „zelené hranici“, tak i provoz na hraničních přechodech. K 31.12. 2005 se jednalo o 140 hraničních přechodů, z toho 10 letištních. Mimo hraniční přechody byl výkon služby zajišťován na dalších 149 místech určených k překračování státních hranic (32 přechodech malého pohraničního styku a 117 přeshraničních turistických stezkách). Mezi úkoly RCPP patří i pobytová kontrola v příhraničí. Ke dni 1. 11. 2005 byl RCPP Praha-Ruzyně změněn na odbor. Při ObŘ SCPP Praha plní úkoly oddělení doprovodu letadel, jehož činnost je směřována zejména do provádění bezpečnostních doprovodů vybraných linek, realizaci leteckých eskort, zajišťování leteckých průvozů a na další bezpečnostní opatření na Letišti Praha-Ruzyně.

Zařízení pro zajištění cizinců (dále jen zařízení) je místo, v němž je cizinec povinen se zdržovat na základě rozhodnutí vydaného PČR o zajištění za účelem správného vyhoštění. V roce 2005 SCPP PČR disponovala 5 zařízeními, a to: *Balková, Poštorná, Velké Přílepy a Frýdek Místek. Dislokované pracoviště zařízení Velké Přílepy II v obci Bělá pod Bezdězem-Jezová*, které bylo zřízeno speciálně pro umísťování rodin, resp. matek s dětmi.⁶

Nově vzniklá pracoviště SCPP PČR

Od 1. 12. 2005 bylo zřízeno detašované pracoviště OPKP ObŘ SCPP Praha „Centrum“ na místním oddělení Praha 1 obvodního ředitelství Praha I PČR Správy hlavního města Prahy. Toto pracoviště s nepřetržitým provozem plní zejména úkoly v souvislosti s pobytovým režimem cizinců vyplývající z právních předpisů.

Významná změna proběhla na RCPP Praha-Ruzyně, který k 1. 10. 2005 převzal činnost místního oddělení PČR na Letišti Praha-Ruzyně. Do konce roku 2005 územní oddělení plnilo úkoly

⁶ Na základě zákona č. 428/2005 Sb., kterým byl novelizován zákon o pobytu cizinců, bylo s účinností od 1. 1. 2006 oprávnění ke zřizování a provozování zařízení převedeno z Policie České republiky na Ministerstvo vnitra ČR. V rámci ministerstva byla tímto úkolem pověřena Správa uprchlických zařízení. Policisté dále vykonávají službu v těchto zařízeních v rozsahu, který jim výše uvedená novela stanovuje.

v součinnosti s místním oddělením PČR; od 1. 1. 2006 plní stanovené úkoly samostatně v plném rozsahu.

V průběhu roku 2005 u některých ObŘ SCPP došlo ke sloučení několika RCPP. Důvody byly personální, ekonomické a v neposlední řadě i přípravné kroky SCPP v souvislosti s přístupem ČR do schengenského prostoru.

Od 1. 6. 2005 je realizován pilotní projekt nového útvaru schengenského typu (inspektorát cizinecké policie) v úseku RCPP Rumburk, Jiříkov a Mikulášovice, přenesením výkonu služby na přístupové komunikace a vytipované směry dávají předpoklad zkvalitnění boje proti nelegální migraci.

V souvislosti s přípravou nové koncepce činnosti SCPP PČR, resp. nástupnické Služby cizinecké policie, po zrušení kontrol na vnitřních hranicích schengenského prostoru byly s účinností od 1. 10. 2005 provedeny dílčí organizační změny u ŘSCPP. Vzniklo analyticko-operační oddělení, které slučuje skupinu analytiky a operační skupinu. V rámci oddělení hraniční služby byly vytvořeny čtyři nové skupiny (metodiky a koordinace výkonu služby, ochrany vnějších schengenských hranic, pátrání a kontroly pobytu, služební kynologie a specializovaných činností), ze skupiny pátrání, kontroly pobytu a dokumentace byla vytvořena skupina řízení šetření trestné činnosti a dokumentace.

Změny nastaly také v organizační struktuře ObŘ SCPP, kde byly k 1. 2. 2005 vyjmuty skupiny dokumentace ze stávajících odborů pátrání a kontroly pobytu, převedeny do přímé podřízenosti ředitelů ObŘ SCPP a dnem 24. 10. 2005 byly přejmenovány na skupiny šetření trestné činnosti a dokumentace.

Výkon služby na základních útvarech SCPP při ochraně státních hranic přes všechna provedená opatření komplikuje personální situace, kdy policisté odcházejí se služebního poměru a SCPP má tedy výrazný podstav policistů.

Úkoly v oblasti nelegální migrace, zejména v oblasti boje proti převaděčství, plní rovněž **Služba kriminální policie a vyšetřování** a její specializovaná složka **Útvar pro odhalování organizovaného zločinu**.

1.1.2. Působnost Ministerstva zahraničních věcí ČR

Ministerstvo zahraničních věcí ČR je ústředním správním orgánem České republiky pro oblast zahraniční politiky, v jejímž rámci vytváří koncepci a koordinuje zahraniční rozvojovou pomoc.

Vykonává státní správu ve věcech povolování pobytu cizinců na území požívajících výsad a imunit podle mezinárodního práva.

Prostřednictvím zastupitelských úřadů vykonává státní správu ve věcech udělování víz v rozsahu stanoveném zákonem o pobytu cizinců.

1.1.3. Působnost Ministerstva práce a sociálních věcí ČR

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR na základě zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti, mj. vymezuje okruh subjektů působících v roli zaměstnavatele a ve vztahu k cizím státním příslušníkům stanovuje kritéria vstupu jednotlivých kategorií cizinců na trh práce. Na základě situace na trhu práce stanovuje podmínky pro povolování zaměstnání, v souladu s mezivládními dohodami o vzájemném zaměstnávání stanovuje číselné kvóty pro zaměstnávání cizinců a zodpovídá za právní úpravu zaměstnávání cizinců ve vztahu k odpovídajícím právním předpisům Evropské unie.

Kromě vnitrostátních právních předpisů je oblast pracovní migrace upravena i bilaterálními mezinárodními smlouvami upravujícími oblast sociálního zabezpečení a zaměstnávání a také multilaterálními úmluvami v oblasti lidských práv, postavení uprchlíků, sociálních práv, jimiž je Česká republika vázána.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR směřuje státní politiku zaměstnanosti k dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách, produktivnímu využití pracovních sil a k zabezpečení práva občanů na zaměstnání. MPSV od roku 2003 realizuje pilotní projekt *Aktivní výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků* (v roce 2005 byl název změněn na *Výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků*).

V České republice i nadále přetrvává fenomén nelegálního zaměstnávání cizinců. Uvedenou oblastí se zabývá *Meziresortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců v České republice*.⁷ Na činnosti uvedeného orgánu, jehož gestorem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, úzce spolupracuje Ministerstvo vnitra ČR a Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR je koordinátorem pro oblast integrace cizinců.⁸ V zájmu realizace svěřené kompetence byla zřízena Komise ministra práce a sociálních věcí, která je jeho poradním orgánem a napomáhá mu při zajišťování podmínek pro přípravu a realizaci politiky vlády České republiky v oblasti integrace cizinců. V uvedené komisi jsou zastoupena jednotlivá ministerstva podílející se na realizaci *Koncepce integrace cizinců na území České republiky* (Úřad vlády, Český statistický úřad, akademická obec, nestátní neziskové organizace, sdružení cizinců, odborové a zaměstnavatelské svazy, zástupci samosprávy).

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR se rovněž spolupodílí na činnosti Komise ministra vnitra pro tvorbu nové koncepce integrace azylantů a pro přidělování integračních bytů oprávněným osobám.

1.1.4. Působnost Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

Do působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu ČR spadá právní úprava živnostenského podnikání v režimu zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, zahrnujícího převážnou část podnikatelských aktivit fyzických i právnických osob. Ministerstvo průmyslu a obchodu věnuje soustavnou pozornost optimalizaci podmínek podnikání.

V rámci své působnosti zejména navrhuje potřebné legislativní úpravy podmínek živnostenského podnikání, metodicky řídí výkon veřejné správy pro tuto oblast a podporuje rozvoj vybraných podnikatelských aktivit a v souvislosti s tím se zabývá i problematikou podnikání zahraničních osob.

V oblasti integrace cizinců se spolupodílí na činnosti Komise ministra práce a sociálních věcí. Při plnění úkolů v této problematice vychází z vlastní analýzy situace a postavení cizinců a návrhu opatření v působnosti resortu.

1.1.5. Působnost Ministerstva spravedlnosti ČR

Ministerstvo spravedlnosti ČR je ústředním orgánem státní správy pro soudy a státní zastupitelství. V extradičním řízení rozhoduje ministr spravedlnosti o povolení vydání cizince

⁷ Meziresortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců v České republice byl zřízen na základě usnesení vlády České republiky dne 23. října 2000 usnesení č. 1044.

⁸ Vláda České republiky svým usnesením č. 1252 ze dne 10. prosince 2003 schválila převod agendy spojené s koordinací realizace Koncepce integrace cizinců na území České republiky z Ministerstva vnitra ČR na Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR ke dni 1. ledna 2004.

k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu do ciziny, avšak pouze pokud krajský nebo Nejvyšší soud vyslovil, že vydání je přípustné, popřípadě pokud příslušný cizinec s vydáním souhlasil.

Problematika migrace se uvedeného resortu dotýká i s ohledem na jeho kompetence v oblasti zajišťování legislativní činnosti, příprav návrhů zákonů a dalších právních předpisů upravujících poměry v justici a ve vězeňství a kompetencí týkajících se sledování, prověřování a vyhodnocování výkonu soudnictví.

Ministerstvo spravedlnosti ČR je gestorem právní úpravy týkající se problematiky obchodního rejstříku, vzniku a postavení obchodních společností a družstev, závazkových vztahů atd., která je upravena obchodním zákoníkem.

1.1.6. Působnost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR je gestorem problematiky studia na všech typech škol a středních odborných učilištích, účasti na jazykových kursech akreditovaných ministerstvem, konzultací a výměny zkušeností, výměnných pobytů a účasti na uměleckých, metodických a jiných specializovaných kursech v oboru působnosti ministerstva či odborné praxe určené k získání praktických nebo odborných zkušeností cizince. Do kompetence ministerstva patří též zajištění přístupu dětí cizinců ke vzdělání. Ministerstvo rovněž organizuje stáže zahraničních odborníků na českých školách, kteří zde fungují buď jako lektori nebo ve funkcích vědeckých pracovníků.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR nebo vysoké školy uznávají (nostrifikují) vysokoškolské vzdělání získané na zahraničních vysokých školách na základě předložených dokladů o studiu a kompetencí stanovených zákonem o vysokých školách.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR se spolupodílí na činnosti Komise ministra práce a sociálních věcí v oblasti integrace cizinců a Komise ministra vnitra pro tvorbu nové koncepce integrace azylantů a pro přidělování integračních bytů oprávněným osobám. Při plnění úkolů v této problematice vychází z vlastní analýzy situace a postavení cizinců a návrhu opatření v působnosti resortu.

1.1.7. Působnost Ministerstva pro místní rozvoj ČR

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR je v oblasti migrace odpovědné za realizaci opatření vyplývajících z *Memoranda ADS* (Memorandum o porozumění mezi Národní správou pro cestovní ruch Čínské lidové republiky a Evropským společenstvím o vízech a souvisejících otázkách týkajících se turistických skupin z Čínské lidové republiky).⁹

Spolupodílí se na činnosti Komise ministra práce a sociálních věcí v oblasti integrace cizinců a Komise ministra vnitra pro tvorbu nové koncepce integrace azylantů a pro přidělování integračních bytů oprávněným osobám. Při plnění úkolů v této problematice vychází z vlastní analýzy situace a postavení cizinců a návrhu opatření v působnosti resortu.

⁹ Pro zajištění implementace *Memoranda ADS* přijala vláda České republiky usnesení č. 1311 ze dne 22. prosince 2004. V souladu s tímto usnesením byla zřízena pracovní skupina, která je složená ze zástupců Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva vnitra ČR a Ministerstva zahraničních věcí ČR.

I.2. LEGISLATIVNÍ RÁMEC

Česká republika byla v roce 2005 již druhým rokem plnoprávným členem Evropské unie. Při praktické aplikaci nově nastavených právních předpisů postihujících oblast migrace se zúročila několikaletá práce v legislativní oblasti, kdy řadou novel zákonů v oblasti migrace, koncipováním některých zákonů zcela nových a vydáním dalších právních předpisů byly do národního práva implementovány platné předpisy Evropské unie.

Ministerstvem vnitra ČR byla prvořadá pozornost v této oblasti zaměřena k dosažení plné kompatibility vnitrostátní legislativy s právem Evropských společenství, s důrazem i na schengensché acquis, a k vytvoření optimálního právního prostředí pro aplikační praxi. Začleněním do Evropské unie a jejích struktur však legislativní proces nekončí.

Podmínky vstupu a pobytu cizinců na území České republiky jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pobytu cizinců). Zákon je průběžně novelizován v závislosti na nezbytnosti transponovat do vnitrostátního práva směrnice, nařízení a další dokumenty Rady EU/ES.

V roce 2005 Ministerstvo vnitra ČR předložilo dva návrhy novel zákona o pobytu cizinců. V prvním případě již byl dokončen legislativní proces a zákon (konkrétně zákon č. 428/2005 Sb.) nabyl účinnosti dnem 24. listopadu 2005. Druhý návrh novelizující zákon o pobytu cizinců byl dne 16. března 2006 schválen Senátem Parlamentu České republiky.

Součástí návrhů novel zákona o pobytu cizinců jsou i návrhy novel dalších právních předpisů, které mají zajistit transpozici předpisů EU/ES do vnitrostátního práva. V této souvislosti je předkládán např. návrh novely zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti; návrh novely zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel); zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon); zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon; zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon); zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace) a zákona č. 634/2004 Sb., o právních poplatcích.

Dále Ministerstvo vnitra ČR vydalo obecně závazný předpis „Vyhláška, kterou se stanoví okruh cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky pouze na základě uděleného letištního víza“¹⁰, která byla dne 3. listopadu 2005 publikována ve Sbírce zákonů pod číslem 446.

K provádění ustanovení § 123 zákona o pobytu cizinců, který upravuje otázku úhrady nákladů spojených se správním vyhoštěním, vydalo Ministerstvo vnitra ČR „Vyhlášku, kterou se stanoví výše nákladů na ubytování, stravování a přepravu po území České republiky cizince zajištěného za účelem správního vyhoštění“. Tato vyhláška byla uveřejněna ve Sbírce zákonů pod číslem 447/2005 a účinnosti nabyla dnem, kdy nabyl účinnosti již výše zmíněný zákon č. 428/2005 Sb.

V závěru roku Ministerstvo vnitra ČR zahájilo práce na zcela zásadním úkolu, před kterým pro nadcházející období stojí, a tím je fundamentální změna zákonné úpravy vstupu a pobytu cizinců. Cílem je stávající právní úpravu zestručnit a učinit ji srozumitelnější jak pro cizince, tak pro subjekty, které tuto normu aplikují do praxe.

¹⁰ Vyhláška nabyla účinnosti dnem nabytí účinnosti zákona č. 428/2005 Sb., kterým se mění zákon 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tj. dnem 24. listopadu. 2005.

Pro oblast azylu a azylového řízení platí zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění jeho devíti novel přijatých od jeho vstupu v účinnosti, tj. od 1. 1. 2000. Z pohledu významu úprav provedených jednotlivými jeho novelami, lze novelty přijaté v průběhu roku 2005 provedené zákony č. 57/2005 Sb., a č. 350/2005 Sb. považovat za stejně významné jako novelty z let 2002 a 2003 provedené zákony č. 2/2002 Sb., č. 217/2002 Sb., č. 320/2002 Sb. a 222/2003 Sb., které v podstatě upravily azylové řízení do podoby současně známé. Pro uvedenou oblast je dále významnou ta skutečnost, že ke dni 1. 5. 2004, tj. ke dni vstupu České republiky do Evropské unie, je ČR vázána tzv. Dublinem II. (Nařízením Rady ES č. 343/2003 z 18. 2. 2003 stanovujícím kriteria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním občanem třetí země v některém z členských států), který představuje právní nástroj zaručující, aby každá azylová žádost podaná občanem třetího státu na území jednoho z členských států EU byla zásadně přezkoumána vždy pouze jedním státem.¹¹ Z uvedeného vyplývá, že podle českého národního azylového práva obsaženého v zákoně o azylu a v jeho novelách se postupuje v případech cizinců, kdy k projednání jejich azylové žádosti není příslušný jiný členský stát EU.

1.2.1. Zákon o pobytu cizinců

V roce 2005 Ministerstvo vnitra ČR předložilo dva návrhy novel zákona o pobytu cizinců. **V prvním případě** již byl dokončen legislativní proces a zákon (konkrétně **zákon č. 428/2005 Sb.**) nabyl účinnosti dnem 24. listopadu 2005.

Uvedený zákon nově řeší zejména zřizování a provozování speciálních zařízení a podmínky pobytu cizinců zajištěných za účelem správního vyhoštění, kteří jsou k tomuto účelu do uvedených zařízení umísťováni. Provedenými legislativními změnami byla sledována celková humanizace těchto zařízení.

V praxi to znamená, že změna hlavy XII zdůrazňuje otázku volnočasových aktivit, pohybu po objektu zařízení a povinnou školní docházku pro děti mladší 15 let. Současně mění i podmínky přijímání návštěv zajištěnými cizinci. Převedením oprávnění ke zřizování a provozování zařízení z Policie ČR na Ministerstvo vnitra ČR se vytváří podmínky k tomu, aby vnitřní režim zařízení byl srovnatelný s přijímacími středisky azylových zařízení s rozdílem, že cizinec kromě zákonem stanovených důvodů nemá právo toto zařízení v průběhu zajištění opustit a v odůvodněných případech ho lze umístit na nezbytně nutnou dobu do přísného režimu zajištění.

Novela obsahuje úpravy směřující k posílení zabezpečení právních jistot zajištěných a vyhošťovaných cizinců tím, že součástí rozhodnutí o správním vyhoštění je i posouzení existence překážky vycestování (§ 179). Mimo uvedené se stanoví zvláštní podmínky pro zajištění dětí ve věku 15 až 18 let pobývajících na území bez doprovodu zákonného zástupce.

V souvislosti se změnou hlavy XII se do působnosti ministerstva svěřuje vymáhání nákladů spojených se zajištěním cizince v zařízení a se správním vyhoštěním; zákonem je stanoven okruh subjektů, které jsou povinny hradit vynaložené náklady v souvislosti se zajištěním a správním vyhoštěním cizince.

Současně byla uvedeným zákonem implementována Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny, na jejímž základě se stanovují právní podmínky pro povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky rodinným příslušníkům cizince, který již na území žije, a to jak v režimu dlouhodobého či trvalého pobytu, tak i v postavení azylanta.

Rovněž bylo zohledněno Rozhodnutí Rady č. 2004/17/ES upravující vyžadování dokladu o zdravotním pojištění, jako náležitost k udělení jednotného schengenského víza. Nově se zavádí

¹¹ viz kapitola II.6. AZYL - II.6.4. Oddělení Dublinského střediska

povinnost, aby cizinec před vyznačením víza předložil zastupitelskému úřadu doklad o sjednání zdravotního pojištění. V případech, kdy si cizinec z objektivních důvodů nemůže takové pojištění sjednat na území státu svého pobytu, umožní se mu sjednat zdravotní pojištění až za jeho pobytu na území České republiky (měl by tak učinit ve lhůtě do 3 pracovních dnů ode dne vstupu na území). Tímto opatřením bylo mj. reagováno na narůstající problémy zdravotnických zařízení, které jim vznikají v důsledku nehrazení nákladů za zdravotní péči poskytovanou cizincům za jejich přechodného pobytu na území České republiky.

Kromě výše uvedeného zákon č. 428/2005 Sb. obsahuje zejména tyto další zásadní změny.

Zjednodušuje se možnost získání víza k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání. Je umožněno souběžné řízení o žádosti o vydání povolení k zaměstnání a o žádosti o udělení víza. Toto opatření by mělo přispět k podstatnému zkrácení lhůty pro udělení víza a tím i pro přicestování cizince na území České republiky.

V případě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání je mezi zákonné náležitosti zařazena povinnost cizince předložit potvrzení finančního úřadu České republiky o stavu jeho daňových nedoplatků a potvrzení okresní správy sociálního zabezpečení o zaplacení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Bylo umožněno prodloužení maximální délky platnosti krátkodobých víz (tj. víza k pobytu do 90 dnů, které bude uděleno cizincům k opakovaným cestám do České republiky), a to ze současného 1 roku na 2 roky.

Je umožněno vydávat povolení k dlouhodobému pobytu, v některých případech (např. za účelem podnikání) s dobou platnosti na 2 roky (doposud pouze na dobu 1 roku).

Cizinec, který je držitelem povolení k dlouhodobému anebo trvalému pobytu vydaného jiným tzv. schengenským státem, a který hodlá územím České republiky pouze projíždět, již nemusí žádat o udělení průjezdního víza (vztahuje-li se na cizince vízová povinnost). Uvedené povolení k pobytu cizince opravňuje k průjezdu územím České republiky, pokud doba jeho pobytu nebude delší než 5 dnů.

Druhý návrh novelizující zákon o pobytu cizinců byl dne 16. března 2006 schválen Senátem Parlamentu České republiky.

Cílem této druhé novely je zejména transponovat další nově přijaté právní předpisy Evropských společenství. Do návrhu tak byly zahrnuty Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty; Směrnice Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států; Směrnice Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004 týkající se vydávání povolení k pobytu občanům třetích zemí, kteří se stali oběťmi obchodování s lidmi nebo kteří se stali objekty převaděčství a spolupracují s příslušnými orgány; Směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby.

Novela dále zohledňuje některé další právní předpisy Evropských společenství, a to zejména Rozhodnutí Rady ze dne 29. dubna 2004, kterým se mění část II Společné příručky (2004/574/ES) - tímto rozhodnutím se zavádí povinnost informovat cizince o důvodech odeprání vstupu na jednotném formuláři; Nařízení Rady (ES) č. 2133/2004 ze dne 13. prosince 2004, kterým se příslušným orgánům členských států ukládá povinnost systematicky opatřovat otiskem razítka cestovní doklady státních příslušníků třetích zemí při překročení vnějších hranic členských států a kterým se k tomuto účelu mění prováděcí úmluva k Schengenské dohodě a Společná příručka;

Nařízení Rady (ES) č. 415/2003 ze dne 27. února 2003, o udělování víz na hranicích včetně udělování takových víz projíždějícím námořníkům.

Tato druhá novela zákona o pobytu cizinců představuje zejména níže uvedené zásadní změny.

V oblasti povolování trvalých pobytů cizincům z tzv. třetích států se podstatným způsobem zkracuje podmínka předchozího pobytu na území České republiky pro získání tohoto oprávnění, a to ze stávajících 10 let na 5 roků. Nadále zůstává zachováno, aby cizinec mohl o povolení trvalého pobytu požádat „z humanitárních nebo jiných důvodů zvláštního zřetele“. Stávající možnost získat trvalý pobyt z důvodu „zahraničněpolitického zájmu České republiky“ plně nevystihuje zájem státu, neboť fakticky vylučuje řešit případy, kdy na povolení pobytu je vnitropolitický zájem - z uvedeného důvodu je nově zařazena možnost povolit trvalý pobyt na území z důvodu „zájmu České republiky“. Trvalý pobyt z posledně jmenovaného důvodu bude povolován zejména v případech, kdy tak stanoví vláda (např. souhlas s přesídlením určité skupiny cizinců) nebo, pokud zájem na povolení trvalého pobytu bude v konkrétním případě potvrzen orgánem státní správy. Jedná-li se o významného odborníka, může být zájem na povolení trvalého pobytu potvrzen rovněž státní organizací v oblasti vědy, výzkumu a vývoje.

Zjednodušuje se možnost získání víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání podle živnostenského zákona. Návrh umožňuje souběžné řízení o žádosti o získání živnostenského oprávnění a o žádosti udělení víza. Toto opatření by mělo přispět k podstatnému zkrácení lhůty pro udělení víza a přicestování cizince na území České republiky.

V oblasti související s pobytem občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků na území České republiky - občan Evropské unie a jeho rodinný příslušník musí prokázat, že se na něho vztahuje právo volného pohybu; tato skutečnost však již nebude muset být vždy prokazována pouze cestovním dokladem nebo dokladem totožnosti (tj. při hraniční kontrole nebo ve vnitrozemí) - v takovém případě však bude nezbytné, aby tyto osoby policii jiným dokladem přesvědčily, že se na ně vztahuje právo volného pohybu. V každém případě bude tedy nezbytné, aby předložily doklady, jimiž prokáží svoji totožnost a státní občanství a v případě rodinného příslušníka občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie, musí prokázat skutečnost, že je rodinným příslušníkem tohoto občana.

Občané Evropské unie budou moci na území České republiky i nadále pobývat neomezeně dlouhou dobu, aniž by museli požádat policii o vydání příslušného dokladu. Pokud budou chtít na území pobývat po dobu delší než 3 měsíce, bude i nadále ponecháno na jejich vůli, zda požádají o vydání příslušného dokladu, kterým bude potvrzen jejich přechodný pobyt na území.

Oproti dosavadní právní úpravě budou občanům Evropské unie a jejich rodinným příslušníkům vydávány nové druhy dokladů k přechodnému a trvalému pobytu na území (k přechodnému pobytu občanů Evropské unie bude např. vydáváno „potvrzení o přechodném pobytu na území“). Nově se zavádí povinnost k žádosti předložit doklad o zajištěném ubytování.

Nově se upravuje oblast povolování trvalých pobytů občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků na území. Výraznou změnou je skutečnost, že trvalý pobyt se standardně povolí po 5 letech nepřetržitého pobytu na území České republiky – možné výjimky jsou v zákoně vymezeny.

Dnem plného uplatňování schengenského acquis v České republice bude zrušena dosavadní povinnost cizince na požádání zastupitelského úřadu k žádosti o udělení krátkodobého víza složit v hotovosti nebo na účet zastupitelského úřadu příslušnou částku odpovídající úhradě nákladů spojených s jeho případným vyhoštěním z území České republiky.

V důsledku rozsáhlých legislativních změn, které proběhly v oblasti právní úpravy vstupu a pobytu cizinců na území České republiky zejména v rámci příprav na vstup České republiky

do Evropské unie a pokračujících i po našem plném začlenění v roce 2004, nabyla zákonná úprava obsažená v zákoně o pobytu cizinců značného rozsahu.

I z toho důvodu bylo usnesením vlády České republiky č. 1055, ze dne 24. srpna 2005 ministru vnitra uloženo zpracovat a předložit vládě **návrh věcného záměru zákona o pobytu cizinců**, který by stávající právní úpravu zestručnil a učinil ji srozumitelnější jak pro cizince samotné, tak pro všechny subjekty, které tuto normu aplikují v praxi.

Úkolem zpracovat tento návrh byl v resortu vnitra pověřen odbor azylové a migrační politiky. V rámci přípravných prací bylo rozhodnuto připravit návrh věcného záměru pro normy dvě, a to návrh věcného záměru zákona o pobytu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků a návrh věcného záměru zákona o pobytu státních příslušníků zemí, stojících mimo Evropskou unii. Příprava návrhů věcných záměrů obou těchto zákonných norem by měla být ukončena do 30. 6. 2006, kdy by měly být předloženy vládě České republiky.

1.2.2. Zákon o azylu

V roce 2005 doznala uvedená právní úprava dalších změn a úprav. K významu jednotlivých v uvedeném roce přijatých a již účinných novel zákona o azylu je potřeba zmínit následující.

První novela (zákon č. 57/2005 Sb.), která vstoupila v účinnost dnem 4. 2. 2005, transponuje dvě směrnice Evropských společenství, a to Směrnicí 2003/9/ES ze dne 27. 1. 2003 stanovující minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl a Směrnicí 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny. Dále je do návrhu novely zákona o azylu promítnuto Nařízení Rady ES č. 343/2003 ze dne 18. 2. 2003, kterým se stanovují kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém ze členských států (tzv. Dublin II). Ačkoliv jde o normu přímo aplikovatelnou bez potřeby její transpozice do českého právního řádu, bylo prověřováno, zda český právní řád neklade překážky jeho přímé aplikovatelnosti a novela pak jako výsledek této prověrky vytváří předpoklady pro hladké včlenění tohoto nařízení do existujícího právního a institucionálního systému. Dále předkládaná novela reaguje i na Protokol o poskytování azylu státním příslušníkům členských států Evropské unie, a to tak, že z okruhu cizinců - žadatelů o udělení azylu - v podstatě občanů členských států Evropské unie vylučuje tím, že řízení o udělení azylu na základě žádosti podané na území České republiky bude zastavováno z důvodu nepřipustnosti jejich žádosti. Cílem Evropské unie v oblasti společné azylové politiky a společného evropského azylového systému je postupné vytváření oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti otevřená těm, kteří donuceni okolnostmi legitimně hledají ochranu v Evropském společenství. Součástí tohoto společného azylového systému pak jsou i minimální podmínky přijetí žadatelů o azyl. Tyto minimální požadavky se pak stanovují tak, aby za normálních okolností postačily k tomu, aby měli žadatelé o udělení azylu zajištěnu důstojnou životní úroveň a srovnatelné životní podmínky ve všech členských státech s cílem napomoci omezit sekundární pohyby žadatelů, k nimž dochází právě vlivem rozdílů mezi těmito podmínkami v jednotlivých členských státech. Směrnice Rady č. 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny je do návrhu novely zákona o azylu transponována pouze okrajově; její dopad do českého práva se promítl zejména do potřebných úprav zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

Cílem druhé novely (zákon č. 350/2005 Sb.), která vstoupila v účinnost k 13. 10. 2005, bylo upravit zákon o azylu s ohledem na požadavky aplikační praxe, včetně podnětů ze strany soudů. Za tímto účelem bylo zejména navrženo zpřesnění dikce těch ustanovení zákona, která vyvolávala nebo by mohla vyvolávat spory, zpřesnění postupu správního orgánu za účelem dosažení bezproblémového provádění azylového řízení a doplnění některých nových institutů (např. podpisové doložky ve stejnopisech rozhodnutí), nebo doplnění dosud logicky chybějících ustanovení s cílem eliminovat možné aplikační problémy. Dále upravuje některá ustanovení zákona

tak, aby odpovídala novému správnímu řádu a celkové reformě správního řízení a sjednotila terminologie zákona o azylu se zákonem o pobytu cizinců. Novela také novým způsobem upravuje podmínky poskytování ubytování, stravy, základních hygienických prostředků a kapesného žadateli o udělení azylu hlášenému k pobytu v azylovém zařízení. Na uvedenou novelu pak navazuje i prováděcí vyhláška publikovaná pod č. 376/2005 Sb., která vstoupila v účinnost ke stejnému datu jako uvedený zákon a kterou se stanoví výše úhrady za stravu a ubytování poskytnuté v azylovém zařízení, výše kapesného a termíny jeho výplaty. Významnou změnu přináší tato novela, i pokud jde o soudní přezkum správních rozhodnutí ve věci azylu; v novele jsou provedeny změny usnadňující projednání azylových žalob a kasačních stížností při zachování ústavních principů soudní kontroly veřejné správy. Azylová agenda totiž vytěžovala kapacitu správního soudnictví, zejména pak Nejvyššího správního soudu, na úkor řešení ostatních věcí týkajících se soudní kontroly veřejné správy, z tohoto důvodu je např. stanoveno projednávání všech žalob proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ve věci azylu samosoudcem krajského soudu, či se nově upravuje projednávání kasační stížností ve věci azylu před Nejvyšším správním soudem (do soudního řádu správního je zaveden nový institut - tzv. nepřijatelnost kasační stížnosti)¹².

Rok 2005 byl ve znamení **příprav další novelizace zákona o azylu a jiných dotčených zákonů**. Potřebu dále novelizovat zákon o azylu je nutno dávat do souvislosti s postupným přijímáním klíčových komunitárních předpisů v oblasti azylu v EU. Návrh této novely byl předložen zejména jako reakce na další z vydaných směrnic Evropské unie, a to na Směrnici Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu tohoto postavení (tzv. „kvalifikační směrnice“). Jedná se o další z návrhů novel, kterým se do právního řádu České republiky má do 10. 10. 2006 transponovat evropská legislativa; probíhá závěrečná fáze legislativního procesu.¹³

Hlavním cílem kvalifikační směrnice je na jedné straně zajistit, aby členské státy uplatňovaly společná kritéria pro určení toho, které osoby skutečně potřebují mezinárodní ochranu, a na druhé straně je jejím cílem zajistit, aby rozsah, v jakém jsou těmto osobám dostupné výhody a dávky, byl ve všech členských státech obdobný. Přibližování pravidel o uznávání a obsahu uprchlického statutu a statutu subsidiární ochrany by mělo pomoci omezit sekundární pohyb žadatelů o azyl mezi členskými státy, který je způsobován pouze rozdíly mezi jednotlivými právními rámci. Samotnou podstatou minimálních požadavků je to, že členské státy by měly mít pravomoc zavést nebo nadále uplatňovat příznivější ustanovení pro státní příslušníky třetích zemí nebo pro osoby bez státní příslušnosti, které žádají o mezinárodní ochranu ze strany členského státu, a to tehdy, kdy je takováto žádost podána proto, že dotyčná osoba je buď uprchlíkem ve smyslu čl. 1 (A) Ženevské úmluvy, nebo osobou, která potřebuje mezinárodní ochranu z jiného důvodu. Kvalifikační směrnice tedy respektuje základní práva a dodržuje zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie, zejména usiluje o zajištění plného respektování lidské důstojnosti a práva na azyl žadatelů o azyl a jejich rodinných příslušníků, kteří je doprovázejí. Pokud jde o zacházení s osobami, na které se směrnice vztahuje, členské státy jsou vázány závazky vyplývajícími z dokumentů mezinárodního práva, jejichž jsou účastníky a které zakazují diskriminaci.

¹² Nový institut tzv. nepřijatelnosti kasační stížnosti (což je institut, který má obdobu v řízení před Ústavním soudem), na základě něhož by podanou přípustnou kasační stížností ve věci azylu Nejvyšší správní soud podrobil zkoumání z hlediska širších dopadů, než jsou samotné vlastní zájmy stěžovatele, například pokud by v napadeném rozhodnutí byla řešena právní otázka, která doposud nenalezla obraz v soudní judikatuře nebo byla řešena rozdílně. Vychází se zde z předpokladu, že rolí Nejvyššího správního soudu je především sjednocování soudního rozhodování, řešení nesložitéjších právních otázek, poskytování interpretačních vodítek pro soudy nižšího stupně, nikoliv tedy revidování stále se opakujících případů.

¹³ Dne 9. února 2006 byl návrh projednán a schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky ve zrychlené proceduře (v 1. čtení) a následně dne 16. března 2006 byl schválen Senátem Parlamentu České republiky.

Zásadní navrhovanou změnou zákona o azylu je, že bude prováděno řízení o udělení mezinárodní ochrany, která může být udělena ve dvou formách - buď ve formě azylu nebo ve formě subsidiární ochrany (v návrhu zákona nazývaná jako doplňková ochrana), přičemž splní-li žadatel podmínky k udělení obou forem, udělí se mu ochrana formou azylu jakožto forma vyšší. Doplňková ochrana jako nový institut přitom nahrazuje stávající překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Součástí návrhu zákona je i novelizace jiných dotčených zákonů, např. zákona o zaměstnanosti, pobytu cizinců, státní sociální podpoře či zákona o dočasné ochraně cizinců, a to v rozsahu nezbytném pro aplikaci zákona o azylu, pro reflexi ustanovení kvalifikační směrnice a související se změnou systému azylové ochrany.

1.2.3. Zákon o zaměstnanosti

Zákon o zaměstnanosti, který je publikován ve Sbírce zákonů pod č. 435/2004 Sb., přesněji vymezil podmínky zaměstnávání cizinců na území České republiky, zvýraznil kontrolní činnost na úseku zaměstnávání a současně v zákoně o pobytu cizinců stanovil oprávnění policii, provádí-li kontrolu v součinnosti s orgány oprávněnými k provádění kontrol podle zákona o zaměstnanosti, vstupovat do objektů a zařízení zaměstnavatelů.

V roce 2005 byl výše uvedený zákon několikrát novelizován, a to zejména v souvislosti s novelizací jiných předpisů. Novelizovaná úprava obsahuje změny mimo jiné i v oblasti zaměstnávání cizinců. Bližší informace jsou obsaženy v kapitole *II.5.1. Zaměstnávání cizinců v České republice*.

I.3. VÍZOVÁ POLITIKA

Otázky vízové politiky jsou v České republice stejně jako v ostatních členských státech Evropské unie upraveny nařízením Rady (ES) č. 539/2001, o vyhotovení seznamu třetích států, jejichž občané musí mít při překročení vnějších hranic vízum, jakož i seznamu třetích států, jejichž občané jsou od této vízové povinnosti osvobozeni, ve znění pozdějších novelizací.

Plně je harmonizována vízová politika České republiky se společným seznamem třetích zemí, jejichž občané jsou povinni mít vízum členského státu podle výše uvedeného nařízení.

V podstatě bylo dosaženo i harmonizace vízové politiky České republiky se společným seznamem třetích zemí, jejichž občané jsou zproštěni povinnosti mít vízum členského státu podle citovaného nařízení. Dílčí výjimku dosud představují Argentinská republika a Singapurská republika. Stav projednávání dohod o zrušení vízové povinnosti s těmito státy je následující.

Materiál k návrhu sjednání Dohody mezi vládou České republiky a vládou Argentinské republiky o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Argentinské republiky o zrušení vízové povinnosti pro držitele národních cestovních pasů ze dne 5. října 1999 byl schválen usnesením vlády ze dne 11. 2. 2004 č. 135. Dohoda měla být sjednána formou výměny diplomatických nót. Česká strana návrhovou nótou již předala, argentinská strana v odpovědi navrhla sjednání dohody formou osobních nót ministrů zahraničních věcí. Česká strana tento postup akceptovala a následně proběhla jednání o přizpůsobení některých formulací formě osobních nót. Podle poslední informace ZÚ Buenos Aires argentinská strana dosud formulační změny neschválila.

Předmětem jednání, která jsou vedena v souvislosti se sjednáním Dohody mezi vládou České republiky a vládou Singapurské republiky o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Singapurské republiky o zrušení vízové povinnosti ze dne 8. prosince 1997, je prodloužení bezvízového pobytu na území druhé smluvní strany ze 30 dnů na tři měsíce, jak požadují příslušné předpisy platné v rámci EU. Singapurská strana trvá na tom, aby délka bezvízového pobytu byla definována ve dnech (tedy 90 dnů), nikoliv měsících. Vzhledem k tomu, že předpisy platné v rámci

EU, jak je již výše uvedeno, požadují definování délky bezvízového pobytu v měsících, nemůže česká strana na návrh singapurské strany přistoupit.

V současné době existují celkem tři státy, se kterými se dosud nepodařilo České republice zajistit ve vízové oblasti reciprocitu - Austrálie, Kanada a Spojené státy americké (USA). V průběhu roku 2005 se podařilo odstranit vízovou n reciprocitu se Sultanátem Brunej a Brazilskou federativní republikou.

Austrálie pouze usnadňuje získání víza. Od 1. července 2004 umožňuje občanům České republiky získat vízum prostřednictvím internetu systémem electronic visitor visa (e676) bez nutnosti osobní účasti na zastupitelském úřadu Austrálie. Nejedná se však o rozsáhlejší formu úlev, kterou mají možnost požívat občané původních členských států Evropské unie, USA, Kanady a některých asijských států, jež žádají o víza prostřednictvím systému ETA, který umožňuje získání víz zdarma, rychleji a bez nutnosti předložení doplňujících dokumentů. V systému e676 v případě víz do tří měsíců navíc existuje rozdíl i při vyřizování mezi novými členskými státy Evropské unie. Zatímco žádosti občanů některých nových států Evropské unie (např. Slovinsko či Estonsko) jsou vyřizovány zcela automaticky (tzv. autogrant facility), u ostatních (včetně České republiky) jsou žádosti zpracovávány manuálně pracovníky ministerstva pro přistěhovalectví, čímž se doba vyřízení prodlužuje. Velvyslanectví České republiky v Canbeře vyvíjí stálý tlak na australskou stranu, aby odstranila svůj n reciprocitní přístup vůči České republice a zařadila ji do systému ETA, v krátkodobém horizontu alespoň do systému autogrant facility. O zrušení vízové povinnosti pro nové členské státy jedná s Austrálií i Evropská komise v rámci řešení notifikovaných případů vízové n reciprocit.

Jednání s kanadskou stranou o zrušení vízové povinnosti pro občany České republiky probíhá na nejrůznějších úrovních v podstatě kontinuálně od doby jejího opětovného zavedení v roce 1997 a zintenzívnilo se od nastolení vízové asymetrie. Zaměřuje se na přesvědčování kanadské strany o existenci minimálního migračního rizika ze strany České republiky. Intenzivní jednání vede zastupitelský úřad České republiky v Ottawě, který kanadské straně předal v průběhu přezkumu vízové politiky Kanady, jež provedlo kanadské Ministerstvo pro občanství a imigraci v roce 2004, řadu materiálů o situaci v České republice, zejména pokud jde o migraci, kriminalitu a dodržování lidských práv. Výsledek přezkumu, který byl oznámen v květnu 2005, byl však pro všechny nové členské státy Evropské unie negativní. O zrušení vízové povinnosti pro nové členské státy jedná s Kanadou i Evropská komise v rámci řešení notifikovaných případů vízové n reciprocit.

Česká diplomacie vyvíjí dlouhodobě úsilí směřující ke zrušení vízové povinnosti ze strany USA pro občany České republiky. USA neuzavírají bezvízové dohody, ale zavedení bezvízového styku je vždy prováděno vnitrostátním aktem. Před vlastním zrušením vízové povinnosti musí být příslušný stát zařazen do tzv. Visa Waiver Program. V jeho rámci je zkoumáno, zda stát splňuje předepsaná kritéria. O zařazení do programu nerozhoduje americká exekutiva, nýbrž Kongres USA. Hlavním omezujícím kritériem pro zařazení do programu je maximálně tříprocentní hranice počtu odmítnutých žádostí o vízum USA v průběhu jednoho roku. V polovině 90. let se Česká republika k tomuto číslu přiblížila, ale později došlo ke zhoršení. V roce 2003 zamítl zastupitelský úřad USA v Praze 11% vízových žádostí, v roce 2004 10% vízových žádostí a v roce 2005 zamítl též 10 % žádostí. Hlavním důvodem postupu zastupitelského úřadu USA je relativně vysoký počet českých občanů, kteří jsou v USA přistiženi při porušování imigračních zákonů a hlavně při nelegální práci. S ostatními podmínkami stanovenými ve Visa Waiver Program nemá Česká republika potíže - zrušila víza pro občany USA, má stabilní politický i hospodářský systém, vydává strojově čitelné pasy, má fungující pohraniční kontrolu, spolupracuje s bezpečnostními orgány USA apod.

V únoru 2005 přišla americká strana s myšlenkou nové vízové koncepce vůči novým členským zemím Evropská unie střední Evropy a Pobaltí označovanou jako „cestovní mapa“ (roadmap). Jedná se o projekt pomoci uvedeným zemím splnit kritéria Visa Waiver Program

(VWP). Roadmap pro Českou republiku obsahuje celkem šest závazků, a to jak americké, tak i české strany:

1. zavést biometrické prvky do cestovních dokladů a další technické a bezpečnostní prvky Visa Waiver Program (společný úkol);
2. vypracovat studii o nelegální migraci českých občanů do USA za rok 2005 (společný úkol);
3. uskutečnit veřejnou kampaň, která bude přesvědčovat občany České republiky, aby v USA neporušovali pobytový režim (úkol české strany);
4. přehodnotit způsob posuzování žádostí o udělení amerických víz (úkol americké strany);
5. při hodnocení podmínek plnění VWP nebrat v úvahu ilegální přistěhovalectví před rokem 1989 (úkol americké strany);
6. pravidelně vyhodnocovat pokrok, kterého bylo dosaženo při plnění kritérií VWP (společný úkol).

Se státy, se kterými se dosud nepodařilo zajistit ve vízové oblasti reciprocitu pro nové členské státy Evropské unie, jedná o zrušení vízové povinnosti také Evropská komise. Česká republika, stejně jako obdobně postižené členské státy Evropské unie, v souladu s nařízením Rady ES č. 851/2005, kterým se mění nařízení č. 539/2001, ve věci mechanismu vzájemnosti notifikovala dne 20. července 2005 orgánům Evropské unie případy vízové nereciprocit. Evropská komise došla k závěru, že vzhledem k současnému pokroku v oblasti řešení vízové nereciprocit není třeba v současnosti navrhnout zavedení reciproční vízové povinnosti vůči dotčeným třetím státům či opatření v politické, hospodářské a obchodní oblasti, nicméně tato opatření by využila v případě, že nebude zřetelný další pokrok v jednání s těmito třetími státy.

V průběhu roku 2005 Česká republika uzavřela nebo vstoupily v platnost bezvízové dohody s Mexikem¹⁴ (dohoda nově upravuje výjimky týkající se účelu pobytu na území smluvních stran), Brazílií¹⁵ a Rumunskem¹⁶ (dohoda nově upravuje dobu pobytu na 3 měsíce v průběhu 6 kalendářních měsíců od okamžiku prvního vstupu na území, pokud se nejedná o pobyt za účelem výdělečné činnosti).

Nařízení Rady (ES) č. 539/2001 umožňuje odlišný postup při uplatňování vízové povinnosti vůči občanům států, jejichž občané musí mít při překročení vnějších hranic vízum, pro některé taxativně vyjmenované skupiny osob, a to např. pro držitele diplomatických a služebních pasů. Nutnou podmínkou pro realizaci bezvízového styku pro držitele diplomatických a služebních pasů je konzultace s ostatními členskými státy Evropské unie. Předpokladem pro zahájení této konzultace je vytvoření národní pozice České republiky.

V souvislosti s možností uzavřít bezvízové dohody pro držitele diplomatických a služebních pasů s Bosnou a Hercegovinou, Srbskem a Černou Horou a Makedonií začal v roce 2005 probíhat písemný styk na meziresortní úrovni mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem vnitra ČR, jehož konečným záměrem je vytvoření národní pozice České republiky v této věci.

V roce 2005 dále pokračovaly snahy Ruské federace a Ukrajiny o usnadnění vízového režimu České republiky vůči jejich občanům. Možnosti České republiky na usnadnění vízového režimu vůči občanům Ruské federace a Ukrajiny jsou však limitované. Bilaterální jednání s Ruskou

¹⁴ Dne 25. ledna 2005 vstoupila v platnost Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spojených států mexických o změně Dohody mezi vládou České republiky a vládou Spojených států mexických o zrušení vízové povinnosti pro držitele cestovních pasů z 25. listopadu 1999 (sjednána výměnou nót z 10. září 2004 a 27. října 2004).

¹⁵ Dne 3. října 2005 vstoupila v platnost Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Brazílské federativní republiky o částečném zrušení vízové povinnosti (sjednána 29. dubnu 2004).

¹⁶ Dne 17. září 2005 vstoupila v platnost Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Rumunska o změně Dohody mezi vládou České a Slovenské federativní republiky a vládou Rumunska o bezvízovém styku ze dne 6. srpna 1991 (sjednána výměnou nót dne 17. srpna 2005).

federací a Ukrajinou o zjednodušení vízového styku je zásadně omezeno skutečností, že jednáním o zjednodušení podmínek pro udělování víz pověřily členské státy Evropské unie Evropskou komisi.

Vízová praxe České republiky vůči Ruské federaci je od počátku velmi flexibilní a podstatně vstřícnější, než praxe ruská (udělování vícenásobných víz jen na základě pozvání, možnost zastupitelského úřadu České republiky upustit od všech požadovaných dokladů kromě žádosti o udělení víza České republiky, 1 fotografie a platného cestovního pasu Ruské federace, jednodušší řízení při podávání žádosti o vízum nad 90 dnů, jakož i při podávání žádosti o povolení trvalého pobytu na území České republiky, nevybírání tzv. expresních poplatků za udělení víza).

Jednání mezi Evropskou komisí a Ruskou federací o zjednodušení vízového styku byla zahájena v říjnu 2004 s cílem uzavřít dohodu. Dohoda je založena na principu reciprocity a bude se vztahovat na krátkodobá víza, která jsou vydávána na dobu pobytu maximálně tří měsíců. Schválený negociační mandát Evropské komise zahrnoval harmonizaci poplatků za víza, zkrácení délky řízení o vízové žádosti, upuštění od poplatků, zjednodušení podmínek pro vydávání víz u specifických kategorií osob a bezvízový styk pro držitele diplomatických pasů. Evropská unie spojila sjednání dohody o zjednodušení vízového režimu s Ruskou federací se sjednáním readmisní dohody. Ruská strana to však zpočátku odmítala a spojovala uzavření readmisní dohody se zavedením bezvízového styku. Tento přístup byl pro Evropskou unii naprosto neakceptovatelný. V zájmu vyřešení citlivé otázky bezvízového styku pro držitele diplomatických pasů bylo v říjnu 2005 dosaženo kompromisního stanoviska členských zemí. Evropská komise vyvinula maximální snahu dosáhnout uzavření dohody o usnadnění vízového režimu během summitu Evropská unie - Ruská federace, který se konal 4. října 2005 v Londýně. Tato snaha byla úspěšná a během londýnského summitu byla vyjádřena oboustranná shoda nad jejím textem. Následně 13. října 2005 bylo v Lucemburku toto stanovisko zopakováno. V závěru roku 2005 byl prováděn oficiální překlad dohody do angličtiny a ruštiny, při kterém byly překlady vzájemně porovnávány. V uvedeném období byla dosažena shoda i ve věci uzavření readmisní dohody. Předpokládá se, že k podpisu obou dohod dojde během summitu Evropská unie - Ruská federace v květnu 2006.

Rovněž Ukrajina patří z hlediska vízové praxe České republiky mezi státy, na jejichž občany se v případě krátkodobých víz vztahují některé úlevy ve vízovém režimu. Na rozdíl od schengenských států je vízová politika České republiky vůči Ukrajině podstatným způsobem zjednodušená. Celý seznam dokumentů, potvrzení a dokladů, které musí ukrajinští žadatelé o udělení schengenského víza předkládat, se v případě České republiky obvykle redukuje pouze na dokument potvrzující účel pobytu a zajištění ubytování. Nepraktikují se žádné kvóty počtu denně přijímaných žádostí na zastupitelských úřadech České republiky na Ukrajině či jiná omezení. V reakci na zrušení vízové povinnosti pro občany České republiky (týká se též občanů ostatních členských států Evropské unie a Švýcarska), které umožňuje vstup a pobyt na území Ukrajiny bez víza v délce 90 dnů pro držitele všech druhů pasů České republiky za účelem nevýdělečného pobytu, reagovala česká strana rozhodnutím o dočasném upuštění od vybírání poplatků za krátkodobá víza v období od 1. května 2005, a to až do okamžiku zapojení České republiky do schengenské spolupráce, kdy bude vázána jednotnými schengenskými sazbami vízových poplatků.

V průběhu roku 2005 došlo na pracovní skupině Rady Evropské unie COEST k řadě jednání, která v politické rovině řešila otázku usnadnění vízového režimu. Poté, co členské státy pověřily jednáním s Ukrajinou o zjednodušení vízového styku Evropskou komisí, tato zpracovala mandát pro jednání a po jeho schválení v říjnu 2005 bylo jednání zahájeno. Schválený mandát umožňuje Evropské komisi jednat s Ukrajinou o harmonizaci poplatků za víza, zkrácení délky řízení o vízové žádosti, vynětí a snížení poplatků, zjednodušení podmínek pro vydávání víz u specifických kategorií osob a bezvízovém styku pro držitele diplomatických pasů. Během jednání Evropské komise s Ukrajinou nemohou členské státy vést paralelní bilaterální jednání s Ukrajinou

o problematice, o které jedná Evropská komise, a po skončení jednání musí jeho výsledky na svém území realizovat. Již po prvním kole těchto jednání, které proběhlo v prosinci 2005, bylo možné konstatovat značný pokrok a velmi dobrou spolupráci ukrajinské strany. V polovině prosince 2005 proběhla technická schůzka mezi Evropskou komisí a Ukrajinou, na níž byl upraven návrh textu dohody, který byl prezentován členskými státy na únorovém zasedání pracovní skupiny Evropské unie Visa. Během druhého kola formálních jednání dne 27. února 2006 však nastal změna v postoji Ukrajiny, která znovu nastolila témata, o kterých se Evropská komise domnívala, že jsou již vyřešena. Jednalo se zejména o provázanost readmisní dohody s dohodou o usnadnění vydávání víz. Ukrajina požadovala oddělení obou dohod s tím, že dohoda o usnadnění vydávání víz by se uplatňovala provizorně. Toto bylo ze strany Evropské komise striktně odmítnuto. Dalšími spornými body nadále zůstává výše poplatků za zpracování žádosti o víza, výjimky z poplatků a zrušení vízové povinnosti pro držitele služebních pasů, na které Ukrajina stále trvá.

V průběhu roku 2005 pokračovala Česká republika v aplikaci Memoranda o porozumění mezi Národní správou pro cestovní ruch Čínské lidové republiky a Evropským společenstvím o vízech a souvisejících otázkách týkajících se turistických skupin z Čínské lidové republiky (ADS Agreement), které bylo dne 12. února 2004 uzavřeno mezi Evropským společenstvím a Čínskou lidovou republikou.¹⁷ S ohledem na rostoucí problémy se zneužíváním ADS Dohody avizované ze strany ostatních členských států Evropské unie byl v létě 2005 předložen Evropské komisi a Radě Evropské unie návrh opatření vypracovaný vybranými vedoucími zastupitelských

¹⁷ **1. Meziresortní pracovní skupina**, kterou zřídilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR na základě usnesení vlády č. 1311 ze dne 22. prosince 2004, se pravidelně čtvrtletně setkává a řeší praktické aspekty realizace Memoranda ADS (tato skupina je složena ze zástupců Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva vnitra ČR a Ministerstva zahraničních věcí ČR).

Pro hodnocení realizace Memoranda ADS považuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR za důležité, že podle dosavadních poznatků a informací se na území České republiky prozatím nevyskytl případ zneužití ADS režimu k nelegální migraci. Na pozitivním výsledku realizace Memoranda ADS má významný vliv systém důsledné kontroly cestujících prováděné cizineckou a pohraniční policií. V této souvislosti nebyly zaznamenány žádné stížnosti ze strany cestovních kanceláří realizujících spolupráci v rámci ADS.

Co se týče zneužívání ADS režimu k nelegální migraci je situace v ostatních členských státech ES (např. Nizozemí, Francii, Německu, Itálii) jiná než v ČR. Opakovaně v nich dochází k nelegální migraci osob přijíždějících na ADS vízum. V důsledku toho některé členské státy, jako např. Francie a Nizozemí, zpřísnily podmínky pro vydávání Schengenských víz, nebo dokonce aplikaci Memoranda ADS na čas pozastavily.

Na druhé straně je však třeba uvést, že využívání ADS víz občany Čínské lidové republiky pro cesty do České republiky není frekventované, jako v některých jiných členských státech (např. v Německu). Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR uvádějí, že v roce 2005 ADS víza tvořila pouze cca 13,5 % z celkového počtu víz vydaných občanům Čínské lidové republiky (dle informace Ministerstva zahraničních věcí ČR za období od 1. 1. 2005 do 18. 10. 2005 bylo českými ZÚ v Čínské lidové republice vydáno celkem 844 ADS víz).

Důvody, proč je využívání ADS vízového režimu na území České republiky málo frekventované, jsou různé. Jedním z důvodů může být i to, že naše republika zatím nevydává tzv. Schengenská víza, dále pak i to, že nabídky českých cestovních kanceláří zřejmě neodpovídají poptávce na čínském trhu (např. cenou), a v neposlední řadě také to, že Česká republika nemá přímé letecké spojení s Pekingem, jako např. Maďarsko.

Příspěvek ke zvýšení počtu čínských turistů u nás by zlepšenou propagací mělo i nově otevřené zastoupení vládní agentury pro cestovní ruch CzechTourism v Pekingu.

2. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR plní ve vztahu k českým cestovním kancelářím informační povinnost (přímo vyplývající ze smlouvy o zajištění plnění závazků vyplývajících z Memoranda ADS), a to tím, že na svých internetových stránkách pravidelně informuje české cestovní kanceláře o všech důležitých informacích souvisejících s realizací Memoranda ADS. Prostřednictvím e-mailu ministerstvo informuje spolupracující české cestovní kanceláře a agentury např. o nevhodnosti obchodních kontaktů s těmi čínskými touroperátory, na které byly uvaleny sankce, nebo o potřebě důsledného dodržování itineráře cesty apod.

3. Na žádost Evropské komise Ministerstvo pro místní rozvoj ČR vede a pravidelně aktualizuje /každých 6 měsíců/ Seznam českých cestovních kanceláří a agentur, které mají zájem spolupracovat s čínskými touroperátory v rámci Memoranda ADS (dále jen Seznam). Poslední aktualizace proběhla ke konci měsíce října 2005. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR na Seznam zapsalo celkem 153 CK/CA (tj. o 13 CK/CA více než při předcházející aktualizaci). Všechny, bez výjimky, podepsaly s ministerstvem smlouvu o zajištění plnění závazků vyplývajících z Memoranda.

úřadů členských států Evropské unie v Pekingu, jejichž cílem má být zamezení rozsáhlého zneužívání ADS turistiky. Navrhovanými opatřeními jsou zejména omezení počtu čínských autorizovaných cestovních kanceláří na 25 (ze současných 672) a zavedení vstupní a výstupní kontroly turistických skupin cestujících do států Evropské unie (obdobu toho, co Česká republika dělá již od počátku realizace Memoranda ADS). Česká republika nezaznamenala zatím žádné problémy v souvislosti se zneužíváním Memoranda ADS.

K otázce podpory cestovního ruchu z Číny a vzájemné obchodní výměny se dne 4. listopadu 2005 uskutečnila za účasti zástupců ministerstev zahraničních věcí, vnitra, průmyslu a obchodu a pro místní rozvoj pracovní porada, na kterou dne 8. listopadu 2005 navázalo jednání, konané na Úřadu vlády České republiky za účasti ministrů vnitra, pro místní rozvoj a zahraničních věcí. Na základě shrnutí a vyhodnocení současných poznatků a na základě společně přijatých závěrů z obou meziresortních porad byl vládě České republiky k otázce vzájemných vztahů s Čínou předložen materiál „Některé aspekty vzájemných vztahů České republiky s Čínskou lidovou republikou“ obsahující konkrétní opatření, která vláda České republiky vzala na vědomí. Jedná se o tato opatření spadající do gesce ministerstev dopravy, pro místní rozvoj, zahraničních věcí a vnitra v souladu s jejich působností:

- zavedení přímého leteckého spojení mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou;
- kvalitní a dostatečná propagace České republiky jako atraktivní turistické destinace;
- urychlení vízového procesu;
- vyslání imigračního úředníka na zastupitelské úřady České republiky v Čínské lidové republice;
- opatření k usnadnění vstupu občanů Čínské lidové republiky - držitelů schengenských víz;
- opatření k ulehčení vízového režimu obchodním delegacím Čínské lidové republiky.

V průběhu roku 2005 probíhala intenzivní jednání mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem vnitra ČR o urychlení zasílání stanovisek Policie České republiky zastupitelským úřadům České republiky k žádostem o krátkodobá víza. Praxe, kdy stanovisko Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie PČR bylo standardně zpracováváno po dobu 5 dnů, často vedla ke kritice České republiky ze strany významných představitelů třetích zemí podléhajících vízové povinnosti. Neméně důležitým podnětem byla i skutečnost, že řada členských států Evropské unie běžně provádí prověrku žadatelů o víza v ústředí během doby podstatně kratší, než je tomu v případě České republiky. Výsledkem jednání obou resortů bylo vytvoření on-line propojení počítačových sítí Ministerstva zahraničních věcí ČR a Ministerstva vnitra ČR, kterými se přenáší stanoviska k žádostem o vízum. Tímto opatřením, které začalo být realizováno v závěru roku 2005, došlo ke značnému urychlení přenosu stanovisek, z nichž 80 procent je zasláno na zastupitelské úřady během 24 hodin, zbytek do 48 hodin od podání žádosti. Jednání k urychlení přenosu stanovisek Policie ČR budou pokračovat i v roce 2006.

V průběhu roku 2005 pokračovala v činnosti pracovní skupina ustanovená z rozhodnutí Rady pro rozvoj podnikatelského prostředí pro řešení tématu „Proces vydávání víz a povolování pobytu za účelem podpory obchodně-ekonomické spolupráce s Českou republikou“. Činnost skupiny, která je koordinována představiteli Ministerstva průmyslu a obchodu a CzechInvestu, je zaměřena na podporu rozvoje obchodně-ekonomické spolupráce. Členy pracovní skupiny jsou dále zástupci Ministerstva zahraničních věcí ČR, Ministerstva vnitra ČR, Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, Ministerstva spravedlnosti ČR, Ministerstva financí ČR, Generálního ředitelství cel, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie PČR a Hospodářské komory České republiky. Na jednání skupiny mohou být přizvány i další externí subjekty, které mají praktické zkušenosti z projednávání problematiky.

Dne 11. října 2004 byla v Praze podepsána Dohoda o programu pracovní dovolené mezi vládou České republiky a vládou Nového Zélandu a Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Nového Zélandu k Dohodě o programu pracovní dovolené mezi vládou České republiky a vládou Nového Zélandu (s dohodou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky ji ratifikoval). Dohoda vstoupila v platnost dne 1. září 2005, a to včetně Ujednání. Tato dohoda umožňuje určenému počtu mladých lidí od 18 do 30 let (100 osob na každé straně) trávit až roční dovolenou na území druhé smluvní strany s tím, že vedlejším účelem pobytu může být i krátkodobé zaměstnání za předem stanovených podmínek. Novozélandská strana Dohodu a Ujednání předběžně prováděla od 1. března 2005. Počínaje dnem 1. července 2005 zvýšila novozélandská strana jednostranně počet pracovních víz, která jsou na základě Dohody vydávána státním občanům České republiky, ze 100 na 1000. V současné době připravuje Ministerstvo zahraničních věcí ČR ve spolupráci s dalšími zainteresovanými resorty obdobnou dohodu s Kanadou. Na podzim roku 2005 proběhlo v Kanadě první kolo jednání ve věci Dohody mezi vládou České republiky a vládou Kanady o programu výměnných pobytů mládeže. Ministerstvo zahraničních věcí ČR dále navrhlo iniciovat jednání o dohodě o programu pracovní dovolené rovněž s Austrálií.

V návaznosti na novelu cizineckého zákona č. 428/2005 Sb. byla vyhláškou č. 446/2005 Sb. s účinností ode dne 24. listopadu 2005 nově upravena povinnost cizinců vybraných států pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky pouze na základě uděleného letištního víza, jakož i výjimky z této povinnosti. Do výčtu států, jejichž občané potřebují k pobytu v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky letištní vízum, byla ve srovnání s předchozí právní úpravou (vyhláška č. 86/2000 Sb.) zařazena také Indická republika. K tomuto kroku vedl značný nárůst indických státních příslušníků, kteří od konce srpna roku 2005 vstoupili na území České republiky přes mezinárodní letiště Praha-Ruzyně a v tranzitním prostoru učinili prohlášení o azylu a následně zneužili azylovou proceduru ke svému přesunu do původních zemí Evropské unie.

1.3.1. Modernizace vízového procesu

Úkoly na úseku udělování víz jsou v souladu se standardy Evropské unie zabezpečovány prostřednictvím elektronického konzultačního systému MVP/EVC¹⁸, do něhož již byly zapojeny všechny zastupitelské úřady České republiky, kde se víza vydávají. Se vstupem České republiky do Evropské unie a přechodem na používání vízového štítku podle vzoru EU byla na zastupitelských úřadech instalována nová verze tohoto systému MVP/EVC2b, který je dále rozvíjen. V budoucnu se počítá se zprovozněním systému VISION umožňujícím konzultace žádostí o vízum s příslušnými orgány dalších smluvních stran schengenské dohody.¹⁹ Zdokonaluje se spojení zastupitelských úřadů tak, aby kvalita a rychlost spojení v rámci vízového procesu odpovídala požadavkům Evropské unie.

Vzhledem k vytváření centrálního Vízového informačního systému²⁰ bude nutné harmonizovat a upravit vízový program na zastupitelských úřadech ČR (MVP/EVC2b) tak, aby umožnil plnou funkčnost informačního systému N-VIS a C-VIS.

¹⁸ Modernizace vízového procesu /Evidence cizinců

¹⁹ Zkušební provoz tohoto systému byl zahájen na Generálním konzulátu Drážďany k 1. 6. 2004.

²⁰ Podrobněji v kapitole I.3.1.1. Vízový informační systém

1.3.1.1. Vízový informační systém (VIS)

Rozhodnutím Rady Evropské unie ze dne 8.6.2004 č. 2004/512/EC byl určen nezbytný právní rámec pro zahájení prací na tomto projektu. Vízový informační systém bude schengenský elektronický databázový systém, jehož prostřednictvím budou probíhat také konzultace VISION²¹. Půjde o centrální databázi žadatelů o udělení víza členskými státy. VIS se bude podílet na zajištění celkové bezpečnosti prostoru Schengenu prostřednictvím možnosti komplexní kontroly osob, kterým je vydáním víza umožněn vstup do tohoto prostoru. Usnadní kontroly na vnějších hranicích i na území členských států, aplikaci dublinského nařízení určujícího členský stát zodpovědný za projednání žádosti o azyl a identifikaci a navrácení ilegálních migrantů. Spolu se Schengenským informačním systémem (SIS) bude jedním z nástrojů vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva, nikoli pouhým nástrojem vízového procesu. Bude založen na jednotné technické platformě se SIS druhé generace (SIS II). Oba systémy budou mít oddělená data a přístupy. Česká republika bude realizovat propojení systémů na národní úrovni.

Návrh nařízení EP a Rady k Vízovému informačnímu systému byl v průběhu roku 2005 projednáván pracovní skupinou Rady EU VISA. Dokument byl průběžně upravován na základě připomínek členských států. V této souvislosti bylo mimo jiné rozhodnuto, že přístup orgánů členských států odpovědných za otázky vnitřní bezpečnosti do VIS bude řešen právním aktem v rámci III. pilíře, který by měl být přijat v obdobném termínu jako v současnosti projednávané nařízení k VIS. V souladu s rozhodnutím Rady ze dne 24. 2. 2005, které se týká urychlení zavedení biometrických prvků do centrální části VIS, bude pozměněn článek 36 (uvedení do provozu) v tom smyslu, že do 31. 12. 2006 se uvedou do provozu nejen funkce pro zpracování alfanumerických údajů a fotografií, ale i funkce pro zpracování biometrických údajů (dříve termín do 31. 12. 2007). Provoz VISu bude zahájen připojením minimálně 5-ti členských států, nebyl stanoven žádný konečný termín pro připojení zbývajících „starých“ či „nových“ členských států. Základní podmínkou připojení „nových“ členských států je jejich vstup do Schengenu.

Projekt předpokládá vytvoření nového národního vízového informačního systému vyhovujícího všem požadavkům pro napojení na C-VIS. Mezi funkcionality tohoto systému v rámci rozhodovacího procesu o udělení víza bude patřit provádění konzultací VISION. Systém bude funkční k datu vstupu České republiky do Schengenu.

1.3.2. Biometrika v cestovních dokladech

V souvislosti s vývojem osobních dokladů a výměnou informací v rámci mezinárodní soudní a policejní spolupráce se Evropská unie intenzivně zabývá využitím biometriky. Rozhodujícím podnětem pro využití biometriky ve státech Evropské unie bylo zasedání Evropské rady v Soluni ve dnech 19. - 20. června 2003, která potvrdila nezbytnost jednotného přístupu Evropské unie k biometrickým identifikátorům nebo biometrickým údajům pro doklady státních příslušníků třetích zemí, cestovní pasy občanů Evropské unie a informační systémy (VIS a SIS II). Další zasedání Evropské rady v Bruselu dne 12. prosince 2003 potvrdilo nastoupený trend harmonizace bezpečnostních prvků v dokladech EU a zavedení biometrických identifikačních prvků do těchto dokladů.

Na zasedání Rady ve dnech 25. - 26. října 2004 došlo k politické shodě ohledně klíčových ustanovení při zavádění biometrických prvků do cestovních dokladů EU. Rada se shodla na dvou povinných biometrických prvcích s tím, že digitální podoba držitele cestovního dokladu bude zavedena do 18 měsíců a digitální záznam otisků prstů do 36 měsíců od přijetí technické

²¹ VISION (Visa Inquiry Open-Border Network - síť schengenských konzultací). Úkolem kanceláře VISION ČR bude zajišťovat konzultace s ostatními členskými státy při udělování víz.

specifikace. Schválené Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 ze dne 13. prosince 2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie dne 29. prosince 2004 (L 385/1).

Nařízení se vztahuje na cestovní doklady vydávané s dobou platnosti delší než 12 měsíců a jeho obecným cílem je zvýšit minimální bezpečnostní standardy pro cestovní doklady vydávané členskými státy Evropské unie. Jedná se o použitý materiál, techniku tisku, číslování, systém vydávání a biometrické prvky.

Rovněž Česká republika zahájila v průběhu roku 2004 přípravu pro zavedení biometrických prvků do cestovních dokladů. Dne 9. září 2004 byl poradou vedení Ministerstva vnitra ČR schválen materiál *Využití biometrie v rámci působnosti ministerstva vnitra a ostatních orgánů státní správy - zásady postupu*. V této souvislosti byla zřízena dne 3. května 2005 Řídící skupina pro biometriku, která má vypracovat koncepci a bude koordinovat postup při zavádění biometrie do praxe. První aktivitou bylo vytvoření podmínek k zahájení projektu „biometrie v cestovních dokladech“.

Následně vláda České republiky schválila usnesením ze dne 15. června 2005 č. 740 Plán postupu České republiky při implementaci Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy. Zároveň uložila 1. místopředsedovi vlády a ministru financí zajistit finanční prostředky na zabezpečení přípravy a realizaci projektu zavedení cestovních dokladů s biometrickými prvky. Parlament České republiky schválil návrh novely zákona o cestovních dokladech²², která zavedení biometrie do cestovních dokladů zohledňuje. Cestovní doklady se strojově čitelnými údaji a s nosičem dat s biometrickými údaji budou vydávány od 1. září 2006 (zákon byl dne 31. 3. 2006 podepsán prezidentem republiky).

Současně byla zahájena realizace nově vytvořeného investičního programu Výstavba telekomunikační podpory systému Biometrika. Realizace programu je plánována v letech 2005 - 2010. Vybudováním vlastní přenosové kapacity 155 Mbit/s do úrovně okres se zvýší dostupnost i bezpečnost resortní telekomunikační sítě nejen pro účely přenosu biometrických údajů, ale i pro další policejní informační systémy a současně může být tato infrastruktura využita jako základ kritické komunikační infrastruktury v souladu s usnesením vlády České republiky ze dne 4. února 2004 č. 112/2004.

I.4. OCHRANA STÁTNÍCH HRANIC

V roce 2005 byla ochrana státních hranic České republiky prováděna podle zákona č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic, v platném znění²³.

Prioritou výkonu služby bylo zabezpečení výkonu služby na hraničních přechodech, činnost mimo ně byla zaměřena zejména na střežení přístupových komunikací a dále na vytypované úseky státní hranice, kde často dochází k nelegálnímu překračování státních hranic, a také na preventivní opatření. Byly prováděny noční i denní kontroly dopravních prostředků na hraničních přechodech a v blízkosti státních hranic, zejména se zaměřením na odhalování neregulérních cestovních dokladů a osob převážených v dopravních prostředcích.

²² Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů).

²³ Dne 7. září 2004 nabyl účinnosti zákon č. 481/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů (zákon o ochraně státních hranic). Smyslem krátké novely zákona je umožnit policii, aby ve výjimečných případech mohla umísťovat bezpečnostní prostředky, které mají zabránit nedovolenému překračování hranic dopravními prostředky, do vzdálenosti větší, než 50 metrů od hranic.

Při odbavování na hraničních přechodech byla u osob ze zemí Evropské unie prováděna v zásadě minimální kontrola. U cizinců ze třetích zemí byla prováděna důsledná kontrola, zaměřená na kontrolu cestovních dokladů, náležitostí ke vstupu a pobytu na území ČR včetně проверки в policejních informačních systémech. Nový postup při odbavování na hraničních přechodech klade zvýšené nároky na zkušenosti a profesionalitu policistů SCPP.

Zvýšená pozornost byla v roce 2005 věnována mezinárodním letišťům a přípravě podmínek pro splnění kritérií vnějších schengenských hranic. Mezinárodní letiště byla posílena personálně, speciálně vycvičenými psy i materiálně-technickým vybavením.

V roce 2005 byla na hraničních přechodech přijímána některá mimořádná opatření, například v souvislosti se setkáním příznivců Hells Angels, po teroristických útocích v Londýně, v souvislosti s návštěvou amerického prezidenta na Slovensku.

Při službě hlídek v terénu byl kladen důraz na využívání moderních technických prostředků. K odhalování nelegální migrace na zelené hranici bylo využíváno 13 speciálních vozidel se zabudovanou termovizní a další optoelektronickou technikou, dále 76 ručních termovizních kamer, 24 souprav ručních termovizních kamer umístěných na střeše vozidla a ovládaných z jeho vnitřku a přístrojů pro noční vidění. Ze dvou třetin byly obměněny přístroje zn. PSION pro ruční lustraci osob a automobilů.

K odhalování odcizených vozidel, případně jiného protiprávního jednání, bylo využíváno 72 souprav automatického systému pro kontrolu registračních značek vozidel na hraničních přechodech (LOOK).

Služební kynologie splnila požadavky, které na ni byly kladeny při zabezpečování ochrany státních hranic a v oblasti veřejného pořádku. Oproti předchozímu období byl zaznamenán trend efektivnějšího a plánovitějšího využití psovodů se služebními psy. Nezanedbatelný byl nárůst využití služebních psů v souvislosti s eskortami, střežením osob v rámci pobytových kontrol. V souladu s dlouhodobým záměrem došlo k navyšování stavu služebních psů-specialistů, byl ztrojnásoben počet psovodů se služebními psy na vyhledávání výbušnin (ze 7 na 21 psovodů se stejným počtem psů), kteří již jsou nebo v nejbližším období budou zařazeni k výkonu služby převážně na mezinárodních letištích s pravidelným leteckým provozem.

V souladu s plněním úkolu policejního prezidenta se v roce 2006 předpokládá navýšení na cca 40 psovodů a 72 psů na vyhledávání výbušnin a nástražných výbušných systémů. Dosažení tohoto předpokladu je však reálné pouze při splnění určitých podmínek (dostatečný počet vhodných mladých služebních psů, kapacitní možnosti výcvikových kurzů, platové ohodnocení psovodů - specialistů, vytvoření zázemí a podmínek pro výcvik a využití psovodů se služebními psy).

Vzájemná spolupráce SCPP s orgány ochrany hranic sousedních států při zajišťování ochrany společných státních hranic, činnosti na hraničních přechodech a jiných místech určených pro překračování státních hranic, byla v hodnoceném období na velmi dobré úrovni. Bezproblémově probíhalo odbavování osob a vozidel ve společných týmech.

Na *česko-německých státních hranicích* se jednalo zejména o spolupráci mezi SCPP a Spolkovou policií (BPOL), která od 1. 7. 2005 nahradila Spolkovou ochranu hranic (BGS). Uskutečnila se pracovní jednání, zejména ke koncepčním otázkám ochrany hranic a kontroly přeshraničního provozu na česko-německých státních hranicích. Za českou stranu se těchto jednání zúčastňují vedoucí pracovníci ŘSCPP a ObŘ S PP Ústí nad Labem, Plzeň a České Budějovice. Vzájemně jsou vyměňovány informace o situaci na státních hranicích, rozsahu a zvláštěnostech nelegální migrace a přeshraniční kriminalitě a o přijímaných opatřeních.

RCPP a protilehlé inspektoráty BPOL na státních hranicích se průběžně informují o bezpečnostní situaci ve své územní působnosti a předávají si poznatky související s ochranou

státních hranic. V některých případech je také koordinováno provádění pohraniční kontroly na turistických stezkách v rámci malého pohraničního styku mezi ČR a SRN.

Jako účelná se ukázala spolupráce s BPOL i orgány jiných sousedních států v souvislosti s přeshraniční kriminalitou, zejména s odhalováním nedovoleného překročení státní hranice (§ 171a trestního zákona) a padělání a pozměňování veřejné listiny (§ 176 trestního zákona).

V souladu se smlouvou mezi **Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o spolupráci policejních orgánů a orgánů působících při ochraně státních hranic v příhraničních oblastech** (vstoupila v platnost 1. 8. 2002), byly průběžně po celý rok 2005 organizovány společné pohraniční hlídky policistů SCPP a BPOL.

Na jaře byla společnou česko-německou expertní komisí vypracována v pořadí již třetí společná situační zpráva o nelegální migraci na státních hranicích.

S orgány ochrany hranic **Slovenské republiky** byla zahájena spolupráce podle **Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, při ochraně veřejného pořádku a při ochraně státních hranic**, která vstoupila v platnost dnem 24. 2. 2005. V souladu s čl. 13 této smlouvy bylo od 1. 10. 2005 při ochraně česko - slovenských státních hranic zahájeno nasazování společných hlídek s cílem prohloubit spolupráci a tím zefektivnit boj s nelegální migrací. Hlídky působí za obdobných podmínek jako na česko - německých státních hranicích, to znamená v příhraničních oblastech až do vzdálenosti 25 km od státních hranic na území ČR a do 30 km od státních hranic na území SR. Z důvodu poměrně krátkého časového úseku, po který jsou tyto hlídky zřizovány, nelze zatím efektivitu jejich působení objektivně vyhodnotit.

Byly zahájeny přípravy pro vytvoření společné zprávy o situaci na společných česko-slovenských hranicích.

Od 1. 2. do 25. 2. 2005 byl zajišťován požadavek slovenské strany na poskytnutí součinnosti v souvislosti s návštěvou prezidentů USA a Ruska v Bratislavě dne 24. února 2005. Úzká součinnost byla prováděna zejména při kontrole osob a dopravních prostředků a při zajišťování veřejného pořádku na hraničních přechodech.

Dne 14. 7. 2005 byla podepsána **Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o policejní spolupráci** a byl zahájen proces její ratifikace. Pokračovala příprava dohody o spolupráci policejních orgánů a orgánů působících při ochraně státních hranic s Polskem.

V průběhu roku 2005 pokračovala příprava dalších mezinárodních smluv vztahujících se k překračování státních hranic České republiky. Jejich provádění po vstupu v platnost si vyžádá úpravy v organizování činnosti příslušných RCPP a vyčlenění potřebných sil k zajištění pohraniční kontroly.

Dne 17. září 2005 byla v Raabs an der Thaya podepsána **Smlouva mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o překračování státních hranic na turistických stezkách a o překračování státních hranic ve zvláštních případech**. Smlouva usnadní překračování společných státních hranic v rámci turistického ruchu a ve zvláštních případech všem osobám, které podle komunitárního práva požívají volného pohybu. Souhlas k ratifikaci smlouvy daly obě komory Parlamentu České republiky (Senát - dne 8. 12. 2005 a Poslanecká sněmovna - dne 9. 2. 2006). Uvedená smlouva vstoupí v platnost dne 7. 5. 2006.

Současně byla podepsána **Dohoda mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o hraničních přechodech na společných státních hranicích**, která přispěje k dalšímu rozvoji volného pohybu osob a dopravy a zajistí vhodné podmínky pro překračování státních hranic osobami a dopravními prostředky (vstoupila v platnost dne 22. 12. 2005).

Dne 9. prosince 2005 bylo v Mikulově podepsáno *Ujednání mezi vládou České republiky a Rakouskou spolkovou vládou o zřízení určených míst na turistických stezkách*. V návaznosti na Smlouvu mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o překračování státních hranic na turistických stezkách a o překračování státních hranic ve zvláštních případech umožní Ujednání překračování státních hranic na 27 určených turistických stezkách.²⁴

Probíhá informační výměna mezi ČR a Rakouskem a na úrovni ObŘ SCPP jsou v pravidelných intervalech vytvářeny situační zprávy.

Na základě závěrů předchozích česko – polských jednání byla zahájena příprava novelizace *Smlouvy mezi Českou republikou a Polskou republikou o malém pohraničním styku* a *Dohody mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Polské republiky o Cestě československo-polského přátelství a pohraničních úsecích řek Dunajce a Popradu*. V rámci této novelizace bude reagováno zejména na změny v souvislosti se vstupem ČR a PR do EU a dále na některé potřebné změny vyplývající z praktického provádění obou smluv. PČR SCPP podporuje tyto změny a aktivně se na jejich přípravě podílí, neboť je považuje za potřebné pro vlastní výkon služby.

V roce 2005 byla ze strany útvarů služby cizinecké a pohraniční policie dále věnována velká pozornost provádění pobytových kontrol, které byly zaměřeny především na dodržování pobytového režimu cizinců, plnění účelu pobytu stanoveného vízem, plnění povinností cizinců a ubytovatelů vyplývajících z cizineckého zákona, odhalování cizinců pobývajících na území České republiky po uplynutí doby platnosti víza nebo doby pobytu na území stanovené vízem a provádění opatření v případech nedodržování zákonů a obecně platných právních předpisů na území České republiky. Výsledkem 9 800 zjištěných případů porušování pobytového režimu cizinci (oproti roku 2004 se jedná o snížení o 41,3). Z uvedeného počtu bylo 2 145 osob zjištěno na státních hranicích při výjezdu z České republiky.

I.5. JEDNÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY VE STRUKTURÁCH EVROPSKÉ UNIE

Členem Evropské unie se Česká republika stala dne 1. května 2004. K tomuto dni vešla v účinnost Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské Unii, která byla podepsána dne 16. dubna 2003 v Aténách.

Po přistoupení České republiky k Evropské unii začaly platit na našem území právní předpisy Evropské unie. Zároveň Česká republika získala možnost aktivně se podílet na tvorbě těchto předpisů. V období od 16. dubna 2003 do 30. dubna 2004 se sice mohli zástupci České republiky účastnit jednání orgánů EU, neměli však hlasovací právo.

Ministerstvem zahraničních věcí ČR byl vytvořen systém přípravy pozic České republiky pro vystoupení v orgánech EU, na kterém participují všechny ústřední orgány státní správy.

Ministerstvo vnitra ČR, stejně jako ostatní resorty, je zodpovědné za přípravu pozic a instrukcí, které buď zástupci-experti MV ČR uplatňují při jednáních pracovních skupin Rady EU či Evropské komise, nebo jsou tyto pozice zasílány Ministerstvem zahraničních věcí ČR Stálému zastoupení ČR při Evropských společenstvích. Systém těchto pozic/instrukcí vypadá následovně:

- pro jednání pracovních skupin a výborů Rady EU vypracovávají instrukce přímo útvary ministerstva, jejichž experti se jednání těchto skupin účastní; při přípravě instrukce lze požádat o doplnění diplomaty SZ Brusel, kteří se zabývají problematikou justice a vnitra;

²⁴ Vstoupí v platnost spolu se smlouvou.

- každý týden se MV podílí na přípravě instrukcí ČR pro COREPER.²⁵ Výsledné znění instrukcí je dopracováno ve Výboru pro EU. Výbor pro EU byl zřízen Ministerstvem zahraničních věcí ČR jako náhrada meziresortního připomínkového řízení a v tomto orgánu jsou každé úterý před konáním COREPERu projednány všechny připravené instrukce. Je-li k těmto instrukcím připojen souhlas všech členů Výboru, jsou instrukce odeslány velvyslanci ČR při Evropských společenstvích. Členy Výboru pro EU jsou zástupci všech ministerstev a jiných ústředních úřadů na úrovni náměstků ministrů;
- pro jednání Rady ministrů jsou pro každou formaci Rady EU²⁶ vypracovávány mandáty, které obsahují podrobné instrukce jednotlivě ke každému bodu programu. Mandáty schvaluje vláda České republiky.

Koordinační skupina Ministerstva vnitra ČR pro Evropskou unii je na resortní úrovni základním rozhodovacím orgánem ve věcech vytváření rámcových pozic a instrukcí pro zasedání pracovních skupin Rady EU a COREPERu a mandátů (tj. zásadních postojů ČR v EU) pro ta jednání Rady EU, jejichž problematika spadá do gesce nebo spolugesce Ministerstva vnitra ČR. Tato skupina, která je v současné době ustavena v souladu s usnesením vlády č. 476/2003, se také zaměřuje na podstatu legislativních návrhů Evropské komise, které Evropská komise předkládá Radě EU. Jejím úkolem je analyzovat důsledky, které předmětné návrhy pro Českou republiku představují, aby mohla ČR aktivně, prostřednictvím expertů v pracovních skupinách a výborech těchto orgánů EU, ovlivňovat ve spolupráci s Výborem pro EU (resp. vládou) a prostřednictvím Stálého zastoupení ČR v EU přípravu těchto návrhů.

Ministerstvo vnitra ČR se přihlásilo k hlavní gesci v 18 pracovních skupinách Rady Evropské unie a u 24 skupin se přihlásilo jako vedlejší gestor. Dále je ministerstvo zapojeno do činnosti 6 výborů a 31 pracovních skupin Evropské komise. Záležitosti z oblasti azylu a migrace jsou projednávány zejména v pracovních skupinách SCIFA²⁷, Migrace a vyhoštění, Azyl, Hranice, VISA²⁸, CIREFI²⁹, Hodnocení Schengenu, Schengenské acquis, SIS/Sirene a dalších.

1.5.1. Směrnice přijaté Evropskou unií z oblasti azylu a migrace

Evropská Unie v roce 2005 přijala tyto právní předpisy z oblasti azylu a migrace:

- **Směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka**

Předmětem úpravy této směrnice je procesně-právní stránka udělování a odnímání azylu: základní práva a povinnosti žadatelů v řízení a udělení azylu, vymezení případů nedůvodných a nepřipustných žádostí o azyl a řízení o nich, řízení o opakovaných žádostech a řízení na hranicích, právo podat opravný prostředek proti rozhodnutí správního orgánu. Směrnice se bude vztahovat na všechny osoby, které požádají o azyl na hranicích nebo na území členských států.

- **Směrnice Rady 2005/71 ze dne 12. října 2005 o zvláštní proceduře pro přijímání příslušníků třetích zemí za účelem výkonu vědeckého výzkumu**

Účelem směrnice je stanovení podmínek pro přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí do členských států na dobu delší než 3 měsíce pro účely provedení výzkumného projektu na základě dohody o hostování uzavřené s výzkumnými organizacemi.

²⁵ Výbor stálých zástupců, jehož se účastní velvyslanci členských zemí při ES a jehož souhlas předchází konečnému souhlasu Rady ministrů EU.

²⁶ Pro vnějšek je to formace Rada pro justici a vnějšek.

²⁷ Strategický výbor pro imigraci, hranice a azyl

²⁸ pracovní skupina Rady Evropské unie - Víza

²⁹ Centrum pro informace, diskusi a výměnu názorů k překračování hranic a imigraci

V průběhu roku 2004 vypracovalo nizozemské předsednictví programový dokument ***Víceletý program „Haagský program; posílení svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii“*** (dále jen Haagský program), který byl schválen dne 25. října 2004 Radou pro spravedlnost a vnitřní věci a dne 5. listopadu 2004 Evropskou radou. Haagský program navazuje na závěry Evropské rady přijaté ve finském Tampere v říjnu 1999 a vytyčuje směry pro budoucí vývoj Evropské unie v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí.

Haagský program je politický dokument a směry v něm uvedené jsou zpravidla deklaratorní a obecné povahy. Na základě Haagského programu **vypracovala v roce 2005 Evropská komise Akční plán**, ve kterém jsou obecné cíle a priority Haagského programu převedeny do konkrétních opatření s časovým harmonogramem pro jejich splnění. Akční plán Evropské komise k Haagskému programu byl schválen Radou EU dne 3. června 2005.

Výše uvedený Akční plán obsahuje návrh konkrétních opatření také pro oblast azylu a migrace.

V současné době jsou pracovní skupinou Rady EU „Migrace a vyhoštění“ projednávány následující návrhy: návrh rozhodnutí na vytvoření Evropského návratového fondu (ENF) a dále návrh směrnice upravující společné standardy v případě vyhoštění příslušníků třetích zemí, kteří nesplňují či přestali splňovat podmínky pro vstup či pobyt na území států EU.

Hlavním cílem ***návrhu směrnice*** Evropského parlamentu a Rady ***o společných standardech a postupech členských států v případě návratu nelegálně pobývajících příslušníků třetích zemí*** je sjednocení postupů členských států v případě vyhoštění, realizace návratu, resp. zavedení jasných a transparentních společných pravidel v oblasti návratu, vyhoštění, užití donucovacích prostředků, dočasného zajištění a zákazu vstupu s plným respektováním lidských práv dotčených osob. Návrh směrnice rovněž rozvíjí Schengenské acquis, jelikož navrhovaná úprava se bude vztahovat i na příslušníky třetích zemí, kteří nesplňují či již dále nesplňují podmínky pro vstup s ohledem na Schengenskou prováděcí úmluvu.

Česká republika usiluje o přijetí takového návrhu, který na jednu stranu bude plně respektovat lidská práva dané kategorie osob, na druhou stranu bude ale zároveň umožňovat efektivní výkon rozhodnutí o vyhoštění, resp. jeho realizaci.

1.5.2. Obecný program Solidarita a řízení migračních toků

Ve svých sděleních vytyčujících strategické směry pro vymezení finančních výhledů na období 2007 - 2013 Komise zdůraznila cíl podporovat posilování prostoru svobody, bezpečnosti a práva dostatečnými finančními prostředky. V souladu s cíli stanovenými Evropskou radou bude navrhovaný rámcový program ***Solidarita a řízení migračních toků*** zaměřen na řešení otázky spravedlivého sdílení odpovědnosti mezi členskými státy, co se týká finančního břemene vyplývajícího ze zavedení integrovaného řízení pro kontrolu vnějších hranic Unie a z realizace společné azylové a migrační politiky.

Rámcový program stanoví finanční mechanismy solidarity (fondy) pokrývající čtyři oblasti:

- kontrola a dohled na vnějších hranicích („integrovaná správa hranic“), vízová politika, ve vzájemném doplnění se s Evropskou agenturou pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (agentura FRONTEX);
- navracení státních příslušníků třetích zemí nezákonně pobývajících v EU;
- integrace státních příslušníků třetích zemí oprávněně pobývajících v EU;
- azyl (rozvíjející stávající Evropský fond pro uprchlíky).

Součástí obecného programu jsou tedy 4 finanční nástroje:

1. Evropský fond pro uprchlíky pro období 2008-2013
2. Fond pro vnější hranice pro období 2007-2013
3. Evropský fond pro začlenění státních příslušníků třetích zemí pro období 2007-2013
4. Evropský fond pro navrácení státních příslušníků třetích zemí do země původu pro období 2008 - 2013

Evropský fond pro uprchlíky (ERF III.)

Evropský fond pro uprchlíky (ERF III.) navazuje na fungující ERF II., který byl vytvořen Rozhodnutím Rady č. 2004/904/ES. Dle navrhovaného rozhodnutí je účelem fondu spolufinancování následujících akcí: podmínky pro přijetí a azylové řízení, začlenění osob uvedených v čl. 6 tohoto návrhu a dobrovolný návrat specifikovaných osob.

Pro potřeby implementace Evropského fondu pro uprchlíky (ERF II.) v České republice byla věcným gestorem, odborem azylové a migrační politiky (OAMP) vytvořena Metodika pro ERF. Lze předpokládat, že obdobný dokument bude vytvořen také k navrhovanému ERF III.

Struktura navrhovaného fondu ERF III., a také dalších tří finančních nástrojů, vychází z Rozhodnutí Rady 2004/904/ES a navržených prováděcích Rozhodnutích Komise. Navíc čerpá inspiraci z právních úprav evropských strukturálních fondů.

V současné době probíhají diskuse o jednotlivých návrzích na úrovni PS SCIFA. Jako nejčastěji uváděná výhrada se jeví přílišná administrativní a finanční zátěž jednotlivých členských států neospravedlnitelná celkovým finančním objemem fondu. Některé státy vznesly návrh na vytvoření ad hoc skupiny, která by výtky jednotlivých delegací mohla detailně prostudovat.

Na červnovém jednání (2005) Výboru pro Evropský uprchlický fond Evropská komise stanovila konečný termín pro zasílání víceletých (2005 – 2007) a ročních národních programů (2005) pro Evropský fond pro uprchlíky. OAMP MV ČR, jako odpovědný orgán, oba programy zaslal na Evropskou komisi v termínu.

Fond pro vnější hranice

Předmětná iniciativa na zřízení fondu věcně spadá do plánu na management vnějších hranic členských států Evropské unie. Vnější hranice hrají v Evropské unii klíčovou roli při definování a ochraně prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti. Schválením plánu v červnu 2002 vyvrcholilo dlouhé období formování principů směřujících ke zlepšení ochrany vnějších hranic EU, mimo jiné i v souvislosti s rozšířením Evropské unie.

Fond by měl být založen na dvou základních složkách – mechanismu solidarity, tj. rovnoměrném rozdělení břemene a vytvoření klíče k přerozdělení prostředků.

Při návrhu předpisu vycházela Komise z mechanismu Evropského fondu pro uprchlíky, který již léta úspěšně funguje. Základem je strategické plánování - strategické pokyny; víceletá strategie na národní úrovni; vytvoření sdíleného řízení, kdy finanční prostředky jsou vynakládány v souladu s příslušnými předpisy a tento proces musí být transparentní. Fungování fondu musí vycházet ze společného integrovaného systému řízení vnějších hranic.

Čtyři hlavní politické cíle, k nimž fond přispívá jsou:

- zlepšení účinnosti kontrol a v důsledku toho účinnosti řízení a ochrany vnějších hranic pro snížení ilegálního vstupu a zvýšení bezpečnosti vnitřního prostoru volného pohybu EU;

- usnadnění a urychlení vstupu oprávněných osob cestujících do EU v souladu s schengenským acquis při současné ochraně EU před ilegálním vstupem;
- dosažení jednotného uplatnění právních předpisů EU ze strany členských států a celkové účinnosti ostrahy hranic při plnění úkolů v souladu s právními předpisy EU;
- zvýšení účinnosti při vydávání víz a provádění ostatních kontrol před hranicemi.

V rámci jednání pracovní skupiny Rady EU Hranice a výboru SCIFA dosud proběhlo první čtení návrhu.

Evropský fond pro začlenění státních příslušníků třetích zemí

Evropský fond pro začlenění státních příslušníků třetích zemí představuje finanční nástroj, který by měl ve svém právním rámci usnadnit integraci státních příslušníků třetích zemí v členských státech a měly by z něj být hrazeny různé akce na podporu integrace. Fond nebyl do této doby zřízen.

Hlavním cílem Evropského fondu pro začlenění státních příslušníků třetích zemí je podpora členských států usnadnit státním příslušníkům třetích zemí s odlišným kulturním, náboženským, etnickým a jazykovým původem vstup do společnosti jednotlivých členských států. Mezi další cíle patří zjednodušení organizace a implementace přijímacích postupů, zvýšit povědomí společnosti jednotlivých členských států o pojmu integrace, zapojení státních příslušníků třetích zemí do hostující společnosti.

Od června 2005 byla na úrovni migrace a přijímání (pracovní skupina Rady EU Migration and Expulsion [Admission]) projednávána problematika výše jmenovaného Fondu pro začleňování státních příslušníků třetích zemí. Návrh na vznik fondu se při jednáních nesetkal s podporou ze strany Německa, Švédska a především Francie. Z diskusí vyplynulo, že je nutné objasnit právní základ fondu. Následně byl právní základ přezkoumán Právní službou Rady EU, která dospěla k názoru, že fond na stávajícím právním základě nelze založit (říjen 2005). Od října byla jednání přerušena. V prosinci 2005 Právní servis EK vydal dokument, z něhož vyplývá, že fond lze na stávajícím právním základě (především čl. 13, 61 a 63 odst. 3 písm.a) Smlouvy o založení ES) založit a že ze strany Právní služby Rady EU došlo v právním rozboru k pochybení. Další jednání budou probíhat ve strukturách Rady EU v roce 2006.

Evropský návratový fond

Vytvoření ENF je navrhováno za účelem podpory členských států v boji proti nelegální migraci, resp. v jejich úsilí efektivně realizovat návraty příslušníků třetích států, kteří nesplňují nebo již nadále nesplňují podmínky k pobytu na území členského státu. Na úrovni EU je nutno zajistit, aby pravidla stanovená pro přijímání příslušníků třetích zemí, nebyla porušována a zajistit skutečný výkon práva, což je nezbytným prvkem pro oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti.

Základní cíle ENF jsou následující:

- zavedení a zlepšení organizace a implementace uceleného návratového managementu v členských státech;
- zlepšení spolupráce mezi členskými státy v rámci uceleného návratového managementu;
- zavedení efektivního a jednotného používání společných standardů v případě návratu.

Z fondu bude možno financovat návraty jak nelegálních migrantů, tak i neúspěšných žadatelů o azyl.

Činnost fondu je plánována pro období let 2008-2013. Každý členský stát obdrží ročně 300.000 EUR, nové členské státy potom 500.000,- EUR. Další finanční prostředky budou rozděleny dle stanovených kritérií (např. dle počtu nelegálních migrantů na území).

I.6. PŘÍPRAVA ČESKÉ REPUBLIKY NA ZAPOJENÍ DO SCHENGENSKÉ SPOLUPRÁCE

Schengenská spolupráce má svůj název odvozen od lucemburského města Schengen, kde byl 14. června 1985 přijat první dokument k této spolupráci, tzv. „Schengenská dohoda“.

Česká republika se na převzetí schengenského acquis připravuje systematicky od roku 1998. Tehdy byla založena mezirezortní Pracovní skupina pro schengenskou spolupráci. V průběhu příprav na zapojení do schengenské spolupráce pracovala Česká republika svoji strategii do podoby, kterou v září 2001 vyjádřila ***Schengenským akčním plánem ČR*** (dále jen SAP ČR). Dokument byl ze strany Evropské unie přijat s velmi pozitivním hodnocením a přispěl tak k úspěšnému uzavření kapitoly 24. SAP ČR byl následně aktualizován v letech 2003 a 2005.

Vláda České republiky si vytvořila pro potřeby implementace schengenského acquis účinné řídicí a kontrolní mechanismy. Od roku 2001 projednává vláda ČR každoročně ***Zprávu o připravenosti České republiky k převzetí schengenského acquis***, což poskytuje jejím členům aktuální informace. Současně může vláda včas reagovat na problémy, které se v průběhu příprav mohou vyskytnout. Do současné doby bylo vládě České republiky předloženo 7 zpráv.

Zatím poslední Zprávu o připravenosti České republiky k převzetí schengenského acquis vzala vláda na vědomí usnesením č. 562 ze dne 11. května 2005. Zároveň schválila Schengenský akční plán České republiky 2005.

Od vstupu do Evropské unie aplikuje ČR schengenské aquis kategorie I, aquis kategorie II aplikuje stát plně zapojený do schengenské spolupráce.

SAP ČR 2005 zachovává kontinuitu strategie, kterou ČR dlouhodobě zastává. Česká republika vychází z přesvědčení, že ***zrušení kontrol na vnitřních hranicích je principem schengenské spolupráce***, a proto by měl být časový odstup v provádění aquis kategorie I a II co nejmenší.

Koordinaci mezi jednotlivými orgány státní správy zajišťuje mezirezortní ***pracovní skupina „Hodnocení Schengenu - Česká republika“***, za jejíž činnost odpovídá Ministerstvo vnitra ČR. Tato skupina v roce 2005 nahradila původní Pracovní skupinu pro schengenskou spolupráci, která zanikla v souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie. Nově vytvořená pracovní skupina je pověřena organizací a prováděním hodnotících kontrolních misí v České republice v souvislosti s dokončením příprav na zapojení České republiky do schengenské spolupráce a je rovněž hlavním koordinačním orgánem pro ministerstva a jiné správní úřady, které se podílejí na přípravě a následném provádění schengenského acquis ve své působnosti.

V souladu s doporučením Komise byli v České republice jmenováni pokynem ministra vnitra č. 27 ze dne 25. července 2005 ***projektoví manažeři Schengenského informačního systému (SIS) a Vízového informačního systému (VIS)***. Zřízení funkce projektových manažerů má zajistit lepší koordinaci a řešení úkolů souvisejících s přípravou na připojení České republiky ke dvěma centrálním unijním systémům SIS a VIS, jak na národní, tak i mezinárodní úrovni.

Česká republika usiluje o vstup do Schengenu a s ním související zrušení kontrol na pozemních hranicích se sousedními státy k říjnu 2007. Rok 2006 představuje s ohledem na ambice České republiky plně se zapojit na schengenskou spolupráci k deklarovanému datu klíčové období. Během tohoto roku bude ČR podrobena ***praktickému hodnocení stavu své připravenosti na vstup do Schengenu***.

Hodnocení ČR se uskuteční v rámci **schengenského hodnocení nových členských států**, jehož harmonogram byl přijat Radou EU dne 10. května 2005. Tento dokument navázal na závěry Evropské rady z 5. listopadu 2004, ve kterých Evropská rada vyzvala Radu, Komisi a členské státy k přijetí všech nezbytných opatření pro zrušení kontrol na vnitřních hranicích v nejkratší možné době za podmínky, že budou splněny všechny požadavky schengenského acquis a v roce 2007 bude zprovozněn Schengenský informační systém II. generace (SIS II). Evropská rada dále vyzvala k zahájení hodnocení v oblastech acquis nesouvisejících se SIS II v první polovině roku 2006. Stejně období pro začátek hodnocení nových členských států bylo zopakováno rovněž v Haagském programu, který stanovil priority EU v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí v letech 2005-2009.

Uvedený harmonogram pro hodnocení nových členských států je v souladu s deklarací připravenosti zahájit hodnocení od 1. ledna 2006, která byla podepsána ministry vnitra států Visegrádské skupiny (Česká republika, Polsko, Maďarsko, Slovensko) dne 19. července 2004.

Dle přijatého harmonogramu bude Česká republika hodnocena ve skupině společně s Maďarskem a Slovinskem. **Hodnocení ČR v roce 2006** se uskuteční ve čtyřech oblastech - policejní spolupráce (19. - 23. únor 2006), ochrana osobních údajů (7. - 9. březen 2006), víz (16. květen 2006 - zastupitelský úřad Petrohrad, 28. červen 2006 - zastupitelský úřad Kyjev) a vzdušné hranice (tj. mezinárodní letiště – 19. - 22. červen 2006). S ohledem na geografickou polohu nebude ČR hodnocena v oblasti pozemní a mořské hranice.

Pouze na základě úspěšného absolvování hodnotící procedury bude možné zrušit kontroly na hranicích se sousedními státy a plně využívat výdobytky volného pohybu osob v rámci schengenského prostoru, což platí i pro všechny občany třetích zemí legálně pobývajících na schengenském území.

V rámci **Evropské unie** je v oblasti schengenské problematiky Ministerstvo vnitra ČR gestorem pracovních skupin Rady EU HRANICE, Hodnocení Schengenu, Schengenské acquis a spolugestorem pracovní skupiny VISA (gestor Ministerstvo zahraničních věcí ČR).

Česká republika se v rámci činnosti pracovní skupiny Rady EU „Hodnocení Schengenu“ zúčastnila v průběhu roku 2005 **schengenských hodnotících misí** v Řecku a severských státech (Dánsko, Norsko, Švédsko, Finsko, Island). Čeští experti byli přímo zapojeni do hodnotícího procesu a následného vypracování příslušných zpráv. Jejich zkušenosti byly využity při činnosti výše zmíněné pracovní skupiny působící na národní úrovni a při přípravě České republiky na schengenský hodnotící proces.

V lednu 2006 proběhla prezentace České republiky v Bruselu, po níž budou následovat skutečné evaluace.

1.6.1. Národní schengenský informační systém (N.SIS ČR)

Schengenský informační systém (SIS) je společný počítačový pátrací systém s garantovanou ochranou dat, který poskytuje vymezeným policejním a justičním orgánům smluvních stran vzájemný přístup k určitým druhům informací. Je klíčem k plnému zapojení do schengenské spolupráce, neboť teprve až po vytvoření a zprovoznění Schengenského informačního systému II. generace bude možné připojení nových členských států.

Schengenský informační systém je tvořen centrální jednotkou umístěnou ve Francii ve Štrasburku (C.SIS) a národními sekcemi (N.SIS).

Realizací projektu Národního schengenského informačního systému bude splněn jeden z předpokladů pro zrušení kontrol na hranicích se sousedními státy a plného využití volného pohybu osob v rámci schengenského prostoru. Navrhovaný postup řešení vychází ze zásadního rozhodnutí Policie České republiky vytvořit na národní úrovni kopii alfanumerických dat všech záznamů

vložených členskými státy do centra CS-SIS. Jedná se o záznamy o osobách a věcech, vůči kterým má být přijato opatření v souladu s příslušnými ustanoveními.

Na systém jsou kladny vysoké požadavky v oblasti bezpečnosti, dostupnosti a spolehlivosti. Projekt řídí odbor systémového řízení a informatiky Policejního prezidia ČR a skládá se ze tří částí.

1. Dodavatelsky bude řešena ta část systému, která bude komunikovat s rozhraním CS-SIS, replikovat data do národní kopie NC-SIS a poskytovat služby pro vyhledávání jak v národní kopii (pro základní dotaz), tak v centrální jednotce (pro rozšířený dotaz).
2. Dodavatelsky bude řešeno aplikační vybavení administrativních činností národní kanceláře SIRENE.ČR³⁰, včetně rozhraní vůči CS-SIS, pomocné databázi Q.SIS a dotazovacímu systému Program Queries.

3. V rámci odborného pracoviště Policie ČR:

- bude vytvořena pomocná databáze Q.SIS, kde budou soustředěny všechny poskytnuté národní záznamy, provedena jejich případná konverze a kontrola; současně budou vytvořena odpovídající rozhraní směrem k národním systémům, aplikaci kanceláře SIRENE a komunikačnímu rozhraní;
- budou provedeny úpravy v národních policejních systémech tak, aby umožnily předávat data SIS II a přijímat zpět stavové informace;
- bude provedena úprava stávající dotazovací aplikace IS DOTAZY tak, aby umožnila vyhledávat také v záznamech SIS II (základní a rozšířený dotaz).

V souladu se schengenským acquis a vnitrostátní legislativou byl schválen seznam orgánů, které budou mít oprávnění přímo vyhledávat a pořizovat záznamy zařazené do Schengenského informačního systému.

I.7. CIZINECKÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM (CIS)

V roce 2004 bylo uvedeno do provozu nové aplikační programové vybavení CIS vytvořené dodavatelským způsobem firmou ICZ a.s.. Dne 19.10.2005 byla uzavřena jeho III. etapa. Integrovaná součástí CIS je 24 samostatných úloh, které zabezpečují vedení údajů o cizincích v souladu se zákonem o pobytu cizinců na území České republiky.³¹

V současné době CIS umožňuje obhospodařovat jednotlivé evidence. Díky zvolené technologii řešení vytváří CIS prostor pro získávání informací v podstatně širším a kvalitnějším rozsahu. Systém bude dále rozvíjen jak zvyšováním technické úrovně a serverové formy, tak i v oblasti postupných úprav úloh vzhledem k rozvoji užívání biometrických prvků, úprav legislativy a přípravy výstavby Národního vízového informačního systému.

Zavedením systému do provozu značně vzrostly požadavky uživatelů SCPP na zkvalitnění a rozšíření stávajících funkcí systému, a to v souvislosti s procedurou zapojení České republiky do schengenské spolupráce. Značně sílí i tlaky na zpřístupnění CIS dalším oprávněným orgánům. V současné době je k systému připojeno 721 pracovišť SCPP a je využíván 6 870 uživateli.

³⁰ Pro potřeby konzultací a výměny informací mezi členskými státy byla vytvořena síť kanceláří SIRENE integrující zástupce všech (podle vnitrostátních předpisů) oprávněných orgánů. Kanceláře pracují v nepřetržitém provozu a ve všech jazycích. Neoficiálně se prosadil neutrální pracovní jazyk angličtina.

³¹ Informační systém CIS se skládá ze samostatných úloh provozovaných nad integrovanou databází, ke které mají přístup uživatelé na celém teritoriu v rozsahu stanoveného oprávnění.

Vybudováním CIS v jeho cílové podobě získává Policie ČR a zejména SCPP výkonný nástroj na zpracování a poskytování celé škály informací pro sledování vývoje v oblasti migrace cizinců a v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR.

I.8. EURODAC³²

Elektronický systém EURODAC je v provozu od 15. ledna 2003. Česká republika se k tomuto systému připojila v den jejího začlenění do Evropské unie, tj. 1. května 2004.

Centrální pracoviště systému EURODAC ČR je umístěno v prostorách Kriminalistického ústavu Praha Policie ČR. Poštovní server pro komunikaci s evropským centrem v Luxembourg je na pracovišti odboru systémového řízení a informatiky Policejního prezidia ČR.

System EURODAC má významný přínos pro usnadnění aplikace Nařízení Rady ES č. 343/2003³³. Je plně využíván oddělením Dublinského střediska³⁴ a útvary služby cizinecké a pohraniční policie PČR.

I.9. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Bilaterální spolupráce

Bilaterální spolupráce v oblasti azylu a migrace v roce 2005 pokračovala v trendech započatých již v letech dřívejších. Na jedné straně byla posilována dosavadní spolupráce s partnerskými imigračními a azylovými úřady ve starých i nových členských státech Evropské unie, na straně druhé usiloval odbor azylové a migrační politiky MV ČR o navázání a rozšiřování spolupráce se zeměmi širší evropské oblasti. Význam evropských zemí ležících vně rozšířené Evropské unie spočívá především ve skutečnosti, že leží na migračních trasách směřujících do České republiky a hrají tedy v oblasti nelegální migrace roli zdrojových i tranzitních zemí. Ze stejného hlediska jsou významné i mimoevropské státy Společenství nezávislých států.

Cílem bilaterálních kontaktů bylo tedy v případě již trvajících a úspěšně probíhajících spolupráce řešení aktuálně vzniklých problémů či projednávání témat významných pro obě strany, v případě dalších zemí se jednalo o snahy o navázání či zintenzivnění kontaktů.

Bilaterální spolupráce s členskými státy EU

Operativní spolupráce probíhá zejména s okolními hraničními státy. Jde zejména o výměnu praktických informací či řešení konkrétních praktických problémů. Takto došlo v roce 2005 ke společným jednáním zejména s Rakouskem, Slovenskem a Německem.

Jednání s **Rakouskem** se i v roce 2005 dotýkalo skutečnosti, že tato země a ČR leží pro určité skupiny migrantů na stejné migrační trase. Cílem jednání byla koordinace kroků obou států pro zamezení nelegálních migračních toků a vzájemná spolupráce a výměna informací v každodenní činnosti příslušných institucí. V průběhu roku 2005 se uskutečnila čtyři setkání vedoucích

³²Důvodem vzniku systému EURODAC byla snaha států Evropské unie o účinnou aplikaci Úmluvy o určení státu odpovědného za přezkoumávání žádosti o azyl podané v jednom ze členských států Evropské unie (tzv. Dublinská úmluva). Celý systém je založen na povinném snímání otisků prstů žadatelů o udělení azylu a cizinců nelegálně překračujících vnější hranici Evropské unie, které jsou po určitou dobu uchovávány v Ústřední databázi k dalšímu využití umístěné v Luxembourg. Otisky prstů osob jsou zde porovnávány s již nahranými daty a výsledky těchto porovnání jsou zasílány příslušnému členskému státu. Pro systém EURODAC ČR byl využit existující daktyloskopický systém AFIS, který rovněž pracuje s daty v elektronické podobě.

³³ viz kapitola I.2. LEGISLATIVNÍ RÁMEC

³⁴ viz kapitola II.6. AZYL - II.6.4. Oddělení Dublinského střediska

dublinských středisek Rakouské a České republiky, přičemž ve dvou případech se toto setkání uskutečnilo v rámci setkání ředitelů odboru azylové a migrační politiky MV ČR a Spolkového azylového úřadu Rakouska.

Podobně operativní spolupráce probíhala rovněž s **Německem**. Z iniciativy Spolkového ministerstva vnitra Německa se v Berlíně uskutečnila neformální schůzka zástupců ministerstev vnitra zaměřená na výměnu zkušeností nabytých při sjednávání readmisních dohod s Arménií, Gruzii a Ázerbájdžánem. Schůzky se kromě ČR a SRN zúčastnili zástupci ministerstev vnitra z Francie, Nizozemí, Švédska a Dánska. V červnu proběhlo pracovní jednání mezi odborem azylové a migrační politiky MV ČR (OAMP MV ČR) a Spolkovým úřadem pro migraci a uprchlíky v Norimberku. Jednalo se o vývoji v legislativě a také na téma integrace cizinců a azylantů.

Úspěšná spolupráce probíhala se **Slovenskem** v oblasti národní implementace Evropského fondu pro uprchlíky. V roce 2005 se uskutečnily dvě reciproční návštěvy mezi OAMP MV ČR a slovenským Migračním úřadem, jejichž cílem bylo představení systému čerpání prostředků z Evropského fondu pro uprchlíky a vzájemná výměna zkušeností v této oblasti.

Mezi partnery, jejichž význam pro ČR roste, patří **Nizozemsko**. Během roku 2005 se společná jednání profilovala zejména v kontextu Konference generálních ředitelů migračních služeb (GDISC), kde Česká republika ve spolupráci s Nizozemskem připravuje několik projektů (EAC, GDISC konference).

V souvislosti s integrací České republiky do EU má OAMP MV ČR snahu intenzivně se podílet na evropské politice v oblasti azylu a migrace a zároveň posilovat bilaterální kontakty mezi evropskými státy. Významným pozitivem těchto vztahů je zejména posilování operativní spolupráce v případech společného zájmu a získávání cenných zkušeností pro národní praxi. Jedna z forem této praktické spolupráce se uskutečňuje i bilaterálními jednáními ředitelů dotčených migračních služeb (v roce 2005 se Švédskem, Rakouskem či Německem). V rámci budoucí spolupráce OAMP MV ČR obdržel pozvánky i na bilaterální jednání s Francií či Maďarskem. Dalším fórem jsou pak aktivity Konference generálních ředitelů migračních služeb (GDISC), kterých se Česká republika aktivně účastní.

Bilaterální spolupráce se zeměmi mimo EU

Jak bylo již uvedeno dříve, význam těchto zemí spočívá především v jejich poloze na trasách nelegální migrace směřující do EU, a tedy i do České republiky. Cílem mezinárodních kontaktů OAMP MV ČR s těmito zeměmi je především jejich zapojení do dialogu o nelegální migraci. Spolupráce směřuje dvěma směry. Za prvé se jedná o zvýšení možnosti těchto států kontrolovat migraci osob ze třetích zemí, která přes tyto státy proudí, a to především pokud jde o vytvoření či posílení azylového systému, systému efektivní ochrany hranic, kontroly migrace apod. Bilaterální spolupráce v této oblasti již byla navázána např. s Moldavskem či Ukrajinou. Další formy spolupráce zaměřené tímto směrem jsou popsány dále v kapitole (viz část Spolupráce s mezinárodními organizacemi).

Posilování kapacity migračního managementu je rovněž jednou z priorit projektu české rozvojové spolupráce v gesci ministerstva vnitra. Takto zaměřen byl projekt na Ukrajině a v Bosně a Hercegovině.

Druhým směrem spolupráce se zeměmi ležícími mimo rozšířenou EU je zlepšování podmínek v těchto zemích vedoucí ke stabilizaci místního obyvatelstva, což má spolu s prováděním informačních kampaní o rizicích nelegální migrace za cíl snížení počtu nelegálních migrantů směřujících z těchto zemí do ČR. Takto zaměřená spolupráce probíhala formou zahraniční rozvojové spolupráce, a to na Ukrajině, v Moldavsku, Čečensku, Gruzii a Arménii. Česká republika se zapojila do zahraniční rozvojové spolupráce, v jejímž rámci bylo Ministerstvo vnitra ČR

gestorem dvanácti projektů na Ukrajině, v Gruzii, Čečensku, Moldavsku a Arménii. V rámci projektu Podpora migračního managementu na Ukrajině byla v ČR přijata delegace představitelů ukrajinské státní správy a na Ukrajině proběhla tři školení. Realizace projektů na Ukrajině a v Arménii byla zkontrolována v rámci dvou evaluačních misí. První cesta se uskutečnila v říjnu 2005 do Jerevanu (Arménie). Účelem pracovní cesty byl monitoring a kontrola realizace projektů Prevence nelegální migrace z Arménie do ČR (realizovaného společností Člověk v tísni) a Prevence neregulární migrace z Arménie formou odborné výuky a vytvářením pracovních příležitostí (realizovaného Mezinárodní organizací pro migraci). Druhá cesta se uskutečnila v listopadu 2005 do Kyjeva a Charkova (Ukrajina). Účelem pracovní cesty byl monitoring a kontrola realizace projektů Prevence nelegální migrace z Ukrajiny do ČR a stabilizace situace skrze podporu sociálních projektů a projektů prevence kriminality mládeže, rekvalifikačních kurzů a kurzů malého podnikání (realizováno Sdružením Česká katolická charita) a Podpora rozvoje migračního managementu na Ukrajině (realizováno Mezinárodní organizací pro migraci).

V roce 2005 také dále pokračoval projekt MEDEVAC. V roce 2005 bylo v České republice vyléčeno šest těžce nemocných iráckých dětí, dalších šest přicestovalo v prosinci a jejich léčba pokračuje v roce 2006. Zároveň byly podniknuty kroky pro přípravu dalšího projektu v zemětřesením zničených částech Pákistánu.

V souvislosti s operativní spoluprací se sousedními státy a v platformě GDISC byly také připraveny první kroky pro možnost realizace společného projektu několika států na Ukrajině.

Spolupráce s mezinárodními organizacemi

Mezinárodní centrum pro rozvoj migrační politiky (ICMPD)

Spolupráce s Mezinárodním centrem pro rozvoj migračních politik byla rozvíjena především na bázi Budapešťského procesu, v jehož případě plní centrum funkci sekretariátu. Dalšími oblastmi, kterým ICMPD ve zvýšené míře věnovalo pozornost a na kterých se Česká republika v roce 2005 podílela, byla problematika vízové a readmisní politiky, návratová politika, informační systémy o vybraných zemích původu migrantů (Source Country Information Systems) a obchodování s lidmi. Zástupci Ministerstva vnitra ČR zasedali v Řídící skupině ICMPD, která vykonává všeobecné řídicí činnosti této mezinárodní organizace.

V rámci **Budapešťského procesu**, který je zaměřen na prevenci a potírání nelegální migrace v celoevropském kontextu, se Česká republika profilovala zejména uspořádáním již 6. zasedání pracovní skupiny zaměřené na azyl a nelegální migraci, která se v roce 2005 věnovala problematice statistik. Zároveň se Česká republika účastnila projektu „Přesměrování činnosti Budapešťského procesu na země Společenství nezávislých států“ financovaného Evropskou komisí. V květnu se v Almaty (Kazachstán) uskutečnila regionální konference v rámci tohoto projektu. Konference byla připravena Mezinárodním centrem pro rozvoj migračních politik, které realizuje tento projekt, ve spolupráci s kazachstánskými orgány. Jednání se zaměřilo na migrační situaci v Kazachstánu, Kyrgyzstánu, Tádžikistánu, Turkmenistánu a Uzbekistánu. Celý projekt byl ukončen závěrečnou konferencí ve Vídni v červnu 2005, při které byly analyzovány dosažené výsledky a možnosti dalšího rozvoje. Poznatky získané během projektu budou sloužit k orientaci v problematice migrace v daném regionu a především napomohou identifikaci oblastí, ve kterých státy SNS potřebují asistenci ostatních států. Na základě těchto informací mohou členské státy efektivně připravovat případné projekty zaměřené na region SNS. Účast České republiky, resp. OAMP MV ČR na tomto projektu představovala velmi užitečnou příležitost k navázání kontaktů se zeměmi regionu SNS, se kterými dosud neprobíhá adekvátní bilaterální spolupráce odpovídající jejich významu z hlediska migračních tras směřujících do České republiky.

Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)

Spolupráce s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky probíhala v roce 2005 na intenzivní bázi.

V říjnu 2005 se konalo třetí kolokvium pořádané Radou Evropy ve spolupráci s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky o Evropské úmluvě o ochraně lidských práv o ochraně uprchlíků, žadatelů o azyl a vysídlených osob, které se uskutečnilo ve Štrasburku. Kolokvium bylo zaměřeno na zkoumání základních prvků první fáze Společného evropského azylového systému ve světle Evropské úmluvy o lidských právech, stejně tak jako standardů Rady Evropy a UNHCR a poskytlo nový pohled na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva s ohledem na aplikaci právních nástrojů přijatých v první fázi vytváření Společného evropského azylového systému.

Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky pořádal v prosinci v turecké Ankaře seminář pro pracovníky turecké státní správy a nevládní sektor na téma zkušenosti zemí V4 s azylovou a migrační politikou. Zástupce OAMP MV ČR na tomto semináři přednesl příspěvek o integraci azylantů a účastnil se následné diskuse s tureckými kolegy.

Na podzim se účastnil jeden zástupce také zasedání Výkonného výboru UNHCR v Ženevě. Toto zasedání mělo velký přínos zejména z důvodu změny v pozici Vysokého komisaře v létě 2005, který na tomto zasedání přednesl novou strategii UNHCR.

Přesídlení uzbekých uprchlíků - spolupráce s UNHCR

V polovině května 2005 se ve východouzbekém Andižanu odehrály několikadenní nepokoje a demonstrace, které byly pořádkovými silami Uzbekistánu velice tvrdě potlačeny a podle dostupných informací si vyžádaly četné oběti z řad civilistů.

Během nepokojů se několik set osob, zejména účastníků demonstrace v Andižanu, uchýlilo do sousedního Kyrgyzstánu. Pro tyto osoby (cca o 450 lidí včetně několika desítek žen a dětí), byl v příhraniční oblasti Kyrgyzstánu zřízen za asistence Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) uprchlický tábor. Tento tábor však nesplňoval základní hygienická a zejména bezpečnostní kritéria uprchlického tábora, jeho ostraha např. nedokázala zamezit přístupu příslušníků uzbekých bezpečnostních struktur do tábora.

Vzhledem k tomu, že z bezpečnostního hlediska nepomohlo ani přemístění tábora dále do vnitrozemí Kyrgyzstánu, přistoupilo mezinárodní společenství v čele s UNHCR k přesídlení uzbekých uprchlíků do třetí země. Z tohoto důvodu bylo v červenci 2005 více než 400 osob, kterým UNHCR udělilo statut mandátního uprchlíka, na náklady OSN přepraveno do uprchlického tábora v Rumunsku, který se stal jejich dočasným útočištěm do doby udělení azylu.

Česká republika byla Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky požádána o pomoc při převzetí části uprchlíků z Rumunska. Dalšími státy, které se zapojily do programu přesídlení uzbekých uprchlíků, byly zejména Spojené státy americké, Kanada, Austrálie, Německo a Finsko.

Ministerstvo vnitra ČR vyjádřilo souhlas s přijetím 15 uzbekých uprchlíků na území České republiky. Těmto mandátním uprchlíkům (osoby uznané za uprchlíky Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky na základě Ženevské konvence o právním postavení uprchlíků z roku 1951) byl po příchodu do ČR přiznán statut azylanta dle českého právního řádu. Ministerstvo vnitra ČR chápe tento krok jako humanitární akci s cílem poskytnout ochranu lidem pronásledovaným v zemi původu.

Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)

Česká republika je členem IOM a účastní se jednou ročně zasedání Rady IOM. Zároveň se účastní některých seminářů či konferencí, které IOM v rámci své působnosti organizuje (seminář na rozvoj kapacit v migračním managementu, seminář na migraci a rozvoj, seminář na migrační právo, mezinárodní konference o integraci cizinců ve střední Evropě). Co se týče konkrétní spolupráce, Česká republika úzce spolupracuje s IOM Praha na mnoha společných projektech (viz výše - Bilaterální spolupráce se zeměmi mimo EU).

Další oblastí spolupráce s IOM jsou asistované dobrovolné návraty cizinců a neúspěšných žadatelů o azyl v ČR do země původu a aktivní pomoc při zajišťování jejich platných cestovních dokumentů a potřebných víz.

Na základě příkazní smlouvy uzavřené mezi OAMP MV ČR a IOM Praha byl v měsících listopad - prosinec 2005 realizován projekt doplňující zvýšení kapacity Mezinárodní organizace pro migraci k programu AVR „Asistované dobrovolné návraty neúspěšných žadatelů o azyl v České republice a asistovaných návratů cizinců, kteří jsou povinni vycestovat z území České republiky“.

Cílem projektu bylo zvýšení informovanosti cizinců, zejména umístěných v zařízeních pro zajištění cizinců, o možnosti dobrovolného návratu do země původu nebo trvalého pobytu a navýšení počtu skutečně realizovaných návratů těchto cizinců. Ze strany IOM bylo za tím účelem posíleno personální zajištění programu AVR a zvýšena frekvence návštěv jednotlivých zařízení pro zajištění cizinců. Dále byl do tisku připraven návratový leták v jazyce mongolském a vietnamském. Projekt byl realizován v zařízeních pro zajištění cizinců Balková, Poštorná, Bělá-Jezová, Frýdek Místek a Velké Přílepy.

Dále se OAMP MV ČR zúčastnil i závěrečné konzultace v rámci projektu „Dialog a posílení technické kapacity v oblasti migrace pro střední Asii, Ruskou federaci, Afghánistán a Pákistán“, kdy jeden ze seminářů v rámci tohoto projektu proběhl i v Praze. Závěrečné konzultace byly zaměřeny na vývoj v oblasti migrační politiky a činnosti v oblasti regionu střední Asie a byly zde zejména získávány informace o případných dalších aktivitách v tomto regionu.

Další formy multilaterální spolupráce

Rada Evropy

V rámci Rady Evropy zástupci České republiky působí v jednotlivých výborech, které se zabývají imigrační a uprchlickou problematikou a integrací imigrantů do společnosti, především v následujících výborech:

- výbor pro právní otázky územního azylu, uprchlíky a osoby bez státní příslušnosti (CAHAR);
- řídicí výbor pro migraci (CDMG).

Zasedání Evropského výboru pro migraci Rady Evropy (CDMG), která se konají 2x ročně, se účastní zástupci většiny členských zemí Rady Evropy, mezinárodních a mezivládních organizací, mezinárodních nevládních organizací a pracovníci sekretariátu Rady Evropy. Zastoupeno je také Parlamentní shromáždění Rady Evropy. Česká republika, zastoupená představitelem Ministerstva vnitra ČR, se uvedených zasedání účastní pravidelně. V roce 2005 zasedal CDMG v dubnu ve Štrasburku a v říjnu v Athénách.

V roce 2005 organizovala Rada Evropy řadu setkání, které se týkaly činnosti CDMG a které měly vztah k agendě migrace. Jednalo se mimo jiné o :

- zasedání 3. summitu hlav států a vlád Rady Evropy ve Varšavě v květnu 2005;
- Kulatý stůl o Evropské úmluvě o právním postavení pracovních migrantů (Kyjev, 2005);

- setkání expertů o výzvách a prioritách v jihovýchodní Evropě (Skopje, květen 2005);
- seminář o udržitelném rozvoji na evropském kontinentě (Moskva, září 2005);
- Dialog Sever-Jih - tematický workshop finančním rozvoji (Lisabon, říjen 2005);
- 1. euro-asijské parlamentní fórum (Almaty, září 2005).

V rámci CDMG existuje několik expertních pracovních skupin, např. k :

- integraci a vztahům mezi komunitami (integrace dětí migrantů, přístup migrantů k zaměstnání);
- migračnímu managementu (země emigrace, sdružování a rozvoj);
- právnímu postavení migrantů (právní postavení studentů-migrantů, minimální práva nelegálních migrantů);
- k Romům a kočovníkům.

Od roku 1979 CDMG zasedalo celkem 50x. Mezi priority jeho činnosti patří následující oblasti:

- integrace a vztahy mezi komunitami;
- migrační management;
- právní postavení migrantů.

Oblast integrace migrantů do společnosti zaujímá přitom v rámci těchto 3 priorit nejvýznamnější místo.

Součástí zasedání CDMG je v posledních letech také jednání tzv. Politické platformy pro migraci, která vznikla na základě rozhodnutí ministrů na konferenci v Helsinkách v roce 2002. Zatím se uskutečnilo 5 zasedání. V roce 2005 bylo na programu téma - obraz migrantů v médiích. CDMG přizval k diskusi zástupce několika zemí Afriky a Asie (Alžírsko, Bangladéš, Čína, Indie, Írán, Maroko, Pákistán, Filipíny a Sýrie).

Evropská unie

Salzburská skupina

Od přijetí Salzburské deklarace v roce 2001 probíhá v rámci Salzburské skupiny spolupráce ministrů vnitra České republiky, Maďarska, Polska, Rakouska, Slovenska a Slovinska a od roku 2005 i Bulharska a Rumunska jako kandidátských zemí Evropské unie. Tato spolupráce je základem pro úzké partnerství zúčastněných států pro aktivity v oblasti vnitřní bezpečnosti a regionální stability. Počátečním cílem Salzburské skupiny bylo prostřednictvím vzájemné spolupráce a výměny zkušeností usnadnit zapojení kandidátských, resp. nových členských států Evropské unie do jednotného evropského prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti. Jako prioritní byly vymezeny oblasti policejní spolupráce; kontroly hranic; nelegální migrace a azylu.

V současné době se aktivity Salzburské skupiny zaměřují především na konkrétní spolupráci v oblasti společných regionálních otázek v kontextu členství zemí Salzburské skupiny v Evropské unii. Salzburská skupina je, dle vyjádření komisaře pro justici a vnitro Frattiniho na jednání ministrů vnitra států Salzburské skupiny v červenci 2005 v rakouském Grazu, důležitým fórem pro výměnu názorů, myšlenek a zkušeností týkajících se vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva, tj. úkolů Haagského programu.

Zvláštní důraz je v této souvislosti kladen na regionální spolupráci v oblasti azylu a migrace, především pak na zlepšení výměny informací a spolupráce mezi dotčenými státními institucemi,

rozvoj společných koncepcí boje proti ilegální migraci, obchodování s lidmi, zneužívání žen a dětí, jakož i harmonizaci relevantní legislativy Evropské unie ve vztahu ke třetím zemím. Ve sféře azylu pak je spolupráce zaměřena na harmonizaci standardů pro přijímání žadatelů o azyl a procesních záruk odpovídajících nejlepší praxi azylového řízení ve státech Evropské unie. V rámci Salzburské skupiny působí také expertní pracovní skupina na informace o zemích původu žadatelů o azyl, jejíž první jednání se uskutečnilo v listopadu 2005 ve Varšavě. Na tomto jednání byly identifikovány společné priority zúčastněných s ohledem na země původu žadatelů o azyl přicházejících do zemí Salzburského fóra a diskutovány otázky užší regionální spolupráce v oblasti informací o zemích původu ve vztahu k cílům Haagského programu v dané problematice.

Pracovní skupina GDISC

Významná spolupráce s evropskými státy se konala na základě spolupráce v rámci Konference generálních ředitelů migračních služeb (GDISC). Česká republika hostila, jako jeden z členů Řídící skupiny, v dubnu 2005 zasedání této skupiny. Zároveň se účastnila aktivit, které byly v rámci GDISC zorganizovány (azylová konference v Norimberku, konference o podpůrných systémech procesu rozhodování, vznik EAC) a zejména výroční konference v Londýně v červenci 2005. Aktivity GDISC se v roce 2005 výrazně posílily a Česká republika se jich aktivně účastní. I z tohoto důvodu bylo rozhodnuto, že příští výroční zasedání GDISC se bude konat v říjnu 2006 Praze.

Transition Facility

V roce 2005 Česká republika uzavřela s Rakouskou republikou správní dohodu v souladu s čl. 23 uvedeného nařízení za účelem usnadnění aplikace Nařízení Rady (ES) č. 343/2003. Dohoda by měla vstoupit v platnost v roce 2006. V budoucnu se předpokládá jednání s německou, polskou, slovenskou a maďarskou stranou o možnosti uzavření obdobné správní dohody. Od října roku 2005 v České republice probíhá v rámci programu Transition Facility 2004 projekt: „Podpora strategického rozvoje Dublinského střediska“. Na projektu spolupracuje oddělení Dublinského střediska a Švédský migrační úřad. V rámci projektu bylo doposud uskutečněno několik seminářů, workshop a část pracovníků oddělení, jakož i zástupce ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, navštívili pobočku Švédského migračního úřadu ve Stockholmu. Cílem projektu je podpořit činnost oddělení Dublinského střediska při aplikaci Nařízení Rady (ES) č. 343/2003, rozšířit možnosti pozitivního dopadu aplikace uvedeného nařízení v ČR a vytvořit strategii dalšího rozvoje Dublinského střediska České republiky.

Ostatní

V roce 2005 se zástupce Ministerstva vnitra ČR zúčastnil v rámci Evropské konference pro civilní letectví (ECAC) zasedání Pracovní skupiny pro facilitaci v Paříži a v Tallinnu a 2 zasedání expertní podskupiny pro imigraci.

Ministerstvo vnitra ČR je zastoupeno v Národním facilitačním výboru České republiky. Problematika facilitace (zjednodušování postupů) v letectví je v gesci Ministerstva dopravy ČR, avšak předmětem činnosti jsou mnohé otázky spadající do kompetence Ministerstva vnitra ČR. Jedná se zejména o tématické bloky, které se týkají migrační politiky ve spojitostech s facilitací v letectví, jako např. bezpečnost cestovních dokladů, využití biometrie v letectví, otázky týkající se nežádoucích a deportovaných osob a spolupráce v boji proti nelegální migraci (v roce 2005 aktuální zejména otázky spojené s přijetím Směrnice Rady 2004/82/ES ze dne 29. dubna 2004 o povinnosti dopravců sdělovat údaje o cestujících).

Zástupci SCPP se účastnili zasedání mezinárodní konference ředitelů pohraničních policí, které se každoročně konají v maďarském Siofóku, a jejich pracovních skupin zabývajících se problematikou hraniční kontroly a boje proti nelegální migraci.

Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie PČR pravidelně zpracovává migrační data pro informační výměnu údajů v rámci států V4.

Byla zajišťována mezinárodní výměna migračních dat a informací v návaznosti na dokumenty Evropské unie, zejména pro pracovní skupinu Rady Evropy CIREFI a pro pracovní skupinu RAC, která přešla pod Agenturu FRONTEX (dále jen Agentura). Agentura se sídlem ve Varšavě zahájila činnost dne 1. 5. 2005 na základě nařízení Rady ES č. 2007/2004 ze dne 26. 10. 2004, ale operativní se stala až dne 1. 10. 2005, kdy v jejím sídle začali působit národní experti. Agentura vznikla za účelem zdokonalení integrovaného řízení vnějších hranic členských států EU. Zástupci SCPP se v roce 2005 účastnili čtyř zasedání správní rady Agentury, jejími členy jsou ředitel SCPP a zástupce ředitele SCPP pro mezinárodní vztahy.

Mezinárodní spolupráce vztahující se k Evropské unii, schengenské spolupráci, sjednávání readmisních dohod a rozvojovým projektům je blíže rozvedena v příslušných kapitolách.

I.10. AKTIVNÍ MIGRAČNÍ POLITIKA

Pilotní projekt *Výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků* (dále pilotní projekt), který se realizuje na základě usnesení vlády č. 975 z 26. září 2001, č. 720 z 10. července 2002, č. 340 ze dne 14. dubna 2004 a č. 394 ze dne 6. dubna 2005 se začal uskutečňovat 28. července 2003 pro cílové země Bulharsko, Chorvatsko a Kazachstán. Dne 1. října 2004 k nim na základě usnesení vlády ČR č. 340 ze 14. dubna téhož roku přibýly Bělorusko a Moldavsko. Do projektu se též mohou od 1. října 2004 přihlašovat zahraniční absolventi českých vysokých škol bez ohledu na zemi původu, kteří ukončili studium ve školním roce 2003/2004 a později. Od prvního července 2005 se termín ukončení studia této kategorie osob posunul na rok 1995 a později. Od stejného dne je pilotní projekt otevřen zahraničním absolventům českých středních škol bez ohledu na zemi původu, kteří ukončili studium v roce 2000 a později. Jedinou výjimku u absolventů představují ti, kteří v ČR studovali v rámci rozvojové pomoci. Od 1. července 2005 se počet cílových zemí projektu rozšířil o Kanadu a Srbsko a Černou Horu. Vládní usnesení č. 394/2005 rovněž schválilo zařazení Ukrajiny do pilotního projektu s termínem od 1. ledna 2006.

Cílem projektu je nejen zaplnit mezery na českém trhu práce, ale zejména přivést do České republiky kvalifikované zahraniční pracovníky schopné přispívat k rozvoji ekonomiky a společně s jejich rodinami se natrvalo integrovat do její společnosti. Proto je důležité, že o udělení trvalého pobytu ve zkrácené lhůtě dvou a půl let³⁵ mohou společně s účastníkem projektu požádat i jeho rodinní příslušníci.

Podmínkou ke vstupu do pilotního projektu je, kromě občanství jedné z cílových zemí nebo absolutoria české vysoké nebo střední školy, povolení k zaměstnání a pobytový titul, tj. vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání nebo povolení k dlouhodobému pobytu vydané za stejným účelem, jakož i minimálně ukončené středoškolské odborné vzdělání.

MPSV v rámci realizace pilotního projektu od října 2004 zpřístupnilo internetovou aplikaci www.praceprocizince.cz k propojení nabídky kvalifikovaných zahraničních odborníků z cílových zemí a poptávky českých zaměstnavatelů na místa neobsaditelná občany ČR a EU. Po celou dobu

³⁵ Na základě Směrnice Rady 2003/1009/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty může v České republice od 24. 1. 2006 cizinec požádat o povolení pobytu po 5 letech nepřetržitého pobytu na povolení k dlouhodobému pobytu (dříve byla stanovena doba 10 let).

existence této aplikace poptávka zájemců o vstup do projektu několikanásobně převyšuje počet míst, které nabízejí čeští zaměstnavatelé, přestože nabízené služby jsou poskytovány zaměstnavatelům i uživatelům bezplatně. MPSV s cílem zlepšit propojení nabídky a poptávky a zejména zvýšit počet nabízených volných míst vhodných pro cizince ze třetích zemí začalo v polovině roku 2005 s postupným převáděním internetové aplikace na integrovaný portál MPSV. Tento proces má být ukončen v dubnu 2006.

Navzdory tomu, že dosavadní fungování internetové aplikace www.praceprocizince.cz nepřineslo při propojování nabídky a poptávky na českém trhu práce v rámci pilotního projektu očekávané výsledky, představuje tato webová stránka ve spojení s integrovaným portálem MPSV neocenitelnou službu pro cizince vzhledem k ucelenosti informací o podmínkách a možnostech zaměstnávání v ČR.

K 31. prosinci 2005 skončila možnost osobního podávání přihlášek do pilotního projektu a byl zaveden systém on-line. To umožní jak kapacitní testování pilotního projektu, tak přispěje ke zvýšení kvality administrativních prací a lepšímu získávání statistických výstupů. Toto opatření si vyžádalo vyvinutí nové vnitřní databáze pilotního projektu jakož i síťové aplikace on-line. Jde o složité technické postupy, jejichž zdokonalování bude pokračovat i v roce 2006.

Vládním usnesením č. 394 /2005 byl změněn název pilotního projektu, kdy z něj bylo vyňato slovo „aktivní“, místo šesti dvouměsíčních rozhodných období bylo zavedeno 12 měsíčních rozhodných období, což znamená, že výběrová procedura se koná vždy na konci každého kalendářního měsíce. Vstup do pilotního projektu se nadále uskutečňuje na základě bodového hodnocení.

Od zahájení pilotního projektu do něj bylo k 31. prosinci 2005 **zařazeno celkem 340 účastníků**, kteří vstoupili do dvou a půlletého zkušebního období, po jehož skončení budou moci požádat společně se svými rodinnými příslušníky o trvalý pobyt v České republice. Jako hlavní překážka se jeví obtížnost získání zaměstnání v České republice a zdlouhavé administrativní postupy při získávání povolení k zaměstnání a víz.

Po uplynutí zkušebního období provede MPSV tzv. posouzení míry integrace účastníků projektu, v jejichž rámci se bude dotazovat zaměstnavatelů, představitelů obcí a případně i dalších institucí v místě jejich pobytu na území České republiky, zda skutečně splnili cíle projektu, tj. v co největší míře se dokázali integrovat do české společnosti. Pokud dospěje ke kladnému rozhodnutí, doporučí Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie PČR, aby uvedenému účastníku projektu byl udělen trvalý pobyt ve zkrácené lhůtě.

I.11. AKČNÍ PLÁN BOJE S NELEGÁLNÍ MIGRACÍ

Zlepšení situace v oblasti nelegální migrace na území České republiky a zmírnění jejích negativních dopadů do četných sfér života společnosti je cílem *Akčního plánu boje s nelegální migrací*, který vláda České republiky schválila v roce 2004 usnesením č. 108, jehož součástí byl i Harmonogram plnění plánu opatření k boji s nelegální migrací.

Každoročně je nyní Ministerstvem vnitra ČR předkládána vládě informace o plnění jednotlivých úkolů tohoto harmonogramu. *Informaci o plnění úkolů Akčního plánu boje s nelegální migrací za rok 2005* vzala na vědomí vláda České republiky usnesením č. 7 ze dne 4. ledna 2006.

V původním materiálu byla opatření rozvržena do pěti základních oblastí, a to oblast prevence, oblast kontroly a postihů, oblast legislativní, oblast meziresortní spolupráce a oblast mezinárodní spolupráce. Gesce plnění jednotlivých bodů Harmonogramu byla svěřena podle působnosti Ministerstvu vnitra ČR, Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvu

informatiky ČR, Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvu financí a Ministerstvu zahraničních věcí ČR.

Akční plán boje s nelegální migrací koordinuje postup dotčených resortů a vytváří prostředí pro jejich úzkou spolupráci, neboť uložené úkoly úzce souvisí s plněním dalších úkolů jednotlivých resortů i v jiných oblastech než je boj proti nelegální migraci. Výsledky jsou patrné ve všech sledovaných oblastech.

Důslednou aplikací stávajících a přijetím některých nových legislativních opatření byly vytvořeny mechanismy, které nevyžadují, z hlediska boje proti nelegální migraci, další sledování. Jedná se o případy, kdy právní předpisy a sjednocení praxe na regionální úrovni neumožňují rozdílný postup kontrolních orgánů a explicitně stanoví sankci za porušení právních předpisů.

Opatření zahrnutá do oblasti legislativní, stejně jako některá opatření z jiných oblastí, jsou v současnosti splněna. Aktualizovaný Harmonogram k plnění plánu opatření k boji s nelegální migrací pro rok 2006 obsahuje proto již pouze čtyři oblasti (prevence, kontroly a postihů, mezirezortní spolupráce a mezinárodní spolupráce). Dále jsou z aktualizovaného znění Harmonogramu vypuštěny úkoly splněné a přetrvávající opatření jsou pak nově přečíslována.

Z hodnotící zprávy Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, která byla prezentována na půdě Meziresortního orgánu pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců na území České republiky v souvislosti s vyhodnocením součinnostních kontrol vyplynulo, že spolupráce mezi úřady práce, cizineckou a pohraniční policií, celními úřady a živnostenskými úřady je hodnocena velmi dobře. Úřady práce zejména kladně hodnotí společné součinnostní kontroly s cizineckou a pohraniční policií a celními úřady.

Dle informace živnostenských úřadů četnost kontrol zahraničních fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona a jejich případné sankcionování za porušení právních předpisů má své opodstatnění a vede k postupnému zlepšení povědomí o povinnostech v rámci podnikání, tj. o povinnostech vyplývajících ze živnostenského zákona a z předpisů souvisejících s podnikáním, a tím i k dodržování právních předpisů ze strany těchto podnikatelů.

Realizace úkolů a průběžná činnost kontrolních orgánů a jejich spolupráce přispívá mimo jiné též k poklesu nelegální migrace přes státní hranici a nelegální migrace ve formě porušování pobytového režimu.³⁶

Lze předpokládat, že přes současné příznivé statistické údaje nebude snižování počtů zjištěných nelegálních migrantů pokračovat stále stejným tempem. Nelegální migrace zůstává i nadále závažným problémem, který, jak je patrné ze zkušeností jiných států, bude po přistoupení k schengenským dohodám nabývat na intenzitě.

V nadcházejícím období je třeba dodržet nastíněnou strukturu úkolů, modifikovanou změnami vyvolanými praktickými zkušenostmi, využít případné rezervy a zaměřit činnost gesčních orgánů k dosažení co nejlepších výsledků. Rovněž je nezbytné, aby jednotliví gestři plnění jim svěřených úkolů *Akčního plánu boje s nelegální migrací* i nadále věnovali pozornost průběžně.

ZÁVĚREČNÉ SHRUTÍ KAPITOLY

Česká republika se v roce 2005, jako plnoprávný člen Evropské unie, kvalifikovaně a úspěšně podílela na řešení otázek spadajících do oblasti společného zájmu států Evropské unie, tj. utváření politik společenství v řadě oblastí.

³⁶ Situace v této oblasti je podrobně popsána v kapitole III. NELEGÁLNÍ MIGRACE

Přestože byly ke dni 1. května 2004 do národního práva implementovány platné předpisy Evropské unie legislativní proces pokračoval i v hodnoceném roce. Ministerstvo vnitra ČR předložilo dva návrhy novel zákona o pobytu cizinců. V prvním případě již byl dokončen legislativní proces a zákon byl publikován ve Sbírce zákonů pod číslem 428/2005 Sb. s účinností od 24. listopadu 2005. Právní úprava nově řeší zejména zřizování a provozování speciálních zařízení a podmínky pobytu cizinců zajištěných za účelem správního vyhoštění, kteří jsou k tomuto účelu do uvedených zařízení umísťováni. Provedenými legislativními změnami byla sledována celková humanizace těchto zařízení. Současně byla uvedeným zákonem implementována Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny, na jejímž základě se stanovují právní podmínky pro povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky rodinným příslušníkům cizince, který již na území žije, a to jak v režimu dlouhodobého či trvalého pobytu, tak i v postavení azylanta. Dále bylo zohledněno Rozhodnutí Rady č. 2004/17/ES upravující vyžadování dokladu o zdravotním pojištění, jako náležitost k udělení jednotného schengenského víza.

Druhý návrh novelizující zákon o pobytu cizinců byl dne 1. února 2006 schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky. Cílem této novely je transponovat další nově přijaté právní předpisy Evropských společenství. Do návrhu byly zejména zahrnuty Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty; Směrnice Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států; Směrnice Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004 týkající se vydávání povolení k pobytu občanům třetích zemí, kteří se stali obětmi obchodování s lidmi nebo kteří se stali objekty převaděčství a spolupracují s příslušnými orgány; Směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby.

Transpozici předpisů EU/ES do vnitrostátního práva mají rovněž zajistit návrhy novel dalších právních předpisů, které jsou součástí zmíněných návrhů novel zákona o pobytu cizinců. Jedná se např. o návrh novely zákona o zaměstnanosti; zákona o evidenci obyvatel; živnostenského zákona; trestního zákona; školského zákona; zákona o vysokých školách; zákona o uznávání odborné kvalifikace a zákona o správních poplatcích.

V závěru roku Ministerstvo vnitra ČR zahájilo práce na zcela zásadním úkolu, před kterým pro nadcházející období stojí, a tím je fundamentální změna zákonné úpravy vstupu a pobytu cizinců. Cílem je stávající právní úpravu zestručnit a učinit ji srozumitelnější jak pro cizince, tak pro subjekty, které tuto normu aplikují do praxe.

V roce 2005 doznala dalších změn i právní úprava zákona o azylu. Jeho první novela, která vstoupila v účinnost dne 4. února 2005 a byla publikována ve Sbírce zákonů pod číslem 57/2005 Sb. transponuje dvě směrnice Evropských společenství, a to Směrnici 2003/9/ES ze dne 27. 1. 2003 stanovující minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl a Směrnici 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny. Dále je do návrhu novely zákona o azylu promítnuto Nařízení Rady ES č. 343/2003.

Cílem druhé novely publikované ve Sbírce zákonů pod číslem 350/2005 Sb., která vstoupila v účinnost k 13. 10. 2005, bylo upravit zákon o azylu s ohledem na požadavky aplikační praxe, včetně podnětů ze strany soudů.

Rok 2005 byl ve znamení příprav další novelizace zákona o azylu a jiných dotčených zákonů. Potřebu dále novelizovat zákon o azylu je nutno dávat do souvislosti s postupným přijímáním klíčových komunitárních předpisů v oblasti azylu v EU.

V legislativní oblasti zůstává prvořadým úkolem průběžně implementovat do vnitrostátního práva všechny dokumenty Evropské unie vztahující se ke vstupu a pobytu cizinců na území unijních

států a azylové problematice ve stanovených transpozičních lhůtách. To znamená v prvním pololetí roku 2006 zahájit práce na implementaci Směrnice Rady 2005/71/EC o zvláštním postupu při přijímání státních příslušníků třetích zemí pro vědecké účely výzkumu (transpoziční lhůta je stanovena na 12. říjen 2007) do zákona o pobytu cizinců. Dokončit legislativní proces na novele zákona o azylu, která je předkládána zejména jako reakce na další z vydaných směrnic Evropské unie, a to na Směrnici Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu tohoto postavení (tzv. „kvalifikační směrnice“) - transpoziční lhůta je stanovena do 10. 10. 2006. Rovněž bude třeba v nadcházejícím období do zákona o azylu transponovat Směrnici Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, a to ve stanovené lhůtě do 1. prosince 2007.

Dalším zásadním úkolem v této oblasti je zpracovat a do konce roku 2006 vládě předložit návrh věcného záměru nového zákona o pobytu cizinců na území České republiky (uloženo usnesením vlády České republiky dne 24. srpna 2005 č. 1055).

Otázky vízové politiky jsou v České republice stejně jako v ostatních členských státech Evropské unie upraveny nařízením Rady (ES) č. 539/2001, o vyhotovení seznamu třetích států, jejichž občané musí mít při překročení vnějších hranic vízum, jakož i seznamu třetích států, jejichž občané jsou od této vízové povinnosti osvobozeni, ve znění pozdějších novelizací.

Plně je harmonizována vízová politika České republiky se společným seznamem třetích zemí, jejichž občané jsou povinni mít vízum členského státu podle výše uvedeného nařízení. V podstatě bylo dosaženo i harmonizace vízové politiky České republiky se společným seznamem třetích zemí, jejichž občané jsou zproštěni povinnosti mít vízum členského státu podle citovaného nařízení. Dílčí výjimku dosud představují Argentinská republika a Singapurská republika s nimiž jsou vedena jednání.

V roce 2005 se podařilo České republice odstranit vízovou nereciprocitu se Sultanátem Brunej a Brazílskou federativní republikou, avšak nadále existují tři státy, se kterými se dosud nepodařilo reciprocitu ve vízové oblasti zajistit. Jsou to Austrálie, Kanada a Spojené státy americké.

V roce 2006 bude třeba pokračovat v řešení vízového režimu se státy, se kterými je tento režim asymetrický a rovněž podílet se jednak na vnitrostátních aktivitách, které mají za cíl zjednodušování procedury vydávání víz, tak i na aktivitách Evropské unie při sjednávání dohod o zjednodušování procedury vydávání víz.

Rovněž udělování víz je v souladu se standardy Evropské unie a je zabezpečováno prostřednictvím elektronického konzultačního systému MVP/EVC2b, do něhož již byly zapojeny všechny zastupitelské úřady, kde se víza vydávají.

V souvislosti s vývojem osobních dokladů a výměnou informací v rámci soudní a policejní spolupráce se Evropská unie intenzivně zabývá využitím biometriky. Česká republika zahájila přípravu pro zavedení biometrických prvků do cestovních dokladů v roce 2004. Postup při zavádění biometriky do praxe bude koordinovat Řídící skupina pro biometriku, která byla zřízena dne 3. května 2005. Následně vláda České republiky schválila usnesením ze dne 15. června 2005 č. 740 Plán postupu České republiky při implementaci Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy.

Zlepšení společné vízové politiky a konzulární spolupráce při její aplikaci prostřednictvím výměny údajů o vízech a žadatelích o víza mezi členskými státy představuje Vízový informační systém (VIS). Tento systém se bude podílet na zajištění celkové bezpečnosti prostoru Schengenu prostřednictvím komplexní kontroly osob, kterým je vydáním víza umožněn vstup do tohoto

prostoru a spolu se Schengenským informačním systémem bude jedním z nástrojů vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

V souladu s doporučením Komise byli v České republice jmenováni projektoví manažeři Schengenského informačního systému (SIS) a Vízového informačního systému, jejichž úkolem je zajistit lepší koordinaci a řešení úkolů souvisejících s přípravou na připojení České republiky ke dvěma centrálním unijním systémům SIS a VIS, jak na národní, tak i mezinárodní úrovni.

Implementace a aplikace ustanovení schengenského acquis II. kategorie vyžaduje, aby Česká republika splnila všechny právní, organizační, praktické a technické předpoklady, zejména požadavky týkající se přistoupení k Schengenskému informačnímu systému a efektivní kontroly na vnějších hranicích. Proto vývoj nové generace Schengenského informačního systému, známého jako SIS II, je samozřejmě jedním z nejdůležitějších předpokladů.

Účinná kontrola a ostraha vnějších hranic je pro členské státy nanejvýš důležitou otázkou, bez ohledu na jejich zeměpisnou polohu. V souladu s tím je nutné podporovat solidaritu mezi členskými státy v oblasti řízení vnějších hranic, neboť jednotná a vysoká úroveň kontroly a ostrahy, která nezbytně provází volný pohyb osob v rámci Evropské unie, je základní součástí prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

Česká republika se na převzetí schengenského acquis připravuje systematicky od roku 1998. Vláda České republiky je o stavu příprav informována prostřednictvím pravidelných zpráv, které hodnotí současný stav připravenosti České republiky k převzetí schengenského acquis v oblasti kontroly vnější hranice, vízové politiky, policejní a soudní spolupráce, problematiky omamných a psychotropních látek, střelných zbraní a střeliva, Schengenského informačního systému a ochrany osobních údajů.

V roce 2005 byla založena pracovní skupina Hodnocení Schengenu - Česká republika, která zajišťuje koordinaci prací při přípravách na přistoupení k Schengenu. V jejím rámci se konaly pravidelné pracovní schůzky jednotlivých gestorů a proběhla auto-evaluace, jakožto příprava na skutečné schengenské hodnotící mise.

Dne 10. května 2005 přijala Rada EU harmonogram pro schengenské hodnocení nových členských států. Dokument rozpracovává do potřebných podrobností úkol stanovený v Haagském programu - zahájit schengenské hodnocení těchto států v první polovině roku 2006.

Česká republika společně s Maďarskem, Polskem, Slovenskem a Slovinskem deklarovala, že bude připravena k zahájení schengenských evaluací od 1. ledna 2006. Evaluace budou provedeny ve skupinách. Česká republika je společně s Maďarskem a Slovinskem ve skupině č. 2.

V roce 2006 bude Česká republika podrobena hodnocení ve čtyřech oblastech - vzdušné hranice (tj. mezinárodních letišť), víza, policejní spolupráce a ochrana osobních údajů. S ohledem na geografickou polohu nebude ČR hodnocena v oblasti pozemní a mořské hranice. Prezentace České republiky v Bruselu, po níž budou následovat skutečné evaluace, proběhla v lednu 2006.

Pouze na základě úspěšného absolvování hodnotící procedury bude možné zrušit kontroly na hranicích se sousedními státy a plně využívat výdobytky volného pohybu osob v rámci schengenského prostoru. Od tohoto okamžiku začne Česká republika rovněž vydávat jednotné schengenské vízum umožňující jeho držiteli pohyb na celém schengenském území.

Za účasti expertů České republiky probíhají v pracovních skupinách Rady EU jednání, jejichž cílem je naplnění strategických směrů pro vymezení finančních výhledů EU na období 2007 - 2013 a rozpracování rámcového programu Solidarita a řízení migračních toků, který je zaměřen, v rámci postupného vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, na řešení spravedlivého sdílení odpovědnosti mezi členskými státy. Výstupem je vytvoření fondů jejichž prostřednictvím budou spolufinancovány aktivity členských států v oblasti uprchlictví, vnější

hranice, integrace státních příslušníků třetích zemí a navracení státních příslušníků třetích zemí do země původu.

Česká republika se v hodnoceném roce rovněž zúčastňovala zahraničních jednání týkajících se facilitace v letectví. Jedná se zejména o tématické bloky, které se týkají migrační politiky ve spojitosti s facilitací v letectví, jako např. bezpečnost cestovních dokladů, využití biometrie v letectví, otázky týkající se nežádoucích a deportovaných osob a spolupráce v boji proti nelegální migraci.

V roce 2005 pokračovala i bilaterální spolupráce v oblasti azylu a migrace v trendech započatých již v letech dřívejších. Na jedné straně byla posilována dosavadní spolupráce s partnerskými imigračními a azylovými úřady ve starých i nových členských státech Evropské unie, na straně druhé usiloval odbor azylové a migrační politiky MV ČR o navázání a rozšiřování spolupráce se zeměmi širší evropské oblasti.

Ministerstvo vnitra ČR dále rozvíjelo spolupráci s mezinárodními organizacemi zabývajícími se imigrační a azylovou problematikou, především pak s Mezinárodním centrem pro rozvoj migračních politik, Mezinárodní organizací pro migraci, Radou Evropy a Úřadem Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky.

Vnitrostátními aktivitami České republiky v oblasti migrace je jednak projekt zaměřený na výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků, a jednak plán boje s nelegální migrací. Zatím co první z aktivit je sledováno zaplnit mezery na českém trhu práce a přivést do České republiky kvalifikované zahraniční pracovníky schopné přispívat k rozvoji ekonomiky, cílem druhé aktivity je ovlivnit migrační trendy v tom směru, aby sami cizinci upřednostňovali legální cesty migrace.

II. Legální migrace: legální vstup a pobyt cizinců na území ČR

II.1. DRUHY POBYTU

V současné době upravují vstup a pobyt cizinců na území České republiky následující právní normy.

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v důsledku plného začlenění České republiky do Evropské Unie ode dne 1. 5. 2004 dělí cizince z pohledu podmínek vstupu a pobytu na území České republiky v souladu s unijními předpisy na dvě kategorie.

Do **první kategorie** přísluší občané států tvořících Evropskou unii a dalších států, které jsou vázány Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „občané EU“). Obdobné postavení, v souvislosti s vydáváním zvláštního pobytového povolení, požívají za určitých podmínek stanovených zákonem rodinní příslušníci občanů EU i tehdy, nejsou-li občany těchto států. **Druhou kategorií** pak tvoří občané ostatních, tzv. „třetích“ států.

Zatímco cizinci spadající do **první kategorie** mají právo volného pohybu a pobytu, které je stanoveno Smlouvou o založení Evropských společenství, **cizinci ze třetích států** jsou povinni o povolení vstupu a pobytu žádat, tj. není-li se státem, jehož jsou občany, sjednána dvoustranná smlouva o zrušení vízové povinnosti nebo vízová povinnost jednostranným aktem vlády České republiky zrušena, jsou povinni pro krátkodobý pobyt - do 3 měsíců - na území České republiky mít uděleno vízum, pro dlouhodobý pobyt - nad 3 měsíce - musí mít vízum vždy. Okruh států, jejichž občané musí být při vstupu na území České republiky vybaveni vízem, stejně jako okruh těch, se kterými je vízová povinnost zrušena, je stanoven v rámci jednotné vízové politiky Evropské Unie.³⁷

Cizinci příslušející do první kategorie mohou na území České republiky vstupovat a na něm pobývat po dobu neomezenou jen na základě cestovního dokladu, kterým je v tomto případě i doklad totožnosti, aniž by byli povinni žádat o jakoukoliv formu oprávnění k pobytu. I pro tuto kategorii cizinců je však zákonem vytvořen pobytový institut – zvláštní pobytové oprávnění – který se dále člení na povolení k přechodnému pobytu a povolení k trvalému pobytu. Žádat o povolení některého z uvedených druhů pobytu nemají občané EU stanoveno jako povinnost, ale jako právo. O stejný druh pobytu je oprávněn požádat i rodinný příslušník občana EU, i když sám není občanem státu Evropské Unie či státu vázaného Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru, pokud žádost o stejný druh povolení k pobytu podal i občan EU nebo již na základě takového povolení k pobytu na území České republiky pobývá.

Cizinci přicházející ze třetích států mohou na území za účelem krátkodobého pobytu vstoupit jen na základě platného cestovního pasu opatřeného vízem, pokud v relaci se státem, jehož jsou občany, není vízová povinnost zrušena. Doba krátkodobého pobytu je stanovena na maximálně 3 měsíce. Vyžaduje-li účel pobytu (např. zaměstnání, podnikání, studium) přítomnost cizince na území delší než 3 měsíce, musí mít cizinec uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů. Trvá-li účel pobytu dobu přesahující rok, může cizinec požádat o povolení k dlouhodobému pobytu. Touto novou pobytovou kategorií bylo s účinností od 1. 5. 2004 nahrazeno dřívější prodlužování doby pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů pro pobyt přesahující 1 rok.

Kategorie trvalého pobytu pro občany třetích států zůstala i po 1. 5. 2004 zachována, ke změně došlo pouze v případech, kdy cizinci žádají o povolení tohoto druhu pobytu za účelem

³⁷ Nařízením Rady 2001/539/ES jsou vydány seznamy států, jejichž občané musí mít vízum při překročení vnějších hranic (tzv. „černý“ seznam) a států, jejichž občané jsou od vízové povinnosti osvobozeni (tzv. „bílý“ seznam).

společného soužití s občanem České republiky. Vzhledem k tomu, že občané České republiky jsou po vstupu do Evropské Unie občany EU, žádosti o povolení k trvalému pobytu podávané občany třetích států jsou posuzovány podle ustanovení § 87e hlavy IVa zákona č. 326/1999 Sb. Nabytí trvalého pobytu ze zákona, tj. případy cizinců svěřených do náhradní výchovy rozhodnutím soudu, nedoznaly v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské Unie změny.

Další právní normou, kterou jsou upraveny podmínky vstupu a pobytu cizince na území České republiky, je **Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu)**. Citovaný zákon upravuje podmínky vstupu a pobytu cizince, který projeví úmysl požádat Českou republiku o ochranu formou azylu na území České republiky a pobyt azylanta na území.

Žadatelem o udělení azylu se pak pro účely tohoto zákona rozumí cizinec, který požádal Českou republiku o ochranu formou azylu. Postavení žadatele má po dobu správního řízení o udělení azylu a po dobu soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva.

Azylantem se rozumí cizinec, kterému byl podle tohoto zákona udělen azyl, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu.

Časově omezenější institut než právo azylu je dočasná ochrana, která zároveň s dalšími formami subsidiární ochrany vytváří komplex norem určený k pokrytí problematiky vysídlených osob. Poskytování dočasné ochrany je upraveno **Zákonem č. 221/2002 Sb., o dočasné ochraně cizinců**. Touto právní normou je zapracovávána do právního řádu České republiky Směrnice Rady 2001/55/EC³⁸.

Právní úprava je nezávislá na zákonu o pobytu cizinců, vytváří podmínky pro důsledné oddělení problematiky vysídlených osob od obecně migračních norem, protože svou povahou je daná problematika bližší spíše azylové ochraně, navíc sama směrnice 2001/55/EC stanoví, že dočasná ochrana je zcela výjimečným institutem vypořádávajícím se s důsledky hromadného přílivu vysídlených osob ze třetích zemí, které se nemohou vrátit do země svého původu, zejména v případě, že by azylový systém nebyl schopen se s tímto přílivem vypořádat bez negativních dopadů na svou funkčnost³⁹ a zároveň za předpokladu, že je to v zájmu osob potřebujících ochranu mezinárodního společenství, přičemž za vysídlené osoby považuje směrnice zejména osoby prchající z oblastí probíhajícího válečného konfliktu či osoby vystavené velkému riziku, popř. jsou to osoby, které se staly oběťmi systematického nebo všeobecného porušování lidských práv. Posouzení, zda se jedná o masový příliv vysídlených osob, si vyhradila Rada Evropské unie, která na návrh Komise ve věci rozhodne, přičemž současně přezkoumá jakýkoliv požadavek členského státu předložený Radě, např. na rozšíření dočasné ochrany nad rámec stanovený v rozhodnutí. **Dočasná ochrana bude v členských státech zavedena rozhodnutím Rady Evropské unie⁴⁰**, přičemž realizační fáze bude vycházet z citované směrnice Rady.

³⁸ Dne 20. července 2001 byla Radou Evropské unie schválena výše uvedená směrnice o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

³⁹ Institut dočasné ochrany je nutné považovat za doplňující formu institutu azylu.

⁴⁰ Vzhledem k tomu, že zákonné podmínky pro udělení dočasné ochrany budou stanoveny rozhodnutím Rady EU nebude nutno je upravovat nařízením vlády či jakýmkoliv jiným způsobem vnitrostátně (např. opakované projednávání vládou v případě prodlužování poskytování dočasné ochrany) jak tomu bylo v minulosti.

II.2. VÍZA

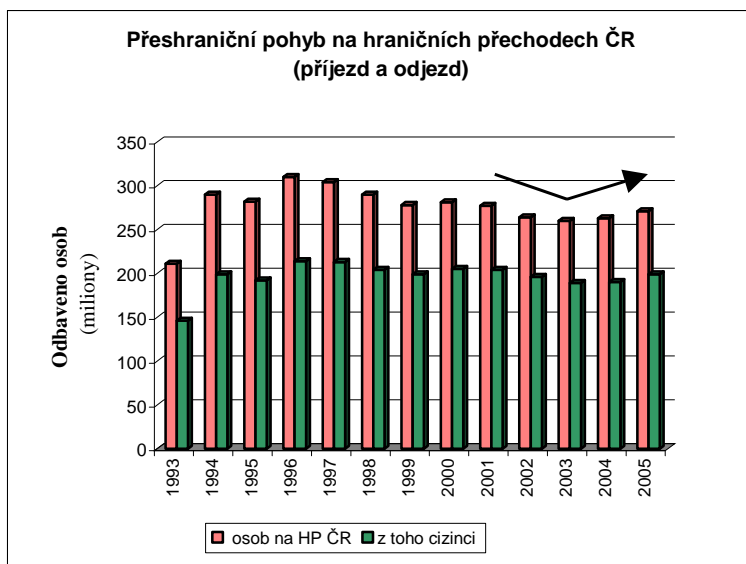
Prostřednictvím MVP/EVC přijaly v roce 2005 zastupitelské úřady České republiky 559 898 (tj. + 35 957) žádostí o vízum a udělily, resp. vyznačily 531 428 víz, tj. o 60 360 víz více než v roce 2004. Nejvyšší počet víz byl v uvedeném roce udělen, resp. vyznačen na ZÚ Moskva, ZÚ Kyjev, GK Sankt Peterburg, GK Lvov a v Ekonomické a kulturní kanceláři Taipei.

Zastupitelský úřad	krátkodobá víza	dlouhodobá víza	Celkem
Moskva	147 9122	1 398	150 722
Kyjev	55 567	2 131	61 592
Sankt Peterburg	39 915	239	40 671
Lvov	20 938	9 496	37 991
Taipei	26 789	40	26 847

Nejvíce žádostí o čs. vízum v roce 2005 podali státní příslušníci **Ruska** (počet žádostí 213 750; uděleno víz 211 318), **Ukrajiny** (počet žádostí 115 114; uděleno víz 101 976), **Turecka** (počet žádostí 33 512; uděleno víz 32 223), **Tchaj-wanu** (počet žádostí 29 832; uděleno víz 29 630) a **Běloruska** (počet žádostí 24 422; uděleno víz 23 831).

II.3. PŘEŠHRANIČNÍ POHYB

Policisté SCPP v roce 2005 odbavili na hraničních přechodech České republiky v obou směrech cca 271 milionů osob, tj. o 8,5 milionů více než v roce předcházejícím (+3,2 %). Z uvedeného počtu se jednalo přibližně o 199 milionů cizinců tj. o 9 milionů více (+4,7 %) než v roce 2004; z toho bylo 1,6 milionů podléhajících vízové povinnosti (+0,3 milionů, tj. +23,1 %).⁴¹

Oproti roku 2004 došlo k výraznému zvýšení odbavených dopravních prostředků na hraničních přechodech, zejména nákladních vozidel, což je hlavně způsobeno zrušením celních kontrol na hraničních přechodech a bezpoplatkového systému na českých dálnicích. Celkem bylo v roce 2005 na hraničních přechodech odbaveno v obou směrech 86,2 milionů dopravních prostředků (+6,3 milionů, tj. +7,9 %), z toho 11 milionů nákladních vozidel (+2,9 milionů, tj. +35,8 %). Nárůst počtu odbavených vozidel, zejména pak nákladních, má

nejen nepříznivý dopad na dopravní situaci na území ČR a stav českých silnic, ale skrývá v sobě také bezpečnostní riziko z hlediska možné přepravy nelegálních migrantů přes území ČR. SCPP věnuje tomuto problému pozornost, jsou prováděny bezpečnostní kontroly vytypovaných vozidel za pomoci služebních psů.

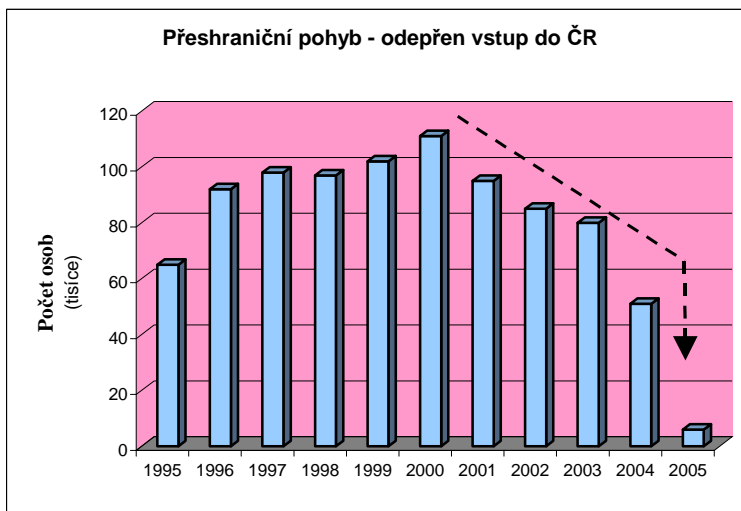
Ke znatelnému nárůstu došlo rovněž v počtu odbavených letadel (169,5 tisíc, což je +18,5 tisíc, tj. +12,2 %).

⁴¹ Údaje v závorce ukazují rozdíl roku 2004 a 2005.

Jedním ze základních ukazatelů sledovaných v zemích EU v souvislosti s monitorováním nelegální migrace osob a ochrany státních hranic je počet odmítnutých osob na hraničních přechodech při vstupu na území daného státu.⁴²

Počet cizinců, kterým byl policisty SCPP na hraničních přechodech odmítnut vstup, protože nesplňovali zákonem stanovené podmínky pro vstup na území České republiky, má od roku 2001 klesající tendenci. Ke značnému meziročnímu snížení však došlo v roce 2004 a následně pak znovu i v roce 2005.

Tento vývoj je způsoben zejména vstupem ČR do Evropské unie, kdy došlo ke změně režimu v překračování státních hranic ČR nejen pro občany ze zemí Evropské unie, ale i pro občany některých jiných zemí, vůči nimž Česká republika od 1. 5. 2004 upravila podmínky vstupu v souladu s vízovou politikou Evropské unie. Byla upravena i metodika sledování této kategorie, jsou vykazovány pouze osoby, jimž bylo vydáno rozhodnutí o odepření vstupu nebo vyplněn formulář o odepření vstupu.

Během roku 2005 policisté na hraničních přechodech odmítli podle § 9 zákona č.326/1999 Sb., vstup do ČR 6 280 cizincům (-45 166, tj. -87,8 %). Největší zastoupení měli o občané **Ukrajiny** (761osob), **Ruska** (724 osob), **Turecka** (693 osob), **SRN** (499 osob) a **Srbska a Černé Hory** (485 osob).

II.4. POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Podmínky vstupu a pobytu cizinců na území České republiky, jak je již uvedeno v předchozí kapitole, jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců. V zájmu napomoci cizincům s orientací v citovaném zákoně zřídila SCPP od 1. 6. 2005 telefonickou linku a internetovou informační linku, na kterou se občané a cizinci mohou obracet s dotazy k uvedenému právnímu předpisu.⁴³

Oblast povolování pobytu od roku 2000, kdy v důsledku vstupu v účinnost nové právní úpravy, zákona č. 326/1999 Sb., došlo oproti úrovni dosažené v roce 1999 k výraznému poklesu (o cca 28 000 osob), nabývá na významu. O zvyšujícím se zájmu cizinců o pobyt na území České republiky dostatečně přesvědčivě vypovídají trvale se zvyšující počty vydaných povolení k pobytu. Avšak spolu se zvyšujícím se zájmem cizinců se množí i snahy některých z nich obcházet ustanovení citovaného zákona, případně klamat úřady. Konkrétní projevy těchto snah jsou různorodé a lze v nich vystopovat i specifika vázaná na určitou státní příslušnost.

V případě občanů Ukrajiny dochází například k porušování § 103 písm. d) zákona o pobytu cizinců, kdy si cizinci za nemalé finanční částky nechávají prostřednictvím zprostředkovatelů vyřizovat na zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí náležitosti spojené s dalším pobytem na území ČR a mezitím sami zůstávají na území ČR bez cestovních dokladů, mnohdy nelegálně. Na dotaz ohledně data vstupu na území, vznesený ze strany policisty při přihlašování

⁴² Tyto údaje jsou členské země povinny shromažďovat s rozlišením státních příslušností osob a úseků státních hranic a měsíčně zasílat do Bruselu pro potřeby CIREFI (Centre for the Analysis and Exchange of Information on Immigration) k monitorování nelegální migrace v Evropě.

⁴³ ☎ 974 841 356 nebo 974 841 357; internetová adresa: infoecpp@mvcz.cz

cizince k pobytu, pak tito cizinci uvádějí, že jim policisté na hraničním přechodu zapomněli otisknout přechodové razítko a jako důkaz předkládají jízdenku, kterou si předem opatří.

Řešením by bylo vyžadovat striktně účast cizince při udělování víza do pasu a důsledná kontrola cestovního pasu, zejména přechodových razítek, při udělování víz na zastupitelských úřadech.

Využívání účelových sňatků je časté především u občanů Vietnamu. Podobně tomu je i u udělování povolení k pobytu nezletilým nebo zletilým nezaopatřeným dětem cizinců, kteří pobývali na území ČR na základě povolení k pobytu. Dochází k tomu, že cizinci (zejména státní příslušníci Vietnamu) umožňují zajištění legálního pobytu za účelem společného soužití rodiny svým krajanům tak, že pro potřeby řízení o povolení k pobytu předkládají padělané rodné listy a jiné dokumenty, vydávají osoby za mladší osmnácti let apod.

U občanů Vietnamu je situace komplikována skutečností, že matriční doklady jsou na základě čl. 13 stále platné Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o právní pomoci ve věcech občanských a trestních uznávány bez ověření. Individuální prověřování dokladů je zdoluhavé a ne vždy úspěšné. Zastupitelský úřad Vietnamu v ČR patří dlouhodobě k těm, s nimiž je obtížná spolupráce, a například na žádosti o ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu tento úřad často vůbec nereaguje.

Stálým problémem, majícím v posledním roce vzestupnou tendenci, je předkládání při vyřizování povolení nebo prodlužování pobytu na území ČR padělané doklady (padělký dokladů o zdravotním pojištění, potvrzení finančních úřadů, rozhodnutí úřadů práce apod.).

Po rozšíření Evropské unie nabyla na významu i problematika účelových sňatků cizinců ze třetích zemí s občany Evropské unie, zejména s občany České republiky, s cílem získat povolení k trvalému pobytu. Ve svém důsledku představuje tento jev závažné narušení veřejného pořádku, neboť za určitých podmínek si uzavřením sňatku s občanem ČR mohou legalizovat pobyt v ČR i cizinci, kteří se na území ČR původně dostali nelegálně. I když zákon skýtá možnost žádost o povolení k pobytu zamítnout, prokáže-li se, že sňatek byl uzavřen účelově, nicméně dokazování účelovosti je velice obtížné. Oprávnění policie k důkladnějšímu zkoumání účelových sňatků jsou součástí novely zákona č. 326/1999 Sb., která je v současnosti v legislativním procesu a jejíž účinnost by dle předpokladů měla nastat v průběhu 1. pololetí 2006.

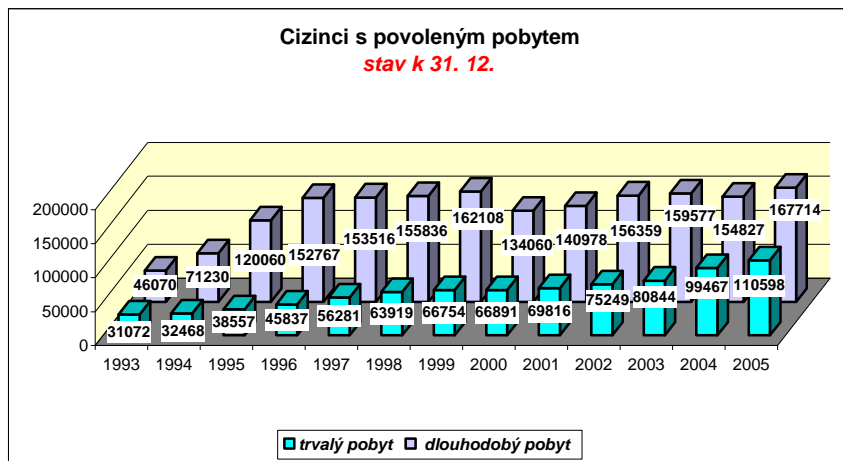
V případech žadatelů o povolení k pobytu, občanů členských států EU, je zde problém registrace adresy pobytu na území. Občané těchto států nemusejí k žádostem o pobytové povolení dokládat potvrzení o ubytování a místo svého pobytu na území často ohlašují, bez souhlasu a vědomí oprávněných osob. Tento postup vyvolal negativní odezvu zejména v případech, kdy nemovitosti jsou v majetku obcí. Rovněž tímto problémem se zabývá zmíněná novela zákona č. 326/1999 Sb.

II.4.1. Cizinci s povoleným pobytem v ČR

Vývoj v počtu cizinců, kteří měli v ČR povolení pobyt, a to zejména v kategorii dlouhodobých pobytů, vždy reagoval na závažné legislativní změny v oblasti povolování vstupu a pobytu cizinců na území ČR. Tak došlo například k dočasnému snížení počtu cizinců s povoleným dlouhodobým pobytem (resp. pobytem na vízum nad 90 dní) v souvislosti s aplikací nového zákona o pobytu cizinců od 1. 1. 2000. Stejně tak tomu bylo po 1. 5. 2004, kdy se ČR stala členskou zemí Evropské unie a oblast povolování pobytu byla rozčleněna podle toho, zda se jedná o občana členské země Evropské unie nebo o státního příslušníka některé ze země mimo ni.

Hlavní příčiny toho, že v roce 2005 cizinci z většiny zemí Evropské unie žádali o povolení k přechodnému pobytu v ČR více než v předcházejícím roce a počet cizinců s povolením k přechodnému pobytu začal narůstat, je třeba hledat mimo jiné v záležitostech spojených se zajišťováním zaměstnání, ubytování a ve vztahu k úřadům ČR.

Počet cizinců s trvalým pobytem naopak zaznamenal už v druhé polovině roku 2004 výrazný nárůst, který pokračoval v roce 2005. V uvedeném vývoji se projevil jednak jednodušší postup při získání povolení k trvalému pobytu pro občany Evropské unie, zadruhé skutečnost, že stále více cizinců ze třetích zemí splňuje podmínku desetiletého nepřetržitého pobytu na území ČR na povolení k dlouhodobému pobytu.

Jak už bylo uvedeno výše, v důsledku aplikace Směrnice Rady 2003/109/ES lze očekávat v následujících letech značný nárůst zájemců o získání trvalého pobytu v ČR, stejně jako bude výrazněji narůstat počet cizinců ze třetích států v kategorii dlouhodobých pobytů, neboť budou využívat možnosti žádat o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny na území ČR.

K 31. prosinci 2005 bylo Ředitelstvím služby cizinecké a pohraniční policie PČR evidováno 278 312 cizinců (+24 018 osob, tj. +9,5%) s povoleným pobytem⁴⁴ na území České republiky, z toho bylo 110 598 cizinců v rámci trvalého pobytu (+11 131 osob, tj. +11,2 %) a 167 714 cizinců v kategorii dlouhodobého pobytu (+12 887 osob, tj. +8,3 %).

Občané zemí Evropské unie tvořili necelou třetinu z celkového počtu cizinců s povoleným pobytem k 31. 12. 2005 (87 652 osob, tj. 31,5 %).⁴⁵ Rozložení v obou kategoriích povoleného pobytu bylo u nich na rozdíl od cizinců ze třetích zemí poměrně vyrovnané. V kategorii osob s trvalým pobytem bylo evidováno 42 500 občanů členských zemí Evropské unie, tvořili zde 38,4 % z celkového počtu cizinců, a 45 152 bylo registrováno s povolením k přechodnému pobytu (26,9 % z celkového počtu cizinců pobývajících v ČR v rámci dlouhodobého pobytu).

Pokud jde o jednotlivé státní příslušnosti, z hlediska dlouhodobého vývoje došlo po 1. 5. 2004 k výrazné změně na prvních dvou místech, kdy občané Ukrajiny předstihli občany Slovenské republiky, kteří ve statistikách cizinců s povoleným pobytem na území ČR byli až do té doby na prvním místě, neboť po vstupu do Evropské unie pro ně odpadla povinnost žádat o pobytové oprávnění či o potvrzení o přechodném pobytu.

Nejpočetnější skupinou cizinců s povoleným pobytem v ČR, jak je již výše uvedeno, byli občané **Ukrajiny** (87 789 osob, +9 526 osob, tj. +12,2 %). Uvedený počet je nejvyšší za celou dobu existence ČR a na celkovém počtu cizinců s povoleným pobytem v ČR se podíleli 31,5 %. Občané Ukrajiny mají povolený pobyt zejména v rámci dlouhodobého pobytu (82,5 % z celkového počtu občanů Ukrajiny s povoleným pobytem v ČR). V této kategorii byli také zdaleka největší skupinou

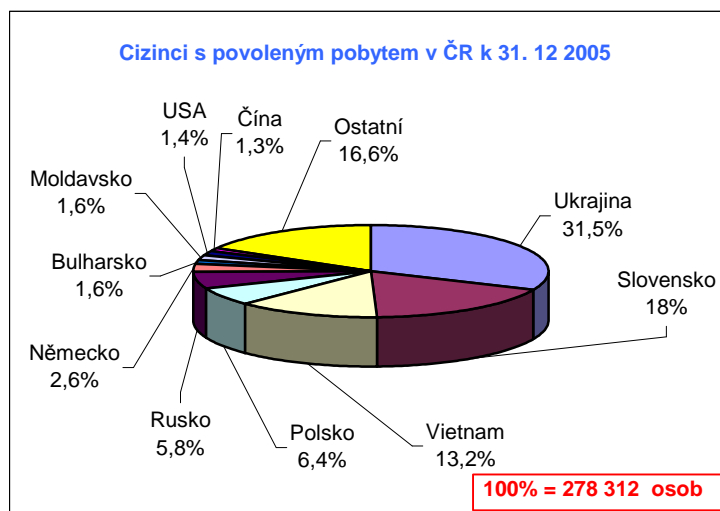
⁴⁴ Pro účely statistiky se za dlouhodobý pobyt považuje:

- pobyt na vízum k pobytu nad 90 dnů,
- pobyt na povolení k dlouhodobému pobytu,
- pobyt na povolení k přechodnému pobytu občana Evropské unie a rodinného příslušníka za předpokladu, že o vydání takové povolení požádal.

⁴⁵ Aplikace práva občanů EU na svobodu pohybu a pobytu má dopad na statistické výkaznictví. Statistické přehledy zaznamenávají pouze ty občany EU, kteří požádali, resp. bylo jim vydáno zvláštní pobytové oprávnění, avšak ti, kteří jen využívají svého práva statisticky podchyceni nejsou. Z tohoto důvodu počty fakticky pobývajících občanů EU budou vyšší než se odráží ve statistických rozborech.

cizinců, na celkovém počtu cizinců s dlouhodobým pobytem se podíleli necelými 44 % (72 455 osob, +7 454 osob, tj. +11,5 %). Ve statistikách cizinců s trvalým pobytem zaujali občané Ukrajiny třetí místo (15 334 osob, +2 072 osob, tj. +15,6 %).

Více jak polovina občanů Ukrajiny s dlouhodobým pobytem byla ke stejnému datu registrována na území ObŘ SCPP Praha (38 304 osob, tj. 52,9 %), následovalo ObŘ SCPP Brno (10 810 osob, tj. 14,9 %) a ObŘ SCPP Ústí nad Labem (7 404 osob, tj. 10,2 %). Tomu odpovídá i rozložení podle krajů ČR. Nejvíce občanů Ukrajiny s povoleným dlouhodobým pobytem bylo evidováno na území Prahy (27 865 osob, tj. 38,5 %), Středočeského kraje (10 439 osob, tj. 14,4 %) a Jihomoravského kraje (8 553 osob, tj. 11,8 %).

Rovněž v kategorii trvalých pobytů bylo nejvíce občanů Ukrajiny evidováno na území ObŘ SCPP Praha (5 048 osob, tj. 32,9 %), následovalo ObŘ SCPP Ústí nad Labem (2 513 osob, tj. 16,4 %) a ObŘ SCPP Plzeň (2 078 osob, tj. 13,6 %). Podle správního členění ČR byly největší skupiny občanů Ukrajiny s povoleným trvalým pobytem registrovány v Praze (2 857 osob, tj. 18,6 %), na území Středočeského kraje (2 191 osob, tj. 14,3 %) a Ústeckého kraje (1 643 osob, tj. 10,7 %).

Druhou nejpočetnější skupinou s 17,8 % byli občané **Slovenské republiky** (49 445 osob, +2 093 osob, tj. +4,4 %). U těchto státních příslušníků byl relativně vyrovnaný počet osob v obou kategoriích povoleného pobytu. Nárůst byl u nich zaznamenán pouze v případě trvalých pobytů (20 227 osob, +3 251 osob, tj. +19,2 %). Počet občanů Slovenska, kteří v ČR pobývali v rámci přechodného pobytu⁴⁶ se ve srovnání s koncem roku 2004 dále snižoval (29 218 osob, -1 158 osob, tj. -3,8 %).

V kategorii dlouhodobých pobytů (tedy v případě občanů Slovenska přechodného pobytu) bylo k 31. 12. 2005 nejvíce občanů Slovenska evidováno na území ObŘ SCPP Praha (15 138 osob, tj. 51,8 %), následovalo ObŘ SCPP Ostrava (3 948 osob, tj. 13,5 %) a ObŘ SCPP Brno (3 487 osob, tj. 11,9 %). Podle správního rozdělení ČR byly největší počty občanů Slovenské republiky v této kategorii zaznamenány na území Prahy (10 039 osob, tj. 34,4 %), Středočeského kraje (5 093 osob, tj. 17,4 %) a Moravskoslezského kraje (2 729 osob, tj. 9,3 %).

Nejvíce občanů Slovenské republiky s pobytem na základě povolení k trvalému pobytu bylo ke stejnému datu evidováno na teritoriu ObŘ SCPP Praha (6 840 osob, tj. 33,8 %), ObŘ SCPP Ostrava (3 868 osob, tj. 19,1 %) a ObŘ SCPP Brno (3 474 osob, tj. 17,2 %). Podle správního

⁴⁶ Do 30. dubna 2004 bylo postavení občanů Slovenské republiky na území České republiky upraveno odchylně, a to na základě mezinárodní smlouvy. Jednalo se o problematiku přechodného pobytu na dlouhodobá víza. Občané Slovenské republiky nebyli dle platné právní úpravy povinni v případě přechodného pobytu na území České republiky žádat české orgány o povolení. Orgány cizinecké a pohraniční policie PČR vystavili občanovi Slovenské republiky na jeho vlastní žádost „potvrzení o přechodném pobytu“ (Nařízení vlády ČR č. 77/2000 ze dne 8. 3. 2000, o vydávání potvrzení o přechodném pobytu státním občanům SR). Toto potvrzení bylo vydáváno pouze pro jeho soukromou potřebu (např. pokud o ně žádá škola, banka, slovenské orgány pro případ zamezení dvojího zdanění, v budoucnosti hodlá požádat o občanství ČR apod.).

Poznámka: Cizinecká policie tento přechodný pobyt občanů Slovenské republiky uvádí ve statistikách „pobyt na vízum k pobytu nad 90 dnů“.

rozdělení ČR bylo pořadí na prvních třech místech následující: Praha (4 216 osob, tj. 20,8 %), Moravskoslezský kraj (2 787 osob, tj. 13,8 %) a Středočeský kraj (2 624 osob, tj. 13,0 %).

Stabilně se zvyšuje počet občanů **Vietnamu** s povoleným pobytem v ČR (36 832 osob, +2 653 osob, tj. +7,8 %). Občané Vietnamu jsou pro ČR již tradiční komunitou, jejíž kořeny sahají do éry ČSSR. Patrně to je hlavní důvod toho, že u těchto státních příslušníků dlouhodobě převažuje počet osob s povoleným trvalým pobytem (23 235 osob, tj. 63,1 % z celkového počtu občanů Vietnamu). V této kategorii byl u nich také v roce 2005 zaznamenán výraznější nárůst (+2 546 osob, tj. +12,3 %), v čemž kromě přirozeného přírůstku hraje roli i skutečnost, že stále více občanů Vietnamu, kteří do ČR přišli až v 90. letech, splňuje podmínku desetiletého nepřetržitého pobytu v ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu. K 31. 12. 2005 bylo evidováno 13 597 občanů Vietnamu s povoleným dlouhodobým pobytem v ČR (+107 osob, tj. +0,8 %).

Činnost občanů Vietnamu na území ČR je spojena především s obchodnictvím, provozováním stánkového prodeje a pohostinství. S tím souvisí i skutečnost, že jsou soustředěni především při hranicích se SRN a v Praze, což platí u obou forem pobytu v ČR.

Nejvíce občanů Vietnamu s dlouhodobým pobytem bylo registrováno na území ObŘ SCPP Plzeň (4 034 osob, tj. 29,7 %), ObŘ SCPP Praha (3 215 osob, tj. 23,7 %) a ObŘ SCPP Ústí nad Labem (2 713 osob, tj. 20,0 %). Podle správního rozdělení bylo nejvíce občanů Vietnamu s povoleným dlouhodobým pobytem evidováno na území Karlovarského kraje (2 504 osob, tj. 18,4 %), Ústeckého kraje (2 119 osob, tj. 15,6 %) a Prahy (1 992 osob, tj. 14,7 %).

Rovněž v kategorii trvalých pobytů bylo nejvíce občanů Vietnamu evidováno na území ObŘ SCPP Plzeň (7 000 osob, tj. 30,1 %), kde tvořili téměř polovinu cizinců s povoleným trvalým pobytem. Následovalo ObŘ SCPP Ústí nad Labem (4 785 osob, tj. 20,6 %) a ObŘ SCPP Praha (4 633 osob, tj. 20,0 %). Podle správního členění ČR byly největší počty občanů Vietnamu s povoleným trvalým pobytem registrovány v Karlovarském kraji (5 232 osob, tj. 22,5 %), Ústeckém kraji (4 060 osob, tj. 17,5 %) a v Praze (3 002 osob, tj. 12,9 %).

Na dalších místech bylo pořadí relativně standardní. Následovali občané **Polska** (17 810 osob, +1 545 osob, tj. +9,5 %), **Ruska** (16 269 osob, +1 526 osob, +10,4 %) a **SRN** (7 187 osob; +1 415 osob, tj. +24,5 %), u kterých byl zaznamenán nejvýraznější meziroční procentuální nárůst z patnáctky nejpočetnějších skupin.

Není bez zajímavosti, že občané států, které obsadily pět prvních pozic ve statistikách povoleného pobytu, tvořili plně tři čtvrtiny z celkového počtu cizinců s povoleným pobytem na území ČR k 31. 12. 2005.

Oproti roku 2004 se mezi patnácti nejpočetnějšími skupinami objevili občané **Mongolska**, a to s poměrně výrazným meziročním procentuálním nárůstem (2 435 osob; +383 osob, tj. +18,7 %). K početnímu nárůstu ve srovnání s rokem 2004 došlo u nich jak v kategorii osob s dlouhodobým pobytem, který u nich výrazně převládá (2 126 osob, +332 osob, tj. 18,5 %), tak s pobytem trvalým (309 osob, +51 osob, tj. +19,8 %).

Občané Mongolska jsou soustředěni především na jihu Moravy. Jde o poměrně tradiční jev, komunita se tu vytváří především kolem osob, které pracují v obuvnickém průmyslu. Právě osoby s povoleným pobytem na území ČR se však podle poznatků SCPP angažují v napomáhání svým krajanům v nelegálním překračování státních hranic z ČR do Rakouska, ke kterému v posledních dvou letech dochází výrazně častěji než v minulosti. Příslušné celky SCPP proto migraci občanů Mongolska na území ČR věnují zvýšenou pozornost.

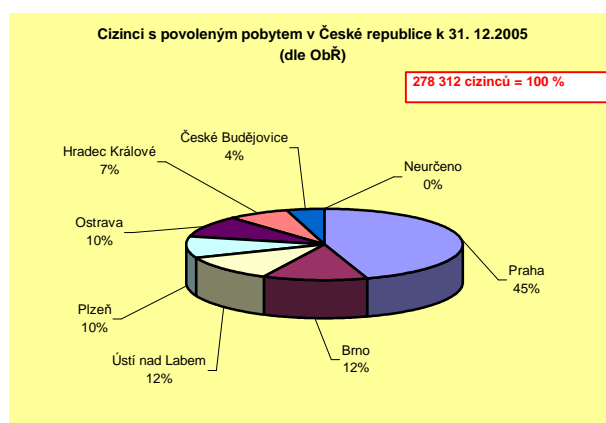
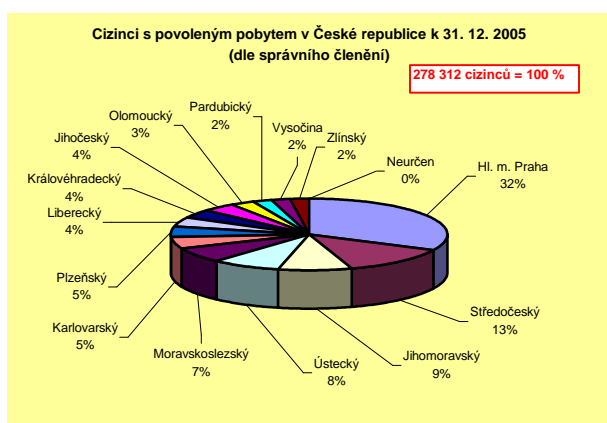
K 31. 12. 2005 byli občané Mongolska s dlouhodobým pobytem registrováni především na území ObŘ SCPP Brno (1 005 osob, tj. 47,3 %), kde byli v této kategorii čtvrtou nejpočetnější skupinou cizinců. S velikým odstupem následovalo ObŘ SCPP Hradec Králové (320 osob, tj. 15,1 %) a ObŘ SCPP Praha (279 osob, tj. 13,1 %). Podle správního rozdělení bylo nejvíce

občanů Mongolska s povoleným dlouhodobým pobytem evidováno na území Jihomoravského kraje (475 osob, tj. 22,3 %), kraje Vysočina (426 osob, tj. 20,0 %) a Olomouckého kraje (223 osob, tj. 10,5 %).

Nejvíce občanů Mongolska pobývajících v ČR na základě povolení k trvalému pobytu bylo rovněž evidováno na území ObŘ SCPP Brno (157 osob, tj. 50,8 %), následovalo ObŘ SCPP Praha (71 osob, tj. 23,0 %) a ObŘ SCPP Ústí nad Labem (30 osob, tj. 9,7 %). Podle správního členění ČR byly největší počty občanů Mongolska s povoleným trvalým pobytem registrovány ve Zlínském kraji (65 osob, tj. 21,0 %), Jihomoravském kraji (56 osob, tj. 18,1 %) a v Praze (47 osob, tj. 15,2 %).

Zastoupení státních příslušností se v jednotlivých kategoriích povoleného pobytu mírně liší, rozdíly ve složení státních příslušností jsou patrné i při srovnání teritorií jednotlivých ObŘ SCPP či krajů. Obecně platí, že ať už se jednalo o pobyt trvalý či dlouhodobý, na prvních třech místech se takřka u žádného ObŘ SCPP nevyskytla jiná státní příslušnost než občané Ukrajiny, Slovenska nebo Polska. Jedinou výjimkou je ObŘ SCPP Praha v kategorii dlouhodobých pobytů, kde byli třetí nejpočetnější skupinou cizinců občané Ruska.

Vyšší koncentrace cizinců s povoleným pobytem na území ČR je patrná zpravidla v regionech s většími městy, kde jsou lepší možnosti zaměstnání a podnikání a také větší anonymita, případně v příhraničních oblastech, zejména při hranicích se SRN a Rakouskem, kde je využívána zejména v obchodnictví a pohostinství zahraniční klientela.

Všechna **ObŘ SCPP** vykázala k 31. 12. 2005 v počtu cizinců s povoleným pobytem meziroční navýšení. Tradičně nejvíce cizinců bylo registrováno na území spravovaném ObŘ SCPP Praha (125 207 osob, tj. 45 % z celkového počtu; +17 355 osob, tj. +16,1 %). Toto ObŘ SCPP vykázalo také nejvyšší procentuální nárůst.

Podle celkových počtů cizinců následovalo ObŘ SCPP Brno (33 905 osob, +222 osob, tj. +0,7 %) a ObŘ SCPP Ostrava (26 849 osob, +1 023 osob, tj. +4,0 %), ale meziroční zvýšení byla zaznamenána vyšší u ObŘ SCPP Hradec Králové (20 390 osob, +2 246 osob, tj. +12,4 %) a ObŘ SCPP Ústí nad Labem (32 362 osob, +3 393 osob, tj. +11,7 %).

Z hlediska **správního členění ČR** byla k 31. 12. 2005 zhruba třetina cizinců s povoleným pobytem registrována na území hlavního města Prahy (89 911 osob, tj. 32,3 %). Následoval Středočeský kraj (35 296 osob, tj. 12,7 %) a Jihomoravský kraj (24 220 osob, tj. 8,7 %).

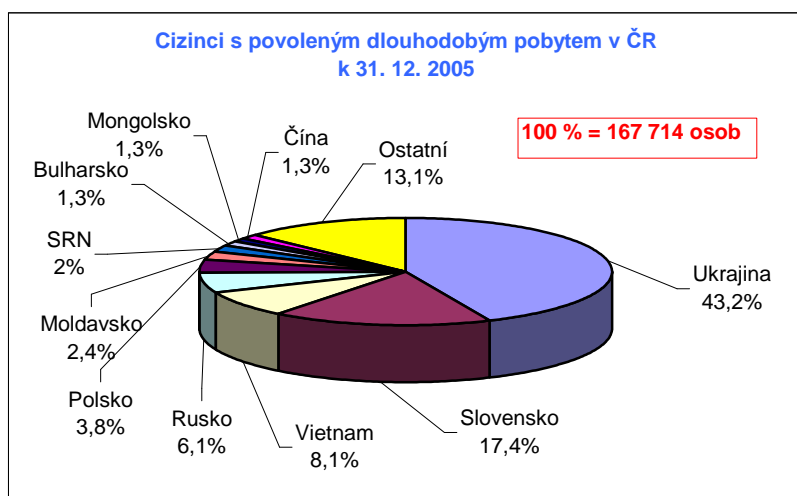
S výjimkou krajů Karlovarského a Zlínského vykázaly všechny správní celky meziroční zvýšení, největší již zmiňovaná Praha (89 911 osob, +13 147 osob, tj. +17,1 %), Královéhradecký kraj (11 291 osob, +1 442 osob, tj. +14,6 %) a Středočeský kraj (35 296 osob, +4 208 osob, tj. +13,5 %).

Z hlediska jednotlivých OCP, která jsou dislokována v dřívějších okresních městech ČR, bylo nejvíce cizinců s povoleným pobytem registrováno na území spadajícím pod OCP Brno, kde se počet cizinců s povoleným pobytem takřka nezměnil (12 362 osob, +88 osob, tj. +0,7 %). Jen mírně se zvýšil počet osob evidovaných u OCP Ostrava, kde byl zaznamenán druhý nejvyšší počet (7 339 osob, +256 osob, tj. +3,6 %), dále pak to bylo OCP Karlovy Vary, kde počet cizinců meziročně klesl (7 180 osob, -377 osob, tj. -5,0 %), a OCP Karviná, které naopak zaznamenalo nárůst (6 792 osob, +711 osob, tj. +11,7 %). Největší meziroční procentuální zvýšení bylo v roce 2005 registrováno u OCP Pardubice (2 311 osob, +567 osob, tj. +32,5 %).

II.4.2. Přechodný pobyt na dlouhodobá víza, dlouhodobý pobyt a přechodný pobyt občanů Evropské unie

K 31. prosinci 2005 bylo Ředitelstvím služby cizinecké a pohraniční policie PČR evidováno 167 714 (+12 887 osob, tj. +8,3 %) cizinců pobývajících na území České republiky na povolení k dlouhodobému pobytu.

Převažujícím účelem pobytu v kategorii cizinců pobývajících na území České republiky na povolení k dlouhodobému pobytu bylo zaměstnání, podnikání a účast v právnické osobě a sloučení rodiny.

V této kategorii pobytu byli s nejvyššími počty zastoupeni občané **Ukrajiny** (72 455 osob, +7 454 osob, tj. + 11,5 %) a **Slovenské republiky** (29 218 osob, -1 158 osob, tj. -3,8 %). Zatímco občané Ukrajiny vykázali k 31. 12. 2005 v absolutních číslech nejvyšší meziroční nárůst, občané Slovenské republiky naopak největší záporný rozdíl. Další místa statistiky patří občanům **Vietnamu** (13 597 osob, +107 osob, +0,8 %), **Ruska**

(10 261 osob, +1 110 osob, tj. +12,1 %) a s odstupem následovali občané **Polska** (6 426 osob, +1 672 osob, tj. +35,1 %).

Největší počet cizinců v rámci dlouhodobého pobytu **vykázalo ObŘ SCPP Praha** (87 966 osob, tj. 52,5 %), dále ObŘ SCPP Brno (20 221 osob, tj. 12,0 %) a ObŘ SCPP Ústí nad Labem (15 819 osob, tj. 9,4 %).

Podle správního členění ČR bylo nejvíce cizinců s dlouhodobým pobytem (64 497 osob, tj. 38,5 % republikové hodnoty) k 31. 12. 2005 evidováno na území hlavního města Prahy, s odstupem následovaly Středočeský kraj (23 469 osob, tj. 14,0 % republikové hodnoty) a Jihomoravský kraj (14 991 osob, tj. 8,9 % republikové hodnoty).

Během roku 2005 bylo přijato 40 269 žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů, z toho 37 781 (tj. 93,8 %) cestou ZÚ ČR a 2 488 na území České republiky. Vyřízeno bylo 34 243 žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů. Z tohoto počtu bylo ve 28 036 případech, tj. 81,9 % žádosti vyhověno a v 6 207 případech, tj. 18,1 % bylo rozhodnuto záporně. Dále pracovníky OCP bylo přijato 49 108 žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu, vydáno povolení k dlouhodobému pobytu bylo 49 171 cizincům. Ve 305 případech byla žádost o povolení k dlouhodobému pobytu zamítnuta. V uvedeném roce bylo prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu 55 452 cizincům, platnost povolení k dlouhodobému pobytu byla zrušena v 1 614 případech.

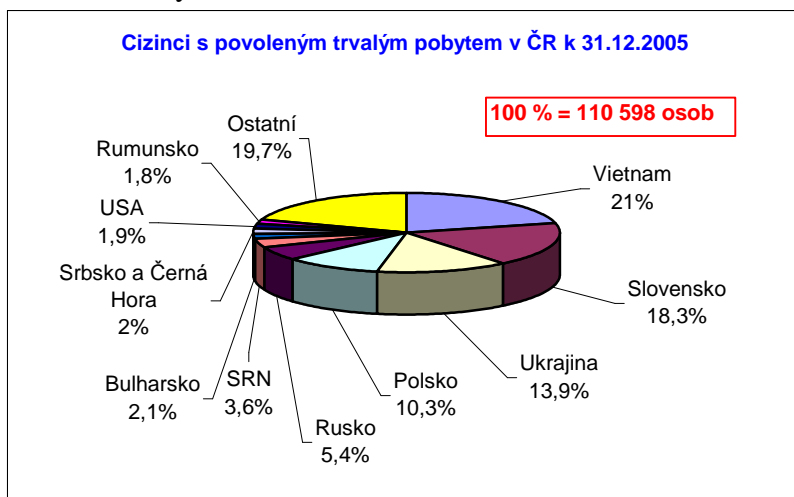
Orgány policie rovněž udělily na základě ustanovení § 33 zákona o pobytu cizinců 571 víz k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a kladně vyřídily 195 žádostí o prodloužení doby platnosti tohoto víza. Rovněž bylo v 16 případech uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území.

V roce 2005 podali **občané států Evropské unie** (a jejich rodinní příslušníci) 20 825 žádostí o vydání povolení k přechodnému pobytu (§ 87a zákona č. 326/1999 Sb.) Útvary SCPP vyřídily 20 507 žádostí, z toho občanům Evropské unie a jejich rodinným příslušníkům vydaly 20 346 povolení k přechodnému pobytu (99,2 % z počtu vyřízených žádostí), 161 žádostí bylo zamítnuto.

II.4.3. Trvalý pobyt

Ke konci roku 2005 bylo Ředitelstvím služby cizinecké a pohraniční policie PČR evidováno 110 598 (+11 131 osob, tj. +11,2 %) cizinců s povoleným trvalým pobytem. Více jak třetinu z těchto osob tvořili občané členských zemí Evropské unie (42 500 osob, tj. 38,4 %).

Pro povolení trvalého pobytu na území České republiky je trvale převažujícím důvodem sloučení rodiny.

Podle státní příslušnosti jsou již několikátý rok nejpočetnější skupinou cizinců s povoleným trvalým pobytem na území České republiky občané **Vietnamu** (23 235 osob, +2 546 osob, tj. +12,3%).

K největšímu meziročnímu početnímu nárůstu v této kategorii povolených pobytů došlo u občanů **Slovenska** (20 227 osob, +3 251 osob, tj. +19,2 %), kteří rovněž byli druhou nejpočetnější státní

příslušností. Třetí zastoupenou skupinou byli občané **Ukrajiny** (15 334 osob, +2 072 osob, tj. +15,6 %). Meziroční pokles byl v této kategorii pobytů zaznamenán u občanů **Polska** (11 384 osob, -127 osob, tj. -1,1%). Dále s odstupem následovali občané **Ruska** (6 008 osob, +416 osob, tj. +7,4%).

Nejvíce cizinců, pobývajících v České republice v rámci trvalého pobytu, bylo registrováno na teritoriu **ObŘ SCPP Praha** (37 241 osob, tj. 33,7 %), **ObŘ SCPP Ústí nad Labem** (16 543 osob, tj. 15,0 %) a **Ostrava** (14 927 osob, tj. 13,5 %).

Podle správního členění ČR pak bylo nejvíce cizinců zjištěno na území Prahy (25 414 osob, tj. 23,0 %), Středočeského kraje (11 827 osob, tj. 10,7 %) a Ústeckého kraje (11 728 osob, tj. 10,6 %).

V průběhu roku 2005 bylo přijato 8 917 žádostí o povolení trvalého pobytu, z toho 1 607 cestou ZÚ ČR a 7 310 na území České republiky. Vyřízeno bylo 6 560 žádostí o povolení trvalého pobytu. Z toho bylo v 6 109 případech, tj. 93,1 % rozhodnuto kladně a v 451 případech, tj. 6,9 % byla žádost zamítnuta. Současně bylo v roce 2005 kladně vyřízeno 3 824 žádostí o prodloužení průkazu o povolení k pobytu. Platnost povolení k pobytu byla zrušena ve 169 případech a platnost povolení k pobytu zanikla ve 4 932 případech.

V roce 2005 podali **občané států Evropské unie** (a jejich rodinní příslušníci) 7 609 žádostí o povolení trvalého pobytu. Povolení k trvalému pobytu bylo uděleno 3 687 občanům Evropské unie a v 5 059 případech jejich rodinným příslušníkům (z toho ve 3 885 případech se jednalo o rodinného příslušníka občana ČR a v 1 174 případech o rodinného příslušníka občana EU). Zamítnuto bylo 245 žádostí.

II.4.4. Migrace příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky na území České republiky

Usnesením vlády České republiky ze dne 19. listopadu 2003 č. 1160 ke *Zprávě o analýze soudobé migrace a usazování příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky na území České republiky* (část II./3a) bylo Ministerstvu vnitra ČR uloženo vytvořit do 30. června 2004 systém včasného varování pro situace náhlého zvýšení počtu migrujících příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky do České republiky a v rámci tohoto systému zabezpečit monitoring zdrojových migračních lokalit východního Slovenska. Dne 13. července 2004 Ministerstvo vnitra ČR předložilo vládě České republiky *Informaci o vytvoření systému včasného varování pro situace náhlého zvýšení počtu migrujících příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky do České republiky* (materiál pro informaci členů vlády). Usnesením vlády České republiky ze dne 6. dubna 2005 č. 400 ke *Zprávě o vyhodnocení informací zjištěných systémem včasného varování pro situace náhlého zvýšení počtu migrujících příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky do České republiky* bylo Ministerstvu vnitra ČR uloženo pokračovat v činnosti systému včasného varování pro situace náhlého zvýšení počtu migrantů ze Slovenské republiky do České republiky v zúžené podobě, a to v období od března do července 2005 a na pokračování systému včasného varování použít nespotřebované finanční prostředky určené na zajištění úkolů souvisejících s vytvořením monitorovací sítě na území České republiky, provedení průzkumu názorů samospráv a na zajištění monitorovací sítě ve Slovenské republice na období po vstupu do Evropské unie podle bodu II/5 usnesení vlády ze dne 28. dubna 2004 č. 396 ve výši 259 tis. Kč.

Pokračování systému včasného varování zahrnuje, vzhledem k omezeným finančním prostředkům, monitorování regionů v České republice zasazených migrací ze Slovenska, navíc bylo provedeno jednorázové terénní šetření ve dvou silných zdrojových lokalitách migrace ve Slovenské republice. Monitorování bylo oproti původnímu předpokladu z důvodu závažných recentních trendů v migraci do České republiky v letním období roku 2005 prodlouženo z plánovaného období březen - červenec 2005 na období březen - srpen 2005 při nezměněné výši spotřebovaných finančních prostředků.

Na pokračování systému včasného varování se podílely mezinárodní a nevládní organizace (Mezinárodní organizace pro migraci a Společnost Člověk v tísni při ČT, o.p.s.) ve spolupráci s dalšími místními nevládními organizacemi, terénními sociálními pracovníky, romskými koordinátory a poradci v jednotlivých vybraných regionech. Součástí systému včasného varování byly informace Zastupitelského úřadu České republiky v Bratislavě o mediálním zpravodajství zaměřeném na aktuální sociální situaci Romů ve Slovenské republice a reakcích odpovědných útvarů státní správy a odborné veřejnosti. Do systému včasného varování byla zapojena Služba cizinecké a pohraniční policie Policie České republiky.

Monitorovací aktivity přímo navázaly na informace zjištěné systémem včasného varování z období květen - prosinec 2004. Na základě těchto informací byly vybrány zkoumané lokality

Karlovarského, Moravskoslezského, Plzeňského, Středočeského, Libereckého, Ústeckého kraje a Prahy. Část výzkumu byla věnována zjišťování motivace ke vstupu do azylové procedury České republiky a zdrojovým lokalitám migrace ve Slovenské republice v oblasti Košic a Prešova.

Ve sledovaném období březen - srpen 2005 došlo k nárůstu migrace příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky směrem do České republiky, a také k určitým změnám ve formách této migrace. Značně vzrostl počet slovenských žadatelů o udělení azylu v České republice a objevil se, v předchozím období výrazně nezaznamenaný, vstup slovenských migrantů do českého sociálního systému v kombinaci s pracovními aktivitami na území České republiky.

Ve Slovenské republice působí dlouhodobě výrazné promigrační faktory jako je trvalý nedostatek pracovních příležitostí, především ve východoslovenských regionech, latentní rasová diskriminace, diskriminace na trhu práce, rozšířený systém lichvářských (úžernických) praktik, nárůst počtu i objemu ghettoizovaných sídlištních lokací obývaných převážně Romy. Jako důsledek reformy sociálního systému ze začátku roku 2004, a tedy výrazného snížení celkové výše finančních prostředků, které je možno získat prostřednictvím sociálních dávek, často jediného zdroje obživy, se v nynější době jako nejvýraznější promigrační faktor jeví ztráta bydlení a jakékoliv životní perspektivy. Romské početné rodiny jsou pro neplatičství vystěhovávány bez náhrady z obecních bytů a ubytoven, kde často v jednom bytě žije společně několik vzájemně příbuzných i cizích rodin z důvodu dřívější ztráty bydlení. Zároveň se snižuje možnost odchodu z městských sídlišť do osad na venkově způsobená odmítáním starostů obcí nově příchozí přihlašovat k trvalému pobytu, přitom na místo trvalého bydliště je navázáno vyplácení dávek sociálního zabezpečení.

Mezi motivující faktory ve prospěch migrace do České republiky stabilně patří vzájemná jazyková a prostorová blízkost, možnost bezproblémového přistěhování celých rodin po linii stále funkčních příbuzenských sítí, snadnější nalezení práce legálního i nelegálního charakteru a objevující se možnosti postupného včleňování do štedřejšího českého sociálního systému. Několikanásobný rozdíl ve výši finančních prostředků, které je možno získat ze sociálního systému České republiky a Slovenska, se jeví do budoucna jako jeden z nejvýznamnějších potenciálních promigračních faktorů.

Ve většině zaznamenaných případů se primárně jedná o útěk celých rodin z bezprizorního prostředí romských sídlišť akcelerovaný ztrátou bydlení či přístřeší. Romští migranti se spoléhají na možnost využít alespoň dočasně pohostinnosti příbuzných v České republice nebo se usazují dle možností v sociálně a prostorově vyloučených lokalitách (např. Tanvald, Cheb, Bohumín, Praha 3 - lokalita Višňovka, okolí Kutné Hory, Duchcov). Teprve druhotně se pokoušejí hledat v novém místě způsoby obživy, jako legální či nelegální práci převážně v oblasti stavebních prací. Zaznamenám je také sběr kovového a jiného zpeněžitelného materiálu, vstup do českého sociálního systému či propojení s kriminálními aktivitami.

Pracovní migrace s převážně dočasným charakterem zůstává záležitostí skupin s již dřívějšími pracovními kontakty nebo je organizována zprostředkovatelskými firmami a schopnějšími jednotlivci s živnostenským oprávněním z romského prostředí. Pracovní migranti pocházející ze slovenských romských komunit akceptují velmi nízké mzdové podmínky často bez zdravotního pojištění, pracují a jsou ubytováni za substandardních sociálních a hygienických podmínek. Zaznamenaná praktikovaná schémata zaměstnávání slovenských pracovních migrantů v České republice v řadě případů kopírují podstatné rysy klientského systému známého u ukrajinských migrantů. Výzkumem byl zjištěn také předchozím šetřením zatím nezaznamenaný vstup slovenských migrantů - příslušníků romských komunit do českého sociálního systému v kombinaci s pracovními aktivitami na území České republiky, konkrétně na Mladoboleslavsku. Na mladoboleslavském úřadu práce se o dávky státní sociální podpory hlásí stále více občanů Slovenské republiky romského i neromského původu, a to konkrétně těch, kteří zde pobývají na přechodném pobytu za účelem zaměstnání alespoň jednoho člena rodiny. Obvykle jsou žadateli

o dávky státní sociální podpory příslušníci rodiny, jejíž živitel pracuje v některé z externích firem mladoboleslavské Škodovky, nicméně jeho výdělek není tak velký, aby rodina na dávky nedosáhla. V současné době vyplácí městský úřad sociální péče v Mladé Boleslavi dvě slovenské rodiny do výše životního minima. Mladoboleslavský úřad práce však poskytuje dávky státní sociální podpory 58 slovenským rodinám a aktuálně rozpracovává 10 nových žádostí občanů Slovenské republiky o dávky státní sociální podpory. Z těchto 58 rodin jsou plnému počtu přiznány přídavky na děti, 35 rodin dostává rodičovský příspěvek, 11 sociální příplatek a 2 rodiny příspěvek na bydlení. V osmi případech bylo vyplaceno porodné. Polovina slovenských žadatelů je romského původu. Nejvíce žadatelů je z Košic, Trebišova, Michalovců, Vranova nad Topľou, Spišské Nové Vsi a Prešova. V roce 2003 proběhlý monitoring tento typ migrace prakticky nezaznamenal. V období od 1. května 2004 do 31. prosince 2004 se k čerpání dávek státní sociální podpory registrovalo 20 žadatelů - občanů Slovenské republiky, z nichž polovina byla romského původu.

Zatímco v předcházejícím období monitorování migrace příslušníků romských komunit ze Slovenska do České republiky (květen - prosinec 2004) byl vstup do azylové procedury v České republice jen okrajovou formou migrace, ve sledovaném období březen - srpen 2005 vzrostl nebývalou měrou. Za celý rok 2004 požádalo v České republice o azyl pouze 137 státních příslušníků Slovenska (podíl 3% na celkovém počtu žadatelů), za období od 1. 1. do 30. 9. 2005 bylo již evidováno celkem 631 slovenských žadatelů o udělení azylu. Opakuje se tak situace z let 2002 a 2003, kdy v roce 2002 požádalo o udělení azylu 843 slovenských občanů a v roce 2003 celkem 1055 slovenských občanů. V lednu 2005 bylo Slovensko až šestou nejčteněji zastoupenou zemí původu žadatelů o azyl, od března do června se slovenští žadatelé posunuli na druhou pozici a v červenci, srpnu i září se dokonce stali nejpočetnější skupinou žadatelů, kdy jejich počet byl vyšší než u Ukrajiny, dlouhodobě hlavní zdrojové země. V srpnu 2005, kdy odbor azylové a migrační politiky ministerstva vnitra evidoval 213 slovenských žadatelů, se dokonce jednalo o nejvyšší měsíční počet zaznamenaný od roku 2001. Cílem žadatelů o udělení azylu ze Slovenské republiky je požívat po dobu řízení oprávněných nároků, které přísluší žadatelům o udělení azylu. Všichni slovenští žadatelé uvedli v roce 2005 jako svůj důvod příchodu do České republiky špatnou ekonomickou situaci a především neuspokojivou bytovou situaci, ve většině případů se jednalo o ztrátu bydlení. Z celkového počtu 631 slovenských žadatelů o udělení azylu v období od ledna do září 2005 40 % využilo uplynutí dvouleté lhůty od pravomocného ukončení předchozího řízení a přijelo do České republiky požádat o udělení azylu opětovně. Azylové řízení se slovenskými žadateli je zastavováno z důvodu členství Slovenské republiky v Evropské unii pro nepřipustnost, žadatelé však často podávají žalobu ke krajskému soudu, a tak dochází k prodloužení jejich pobytu v azylových zařízeních České republiky.

Migrace příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky do České republiky je jev trvalý, prakticky trvající od rozdělení společného státu. Ve sledovaném období jednoznačně dochází k zvýšení společenské zátěže u zachycených forem migrace a k nárůstu rizikových faktorů, které mohou v některých lokalitách vést až k sociální destabilizaci. Je možné, že nastává situace, kdy české prostředí již není schopno tuto migraci „absorbovat“.

Nejvyšší, avšak okamžitě kvantifikovatelný, stupeň zátěže představuje azylová migrace. Postupující infiltrace příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky do sociálně a prostorově vyloučených enkláv v České republice představuje v současné chvíli při vědomí všech existujících rizik (růst příjmové chudoby hostitelských rodin, devastace obydlí, zvýšená rizika v oblasti hygieny a sociální patologie, nelegální práce, rostoucí zadluženost u lichvářů či některých společností půjčujících finanční prostředky na vysoký úrok, nárůst pouliční kriminality i závažné trestné činnosti, nárůst výdajů českého sociálního systému) neodhadnutelný stupeň budoucí sociální zátěže jak pro stát, tak jednotlivé samosprávy.

Ministerstvo vnitra ČR bude nadále sledovat vývoj migrace příslušníků romských komunit ze Slovenska směřující do azylových zařízení České republiky. Důležitým faktorem bude, jak se

dlouhodobě v praxi projeví novela zákona o azylu č. 350/2005 Sb., která nabyla účinnosti dne 13. října 2005. Od tohoto data žadatelé o udělení azylu ze Slovenské republiky již nemohou počítat s možností několikaměsíčního pobytu v azylových zařízeních České republiky, pokud soud nepřizná jimi podané žalobě odkladný účinek. O důsledcích novely zákona bude ve spolupráci s Úřadem zmocněnkyně vlády Slovenské republiky pro romské komunity provedena ve zdrojových oblastech azylové migrace informační kampaň.

Vývoj do konce roku 2005 nasvědčoval úspěšnosti opatření novely zákona o azylu č. 350/2005 Sb. Po nabytí účinnosti novely azylového zákona požádalo v období od 14. října do 31. prosince 2005 v České republice o udělení azylu celkem 59 státních příslušníků Slovenska, přičemž polovina z nich podala svou žádost v období do 20. října 2005. Azylové řízení s těmito žadateli o udělení azylu je ukončeno podle ustanovení § 25 písm. i) - žádost nepřipustná - zákona o azylu. V naprosté většině případů je azylové řízení ukončeno do druhého dne po podání žádosti a následuje okamžitý odchod žadatelů z azylového zařízení bez podání žaloby.

Ministerstvo vnitra ČR ve spolupráci s uvedenými mezinárodními a nevládními organizacemi na základě usnesení vlády České republiky č. 243 ze dne 12. března 2003, č. 1160 ze dne 19. listopadu 2003, č. 396 ze dne 28. dubna 2004 a č. 400 ze dne 6. dubna 2005 provádí monitorování migrace příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky do České republiky prakticky nepřetržitě od května 2003. Lze konstatovat, že počáteční předpoklad o pokračujícím nárůstu migrace příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky směrem do České republiky se naplňuje, včetně výskytu předpokládaných rizikových faktorů spojených s touto migrací.

II.5. ZAMĚSTNÁVÁNÍ A PODNIKÁNÍ CIZINCŮ V ČESKÉ REPUBLICE

II.5.1. Zaměstnávání cizinců v České republice

V oblasti zaměstnávání došlo v průběhu roku 2005 ke změnám vzhledem k tomu, že zákon o zaměstnanosti byl několikrát novelizován, a to zejména v souvislosti s novelizací jiných předpisů. Novelizovaná právní úprava obsahuje změny i na úseku zaměstnávání cizinců.

Jedná se o následující změny:

- a) cizinec, kterému bylo uděleno vízum za účelem strpění podle zákona o azylu, může být na území České republiky zaměstnán za předpokladu, že zaměstnavatel obdržel povolení k získávání zaměstnanců ze zahraničí a cizinec získal povolení k zaměstnání;
- b) povolení k zaměstnání se nevyžaduje u cizince, který na území pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, jde-li o společné soužití rodiny s cizincem, který má na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo kterému byl udělen azyl;
- c) pokud právnické nebo fyzické osoby nesplní oznamovací povinnost dle zákona o zaměstnanosti nebo nevedou evidenci v tomto zákoně stanovenou, dopouští se přestupku nebo správního deliktu, za který lze udělit pokutu až do výše 500 000,- Kč.

Ve vztahu k zaměstnávání cizinců a na základě změny zákona o pobytu cizinců jsou:

- a) úřady práce povinny neprodleně zasílat policii kopii rozhodnutí o udělení, neudělení, prodloužení, neprodloužení nebo odejmutí povolení k zaměstnání;
- b) cizinci povinni k žádosti o udělení víza předložit povolení k zaměstnání nebo v žádosti uvést číslo jednací žádosti o vydání povolení k zaměstnání; rovněž musí uvést u kterého úřadu práce o takové povolení požádali.

Česká republika uplatňuje i nadále volný přístup občanů ostatních členských zemí, resp. přístup občanů zemí Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska na český trh práce. I nadále se však nezříká možnosti zavedení přechodného období pro volný pohyb pracovníků na základě vyhodnocení aktuální situace na trhu práce ČR vůči přístupujícím i původním členským zemím.

Za účelem podpory legální mezinárodní pracovní migrace MPSV zprovoznilo českou větev systému EURES⁴⁷. Základním cílem sítě EURES je poskytovat služby, které podporují mobilitu pracovní síly a usnadňují tak realizaci práva volného pohybu osob (pracovníků) v rámci EU/EHP a Švýcarska.

EURES hraje stále významnější roli při vyrovnávání regionální nerovnováhy mezi nabídkou a poptávkou na evropském trhu práce v různých odvětvích a při překonávání problémů souvisejících s úzkoprofilovou kvalifikací. Pomáhá také zlepšovat profesní zařazení, především co se týče mladých lidí, neboť jim umožňuje získat pracovní zkušenosti v zahraničí. EURES rovněž přispívá k vytváření společného evropského pracovního trhu a v některých hraničních regionech i k vytváření integrovaného regionálního pracovního trhu.

Informační a poradenská činnost EURES je zajišťována sítí EURES poradců, kteří jsou v přímém kontaktu s klienty. Klient, z hlediska služby EURES, znamená žadatel o práci v zahraničí nebo zaměstnavatel, který má zájem zaměstnat zahraničního pracovníka.

V České republice bylo na tzv. pověřených úřadech práce (zpravidla v krajských městech) ustaveno 15 EURES poradců, kteří jsou pro svou poradenskou a informační činnost připravováni specializovanými školeními zajištěnými Evropskou komisí, Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, respektive Správou služeb zaměstnanosti a úřady práce.

Informace o možnostech práce v rámci EU/EHP, životních a pracovních podmínkách v členských zemích, poradenství pro zaměstnavatele a další související informace je však možné získat i na kterémkoli úřadě práce v České republice prostřednictvím tzv. kontaktních osob EURES. Pokud se klient nedostane přímo na jeden z pověřených úřadů práce, může na okresním úřadě práce navštívit kontaktní osobu EURES, která mu poskytne základní informace nebo odkaz na nejbližšího EURES poradce.

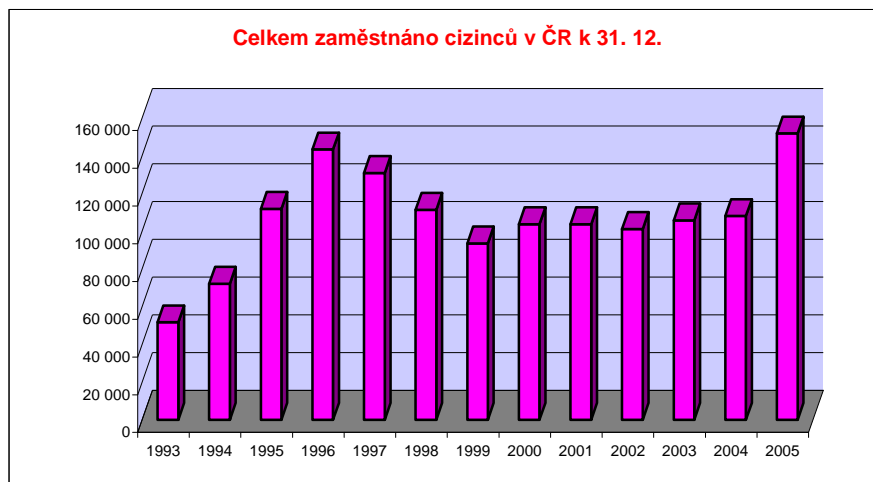
K 31. 12. 2005 bylo v České republice **zaměstnáno 151 736 cizích státních příslušníků**, z toho na základě platného povolení k zaměstnání cizinců 55 210 osob, dále 93 867 občanů EU/EHP a Švýcarska a 2 659 cizinců bez povinnosti pracovního povolení.

Legální migrace – **zaměstnávání cizinců** (údaje MPSV ČR)

Rok	platná povolení k zaměstnání cizinců	informace cizinci z třetích zemí v postavení zaměstnanců	registrace/ informace občané SR v postavení zaměstnanců	informace občané EU/EHP/ESVO (bez SR) v postavení zaměstnanců
1993	28 281	-	23 367	-
1994	32 871	-	39 209	-
1995	52 536	-	59 323	-
1996	71 002	-	72 244	-
1997	61 044	-	69 723	-
1998	49 927	-	61 320	-
1999	40 312	-	53 154	-
2000	40 080	-	63 567	-
2001	40 097	-	63 555	-
2002	44 621	-	56 558	-
2003	47 704	-	58 034	-
2004	34 397	747	59 817	13 023
2005	55 210	2 659	75 297	18 570

⁴⁷ EURES – Evropské služby zaměstnanosti

Porovnáním počtu platných povolení k zaměstnání a počtu platných registrací za období roku 2004 a roku 2005 lze konstatovat, že počet zahraničních občanů zaměstnávaných v ČR se v průběhu roku výrazně navýšil, a to celkem o 43 742 osob. Nárůst za rok 2005 činil u občanů z nečlenských států EU 22 718, u občanů Slovenské republiky 15 480 osob a u občanů EU/EHP a Švýcarska 5 547 osob.

Po vstupu České republiky do Evropské unie občané EU/EHP a Švýcarska nepotřebují na území České republiky povolení k zaměstnání, avšak zaměstnavatel nebo právnická nebo fyzická osoba, ke které jsou občané EU svým zaměstnavatelem vysíláni k výkonu práce na základě smlouvy, jsou povinni písemně informovat příslušný úřad práce nejpozději v den nástupu těchto osob k výkonu práce.

Tradičně nejvyšší zastoupení na našem trhu práce mají občané **Slovenské republiky** (75 297), dále **Ukrajiny** (40 060) a **Polska** (12 635). Podíl mužů (106 226) na celkovém počtu zaměstnaných zahraničních občanů (151 736) na území České republiky činil 70 %.

II.5.1.1. Nelegální zaměstnávání cizinců

Přetrvávajícím problémem ve vztahu k cizincům je nelegální zaměstnávání cizinců. Nejčastěji se týká občanů Ukrajiny zaměstnávaných především ve stavebnictví, nicméně jsou stále častěji registrovány případy, kdy jsou cizinci nelegálně zaměstnávaní v čínských restauracích a rychlých občerstveních. Nelegální zaměstnávání cizinců je stálým a závažným problémem. Problém nespočívá jen v daňových únicích, ale sami nelegálně zaměstnaní cizinci nemají plnoprávné postavení, tj. nemohou uplatňovat právo na minimální mzdu, dovolenou apod. Nejsou zdravotně pojištěni a v případě pracovního úrazu náklady na jejich léčbu zůstávají zdravotnickým zařízením jako nedobytná pohledávka, navíc zanechá-li pracovní úraz trvalé následky nemají cizinci nárok na finanční odškodnění.

S nelegálním zaměstnáváním cizinců souvisí také protizákonná činnost tzv. klientů, kteří firmám zaměstnance zprostředkovávají a inkasují za to peníze. Tuto činnost by mohl pozitivně ovlivnit návrh nového trestního zákona, který zavádí trestné činy „napomáhání k nedovolenému pobytu na území republiky“ a „zaměstnávání nelegálních přistěhovalců“.

Nezastupitelnou úlohu v boji proti nelegálnímu zaměstnávání má **Meziresortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců** (MOPNZC). S cílem zefektivnění jeho činnosti byl z iniciativy Ministerstva práce a sociálních věcí ČR vypracován Statut a Jednací řád MOPNZC.⁴⁸ Dokument byl schválen usnesení vlády České republiky č. 1483 ze dne 16. listopadu 2005.

Aktivitám Meziresortního orgánu pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců dominoval v roce 2005 rozvoj spolupráce s příslušnými zahraničními institucemi. Cílem seminářů pořádaných MPSV bylo zvýšit povědomí o metodách řešení problematiky nelegální zaměstnanosti cizinců, užívaných v ostatních státech EU a nabídnout příležitost pro užší mezinárodní spolupráci příslušným resortům České republiky.

Na poli prevence nelegálního zaměstnávání cizinců se MOPNZC zaměřil na zvýšení informovanosti cizinců o možnostech legálního zaměstnávání cizinců v České republice a MPSV připravilo vydání letáků a informace na PORTÁLU MPSV.

V březnu 2005 bylo vypracováno vyhodnocení součinnostních kontrol, uskutečněných v období listopad 2004 až leden 2005, na kterých participovaly úřady práce, orgány služby cizinecké a pohraniční policie a celní úřady a v menší míře živnostenské úřady, finanční úřady, Inspektorát bezpečnosti práce a Česká obchodní inspekce. Na jeho základě se v dubnu 2005 na zasedání Meziresortního orgánu pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců dospělo k závěru, že v zájmu efektivy součinnostních kontrol je nutné předem zvážit fyzickou účast příslušných složek na kontrole dle konkrétní situace. Z důvodu rozdílných kompetencí i rozdílných kontrolních režimů je v určitých případech efektivnější zlepšit tok relevantních informací a dokumentů mezi složkami. Rovněž bylo konstatováno, že součinnostní kontroly byly hodnoceny celkově pozitivně a že má smysl v součinnosti kontrolních útvarů pokračovat. V prosinci 2005 bylo v rámci MOPNZC dohodnuto, že se má jednat o kontinuální koordinovanou kontrolní činnost, vycházející především z iniciativy příslušných úřadů na úrovni bývalých okresů, případně krajů. Dále bylo dohodnuto, že nadřízeným složkám budou předávány půlroční hodnotící zprávy, na jejichž základě budou vytvořeny jednotlivými resorty podklady pro souhrnnou zprávu zpracovávanou pro Vládu České republiky, kompletovanou MPSV.

Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, účinný od 1. července 2005, umožnil přenesením některých kontrolních pravomocí na inspektoráty práce úřadům práce větší koncentraci na problematiku nelegálně zaměstnaných cizinců.

Součinnostní kontroly zaměřené na odhalování nelegálního zaměstnávání cizinců směřují do takových odvětví ekonomické činnosti, ve kterých se dá předpokládat největší výskyt nelegálně zaměstnaných cizinců, tj. stavebnictví, zemědělství, obchod, zpracovatelský průmysl, ubytování a stravování. Objekty ke kontrolám jsou vybírány zejména na základě podnětů úřadů práce, orgánů služby cizinecké a pohraniční policie, celních úřadů, živnostenských úřadů, finančních úřadů, městských úřadů a v neposlední řadě i Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.⁴⁹

Kontrolní činnost úřadů práce zaměřená na nelegální zaměstnávání cizinců v průběhu prvního pololetí roku 2005 je číselně vyjádřena v následujících tabulkách.

⁴⁸ Statut upravuje postavení a poslání MOPNZC, četnost jeho zasedání. Dále upravuje členství v tomto orgánu (počet členů, jejich jmenování) úlohu předsedy, místopředsedy a tajemníka a pravidla pro vytváření pracovních skupin. Jednací řád se pak zaměřuje na pravidla činnosti MOPNZC (usnášení schopnost, hlasování, plán aktivit, výroční zpráva, zápis z jednání). Dokument byl schválen usnesením vlády č. 1483 ze dne 16. listopadu 2005. Na jeho základě ministr práce a sociálních věcí jmenuje předsedu, místopředsedu a tajemníka MOPNZC.

⁴⁹ V souladu se současně platným zákonem o zaměstnanosti kontrolní činnost v oblasti nelegálního zaměstnávání je svěřena úřadům práce a přenesena byla i na orgány celní správy. Policie oprávněním kontrolovat, vedle dodržování pobytových podmínek i legálnost zaměstnávání, nedisponuje považuje to zcela důvodně za handicap, díky němuž nemůže samostatně vstupovat a provádět pobytovou kontrolu v objektech zaměstnavatelů.

Vyhodnocení kontrolní činnosti

Rekapitulace – I. pololetí 2005	
Celkový počet provedených kontrol	4 466
z toho počet kontrol u zaměstnavatelů zaměstnávající zahraniční pracovníky (cizince a občany EU/EHP a Švýcarska)	795
z toho ve provedeno kontrol z podnětu:	
z podnětu úřadu práce	415
z podnětu služby cizinecké a pohraniční policie	223
z podnětu živnostenského úřadu	15
z podnětu finančního úřadu	0
z podnětu Českého úřadu bezpečnosti práce	1
z podnětu orgánů Celní správy	78
z podnětu Policie ČR	1
z jiného podnětu (v tabulce neuvedeného):	
z podnětu MPSV	13
z podnětu městského úřadu	1
z podnětu jiného než místně příslušného úřadu práce	12
z podnětu zaměstnance	0
z podnětu veřejnosti, občanů	63
z podnětu odborové organizace	2
ostatní podněty (nespecifikováno)	0
Výsledky kontrol a spoluúčast kontrolních orgánů	
zkontrolované osoby celkem (cizinci + občané EU/EHP a Švýcarska)	4 410
z toho zjištěno nelegálně zaměstnaných	1 037
počet uložených pokut celkem	621
výše uložených pokut celkem	14 960 500,- Kč
Spolupráce kontrolních orgánů – počty kontrol provedeny za spoluúčasti :	
za účasti služby cizinecké a pohraniční policie	323
za účasti živnostenského úřadu	26
za účasti finančního úřadu	13
za účasti Českého úřadu bezpečnosti práce	7
za účasti Celní správy	156
za účasti Policie ČR	3
za účasti České obchodní inspekce	0

Pořadí podle počtu nelegálně zaměstnávaných zahraničních pracovníků (cizinců a občanů EU/EHP a Švýcarska)

2002		2003		2004		2005*	
1. Ukrajina	880	1. Ukrajina	1 098	1. Ukrajina	898	1. Ukrajina	712
2. Vietnam	106	2. Litva	76	2. Slovensko	397	2. Slovensko	75
3. Rusko	70	3. Rumunsko	66	3. Rusko	102	3. Bulharsko	44
4. Polsko	50	4. Polsko	49	4. Moldavsko	41	4. Vietnam	39
5. Litva	37	5. Bělorusko, Moldavsko	41	5. Vietnam	40	5. Taiwan	36
6. Bulharsko	34	6. Bulharsko	28	6. Mongolsko	28	6. Moldavsko	33
7. Bělorusko	27	7. Rusko, Vietnam	18	7. Bulharsko	19	7. Rumunsko	20
8. Rumunsko	25	8. Mongolsko	13	8. Rumunsko	11	8. Čína, Rusko	12
9. Moldavsko	20	9. Rakousko	7	9. Čína	8	9. Indie	9
10. Nezjištěno**	147	10. Nezjištěno**	33	10. Nezjištěno**	73	10. Nezjištěno**	8

*) Údaje za leden – červen 2005

**) ÚP údaj o státní příslušnosti neuvedl

Souhrn aktivit příslušných resortů, resp. jejich výkonných složek v oblasti potírání nelegálního zaměstnávání cizinců za rok 2005 bude předložen vládě České republiky v květnu tohoto roku prostřednictvím Meziresortního orgánu pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců.

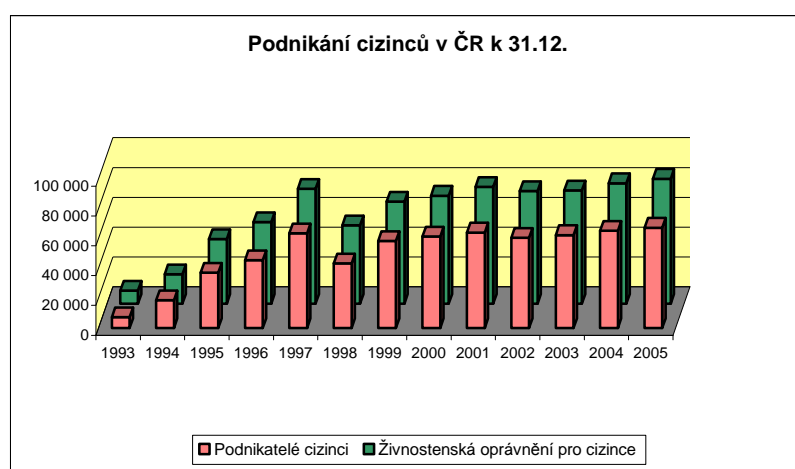
II.5.2. Podnikání cizinců v České republice

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR evidovalo ke konci roku 2005 celkem 1 751 940 (+15 140) podnikatelů, z čehož 67 246 (+2 027) tvořili cizinci. Registrováno bylo 2 804 648 (+59 790) živností, z toho na cizince připadalo 83 841 živností (+3 014). Z uvedeného vyplývá, že počet registrovaných podnikatelů a živností cizinců je oproti roku 2004 vyšší.

Legální migrace - podnikání cizinců v ČR (údaje MPO ČR)

Stav k 31. 12. roku	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Podnikatelé cizinci	7 292	18 540	36 996	45 498	63 501	43 244	58 386	61 340	64 000	60 532	62 293	65 219	67 246
Živnostenská oprávnění pro cizince	8 823	19 858	43 335	54 745	77 097	52 687	68 586	72 471	78 423	75 661	76 057	80 827	83 841

V roce 2005 zůstalo nezměněno pořadí státních příslušností. Mezi podnikateli - cizinci bylo v České republice nejvíce občanů **Vietnamu** 22 620 (+1 082). Druhou nejčetněji zastoupenou skupinu tvoří občané **Ukrajiny** 21 135 (+1 649) a třetí občané **Slovenské republiky** 8 719 (-38). Uvedené tři státní příslušnosti představují 78% mezi podnikateli - cizinci.

Z celkového počtu 83 841 živností, které byly registrovány na cizince, připadlo 26 009 (+682) na občany **Vietnamu**, 25 238 (+1 984) na občany **Ukrajiny** a 11 769 (+148) na občany **Slovenské republiky**. Z uvedeného vyplývá, že na jmenované tři státní příslušnosti připadlo 75,1% registrovaných živností pro cizince.

Zastoupení mužů oproti ženám mezi podnikateli - cizinci je cca 71,2 %. U registrovaných živností pak podíl mužů dosahuje hodnoty 72,1 %.

Stejně jako v letech předcházejících bylo nejvíce cizinců - podnikatelů evidováno na území hlavního města Prahy 21 405 (tj. 31,8 % z celorepublikové hodnoty), zejména v obvodu Prahy 4 (3 129, tj. 14,6 %), obvodu Prahy 6 (3 009, tj. 14,1 %), obvodu Prahy 5 (1 697, tj. 7,9 %), Praha-Modřany (1 569, tj. 7,3 %), obvodu Prahy 10 (1 428, tj. 6,7 %), obvodu Prahy 8 (1 388, tj. 6,5 %) a Praha-Jižní město (1 132, tj. 5,3 %). Dále v okresech Brno-město (3 190, tj. 55,1 % z celého Jihomoravského kraje), Karlovy Vary (2 450) a Cheb (2 402) - tj. 93,3 % z celého Karlovarského kraje, Ostrava-město (1 878, tj. 51,2 % z celého Moravskoslezského kraje), Plzeň-město (2 157, tj. 42,2 % z celého Plzeňského kraje), Praha-východ (1 217) a Mladá Boleslav (939) - tj. 31,5 % z celého Středočeského kraje a Děčín (1 327) a Chomutov (1 048) - tj. 43,1 % z celého Ústeckého kraje.

Ve vztahu k cizincům vedeným v živnostenském rejstříku Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR průběžně zajišťuje provádění kontrolní činnosti živnostenskými úřady. Živnostenské úřady v dané oblasti spolupracují s dozorovými orgány, zejména s orgány služby cizinecké a pohraniční policie. Živnostenské úřady plní signalizační povinnost v dané oblasti i ve vztahu k orgánům služby cizinecké a pohraniční policie, krajským obchodním soudům, finančním orgánům, správám sociálního zabezpečení, úřadům práce a dalším úřadům.

V roce 2005, resp. za období prosinec 2004 – listopad 2005, provedly živnostenské úřady České republiky kontrolu 3 081 právnických osob s účastí cizince ve statutárním orgánu, resp. zahraničních právnických osob, a dále provedly kontrolu 7 744 zahraničních fyzických osob. Celkem tak byla provedena kontrola 10 825 subjektů. Nejvíce kontrol se uskutečnilo v hlavním

městě Praze, kde bylo kontrolováno celkem 3 533 subjektů, dále pak ve Středočeském kraji bylo kontrolováno 1 231 subjektů a v kraji Plzeňském 917 subjektů.

Pokud jde o kontrolu 7 744 zahraničních fyzických osob, tak bylo při kontrolách zjištěno 3 029 porušení živnostenského zákona, za což bylo uloženo 1 811 pokut ve výši 3 209 000,- Kč a dále bylo ve 444 případech sankčně zrušeno živnostenské oprávnění nebo pozastaveno provozování živnosti. Nejvíce kontrol zahraničních fyzických osob bylo provedeno v hlavním městě Praze, kde bylo kontrolováno 2 248 zahraničních fyzických osob, dále pak v Plzeňském kraji 770 zahraničních fyzických osob a v kraji Středočeském 747 zahraničních fyzických osob.

Při kontrolách zahraničních fyzických osob bylo provedeno 3 060 signalizací porušení jiných právních předpisů, z toho 757 signalizací orgánům služby cizinecké a pohraniční policie, 547 signalizací krajským soudům, 763 signalizací finančním úřadům, 525 signalizací správám sociálního zabezpečení, 340 signalizací úřadům práce a 128 signalizací jiným orgánům.

Pokud jde o kontrolu 3 081 právnických osob s účastí cizince ve statutárním orgánu, resp. zahraničních právnických osob za rok 2005, tak bylo při těchto kontrolách zjištěno 1 708 porušení živnostenského zákona. Za uvedené porušení bylo uloženo 891 pokut ve výši 2 597 500,- Kč. Dále bylo ve 394 případech sankčně zrušeno živnostenské oprávnění nebo pozastaveno provozování živnosti. Nejvíce kontrol právnických osob s účastí cizince ve statutárním orgánu, resp. zahraničních právnických osob bylo provedeno v hlavním městě Praze - celkem 1 285, dále pak ve Středočeském kraji 484 právnických osob a v Ústeckém kraji 237 právnických osob. Na tomto úseku bylo provedeno 773 signalizací porušení jiných právních předpisů, z toho 178 signalizací orgánům služby cizinecké a pohraniční policie, 246 signalizací krajským soudům, 169 signalizací finančním úřadům, 80 signalizací správám sociálního zabezpečení, 40 signalizací úřadům práce a 60 signalizací jiným orgánům.

Výsledky z kontrol provedených živnostenskými úřady jsou Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR vyhodnocovány v červnu a v prosinci každého roku.

Kontroly zahraničních osob a jejich případné sankcionování za porušení právních předpisů má své opodstatnění a vede k postupnému zlepšení povědomí o povinnostech v rámci podnikání, tj. o povinnostech vyplývajících ze živnostenského zákona a z předpisů souvisejících s podnikáním, a tím i k dodržování právních předpisů ze strany těchto podnikatelů.

II.6. AZYL

II.6.1. Azyl a Evropská unie

V říjnu roku 1999 se konal summit Evropské Rady v Tampere o budování „oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti“ v Evropské unii, v jehož závěrech bylo dohodnuto vytvoření společného evropského azylového systému založeném na úplné právní aplikaci Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951. V oblasti společného evropského azylového systému se summit v Tampere shodl na dvoufázovém přístupu. V první fázi budování společného evropského azylového systému, která skončila 1. května 2004, se podařilo přijmout téměř všechny komunitární právní předpisy požadované Smlouvou o Evropském společenství v článku 63.⁵⁰ Jedná se o opatření stanovující:

- Kritéria a postupy pro určení členského státu odpovědného za posuzování žádosti o azyl, kterou podal státní příslušník třetího státu v jednom ze členských států.

⁵⁰ Článek 63 odst. 1 a 2 Smlouvy o Evropských společenstvích (SES) stanoví priority, které se týkají rozvoje azylové politiky Evropské unie, pro přijetí nové legislativy je stanovena pětiletá lhůta.

Tento bod byl naplněn již v únoru 2003, kdy bylo přijato nařízení Rady č. 343/2003⁵¹. Jeho ustanovení jsou přímo aplikovatelná členskými státy EU, a tudíž nevyžadují provedení ve vnitrostátním právu. Určité technické aspekty aplikace tohoto nařízení nicméně bylo třeba zohlednit v rámci novelizace zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (tzv. euronovela), která byla publikována pod číslem 57/2005 Sb.

Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky zřídil za účelem praktické realizace nařízení Rady č. 343/2003 oddělení Dublinského střediska.

- Minimální standardy pro přijímání žadatelů o azyl v členských státech.

Rovněž tento bod byl naplněn počátkem roku 2003, kdy byla přijata Směrnice Rady 2003/9/EC⁵². Ustanovení směrnice upravují především otázky materiálního zabezpečení žadatelů o azyl (například zajištění základní zdravotní péče, ubytování, finančních příspěvků, vzdělávání, stravy či ošacení a také právo přístupu na pracovní trh členského státu, pokud jejich žádost nebyla projednána do 1 roku).

Jelikož se jedná o směrnici, Česká republika musela provést příslušnou harmonizaci své právní úpravy. Stalo se tak prostřednictvím výše uvedené euronovely zákona o azylu.

- Minimální standardy týkající se podmínek, které musí splnit příslušníci třetích zemí pro udělení statusu uprchlíka.

Dne 29. dubna 2004 byla přijata směrnice Rady 2004/83/EC⁵³. Jejím cílem je harmonizovat hmotně-právní definici termínu uprchlík a důvody, pro něž budou udělovány subsidiární formy ochrany. Dále vymezuje rozsah práv, jež budou přiznána azylantům (uprchlíkům) a osobám požívajícím subsidiárních forem ochrany.

V souvislosti s touto směrnicí byla navržena novelizace zákona o azylu. Návrh zákona byl dne 9. února 2006 schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky a nyní bude návrh zákona projednáván Senátem.

- Minimální normy pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka.

Dne 1. prosince 2005 byla přijata směrnice⁵⁴ Rady 2005/85/EC. Přesto se členské státy doposud neshodly na podobě minimálního společného seznamu bezpečných zemí původu, který má být její součástí.

Předmětem úpravy této směrnice je procesně-právní stránka udělování a odnímání azylu: základní práva a povinnosti žadatelů v řízení a udělení azylu, vymezení případů nedůvodných a nepřijatelných žádostí o azyl a řízení o nich, řízení o opakovaných žádostech a řízení na hranicích, právo podat opravný prostředek proti rozhodnutí správního orgánu. Směrnice se bude vztahovat na všechny osoby, které požádají o azyl na hranicích nebo na území členských států.

⁵¹ Nařízení Rady č. 343/2003, kterým se stanovují kritéria a mechanismy pro určení odpovědnosti členského státu za posouzení žádosti o poskytnutí azylu podané státním příslušníkem třetí země v jednom z členských států (tzv. Dublin II – nahrazuje dosavadní Dublinskou úmluvu, která ovšem i nadále zůstává v platnosti).

⁵² Směrnice Rady 2003/9/EC stanovující minimální požadavky pro přijímání žadatelů o azyl.

⁵³ Směrnice Rady o minimálních standardech pro kvalifikaci a status občanů třetích států a osob bez státní příslušnosti jako uprchlíků a jako osob jinak vyžadujících mezinárodní ochranu („kvalifikační směrnice“).

⁵⁴ Směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka

Česká republika nyní připravuje komparaci této směrnice se svým právním řádem a na jejím základě přistoupí k odpovídající novelizaci zákona o azylu a ostatních relevantních právních předpisů.

- Minimální standardy pro přechodnou ochranu osob vyhnaných z třetích států, které se nemohou vrátit do státu svého původu, a osob, které jinak potřebují mezinárodní ochranu.

Zde je nutno zmínit směrnici 2001/55/EC o minimálních standardech pro poskytování dočasné ochrany v případě masového přílivu vysídlených osob. Úprava obsažená v této směrnici je již promítnuta do českého právního řádu, a to zákonem č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.

- Podpora vyváženého rozdělení zátěže spojené s přijímáním uprchlíků a vyhnaných osoba s jeho důsledky pro členské státy.

Za tímto účelem byl rozhodnutím Rady 2000/596/EC zřízen Evropský uprchlický fond.⁵⁵

Na základě víceletého programu „Haagský program, posílení svobody a bezpečnosti a práva v Evropské unii“ schváleného Evropskou radou v roce 2004, který navazuje na závěry Evropské rady z Tampere z roku 1999, kde bylo stanoveno, že do roku 2007 mají být výše uvedené právní nástroje vyhodnoceny a Rada by měla Evropskému parlamentu do konce roku 2010 předložit předpisy Společenství druhé fáze překračující minimální úroveň harmonizace standardů. Cílem druhé fáze vytvoření společného evropského azylového systému je vybudování jednotné azylové procedury v Evropské unii a jednotný status pro ty, kterým byl udělen azyl platný v celé Evropské unii, a to do konce roku 2010.

II.6.2. Žadatelé o azyl

V roce 2005 požádalo v České republice o azyl celkem 4 021 osob. Ve srovnání s rokem 2004, kdy o azyl požádalo 5 459 osob, se počet azylových žádostí snížil o 26,3%. V roce 2005 tak pokračoval trend poklesu počtu žadatelů o azyl, který započal po vstupu České republiky do Evropské unie v květnu roku 2004.

Počet žadatelů o azyl v České republice – vývoj a meziroční procentuální změny v období 1993 - 2005

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Počet žadatelů	2 207	1 187	1 417	2 211	2 109	4 085	7 220	8 788	18 094	8 484	11 400	5 459	4 021
Meziroční změna v %	-	- 46,2	19,4	56,0	- 4,6	93,7	76,7	21,7	105,9	- 53,1	34,4	- 52,1	- 26,3

Vývoj celkového počtu žadatelů o azyl v České republice koresponduje se situací v ostatních evropských zemích. Trend snižujícího se počtu žadatelů o azyl je dlouhodobě zaznamenáván ve většině zemí Evropské unie. Z hlediska kritéria počtu žadatelů o azyl se Česká republika v roce 2005 ve srovnání s ostatními členskými zeměmi zařadila na čtrnácté místo v Evropské unii, jak dokumentuje tabulka uvedená v příloze tohoto materiálu vycházející z údajů Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky.

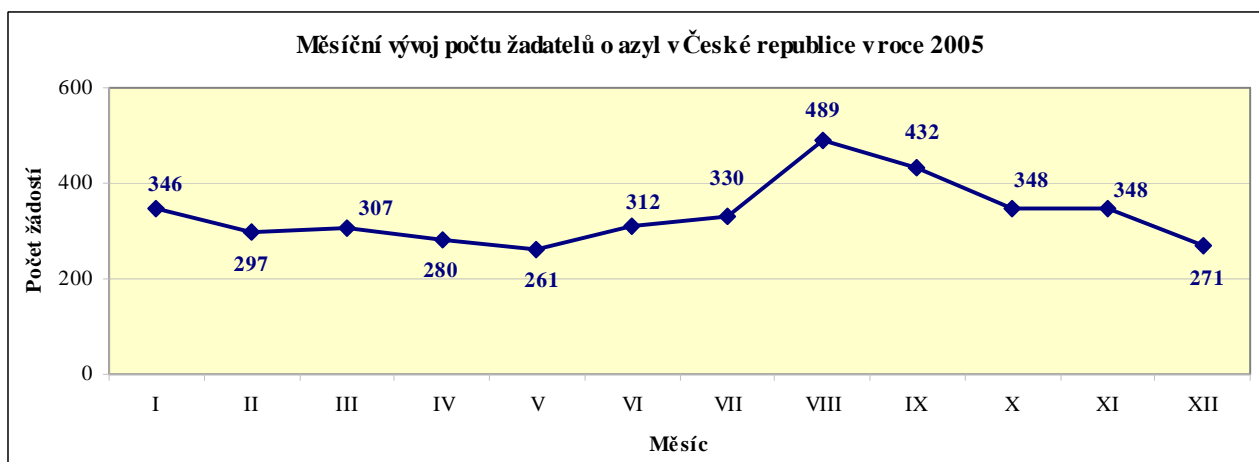
V devadesátých letech vykazoval vývoj celkového počtu žádostí o azyl v České republice vzestupnou tendenci. Nejvyšší počet žádostí o azyl v historii České republiky byl zaznamenán v roce 2001, kdy se počet žadatelů o azyl meziročně zdvojnásobil a dosáhl hodnoty 18 094 osob. V roce 2002 došlo v souvislosti s přijatou novelou azylového zákona k opětovnému snížení počtu žadatelů o azyl, nicméně tento vývoj v roce 2003 dále nepokračoval. Od dubna roku 2003

⁵⁵ Viz. kapitola I.5.2. Obecný program „Solidarita a řízení migračních toků“.

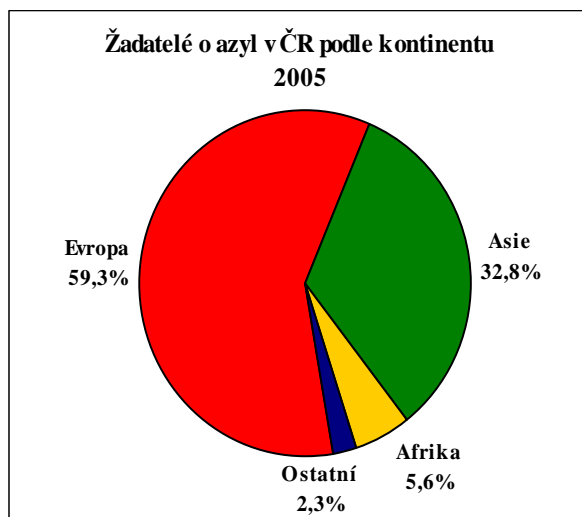
dominovala situaci v oblasti azylu početně významná migrační vlna občanů Ruské federace - Čečenska. Vysoké počty čečenských žadatelů o azyl přetrvaly až do dubna 2004, kdy po vstupu České republiky do Evropské unie a s tím spojené aplikaci dublinského systému⁵⁶ v azylovém řízení migrační vlna žadatelů o azyl z Ruské federace - Čečenska ustala a celkový počet žadatelů o azyl se taktéž snížil. Vývoj počtu žádostí o azyl evidovaných v České republice v roce 2005 pak kopíruje vývoj zaznamenávaný od června roku 2004.

Měsíční vývoj počtu žádostí o azyl v roce 2005 se dá označit za více méně stabilní. S výjimkou července a srpna nebyly v měsíčních počtech žadatelů o azyl zaznamenány žádné výrazné výkyvy a Česká republika každý měsíc evidovala průměrně 300 nových azylových žádostí. Ke zvýšení došlo pouze v průběhu letních měsíců, kdy byly zaznamenány měsíční počty přesahující hodnotu 400 osob. Tento výkyv byl způsoben zejména migrační vlnou žadatelů o azyl ze Slovenska.

⁵⁶ Přistoupení ČR k Úmluvě o určení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v jednom z členských států Evropských společenství (tzv. Dublin I) a aplikace nařízení Rady č.343/2003 ze dne 18.2.2003 stanovující kritéria a mechanismy pro určení státu odpovědného za přezkoumání žádosti o azyl podané v jednom ze členských států (tzv. Dublin II).

Zastoupení žadatelů o azyl podle jednotlivých kontinentů se v ČR dlouhodobě výrazně nemění. Většina žadatelů o azyl do ČR tradičně přichází ze zemí evropského kontinentu, následně pak z asijských zemí. I v roce 2005 státní příslušníci evropských zemí představovali téměř 60% z celkového počtu žadatelů o azyl v ČR. Nicméně ve srovnání s rokem 2004 se podíl Evropy jako hlavního zdrojového regionu snížil a naopak vzrostl podíl Afriky. Zastoupení afrických zemí v roce 2005 dosáhlo téměř 6%, což je ve srovnání s předchozím rokem dvojnásobná hodnota. Z asijských zemí pocházela v roce 2005 třetina všech žadatelů o azyl v ČR.

Zastoupení jednotlivých státních příslušností na celkovém počtu žadatelů o azyl v České republice lze v roce 2005 označit za rovnoměrnější než v předchozích letech. Situaci v oblasti azylu již tak výrazně nedominovalo pouze několik státních příslušností, zastoupení v první desítce bylo více vyrovnané, ke snížení podílu na celkovém počtu žadatelů došlo i u hlavní zdrojové země žadatelů o azyl, kterou byla stejně jako v roce 2004 Ukrajina.

Nejvýraznější změnu ve skladbě žadatelů o azyl představoval posun indických žadatelů o azyl ze čtrnácté pozice v roce 2004 na třetí v roce 2005. K zásadnímu posunu došlo rovněž u žadatelů o azyl ze Slovenské republiky, kteří se v roce 2005 stali druhou nejvýznamnější státní příslušností. Výrazný propad byl naopak zaznamenán v souvislosti se státními příslušníky Gruzie a Kyrgyzstánu (v roce 2004 šestá a sedmá pozice), kteří v roce 2005 mezi deseti nejčtenějšími státními příslušnostmi žadatelů o azyl vůbec nefigurovali (patnáctá a osmnáctá pozice). V roce 2005 se poprvé v první desítce umístila africká země (Nigérie).

10 nejčtenějších státních příslušností žadatelů o azyl v ČR – srovnání shodného období 2004/2005

Státní příslušnost	2004			2005			Změna proti předchozímu období	
	Počet žadatelů	tj. %	pořadí	Počet žadatelů	tj. %	pořadí	Absolutní číslo	tj. %
Ukrajina	1 600	29,3	1	987	24,5	1	-613	-38,3
Slovensko	137	2,5	8	711	17,7	2	574	419,0
Indie	47	0,9	14	342	8,5	3	295	627,7
Čína	324	5,9	4	287	7,1	4	-37	-11,4
Ruská federace	1 498	27,4	2	260	6,5	5	-1 238	-82,6
Bělorusko	226	4,1	5	216	5,4	6	-10	-4,4
Vietnam	385	7,1	3	208	5,2	7	-177	-46,0
Mongolsko	123	2,3	9	119	3,0	8	-4	-3,3
Nigérie	50	0,9	13	78	1,9	9	28	56,0
bez státní příslušnosti	46	0,8	15	73	1,8	10	27	58,7
ostatní	1 023	18,7	-	740	18,4	-	-283	-27,7
Celkem	5 459	100,0	-	4 021	100,0	-	-1 438	-26,3

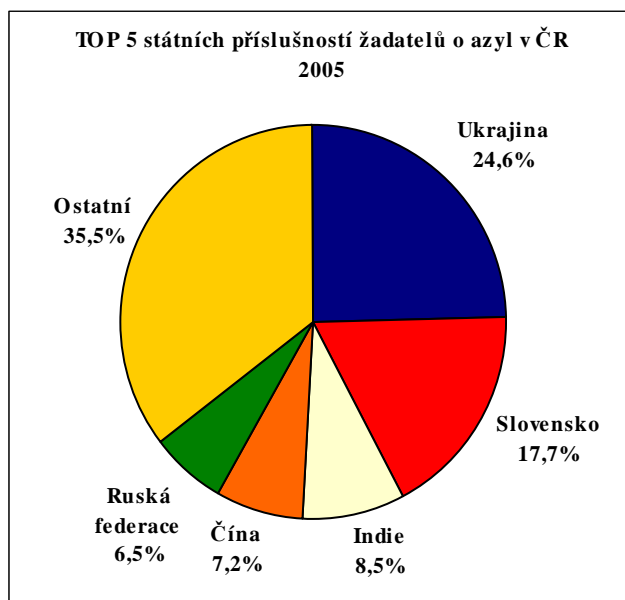
Nejčteněji zastoupenou zemí původu žadatelů o azyl v ČR se v roce 2005 stala, stejně jako v roce předchozím, **Ukrajina**. Tato země patří již tradičně k nejvýznamnějším zdrojovým regionům žadatelů o azyl v ČR a v posledních pěti letech s výjimkou roku 2003 vždy představovala hlavní zemi původu žadatelů o azyl. Státní příslušníci Ukrajiny považují Českou republiku ve většině případů za cílovou zemi a žádosti o azyl využívají k legalizaci pobytu na území. K účelovému podávání žádostí o azyl však v roce 2005 nedocházelo v takové míře jako v roce 2004. V roce 2005 v ČR o azyl požádalo celkem 987 ukrajinských státních příslušníků, což ve srovnání s předchozím rokem představuje meziroční pokles o 38%. Průměrné měsíční počty ukrajinských žadatelů o azyl se v roce 2005 pohybovaly kolem hodnoty 82 osob.

Druhou početně nejvýznamnější zemí původu žadatelů o azyl se v roce 2005 stala **Slovenská republika**. Česká republika evidovala v roce 2005 celkem 711 žadatelů o azyl ze Slovenska, přičemž oproti roku 2004 se jejich počet zvýšil o 419%. Migrační vlna slovenských žadatelů o azyl byla zaznamenána zejména v období letních měsíců, přičemž tyto osoby jako hlavní důvod odchodu ze země původu uváděly neuspokojivou sociální a bytovou situaci na Slovensku. Počet slovenských žadatelů o azyl se výrazně snížil po nabytí účinnosti novely azylového zákona v říjnu 2005. Vzhledem k tomu, že žádosti o azyl podávané občany členských států EU jsou zamítány jako nepřijatelné, a dle výše zmíněné novely nemá žaloba proti tomuto rozhodnutí odkladný účinek, nejsou slovenští občané po vydání rozhodnutí o nepřijatelnosti jejich žádosti nadále v postavení žadatele o azyl. Toto opatření tak již nemotivuje slovenské občany podávat žádost o azyl v České republice.

I přes velmi nízké počty žádostí o azyl podaných v první polovině roku se státní příslušníci **Indie** v roce 2005 stali třetí nejčtenější skupinou žadatelů o azyl. Zatímco ještě v roce 2004 netvořili občané Indie ani 1% z celkového počtu žadatelů o azyl v České republice, tak v roce 2005 představovali téměř 9%. Ze strany indických státních příslušníků bylo ve většině případů podání žádosti o azyl pouze účelovou záležitostí ve snaze vyhnout se okamžitému navrácení do země původu. S touto migrační vlnou byla spojena bezpečnostní rizika, a to zejména z důvodu zapojení převaděčských sítí. Účinnou reakcí Ministerstva vnitra ČR na migrační vlnu indických občanů bylo zavedení letištních víz.⁵⁷

Čína patří od roku 1999 stabilně mezi hlavní zdrojové regiony žadatelů o azyl v ČR. V roce 2005 Česká republika evidovala celkem 287 čínských žadatelů o azyl, což je téměř shodná hodnota jako v roce 2004. Nezměněné zůstalo rovněž čtvrté pořadí Číny mezi deseti nejčteněji zastoupenými zeměmi původu.

K výraznému meziročnímu poklesu o 83% došlo v roce 2005 u žadatelů o azyl z **Ruské federace**. Z druhé nejpočetněji zastoupené země původu v roce 2004 klesli na pátou pozici. Výrazně se změnil i jejich podíl na celkovém počtu žadatelů o azyl (pokles z hodnoty 27% v roce 2004 na 6% v roce 2005). V důsledku masové migrační vlny osob čečenské národnosti započaté v dubnu 2003

⁵⁷ Dne 3. listopadu 2005 byla ve Sbírce zákonů pod číslem 446 publikována „Vyhláška, kterou se stanoví okruh cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky pouze na základě letištního víza“. Touto vyhláškou byli do zmíněného seznamu zařazeni státní příslušníci Indie. viz kapitola I.2. LEGISLATIVNÍ RÁMEC

byli občané Ruské federace hlavní zdrojovou zemí žadatelů o azyl až do vstupu ČR do EU v květnu 2004. Po následné změně charakteru čečenské migrace v souvislosti s aplikací tzv. dublinského systému se počet žadatelů této národnosti v ČR od poloviny roku 2004 výrazně snižoval. Tento trend pokračoval i v roce 2005.

Výrazný meziroční pokles počtu žádostí o azyl (o 46%) byl zaznamenán rovněž u státních příslušníků **Vietnamu**. Česká republika evidovala v roce 2005 celkem 208 vietnamských žadatelů o azyl, což je o 177 osob méně než v roce 2004. Pokračoval tak trend několika posledních let, kdy se počet žadatelů o azyl z Vietnamu každoročně snižuje. Azylová procedura již není vietnamskými žadateli o azyl tak intenzivně využívána k legalizaci pobytu na území ČR.

Meziroční nárůst počtu žádostí o azyl byl naopak zaznamenán u státních příslušníků **Nigérie**, kteří se z třinácté pozice v roce 2004 posunuli na devátou nejčetněji zastoupenou zemi původu v roce 2005. Tento vývoj souvisí se zvyšujícím se počtem žadatelů o azyl z afrického kontinentu, který byl v roce 2005 zaznamenán.

Výrazně se také zvýšil počet žadatelů o azyl **bez státní příslušnosti**. Zatímco v roce 2004 byly tyto osoby s počtem 46 žádostí až na patnácté pozici, tak v roce 2005 se jejich počet zvýšil o 59% a osoby bez státní příslušnosti se umístily na desáté pozici. Většina osob bez státní příslušnosti, které v roce 2005 požádaly v ČR o azyl, byla kurdské národnosti nebo pocházela z palestinských území.

10 nejčetnějších státních příslušností žadatelů o azyl v ČR – měsíční vývoj - 2005

Státní příslušnost	I 2005	II 2005	III 2005	IV 2005	V 2005	VI 2005	VII 2005	VIII 2005	IX 2005	X 2005	XI 2005	XII 2005	Celkem
Ukrajina	84	97	118	80	77	74	73	95	82	70	85	52	987
Slovensko	15	27	36	28	26	69	75	213	142	54	18	8	711
Indie	2	1	0	1	3	2	8	15	74	77	132	27	342
Čína	86	46	24	27	14	4	37	13	8	8	17	3	287
Ruská federace	15	19	29	20	17	31	30	34	8	25	8	24	260
Bělorusko	17	17	25	19	23	35	16	16	14	13	7	14	216
Vietnam	33	15	9	19	7	14	9	33	17	19	14	19	208
Mongolsko	18	3	5	14	12	9	7	15	8	14	4	10	119
Nigérie	2	5	7	9	5	13	5	11	8	7	2	4	78
bez st. příslušnosti	0	3	1	7	7	4	12	3	12	14	3	7	73
Ostatní	74	67	54	63	77	61	70	44	71	61	58	103	813
Celkem	346	297	307	280	261	312	330	489	432	348	348	271	4 021

1. nejčetnější státní příslušnost

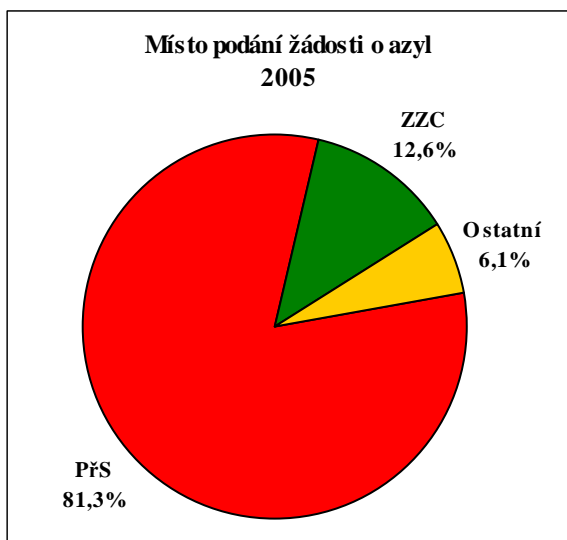
2. nejčetnější státní příslušnost

3. nejčetnější státní příslušnost

4. nejčetnější státní příslušnost

5. nejčetnější státní příslušnost

V přijímacích střediscích (PřS) požádalo v roce 2005 o azyl celkem 3 270 cizinců. Přestože většina (83,6%) z těchto žádostí byla podána v PřS Vyšní Lhoty, význam druhého přijímacího střediska na mezinárodním letišti Praha-Ruzyně z hlediska počtu podaných žádostí značně vzrostl. Zatímco v roce 2004 bylo v tranzitním prostoru mezinárodního letiště Praha-Ruzyně podáno celkem 121 žádostí o azyl (2,6% z celkového počtu žádostí podaných v PřS), tak v roce 2005 se tento počet meziročně zvýšil o 343% na hodnotu 536 žádostí (podíl 16,4% na celkovém počtu žádostí podaných v PřS). Hlavní podíl na tomto zvýšení mají žadatelé o azyl z Indie, kterých bylo v roce 2005 v PřS Praha Ruzyně evidováno celkem 333.

V zařízeních pro zajištění cizinců (ZZC) podalo svou žádost 505 osob, tj. 12,6% všech cizinců, kteří v roce 2005 požádali v České republice o azyl. Ve srovnání s rokem 2004, kdy bylo v ZZC podáno necelých 12% všech žádostí o azyl, se tento podíl více méně nezměnil. Nejvíce žádostí podaných v zařízeních pro zajištění cizinců bylo evidováno v ZZC Poštorná (169 žádostí) a v ZZC Balková (138 žádostí). Mezi žadateli o azyl, kteří svou žádost podali v ZZC, byli nejvíce zastoupeni státní příslušníci Číny (150 osob).

Ve věznicích podalo v roce 2005 svou žádost o azyl 132 cizinců. Jedná se o téměř shodnou hodnotu jako v roce 2004, kdy v průběhu výkonu trestu odnětí svobody nebo v průběhu výkonu vazby

požádalo o azyl celkem 126 cizinců. Nejvíce žádostí bylo v roce 2005 ve věznicích podáno občany Ukrajiny (51 osob). Osoby, jež svou žádost o azyl podaly ve věznicích spadají do kategorie „ostatní“. Tato kategorie také zahrnuje žadatele o azyl, kteří svou žádost podali v průběhu léčby v nemocnici, dále děti narozené žadatelům o azyl na území ČR v průběhu řízení a žádosti o azyl podané v ostatních azylových zařízeních (celkem 114 osob).

II.6.2.1. Řízení o udělení azylu v České republice

V roce 2005 bylo v azylovém řízení Ministerstvem vnitra ČR vydáno celkem 4 376 rozhodnutí. Ve srovnání s rokem 2004 se o 18% snížil počet žadatelů, o jejichž žádosti dosud nebylo rozhodnuto. K 31. 12. 2005 se ve správním řízení o udělení azylu nacházelo celkem 924 osob.

Průměrná délka azylového řízení v první instanci v roce 2005 byla 129 dní. Bereme-li však v úvahu pouze řízení s osobami, které svou žádost o azyl podaly v roce 2005 a rozhodnutí o jejich žádosti již nabylo právní moci, průměrná délka řízení byla 34 dní.

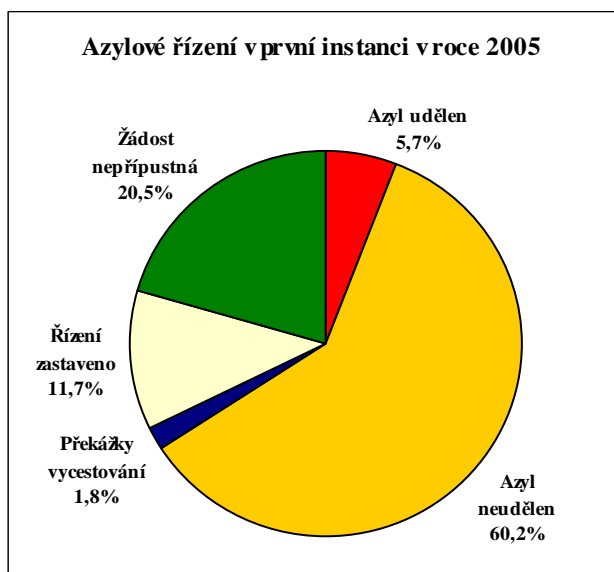
V roce 2005 Ministerstvo vnitra ČR udělilo azyl celkem 251 osobě. Nejvyšší počet azylů získali státní příslušníci **Ruské federace** (69) a **Běloruska** (47). Mezi další četnější státní příslušnosti žadatelů, kterým byl azyl v České republice v roce 2005 udělen, patří **Arménie** (19), **Kazachstán** (18), **Uzbekistán** (17) a **Ukrajina** (9).

Téměř polovina (46,6%) přiznaných azylů byla v roce 2005 udělena z důvodu pronásledování vymezených v Úmluvě o právním postavení uprchlíků (§12 zákona o azylu). Z tohoto důvodu azyl získali především státní příslušníci Běloruska a Uzbekistánu. V případě Uzbekistánu se jednalo o zapojení ČR do programu přesídlení zaštitěného Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky.⁵⁸ Za účelem sloučení rodiny (§13 zákona o azylu) bylo uděleno 37,8% azylů z celkového počtu přiznaných azylů. Tento důvod pro udělení azylu byl uplatněn zejména u státních příslušníků Ruské federace a Kazachstánu. Zbývajících 15,5% azylů bylo přiznáno z humanitárních důvodů

⁵⁸ Na základě událostí, které se odehrály v Uzbekistánu v květnu 2005 se cca 450 uprchlíků uchýlilo do Kyrgyzstánu. Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) nad nimi převzal záštitu a zabezpečil jejich následnou přepravu do Rumunska. Po té kontaktoval některé státy, mezi nimi i Českou republiku, se žádostí o převzetí uprchlíků na své území. Česká republika této žádosti vyhověla a v prosinci 2005 převzala 15 uzbeckých uprchlíků z Rumunska. S ohledem na to, že se jednalo o tzv. mandátové uprchlíky OSN, byli uznáni uprchlíky i dle českého právního řádu a byl jim udělen azyl. Dalšími státy, které se rozhodly přijmout na své území část uprchlíků jsou např. SRN, Finsko, USA, Kanada a Austrálie.

(§14 zákona o azylu), nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Ruské federace.

Překážky vycestování dle zákona o azylu byly Ministerstvem vnitra ČR uděleny celkem v 79 případech. Nejčastěji byla tato subsidiární forma ochrany udělena státním příslušníkům Ruské federace (50). S výrazným odstupem následovali státní příslušníci Uzbekistánu (8) a Kuby (5).

Ministerstvo vnitra ČR celkem udělilo ochranu cizincům v 330 případech. Jedná se o nejvyšší počet v historii České republiky. Celková míra udělených forem ochrany⁵⁹ tak v roce 2005 dosáhla hodnoty 11,1% a ve srovnání s rokem 2004 se téměř ztrojnásobila.

Rozhodnutí o neudělení azylu bylo Ministerstvem vnitra ČR vydáno v 2 636 případech (tento údaj nezahrnuje rozhodnutí azyl neudělen - překážka vycestování), což představuje 60,2% z celkového počtu rozhodnutí první instance azylového řízení v roce 2005.

Dalších 20,5% rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ve správním řízení o udělení azylu připadlo na zamítnutí žádosti jako nepřijatelné, což znamená, že bylo využito možnosti zrychleného řízení ve věci azylu. Ve většině případů se jednalo o žádosti podané občany Slovenské republiky.

V 11,7% z celkového počtu 4 376 rozhodnutí vydaných první instancí bylo řízení zastaveno (především pro opakované nedostavování se žadatele k pohovoru, z důvodu zpětvzetí žádosti o azyl žadatelem a pro neoprávněný vstup žadatele na území jiného státu, tj. nelegální překročení státní hranice ČR).

Žaloby a kasační stížnosti podané k soudům

Rok 2005 byl již třetím rokem existence správního soudnictví podle zákona č.150/2002 Sb., soudního řádu správního, účinného ode dne 1. 1. 2003. Rozhodovací praxe krajských soudů se v řízeních o žalobách podávaných v azylových věcech již ustálila a v podstatě i sjednotila, zásadní sjednocovací význam pak mají rozsudky Nejvyššího správního soudu v Brně k podaným kasačním stížnostem a právním názorem v těchto rozsudcích vyjádřeným jsou krajské soudy vázány, i když jen pro daný konkrétní případ.

V průběhu roku 2005 došlo ke dvěma legislativním změnám zákona o azylu, z nichž druhá, provedená zákonem č. 350/2005 Sb., účinným ode dne 13. 10. 2005, se výraznou měrou dotkla rozhodovací činnosti krajských soudů.⁶⁰ Touto novelou byl změněn m. j. i soudní řád správní⁶¹ a jeho ustanovení § 31 odst. 2, podle něhož o azylových věcech rozhoduje specializovaný samosoudce, nikoli senát jako doposud.⁶²

⁵⁹ Celková míra udělených forem ochrany = počet udělených azylů a překážek vycestování / (celkový počet udělených azylů a překážek vycestování + počet rozhodnutí o neudělení azylu) *100

⁶⁰ Nově přijatá právní úprava má přispět ke snížení nápadu kasačních stížností, neboť se do českého práva zavádí nový institut nepřijatelnosti kasační stížnosti ve věci azylu. Podrobněji je popsáno v kapitole 1.2.2. *Zákon o azylu*

⁶¹ Zákon číslo 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

⁶² V roce 2005 se i v rozhodovací činnosti soudů projevilo snížení počtu žadatelů o azyl na území České republiky, neboť počet podávaných žalob je odvislý od počtu žadatelů o azyl a vydaných správních rozhodnutí (negativních). Jednotlivé krajské soudy se povětšinou již vypořádaly s velkým počtem nevyřízených věcí, které na ně přešly ještě z Vrchního soudu v Praze počátkem roku 2003, a průběžně rozhodovaly o nově napadlých žalobách. Podle odhadu zůstává u krajských soudů nevyřízeno 1 760 žalob.

V azylovém řízení v České republice bylo v roce 2005 podáno ke krajským soudům celkem 3 021 žalob proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR. Krajské soudy vydaly za toto období celkem 4 098 rozhodnutí. V 62,8% případů šlo o zamítnutí žaloby, čímž krajské soudy rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR potvrdily. V dalších 28,5% případů se jednalo o zastavení řízení. Pouze ve 140 případech (3,4%) krajské soudy rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR zrušily a věc vrátily první instanci k novému projednání. K 31. 12. bylo stále v řízení krajských soudů 2 796 žalob. Oproti roku 2004, kdy bylo ke stejnému datu v řízení 3 687 případů, se počet nevyřízených žalob snížil o 24,2%.

K Nejvyššímu správnímu soudu podalo v roce 2005 kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu 2 013 osob. Z 2 480 vydaných rozhodnutí Nejvyšší správní soud v 1 236 případech (tj. 49,8%) kasační stížnost zamítl a v dalších 708 případech byla kasační stížnost odmítnuta. Ve 166 případech byla věc vrácena k novému řízení krajskému soudu.

II.6.2.2. Podíl České republiky na žádostech o azyl podaných v EU v roce 2005

Snižující se počty žadatelů o azyl nejsou charakteristické pouze pro situaci v azylové oblasti v České republice, ale tento vývoj je dlouhodobě zaznamenáván také v ostatních evropských zemích. Trend snižujícího se počtu žadatelů o azyl trvá již několik let, v roce 2005 byl dokonce celosvětově zaznamenán rekordně nejnižší počet žádostí o azyl od roku 1987.

V roce 2005 bylo v zemích Evropské unie⁶³ podáno celkem 237 840 žádostí o azyl. Ve srovnání s rokem 2004 se jedná o pokles o 15%. Nejvýraznější meziroční pokles (o 35%) byl zaznamenán v deseti nových členských státech Evropské unie, ve kterých bylo v průběhu roku 2005 podáno celkem 25 250 žádostí o azyl.

Nejvyšší počet žádostí o azyl v rámci členských států Evropské unie byl evidován ve Francii (21% z celkového počtu žádostí o azyl podaných v EU), Velké Británii (13 %) a Německu (12 %). Mezi hlavní zdrojové země žadatelů o azyl v zemích Evropské unie v roce 2005 patřilo Srbsko a Černá Hora, Ruská federace, Irák, Turecko a Írán.

I přes pokles v počtu žadatelů o azyl v roce 2005 se podíl České republiky na celkovém počtu žádostí o azyl podaných v zemích Evropské unie oproti roku 2004 nezměnil a představuje přibližně 2 %. Česká republika tak v počtu podaných žádostí v zemích EU obsadila v roce 2005 čtrnáctou pozici.

II.6.3. Nezletilí žadatelé o azyl bez doprovodu rodičů či zákonných zástupců

Situace a péče o nezletilé žadatele bez doprovodu v roce 2005 byla, s ohledem na průběžné přijímání změn v legislativě a jejich implementace do souvisejících zákonů,⁶⁴ standardizována na velmi dobrou úroveň. V jednotlivých oblastech zabezpečení existují potřebné mechanismy a spolupráce všech subjektů.

Nezletilí žadatelé bez doprovodu jsou zastupováni soudem ustanovenými opatrovníky, jejich

⁶³ Zdroj: UNHCR (Asylum Levels and Trends in Industrialized Countries, Third Quarter, 2005), údaj zahrnuje 24 členských států EU, přičemž chybí data Itálie.

⁶⁴ zákon č. 325/1999Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších; zákon č. 326/1999 Sb., pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších; zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně- právní ochraně dětí, ve znění pozdějších; zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších; zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších a zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších.

pobyt je zabezpečen ve specializovaných školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy pro cizince. V současnosti jsou provozována dvě zařízení; Zařízení pro děti cizince a středisko výchovné péče Praha 4 - Háje s kapacitou 12 míst jako diagnostické zařízení s pobytem cca 2 měsíce (DDC) a navazující Výchovný ústav (VÚ) Permon (Příbram) s kapacitou cca 45 míst, kde již je prováděna příprava několika nezletilých žadatelů bez doprovodu na budoucí povolání formou zajištění středního odborného vzdělání. Pobyt ve VÚ Permon je zajištěn i po dosažení věku 18 let prodloužením ústavní výchovy soudem nebo smlouvou v rámci přípravy na budoucí povolání až do 26 let věku.

Administrativní zabezpečení sociálně právní ochrany a odpovídajícího pobytu včetně koordinace spolupráce mezi ostatními subjekty zajišťuje odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR.

Odbory sociálně právní ochrany dětí úřadů obcí s rozšířenou působností jako orgány sociálně právní ochrany provádí standardně výkon opatrovnictví v případech absence rodičů a příbuzných, navrhuje umístění do DDC (předběžná opatření soudu + návrhy na ústavní výchovu), provádí dohled a zabezpečují veškeré asistence spojené s pobytem včetně vyhledávání rodičů atp.

Školská zařízení určená pro přijímání nezletilých žadatelů bez doprovodu jsou zajištěna odbornými a specializovanými pracovníky, je zde vytvářeno multikulturní prostředí s ohledem na etnickou a náboženskou rozlišnost pro možnost uplatnění sociokulturních návyků, které si děti přinesly ze země původu. Prioritou a základem je však odstranění jazykové bariéry. Jsou zde vytvářeny individuální programy pro děti s psychickým traumatem, výchovné, vzdělávací a adaptační programy jsou přizpůsobovány podle prostředí z jakého děti pocházejí v kontextu individuálních schopností jedince.

V roce 2005 požádalo o udělení azylu na území státu celkem 106 nezletilých. Nejčtenějšími skupinami, téměř polovina z celkového počtu, byli nezletilí z Číny a Indie. Převážná většina cca 90% příchozích požádalo ve věku 16 a 17 let. Pro doplnění je též vhodné uvést, že standardní cestou, t. j. prostřednictvím přijímacího střediska ve Vyšních Lhotách, požádalo jen 25 nezletilých bez doprovodu, na letišti Praha-Ruzyně 41, v DDC (VÚ) to bylo 6 a v zařízeních pro zajištění cizinců využilo této možnosti 34 nezletilých žadatelů bez doprovodu.

Příchody nezletilých žadatelů o azyl bez doprovodu zákonných zástupců v roce 2005

Podle státní příslušnosti

měsíc státní příslušnost	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	celkem
Čína	12	2	5	1				2			7	1	30
Libérie	1												1
Slovensko		1		2		1	1	3	1				9
Bělorusko		1				1							2
Ukrajina		1			1		1	1					4
Vietnam			1					3					4
Mongolsko			1								1		2
Irák				1				1	1				3
Rusko (Čeč)				1									1
Rusko					1	2				1			4
Moldavsko					1								1
Somálsko							3						3
Indie							5	2	6	6	13		32
Sýrie								1	1				2
Súdán									1				1
Bangladéš								1					1
Arménie								1					1
nezjištěna								1					1
Kyrgyzstán									1				1
Nigerie									1	1			2
Rumunsko										1			1
Celkem	13	5	7	5	3	4	10	16	12	9	21	1	106

Podle místa vstupu do azylového řízení

ZZC	letišťe Praha Ruzyně	AZ PŘS	DDC
27		2	1
	1		
		9	
		2	
		2	2
3			1
1			1
1	2		
1			
		4	
		1	
		3	
	32		
	2		
	1		
		1	
		1	
	1		
1			
	1		1
	1		
34	41	25	6

Podle věkové kategorie

věková kategorie státní příslušnost	0-1	2	3	8	10	11	12	13	14	15	16	17	celkem
Čína										1	13	16	30
Libérie												1	1
Slovensko											3	6	9
Bělorusko											2		2
Ukrajina	1										2	1	4
Vietnam										1	3		4
Mongolsko	1											1	2
Irák										1		2	3
Rusko (Čeč)											1		1
Rusko								1	1		1	1	4
Moldavsko						1							1
Somálsko				1					1			1	3
Indie										1	8	23	32
Sýrie												2	2
Súdán												1	1
Bangladéš												1	1
Arménie												1	1
nezjištěna												1	1
Kyrgyzstán											1		1
Nigérie												2	2
Rumunsko												1	1
Celkem	2	0	0	1	0	1	0	1	2	4	33	62	106

Podle pohlaví

ženy	muži
9	21
	1
4	5
	2
3	1
1	3
	2
	3
	1
2	2
1	
1	2
	32
	2
	1
1	1
	1
1	
1	1
1	
25	81

Vysvětlivka: ZZC - zařízení pro zajištění cizinců PČR,
 AZ-PŘS - azylové zařízení - přijímací středisko,
 DDC - školské zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy - "Domov pro děti cizince"

II.6.4. Oddělení Dublinského střediska

Ke dni vstupu České republiky do Evropské unie vzniklo v rámci odboru azylové a migrační politiky ministerstva vnitra oddělení Dublinského střediska, jehož náplní činnosti je aplikace Nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a mechanismy pro určení členského státu odpovědného za posouzení žádosti o udělení azylu podané státním příslušníkem třetího státu na území členských států.

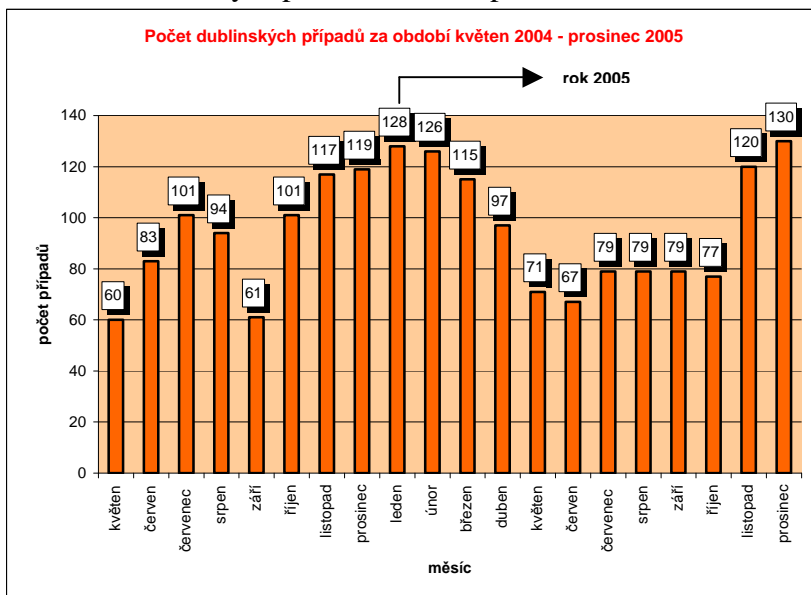
Významnou roli v procesu určení odpovědného členského státu plní systém pro porovnávání otisků prstů EURODAC, jehož výstupů oddělení Dublinského střediska využívá. Činnost tohoto oddělení spočívá ve vyřizování žádostí o zpětvzetí či převzetí zaslaných České republikou jiným členským státem v souladu s Nařízením Rady (ES) č. 343/2003 v případech, kdy tento členský stát považuje Českou republiku za odpovědnou za posouzení žádosti udělení azylu podanou státním příslušníkem třetího státu. Naopak

u cizinců, kteří na území České republiky požádali o udělení azylu oddělení Dublinského střediska určuje v souladu s výše uvedeným nařízením členský stát odpovědný za posouzení žádosti o udělení azylu. V případech, kdy shledá, že jiný členský stát by měl být v souladu s kritérii uvedenými v Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 odpovědný za posouzení žádosti o udělení azylu, zasílá tomuto členskému státu žádost o převzetí či zpětvzetí. Obdobným způsobem jako v případě žadatelů o udělení azylu oddělení Dublinského střediska postupuje i v případě cizinců, kteří jsou zadrženi v souvislosti s nelegálním pobytem na území České republiky a je současně zjištěno, že požádali o udělení azylu v jiném členském státě EU. Oddělení Dublinského střediska rovněž organizuje ve spolupráci se Službou cizinecké a pohraniční policie Policie České republiky a Správou uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR dopravu žadatelů o udělení azylu a nelegálně pobývajících cizinců z území České republiky do odpovědného členského státu a naopak na území České republiky v případech, kdy je tato odpovědná za posouzení jejich žádosti o udělení azylu.

Aplikace tzv. Dublinského systému přinesla pro Českou republiku stejně jako v roce 2004 i v roce 2005 pozitivní výsledky.

Za období od 1. 1. do 31. 12. 2005 zaznamenalo oddělení Dublinského střediska celkem 1168 případů, v nichž postupovalo podle výše uvedeného nařízení, z tohoto počtu v 652 případech byla Česká republika požádána o převzetí či zpětvzetí či informaci v případě žadatele o udělení azylu jiným členským státem, přičemž tuto žádost akceptovala ve 397 případech. Naopak ve 472 případech Česká republika dožádala o převzetí, zpětvzetí či informaci jiný členský stát, přičemž její žádost byla akceptována ve 354 případech. Nejčastěji byla Česká republika dožadována ze strany Rakouské republiky (339), Spolkové republiky Německo (157) a Francouzské republiky (35). Česká republika naopak nejčastěji požádala o převzetí, zpětvzetí či informaci žadatele o udělení azylu Polskou republiku (277), Slovenskou republiku (54), Rakouskou republiku (36) a Maďarsko (23).

Pokud jde o státní příslušnosti osob, v jejichž případě bylo vedeno tzv. Dublinské řízení, nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Ruské federace (309), Indie (96), Ukrajiny (93), Mongolska (89) a Číny (86).

V roce 2005 bylo do odpovědného členského státu dopraveno celkem 359 osob starších 16-ti let, přičemž za stejné období byla z jiného členského státu do České republiky provedena doprava 114 osob starších 16-ti let, v jejichž případě je Česká republika odpovědná za posouzení jejich žádosti o udělení azylu.

Do České republiky byli dopravováni žadatelé o azyl nejčastěji z Německa (64) a Rakouska (31), Česká republika dopravovala žadatele o azyl nejčastěji do Polska (247) a na Slovensko (49).

II.6.5. Azylová zařízení

Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR zajišťuje služby žadatelům o udělení azylu a azylantům v celkem 18 azylových zařízeních, které se rozlišují na tři typy. **Přijímací středisko** (PřS), které slouží k ubytování cizince do doby provedení úkonů uvedených v § 46⁶⁵ nebo po dobu stanovenou zákonem o azylu. **Pobytové středisko** (PoS), které slouží k ubytování žadatele o udělení azylu do doby nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti o udělení azylu. **Integrační azylové středisko** (IAS), které slouží k přechodnému ubytování azylantů.

AZYLOVÁ ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

⁶⁵ 1) Žadatel o udělení azylu nesmí opustit přijímací středisko do

- provedení identifikačních úkonů podle § 47 zákona o azylu,
 - provedení lékařského vyšetření zaměřeného na zjištění, zda žadatel o udělení azylu netrpí chorobou ohrožující jeho život či zdraví nebo život či zdraví jiných osob,
 - doby udělení víza k pobytu za účelem řízení o udělení azylu a vydání průkazu žadatele o udělení azylu (§ 57 zákona o azylu),
 - ukončení karantény nebo jiného opatření v souvislosti s ochranou veřejného zdraví, lze-li je uskutečnit v přijímacím středisku.
- 2) Žadatel o udělení azylu nesmí opustit přijímací středisko v tranzitním prostoru mezinárodního letiště ani po ukončení úkonů uvedených v odstavci 1.

Zřizovatelem azylových zařízení je podle § 80 zákona o azylu Ministerstvo vnitra ČR, které je rovněž výlučným provozovatelem přijímacích středisek. Provozovatelem pobytových středisek a integračních azylových středisek může být ministerstvo nebo právnická osoba v rozsahu pověření uděleného ministerstvem a za úplatu. Pro každé přijímací či pobytové středisko jsou na základě souhlasu hygienika stanoveny různé úrovně vytíženosti ubytovací kapacity.

Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR provozuje **dvě přijímací střediska**, a to přijímací středisko Vyšší Lhoty a přijímací středisko v tranzitním prostoru mezinárodního letiště Praha-Ruzyně. V roce 2005 bylo dále možno pro přijímání žadatelů o azyl využít přijímací části azylového zařízení Červený Újezd. Uvedená část je využívána v mimořádných situacích, a to dle nutnosti buď v přijímacím či pobytovém režimu.

Z níže uvedeného přehledu vyplývá, že k 31. 12. 2005 byla **celková kapacita přijímacích a pobytových středisek 1714 lůžek**.

Kapacita přijímacích a pobytových středisek

Typ azylového zařízení	Kapacita
Přijímací střediska	
Vyšší Lhoty	422
Praha Ruzyně	16
Celkem PŘS	438
Pobytová střediska	
Zastávka u Brna	234
Bělá-Jezová	187
Havířov	45
Kostelec nad Orlicí	300
Seč	100
Bruntál	110
Zbýšov	110
Stráž pod Ralskem	110
Kašava	80
Celkem PoS	1 276

Integrační azylová střediska slouží jako první etapa integrace pro dočasné ubytování osob, kterým byl přiznán azyl. V současné době je Správou uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR provozováno celkem sedm integračních azylových středisek, ve kterých je dohromady 79 ubytovacích jednotek (jsou obsazovány podle velikosti a charakteru ubytovaných rodin) s maximální kapacitou 293 lůžek.

Kapacita integračních azylových středisek

IAS	Počet ubytovacích jednotek	Počet lůžek
Bruntál	2	4
Havířov	15	78
Hoštka	5	22
Jaroměř	10	36
Předlice	12	44
Stráž pod Ralskem	12	48
Zastávka u Brna	23	61
Celkem	79	293

Vytíženost ubytovacích kapacit v roce 2005

V roce 2005 přišlo do azylových zařízení celkem 3 647 nově příchozích cizinců - žadatelů o azyl (včetně novorozenců narozených v průběhu pobytu matky v azylových zařízeních). Základní kapacita přijímacích a pobytových středisek byla vytížena v průměru na 55 %, přičemž do tohoto údaje jsou započítávány pouze osoby fyzicky pobývající v azylových zařízeních.

Žadatelé o azyl ubytovaní v pobytovém středisku mají možnost na základě žádosti toto středisko dlouhodobě opustit. V roce 2005 tuto možnost využívalo průměrně 57 % evidovaných žadatelů o azyl.

S účinností od 1. ledna 2006 přebírá Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR od Policie České republiky také provozování **zařízení pro zajištění cizinců**,⁶⁶ a to Velké Přílepy (Středočeský kraj), Frýdek-Místek (Moravskoslezský kraj) a Poštorná (Jihomoravský kraj). Zároveň do režimu zařízení pro zajištění cizinců přechází pobytové středisko Bělá-Jezová (Středočeský kraj), jehož hlavní část prozatím zůstává pobytovým střediskem.

Kapacita zařízení pro zajištění cizinců od 1. 1. 2006

Zařízení pro zajištění cizinců	Kapacita		
	Mírný režim zajištění	Přísný režim zajištění	Celkem
Velké Přílepy	123	17	140
Bělá-Jezová	54	0	54
Poštorná	164	6	170
Frýdek Místek	37	6	43
Celkem	378	29	407

ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ KAPITOLY

Zastupitelské úřady České republiky v roce 2005 udělily, resp. vyznačily o 60 360 víz více než tomu bylo v roce předcházejícím. Nejvyšší počet víz byl udělen, resp. vyznačen na ZÚ Moskva, ZÚ Kyjev, GK Sankt Peterburg, GK Lvov a v Ekonomické a kulturní kanceláři Taipei.

Nejvíce žádostí o vízum v uvedeném roce podali státní příslušníci Ruské federace, Ukrajiny, Turecka, Tchaj-wanu a Běloruska. Jednalo se tedy o stejné zastoupení jako v roce 2004.

V roce 2005 vzrostl počet odbavených cizinců na hraničních přechodech České republiky v obou směrech o 9 miliónů osob. Ve stejném období policisté služby cizinecké a pohraniční policie na hraničních přechodech odmítli podle § 9 zákona č. 326/1999 Sb., vstup do ČR řádově 6 000 cizincům, což je méně o 87,8 % než v roce předcházejícím. Největší zastoupení měli o občané Ukrajiny, Ruska, Turecka, SRN, Srbska a Černé Hory.

V souladu s unijními předpisy dělí *Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*, cizince z pohledu podmínek vstupu a pobytu na území České republiky na dvě kategorie.

Do *první kategorie* spadají občané států tvořících Evropskou unii a dalších států, které jsou vázány Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „občané EU“). Obdobné postavení, v souvislosti s vydáváním zvláštního pobytového povolení, požívají za určitých podmínek stanovených zákonem rodinní příslušníci občanů EU i tehdy, nejsou-li občany těchto států. Tito cizinci mohou na území České republiky vstupovat a na něm pobývat po dobu

⁶⁶ Oprávnění ke zřizování a provozování zařízení pro zajištění cizinců převedeno z Policie České republiky na Ministerstvo vnitra ČR zákonem č. 428/2005 Sb., kterým byl novelizován zákon o pobytu cizinců. V rámci ministerstva byla tímto úkolem pověřena Správa uprchlických zařízení.

neomezenou jen na základě cestovního dokladu, kterým je v tomto případě i doklad totožnosti, aniž by byli povinni žádat o jakoukoliv formu oprávnění k pobytu. Zákonem je však pro tuto kategorii cizinců vytvořen pobytový institut zvláštní pobytové oprávnění (člení se na povolení k přechodnému pobytu a povolení k trvalému pobytu). Žádat o povolení některého z uvedených druhů pobytu nemají občané EU stanoveno jako povinnost, ale jako právo.

Druhou kategorií pak tvoří občané ostatních, tzv. „třetích“ států, kteří mohou na území za účelem krátkodobého pobytu vstoupit jen na základě platného cestovního pasu opatřeného vízem, pokud v relaci se státem, jehož jsou občany, není vízová povinnost zrušena (doba krátkodobého pobytu je stanovena na maximálně 3 měsíce). Vyžaduje-li účel pobytu (např. zaměstnání, podnikání, studium) přítomnost cizince na území delší než 3 měsíce, musí mít cizinec uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů. Trvá-li účel pobytu dobu přesahující rok, může cizinec požádat o povolení k dlouhodobému pobytu. Kategorie trvalého pobytu pro občany třetích států zůstala i po 1. 5. 2004 zachována, ke změně došlo pouze v případech, kdy cizinci žádají o povolení tohoto druhu pobytu za účelem společného soužití s občanem České republiky.

Ke konci roku 2005 žilo na území České republiky 278 312 cizinců s povoleným pobytem, z tohoto počtu mělo 110 598 cizinců povolen trvalý pobyt a 167 714 cizinců pobývalo na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu (jedná se o přechodný pobyt na dlouhodobá víza, dlouhodobý pobyt a přechodný pobyt občanů Evropské unie). Občané Evropské unie tvořili necelou třetinu z celkového počtu povolených pobytů. Rozložení v obou kategoriích povoleného pobytu bylo u nich na rozdíl od cizinců ze třetích států poměrně vyrovnané.

V obou kategoriích pobytu měli největší zastoupení státní příslušníci Ukrajiny, Slovenské republiky a Vietnamu. Tato skutečnost se odráží i ve statistikách ekonomických aktivit cizinců na území České republiky.

Ze statistických přehledů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR vyplývá, že k 31. 12. 2005 bylo v České republice zaměstnáno 151 736 cizích státních příslušníků, z toho na základě platného povolení k zaměstnání cizinců 55 210 osob, dále 93 867 občanů EU/EHP a Švýcarska a 2 659 cizinců bez povinnosti pracovního povolení. Tradičně nejvyšší zastoupení na našem trhu práce měli občané Slovenské republiky, Ukrajiny a Polska.

Zvýšený počet registrovaných cizinců podnikatelů a živností cizinců oproti roku 2004 potvrzuje zájem cizích státních příslušníků v České republice podnikat. K 31. 12. 2005 evidovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR 67 246 podnikatelů cizinců (+2 027), registrováno bylo na cizince 83 841 živností (+3 014). Mezi podnikateli - cizinci bylo v České republice nejvíce občanů Vietnamu, Ukrajiny a Slovenské republiky.

V uplynulém období byla prováděna kontrolní činnost úřady práce a živnostenskými úřady za spoluúčasti služby cizinecké a pohraniční policie a dalších kontrolních orgánů zaměřená na nelegální zaměstnávání a kontrolu cizinců vedených v živnostenském rejstříku. Meziresortním orgánem pro potírání nelegálního zaměstnávání byly součinnostní kontroly hodnoceny pozitivně.⁶⁷ Z hodnocení Ministerstva průmyslu a obchodu ČR vyplývá, že kontroly zahraničních osob a jejich případné sankcionování za porušení právních předpisů má své opodstatnění a vede k postupnému zlepšení povědomí o povinnostech v rámci podnikání.

Usnesením vlády České republiky ze dne 6. dubna 2005 č. 400 *ke Zprávě o vyhodnocení informací zjištěných systémem včasného varování pro situace náhlého zvýšení počtu migrujících příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky do České republiky* bylo Ministerstvu vnitra ČR uloženo pokračovat v činnosti systému včasného varování pro situace náhlého zvýšení počtu

⁶⁷ V rámci boje proti nelegální migraci je nezbytné ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR projednat možnost rozšíření kontrolních oprávnění policie i na kontrolu nelegálního zaměstnávání a ve vazbě na to i oprávnění vstupovat do objektů zaměstnavatelů, neboť ten cizinec, který je neoprávněně zaměstnán je obvykle i osobou nelegálně pobývajícím na území.

migrantů ze Slovenské republiky do České republiky v zúžené podobě, a to v období od března do července 2005.

Ve sledovaném období březen - srpen došlo k nárůstu migrace příslušníků romských komunit ze Slovenské republiky směrem do České republiky, a také k určitým změnám ve formách této migrace. Značně vzrostl počet slovenských žadatelů o udělení azylu v České republice a objevil se, v předchozím období výrazně nezaznamenaný, vstup slovenských migrantů do českého sociálního systému v kombinaci s pracovními aktivitami na území České republiky.

Ministerstvo vnitra ČR bude i nadále sledovat vývoj migrace příslušníků romských komunit ze Slovenska směřující do azylových zařízení České republiky. Důležitým faktorem bude, jak se dlouhodobě v praxi projeví novela zákona o azylu⁶⁸, neboť vývoj v měsících říjen až prosinec nasvědčoval úspěšnosti opatření této novely zákona o azylu.⁶⁹

V roce 2005 pokračoval trend poklesu počtu žadatelů o azyl, který započal po vstupu České republiky do Evropské unie v důsledku aplikace dublinského systému.⁷⁰ Ve srovnání s rokem 2004 se počet žádostí o udělení azylu snížil o 26,3% a ke konci hodnoceného roku dosahoval cifry 4 021.

Mezi nejčteněji zastoupené státní příslušnosti žadatelů o azyl patřili v roce 2005 občané Ukrajiny, Slovenské republiky, Indie, Číny, Ruské federace a Běloruska.

Naprostá většina cizinců požádala v roce 2005 o azyl v přijímacích střediscích. Přestože většina těchto žádostí byla podána v přijímacím středisku Vyšní Lhoty, význam druhého přijímacího střediska na mezinárodním letišti Praha-Ruzyně z hlediska počtu podaných žádostí značně vzrostl (podáno 536 žádostí; podíl na celkovém počtu žádostí podaných v PřS 16,4%, meziroční nárůst o 343%).

V České republice byl v roce 2005 azyl udělen ve 251 případě. Největší počet azylů získali občané Ruské federace (69) a státní příslušníci Běloruska (47), Arménie (19), Kazachstánu (18), Afghánistánu (7), Uzbekistán (17), a Ukrajina (9).

Ze zprávy Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (*Asylum Levels and Trends in Industrialized Countries, 2004*) vyplývá, že stejně jako v České republice došlo k meziročnímu poklesu (-15 %) také v celkovém počtu žádostí o azyl podaných v Evropské unii.

	Počet žadatelů o azyl		Meziroční změna v %	Procentuální podíl na celkovém počtu žadatelů v Evropské unii	
	2004	2005		2004	2005
EU-15 (původní)	241 000	212 590	-11,8	86,1	89,4
EU-10 (nové)	38 860	25 250	-35,0	13,9	10,6
EU-25	279 860	237 840	-15,0	100,0	100,0

⁶⁸ Zákon č. 350/2005 Sb., který nabyl účinnosti dne 13. října 2005 - viz kapitola 1.2.2. *Zákon o azylu*

⁶⁹ V období od 1. ledna - 13. října 2005 bylo evidováno 652 žadatelů ze Slovenské republiky; v období od 14. října do 31. prosince 2005 požádalo v České republice o udělení azylu celkem 59 státních příslušníků Slovenské republiky, přičemž polovina z nich podala svou žádost v období do 20. října 2005. Azylové řízení s těmito žadateli o udělení azylu je ukončeno podle ustanovení § 25 písm. i) - žádost nepřípustná - zákona o azylu. V naprosté většině případů je azylové řízení ukončeno do druhého dne po podání žádosti a následuje okamžitý odchod žadatelů z azylového zařízení bez podání žaloby.

⁷⁰ Aplikace již zmíněného Nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanovují kritéria a mechanismy pro určení členského státu odpovědného za přezkoumání žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v jednom z členských států.

I přes pokles v počtu žadatelů o azyl v roce 2005 se podíl České republiky na celkovém počtu žádostí o azyl podaných v zemích Evropské unie oproti roku 2004 nezměnil a představuje 1,8%. Česká republika tak v počtu podaných žádostí v zemích EU obsadila v roce 2005 třináctou pozici.

Od roku 1990 - 2005 celkem požádalo v České republice o azyl 81 351 cizinců. Z tohoto počtu byl azyl udělen ve 2 817 případech.

III. Nelegální migrace

III.1. TRASY NELEGÁLNÍ MIGRACE V EVROPSKÉM KONTEXTU

Země Evropské unie jsou dlouhodobě jedním z hlavních cílových regionů migrantů z různých částí světa. Migranti však při vstupu do členských států EU nevyužívají pouze legálního postupu, ale ve velké míře přicházejí nelegálně. Závažnost nelegální migrace plyne nejen z jejího rozsahu, ale také z jejích vazeb na organizovaný zločin a s ním spojená bezpečnostní rizika včetně terorismu.

Vzhledem k povaze nelegální migrace je velmi obtížné určit přesný počet nelegálních migrantů na území Evropské unie, nicméně odhady se pohybují kolem hodnoty 3 až 6 milionů osob. V průběhu roku 2005, podobně jako v letech předchozích, vstoupilo na území EU přibližně 500 000 nelegálních migrantů, přičemž cílovými zeměmi jsou především vyspělé členské země EU.

Hlavní proudy nelegálního přistěhovalectví do zemí Evropské unie se dlouhodobě výrazně nemění, dochází však k modifikacím tras a metod nelegální migrace v závislosti na opatřeních přijatých v rámci Evropské unie. Vzhledem k tomu, že nelegální migrace je velmi dobře organizována a ve velké míře jsou do ní zapojeny převaděčské sítě, dokáže se těmto opatřením do určité míry přizpůsobit.

Za hlavní zdrojový region nelegální migrace je v současné době považován africký kontinent. Vzhledem k rychlému populačnímu růstu, který není reflektován odpovídajícím ekonomickým rozvojem, se do budoucna předpokládá, že migrační tlak z této oblasti bude nadále sílit. K tomu přispívá rovněž nestabilní politická a bezpečnostní situace v mnoha afrických zemích. K velkému nárůstu počtu imigrantů dochází zejména z regionů subsaharské Afriky (Mali, Guinea, Pobřeží Slonoviny, Ghana, Súdán, Libérie, Nigérie, Kamerun, Senegal a Guinea Bissau). Trasa nelegálních migrantů z této oblasti vede zejména přes Alžírsko do Maroka a španělských enkláv (Ceuta a Melilla) a odtud dále do Španělska. Ve velké míře je také využívána trasa přes Libyi do Itálie. Dlouhodobě jsou důležitým zdrojem nelegální migrace africké země Maghrebu, přičemž cílem této migrační vlny je kromě již zmíněných Itálie a Španělska tradičně také Francie.

Migrační trasy přes území Turecka

Migrace z asijského kontinentu směřuje do Evropy ve dvou hlavních proudech. Jižní trasu, na které je hlavním sběrným bodem před vstupem do zemí Evropské unie Turecko, využívají zejména migranti ze zemí Blízkého a Středního východu (Irák, Pákistán, Indie, Afghánistán, Bangladéš, Írán). Hlavními vstupními zeměmi do prostoru EU jsou Itálie a Řecko. Druhý migrační proud směřuje k východním hranicím EU, kde hlavními vstupními zeměmi do EU jsou nové členské země EU (Polsko, Slovensko a z hlediska tranzitu i Česká republika). Hlavní tranzitní body na této trase představují Moskva a Kyjev, přičemž vstup přes východní hranice EU využívají především občané Číny a zemí bývalého Sovětského svazu (zejména z oblasti Kavkazu).

Nelegální migrace ze zemí Jižní Ameriky není v současné době tak početně významná jako migrace z výše zmíněných regionů a má zásadní dopad pouze na několik členských států EU (Velká Británie, Španělsko, Francie, Portugalsko a Itálie), a to především z důvodů historických vazeb. Jedná se o ekonomicky motivovanou migraci, jejímiž hlavními zdrojovými regiony jsou Brazílie, Bolívie, Ekvádor, Venezuela a Kolumbie.

III.2. NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČESKÉ REPUBLICE

Česká republika není výjimkou a stejně jako další země Evropské unie každoročně čelí přílivu migrantů z různých koutů světa. Značná část z nich se na území dostává pomocí vysoce organizovaného systému převaděčských skupin jako součást výnosného nelegálního obchodu.

Způsob nelegálního převodu osob přes území České republiky, stejně jako vstup na území, či odchod z území doznal v roce 2005 změn, a to ve způsobu přepravy migrantů a jejich vstupu na naše území. Vyhodnocením získaných informací bylo zjištěno, že některé zločinecké organizace změnily místa a lokality využívané k převodu cizinců přes státní hranice. V souvislosti s tímto došlo i ke změnám využívaných převaděčských tras, které se neustále obměňují. Je nutno zdůraznit, že v převaděčských organizacích působících na území České republiky jsou v mnoha případech hlavními řídicími články cizinci s povoleným dlouhodobým či trvalým pobytem. Z uvedeného je zřejmé, že rizikem nelegální migrace není jen zjevně nezákonný zisk organizátorů, nelidské podmínky transportovaných, ale i ekonomické a sociální dopady této činnosti na celou společnost „hostitelského“ státu.

Rovněž je třeba zdůraznit, že nelegální migrace prolíná do různých oblastí společnosti včetně oblasti kriminality a organizovaného zločinu, souvisí s přeshraniční trestnou činností, organizovanou převaděčskou kriminalitou a obchodem s lidmi a může být napojena i na mezinárodní terorismus. Na neregulérní cestovní doklady se pod falešnou identitou mohou v České republice skrývat osoby napojené na mezinárodní zločin či terorismus.

Početně významnou kategorií nelegálních migrantů tvoří cizinci, kteří vstoupili na území České republiky legálně na základě uděleného vstupního víza, pokud v relaci se státem, jehož jsou občany, není vízová povinnost zrušena. Bez ohledu na účel jejich vstupu dochází často k následnému překročení doby oprávněného pobytu.

Zlehčování problému nelegální migrace a akceptování v ní pouze již zmíněné těžké podmínky transportovaných osob nebo jejich přínos při obsazování neatraktivních oborů na trhu práce hostitelské země, by vyjadřovalo nepochopení řady závažných souvislostí a svědčilo by jen o povrchní znalosti dané problematiky. Uvedené odráží i skutečnost, že mnozí cizinci žádají o azyl v okamžiku, kdy je jejich nelegální pobyt na území České republiky odhalen a nikoliv již při vstupu na území.

Eliminace nelegální migrace je vládou České republiky řazena mezi její nejzávažnější strategické zájmy a boj proti nelegální migraci je pokládán za jednu z priorit bezpečnostní politiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti státu. Svým postojem rovněž naplňuje jednu

z priorit Haagského programu, kterou je řízená migrace obsahující mimo jiné i posilování boje proti nelegální migraci, převaděčství a obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi.

Pod pojmem nelegální migrace v České republice se rozumí:

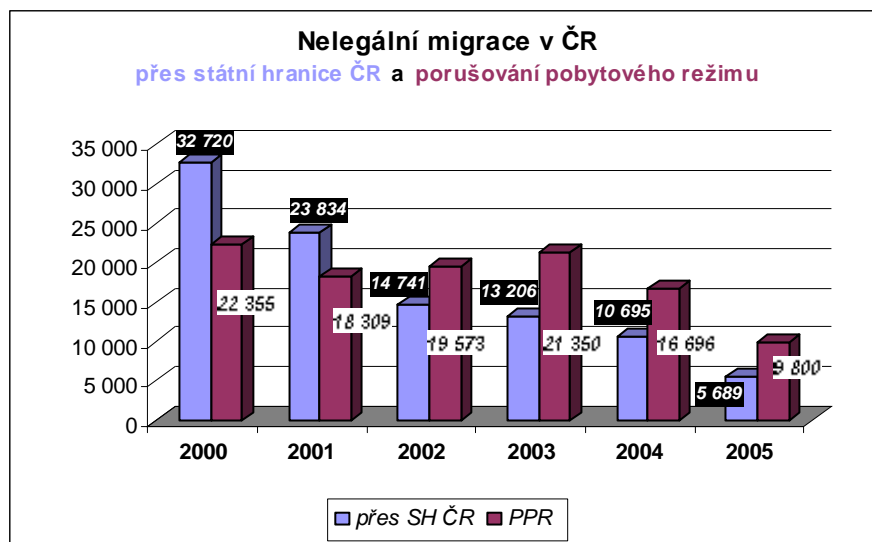
- zjištěné případy **nelegálního vstupu** osob⁷¹ přes státní hranice na území státu z různých důvodů a **nedovoleného způsobu opuštění** státu;
- zjištěné případy **nelegálního pobytu cizinců** ve vnitrozemí, tj. porušení zákonem předepsané podmínky pro pobyt cizince.

Nelegální migrace v ČR

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nelegální migrace										
přes státní hranice ČR (dále jen SH ČR)	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695	5 689
meziroční změna období	4 533	5 634	15 333	-12 347	395	-8 886	-9 093	-1 535	-2 511	-5 006
v %	23,6	23,8	52,3	-27,6	1,2	-27,2	-38,2	-10,4	-19,0	-46,8
porušování pobytového režimu (dále jen PPR)	Nesledováno			*11 970	22 355	18 309	19 573	21 350	16 696	9 800
meziroční změna období					*	-4 046	1 264	1 777	-4 654	-6 896
v %					*	-18,1	6,9	9,1	-21,8	-41,3

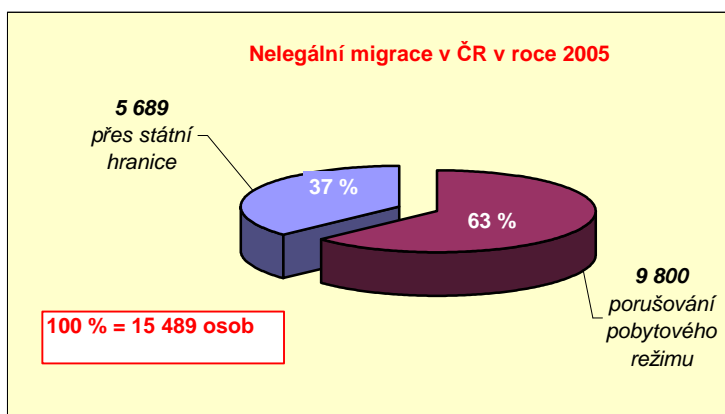
Vysvětlivky: * období červen-prosinec

Situaci v nelegální migraci na území ČR v roce 2005 charakterizovalo jednak snižování počtu osob, jež byly zjištěny při nelegální migraci na území ČR, jednak častější záchyt osob, které při nelegální migraci použily cestovní doklady padělané, pozměněné či jinak upravené nebo cizích osob (dále jen neregulérní cestovní doklady). Tyto tendence pokračovaly již od druhé poloviny roku 2004 a přímo souvisí se začleněním ČR do Evropské unie.

Snížení počtu zjištěných osob se projevilo v obou kategoriích nelegální migrace. Podle hlášení základních útvarů SCPP (případně dalších služeb Policie ČR) bylo při nelegální migraci na území ČR **odhaleno celkem 15 489 osob** (-11 902 osob, tj. -43,5 %).

⁷¹ Pod pojmem osoby rozumíme cizince i občany ČR.

Z uvedeného počtu bylo 5 689 osob zjištěno při nelegální migraci přes státní hranice ČR (-5 006 osob, tj. -46,8 %) a 9 800 osob při nelegální migraci-porušování pobytového režimu (-6 896 osob, tj. -41,3 %).

Pokud jde o nelegální migraci přes státní hranice, byly vyšší počty zaznamenávány v první třetině roku (s výjimkou února, kdy situaci na státních hranicích ovlivnila sněhová kalamita) a pak v letních měsících, kdy tuto situaci nejvíce ovlivnili turisté z České republiky a dalších zemí Evropské unie, kteří narušovali režim na státních hranicích v místech, které nejsou určeny pro jejich překračování.

Vyšší měsíční počty než v nelegální migraci přes státní hranice zaznamenala druhá kategorie, **tedy porušování pobytového režimu**. Nejvyšší počet osob byl zjištěn v srpnu. Zjištěné počty v této kategorii jsou více než na vnějších podmínkách závislé na provádění kontrolních a bezpečnostních akcí, ovšem také na skutečnosti, že Policie ČR má legislativně omezené možnosti, kde pobytové kontroly provádět (omezení v případě kontrol bytů, firem, staveb apod.).

Nelegální migrace v ČR – rok 2005

Měsíc 2005	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Celkem
Nelegální migrace v ČR (zjištěno osob)													
Celkem	1 386	1 184	1 372	1 459	1 166	1 237	1 447	1 548	1 205	1 204	1 109	1 172	15 489
z toho přes SH ČR	583	396	584	503	471	373	562	536	462	454	376	389	5 689
PPR	803	788	788	956	695	864	885	1 012	743	750	733	783	9 800

Do statistik nelegální migrace přes státní hranice jsou podle národní metodiky zahrnovány všechny osoby, které byly zjištěny při nelegálním překročení státních hranic ČR, případně se o to prokazatelně pokusily. Nejvýraznější procentuální rozdíl oproti roku 2004 byl vykázan u osob, jež byly odhaleny při nelegální migraci přes státní hranice ve směru z České republiky při legálním pobytu na území ČR. Tuto skutečnost ovlivnilo především nižší zastoupení osob, které se o nelegální překročení státních hranic ČR pokoušely v době řízení o azylu (především občané Ruska – osoby z Čečenska, ale také např. občané Gruzie). To mělo vliv také na situaci u Obř S CPP České Budějovice a na hranicích s Rakouskem, kam tyto osoby nejčastěji směřovaly.

V kategorii nelegální migrace-porušování pobytového režimu jsou vykazovány jak osoby, u nichž byl neoprávněný pobyt zjištěn ve vnitrozemí ČR, tak osoby, u kterých byla tato skutečnost zjištěna na hraničních přechodech při jejich výjezdu z ČR.

Ani tuto část nelegální migrace nelze podceňovat s tím, že osoby byly zjištěny v době, kdy území ČR již opouštěly. Při hraničních kontrolách se nelegální migrace daří odhalovat mimo jiné i u cizinců, kteří unikli pobytovým kontrolám tím, že se v době pobytu v ČR zdržovali v soukromých bytech nebo v podnicích či firmách, kde neměly útvary SCPP zaměstnavatelem umožněno provedení samostatné kontroly. Cizinci jsou pak zpravidla sankcionováni pokutou a správním vyhoštěním je jim zakázán na několik let vstup do České republiky.

Rozložení obou kategorií nelegální migrace na teritoriu jednotlivých ObŘ SCPP a podle státních hranic ČR záleží na specifiku daných regionů. Tak například teritorium ObŘ SCPP Praha nabízí vzhledem ke své geografické poloze a největšímu městu České republiky podmínky spíše pro nelegální migraci-porušování pobytového režimu. Naproti tomu u ObŘ SCPP Ústí nad Labem a ObŘ SCPP České Budějovice se projevil současný tok nelegální migrace přes státní hranice, tedy směr z ČR do Rakouska a SRN.

Situaci na hranicích s Polskou republikou zase vyjadřuje počet osob zjištěných při nelegální migraci na území ObŘ SCPP Ostrava a ObŘ SCPP Hradec Králové, a to ať jde o nelegální migraci přes státní hranice, tak v případě osob, u nichž byl neoprávněný pobyt v ČR zjištěn při kontrole na hraničních přechodech. Nejčastěji se totiž jednalo o státní příslušnosti, které pro cestu do ČR (a z ČR) volí především hraniční přechody s Polskem.

Státní hranice s Polskem tak byly z celkového pohledu nelegální migrací dotčeny nejvíce. Projevila se tu jak nelegální migrace přes státní hranice, tak nelegální migrace-porušování pobytového režimu, odhalené při vycestovávání osob na hraničních přechodech.

Nelegální migrace v ČR – rok 2005

Veřejná migrace v ČR – rok 2005

Období 1.1.-31.12.									
ObŘ SCPP	Celkem zjištěno osob	Z toho neleg. migrace		Celkem zjištěno osob	z toho neleg. migrace		Celkem zjištěno osob	z toho neleg. migrace	
		PPR	přes SH ČR		PPR	přes SH ČR		PPR	přes SH ČR
		údaje vyjádřeny v %							
Celkem	15 489	9 800	5 689	100,0	100,0	100,0	100,0	63,3	36,7
z toho ObŘ SCPP									
Brno	950	466	484	6,1	4,8	8,5	100,0	49,1	50,9
České Budějovice	1 489	202	1 287	9,6	2,1	22,6	100,0	13,6	86,4
Hradec Králové	2 012	1 054	958	13,0	10,8	16,8	100,0	52,4	47,6
Ostrava	2 948	2 255	693	19,0	23,0	12,2	100,0	76,5	23,5
Plzeň	1 149	656	493	7,4	6,7	8,7	100,0	57,1	42,9
Ústí nad Labem	2 044	899	1 145	13,2	9,2	20,1	100,0	44,0	56,0
Praha	4 897	4 268	629	31,6	43,6	11,1	100,0	87,2	12,8
z toho SH ČR									
vzdušná – letiště	799	169	630	5,2	1,7	11,1	100,0	21,2	78,8
s Polskem	3 771	1 806	1 965	24,3	18,4	34,5	100,0	47,9	52,1
s Rakouskem	1 629	11	1 618	10,5	0,1	28,4	100,0	0,7	99,3
se Slovenskem	286	43	243	1,8	0,4	4,3	100,0	15,0	85,0
se SRN	1 349	116	1 233	8,7	1,2	21,7	100,0	8,6	91,4
neurčena-vnitrozemí	7 655	7 655	0	49,4	78,1	0,00	100,0	100,0	0,00

V případě, že osobu při nelegální migraci přes státní hranice odhalí orgán sousedního (či jiného) státu, je zpravidla neprodleně vrácena zpět do ČR v rámci readmisních dohod. Výjimkou jsou situace, kdy cizinec po nelegálním vstupu na území sousedního státu požádal o azyl. Ale i v takových případech bývají tyto osoby následně předány do ČR v rámci provádění dublinského systému, pokud je zjištěno, že ČR byla první zemí Evropské unie, na jejímž území měl cizinec možnost o azyl požádat, nebo pokud již je žadatelem o azyl v České republice.

V rámci České republiky pak platí, že pokud cizince odhalí při nelegální migraci (v tomto případě jde zejména o nelegální migraci-porušování pobytového režimu), policisté jiných složek PČR nebo pokud osobu zjistí jiné útvary (celní služba, městská policie, různé bezpečnostní agentury), je tato zpravidla předána na příslušný útvar SCPP, který pak podniká potřebné kroky v souvislosti se zajištěním osoby, ověřováním její totožnosti, správním vyhoštěním, žádostí o azyl atd. Stejně tak je tomu s osob, které se na útvary SCPP nebo jiných složek PČR dostavily samy. V tomto případě jsou si některé osoby již na počátku vědomy, že se na území ČR zdržují

neoprávněně, u jiných je tato skutečnost zjištěna poté, co přijdou na útvary PČR původně s jiným záměrem (prodloužení pobytu, ztráta dokladů atd.). Některé z těchto osob řeší svou situaci žádostí o azyl v ČR, jiným je udělen výjezdní příkaz se stanovením datumu odjezdu, včetně blokové pokuty nebo rozhodnutím o správním vyhoštění.

Z hlediska státních příslušností byli v roce 2005 celkově nejpočetnější skupinou osob občané Ukrajiny (7 450 osob, tj. 48,1 % z celkového počtu 15 489 osob), a to především díky počtu osob, které byly v jejich případě zjištěny v ČR při neoprávněném pobytu.

V jednotlivých kategoriích se rozložení státních příslušností poměrně výrazně liší. Záleží to zejména na postavení ČR vůči těmto zemím.

Pro občany některých států je Česká republika výhradně, nebo alespoň v převážné míře, zemí tranzitní, u jiných státních příslušností převažují osoby, které se v ČR usazují, a to z ekonomických důvodů, a začleňují se do již existujících komunit svých krajanů, kteří v ČR pobývají legálně. Pokud setrvávají na území České republiky nad rámec povoleného pobytu, bez cestovních dokladů, bez pracovního povolení a možnosti obživy, jejich pobyt často doprovází neoprávněný výkon výdělečné činnosti i páchání trestné činnosti.

Mezi osobami, které byly v roce 2005 zjištěny při nelegální migraci přes státní hranice, tvořili poměrně značnou část občané členských států Evropské unie, kteří se v kategorii porušování pobytového režimu vyskytují v podstatně nižších počtech. Jde zejména o případy, kdy jim bylo v minulosti vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, které nerespektovali, nebo v případě, že se v České republice zdržují bez platných dokladů.

Pomineme-li občany Evropské unie, pak v kategorii nelegální migrace přes státní hranice byli v roce 2005 nejpočetnější státní příslušností občané Ruské federace, Ukrajiny a Číny, v kategorii nelegální migrace-porušování pobytového režimu šlo zdaleka nejčastěji o občany Ukrajiny, následovali občané Vietnamu a Číny. U občanů Číny, částečně i Vietnamu a Mongolska však dochází k jakémusi prolínání obou kategorií nelegální migrace, kdy u osob, které jsou zjištěny při neoprávněném pobytu v České republice, bývá často šetřením zjištěno, že již do ČR nedovoleným způsobem přicestovaly.

Více údajů k nejčastěji zjišťovaným státní příslušnostem v jednotlivých kategoriích je součástí příslušných kapitol na dalších stránkách tohoto materiálu.

Nelegální migrace v ČR – rok 2005 – TOP 10

Období 1.1. - 31.12.					
Nelegální migrace v ČR					
PPR	zjištěno osob	tj.%	Přes SH	zjištěno osob	tj.%
Celkem	9 800	100,0	Celkem	5 689	100,0
			Z toho občané ČR	944	16,6
			cizinci	4 745	83,4
z toho 10 nejčetnějších státních příslušností (TOP 10)			z toho 10 nejčetnějších státních příslušností (TOP 10)		
Ukrajina	6 838	69,8	Rusko	661	11,6
Vietnam	598	6,1	Ukrajina	612	10,8
Čína	311	3,2	Polsko	468	8,2
Bělorusko	298	3,0	SRN	332	5,8
Rusko	286	2,9	Čína	261	4,6
Moldavsko	167	1,7	Indie	235	4,1
Slovensko	166	1,7	Moldavsko	230	4,0
Rumunsko	160	1,6	Bulharsko	216	3,8
Mongolsko	85	0,9	nezjištěno	209	3,7
SRN	66	0,7	Mongolsko	188	3,3

Vysvětlivky: **tučné písmo** – občan nesusledního státu, obyčejné písmo – občan ČR a sousedního státu

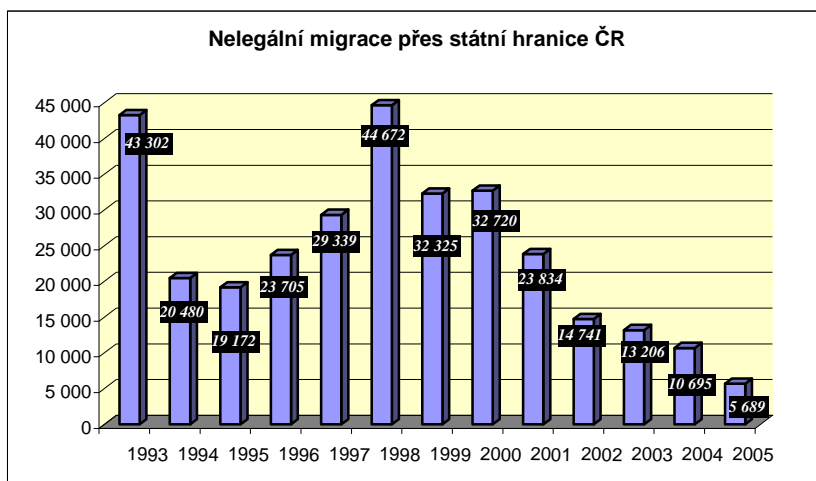
III.3. NELEGÁLNÍ MIGRACE PŘES STÁTNÍ HRANICE ČR

Nelegální migrací přes státní hranice se rozumí případy, ve kterých osoby (cizinci⁷² i čeští občané) nedovoleným způsobem překročí státní hranice České republiky z různých důvodů. Jsou zde zahrnuty zjištěné případy neoprávněných vstupů cizinců na území České republiky i případy, kdy cizinci území nedovoleným způsobem opouštějí nebo se o neoprávněný přechod státních hranic prokazatelně pokoušejí. Dále jsou zde zahrnuty případy použití neregulérních cestovních dokladů, případy kdy se cizinec pokusí vstoupit na území ČR, ačkoli mu nemůže být umožněn vstup na území, protože trvá trest vyhoštění uložený soudem nebo trvá pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění. V kapitole jsou popisovány případy, které jsou zjišťovány orgány ČR nebo sousedních států.

Nelegální migrace přes státní hranice ČR - vývoj

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nelegální migrace přes státní hranice ČR										
Celkem zjištěno osob	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695	5 689
meziroční změna situace										
v absolutních číslech	4 533	5 634	15 333	-12 347	395	-8 886	-9 093	-1 535	-2 511	-5 006
v %	23,6	23,8	52,3	-27,6	1,2	-27,2	-38,2	-10,4	-19,0	-46,8

Vývoj v nelegální migraci přes státní hranice má klesající tendenci v zásadě od roku 1999, kdy došlo zejména ke zklidnění situace v zemích bývalé SFRJ. Další zlom byl zaznamenán v roce 2002, zejména díky snížení výskytu občanů Rumunska při nelegální migraci přes státní hranice České republiky po zrušení vízové povinnosti pro tyto státní příslušníky ze strany Evropské unie. Výrazný pokles pak byl vykázán v roce 2005.

Nelegální migrace přes státní hranice ČR v roce 2005 lze v zásadě rozdělit do několika etap. Do první etapy patří zejména období od ledna do dubna, částečně ještě květen. V uvedeném období byly zaznamenávány jedny z nejvyšších měsíčních počtů cizinců, zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ČR, docházelo k častějším záchytům občanů Ruska, Moldavska, Ukrajiny a Číny.

V letních měsících pak došlo k výraznému zvýšení podílu občanů ČR a jiných zemí Evropské unie mezi osobami zjištěnými při nedodržování hraničního režimu v souvislosti s jejich prázdninovými aktivitami v příhraničních oblastech. Tento stav trval až do září, odkdy podíl těchto osob začal klesat a současně došlo ke zvýšení nelegální migrace ze strany občanů Indie, nejprve jen na vstupu do ČR, v prosinci i ve směru z České republiky. V závěru roku byly zaznamenány vyšší počty také u občanů Mongolska, Ruské federace a Vietnamu.

⁷² Z bezpečnostního hlediska je závažným rizikem především nelegální migrace přes státní hranice **cizích** státních příslušníků.

Nelegální migrace přes státní hranice ČR - rok 2005

Měsíc 2005	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	celkem
Nelegální migrace přes státní hranice ČR													
Celkem zjištěno osob	583	396	584	503	471	373	562	536	462	454	376	389	5 689
z toho													
Cizinci	528	334	490	414	407	298	418	362	383	395	349	367	4 745

Určitým spojovacím prvkem těchto etap je používání neregulérních cestovních dokladů, které se v relativně vyrovnaných počtech týkalo všech měsíců roku, a velice nízké počty cizinců, kteří byli zjištěni při nelegálním vstupu ze Slovenska do České republiky.

V důsledku aplikace dublinského systému od května roku 2004 se značně snížil počet cizinců, kteří na hraničních přechodech České republiky účelově žádali o azyl a následně azylové řízení zneužívali k nelegální migraci ve směru z ČR. Toto opatření se týkalo především občanů Ruska z oblasti Čečenska, kteří tento způsob nelegální migrace aplikovali v roce 2003 a v prvních měsících roku 2004 přímo v masovém měřítku.

Z hlediska postupu osob přes státní hranice České republiky nadále převládá počet osob, jež byly zjištěny ve směru z ČR. Souvisí to s tím, že některé z těchto osob vstupují do ČR legálně, opouštějí ji však nedovoleným způsobem.

Po vstupu ČR do Evropské unie svoji roli sehrálo také zrušení celních kontrol na hraničních přechodech a nárůst kamionové přepravy přes území ČR. V této souvislosti je třeba počítat se změnami v nelegální migraci přes státní hranice, především v její organizované formě.

V případě odhalování nelegální migrace přes státní hranice je tedy zapotřebí maximálního úsilí a odborné způsobilosti policistů, neboť zjednodušený způsob odbavování a již zmíněné zrušení celních kontrol na hraničních přechodech ztěžuje odhalování osob, které jsou přes státní hranice České republiky převáženy v úkrytech dopravních prostředků nebo cestují ve vozidlech s registrační značkou členského státu Evropské unie, případně na cestovní doklady členských zemí, které jsou padělané nebo pozměněné.⁷³

Na základě výše popsaných skutečností lze konstatovat, že skutečný objem osob, nelegálně přepravených přes státní hranice ČR, bude podstatně větší, než se podaří zjistit.

V boji s nelegální migrací je nezbytná spolupráce SCPP s ostatními složkami Policie ČR, zejména s ÚOOZ SKPV PČR, a také s policejními složkami sousedních států.

III.3.1. Počty osob a jejich státní příslušnost

V roce 2005 bylo v souvislosti s ochranou státních hranic ČR zjištěno **5 689 osob**, jež nelegálně překročily státní hranice ČR nebo se o to prokazatelně pokusily (-5 006 osob, tj. -46,8 %). Z uvedeného počtu se jednalo o **944 občanů ČR** (-318 osob, tj. -25,2 %) a **4 745 cizinců** (-4 688 osob, tj. -49,7 %).

Stejně jako mají svá specifika jednotlivé úseky státních hranic a teritoria ČR, je i každá státní příslušnost z pohledu nelegální migrace určitým způsobem charakteristická a odlišná od ostatních.

⁷³ Osoby, jež překračují nedovoleně státní hranice ČR, a především osoby, které jim v tom napomáhají, zneužívají tzv. selektivního odbavování na hraničních přechodech. Při tomto způsobu kontroly se odbavující policisté zaměřují důsledněji na cizince ze třetích států. Například při používání neregulérních cestovních dokladů se ovšem osoby ze třetích států často pohybují ve vozidlech s registračními značkami členských států Evropské unie a mohou tedy odhalení snáze uniknout. Podobně je tomu i u osob přepravovaných přes hraniční přechody v nákladních či užitkových vozidlech, případně v zavazadlových prostorech osobních automobilů, které se stalo častějším po 1. 5. 2004.

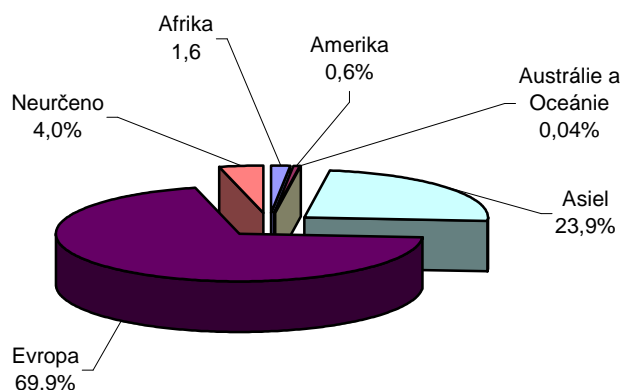
Složení nelegálních migrantů se v průběhu celého období od vzniku samostatné České republiky i během jednotlivých let mění zejména v návaznosti na situaci v zemích původu, na změny legislativních podmínek v tranzitních i cílových zemích, odráží také opatření přijímaná jednotlivými státy v ochraně svých hranic.

Od roku 1993 mají největší zastoupení mezi osobami zjištěnými v souvislosti s nedovoleným překračováním státních hranic ČR občané evropských zemí, zastoupení ostatních kontinentů se v průběhu let měnilo. Celkově druhou největší skupinu nelegálních migrantů podle světadílů tvořily na státních hranicích osoby z Asie.

Podobně tomu bylo i v roce 2005. Z celkového počtu osob, zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ČR, jich většina pocházela z evropských zemí (3 976 osob, tj. 69,9 %) a z Asie (1 362 osob, tj. 23,9 %). U obou světadílů byl vykázán meziroční pokles.

Počet osob, které pocházely z evropských zemí, se meziročně snížil o 3 850 osob (-49,2 %), na čemž se projevil především vývoj u občanů Ruska. Podobný pokles byl vykázán u osob z asijských států (-1 199 osob, tj. -46,8 %), a to zejména díky nižšímu podílu občanů Číny.

Nárůst byl zaznamenán u osob migrujících z Afriky, a to 11,1% (v absolutních číslech se jedná o 9 osob).

Nelegální migrace přes státní hranice ČR cizích státních příslušníků **dle kategorizace** na občany Evropské unie a občany třetích států⁷⁴ byla v hodnoceném roce následující.

Z celkového počtu 4 745 cizinců činil podíl občanů třetích států na celkové migraci cizinců přes státní hranice ČR 79,7 %. Jejich podíl je výrazně nižší než ve stejném období roku 2004 (šlo o 86,7 %).

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - porovnání shodného období roku 2004/2005 - cizinci

Období Roku	1.1.–31.12. 2004	tj.%	1.1.–31.12. 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky						
Nelegální migrace přes státní hranice ČR						
Celkem zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho cizinců	9 433	88,2	4 745	83,4	-49,7	-4 688
z toho cizinci- občané třetích států	8 187	76,5	3 783	66,5	-53,8	-4 404

Při vstupu do České republiky a pobytu na jejím území neplatí pro všechny cizince třetích států shodné podmínky, neboť na občany některých států se vztahuje vízový režim. Mezi cizinci (4 745), kteří v průběhu 2005 překročili nedovoleným způsobem státní hranice ČR nebo se o to prokazatelně pokusili bylo 3 414 osob (-4 141 osob, tj. -54,8%) podléhajících vízové povinnosti. Meziroční pokles byl rovněž zaznamenán u cizinců, na které se nevztahuje pro vstup a pobyt

⁷⁴ viz kapitola II.1. DRUHÝ POBYTU

na území České republiky vízová povinnost. V souvislosti s nedovoleným překračováním státních hranic bylo zjištěno 1 331 osob (-547 osob, tj. -29,1 %).

Nelegální migrace přes SH ČR - rozlišení cizinců s vízovou a bez vízové povinnosti pro vstup a pobyt v ČR - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12. 2004		1.1.–31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období	
		tj. %		tj. %	V [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho CIZINCŮ	9 433	88,2	4 745	83,4	-49,7	-4 688
CIZINCI celkem	9 433	100,0	4 745	100,0		
z toho cizinci BEZ VÍZOVÉ POVINNOSTI	1 878	19,9	1 331	28,1	-29,1	-547
cizinci PODLÉHAJÍCÍ VÍZOVÉ POVINNOSTI	7 555	80,1	3 414	71,9	-54,8	-4 141
z toho cizinců na vstupu do ČR	1 957	100,0	1 550	100,0	-20,8	-407
BEZ VÍZOVÉ POVINNOSTI	819	41,8	695	44,8	-15,1	-124
PODLÉHAJÍCÍ VÍZOVÉ POVINNOSTI	1 138	58,2	855	55,2	-24,9	-283
z toho cizinců na výstupu z ČR	7 476	100,0	3 195	100,0	-57,3	-4 281
BEZ VÍZOVÉ POVINNOSTI	1 059	14,2	636	19,9	-39,9	-423
PODLÉHAJÍCÍ VÍZOVÉ POVINNOSTI	6 417	85,8	2 559	80,1	-60,1	-3 858

Poznámka: cizinci jsou ve statistice řazeni mezi cizince s vízovou povinností od datumu zavedení vízové povinnosti pro daný stát

Výraznější pokles byl ve srovnání s rokem 2004 zaznamenán u osob z kategorie tzv. vízových cizinců. To souvisí s tím, že v několika posledních letech se nelegální migrace přes státní hranice týká především cizinců s vízovou povinností pro vstup a pobyt, jako jsou občané Ruské federace, Číny, Ukrajiny, Moldavska, Mongolska atd.

Nelegální migrace osob ze států vůči kterým uplatňuje Česká republika vízovou povinnost bývá na státních hranicích zjišťována jak při nedovoleném vstupu, tak ve směru z ČR do dalších států.

Občané ze zemí, na něž se vízová povinnost nevztahuje jsou zjišťováni při nelegální migraci především ve směru z ČR. Na směru do ČR se jednalo například o osoby, které měly z minulosti zakázán vstup do ČR rozhodnutím o správním vyhoštění, nebo nesplňovaly jiné podmínky vstupu.

Ze státních příslušností se kromě občanů sousedních zemí jednalo zejména o státní příslušníky Bulharska a Rumunska. V jejich případě šlo většinou o osoby, které byly zjišťovány při hranicích s Polskem, přičemž u nich vzniklo podezření, že se snaží o nelegální vstup z České republiky do Polska. V podstatně nižších počtech byli tito cizinci zjišťováni ve směru z ČR do SRN či do Rakouska nebo při nelegálním vstupu ze Slovenské republiky.

Nejpočetnějšími skupinami cizinců v roce 2005, které základní útvary SCPP registrovaly při nelegální migraci přes státní hranice ČR, byli celkově občané Ruské federace, Ukrajiny a Číny. U všech těchto státních příslušností byl zaznamenán meziroční pokles.

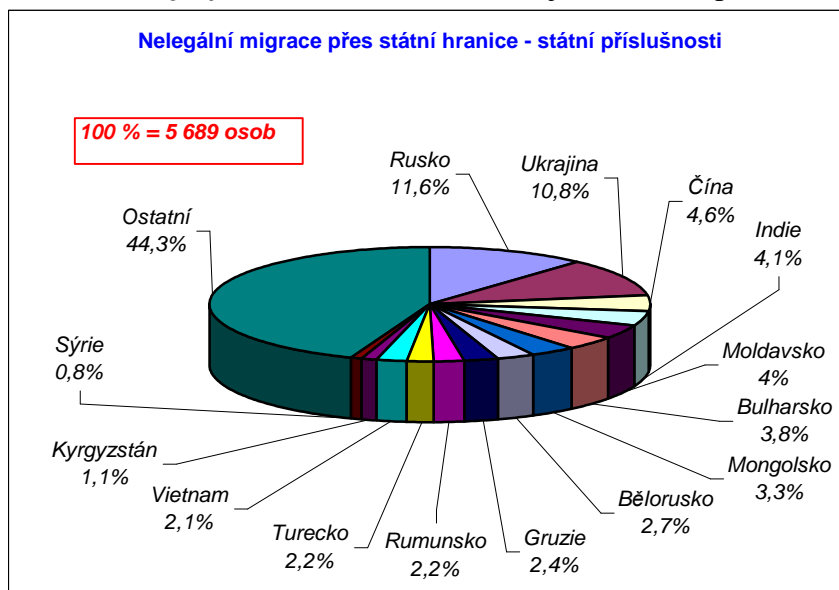
Aplikace dublinského systému se pozitivně odrazila na nelegální migraci přes státní hranice České republiky u občanů **Ruské federace**, neboť právě u této státní příslušnosti bylo vedeno nejčastěji tzv. Dublinské řízení⁷⁵ a bylo zjištěno, že jsou nebo byli žadateli o azyl v Polské republice.

V souvislosti s ochranou státních hranic bylo v hodnoceném období zjištěno 661 občanů Ruské federace, tj. 11,6 % z celkového počtu zjištěných osob. Jejich meziroční pokles činil -82,3% (v absolutních číslech se jedná o -3 064 osob).

⁷⁵ viz kapitola II.6.4. Oddělení Dublinského střediska

Směr nelegální migrace těchto státních příslušníků přes území ČR se však nezměnil, neboť nejvíce osob bylo zjištěno ve směru z České republiky do Rakouska, jako v letech předcházejících.

Kromě nižších počtů se u občanů **Ukrajiny** (612 osob, -266 osob, tj. -30,3 %) oproti roku 2004 situace příliš nezměnila. Z velké části šlo především o osoby, které používaly k tranzitu přes území ČR neregulérní cestovní doklady, především polské a litevské. Některé z nich již na neregulérní cestovní doklad do České republiky vstoupily, jiné přicestovaly legálně, s využitím vlastních dokladů a platných víz. Občané Ukrajiny byli v roce 2005 zjišťováni především ve směru z České republiky do SRN, Rakouska a při odletu přes letiště; ve směru do ČR pak většinou při nelegálním vstupu z Polska.

Státních příslušníků **Číny** bylo v roce 2005 zjištěno zhruba čtyřikrát méně než v roce 2004 (261 osob, -748 osob, tj. -74,1 %). Většina jich byla zjištěna ve směru z ČR do SRN (cca 65,5 %). Ve druhé polovině roku byli častěji hlášeni při nelegální migraci na vzdušné hranici, a to s využitím neregulérních cestovních dokladů.

Občané Číny takřka vždy využívají služeb převaděčských organizací, jsou přepravováni v úkrytech v dopravních prostředcích, používají neregulérní cestovní doklady států, které ve vztahu k ČR a dalším státům Evropské unie nepodléhají vízové povinnosti. Je tedy více než pravděpodobné, že skutečné počty čínských státních příslušníků, kteří jsou přepravováni obvyklou trasou, tj. ze Slovenska přes Českou republiku do SRN, budou podstatně vyšší než těch, které se podařilo odhalit.

Tento předpoklad podporuje skutečnost, že z celkového počtu 261 občanů Číny, kteří byli odhaleni při nelegální migraci přes státní hranice v roce 2005, bylo 97 osob (tj. 37,2 %) zjištěno v úkrytech v dopravních prostředcích. Celkově byla pomoc převaděče zjištěna u 159 občanů Číny (tj. 60,9 % z počtu 261 občanů Číny, kteří byli zjištěni při nelegální migraci přes státní hranice ČR).

Oproti roku 2004 se mezi deset nejpočetnějších skupin cizinců ve statistikách nelegální migrace přes státní hranice zařadili v roce 2005 občané Indie a Mongolska.

Občané **Indie** (235 osob, +86, tj. +57,7 %) se na čtvrté místo statistik nelegální migrace za rok 2005 propracovali zásluhou vývoje v posledních čtyřech měsících roku, kdy tito státní příslušníci ve velkých počtech žádali o azyl na letišti Praha-Ruzyně. Jednalo se o osoby, zjištěné v tranzitním prostoru bez letenek a dokladů. Velice brzy se pak potvrdily obavy, že součástí taktiky občanů Indie je i využívání azylové procedury k nelegální migraci ve směru z ČR, a to do SRN a Rakouska.

Díky státním příslušníkům Indie vzrostl v závěru roku výrazně podíl žadatelů o azyl na celkovém počtu osob zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ČR.⁷⁶

Občané **Mongolska** (188 osob, +67 osob, tj. 55,4 %) byli zjišťováni především při nelegálním přechodu z ČR (183 osob, tj. 97,3 %), přičemž do ČR vstupovali jak nelegálním, tak legálním způsobem, který u nich převažoval. Zpravidla se přes území České republiky snaží pronikat

⁷⁶ Podrobněji je situace popsána v kapitole III.6. PODÍL ŽADATELŮ O AZYL NA NELEGÁLNÍ MIGRACI

do Rakouska, kde žádají o azyl. Přitom často využívají zázemí mongolských státních příslušníků, kteří žijí v ČR na základě povoleného pobytu.

Z celkového počtu 188 občanů Mongolska bylo u 11,7 % zjištěno, že jsou žadateli o azyl v ČR.

Počet občanů Mongolska, které orgány ochrany státních hranic České republiky i sousedních států zjistily při nelegální migraci přes státní hranice v roce 2005, byl vyšší v druhé polovině roku, nejvíce z celého roku jich bylo zjištěno v prosinci.

Nelegální migrace přes SH ČR – TOP 10 – shodné období 2004/2005

Nelegální migrace přes SH ČR					
1.1. - 31.12.2004	zjištěno osob	tj.%	1.1. - 31.12.2005	zjištěno osob	tj.%
Celkem	10 695	100,0	Celkem	5 689	100,0
z toho občané ČR	1 262	11,8	z toho občané ČR	944	16,6
cizinci	9 433	88,2	cizinci	4 745	83,4
z toho 10 nejčetnějších státních příslušností (TOP 10)			z toho 10 nejčetnějších státních příslušností (TOP 10)		
Rusko	3 725	34,8	Rusko	661	11,6
Čína	1 009	9,4	Ukrajina	612	10,8
Ukrajina	878	8,2	Polsko	468	8,2
Gruzie	564	5,3	SRN	332	5,8
Polsko	553	5,2	Čína	261	4,6
SRN	456	4,3	Indie	235	4,1
Moldavsko	294	2,7	Moldavsko	230	4,0
Vietnam	237	2,2	Bulharsko	216	3,8
Bulharsko	162	1,5	nezjištěno	209	3,7
Rumunsko	152	1,4	Mongolsko	188	3,3

Vysvětlivky: písmo - tučné - nesousední stát
- obyčejné - sousední stát

K meziročnímu zvýšení počtu došlo i u některých dalších státních příslušností, například u občanů **Běloruska** (154 osob, +91 osob, tj. 144,4 %), dále u občanů **Turecka** (124 osob, +33 osob, tj. 36,3 %), **Kyrgyzstánu** (64 osob, +11 osob, tj. 20,8 %) a Sýrie (48 osob, +32 osob, tj. 200,0 %).

U občanů **Běloruska** vzrostl i počet osob, cestujících na neregulární cestovní doklady, zejména cestovní doklady Litvy. Z celkového počtu 154 osob bylo 9 % evidováno jako žadatelé o azyl v České republice. Občané Běloruska směřovali nejčastěji do Rakouska.

Občané **Turecka** byli zjišťováni především v první polovině roku, v dalších měsících se jejich počet snižoval. Byli odhalováni jak ve směru z ČR, nejčastěji do SRN, tak při nelegálním vstupu do ČR.

Nelegální migrace občanů **Kyrgyzstánu** měla v roce 2005 podobný charakter jako u občanů Ruska v tom, že jejich trasa vedla zpravidla z Polska přes ČR do Rakouska. Byli odhalováni jak při nelegálním vstupu z Polska (případně byl u nich následně zjištěn), tak ve směru z ČR, a to většinou k našim jižním sousedům.

Naproti tomu u občanů **Sýrie** lze vysledovat společné prvky s nelegální migrací občanů Indie. Většina ze syrských státních příslušníků byla zjištěna při nedovoleném vstupu do ČR přes letiště, a to především v druhé polovině roku.

Rozložení státních příslušností je u jednotlivých hraničních úseků rozdílné. Zatímco **na hranicích se Slovenskem a Polskem** byli nejpočetnějšími skupinami cizinců občané sousedních států, případně dalších zemí Evropské unie, na hranicích **s Rakouskem** se jednalo zejména o občany Ruska a Mongolska a na hranicích **se SRN** o občany Ukrajiny a Číny.

Nelegální migrace přes stání hranice ČR -TOP 10 – rok 2005

Nelegální migrace přes SH ČR											
období 1. 1.-31. 12. 2005											
státní hranice ČR											
se SRN			s Rakouskem			se Slovenskem			s Polskem		
	zjištěno osob	tj. %		zjištěno osob	tj. %		zjištěno osob	tj. %		zjištěno osob	tj. %
Celkem	1 233	100,0	Celkem	1 618	100,0	Celkem	243	100,0	Celkem	1 965	100,0
z toho 10 nejčtenějších státních příslušností (TOP 10)			z toho 10 nejčtenějších státních příslušností (TOP 10)			z toho 10 nejčtenějších státních příslušností (TOP 10)			z toho 10 nejčtenějších státních příslušností (TOP 10)		
Ukrajina	255	20,7	Rusko	440	27,2	Slovensko	56	23,0	Polsko	450	22,9
Čína	171	13,9	Mongolsko	155	9,6	nezjištěno	24	9,9	SRN	252	12,8
Moldavsko	96	7,8	Ukrajina	125	7,7	Rumunsko	17	7,0	Bulharsko	174	8,9
Turecko	95	7,7	Gruzie	108	6,7	Bulharsko	16	6,6	Rusko	152	7,7
Vietnam	92	7,5	Bělorusko	102	6,3	Čína	14	5,8	Ukrajina	122	6,2
nezjištěno	70	5,7	Moldavsko	83	5,1	Moldavsko	13	5,3	Rumunsko	84	4,3
Rusko	60	4,9	Kyrgyzstán	42	2,6	Ukrajina	9	3,7	Nizozemsko	26	1,3
SRN	46	3,7	Čína	34	2,1	Sýrie	8	3,3	Moldavsko	25	1,3
Bělorusko	34	2,8	SRN	34	2,1	Irák	5	2,1	Kyrgyzstán	18	0,9
Srbsko a Č.Hora.	28	2,3	Indie	34	2,1	Vietnam	5	2,1	Vietnam	16	0,8

Vysvětlivky: písmo - tučné - nesousední stát
- obyčejné - sousední stát

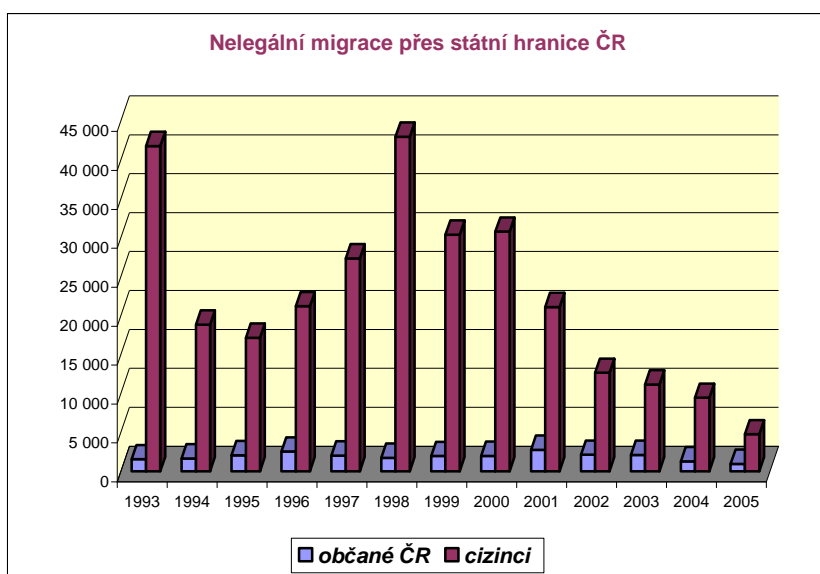
Podíl občanů České republiky na celkovém počtu osob překračujících nedovoleným způsobem státní hranice ČR kolísá v závislosti na počtu cizích státních příslušníků. Během roku pak bývá vyšší v letních měsících vzhledem k prázdninám a turistické sezóně a v zimě v souvislosti s lyžařskou turistikou.

Zkracování si cest a neznalost terénu při provozování turistiky a sportů bývají nejčastějšími důvody, proč občané České republiky nelegálním způsobem překračují státní hranice ČR. Vyskytují se však mezi nimi také osoby, které napomáhají cizincům při překračování státních hranic, páchají

trestnou činnost na území sousedního státu, převážejí zboží mimo hraniční přechody, cestují na neregulární cestovní doklady apod.

V roce 2005 bylo orgány ochrany státních hranic ČR hlášeno 944 občanů České republiky, kteří byli zjištěni při nedovoleném překračování státních hranic ČR (-318 osob, tj. -25,2 %). Jde o nejnižší počet od roku 1993, což patrně souvisí především se změnou režimu při překračování státních hranic České republiky po vstupu

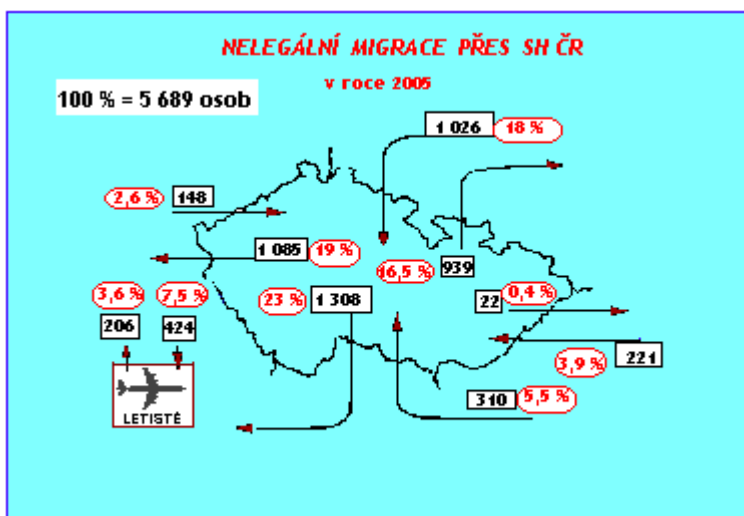
do Evropské unie. Přes uvedené se zvýšilo procentuální zastoupení občanů České republiky na celkovém počtu osob zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ČR z 11,8 % na 16,6 %.

III.3.2. Trasy nelegální migrace

Česká republika i po vstupu do Evropské unie zůstává pro cizince ze třetích zemí tranzitní zemí. To zpravidla platí i o osobách, které na hraničních přechodech při vstupu do ČR nebo následně na území ČR požádají o azyl. Jejich cíle leží na západ či jich od našich hranic, případně v zámoří, a žádost o azyl v České republice je pouze prostředkem, jak svůj záměr uskutečnit.

Z celkového počtu 5 689 osob, které byly při nelegální migraci přes státní hranice České republiky v roce 2005 odhaleny, jich byla většina (3 559 osob, tj. 62,5 %) zjištěna ve směru z ČR. Meziročně však u této kategorie došlo k většímu poklesu (-4 384 osob, tj. -55,2 %) než ve směru do České republiky (2 130 osob, tj. -622 osob, tj. -22,6 %).

V hodnoceném období v podstatě zůstávala **hlavní trasa nelegální migrace** stejná jako v roce 2004, tedy směřovala z Polska přes Českou republiku ke státním hranicím s Rakouskem, přičemž na rozdíl od minulosti vstupovaly osoby z Polska do ČR častěji nelegálně. Občané Číny byli zjišťováni především na hranicích se SRN, často v úkrytech v dopravních prostředcích.

Meziročně došlo k poklesu počtu zjištěných osob **na všech úsecích státních hranic ČR** s výjimkou **vzdušné hranice (630 osob, +370 osob, tj. +142,3 %)**. Nižší počty ve srovnání s rokem 2004 zaznamenala rovněž všechna **ObŘ SCPP** s výjimkou ObŘ SCPP Praha (629 osob, +359 osob, tj. +133,0 %), což souvisí s vývojem na letišti Praha-Ruzyně.

V případě vzdušných hranic se takřka výhradně jednalo o osoby, které byly zjištěny při cestě přes letiště Praha-Ruzyně (629 osob, +369 osob, tj. +141,9 %), jedna osoba byla vrácena do České republiky přes letiště Brno-Tuřany z Velké Británie. Obecně převažoval na tomto úseku státních hranic počet osob, které směřovaly do ČR (424 osob, +255 osob, tj. +155 %).

Nárůst počtu osob zjištěných při nelegální migraci na vzdušných hranicích v sobě odráží častější používání **neregulérních cestovních dokladů**, jehož vyhodnocení bude věnován prostor v příslušné kapitole, a také snahy občanů **Indie**, kteří zejména v poslední třetině roku žádali na ruzyňském letišti o azyl. Jednalo se o osoby, které byly zjištěny při kontrole policisty referátu cizinecké a pohraniční policie v tranzitním prostoru letiště a neprokázaly se cestovními doklady, letenkami, případně jinými doklady totožnosti. Následně během správního řízení požádaly o azyl v České republice. V této formě šlo o novou, resp. inovovanou taktiku v nelegální migraci těchto státních příslušníků, proto jí je na stránkách tohoto materiálu věnováno tolik prostoru.

Vzhledem k poznatkům z minulých let o nelegální migraci indických státních příslušníků vyvstala již na počátku domněnka, že jde o nový trend a že vbrzku dojde z jejich strany ke zneužívání azylové procedury k nelegální migraci⁷⁷, podobně jako tomu bylo u osob z Čečenska.

⁷⁷ Dne 3. listopadu 2005 byla ve Sbírce zákonů pod číslem 446 publikována „Vyhláška, kterou se stanoví okruh cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky pouze na základě letištního víza“. Touto vyhláškou, která nabyla účinnosti dnem 24. listopadu 2005, byli do zmíněného seznamu zařazeni státní příslušníci Indie.

Předpoklad možného zneužívání azylového řízení se potvrdil v posledních týdnech roku 2005. Během listopadu a prosince bylo zjištěno 40 občanů Indie, kteří se snažili o nelegální překročení státních hranic České republiky, a to do SRN a Rakouska. V 90 % se jednalo o osoby, které byly registrovány jako žadatelé o azyl v ČR. Zpravidla bylo zjištěno, že o azyl požádaly o několik týdnů či měsíců dříve na ruzyňském letišti.

Mezinárodní letiště zůstanou v budoucnu pro Českou republiku vnější hranicí do schengenského prostoru, proto je zajištění jejich provozu a ochrany věnována již dnes náležitá pozornost ze strany českých orgánů i ze strany Evropské unie. Dochází k jejich personálnímu a technickému posilování. Kontrola zabezpečení vzdušných hranic je také jednou ze stěžejních oblastí, na které se zaměřuje evaluační mise pro posouzení připravenosti České republiky pro vstup do schengenského prostoru.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - úseky státních hranic - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12 2004	tj.%	1.1.–31.12 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR						
Zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho ve směru z ČR	7 943	74,3	3 559	62,6	-55,2	-4 384
ve směru do ČR	2 752	25,7	2 130	37,4	-22,6	-622
z toho na SH ČR s Polskem	2 368	22,1	1 965	34,5	-17,0	-403
se SRN	2 457	23,0	1 233	21,7	-49,8	-1 224
s Rakouskem	4 661	43,6	1 618	28,4	-65,3	-3 043
se SR	845	7,9	243	4,3	-71,2	-602
letišť ČR	260	2,4	630	11,1	142,3	370
vnitrozemí	104	1,0	0	0,0	-100,0	-104

V roce 2005 bylo nejvíce osob odhalených při nelegální migraci přes státní hranice ČR zjištěno úseku státních hranic **ČR s Polskem**, kde bylo registrováno **1 965 osob** (-403, -17,0 %). Oproti roku 2004 se podíl státních hranic s Polskem zvýšil z 22 % na 34,5 %, navíc meziroční rozdíl byl zdaleka nejnižší ze všech úseků státních hranic ČR. Tato skutečnost ovšem souvisí s charakterem nelegální migrace na tomto úseku. Značnou část ze zjištěných osob zde tvořili občané České republiky a cizinci ze zemí Evropské unie, kteří porušovali režim na státních hranicích zpravidla při provozování turistiky, sportů, návštěv obchodů a restauračních zařízení apod..

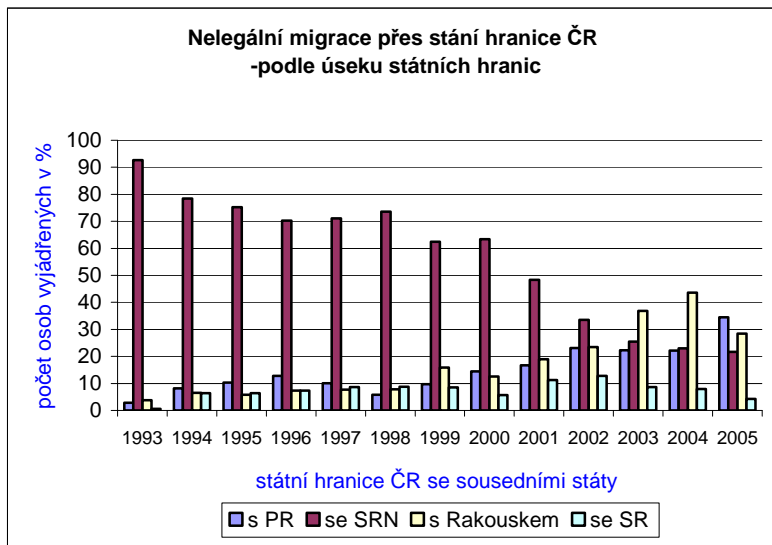
Nejvíce osob bylo z česko-polského úseku státních hranic hlášeno základními útvary **ObŘ SCPP Hradec Králové** (958 osob, -330 osob, -25,6 %).

Z uvedeného počtu 1 965 osob bylo jen 627 cizinců (tj. 31,9 %) ze třetích států. V jejich případě převládá počet osob zjištěných ve směru z České republiky, mezi nimiž byli nejpočetnější občané Bulharska a Rumunska, kteří pobývali v ČR legálně, ale pohybovali se v příhraničních oblastech. Tyto osoby byly hlášeny většinou z útvarů **ObŘ SCPP Ústí nad Labem**.

Ve směru z Polska do České republiky se z celkového počtu 263 osob ze třetích států jednalo především o osoby cestující na neregulární cestovní doklad a občany Ruska (osoby z Čečenska, Dagestánu apod.), kteří se snažili vstupovat nelegálně do České republiky, aby přes její území tranzitovali ke hranicím s Rakouskem.

Již v roce 2002 stoupl podíl úseku státních hranic mezi **ČR a Rakouskem** na celkovém počtu osob zjištěných při nelegální migraci, zejména vlivem nelegální migrace občanů Ruska (osob z Čečenska) se pak v roce 2003 stal tento úsek nejzatíženějším z celé státní hranice České republiky, což přetrvávalo do roku 2004. Právě vývoj u zmíněné skupiny cizinců také způsobil, že se v roce 2005 stal úsekem s velikým záporným meziročním rozdílem (-3 043 osob, -65,3 %). Podíl

tohoto úseku státních hranic se v celkovém měřítku snížil z 43,6 % v roce 2004 na 28,4 %, přesto zde byl zaznamenán druhý nejvyšší počet osob, které byly zjištěny při nelegální migraci přes státní hranice (**1 618 osob**).

Na hranicích s Rakouskem jednoznačně převládal i v roce 2005 směr z České republiky (1 308 osob, tj. 80,8 %). Oproti roku 2004 však na tomto úseku stoupl podíl rakouských pohraničních orgánů na počtu zjištěných osob ze 17,8 % na 23,7 %.

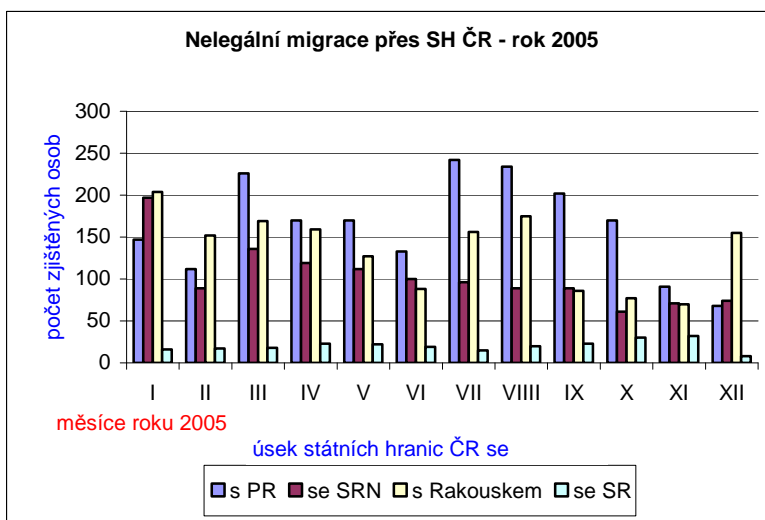
Občané Ruska zůstali na úseku s Rakouskem nejčastěji zjišťovanou státní příslušností (440 osob, tj. 27,2 %). Často zde byli zjišťováni také občané Mongolska (155 osob, tj. 9,6 %) a Ukrajiny (125 osob, tj. 7,7 %).

Ochranu státních hranic ČR s Rakouskem zabezpečují útvary dvou ObŘ SCPP, a to České Budějovice a Brno. Přestože úsek **ObŘ SCPP České Budějovice** zaznamenal z těchto dvou oblastí výraznější meziroční pokles (-2 787 osob, -68,5 %), zůstal tím, na kterém byla zjištěna většina osob na státních hranicích s Rakouskem (1 280 osob, tj. 79,1 %).

Rok 2005 znamenal další výrazný početní pokles u osob zjištěných na úseku státních hranic mezi **ČR a SRN**. V hodnoceném období odtud bylo v souvislosti s nelegální migrací přes státní hranice hlášeno **1 233 osob**, což je zhruba polovina počtu z roku 2004 (-1 224 osob, tj. -49,8 %).

Většina osob na tomto úseku se snažila o nelegální přechod státních hranic z ČR (1 084 osob, tj. 87,9 %). Na rozdíl od česko-rakouského úseku převládá na hranicích se SRN počet osob, které byly zjištěny německými orgány ochrany státních hranic, což může souviset i s tím, že se nelegální migranti dostávají do SRN častěji v úkrytu v dopravních prostředcích. Tyto osoby pak byly většinou vráceny zpět do České republiky.

Státní hranice ČR se SRN prochází teritoriem tří ObŘ SCPP, a to Ústí nad Labem, Plzeň a České Budějovice. V hodnoceném období roku připadlo 59,5 % z osob, zjištěných na hranicích mezi ČR a SRN, na úsek v teritoriu **ObŘ SCPP Ústí nad Labem**, ve srovnání s rokem 2004 se ale zvýšil podíl osob zjištěných na teritoriu **ObŘ SCPP Plzeň** (ze 32 % na 40 %). Na nejkratším úseku v teritoriu ObŘ SCPP České Budějovice bylo zjištěno jen 7 osob (0,5 %).

Ze státních příslušností byli na státních hranicích se SRN v roce 2005 nejčastěji zjišťováni občané Ukrajiny (255 osob, tj. 20,7 %), ti často s neregulérním cestovním dokladem, a občané Číny (171 osob, tj. 13,7 %), kteří byli do SRN často převáděni.

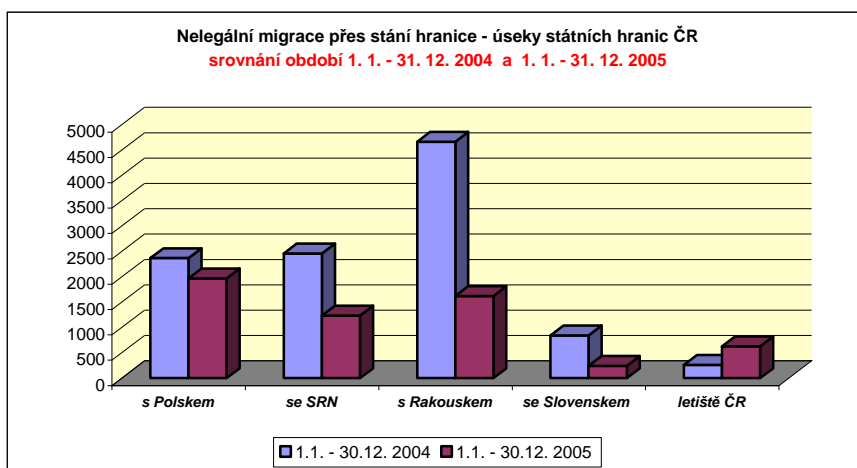
Největší meziroční procentuální pokles byl v roce 2005 vykázán na úseku státních hranic mezi **Českou republikou a Slovenskem**, kde bylo v roce 2005 registrováno **243 osob**, což je 3,5krát méně než v roce 2004 (-602 osob, -71,2 %). Navíc připadalo cca 45 % z uvedeného počtu na občany Slovenské republiky (56 osob) a České republiky (53 osob). Z dalších státních příslušností se jednalo zejména o občany Číny, Moldavska, Rumunska, ovšem v zásadě šlo o nepatrné počty, většinou do dvaceti osob za celý rok.

Na rozdíl od ostatních úseků převládal na hranicích se Slovenskem vždy počet osob, které se snažily do České republiky nelegálně vstoupit. Nejinak tomu bylo i v roce 2005, i když šlo o počet podstatně nižší, než bývalo v minulosti zvykem (221 osob, tj. 91 %).

V minulosti byla slovenská hranice místem, přes které proudilo do České republiky největší množství nelegálních migrantů, ať už byli zjištěni přímo při vstupu do ČR nebo byl u nich způsob vstupu do ČR zjištěn následně při přechodu z ČR do dalších zemí.⁷⁸ Vycházíme-li z dostupných údajů, stoupl v roce 2005 v tomto smyslu význam hranic s Polskem.

Pokles záchytů na česko-slovenských státních hranicích může být ovlivněn i současnou situací v režimu překračování státních hranic ČR osobami a vozidly ze členských států Evropské unie a situací v ochraně státních hranic ČR, jak bylo popsáno výše.

K meziročním poklesům došlo u obou ObŘ SCPP při hranicích se Slovenskem, tj. u ObŘ SCPP Brno a ObŘ SCPP Ostrava. Více osob bylo zjištěno v úseku **ObŘ SCPP Brno** (145 osob, tj. 59,7 %).

V souladu s vývojem na jednotlivých úsecích státních hranic ČR došlo k meziročnímu poklesu ve všech **krajích ČR podle správního členění** s výjimkou Prahy, kde bylo zaznamenáno naopak poměrně výrazné zvýšení (629 osob, +369 osob, tj. +141,9 %).

Největší počet zjištěných osob byl vykázán na teritoriu Jihočeského kraje (1 287, tj. 22,6 %), kde ale došlo k jednomu z největších meziročních snížení (-2 801, tj. -68,5 %).

Meziroční poklesy vykázala také většina příhraničních okresů České republiky. Meziroční zvýšení vykázaly jen okresy České Budějovice, Karlovy Vary, Opava a Český Krumlov.

⁷⁸ Stejnou situaci na česko-slovenských státních hranicích, jaká je popisována z českého pohledu, potvrzují i údaje slovenských pohraničních orgánů, které jsou ČR zasílány v rámci informační výměny států tzv. Visegrádské čtyřky.

III.3.3. Způsob vstupu na území ČR

Mezi osobami zjištěnými v souvislosti s nelegální migrací přes státní hranice České republiky stále vyskytují osoby, které se pokoušejí o nelegální přechod státních hranic ČR **bez cestovních dokladů**, i když v roce 2005 jejich podíl poklesl. Souvisí to se složením osob, které byly zjišťovány při nelegální migraci přes státní hranice v loňském roce.

V roce 2005 bylo při nelegálním přechodu státních hranic České republiky zjištěno **2 392 osoby bez cestovních dokladů** (-3 338, -36,7 %). Podíl osob bez cestovních dokladů mezi osobami zjištěnými při nelegálním přechodu státních hranic ČR nebo pokusu o něj se meziročně snížil ze 54,5 % na 43,4 %.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – **neprokázání se cestovním dokladem** u nelegálních migrantů při zadržení

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695	5 689
z toho s cestovním dokladem	10 043	10 380	10 659	12 029	15 586	9 556	4 817	3 913	4 730	3 119
bez cestovního dokladu	11 352	17 234	32 230	19 339	16 329	14 014	9 719	9 093	5 755	2 392
neuvedeno v hlášení	2 310	1 725	1 783	957	805	264	205	200	210	178
tj. % ze známých údajů*										
s cestovním dokladem	46,9	37,6	24,9	38,3	48,8	40,5	33,1	30,1	45,1	56,6
bez cestovního dokladu	53,1	62,4	75,1	61,7	51,2	59,5	66,9	69,9	54,5	43,4

Některé z osob, jež neměly při sobě platný cestovní pas nebo doklad určený k překračování státních hranic ČR, se však mohly prokázat **jiným dokladem totožnosti** (například průkazem žadatele o azyl, řidičským průkazem, průkazem o povolení k pobytu apod.). Těchto osob bylo v roce 2005 zjištěno při nelegální migraci přes státní hranice 293, což je 12,2 % z celkového počtu osob bez cestovních dokladů. V minulých letech, kdy byli na státních hranicích častěji zjišťováni žadatelé o azyl, byl tento počet a podíl pochopitelně vyšší.

Skutečně **bez jakýchkoli dokladů totožnosti** bylo v roce 2005 zjištěno **2 099 osob**, což je 38,1 % z celkového počtu osob, u nichž se podařilo z hlášení údaje o cestovních dokladech získat. Mezi těmito osobami byli největšími počty zastoupeni občané Ruské federace (242 osob, tj. 11,5 %), občané ČR (240 osob, tj. 11,4 %), kteří se bez cestovních dokladů pohybovali především na hranicích s Polskem, dále občané Číny (232 osob, tj. 11,1 %), Ukrajiny (192 osob, tj. 9,2 %) a Indie (187 osob, tj. 8,9 %).

Cizinci z některých států bývají při nelegální migraci přes státní hranice zjišťováni ve většině případů bez platných cestovních, ale i jiných, dokladů. Patří mezi ně zejména občané asijských či afrických států. Například občané Indie se platnými cestovními doklady mohli prokázat jen v 15 % případů, občané Číny dokonce jen v 5 %.

Pokud cizinec nemá platný cestovní doklad, je obtížné prověřování jeho totožnosti, neboť spolupráce se zastupitelskými úřady některých států (např. Indie, Vietnamu, Číny) v této činnosti není dlouhodobě na dobré úrovni. Tím se komplikují i následná opatření, jako vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a realizace samotného vyhoštění.

S faktem, zda se cizinec může prokázat platným cestovním dokladem, je úzce provázána také problematika zjišťování **způsobu vstupu do ČR** v případě osob, které jsou zjištěny při nelegálním přechodu státních hranic ČR ve směru z ČR.

Zjišťování způsobu vstupu do České republiky komplikuje často jazyková bariéra (pro některé jazyky a dialekty chybí v ČR tlumočníci nebo se je ne vždy podaří zajistit v potřebné časové lhůtě), dále je tu neochota či strach osob vypovídat o průběhu jejich transportu v případě, že je nelegální přechod organizován převaděči. Mnohdy, zejména pokud jsou přes státní hranice ČR převáženi v úkrytech dopravních prostředků, cizinci ani podrobnosti o organizaci přechodu neznají.

Z tohoto důvodu se policistům základních útvarů SCPP ne vždy podaří zjistit podrobnosti ke vstupu cizinců do České republiky.

Pokud z počtu cizinců, kteří byli v roce 2005 zjištěni při nelegální migraci přes státní hranice ve směru z ČR (3 196 osob, -4 280, -57,3 %), odečteme cizince, kteří měli v momentě zjištění při nelegálním přechodu státních hranic v ČR legalizován pobyt povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu nebo žádostí o azyl, zbude **2 725 cizinců, u nichž pak lze posuzovat způsob vstupu** na území ČR, což je 85,3 % z počtu cizinců registrovaných orgány ochrany hranic v roce 2005 ve směru z ČR. Pokud však budeme uvažovat pouze osoby, u nichž bylo **možné zjistit způsob vstupu**, jednalo se o **1 731 cizinců** (-1 218 osob, tj. -41,3 %).

Z těchto 1 731 osob byl **572 cizincům**, tj. **33 %**, prokázán **nelegální vstup** na území České republiky nebo se k němu doznaly, což je výrazně nižší podíl než v letech 2003 a 2004, kdy se tento podíl pohyboval nad čtyřiceti procenty. Tak jako v podstatě u všech posuzovaných kritérií v kapitole nelegální migrace, souvisí i tato skutečnost se skladbou státních příslušností v roce 2005, s nižším zastoupením státních příslušností, které v minulosti patřily k typickým nelegálním migrantům, tedy s nelegálním vstupem i nelegálním způsobem opouštění ČR.

U 58 osob (tj. u cca 10 % z uvedeného počtu 572 cizinců) bylo zjištěno, že na území České republiky přicestovaly v úkrytu dopravního prostředku, zpravidla v kamionu. Přes nižší počet zůstalo toto procento stejné jako v roce 2004.

V případě, že byl u cizinců prokázán nedovolený vstup do ČR z některého ze sousedních států, byl zpravidla následně předán zpět na základě readmisních dohod nebo Dublinského řízení, pokud šlo o žadatele o azyl v dané zemi.

U počtu osob, u nichž bylo zjištěno, že do ČR vstoupily nelegálně, byl nejčastěji zjištěn nelegální vstup z Polska (406 osob, tj. 71 % z celkového počtu 572 osob). K této skutečnosti přispěli nejvíce občané Ruska (167 osob, tj. 41,1 %), Polska (123 osob, tj. 30,3 %) a Ukrajiny (74 osob, tj. 18,2 %). Většinou se jednalo o pěší překročení státních hranic do České republiky.

Nadále platí, že většina osob, které tranzitují přes Českou republiku, se snaží její území opustit v co nejkratší době po svém příjezdu. Doba pobytu na území ČR se prodlužuje zejména u osob, které jsou žadateli o azyl, a také u osob, které své pokusy opakují.

Stejně jako v roce předešlém, také v roce 2005 převládal v případě osob, zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ve směru z ČR, počet osob, jež do ČR vstoupily **legálně** (1 159 cizinců, tj. **67 %** z celkového počtu 1 731 cizinců, u nichž se podařilo zjistit způsob vstupu na území ČR). Nejčastěji z Polska a přes letiště.

III.3.4. Cestovní doklady

V roce 2005 byl zaznamenán vyšší procentuální podíl v kategorii **používání neregulérních cestovních dokladů**⁷⁹ při nelegální migraci. Během roku byl také registrován výrazný početní meziroční nárůst, ale ten se v posledních měsících poněkud zpomalil.

Je třeba zdůraznit, že se jedná o jednu z nejzávažnějších forem nelegální migrace, která je v mnoha případech napojena na organizovaný zločin, ať už posuzujeme samotný proces obstarávání neregulérních dokladů, nebo trestnou činnost, která se na ni napojuje následně. Lidé, kteří mají zájem o nelegální přechod státních hranic ČR s využitím neregulérního dokladu, platí za získání dokladu, případně za další služby (přepravu, ubytování), značné finanční částky.

⁷⁹ neregulérní cestovní doklady (tj. cestovní doklady padělané, pozměněné či jinak upravené nebo cizích osob)

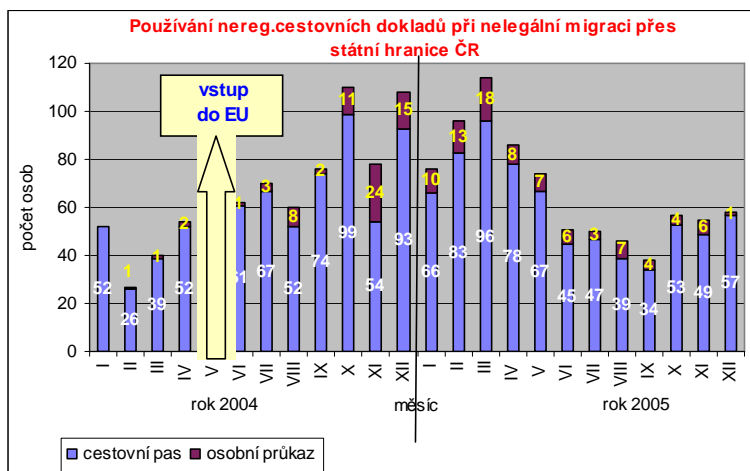
V období od 1.1. do 31.12. 2005 bylo v rámci nelegální migrace na území České republiky řešeno **15 489 osob**, z toho 5 689 osob v rámci nelegální migrace přes státní hranice ČR a 9 800 osob pro nelegální migraci-porušování pobytového režimu.

Ve stejném období bylo odhaleno **889 osob**, které při nelegální migraci na území ČR použily **neregulérní cestovní doklad** (-31, -3,4 %). Tyto osoby se na celkovém počtu osob zjištěných při nelegální migraci podílely zhruba 5,7 %, v jednotlivých kategoriích byl ovšem vývoj i podíl na celkovém počtu rozdílný.

V souvislosti s nelegální migrací přes státní hranice nahlásily základní útvary v roce 2005 **782 osob**, které použily neregulérní doklad (+3 osob, tj. 0,4 %), což je 13,7 %, zatímco v minulosti se jejich podíl pohyboval nejčastěji pod čtyřmi procenty, a v roce 2004 byl 7,3 %. Dalších **107 osob** se prokazovalo neregulérním cestovním dokladem **při neoprávněném pobytu** (-34 osob, -24,1 %), který byl u nich zjištěn při kontrole ve vnitrozemí nebo hraniční kontrole při výjezdu z České republiky (1,1 % z celkového počtu osob zjištěných při neoprávněném pobytu).

Přestože byl v roce 2005 zaznamenán vyšší podíl osob, které použily neregulérní cestovní doklady při nelegální migraci přes státní hranice České republiky, počet zjištěných osob zůstal zhruba na stejné úrovni jako v roce 2004.

Přes pokles v kategorii nelegální migrace-porušování pobytového režimu a přesto, že počty v této kategorii byly podstatně nižší než u kategorie nelegální migrace přes státní hranice, není na místě tuto kategorii opomíjet. Jde o zjištěné případy, lze předpokládat, že počet cizinců, kteří se na území ČR prokazují neoprávněně cestovními doklady jiných osob, je více a v budoucnu by počet těchto osob mohl narůstat. Šlo jednak o používání dokladů právoplatným držitelem, ve kterém byl však proveden zásah do platnosti dokladu, platnosti víza nebo obsahuje padělaný otisk razítka hraničního přechodu či padělaný vízový štítek. Druhou skupinu tvořily osoby, které se prokazovaly pozměněným cestovním dokladem jiné osoby. Ty se v České republice zdržovaly pod falešnou identitou, což nejen komplikovalo zjištění oprávněnosti jejich pobytu na území ČR, ale vytvářelo jim to podmínky i pro páchaní závažnější protizákonné činnosti.

Většina osob se při přechodu státních hranic ČR nebo při pobytové kontrole prokazovala neregulérním cestovním pasem, používaly se ale také neregulérní identifikační karty (osobní průkazy), které byly předkládány jako průkaz totožnosti buď samostatně nebo společně s neregulérním cestovním pasem. **U některých osob tedy bylo zachyceno i více cestovních dokladů, proto je počet zjištěných neregulérních cestovních dokladů vyšší než počet osob. Celkem se jednalo o 902 kusů, z toho 793 při nelegální migraci přes státní hranice** (tj. 87,9 %). Z uvedeného počtu 902 dokladů pak šlo o 796 cestovních pasů a 106 osobních průkazů (identifikačních karet).

Nelegální migranti používají na území České republiky neregulérní cestovní doklady především z důvodu snadnějšího vycestování z České republiky do SRN a Rakouska (a dále do Itálie, Španělska či Francie) nebo do zámoří (a to nejčastěji do Velké Británie, Irska, Kanady).

V roce 2005 bylo celkem zjištěno **782 osob**, které se při překračování státních hranic České republiky prokazovaly neregulérním cestovním dokladem (+3 osoby, tj. +0,4 %). Na celkovém počtu osob zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ČR se tyto osoby podílely 13,7 %, zatímco v minulosti se jejich podíl pohyboval nejčastěji pod čtyřmi procenty (v roce 2004 to bylo 7,3 %).

Nejvíce osob s neregulérním cestovním dokladem bylo v roce 2005 zjištěno na vzdušných hranicích, zároveň zde byl zaznamenán i největší meziroční nárůst (280 osob, +97 osob, +53 %) a na státních hranicích se SRN 247 osob (-8 osob, -3,1%), kde bylo naopak zaznamenáno nepatrné snížení. Neregulérní cestovní doklady zde byly používány i na vstupu do ČR, častější však byly případy, kdy se těmito doklady prokazovaly osoby, které se snažily opustit ČR do dalších států, nejčastěji do Velké Británie.

U všech ObŘ SCPP převládalo používání neregulérních cestovních dokladů při nelegální migraci přes státní hranice. Tyto případy nebyly odhalovány jen českými pohraničními orgány. Některé neregulérní doklady byly zjištěny orgány sousedních států, neboť se často na odhalení podílely společné kontrolní týmy, složené z policistů RCPD a útvarů sousedních států.

Nelegální migrace přes SH ČR - osoby zadržené s neregulérním cestovním dokladem - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12 2004	tj.%	tj.%	1.1.–31.12 2005	tj.%	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
							v [%]	absolutní číslo
nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695	100,0		5 689	100,0		-46,8	-5 006
z toho zjištěno								
s neregulérním CD	779	7,3	782	13,7	0,4	3	779	7,3
z toho na SH ČR letiště	183		23,5	280		35,8	53,0	97
s PR	89		11,4	97		12,4	9,0	8
s Rakouskem	238		30,6	140		17,9	-41,2	-98
se SR	14		1,8	18		2,3	28,6	4
se SRN	255		32,7	247		31,6	-3,1	-8

Stejně jako v roce 2004 bylo nejvíce cestovních dokladů zjištěno u státních příslušníků **Ukrajiny** (332 osob, -25 osob, tj. -7,0 %), s velkým odstupem následovali občané **Moldavska** (86 osob, -44 osob, tj. -33,8 %). Tyto státní příslušnosti používaly především cestovní doklady Polska, Litvy, Lotyšska, ale také České republiky, Izraele, Rumunska aj.

Ve srovnání s rokem 2004 se poměrně výrazně zvýšil počet osob, jež cestovaly na neregulérní cestovní doklad, mezi občany **Číny** (42 osob, +20 osob, tj. +90,9 %), **Běloruska** (22 osob, +14 osob, tj. +175,0 %), **Nigérie** (15 osob, +11 osob, tj. +275,0 %) aj.

Občané **Číny** používali především cestovní doklady Korejské republiky a Japonska, a to zejména na letišti Praha-Ruzyně.

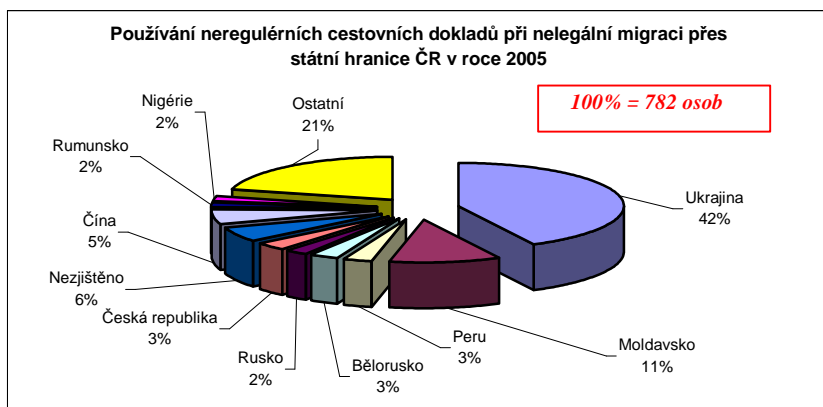
Občané **Běloruska** používali neregulérní cestovní doklady zejména na hraničních přechodech se SRN a při odletu přes letiště, přičemž skladba cestovních dokladů byla podobná jako u občanů Ukrajiny a Moldavska.

Občané **Nigérie** používali neregulérní cestovní doklady při vstupu do ČR přes letiště a ve směru z ČR do Rakouska nebo SRN. Používali jednak cestovní doklady jiných občanů Nigérie, případně své doklady, ve kterých byl zjištěn zásah ve vízu, jednak doklady jiných států, a to jak jiných afrických států, tak Velké Británie, Nizozemska apod.

Dočasnou záležitostí bylo v roce 2005 používání neregulérních cestovních dokladů občanů **Peru** (21 osob, +8 osob, tj. +61,5 %). To bylo záležitostí prakticky jen prvního čtvrtletí roku, kdy občané Peru používali cestovní doklady jiných jihoamerických států, zejména Bolívie, v čemž jim napomáhal i zaměstnanec ČSA. Po té, co byl ve spolupráci policistů SCPP a ÚOOZ SKPV zadržen,

tento způsob nelegální migrace už nebyl v ostatních měsících roku takřka zjišťován.

Doklady byly nejčastěji používány po výměně fotografie nebo zásahu v celé identifikační stránce. Většinou si je osoby obstarávaly v zemích původu, někdy ale bylo zjištěno, že je získaly až na území ČR.

V roce 2005 bylo základními útvary SCPP hlášeno **63** cestovních dokladů **České republiky**, které byly neoprávněně použity při nelegální migraci na území ČR (-12, -16 %). Jednalo se o 17 českých občanských průkazů a 46 cestovních pasů. Jeden občan Ukrajiny se českým cestovním dokladem prokazoval při neoprávněném pobytu v ČR, jinak byly české doklady používány výhradně při nelegální migraci přes státní hranice, a to jak občany ČR, tak cizinci. Z celkového počtu 63 českých cestovních dokladů jich bylo 70 % zjištěno u cizinců.

České cestovní doklady byly nejčastěji použity na směr z České republiky do SRN (60,3%), a to bez ohledu na to, o jaký druh dokladu šlo. U 28,6% osob, prokazujících se neregulérním českým cestovním dokladem, byla zjištěna pomoc převaděče.

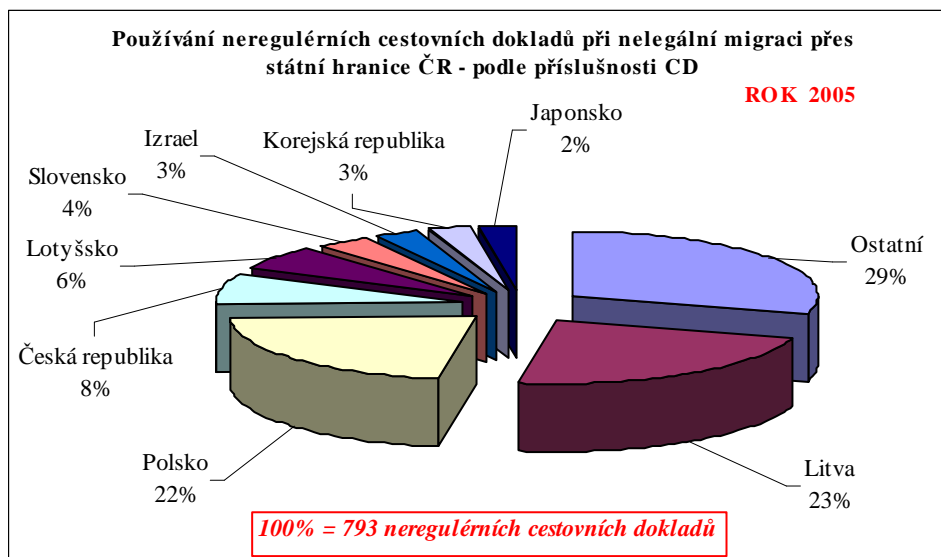
Přehled osob podle státní příslušnosti, které v letech 2003 - 2005 použily doklad České republiky při nelegálním přechodu státních hranic České republiky:

ROK 2003		ROK 2004		ROK 2005	
státní příslušnost osob	počet	státní příslušnost osob	počet	státní příslušnost osob	počet
Moldavsko	49	Česká republika	20	Česká republika	19
Česká republika	39	Ukrajina	19	Ukrajina	17
Srbsko a Černá Hora	22	Moldavsko	11	Moldavsko	7
Ukrajina	21	Vietnam	6	Makedonie	4
Slovensko	11	Slovensko	3	Rumunsko	3
Rusko	6	Bulharsko	2	Bělorusko	2
Vietnam	4	Gruzie	2	Afghánistán	1
Bělorusko	2	Polsko	2	Angola	1
Bosna a Hercegovina	1	Rusko	2	Bosna a Hercegovina	1
Itálie	1	Srbsko a Černá Hora	2	Cote d'ivoire	1
Makedonie	1	Bělorusko	1	Čína	1
Polsko	1	Cote d'ivoire	1	Kyrgyzstán	1
Rumunsko	1	Egypt	1	Mongolasko	1
Sýrie	1	Kyrgyzstán	1	Nigérie	1
		Mongolsko	1	Rusko	1
		Senegal	1	Srbsko a Černá Hora	1
				Vietnam	1
Celkem	160	Celkem	75	Celkem	63

Odhalování padělaných a pozměněných cestovních dokladů je čím dál obtížnější, neboť kvalita padělků a neoprávněných zásahů neustále vzrůstá, čímž se zvyšují i nároky kladené na policisty na základních útvarech, na jejich odbornou připravenost, zkušenosti a odhad. Vzrůstá proto i potřeba zavedení cestovních dokladů s biometrickými prvky.

V roce 2005 byly při nelegální migraci na území České republiky nejčastěji zjišťovány **cestovní doklady Litvy** (208 dokladů, tj. 23,1 %) a **Polska** (174 dokladů, tj. 19,3 %).

Dále byly používány často, jak je již výše uvedeno, cestovní doklady **České republiky** (63 dokladů, tj. 7%), **Lotyšska** (49 dokladů, tj. 5,4%), **Slovenska** (38 dokladů, tj. 4,2%) aj.

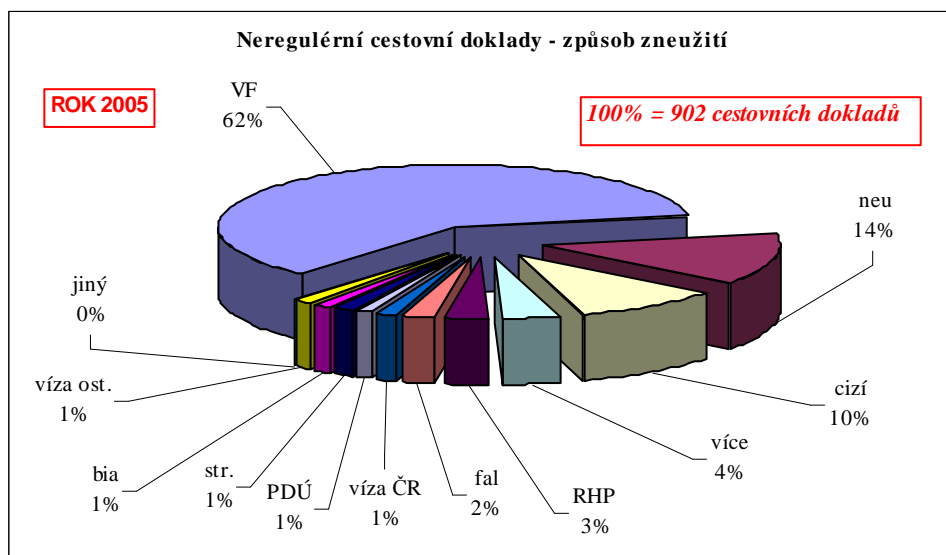
Používány byly také cestovní doklady původních členských států EU, i když v podstatně nižších počtech (jednalo se o cestovní doklady Velké Británie, Francie, Dánska, Švédska, Španělska, Belgie, SRN, Portugalska, Nizozemska, Řecka, Rakouska a Itálie).

Stejně jako v předcházejících letech převládalo i v roce 2005 používání cestovních dokladů po výměně fotografie nebo padělání (případně pozměnění) celé datové stránky. Z celkového počtu 902 dokladů, které byly v hodnoceném období neoprávněně použity při nelegální migraci na území ČR, byla v 552 dokladech (tj. 61,2 %) provedena výměna fotografie nebo celé identifikační stránky. V některých dalších dokladech byly kromě výměny fotografie zjištěny ještě jiné změny (např. přepsání údajů, otisk padělaného přechodového razítka, zásah ve vízu apod.). Vyskytovaly se i případy, kdy se osoby prokazovaly neoprávněně originálními doklady bez jakýchkoli změn.

V případech neoprávněných zásahů se většinou jednalo o starší typy cestovních dokladů, méně zajištěné proti neoprávněnému pozměnění. U některých států však byly prováděny zásahy i do nových typů dokladů. S množícími se případy používání dokladů s polykarbonátovou identifikační stranou a integrovanou fotografií se zlepšuje i kvalita pozměnění.

Přestože jsou neregulérní cestovní doklady v ČR používány zejména v souvislosti s ekonomickou migrací, lze do budoucna očekávat, že poroste riziko zneužívání těchto dokladů osobami s vazbami na terorismus nebo organizovaný zločin. Proto je nezbytné tomuto způsobu nelegální migrace věnovat náležitou pozornost při kontrolách na hraničních přechodech i ve vnitrozemí ČR.

Problematika používání cizích, pozměněných a padělaných cestovních dokladů je významným bezpečnostním rizikem a hrozbou, na kterou upozorňují ve svých materiálech i orgány ochrany státních hranic dalších zemí Evropské unie. Je nutné konstatovat, že v České republice přesto přetrvávají obtíže s postupem státních zástupců při posuzování případů podle ustanovení § 176 trestního zákona (padělání a pozměňování veřejné listiny), kteří takové případy až na výjimky (např. okres Tachov, Cheb, Teplice) zpravidla předávají zpět na útvary SCPP k dořešení podle zákona o pobytu cizinců.

Vysvětlivky:

fal = doklad zcela padělaný

bia = jde o CD odcizený blanco a neoprávněně vyplněný

VF = vyměněná fotografie či celá stránka s fotografií

PDÚ = přepsání či dopsání údajů v dokladu

RHP = padělek či zásah v razítku hraničního přechodu

str. = vytržené listy v dokladu

víza ost. = padělek či zásah ve vízu jiných zemí

více = v dokladu je provedeno více zásahů

jiný = jiné pozměnění

neu = neuveden způsob pozměnění

cizí = cestovní doklad jiné osoby beze změn

víza ČR = padělek či zásah ve vízu ČR

III.3.5. Nelegální přechody státních hranic za asistence druhé osoby

Po vstupu České republiky do Evropské unie a změně způsobu odbavování osob a dopravních prostředků na hraničních přechodech České republiky, který tento akt doprovázel, bylo třeba počítat s tím, že se této situaci přizpůsobí také zločinecké organizace, které se převáděním lidí přes hranice zabývají.

Již druhá polovina roku 2004 naznačila, že se tyto předpoklady naplní. Převaděčské organizace využívaly nových podmínek v hraničním režimu, snažily se častěji převážet osoby přímo přes hraniční přechody ve vozidlech nákladní a kamionové přepravy i v úkrytu osobních vozidel. Napomáhaly také osobám cestujícím na neregulérní cestovní doklady tím, že je převážejí ve vozidlech členských států a s doklady zemí Evropské unie, čímž se snaží eliminovat nebezpečí odhalení.

Útvary SCPP jsou zpravidla prvními útvary policie, které přicházejí do styku s trestnou činností související s nelegální migrací.⁸⁰ V boji proti skupinám zabývajícím se nelegálním převáděním osob se osvědčuje co nejtěsnější spolupráce útvarů SCPP s útvary PČR ÚOOZ SKPV stejně jako spolupráce s orgány sousedních států.

V roce 2005 došlo k výraznému snížení osob odhalených při nelegální migraci přes státní hranice a také ke značnému poklesu osob, které byly zjištěny jako převáděné. Účast převaděče na nelegálním překročení státních hranic ČR byla zjištěna u **761 osob**, což je třikrát méně než v roce 2004 (-1 592 osob, tj. -67,7 %).

Podíl převáděných osob na celkovém počtu osob zjištěných v souvislosti s nelegální migrací přes státní hranice (13,4 %) byl nejnižší za celou dobu vykazování (od roku 1994).

⁸⁰ Trestnou činnost dle § 171a trestního zákona šetří v České republice dvě složky Policie ČR, a to útvary služby cizinecké a pohraniční policie (SCPP) a Útvar pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (ÚOOZ SKPV PČR).

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - osoby převáděné

Rok	1999	tj. %	2000	tj. %	2001	tj. %	2002	tj. %	2003	tj. %	2004	tj. %	2005	tj. %
Nelegální migrace přes SH ČR – zjištěno osob	32 325	100,0	32 720	100,0	23 834	100,0	14 741	100,0	13 206	100,0	10 695	100,0	5 689	100,0
z toho osob														
převáděných	7 680	23,8	6 963	21,3	4 783	20,1	2 489	16,9	2 136	16,2	2 353	22,0	761	13,4
převáděných	7 680	100,0	6 963	100,0	4 783	100,0	2 489	100,0	2 136	100,0	2 353	100,0	761	100,0
převáděných osob zjištěno na SH ČR:														
se SRN	4 227	55,0	4 727	67,9	2 428	50,8	1 105	44,4	837	39,2	738	31,4	299	12,7
s Rakouskem	1 354	17,6	1 190	17,1	1 258	26,3	632	25,4	619	29,0	1 177	50,0	358	15,2
s PR	35	0,5	41	0,6	98	2,0	93	3,7	29	1,4	71	3,0	40	1,7
se SR	1 727	22,5	799	11,5	812	17,0	504	20,2	376	17,6	265	11,3	64	2,7
přes letiště	30	0,4	19	0,3	9	0,2	8	0,3		0,0				0,0
ve vnitrozemí	307	4,0	187	2,7	178	3,7	147	5,9	275	12,9	102	4,3		0,0
% převáděných osob z celkového počtu běženců zjištěného v úseku SH ČR:														
se SRN	21,0		22,8		21,1		22,4		24,8		30,0		24,3	
s Rakouskem	26,3		28,8		27,7		18,3		12,7		25,3		22,1	
s PR	1,1		0,9		2,5		2,7		1,0		3,0		2,0	
se SR	63,1		42,6		30,5		26,8		32,8		31,4		26,3	
přes letiště	7,4		5,6		4,1		5,6		0,0		0,0		0,0	
ve vnitrozemí	42,3		20,6		19,2		16,4		38,7		98,1			
zjištěno "asistujících osob" při NM přes SH útvary S CPP	1 310		1 260		873		637		584		680		420	
stíháno osob pro TČ podle §171a TZ (dle ESSK)	372		215		231		182		169		235		207	

Početní poklesy přímo souvisejí s nižším počtem občanů Ruska, osob z Čečenska, a občanů Číny, odhalených při nelegálním překročení státních hranic ČR ve srovnání s předcházejícím rokem. U některých dalších osob lze pomoc převaděčů předpokládat, i když se její konkrétní projevy nepodařilo prokázat.

Lze předpokládat, že přes území České republiky je převáděno daleko více osob, než se podaří zjistit, a to právě za pomoci nákladních vozidel a jiných dopravních prostředků.⁸¹

Poznatky SCPP korespondují s poznatky a zkušenostmi PČR SKPV ÚOOZ, které rovněž hovoří o tom, že jsou cizinci často převáženi přes státní hranice za využití dodávkových a nákladních vozidel a na ložných plochách kamionů. Podle PČR SKPV ÚOOZ doznalo přepravování nelegálních migrantů za pomoci převaděčů v roce 2005 jen částečných změn. Některé zločinecké organizace změnila místa a lokality využívané k převodu cizinců přes státní hranice. Na této skutečnosti mají jistě vliv i úspěchy při realizaci této trestné činnosti, které provádí policisté PČR SKPV ÚOOZ ať samostatně, nebo ve spolupráci s policisty SCPP a zahraničními policejními složkami.

Bohužel některá opatření mají jen dočasný charakter, jak ukazuje například situace v nelegální migraci občanů Číny. V dubnu roku 2005 provedl PČR SKPV ÚOOZ ve spolupráci s dalšími partnery realizaci asijské zločinecké organizace, specializující se na převádění osob přes

⁸¹ Tomu nasvědčuje i skutečnost, že řada osob, které směřovaly přes území ČR do SRN, byla odhalena až ve vnitrozemí SRN, a také výpovědi napomáhajících řidičů, které se podařilo zjistit při převážení osob do ČR či z ČR v dopravních prostředcích přes hraniční přechody. Z nich často vyplývá, že v minulosti již podobný transport několikrát uskutečnili bez odhalení českými pohraničními orgány i orgány sousedních států.

území České republiky, ovšem již po několika málo měsících byly získávány poznatky o opětovné činnosti čínského organizovaného zločinu v ČR.

V průběhu roku 2005 bylo mimo zmíněné realizace založeno PČR SKPV ÚOOZ 8 trestních řízení a několik samostatných akcí proti mezinárodně organizovaným zločineckým uskupením, které se v návaznosti na obdobné organizace v zahraničí zabývají ilegální přepravou cizinců na a přes území České republiky a dále pak do zemí Evropského společenství. V průběhu roku 2005 bylo také realizováno několik rozsáhlých organizací, které při mezinárodním řízení zajišťovaly ilegální přechody migrantů pře území České republiky (převážně již zmíněných občanů Číny). Při těchto realizacích bylo zadrženo ve spolupráci s policií partnerských zemí 38 osob - organizátorů předmětné trestné činnosti.

Taktéž se potvrzují prognózy o stále větším zapojení osob z bývalého SSSR do obchodování s lidmi - organizovaného zločinu v České republice. Příkladem jsou aktivity ruskojazyčných skupin v oblasti převádění Čečenců, Dagestántů a občanů Ruské federace. Jako příklad lze uvést rozsáhlou mezinárodní realizaci organizátorů převádění Čečenců, přicházejících z Polska, při které bylo v červnu hodnoceného roku PČR SKPV ÚOOZ ve spolupráci se speciálními složkami Policie Polska, Spolkové republiky Německo a útvary PČR SCPP zadrženo celkem 22 pachatelů této trestné činnosti.

Obecně platí, že nadále trvá situace, kdy vnitrostátní zločinná uskupení se stále více váží na zahraniční organizovaný zločin, který v ČR neustále takto upevňuje své pozice.⁸² Z toho důvodu je nezbytná aktivní spolupráce, která je navázána odborem obchodu s lidmi ÚOOZ SKPV se zahraničními policejními složkami SRN, Rakouska, Holandska, Francie, Velké Británie, Itálie, Slovenské republiky, Švýcarska a Polska. Velmi úzká spolupráce probíhá s orgány FBI a imigračním úřadem USA.⁸³

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky -převáděné osoby- porovnání shodného období 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12 2004	tj.%	tj.%	1.1.–31.12. 2005	tj.%	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
							v [%]	absolutní číslo
nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695	100,0		5 689	100,0		-46,8	-5 006
z toho zjištěno								
převáděných osob	2 353	22,0	100,0	761	13,4	100,0	-67,7	-1 592
z toho na SH ČR s Polskem	71		3,0	40		5,3	-43,7	-31
s Rakouskem	1 177		50,0	358		47,0	-69,6	-819
se Slovenskou republikou	265		11,3	64		8,4	-75,8	-201
se SRN	738		31,4	299		39,3	-59,5	-439
ve vnitrozemí	102		4,3			0,0	-100,0	-102

⁸² V průběhu roku 2005 proběhly čtyři rozsáhlé realizace mezinárodně organizovaného zločineckého uskupení, působícího jak na území České republiky, tak na území několika dalších států, převážně však na území SR či SRN a Rakouska. Jednalo se o realizaci trestné činnosti dle §§ 171a/1,2 TZ, 163a/1 TZ, 185/1 TZ.

Konkrétně se jedná o mezinárodní realizace operace TS „TUTOU“, kdy bylo na území České republiky zadrženo 13 pachatelů uvedené závažné trestné činnosti - z toho bylo 10 cizinců (Čína - 7 osob; Vietnam - 3 osoby); TS „SMITH“, zadrženo bylo celkem 9 pachatelů - z toho byli 3 cizinci (všichni z Albánie); TS „GENO“, kdy bylo zadrženo celkem 9 pachatelů - z toho byli 3 cizinci (Rusko - 2 osoby, z toho jedna osoba pocházela z oblasti Čečenska; Kazachstán - 1 osoba), a TS „CHARON“, zadrženo bylo celkem 5 pachatelů z toho byli 4 cizinci (Ukrajina - 1 osoba; Dagestán - 2 osoby; Rusko - 1 osoba pocházející z oblasti Čečenska). Při dalších třech realizacích byli zadrženi, mimo občanů České republiky, státní příslušníci Vietnamu, Ruska, Slovenska a Moldávie.

Všechna zmíněná vyšetřování, realizovaná v roce 2005 byla s mezinárodním prvkem a s přímým propojením na zahraniční organizovaný zločin.

Celkem bylo na území České republiky v roce 2005 orgány PČR ÚOOZ SKPV zadrženo a obviněno pro trestné činy v souvislosti s obchodováním s lidmi celkem: **72 osob pachatelů, z toho bylo 33 cizinců.**

⁸³ Spolupráce probíhá jak na základě přímých osobních kontaktů, tak v rámci vzájemné právní pomoci mezi jednotlivými státy. Další mezinárodní spolupráce je vedena prostřednictvím Interpolu a Europolu.

K poklesům v počtu zjištěných převáděných osob došlo meziročně na všech úsecích státních hranic České republiky. Ve srovnání s roky 2002 a 2003, kdy byla situace srovnatelná, vykazuje rok 2005 v této kategorii pokles. Procento převáděných vykazujeme 13,4 %, pokud bychom počítali jen osoby ze třetích států, byl by podíl převáděných osob vyšší (19,8 %).

Většina převáděných osob byla v roce 2005 registrována ve směru z České republiky (671 osob, tj. 88,2 %), a to především ve směru do Rakouska (356 osob, tj. 53,1 % z počtu osob převáděných z ČR) nebo SRN (297 osob, tj. 44,3 %). Ve směru do Rakouska byli převáděni zejména občané Ruska, Ukrajiny a Moldavska, a to především v první polovině roku; v druhém pololetí byli na tomto úseku častěji jako převáděné osoby zjišťováni občané Mongolska.

Z České republiky do SRN bylo mezi převáděnými osobami zjištěno nejvíce občanů **Číny**, i když většinou v prvním pololetí, dále občanů **Ukrajiny** a **Turecka**.

Ve směru do ČR byly převáděné osoby nejčastěji zjišťovány ve směru ze Slovenska a Polska, i když v případě česko-slovenské hranice se jednalo o velice nízký počet ve srovnání s předcházejícími roky (61 osob, což je přibližně čtyřikrát méně než v roce 2004). Počet osob zjištěných při jejich převádění z Polska byl v roce 2005 rovněž nižší (25 osob, tj. -57 %).

Z Polska byli do ČR v roce 2005 převáděni nejčastěji občané **Ruska**, což je svým způsobem důsledek provádění dublinského systému. Osoby, které chtějí z Polska přes území ČR migrovat do dalších zemí, už nemohou využít účelově řízení o azyl v ČR, a tak častěji využívají služeb převaděčů již na vstupu do České republiky. Kromě občanů Ruska to platí i pro občany **Kyrgyzstánu**, i když ti jsou zjišťováni v nižších počtech.

Ze Slovenska byli do ČR převáděni zejména občané ze zemí střední a jihovýchodní Asie (**Čína**, **Vietnam**, **Irák**, **Turecko** aj.) a také občané **Moldavska**.

Zvláštní kapitolou je situace na vzdušné hranici České republiky. U osob, které jsou zjišťované při neoprávněném vstupu do České republiky přes letiště nebo naopak při odletu z ČR např. s neregulérním cestovním dokladem, se zpravidla nepodaří zjistit nějakou skutečnou pomoc převaděčů, i když ji lze v pozadí tušit. Týká se to jak občanů Indie, již několikrát zmiňovaných, tak i osob, cestujících na neregulérních cestovních dokladech.

Důkazem toho druhého případu bylo odhalení občana ČR, který jako zaměstnanec ČSA napomáhal občanům Peru v obstarávání neregulérních cestovních dokladů pro další cestu z ČR do zemí západní Evropy. Svědčí o něm i taktika některých osob ze zemí bývalého SSSR, které přicestují do ČR legálním způsobem, na své platné doklady a vízum ČR a z pražského nebo brněnského letiště se snaží vycestovat do dalších zemí (např. do Velké Británie, Irska a do zámoří), nebo občanů Číny, kteří se prokazují na letišti neoprávněně cestovními doklady Japonska a Korejské republiky a snaží se přitom včlenit mezi skupinky turistů z dotyčných zemí.

Celkově v roce 2005 figurovali mezi převáděnými osobami nejvíce občané **Ruska** (173 osob), **Číny** (159 osob) a **Ukrajiny** (116 osob), což je stejné pořadí jako v roce 2004.

Přes výše uvedené však došlo u občanů Ruska (-886 osob, tj. -83,7 %) a Číny (-532 osob, tj. -77,0 %) ve srovnání s předcházejícím rokem k výrazným meziročním poklesům. Naproti tomu se zvýšil počet osob, u nichž byla zjištěna účast převaděče na nelegálním překročení státních hranic ČR, u občanů **Mongolska** (28 osob, +6 osob, tj. +27,3 %) a **Kyrgyzstánu**, (16 osob, +6 osob, tj. +60,0 %) i když počty u těchto státních příslušností jsou nízké.

Znovu je třeba zdůraznit, že statistiky vycházejí ze zjištěných případů. I v rámci jednotlivých státních příslušností se mohou vyskytnout osoby, na jejichž nelegálním přechodu se účastnila jiná osoba, jen se tuto skutečnost nepodařilo zjistit.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - osoby převáděné - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004			1.1.-31.12. 2005			Změna oproti předchozímu období	
	celkem	z toho převáděných	tj. %	celkem	z toho převáděných	tj. %	počtu převáděných osob v [%]	absolutní číslo
nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695	2 353	22,0	5 689	761	13,4	-67,7	-1 592
z toho nejvíce občanů								
Rusko	3 725	1 059	28,4	661	173	26,2	-83,7	-886
Čína	1 009	691	68,5	261	159	60,9	-77,0	-532
Ukrajina	878	122	13,9	612	116	19,0	-4,9	-6
Moldavsko	294	95	32,3	230	69	30,0	-27,4	-26
Turecko	91	39	42,9	124	36	29,0	-7,7	-3
nezjištěno	128	5	3,9	209	33	15,8	560,0	28
Mongolsko	121	22	18,2	188	28	14,9	27,3	6
Vietnam	237	81	34,2	121	23	19,0	-71,6	-58
Gruzie	564	66	11,7	139	18	12,9	-72,7	-48
Kyrgyzstán	53	10	18,9	64	16	25,0	60,0	6

Vysvětlivka: řazeno podle nejvyšší hodnoty převáděných osob v aktuálním období

V roce 2005 registrovaly útvary Policie ČR 420 osob, které nějakým způsobem „asistovaly“ u nelegálního přechodu hranic. Meziročně se jejich počet snížil (-260 osob, -38,2 %), což koresponduje s vývojem v této kategorii nelegální migrace obecně. Meziroční pokles počtu asistujících osob je menší než v případě převáděných osob (-67,7 %), což svědčí o skutečnosti, že se převaděči orientují spíše na menší skupiny.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - „zúčastněné osoby – asistující osoby“ a trestně stíhané osoby dle §171a TZ- porovnání shodného období 2004/2005

Období roku	1.1.-31.12. 2004		1.1.-31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období	
	tj. %		tj. %		v [%]	absolutní číslo
nelegální migrace přes státní hranice ČR - zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
zjištěno „asistujících osob“ při NM přes SH základními útvary Policie ČR						
	680	100,0	420	100,0	-38,2	-260
z toho nejvíce občanů						
Česká republika	456	67,1	237	56,4	-48,0	-219
Polsko	41	6,0	48	11,4	17,1	7
SRN	18	2,6	18	4,3	0,0	0
Vietnam	15	2,2	15	3,6	0,0	0
Rusko	4	0,6	14	3,3	250,0	10
nezjištěno	16	2,4	13	3,1	-18,8	-3
Slovensko	40	5,9	12	2,9	-70,0	-28
Ukrajina	32	4,7	10	2,4	-68,8	-22
Čína	5	0,7	7	1,7	40,0	2
Moldavsko	4	0,6	4	1,0	0,0	0
trestně stíháno osob pro TČ podle §171a TZ (dle ESK)	235	100,0	207	100,0	-11,9	-28
z toho nejvíce občanů						
České republiky	145	61,7	144	69,6	-0,7	-1
Ruska	2	0,9	12	5,8	500,0	10
Číny	4	1,7	7	3,4	75,0	3
Polska	15	6,4	7	3,4	-53,3	-8
Vietnamu	10	4,3	7	3,4	-30,0	-3
Ukrajiny	7	3,0	6	2,9	-14,3	-1
Albánie		0,0	4	1,9		4
Moldavska	1	0,4	4	1,9	300,0	3
Slovenska	25	10,6	3	1,4	-88,0	-22
Bulharska	1	0,4	2	1,0	100,0	1

Vysvětlivka: řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Stejně jako v minulosti převládali ve statistice osob odhalených při napomáhání k nelegálnímu přechodu státních hranic **občané České republiky** (237 osob, tj. 56,4 %). Jejich počet se meziročně snížil téměř o polovinu (-219 osob, tj. -48,0 %). K ještě většímu snížení došlo u občanů **Slovenské republiky** (12 osob, -28 osob, tj. -70,0 %).

K lehkému početnímu nárůstu ve srovnání s rokem 2004 naopak došlo u **občanů Polska** (48 osob, +7 osob, +17,1 %), kteří se účastnili především na převádění občanů Ruska (osob z Čečenska) a Ukrajiny z Polska do ČR.

Celková situace v nelegální migraci přes státní hranice se odrazila nejen v počtu osob odhalených při napomáhání k nelegálnímu přechodu státních hranic, ale i počtu osob, jež byly pro trestný čin nedovolené překročení státní hranice podle § 171a trestně stíhány (207 osob, -28 osob, tj. -11,9 %).

Prokazovat osobám úmysl převádět jiné osoby přes státní hranice bývá velice obtížné, proto jsou počty osob, které byly trestně stíhány pro trestný čin dle § 171a, podstatně nižší než počty asistujících osob. I zde figurovali s výrazným nárůstem na prvním místě občané České republiky (144 osob, -1 osoba, tj. 11,9 %), struktura na dalších místech je však odlišná: na druhém místě byli občané **Ruska** (12 osob, +10 osob, tj. +500 %), dále občané **Číny, Polska a Vietnamu** (po sedmi osobách).

III.3.5.1. Převáděné osoby dle metodiky CIREFI⁸⁴

Podle metodiky CIREFI se převáděnými osobami rozumí ty, které přiznaly pomoc převaděčů, tj. asistenci cizí osoby, dále všechny osoby, které státní hranice překračovaly ve skupinách o velikosti 10 a více osob, a osoby, které použily při nedovoleném přechodu hranic nebo k pobytu padělané nebo pozměněné cestovní doklady (jedná se o sjednocení uvedených množin). V případě neregulérních cestovních dokladů metodika CIREFI operuje s poznatkou, že osobám, využívajícím tento způsob nelegální migrace, zpravidla někdo jiný napomáhá k zorganizování jejich nelegálního přechodu. Z popsané definice je patrné, že výsledné procento převáděných osob je tak vyšší než při použití národní metodiky.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - osoby převáděné - porovnání shodného období roku 2004/2005
- porovnání metodiky národní a metodiky CIREFI

Období Roku	1.1. - 31.12. 2004		1.1. - 31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období			
					v %		absolutní čísla	
nelegální migrace přes státní hranice ČR - zjištěno osob	10 695		5 689		-46,8		-5 006	
z toho podle METODIKY	národní	CIREFI	národní	CIREFI	národní	CIREFI	národní	CIREFI
osoby převáděné	2 353	4 483	761	1 586	-67,7	-64,6	-1 592	-2 897
tj. %	22,0	41,9	13,4	27,9	-39,2	-33,5	-8,6	-14,0
Z toho na SH ČR se SRN	738	988	299	502	-59,5	-49,2	-439	-486
s Rakouskem	1 177	2 577	358	507	-69,6	-80,3	-819	-2 070
s Polskem	71	208	40	213	-43,7	2,4	-31	5
se Slovenskem	265	427	64	76	-75,8	-82,2	-201	-351
vzdušná		181		288		59,1	0	107
neurčena	102	102			-100,0	-100,0	-102	-102

⁸⁴ Centrum pro informace, diskusi a výměnu názorů k překračování hranic a imigraci (*Center for Information, Discussion and Exchange of Opinions on the Border Crossings and Immigration*)

S použitím metodiky CIREFI bylo v roce 2005 zjištěno 1 586 převáděných osob (-2 897 osob, tj. -64,6 %), procento převáděných osob přes státní hranice České republiky pokleslo z hodnoty 41,9 % na 27,9 %.

Vývoj reagoval na nižší výskyt velkých skupin na hranicích České republiky i na snížený počet osob zjištěných s převaděčem. Na rozdíl od metodiky národní byl zaznamenán meziroční nárůst v počtu převáděných osob, zjištěných na hranicích s Polskem (+5 osob, tj. +2,4 %) a na vzdušné hranici (+107 osob, tj. +59,1 %). Toto zvýšení v sobě odráží situaci v používání neregulérních cestovních dokladů.

III.3.6. Nelegální přechody státních hranic v úkrytech dopravních prostředků

Podíl osob, které byly odhaleny při překonávání státních hranic České republiky v úkrytu dopravního prostředku, osciluje dlouhodobě kolem hodnoty tří procent.

V roce 2005 se ve srovnání s rokem 2004 výrazně snížil počet osob, které byly zjištěny při nelegální migraci přes státní hranice České republiky v úkrytu dopravního prostředku (**180 osob**, -218 osob, tj. -54,8 %). Jejich podíl (3,2 %) na celkovém počtu 5 689 osob, které byly řešeny v souvislosti s ochranou státních hranic, se však od předchozích let příliš nelišil.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - osoby v úkrytech dopravních prostředků - porovnání roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12.		1.1.-31.12.		Změna oproti předchozímu období	
	2004	tj.%	2005	tj.%	v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR – zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho odhaleno v úkrytu DP	398	3,7	180	3,2	-54,8	-218
z toho odhaleno v úkrytu DP	398	100	180	100		
z toho použitý dopravní prostředek:						
letadlo	1	0,3	0		-100,0	-1
kamion, nákladní automobil	130	32,7	113	62,8	-13,1	-17
osobní automobil	238	59,8	55	30,6	-76,9	-183
vlakové soupravy	19	4,8	11	6,1	-42,1	-8
přeprava kamionů vlakem (ROLA)	9	2,3	0	0,0	-100,0	-9
neurčeno	1	0,3	0	0,0	-100,0	-1

V roce 2005 byly většinou osoby odhalovány při přepravě v nákladních automobilech (113 osob, tj. 62,8 %), podstatně méně jich bylo ve srovnání s rokem 2004 zjištěno v úkrytu zavazadlového prostoru osobních vozidel (55 osob, což je čtyřikrát méně než v roce 2004).

Nelegální migrace přes SH ČR - osoby zadržené v úkrytu DP - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12.		1.1.-31.12.		Změna oproti předchozímu období	
	2004	tj.%	2005	tj.%	v [%]	absolutní číslo
nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
v úkrytu dopravního prostředku (DP)	398	3,7	180	3,2	-54,8	-218
z toho na SH ČR letiště	1	0,3	0	0,0	-100,0	-1
s PR	7	1,8	2	1,1	-71,4	-5
s Rakouskem	27	6,8	28	15,6	3,7	1
se SR	33	8,3	47	26,1	42,4	14
se SRN	267	67,1	103	57,2	-61,4	-164
SH neurčena	63	15,8		0,0	-100,0	-63

Osoby byly v úkrytech dopravních prostředků odhalovány jak při nelegálním vstupu do České republiky (48 osob, tj. 26,6 % z celkového počtu 180 osob), tak při přechodu státních hranic z ČR do dalších států (132 osoby). Ve druhém případě jsou v počtech zahrnuty jak osoby, které odhalily české bezpečnostní orgány, tak osoby, jež zjistily orgány ochrany hranic jiných států. Tyto osoby v roce 2005 převládaly (96 osob, tj. 72,7 % z celkového počtu 132 osob).

Z celkového počtu 180 osob, které byly odhaleny při překročení státních hranic České republiky v úkrytu dopravního prostředku měli, i přes výrazně nižší počty, největší zastoupení státní příslušníci **Číny** (97 osob, -195 osob, -66,8 %). S odstupem následovali občané **Turecka** (8 osob, -2 osoby, tj. -20,0 %), **Iráku** (8 osob, +7 osob, tj. +700,0 %), **Vietnamu** (6 osob, -19 osob, tj. -76,0 %), **Ruska** (5 osob, -8, -61,5 %), **Indie** (5 osob, +1 osoba, +25,0 %) **Ukrajiny** (3 osoby, -9, -75,0 %), **Běloruska** (3 osoby, +2, +200,0 %) a **Polska** (2 osoby - *stejně jako v roce 2004*).

III.3.7. Opakované nelegální přechody státních hranic

V roce 2005 bylo při nelegálním překračování státních hranic zjištěno opakovaně **319 osob**, což je výrazně méně než v roce předcházejícím (-1 129 osob, tj. 78,0 %). Rovněž se snížil podíl opakovaně zjištěných z hodnoty 13,5 % v roce 2004 na 5,6 % v roce 2005 a je vůbec nejnižší za celou dobu sledování této kategorie.

Meziroční početní pokles souvisí zejména se snížením zastoupení osob, které se o nelegální přechod státních hranic pokusily ve směru z ČR v době, kdy byly registrovány jako žadatelé o azyl v ČR. Přes uvedené převažoval počet osob, které byly zjištěny opakovaně při nelegálním přechodu státních hranic ve směru z České republiky (87,8 %; v roce 2004 byl podíl 97 %).

Největší podíl byl zaznamenán na úseku státních hranic s Rakouskem, přestože i zde byl zaznamenán výrazný meziroční pokles (zjištěno opakovaně 173 osob, -841 osob, tj. -82,9 %). Po většinu roku se podíl opakovaných nelegálních překročení státních hranic pohyboval pod hranicí sedmi procent, v prosinci, kdy znovu začali být na státních hranicích častěji registrovaní žadatelé o azyl (15,2 % z celkového počtu 389 osob, zjištěných v prosinci), stoupl na 12,3 %. Jednalo se zejména o občany Indie, ale i občany Ruska.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - **osoby opakovaně zjištěné** - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
							v [%]	absolutní číslo
nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695	100,0		5 689	100,0		-46,8	-5 006
opakovaně	1 448	13,5	100,0	319	5,6	100,0	-78,0	-1 129
z toho na SH ČR letiště	0,0		0,0	7		2,2		7
s PR	63		4,4	56		17,6	-11,1	-7
s Rakouskem	1 014		70,0	173		54,2	-82,9	-841
se SR	35		2,4	11		3,4	-68,6	-24
se SRN	336		23,2	72		22,6	-78,6	-264

Největší skupinou, která se pokoušela o nelegální přechod opakovaně, byli občané **Ruska** (72 osoby, -859 osob, tj. -92,3 %), **Ukrajiny** (23 osoby, -39 osob, tj. -62,9 %), **Bulharska** (23 osoby, +8 osob, +53,3 %), **Indie** (21 osob, + 16 osob, tj. 320 %) a **Mongolska** (20 osob, +12 osob, tj. + 150,0 %).

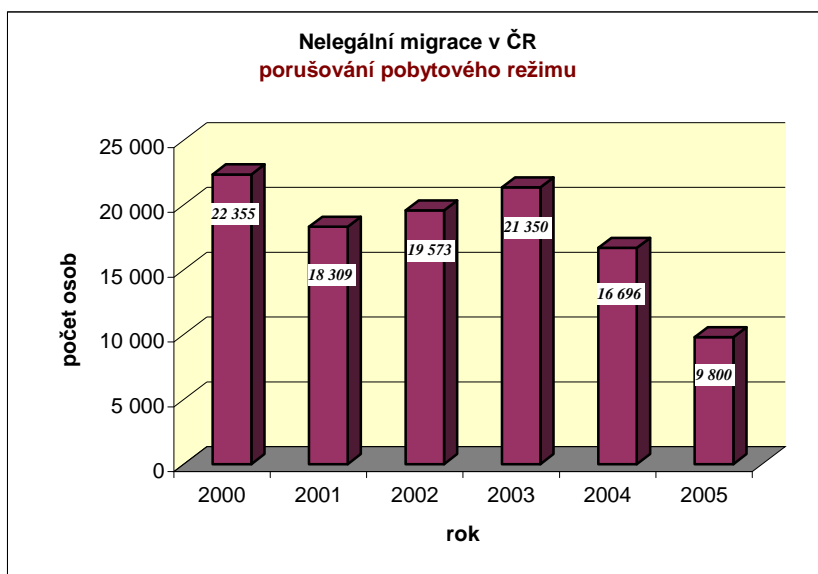
Měsíc 2005	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	celkem
Nelegální migrace přes SH ČR													
Zjištěno osob	583	396	584	503	471	373	562	536	462	454	376	389	5 689
z toho													
s neregulérním CD	76	96	114	72	68	52	50	46	38	57	55	58	782
převáděných	199	84	93	80	31	53	33	40	32	20	52	44	761
v úkrytu DP	45	8	17	16	5	4	21	4	15	6	34	5	180
opakovaně	43	25	32	32	10	17	37	19	15	18	23	48	319

Některé osoby se o nelegální přechod státních hranic ČR snaží samostatně, jiné využívají služeb převaděčských organizací, obstarávají si padělané nebo pozměněné cestovní doklady, cestují přes hranice v úkrytu v nejrůznějších dopravních prostředcích, v případě neúspěchu se někdy o nelegální přechod státních hranic pokoušejí opakovaně. Všechny uvedené kategorie mohou být vzájemně provázané, jednotlivé případy často splňují podmínky dvou i více kategorií dohromady.

III.4. NELEGÁLNÍ MIGRACE NA ÚZEMÍ ČR - PORUŠOVÁNÍ POBYTOVÉHO REŽIMU

Porušováním pobytového režimu se rozumí případy, ve kterých cizinec vstoupí na území ČR neoprávněně aniž je odhalen jeho nelegální vstup, a pobývá v ČR dál nelegálně, nebo případy, ve kterých sice cizinec vstoupí na území ČR legálně, ale po uplynutí lhůty povoleného pobytu nevycestuje, a pobývá na území dále bez povolení, tj. nelegálně, a tím porušuje zákonem předepsané podmínky pro pobyt cizince. Jedná se o zjištěné případy nelegálních pobytů cizinců, které registruje Policie ČR. Nejsou zahrnuty případy popisované v nelegální migraci přes státní hranice ČR.

Cizinci, kteří se zdržují na území České republiky neoprávněně bývají často bez finančních prostředků a s omezenými možnostmi pro zajištění obživy a ubytování. Někteří

z nich se pak na území ČR dopouštějí různé nezákonné činnosti nebo se sami stávají oběťmi trestné činnosti jiných osob. Neoprávněný pobyt je tedy velkým bezpečnostním rizikem pro situaci ve veřejném pořádku na území České republiky. V neposlední řadě jde také o rizikový faktor z hlediska mezinárodního terorismu.

Počty osob odhalených při nelegální migraci na území České republiky z důvodu porušování pobytového režimu v letech 2001-2003 vzrůstaly,

v roce 2004 však došlo k výraznému poklesu, který pokračoval i v roce 2005, kdy bylo útvary Policie ČR odhaleno **9 800 cizinců**, kteří se na území ČR zdržovali neoprávněně (-6 896 osob, tj. -41,3 %).

V uvedeném roce se měsíční počet odhalených cizinců neoprávněně se zdržujících na území České republiky pohyboval v rozmezí 733 (listopad) až 1 012 (srpen) osob.

Na hraničních přechodech při odbavování **na výjezdu z České republiky** byl neoprávněný pobyt zjištěn u **2 145** cizinců (- 2 005 osob, tj. -48,3 %). Nejvíce osob bylo zjištěno na hraničních přechodech České republiky s Polskou republikou (1 806 osob, tj. 84,2 %), kde ale došlo ve srovnání s rokem 2004 k poklesu zhruba na polovinu (-1 847 osob, tj. -50,6 %).

Počet cizinců u nichž byl neoprávněný pobyt na území České republiky zjištěn **ve vnitrozemí** činil **7 655** (-4 891 osob, tj. -39,0 %). Tyto osoby byly zjišťovány jednak při běžné kontrolní činnosti, jednak při cílených pobytových kontrolách a bezpečnostních akcích. Někteří cizinci po zjištění, že se zdržují na území ČR neoprávněně, se dostavili na vnitrozemské útvary SCPP z vlastní iniciativy (2 822 osob) z obav před sankcemi, které by mohly zkomplikovat jejich další pohyb nejen v ČR, ale i v zemích Evropské unie. Další se dostavili do azylového přijímacího střediska, kde projevíli úmysl požádat v České republice o udělení azylu.⁸⁵

Nelegální migrace – porušování pobytového režimu – rok 2005

Měsíc 2005	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Celkem
Zjištěno osob celkem	803	788	788	956	695	864	885	1 012	743	750	733	783	9 800
z toho													
na HP při výjezdu z ČR	100	115	108	231	151	243	262	293	157	144	133	208	2 145
ve vnitrozemí ČR	703	673	680	725	544	621	623	719	586	606	600	575	7 655
z toho													
osoba se dostavila sama	261	215	214	249	182	254	232	324	184	228	216	263	2 822

Na základě vlastních poznatků, poznatků jiných útvarů Policie ČR a orgánů státní správy probíhaly i v roce 2005 kontrolní akce zaměřené především na dodržování pobytového režimu, plnění účelu pobytu stanoveného vízem, plnění povinností cizinců i ubytovatelů vyplývajících ze zákona o pobytu cizinců, odhalování cizinců pobývajících na území ČR po uplynutí platnosti víza nebo doby platnosti pobytu na toto vízum a provádění opatření v případech nedodržování zákonů a obecně platných právních předpisů na území České republiky (např. zjišťování neoprávněné výdělečné činnosti cizinců, na zjišťování a realizaci trestné činnosti páchané cizinci). Oddělení cizinecké policie prováděla kontrolní akce v součinnosti s úřady práce, živnostenskými úřady, Českou obchodní inspekcí. Pozitivně se projevila součinnost s celní správou, a to zejména v pravomocích obou složek, vzájemných koordinacích a využití dostupných technických prostředků obou součástí.

Řada bezpečnostních akcí provedených za účelem odhalování neoprávněného pobytu cizinců na území ČR byla zaměřena na firmy, stavby a podniky, u kterých byly poznatky k nelegálnímu zaměstnávání cizinců (např. tržiště s vietnamskou komunitou, tzv. čínské restaurace a občerstvení).

V případech zjištění neoprávněného pobytu na území ČR byli cizinci sankcionováni blokovými pokutami, bylo jim vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, a v některých případech byli umisťováni do zařízení pro cizince k realizaci správního vyhoštění.

Někteří cizinci se po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a výjezdního příkazu i nadále zdržují na území ČR. Pokud jsou tyto osoby zjištěny při kontrole policisty SCPP, zpravidla bývá podán návrh státnímu zástupci na zahájení trestního stíhání pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí. Takřka vždy je věc pro údajnou nízkou společenskou nebezpečnost ponechána k vyřízení podle zákona o pobytu cizinců, leckdy přes skutečnost, že některé osoby mají již

⁸⁵ Žádostí o azyl se snaží legalizovat si pobyt v ČR i cizinci, kterým bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť až do pravomocného rozhodnutí ve věci azylu se mohou zdržovat na území ČR legálně. Uvedené správní vyhoštění je vykonatelné po ukončení azylového řízení, a to v případě negativního rozhodnutí.

rozhodnutí o správním vyhoštění vydáno opakovaně, a to i na deset let, což je v současné době maximum, jaké lze cizinci uložit.

V některých případech cizinec po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění vycestuje z České republiky ve lhůtě stanovené v uvedeném rozhodnutí, ale opětovně protiprávně vstoupí na území ČR s jiným cestovním dokladem, který si obstará ve své vlasti legálně na příjmení po své matce, manželce, resp. manželovi nebo na rodné příjmení, a s tímto dokladem cestuje zpět do ČR. Popsaným jednáním se snaží policistům odbavujícím na hraničních přechodech znemožnit odhalení jejich předchozí identity.

V roce 2005 bylo hlášeno ze základních útvarů SCPP 95 cizinců, kteří se takto prokazovali cestovním dokladem s novým příjmením a pohybovali se na území ČR (nebo se na ně pokoušeli přicestovat), přestože jim bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění. Častěji byli tito cizinci hlášeni v první polovině roku. Většinu z těchto osob tvořili občané Ukrajiny.

Přes výše uvedené však nemají prováděné kontroly pouze represivní charakter, ale i preventivní. Policisté poučují cizince i ubytovatele o změnách právních předpisů a následcích plynoucích z jejich případného protiprávního jednání.

Meziročně došlo v počtech cizinců, kteří byli zjištěni při nelegální migraci-porušování pobytového režimu, u všech **ObŘ SCPP** k výrazným poklesům. To souvisí mimo jiné s častým prováděním již zmíněných pobytových kontrol a bezpečnostních akcí útvarů SCPP, ať už samostatně nebo v součinnosti s dalšími orgány státní správy.

Dalším důvodem k meziročnímu poklesu může být i zvyšující se právní vědomí některých skupin cizinců a jejich snaha dodržovat povolenou lhůtu k pobytu z obavy, že budou-li sankcionováni správním vyhoštěním v ČR, zkomplikují si opětovný příjezd nejen do ČR, ale i do zemí Evropské unie vůbec. V neposlední řadě hraje roli i to, že v některých oblastech jsou např. občané Ukrajiny, pracující a často se také zdržující v ČR bez náležitých povolení, ze svých pracovních pozic stále častěji vytlačováni občany členských států EU (zejména Slovenska), kteří se v ČR zdržují legálně.

Nejvyšší počet osob s neoprávněným pobytem byl v roce 2005 zjištěn na teritoriu **ObŘ SCPP Praha** (4 268 osob, tj. 43,6 %), a to většinou na území hlavního města. Souvisí to pochopitelně s tím, že Praha nabízí těmto osobám anonymní prostředí, zázemí komunit, utvářených z cizinců s povoleným pobytem, stejně jako největší možnosti pro získání ubytování, zaměstnání či jiné obživy, byť i nelegální. ObŘ SCPP Praha vykázalo také nejvyšší počet u osob zjištěných ve vnitrozemí (4 105 osob, tj. 52,6 %) včetně osob, které se dostavily na útvary Policie ČR samy (1 336 osob, tj. 47,3 %).

Nejvíce osob s nelegálním pobytem zjištěných na výjezdu bylo hlášeno z útvarů ObŘ SCPP Ostrava (1 122 osob, +259, +30,0 %). Ke zvýšení počtu osob zjištěných na hraničních přechodech při odjezdu z ČR bylo v roce 2005 zaznamenáno také u ObŘ SCPP Ústí nad Labem, i když rozdíl oproti roku 2004 zde byl nepatrný (104 osob, +5, +5,1 %).

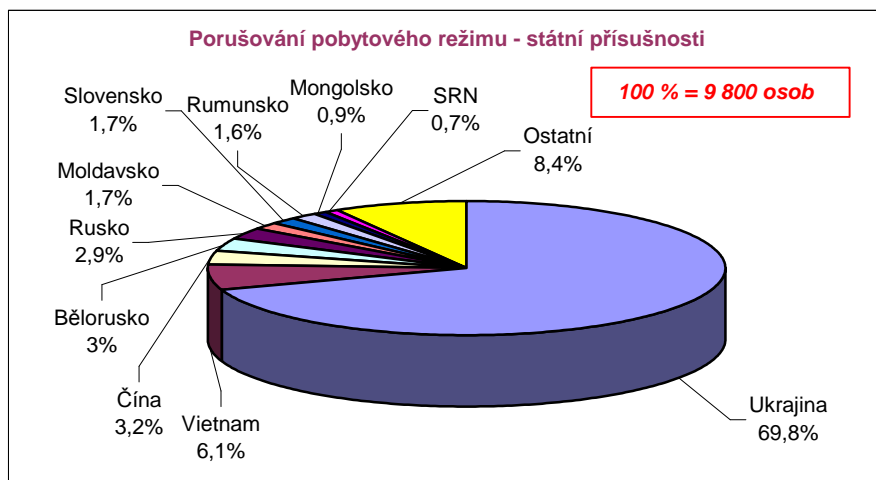
Rozložení nelegální migrace-porušování pobytového režimu na teritoriu jednotlivých ObŘ SCPP odpovídá také rozdělení podle **správního členění**. Ve všech krajích byl zaznamenán meziroční pokles počtu.

Nejvíce cizinců s neoprávněným pobytem na území ČR (3 669 cizinců, tj. 37,4 %) bylo v roce 2005 zjištěno v Praze (-2 292 osob, -38,4 %), následoval Moravskoslezský kraj (2 193 cizinců, -239 osob, tj. -9,8 %) a Královéhradecký kraj (940 cizinců, -2 360 osob, -71,5 %).

III.4.1. Počty osob a jejich státní příslušnost

Již standardně tvořili největší skupinu osob, které byly zjištěny při nelegální migraci-porušování pobytového režimu, **občané Ukrajiny** (6 838 osob, tj. 69,8 % z celkového počtu), přestože ve srovnání se stejným obdobím roku 2004 byl u těchto státních příslušníků zaznamenán početní pokles (-5 653 osob, tj. -45,3 %).

S obrovským odstupem na druhém místě následovali **občané Vietnamu** (598 osob, -121 osob, tj. -16,8 %) a dále **občané Číny** (311 osob, +25 osob, tj. +8,7 %).

V případě občanů Číny a Vietnamu dochází často k prolínání obou kategorií nelegální migrace.

U většiny občanů obou státních příslušností, kteří byli odhaleni při nelegálním pobytu v České republice, bylo zjištěno, že již na území ČR vstoupili

nelegálně. Znáčná část z nich se dostavila do přijímacího azylového střediska, aby si žádost o azyl legalizovala svůj nelegální pobyt v ČR.

Občané Ukrajiny se stali největší skupinou cizinců zjištěných při neoprávněném pobytu jak ve vnitrozemí ČR, tak při výjezdu na hraničních přechodech. Naproti tomu u občanů Číny a Vietnamu bylo porušování pobytového režimu zjištěno takřka výhradně ve vnitrozemí republiky.

Nelegální migrace – porušování pobytového režimu TOP 10 – shodné období 2003/2004/2005

1.1. - 31.12.2003	zjištěno osob	tj.%	1.1. - 31.12.2004	zjištěno osob	tj.%	1.1. - 31.12.2005	zjištěno osob	tj.%
Celkem	21 350	100,0	Celkem	16 696	100,0	Celkem	9 800	100,0
z toho 10 nejčtenějších státních příslušností			z toho 10 nejčtenějších státních příslušností			z toho 10 nejčtenějších státních příslušností		
Ukrajina	17 020	79,7	Ukrajina	12 491	74,8	Ukrajina	6 838	69,8
Bělorusko	765	3,6	Vietnam	719	4,3	Vietnam	598	6,1
Vietnam	585	2,7	Bělorusko	513	3,1	Čína	311	3,2
Moldavsko	405	1,9	Rusko	510	3,1	Bělorusko	298	3,0
Rusko	361	1,7	Moldavsko	289	1,7	Rusko	286	2,9
Čína	275	1,3	Čína	286	1,7	Moldavsko	167	1,7
Slovensko	271	1,3	Slovensko	232	1,4	Slovensko	166	1,7
Litva	223	1,0	Rumunsko	212	1,3	Rumunsko	160	1,6
Rumunsko	184	0,9	Bulharsko	140	0,8	Mongolsko	85	0,9
Bulharsko	152	0,7	Litva	122	0,7	SRN	66	0,7

Vysvětlivky: písmo - tučné - nesousední stát, písmo obyčejné - sousední stát

Také mezi osobami, jež byly zjištěny v souvislosti s nelegální migrací-porušování pobytového režimu, se vyskytovaly osoby, které se prokazovaly **neregulérním cestovním dokladem nebo osobním průkazem** (107 osob, -34 osob, -24,1 %). Na celkovém počtu osob zjištěných při nelegální migraci-porušování pobytového režimu se podílely jedním procentem. Meziročně se podíl na celkovém počtu nepatrně, ale přesto zvýšil.

Podle státních příslušností šlo zejména o občany Ukrajiny (52) a Vietnamu (13). I když jejich počty byly podstatně nižší než u kategorie nelegální migrace přes státní hranice, není na místě tuto kategorii opomíjet.

Šlo jednak o používání dokladů právoplatným držitelem, ve kterém byl však proveden zásah do platnosti dokladu, platnosti víza nebo obsahuje padělaný otisk razítka hraničního přechodu či padělaný vízový štítek. Druhou skupinu tvořily osoby, které se prokazovaly pozměněným cestovním dokladem jiné osoby. Jedná se o velmi závažnou skutečnost, neboť cizinci se na území ČR zdržovali pod falešnou identitou, což nejen komplikovalo zjištění oprávněnosti jejich pobytu na území ČR (např. nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění) ale vytvářelo jim to podmínky i pro páchaní trestné činnosti.

Také u osob, které jsou zjišťovány při nelegální migraci-porušování pobytového režimu, bývá někdy zjištěno, že do České republiky přicestovaly **v úkrytu dopravního prostředku**. Stává se to například u osob, které následně podávají žádost o azyl. V roce 2005 se jednalo o 58 osob, nejčastěji o občany Číny a Ruska. Dalších 24 občanů Číny bylo ve chvíli odhalení svého neoprávněného pobytu v ČR přepravováno v úkrytu nákladního vozidla.

Někteří cizinci byli při nelegální migraci-porušování pobytového režimu v ČR zjišťováni **opakovaně** (1 128 osob, -1 787 osob, tj. -36,9 %). I v této kategorii se podíl osob na celkovém počtu mírně zvýšil.

Jednalo se jednak o osoby, které nerespektovaly rozhodnutí o správním vyhoštění a lhůtu k vycestování z ČR uloženou tímto rozhodnutím, jednak o ty, které se porušení pobytového režimu dopustily opakovaně. Nejvíce osob, které byly při neoprávněném pobytu zjištěny opakovaně, mělo ukrajinskou státní příslušnost (735 osob, tj. 10,7 % z celkového počtu 6 838 občanů Ukrajiny).

Nelegální migrace – porušování pobytového režimu - cizinci opakovaně zjištěni – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004			1.1.-31.12. 2005			Změna oproti předchozímu období počtu cizinců opakovaně zjištěných	
	celkem	z toho opakovaně	tj.%	celkem	z toho opakovaně	tj.%	v [%]	absolutní číslo
Celkem zjištěno osob	16 696	1 787	10,7	9 800	1 128	11,5	-36,9	-659
z toho nejvíce občanů								
Ukrajina	12 491	1 250	10,0	6 838	735	10,7	-41,2	-515
Vietnam	719	87	12,1	598	94	15,7	8,0	7
Slovensko	232	75	32,3	166	53	31,9	-29,3	-22
Bělorusko	513	55	10,7	298	48	16,1	-12,7	-7
Čína	286	16	5,6	311	29	9,3	81,3	13
Rusko	510	53	10,4	286	29	10,1	-45,3	-24
Moldavsko	289	51	17,6	167	22	13,2	-56,9	-29
Rumunsko	212	21	9,9	160	15	9,4	-28,6	-6
Srbsko a Černá Hora	59	18	30,5	57	13	22,8	-27,8	-5
Alžírsko	33	12	36,4	39	10	25,6	-16,7	-2

Vysvětlivka: řazeno podle nejvyšší hodnoty osob opakovaně zjištěných v aktuálním období

III.5. REPRESIVNÍ OPATŘENÍ

Zákon o pobytu cizinců v hlavě VII. a VIII. vymezuje povinnosti cizinců, dopravců, věznic, orgánů státní správy a povinnosti jiných osob. V hlavě XIV. v ustanovení § 156 zákon definuje **správní delikty**, pokuty, příslušnost a pravidla řízení o deliktech. V ustanovení § 157 definuje přestupky, pokuty, příslušnost a další pravidla pro **vyřizování přestupků**. Na řízení o přestupcích podle cizineckého zákona se vztahuje zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, pokud zákon o pobytu cizinců nestanoví jinak. Přestupky projednává policie.

Pokud cizinec poruší povinnosti stanovené zákonem o pobytu cizinců, může mu být přechodný nebo trvalý pobyt na území ukončen za podmínek, které zákon stanoví. Policie pobyt

cizince ukončí udělením výjezdního víza z moci úřední. Cizinec je povinen vycestovat z území v době stanovené výjezdním příkazem.

Správní vyhoštění cizinců upravuje hlava X. zákona o pobytu cizinců. Správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby vycestování z území a doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území. Doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, je stanovena dobou platnosti rozhodnutí. Pokud cizinec vstoupí na území v době platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění, nebo neodcestoval-li z území a je odhalen policejními orgány, maří výkon rozhodnutí správního orgánu a jeho jednání může být při nepatrné společenské nebezpečnosti činu pro společnost projednáno jako přestupek podle zákona o pobytu cizinců, při splnění podmínek zákona mu může být zvýšena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění na delší dobu.

Soudní vyhoštění cizinců se provádí na základě výkonu trestu vyhoštění, který ukládají soudy rozsudkem v trestním řízení v souvislosti s jedním nebo více trestnými činy, pro které byl cizinec odsouzen. Trest vyhoštění může soud uložit podle trestního zákona jako trest samostatný nebo vedle jiného trestu. Pokud je trest vyhoštění uložen současně s nepodmíněným trestem odnětí svobody, je trest vyhoštění vykonáván po částečném nebo úplném odpykání trestu odnětí svobody. Údaje o soudně vyhoštěných cizincích jsou v materiálu uváděny jako doplňující informace k údajům o cizincích vyhoštěným na základě správního rozhodnutí. Cizinecká policie vytváří podmínky pro realizaci trestu vyhoštění, zajišťuje cestovní doklady pro cizince, jízdenku či letenku na spoj do domovského státu.

III.5.1. Přestupky a správní delikty

V roce 2005 bylo základními útvary služby cizinecké a pohraniční policie řešeno celkem **119 216 přestupků** (-22 599, -15,9 %) a byly uloženy blokové pokuty v celkové částce 56,9 miliónů Kč (-11,5 miliónu Kč, -16,9 %). Z toho bylo řešeno 31 632 přestupků podle zákona o pobytu cizinců na území ČR (uloženy blokové pokuty ve výši 20,2 miliónu Kč) a 86 938 přestupků podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (uloženy blokové pokuty ve výši 36,7 miliónu Kč). V souvislosti s porušením zákona o ochraně státních hranic bylo řešeno 549 přestupků. Podle § 93 zákona o azylu bylo registrováno 97 přestupků.

Ve stejném období bylo základními útvary služby cizinecké a pohraniční policie řešeno na základě zákona o pobytu cizinců celkem **994** (-349, -26,0 %) **správních deliktů**, kde celková výše uložených pokut dosáhla hodnoty 36,9 miliónů Kč (-16,8 miliónu, -31,2 %).

III.5.2. Správní vyhoštění

V letech 2001 - 2004 se zvyšoval počet cizinců, kterým bylo útvary služby cizinecké a pohraniční policie vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění. V průběhu roku 2005 bylo útvary služby cizinecké a pohraniční policie **vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění 10 094 cizincům** (-5 100 osob, tj. -33,6 %).

Vzhledem k tomu, že jednomu cizinci může být vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění opakovaně (z různých důvodů) činil **celkový počet vydaných rozhodnutí o správním vyhoštění 13 988** (-5 574 případů, tj. -28,5 %). Převládajícím důvodem pro toto opatření bylo v roce 2005 porušování pobytového režimu - neoprávněný pobyt na území České republiky (10 347 rozhodnutí, -4 342, tj. -29,6 %). Druhým nejčastějším důvodem bylo nedovolené překročení státních hranic ČR (1 925 rozhodnutí, -1 227, -38,9 %).

Nejpočetnější skupinou cizinců, kterým bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, zůstali **občané Ukrajiny** (64,7 % z celkového počtu cizinců, kterým rozhodnutí o správním

vyhoštění v roce 2005 vydáno). V souladu s vývojem v nelegální migraci na území ČR se jejich počet meziročně výrazně snížil (6 527 osob, -3 631 osob, tj. -35,7 %). Občanům Ukrajiny bylo rozhodnutí o správním vyhoštění vydáváno zejména v souvislosti s nelegální migrací-porušováním pobytového režimu.

S velkým odstupem následovali za občany Ukrajiny, podobně jako v roce 2004, **občané Číny** (534 osob). Počet osob, kterým bylo rozhodnutí o správním vyhoštění vydáno, se snížil zhruba na polovinu (-596 osob, -52,7 %), což koresponduje s nižším počtem občanů Číny, kteří byli zjišťováni při nelegální migraci přes státní hranice ČR. Podobně tomu bylo u **občanů Ruska** (509 osob, -309 osob, -37,8 %).

Naopak meziroční početní zvýšení v počtu osob, jimž bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, bylo vykázáno u **občanů Indie** (187 osob, +45 osob, tj. +31,7 %), **Rumunska** (150 osob, +33 osob, tj. +28,2 %), **Mongolska** (130 osob, +16 osob, tj. +14 %) a **Turecka** (100 osob, +24 osob, tj. 31,6 %).

Mezi 761 cizinci (+328 osob, tj. +75,8 %), kteří byli fakticky⁸⁶ vyhoštěni na základě pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění bylo nejvíce občanů **Ukrajiny**. S počtem 432 (+188, +77,0 %) vyhoštěných tvořili více než polovinu z počtu osob (56,8 %), u nichž bylo správní vyhoštění realizováno. S velkým odstupem následovali občané **Moldavska** (73 osob, +43 osob, tj. +143,3 %). Ke značnému procentuálnímu navýšení došlo u občanů **Vietnamu**, i když šlo o relativně nízký počet (67 osob, +59 osob, tj. +737,5 %).

V roce 2005, stejně jako v letech přecházejících, byly zaznamenány případy, kdy cizinec, kterému bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, nevycestoval, ale místo toho se dostavil do přijímacího azylového střediska a požádal Českou republiku o ochranu formou azylu, čímž byla pozastavena vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění a cizinec bude až do pravomocného rozhodnutí o jeho žádosti pobývat na území České republiky jako žadatel o azyl.

III.5.3. Soudní vyhoštění

V roce 2005 uložily soudy trest vyhoštění podle ustanovení § 57 trestního zákona⁸⁷ jako trest samostatný nebo vedle jiného trestu 2 252 cizincům. Jedná se o nárůst 84 případů.

I v kategorii soudních vyhoštění měli v roce 2005 největší zastoupení (40,8 % z celkového počtu soudních vyhoštění) **občané Ukrajiny** (919 osob, +14 osob, tj. +1,5 %). Dále následovali občané **Slovenské republiky**, kteří z celkového počtu tvořili 15,5 % (350 osob, +61 osob, tj. +21,1 %), a **Vietnamu**, kteří se na celkovém počtu podíleli 5,5 % (124 osob, +31 osob, tj. +33,3 %). Podíl ostatních státních příslušností nepřesáhl pět procent.

V průběhu téhož roku bylo cizineckou a pohraniční policií na základě nařízení výkonu trestu vyhoštění, které obdrželo od předsedy senátu (§ 350c – 350f trestního řádu) realizováno 610 soudních vyhoštění.

V rámci vydání k trestnímu stíhání mimo území České republiky bylo vyhoštěno 67 osob a v rámci předání k výkonu trestu odnětí svobody mimo území České republiky bylo vyhoštěno 37 osob.

Celkem bylo soudní vyhoštění realizováno u 714 cizinců, z toho nejvíce u občanů Ukrajiny (348 osob, tj. 48,7 %). Následovali občané Slovenské republiky (96 osob, tj. 27,4 %), Vietnamu (30 osob, tj. 24,1 %), Běloruska (29 osob, tj. 35,8 %), Litvy (29 osob, tj. 50,0 16,5 %) a Rumunska (18 osob, tj. 25,7 %).

⁸⁶ Realizace správního vyhoštění (tzn., že cizinec byl v souvislosti s vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění eskortován policisty cizinecké a pohraniční policie na hraniční přechod ČR).

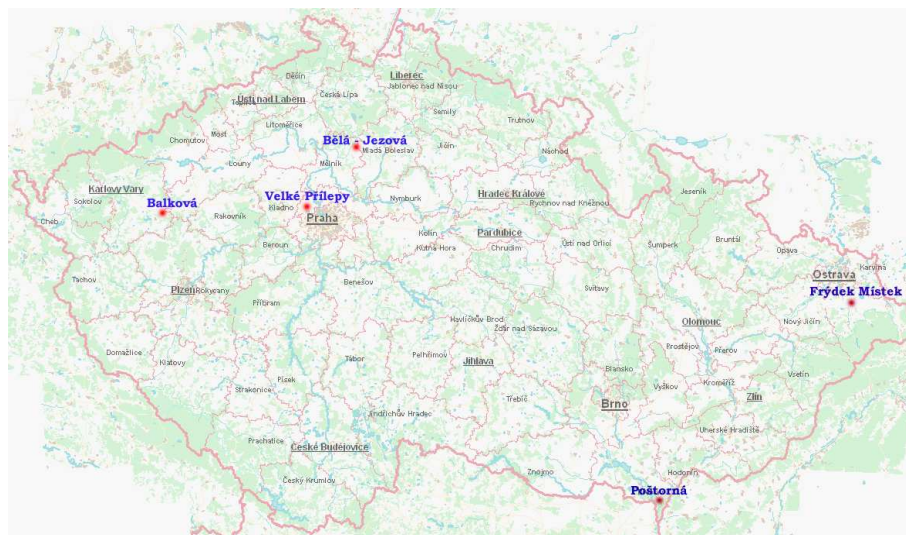
⁸⁷ Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších změn a doplňků.

Trest vyhoštění podle shora uvedeného ustanovení trestního zákona byl v nepřítomnosti uložen 85 cizincům (§ 350g trestního řádu)⁸⁸.

Trest vyhoštění i přes nařízení výkonu trestu vyhoštění nemohla cizinecká a pohraniční policie realizovat u 1 453 osob, protože na cizince nebyla uvalena vyhošťovací vazba a cizinec byl propuštěn na svobodu s tím, aby území ČR opustil sám (§ 350b trestního řádu).

III.5.4. Zařízení pro zajištění cizinců

Služba cizinecké a pohraniční policie disponovala do 31. 12. 2005 pěti zařízeními⁸⁹, v nichž je cizinec povinen se zdržovat na základě rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění. Ke stejnému datu bylo zrušeno zařízení pro zajištění v Bálkové. Na základě zákona č. 428/2005 Sb., kterým byl novelizován zákon o pobytu cizinců, bylo oprávnění ke zřizování a provozování zařízení pro zajištění cizinců převedeno z Policie České republiky na Ministerstvo vnitra ČR. V rámci ministerstva byla tímto úkolem pověřena Správa uprchlických zařízení.⁹⁰ Policisté dále vykonávají službu v těchto zařízeních v rozsahu, který jim novela zákona o pobytu cizinců určuje (úkoly spojené s příjmem cizinců do zařízení, střežení zpřísněného režimu, střežení cizinců v případě hospitalizace v nemocnicích na neuzavřených odděleních aj.).

Od zprovoznění prvního zařízení dne 5. listopadu 1998 do 31. prosince 2005 jimi prošlo celkem 24 097 cizinců. Ze zařízení bylo propuštěno celkem 23 690 cizinců, z toho do nabytí účinnosti novely zákona o azylu, tj. do 1. 2. 2002, bylo propuštěno do azylového řízení 10 362 cizinců. V období od 1. 2. 2002 do 31. 12. 2005 v zařízení požádalo o azyl 3 536 cizinců. V posledních dvou letech se počet žadatelů o azyl v zařízení pro zajištění cizinců výrazně snížil, a to přesto, že v roce 2005 se zvýšil počet cizinců, kteří zařízeními prošli. Za dobu existence zařízení bylo vyhoštěno 6 794 cizinců a 760 cizinců bylo předáno sousedním státům podle readmisních dohod.

⁸⁸ Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších změn a doplňků.

⁸⁹ Bálková (zprovozněna 5. listopadu 1998), Poštorná (zprovozněna 5. září 2000), Velké Přílepy I (zprovozněny 1. února 2002) a Frýdek-Místek (zprovozněn 1. července 2002). V obci Bělá pod Bezdězem-Jezová bylo dnem 10. června 2002 uvedeno do provozu dislokované pracoviště zařízení Velké Přílepy II, které bylo určeno pro umístování rodin, resp. matek s dětmi. Od 1. 3. 2003 funguje uvedené pracoviště jako samostatné zařízení.

⁹⁰ Viz kapitola II.6.5. Azylová zařízení

Hodnotíme-li pouze **rok 2005, prošlo zařízeními 1 965** cizinců (+517 osob, tj. +35,7 %). Během roku bylo 2 036 cizinců (+600 osob, tj. +41,8 %) ze zařízení propuštěno (někteří byli zajištěni ještě v předcházejícím roce).

Dařilo se lépe provádět předávání osob do sousedních států podle readmisních dohod (279 osob, +86 osob, +44,6 %), výrazně se zvýšil počet osob, které byly vyhoštěny z území ČR (772 osob, +293 osob, +61,2 %). Nadále však přetrvávají problémy se zastupitelskými úřady některých států akreditovanými v České republice v otázce ověřování totožnosti a zajišťování náhradních cestovních dokladů. (např. Indie, Vietnamu, Číny). Zastupitelské úřady těchto států na žádosti PCR ŘSCPP nereagují nebo jen v omezené míře.

Žádost o azyl⁹¹ podalo 505 cizinců (-118 osob, -18,9 %).

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - zařízení pro zajištění cizinců - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období / rok	1.1. -31.12. 2004		1.1. -31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období	
		tj.%		tj.%	v [%]	absolutní číslo
CELKEM ZAŘÍZENÍMI prošlo cizinců	1 448	100,0	1 965	100,0	35,7	517
celkem propuštěno ze zařízení	1 436	99,2	2 036	103,6	41,8	600
podáno žádosti o azyl v zařízení pro zajištění cizinců (od 1.2.2002)	623	43,0	505	25,7	-18,9	-118
vyhoštěno	479	33,1	772	39,3	61,2	293
předáno do sousedních států	193	13,3	279	14,2	44,6	86

Z hlediska státních příslušností prošlo v uvedeném roce zařízeními pro zajištění cizinců nejvíce občanů **Ukrajiny** (642 osob, tj. 32,7 %), u nichž došlo k výraznému meziročnímu zvýšení (+326 osob, +103,2 %), dále občanů **Ruska** (346 osob, +53 osob, tj. +18,1 %) a občanů **Číny** (321 osob, -31 osob, tj. -8,8 %). U těchto státních příslušností se odráží vývoj v nelegální migraci na území České republiky, který byl popsán v předcházejících kapitolách.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - zařízení pro zajištění cizinců - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období / rok	1.1. -31.12. 2004		1.1. -31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období	
		tj.%		tj.%	v [%]	absolutní číslo
CELKEM ZAŘÍZENÍMI prošlo cizinců	1 448	100,0	1 965	100,0	35,7	517
z toho nejvíce občanů *						
Ukrajina	316	21,8	642	32,7	103,2	326
Rusko	293	20,2	346	17,6	18,1	53
Čína	352	24,3	321	16,3	-8,8	-31
Vietnam	139	9,6	209	10,6	50,4	70
Moldavsko	45	3,1	86	4,4	91,1	41
Mongolsko	37	2,6	65	3,3	75,7	28
Bělorusko	14	1,0	48	2,4	242,9	34
Gruzie	58	4,0	25	1,3	-56,9	-33
Turecko	8	0,6	25	1,7	212,5	17
Kazachstán	9	0,6	20	1,0	122,2	11

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Zařízení pro zajištění cizinců využívají útvary všech ObŘ SCPP. Počet cizinců umístěných útvary jednotlivých ObŘ SCPP závisí na konkrétní situaci v oblasti nelegální migrace na území České republiky. Kapacita zařízení pro zajištění cizinců nebyla po většinu roku 2005 zcela naplněna. Průměrný denní stav umístěných cizinců činil 378 osob.

⁹¹K uvedenému je třeba konstatovat, že cizinec zajištěný v zařízení má možnost podat žádost o azyl do 7 dnů od poučení o této možnosti. I přes podanou žádost zůstává cizinec v zařízení do pravomocného rozhodnutí ve věci azylu, resp. do skončení zákonné lhůty pro zajištění.

Útvary SCPP provádí rovněž eskortní činnost, která souvisí jak s umisťováním cizinců do zařízení pro zajištění cizinců, tak i s prováděním readmisních dohod. V roce 2005 bylo eskortováno, převáženo a provázeno 11 388 cizinců, při jejich transportu vozidla útvarů SCPP najela 1 047 566 kilometrů.

III.6. PODÍL ŽADATELŮ O AZYL NA NELEGÁLNÍ MIGRACI

Nelegální migrace na území České republiky, a to v obou svých kategoriích, je prakticky od počátku jejího vyhodnocování spojená se zneužíváním azylové procedury. Vzhledem k závažnosti tohoto problému jsou ve statistikách nelegální migrace přes státní hranice ČR žadatelé o azyl zvlášť sledováni a vykazováni od roku 1997. Počet těchto osob na státních hranicích se vyvíjel podle aktuální politické a hospodářské situace jak v zemích původu jednotlivých skupin cizinců, tak v Evropě a rovněž v závislosti na legislativních podmínkách v ČR.

Nelegální migrace přes státní hranice – azylová procedura

ROK	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695	5 869
z toho cizinci	21 179	27 325	42 957	30 377	30 761	21 090	12 632	11 126	9 433	4 745
cizinci	21 179	27 325	42 957	30 377	30 761	21 090	12 632	11 126	9 433	4 745
z toho	Od 1.2.2002 účinnost zákona č.2/2002 Sb.									
Žadatelé zjištěni při NM přes SH ČR	N	403	490	3 204	2 805	5 056	2 067	3 489	2 129	234
meziroční změna počtu žadatelů zjištěných při NM přes SH ČR situace										
v absolutních číslech			87	2 714	-399	2 251	-2 989	1 422	-1 360	-1 895
v %			21,6	553,9	-12,5	80,2	-59,1	68,8	-39,0	-89,0

K nejvýraznějšímu zvýšení v počtu cizinců, kteří využívali ochranu plynoucí z azylového řízení k nelegální migraci přes státní hranice ČR, došlo v roce 1999 (3 204 osob, +2 714 osob, tj. +553,9 %). Nejvíce žadatelů o azyl v ČR bylo při nelegálním překračování státních hranic ve směru z ČR zjištěno v roce 2001 (5 056 osob), kdy žadatelé o azyl tvořili 21 % z celkového počtu osob zjištěných při nelegální migraci přes státní hranice ČR. O azyl však žádaly také osoby, které byly odhaleny při nelegálním pobytu na území České republiky, aby se vyhnuly správnímu vyhoštění nebo nutnosti vycestovat z území České republiky ve stanovené lhůtě.

Po přijatých opatřeních, zejména po přijetí novely zákona o azylu, která je účinná od 1. 2. 2002, a jejímž účelem bylo zabránit nebo alespoň omezit zneužívání azylové procedury ze strany cizinců cílené k legalizaci pobytu na území České republiky, k vyhnutí se, resp. oddálení realizace správního vyhoštění a v neposlední řadě k vytváření předpokladů pro neoprávněný vstup na území dalšího státu, a rovněž po zpřísnění vstupu na území ČR u některých státních příslušností, zneužívání azylové procedury opadlo, ovšem pouze dočasně. V roce 2003 byl znovu vykázán výrazný meziroční nárůst (3 489 osob, +1 422 osob, tj. +68,8 %). Od té doby však počet těchto osob i podíl na celkovém objemu nelegální migrace značně poklesl, a to zejména v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie, resp. aplikací dublinského systému.

K nelegální migraci přes ČR do dalších zemí zneužívali azylovou proceduru většinou občané asijských zemí (Čína, Indie, Srí Lanka, Arménie, Gruzie aj.) a před vstupem České republiky do Evropské unie často také občané Rumunska. V letech 2003-2004 pak byl tento způsob nelegální migrace především záležitostí občanů Ruska, osob z oblasti Čečenska, v menších počtech také např. občanů Gruzie, Číny.

V roce 2005 bylo v souvislosti s nelegální migrací přes státní hranice registrováno devětkrát méně žadatelů o azyl v ČR než tomu bylo v roce předcházejícím. Z celkového počtu **4 745 cizinců**,

kteří byli v hodnoceném roce registrováni při nedovoleném překračování státních hranic **ve směru z ČR**, bylo **234 žadatelů o azyl, tj. 4,9 %**.⁹² Nejvíce žadatelů o azyl bylo zjištěno ve směru z ČR do Rakouska (136 osob, tj. 58,1 %), což je podobné situaci v roce 2004.

Během roku se však podíl žadatelů o azyl na nelegální migraci přes státní hranice měnil. V první třetině roku 2005 se podíl žadatelů o azyl pohyboval mezi 5-6 %, v letních měsících klesl pod hranici dvou procent, ale ke konci roku výrazně vzrostl až na 16 %, což byl zejména dopad vývoje v nelegální migraci občanů Indie.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - **a azylová procedura** - rok 2005

Měsíc 2005	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Celkem
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	583	396	584	503	471	373	562	536	462	454	376	389	5 689
z toho cizinců	528	334	490	414	407	298	418	362	383	395	349	367	4 745
z toho žadatelů o azyl	28	17	29	24	13	11	13	7	7	8	18	59	234
tj.% z počtu cizinců zjištěných při NM přes SH	5,3	5,1	5,9	5,8	3,2	3,7	3,1	1,9	1,8	2,0	5,2	16,1	4,9

Z celkového počtu 234 žadatelů o azyl, kteří byli v roce 2005 registrováni orgány ochrany hranic v souvislosti s nelegální migrací přes státní hranice ČR se nejvíce podíleli občané Indie (37 osob, tj. 15,8 %), Ruska (33 osob, tj. 14,1 %) a Mongolska (22 osob, tj. 9,4 %).

Občanů Ruska-žadatelů o azyl bylo díky vývoji v nelegální migraci přes státní hranice, který následoval po 1. 5. 2004, zjištěno zhruba padesátkrát méně než v roce 2004 (-1 607 osob, tj. -98 %). K meziročnímu zvýšení naopak došlo u občanů Indie (+31 osob, tj. +516,7 %) a Mongolska (+10 osob, tj. +83,3 %).

Občané Mongolska využívali postavení žadatele o azyl především k nelegální migraci do Rakouska, kde rovněž žádali o azyl. V relativně nízkých počtech byli v zásadě zjišťováni během celého roku.

Naproti tomu využívání azylového řízení u **občanů Indie** je záležitostí několika posledních měsíců roku. U těchto cizinců se jednalo o osoby, které v předcházejících měsících zažádali o azyl v České republice na letišti Praha-Ruzyně. Tito státní příslušníci zneužívali leteckého tranzitu přes území ČR, odmítali pokračovat do původních cílů, které byly zpravidla ve východní Evropě, a žádali o azyl.

Někteří se prokazovali cestovními doklady, ale bylo mezi nimi i mnoho těch, kteří se při kontrole v tranzitním prostoru nemohli prokázat cestovními ani jinými doklady ani platnými letenkami.⁹³ Podle informací RCPP Praha-Ruzyně tito cizinci v mnoha případech zničili své doklady na palubě letadel těsně po přiletu do Prahy, v řadě případů policistům při kontrole udávali jinou totožnost než prokazovaly záznamy leteckých společností.

Reakcí na tuto migrační vlnu bylo zařazení státních příslušníků Indie do seznamu cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky na základě letištního víza.⁹⁴ Dále bylo ze strany SCPP přijato opatření ke zvýšení kontrolní činnosti spočívající v „předkontrolách“ cestujících ještě před vstupem do tranzitního prostoru letiště. Při zjištění, že osoby, opouštějící letadla u sebe nemají cestovní doklady, mohou být takové případy řešeny jako správní delikty dopravců. Uvedené kontroly jsou velmi náročné, neboť počet linek,

⁹² Při tomto srovnávání je třeba upozornit, že zatímco ve statistikách žadatelů o azyl zpracovávaných OAMP MV ČR, je každý žadatel vedený jen jednou, na státních hranicích ČR se může jedna osoba během hodnoceného období vyskytovat vícekrát, neboť cizinci – a o žadatelích o azyl to platí dvojnásob – se o nelegální přechod státních hranic ČR pokoušejí opakovaně.

⁹³ Osoby s platnými cestovními doklady, které zažádaly o azyl, nebyly zahrnovány do statistik nelegální migrace pro nelegální vstup do ČR.

⁹⁴ Viz kapitola I.2. LEGISLATIVNÍ RÁMEC a II.6.2. Žadatelé o azyl.

kterými tyto osoby cestují do Prahy se postupně rozšiřuje. Původně šlo o linky z asijských či afrických států, později občané Indie zneužívali i tranzity z Moskvy nebo i ze států Evropské unie.

Ve srovnání s předcházejícím rokem se v roce 2005 snížil počet i podíl žadatelů o azyl, kteří byli zjišťováni na státních hranicích **opakovaně** (69 osob, což je 29,5 % z celkového počtu 234 žadatelů o azyl). Přesto je i nadále podíl žadatelů o azyl, kteří byli při nelegální migraci přes státní hranice zjištěni opakovaně, podstatně vyšší, než je tomu v celkovém měřítku (podíl osob opakovaně registrovaných při nelegálním překročení státních hranic ČR byl v hodnoceném období 5,6 %).

Meziročně se rovněž snížil počet žadatelů o azyl, u kterých orgány ochrany státních hranic při překračování státních hranic zjistily **asistenci druhé osoby**, tzn. při nedovoleném překračování státních hranic byli převáděni (28 osob, tj. 12 % z počtu 234 žadatelů o azyl).

III.7. READMISNÍ DOHODY⁹⁵

Politiku návratů nelegálních migrantů do zemí jejich původu považuje jak Česká republika, tak i Evropská unie za jeden z prvořadých zájmů.

Nezbytnost této smluvní problematiky je nutno posuzovat ze širšího hlediska. Obecnou a většinou států uznávanou zásadou mezinárodního práva je zásada, přesněji povinnost, dle které je každý stát povinen umožnit návrat vlastnímu občanovi na výsostné území státu, resp. poskytnout mu ochranu (pomoc) i při pobytu v zahraničí, zejména dostane-li se do potíží. Z tohoto pohledu je rozhodující prokazatelnost existence státoobčanského vztahu.

Realizace repatriace je možná za předpokladu, že stát, za jehož občana se migrant prohlašuje, potvrdí státní občanství a totožnost migranta a vyjádří svůj souhlas s jeho přijetím na své území. V podmínkách absence readmisních dohod je na vůli dožádaného státu, zda a v jakém časovém horizontu ověří a potvrdí totožnost migranta, vystaví mu doklad a přijme jej na své území.

Oblasti sjednávání readmisních smluv je Ministerstvem vnitra ČR věnována stálá pozornost, neboť jsou jedním z předpokladů úspěšného boje s nelegální migrací. Vedle států, se kterými již Česká republika má takové smlouvy na bilaterální úrovni sjednány nebo s nimiž jedná, vede, existují některé státy, se kterými je jednáno o readmisních dohodách problematické. Bohužel právě do této kategorie spadají státy, jejichž občané jsou nejpočetněji zastoupeni mezi nelegálními migranty (např. Čína, Vietnam, Indie).

Česká republika má sjednány dvoustranné smlouvy o readmisi s některými státy Evropské Unie (Rakousko, SRN, Polsko, Slovensko, Maďarsko, Slovinsko a Francie – tato však z důvodu absence prováděcího dokumentu dosud nevstoupila v platnost) i se státy mimo EU, tzv. „třetími“ (Rumunsko, Kanada, Chorvatsko, Bulharsko, Moldávie).

V roce 2005 vstoupila v platnost nová readmisní smlouva s Rakouskem (jedná se o novou smluvní úpravu nahrazující smlouvu z roku 1991) a změna readmisní smlouvy s Bulharskem (jde o novelu smlouvy z roku 1998, která rozšiřuje předmět spolupráce o průvozy osob).

V průběhu roku 2005 probíhala korespondence, resp. jednání o readmisních smlouvách se Srbskem a Černou Horou, Makedonií, Bosnou a Hercegovinou, Gruzií, Arménií, Vietnamem, Beneluxem, Švýcarskem a Francií.

⁹⁵ Tyto dohody zavazují smluvní strany přebírat na své území zpět vlastní občany a občany třetích států, kteří na území smluvního státu vstoupili neoprávněně z území druhého smluvního státu. V případě vlastních občanů a smluvně určeného okruhu občanů třetích států se readmisní dohody vztahují i na případy, kdy tyto osoby pobývající oprávněně na území druhého smluvního státu přestaly splňovat pobytové podmínky (zanikla platnost oprávnění k pobytu). Readmisní dohody zpravidla obsahují i ustanovení upravující policejní průvozy občanů třetích zemí.

Se Srbskem a Černou Horou proběhla v roce 2005 dvě kola jednání, při kterých byly projednány texty smlouvy i prováděcího dokumentu. Obě strany si vyhradily právo vnitrostátního projednání. Aktuálně připravuje Česká republika odeslání druhé smluvní straně textů smluvních dokumentů upravených dle připomínek vzešlých z mezi a vnitrorezortního připomínkového řízení.

V případě Makedonie a Bosny a Hercegoviny zpracovalo Ministerstvo vnitra ČR stanoviska k návrhům, které zaslaly obě země. Stanoviska, popř. čs. protinávhy budou odeslány druhé smluvní straně v prvním čtvrtletí 2006.

S Arménií a Gruzii byly v návaznosti na již projednané texty readmisních smluv zpracovány návrhy prováděcích dokumentů a tyto v průběhu roku 2005 odeslány do Arménie a Gruzie. Česká republika v současné době čeká na stanovisko druhých smluvních stran k předloženým návrhům.

V případě Vietnamu bylo při jednání mezi I. náměstkem ministra vnitra a vietnamským velvyslancem v Praze v květnu 2005 dohodnuto, že obě země budou usilovat o pružnější spolupráci při sjednávání readmisní dohody (ČR usiluje o sjednání readmisní smlouvy od roku 2000, kdy byl vietnamské straně odeslán první návrh textu smlouvy). Vietnamská strana reagovala zasláním vlastního návrhu, který byl však pro Českou republiku nepřijatelný. K výměně návrhů došlo opakovaně, se stejným výsledkem). Po jednání v květnu 2005 byl vietnamské straně odeslán český protinávrh smlouvy, který zohledňoval některé, pro českou stranu přijatelné, návrhy VSR. Aktuálně se připravuje první kolo jednání, které by se mělo uskutečnit ve dnech 30. - 31. března 2006.

Vedle aktivit vyvíjených z české strany v oblasti smluvní problematiky readmise existují i případy, kdy je Česká republika objektem takových aktivit jiných států. Česká republika byla takto oslovena zeměmi Beneluxu, Švýcarskem a Francií. Přestože tyto relace nejsou z hlediska readmise prioritou, jsou zařazeny do plánu mezistátních jednání na rok 2006. Ministerstvo vnitra ČR zpracovalo stanovisko k předloženým návrhům readmisních dohod, resp. k připomínkám druhé smluvní strany a aktuálně se připravuje odeslání těchto stanovisek druhým smluvním stranám.

V průběhu roku 2005 byla rovněž zpracována a projednána vzorová směrnice pro jednání o readmisních dohodách. Tato směrnice obsahuje zásady postupu jak ve vztahu k členským zemím Evropské unie, tak vůči tzv. třetím zemím a bude používána při bilaterálních jednáních o readmisních dohodách v budoucnosti. Směrnice byla schválena ministrem vnitra ČR dne 30. prosince 2005.

Pro rok 2006 bude prioritou finalizace z iniciativy České republiky již rozpracovaných readmisních smluv (zejména s Vietnamem) a iniciace jednání o readmisních smlouvách s vybranými státy, které pro ČR představují problém buď jako zdrojová země (Mongolsko, Indie) nebo se kterými je problematická spolupráce při ověřování totožnosti, vystavování dokladů a s tím souvisejícími časovými průtahy při vyřizování žádostí České republiky, popř. zde hrají roli bezpečnostní aspekty (Nigérie, Palestina).

Česká republika rovněž může využívat k realizaci zpětného předávání osob komunitárních readmisních dohod. V roce 2005 vstoupila v platnost readmisní dohoda sjednaná mezi ES a Srí Lankou (vstup v platnost dnem 1. 5. 2005) a byla podepsána readmisní dohoda s Albánií (14. 4. 2005) - tato zatím nevstoupila v platnost. V rámci Evropské unie jsou tedy k 31. 12. 2005 platné readmisní dohody s Hongkongem, Macaem a již zmíněnou Srí Lankou.

V rámci komunitární agendy se dále pro rok 2006 počítá s dokončením prací na readmisní dohodě s Ruskem a Marokem. Je pravděpodobné dokončení jednání i s Ukrajinou. S ostatními státy, pro jednání s nimiž má Komise mandát (Čína, Pákistán, Alžírsko, Turecko) budou dále v rámci Komise vedena průběžně jednání. Zatím nelze odhadnout, zda jednání budou dokončena v roce 2006.

Předpokladem pro to, aby tyto smlouvy byly aplikovány v praxi ve vztazích jednotlivých států Evropské unie se smluvním partnerem je, aby na bilaterálních úrovních byly sjednány prováděcí

(implementační) protokoly. Proto Česká republika počítá pro rok 2006 se sjednáním smluvních dokumentů k provedení readmisních smluv uzavřených v gesci Evropské unie s Ruskem (počítá se, že dohoda vstoupí v platnost ještě v roce 2006), Srí Lankou (v platnost vstoupila 1.5.2005), Hongkongem (v platnost vstoupila 1.3.2004) a Macaem (v platnost vstoupila 1. 6. 2004).

Pro jednání o readmisních dohodách byla v rámci Komise vytvořena skupina expertů členských států, jejíchž schůzek se účastní i expert Ministerstva vnitra ČR.

V roce 2005 bylo podle readmisních dohod se sousedními státy na všech úsecích státních hranic **vyžádáno** převzetí celkem 1 910 osob (-2 514 osob, tj. -56,8 %). Stejně jako v minulých letech výrazně převládá počet osob, jejichž převzetí si vyžádaly sousední státy. Sousední státy požadovaly na české straně převzít 1 233 osob (-1 558 osob, tj. -55,8 %) a strana ČR od orgánů sousedních států vyžádala převzetí 677 osob (-956 osob, tj. -58,5 %).

Převzato bylo 1 766 osob, tedy 92,5 % z celkového počtu vyžádaných. Česká strana převzala 1 183 osob (-1 470 osob, tj. -55,4 %), sousední státy převzaly 583 osob (-1 036 osob, tj. -64,0 %).

Nejvíce osob (57,9 %) bylo stranou ČR *převzato* v rámci readmisních dohod od orgánů ochrany státních hranic SRN (685 osob, -738 osob, tj. -51,9 %). Nejvíce *předaných* osob (46 %) bylo v roce 2005 vykázáno na hraničních přechodech se Slovenskou republikou (268 osob, -854 osob, tj. -76,1 %).

Obě strany některé z nabízených osob **odmítly** převzít. Jednalo se například o případy, kdy předávající strana nedostatečně prokázala, že osoby nelegálně vstoupily na její území z území druhé smluvní strany, nebo o případy, kdy přebírající strana odmítla osoby převzít v rámci readmisních dohod, ale odkazovala Dublin.

V případě sousedních států bylo roce 2005 odmítání převzetí častější než v roce 2004 (94 osob, +80 osob, tj. +571,4 %). Z celkového počtu 677 osob, které česká strana nabídla k převzetí, tvořily tyto osoby 13,9 %. Jednalo se především o události z první poloviny roku, kdy polské úřady odmítly v několika případech převzít v rámci readmisních dohod občany Ruska, kteří byli žadateli o azyl v Polsku a nelegálně překročili státní hranice do ČR. Polská strana odmítla v roce 2005 převzetí 91 osob, 3 osoby byly odmítnuty na hranicích s Rakouskem.

Česká strana **nepřevzala** 50 osob (-88 osob, tj. -63,8 %), tj. 4,1 % z těch, které jí orgány sousedních států nabídly k převzetí. Převzetí bylo odmítnuto od orgánů SRN (35 osob) a Rakouska (15 osob).

V celkovém objemu se v roce 2005 provádění readmisních dohod na hranicích ČR se sousedními státy týkalo v naprosté převaze cizinců ze států, které s ČR nesousedí. Jednotlivé úseky státních hranic ČR byly však svým způsobem specifické.

III.7.1. Provádění readmisních dohod s jednotlivými státy⁹⁶

V roce 2005 bylo **na hranicích se SRN** oběma stranami vyžádáno převzetí 740 osob, což je polovina počtu za rok 2004. Většinu z těchto osob požadovala převzít německá strana (720 osob, tj. 97,3 %). Převzato bylo celkem 705 osob, z toho 685 osob stranou ČR (tj. 97,2 %).

Na hranicích se SRN přebírala česká strana většinou osoby třetích států (93,4 % z celkového počtu 685 převzatých osob). Největší počty převzatých osob byly vykázány u občanů Ukrajiny (142 osob, tj. 20,7 %) a u občanů Číny (138 osob, tj. 20,2 %).

⁹⁶ Tato kapitola se zabývá pouze údaji o provádění readmisních dohod se sousedními státy na hraničních přechodech na pozemní hranici. Údaje v této části materiálu vycházejí z měsíčních statistických hlášení referátů cizinecké a pohraniční policie v informačním systému Měsíční výkazy vybraných činností.

Počet osob, které převzala německá strana, byl velice nízký (20 osob), čtvrtinu z nich tvořili občané SRN.

Česká strana nepřevzala ze SRN (35 osob, tj. 4,9 % z počtu 720 osob vyžádaných k převzetí ze SRN).

Na hranicích s Rakouskem bylo v roce 2005 celkem smluvními stranami vyžádáno převzetí 257 osob, což je téměř čtyřikrát méně než v roce 2004. Většinou se jednalo o osoby nabízené stranou Rakouska (216 osob, tj. 84 %).

Z celkového počtu 257 nabídnutých osob bylo oběma stranami převzato 239 osob (tj. 93 %), z toho 201 osob stranou ČR (84,1 %).

Rovněž na hranicích s Rakouskem byly převzaty především osoby z třetích států (146 osob, tj. 72,6 %). Z nich převzala česká strana nejvíce státních příslušníků Mongolska (31 osob, tj. 21,2 %).

Rakouská strana převzala v roce 2005 z České republiky 38 osob, z toho 6 vlastních občanů.

V roce 2005 bylo oběma stranami odmítnuto převzetí 18 osob, z toho 15 stranou ČR (6,9 % z osob, které požadovala rakouská strana převzít) a 3 stranou Rakouska (7,3 % z počtu osob, které vyžadovala převzít česká strana).

Úsek státních hranic s Polskou republikou je specifický tím, že při přebírání osob v rámci readmisních dohod zde převažovaly občané smluvních států, a to v obou směrech.

V roce 2005 bylo podle readmisních dohod s Polskou republikou vyžádáno převzetí 633 osob. Z uvedeného počtu požadovala 285 osob převzít polská strana (45 %), 348 nabízela k převzetí česká strana.

Převzato bylo 542 osob (85,6 % z nabízených). Česká strana převzala 285 osob, všechny, které jí polské úřady nabízely. Většinu z těchto osob tvořily občané České republiky (235 osob, tj. 82,5 %).

Polská strana odmítla převzít 91 osob (26,2 % z celkového počtu 348 nabízených z ČR). Celkem tedy převzala 257 osob, z toho 150 vlastních občanů (58,4 %), ze třetích zemí bylo do Polska předáno nejvíce občanů Ukrajiny (64 osob, tj. 59,8 % z celkového počtu osob ze třetích zemí).

Na rozdíl od ostatních úseků jsou **státní hranice se Slovenskou republikou** jediným úsekem státních hranic, kde zcela převládá počet osob, které česká strana předala, nad těmi, které převzala.

V roce 2005 bylo na hranicích se Slovenskou republikou vyžádáno převzetí oběma stranami 280 osob (čtyřikrát méně než v roce 2004). Většinu osob (95,7 %) nabízela česká strana. Všechny osoby, které byly nabízeny k převzetí, byly také smluvními stranami převzaty.

Česká strana převzala pouze 12 osob, polovinu z nich tvořili občané ČR. Česká strana předala v roce 2005 Slovenské republice v rámci readmisních dohod 268 osob. Z 88,4 % se jednalo o osoby ze třetích zemí.

Provádění readmisních dohod se sousedními státy - nejčastější státní příslušnosti podle úseku státních hranic ČR

Převzato osob na hraničních přechodech ČR období 1. 1. - 31. 12. 2005						
	počet osob	tj. %	z toho na úseku státních hranic ČR			
			s Polskem	s Rakouskem	se Slovenskem	se SRN
celkem	1 183	100,0	285	201	12	685
z toho nejvíce občanů*						
ČR	341	28,8	235	55	6	45
Ukrajina	162	13,7	3	17		142
Čína	160	13,5	3	16	3	138
Moldavsko	97	8,2		22		75
Vietnam	68	5,7	12			56
Turecko	65	5,5				65
Mongolsko	40	3,4	4	31		5
Bělorusko	37	3,1		15		22
Rusko	34	2,9	1	2		31
Gruzie	31	2,6		15		16

Vysvětlivka: *řazeno podle celkového počtu převzatých osob

písmo tučné - občané nesousedních států, **písmo obyčejné** - občané vlastní nebo sousedních států

Provádění readmisních dohod se sousedními státy - nejčastější státní příslušnosti podle úseku státních hranic ČR

Předáno osob na hraničních přechodech ČR období 1. 1. - 31. 12. 2005						
	počet osob	tj. %	z toho na úseku státních hranic ČR			
			s Polskem	s Rakouskem	se Slovenskem	se SRN
celkem	583	100,0	257	38	268	20
z toho nejvíce občanů*						
Ukrajina	264	45,3	64	4	193	3
Polsko	151	25,9	150			1
Slovensko	32	5,5		1	31	
Rusko	22	3,8	16	4	1	1
Moldavsko	21	3,6	11		10	
SRN	10	1,7	4	1		5
Turecko	9	1,5		4	2	3
Sýrie	8	1,4			8	
Gruzie	7	1,2	2	1	4	
Vietnam	7	1,2			5	2

Vysvětlivka: *řazeno podle celkového počtu předaných osob

písmo tučné - občané nesousedních států, **písmo obyčejné** - občané vlastní nebo sousedních států

Vedle provádění readmisních dohod se sousedními státy na pozemní hranici jsou prováděny také readmisní dohody na vzdušné hranici. V roce 2005 bylo provedeno na vzdušné hranici 468 průvozů v rámci readmisních dohod se SRN (-61 osob, tj. -11,5 %). Nejčastěji se jednalo o občany Srbska a Černé Hory (98 osob, tj. 21 %).

ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ KAPITOLY

V hodnoceném období v podstatě zůstávala hlavní trasa nelegální migrace stejná jako v roce 2004, tedy směřovala z Polska přes Českou republiku ke státním hranicím s Rakouskem. V roce 2005 bylo v souvislosti s ochranou státních hranic řešeno 5 689 osob, z toho bylo 4 745 cizinců. Porušování pobytového režimu bylo odhaleno u 9 800 cizinců. Zjištěná **nelegální migrace přes státní hranice** České republiky v hodnoceném období **vykazuje 46,8 % meziroční pokles**, z toho cizinci 49,7 %. Nelegální migrace ve vnitrozemí České republiky z důvodu **porušování pobytového režimu 48,3 % pokles**.

Některé osoby se o **nelegální přechod státních hranic České republiky** snaží samostatně, jiné využívají služeb převaděčských organizací, obstarávají si padělané nebo pozměněné cestovní doklady, cestují přes hranice v úkrytu v nejrůznějších dopravních prostředcích, v případě neúspěchu se někdy o nelegální přechod státních hranic pokoušejí opakovaně. Všechny uvedené kategorie mohou být vzájemně provázané, jednotlivé případy často splňují podmínky dvou i více kategorií dohromady.

V roce 2005 opětovně nabylo na významu používání neregulérních cestovních dokladů. V uvedeném období bylo odhaleno **889 osob**, které při nelegální migraci na území ČR použily **neregulérní cestovní doklad** (-31 osob, tj. -3,4 %). Tyto osoby se na celkovém počtu osob zjištěných při nelegální migraci podílely 5,7 %.

V souvislosti s **nelegální migrací přes státní hranice** bylo orgány ochrany státních hranic odhaleno **782 osob**, které použily neregulérní doklad. Podíl těchto osob na nelegální migraci přes státní hranice činil 13,7 %, zatímco v roce 2004 byl 7,3 %. Dalších **107 osob** se prokazovalo neregulérním cestovním dokladem **při neoprávněném pobytu**, který byl u nich zjištěn při kontrole ve vnitrozemí nebo hraniční kontrole při výjezdu z České republiky. Na celkovém počtu osob zjištěných při nelegální migraci-porušování pobytového režimu se podílely 1 %.

Neregulérní cestovní doklady používali při nelegální migraci přes státní hranice nejčastěji státní příslušníci Ukrajiny, Moldavska a Číny. V kategorii porušování pobytového režimu státní příslušníci Ukrajiny a Vietnamu a Číny.

U některých osob bylo zachyceno i více cestovních dokladů. Celkem se jednalo o 902 kusů, z toho 793 při nelegální migraci přes státní hranice (tj. 87,9 %). Z uvedeného počtu 902 dokladů pak bylo 796 cestovních pasů a 106 osobních průkazů (identifikačních karet).

V uvedeném roce byly nejčastěji zjišťovány při nelegální migraci na území České republiky cestovní doklady Litvy, Polska, České republiky, Lotyšska a Slovenska. V nižších počtech se jednalo o cestovní doklady Velké Británie, Francie, Dánska, Švédska, Španělska, Belgie, SRN, Portugalska, Nizozemska, Řecka, Rakouska a Itálie.

Z výše uvedeného vyplývá, že používání neregulérních cestovních dokladů zůstává i nadále závažnou formou nelegální migrace a tím i jedním z hlavních bezpečnostních rizik. Vzdělává proto i potřeba zavedení cestovních dokladů s biometrickými prvky.

Snížil se počet osob, jež se o nelegální přechod státních hranic ČR snažily **s pomocí jiné osoby** (761 osob, -1 592 osob, tj. -67,7 %). Osoby, u kterých byl zjištěn poznatek o využití převaděče k nelegálnímu přechodu státních hranic se podílely 13,4 % na celkovém počtu zjištěných osob v souvislosti s nelegální migrací přes státní hranice. Uvedený podíl byl nejnižší od roku 1994. V této kategorii dominovali, stejně jako v roce 2004, občané Ruska, Číny a Ukrajiny.

Oproti roku 2004 se výrazně snížil počet osob, které byly přes státní hranice ČR přepravovány **v úkrytu dopravních prostředků** (180 osob, -218 osob, tj. -54,8 %). Zde se jednalo zejména o občany Číny, Iráku, Turecka a Vietnamu.

V roce 2005 byly většinou osoby odhalovány při přepravě v nákladních automobilech (113 osob, tj. 62,8 %). V úkrytu zavazadlového prostoru osobních vozidel jich bylo zjištěno čtyřikrát méně než v roce 2004 (tj. 55 osob).

Nižší počet byl rovněž zaznamenán u osob, které byly v souvislosti s nelegální migrací přes státní hranice ČR registrovány **opakovaně** (319 osob, -1 129 osob, -78,0 %). Meziroční pokles souvisí zejména se snížením zastoupení osob, které se o nelegální přechod státních hranic pokusily ve směru z ČR v době, kdy byly účastníky azylového řízení. Přes uvedené převažoval počet osob, které byly zjištěny opakovaně při nelegální přechodu státních hranic ve směru z České republiky (87,8 %; v roce 2004 byl podíl 97,0 %).

Z celkového počtu cizinců, kteří byli v roce 2005 registrováni v souvislosti s nelegální migrací přes státní hranice tvořili žadatelé o azyl 4,9%. Zejména se to týkalo občanů Indie, Ruska, kterých bylo padesátkrát méně než v roce 2004, Mongolska, Ukrajiny, Číny a Gruzie.

V České republice, stejně jako v ostatních evropských zemích, pobývá **řada cizinců s nelegalizovaným pobytem**. V průběhu roku 2005 bylo policejními útvary evidováno 9 800 cizinců, kteří se zdržovali na území České republiky neoprávněně. Z uvedeného počtu byl neoprávněný pobyt odhalen při výjezdu z ČR u 2 145 (-41,3 %) cizinců. Činností útvarů Policie ČR ve vnitrozemí byl neoprávněný pobyt zjištěn u 7 655 cizinců (-39,0%); z tohoto počtu se 2 822 cizinci po zjištění nelegálního pobytu dostavili dobrovolně na útvary cizinecké a pohraniční policie nebo jiných složek Policie ČR ve vnitrozemí. Z bezpečnostního hlediska je závažnější kategorie cizinců, kteří byli zjištěni kontrolní činností policejních orgánů České republiky.

Podle státní příslušnosti dominovali v této kategorii občané Ukrajiny, kteří se na celkovém počtu podíleli 69,8 %. S velkým odstupem následovali občané Vietnamu a Číny.

Při nelegálním pobytu bylo **opakovaně** policejními orgány zjištěno 1 128 cizinců, tj. 11,5 % celkového počtu.

Z výše uvedeného vyplývá, že na nelegální migraci na území České republiky, ať už se jedná o nelegální přechod státních hranic nebo porušování pobytového režimu, se nejvíce podílejí občané Ruska, Ukrajiny, Číny a Vietnamu.

Přestože nelegální migrace na území České republiky vykazala na konci roku klesající tendenci je třeba i v budoucnu pokračovat v prováděných pobytových kontrolách a bezpečnostních akcích zaměřených na zjišťování cizinců při neoprávněném pobytu v České republice, neboť tato činnost má jak represivní, tak i preventivní charakter. Stejně úsilí je třeba věnovat ochraně státních hranic a odhalování nelegálních migrantů při odbavování na hraničních přechodech, zejména v úkrytech dopravních prostředků.

Sjednávání readmisních dohod, které upravují podmínky předávání a přebírání osob, jejichž pobyt je na území státu nelegální, je jedním z nejdůležitějších nástrojů boje proti nelegální migraci. Tento negativní jev je důsledkem snahy občanů, zejména rozvojových států, získat prostředky na živobytí ve vyspělých zemích a uniknout tíživé životní situaci.

Česká republika má s řadou států dvoustranné readmisní dohody sjednány, s dalšími státy jedná. Kromě vlastních iniciativ v mezistátních vztazích se Česká republika z titulu členství v Evropské unii účastní i na platných smlouvách sjednaných v gesci EU.

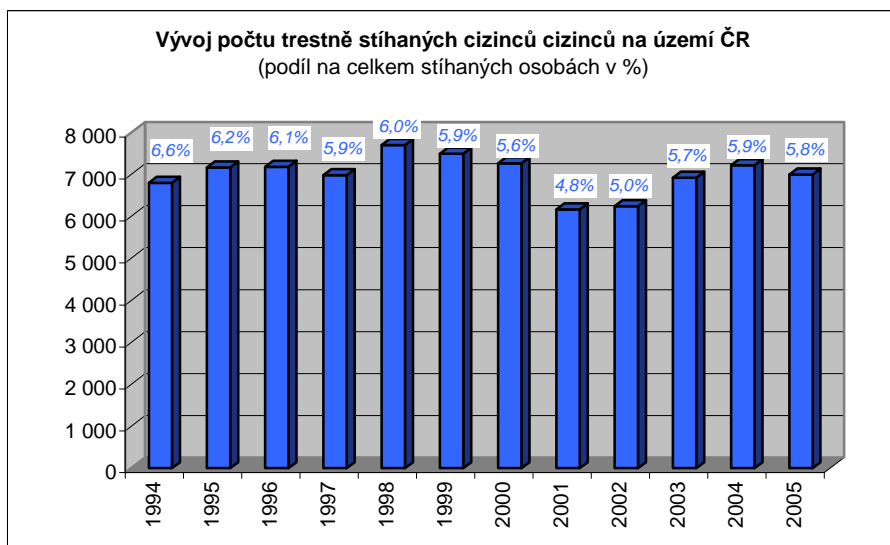
Pro rok 2006 bude prioritou finalizace z iniciativy ČR již rozpracovaných readmisních smluv (zejména s Vietnamem) a iniciace jednání o readmisních smlouvách s vybranými státy, které pro ČR představují problém buď jako zdrojová země (Mongolsko, Indie) nebo se kterými je problematická spolupráce při ověřování totožnosti a vystavování náhradních cestovních dokladů.

V rámci komunitární agendy se podílet na dokončení prací souvisejících se sjednáním readmisní dohody s Ruskem, Marokem a Ukrajinou a participovat na realizaci mandátu Komise při sjednávání dohod s ostatními státy (např. Čínou, Pákistánem, Alžírskem, Tureckem).

IV. Trestná činnost cizinců

IV.1. TRESTNĚ STÍHANÍ CIZINCI NA ÚZEMÍ ČR

Nejvyšší počet trestně stíhaných cizinců byl vykázán v roce 1998 (7 698 osob), od roku 2003 se jejich počet pohybuje kolem hodnoty sedmi tisíc. Do značné míry uvedený vývoj ovlivnili občané Slovenské republiky, kteří jsou od roku 1994 vykazováni ve statistikách trestně stíhaných cizinců a několik let tvořili z počtu trestně stíhaných cizinců více jak polovinu. Později jejich podíl klesl zhruba na třetinu, v posledních dvou letech ovšem jeho hodnota roste.

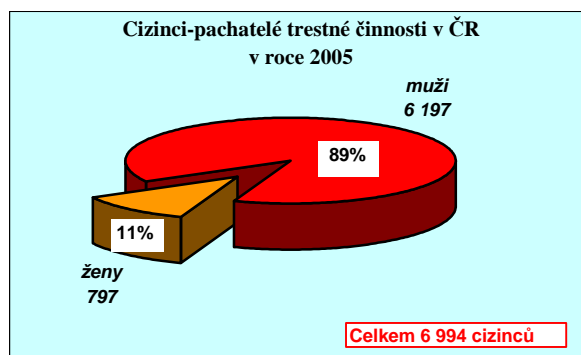

Celkový počet osob, které byly v České republice v průběhu roku 2005 trestně stíhány, se meziročně takřka nezměnil (121 511 osob, -20 osob, tj. -0,02 %), zatímco počet trestně stíhaných cizinců meziročně poklesl o -3,1 %.

Trestně stíhané osoby												
Rok	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
trestně stíhané osoby celkem	103 094	114 791	118 456	118 395	129 271	127 887	130 234	127 856	123 964	121 393	121 531	121 511
z toho trestně stíhaní cizinci na území ČR	6 801	7 167	7 181	6 981	7 698	7 491	7 261	6 166	6 238	6 923	7 215	6 994
tj. % z celkové kriminality	6,6	6,2	6,1	5,9	6,0	5,9	5,6	4,8	5,0	5,7	5,9	5,8

Na území České republiky bylo v hodnoceném roce stíháno 6 994 cizinců a jejich podíl na celkovém počtu trestně stíhaných osob v České republice se nepatrně snížil z hodnoty 5,9 % v roce 2004 na 5,8 % v roce 2005.

Porovnáme-li zastoupení mužů a žen mezi trestně stíhanými cizinci, pak podíl mužů činil 89 % (což činí v absolutních číslech 6 197) a podíl žen vyjadřuje hodnota 11% (v absolutních číslech 797).

Celkem bylo zaevidováno 8 353 trestných činů spáchaných cizinci, představujících pokles o 7,5 %, což činí 6,1 % z celkového počtu objasněných trestných činů. Zvýšil se počet objasněných hospodářských trestných činů, kde byl pachatelem cizinec (+8,7 %), ostatní základní kategorie kriminality se snížily: mravnostní (-7,2 %), násilná (-3,1%) i majetková (-20,4 %) kriminalita. Snížil se také počet objasněných vražd (-27,3 %, tj. - 9 tr. č.; zjištěno 24 tr. č.) a úmyslných ublížení na zdraví (-1,6 %, tj. -5 tr. č.; zjištěno 302 tr. č.).

Objasněné trestné činy spáchané v ČR cizinci v období 1. 1. - 31. 12. 2004 a 1. 1. - 31. 12. 2005

Druh trestné činnosti	2004	2005	Meziroční změna v %
Vraždy	33	24	-27,3
Úmyslné ublížení na zdraví	307	302	-1,6
Násilná kriminalita	1 123	1 088	-3,1
Mravnostní kriminalita	139	129	-7,2
Krádeže vloupáním	884	556	-37,1
Krádeže prosté	1 611	1 352	-16,1
Majetková kriminalita	2 898	2 307	-20,4
Hospodářská kriminalita	1 624	1 766	8,7
Celková kriminalita	9 028	8 353	-7,5

V roce 2005 zůstali mezi trestně stíhanými cizinci na území ČR nesilnější skupinou **občané Slovenské republiky**, kteří s počtem **2 412** trestně stíhaných osob (+23 osob, tj. +1 %) tvořili 34,5 % z celkového počtu trestně stíhaných cizinců. Nejvíce jich bylo trestně stíháno na teritoriu Obř SCPP Praha (538 osob, tj. 22,3 %).

Stejně jako v předcházejícím roce bylo v roce 2005 nejvíce občanů Slovenska trestně stíháno pro trestné činy z okruhu majetkové trestné činnosti, především pro krádeže vloupáním i prosté, ale i pro podvody a zpronevěry.

Z jednotlivých trestných činů pak bylo nejvíce občanů Slovenské republiky (10,5 %) trestně stíháno za maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 171 trestního zákona), 7,5 % připadalo na trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 213). Dále se často jednalo o trestné činy úmyslné ublížení na zdraví (§§ 221 a 222), výtržnictví (§§ 202 a 202a), zaviněné dopravní nehody aj..

S jistým odstupem následovali ve statistikách trestně stíhaných cizinců občané Ukrajiny, jejichž počet se však meziročně snížil. Bylo trestně stíháno **1 513 občanů Ukrajiny** (-189 osob, tj. -11,1 %), kteří tvořili 21,6 % z celkového počtu trestně stíhaných cizinců.

Na vývoji v případě občanů Ukrajiny se znovu projevila skutečnost, že jejich trestná činnost je úzce propojena s nelegální migrací v České republice. Pokles počtu občanů Ukrajiny, zjištěných při neoprávněném pobytu v ČR, se mimo jiné odrazil ve snížení počtu občanů Ukrajiny, kteří byli trestně stíháni za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí (§ 171 trestního zákona), které se vztahuje i na nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění. Pro uvedený trestný čin bylo v roce 2005 zahájeno trestní stíhání proti 738 osob (cca 49 % z celkového počtu trestně stíhaných občanů Ukrajiny), což je o 202 osoby (tj. o 27,4 %) méně než v roce 2004.

Projevy nelegální migrace přes státní hranice je možné u občanů Ukrajiny hledat také u trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny (§ 176 trestního zákona). Ten lze aplikovat rovněž na používání neregulérních cestovních dokladů, i když zdaleka ne vždy tyto případy tak státní zástupci posuzují (jak již bylo uvedeno v kapitole *III.3.4. Cestovní doklady*).

Ve srovnání s rokem 2004 počet občanů Ukrajiny stíhaných pro trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny klesl (153 trestně stíhaných, -28 osob, tj. -15,5 %), což odpovídá situaci v používání neregulérních cestovních dokladů občany Ukrajiny při nelegální migraci, kde byl rovněž vykázán meziroční pokles.

Další státní příslušnosti figurovali ve statistikách trestně stíhaných cizinců s výraznými odstupy. Oproti roku 2004 se mírně zvýšil počet trestně stíhaných občanů **Vietnamu** (686 osob, +14 osob, tj. +2,1 %), kteří byli stíháni především za hospodářské trestné činy. Následovali občané **Polska** (294 osob, -41 osob, tj. -12,2 %), **Ruska** (195 osob, +22 osob, tj. +12,7 %) a **SRN** (193 osob, +11 osob, tj. +6 %).

Při porovnání různých ukazatelů vztahujících se k pohybu cizinců v regionech České republiky lze vysledovat určitou souvislost mezi nelegální migrací v České republice, koncentrací cizinců s povoleným pobytem a podílem trestně stíhaných cizinců. S poklesem nelegální migrace přes státní hranice ČR poklesl počet trestně stíhaných cizinců v příhraničních okresech. V Praze a vnitrozemských okresech jejich však počet vzrostl.

V případě ObŘ SCPP došlo v roce 2005 u většiny z nich k meziročním početním poklesům s výjimkou ObŘ SCPP Praha (2 904 trestně stíhaných, +87 osob, tj. +3,1 %) a ObŘ SCPP Ústí nad Labem (727 trestně stíhaných, +20 osob, tj. +2,8 %). Nejvýrazněji se počet trestně stíhaných cizinců snížil u ObŘ SCPP Ostrava (750 trestně stíhaných, -193 osob, tj. -20,5 %).

Na teritorium ObŘ SCPP Praha připadalo 41,5 % z celkového počtu cizinců trestně stíhaných v ČR, většina z nich byla registrována na území hlavního města Prahy (2 288 osob, +75 osob, tj. +3,4 %).

Hlavní město je dlouhodobě nejvíce zatíženým územím v České republice z hlediska trestné činnosti. To souvisí jednak s turistickým ruchem, při kterém se cizinci často stávají jak pachatelé, tak oběťmi trestné činnosti, jednak ze skutečností, že zde podle statistik povolených trvalých a dlouhodobých pobytů žije a pracuje nejvíce cizinců z celé České republiky. Na území metropole bylo nejvíce (cca 34%) cizinců trestně stíháno v obvodu policejního ředitelství Prahy I (771 osob, -37 osob, tj. -4,6 %).

Druhý nejvyšší počet trestně stíhaných cizinců registrovalo v roce 2005 ObŘ SCPP Brno (879 osob, -41 osob, tj. -4,5 %), na třetím místě bylo ObŘ SCPP Plzeň (837 osob, -6 osob, tj. -0,7 %). Tradičně nejméně cizinců bylo v roce 2005 trestně stíháno na teritoriu ObŘ SCPP České Budějovice (365 osob, -2 osoby, tj. -0,5 %).

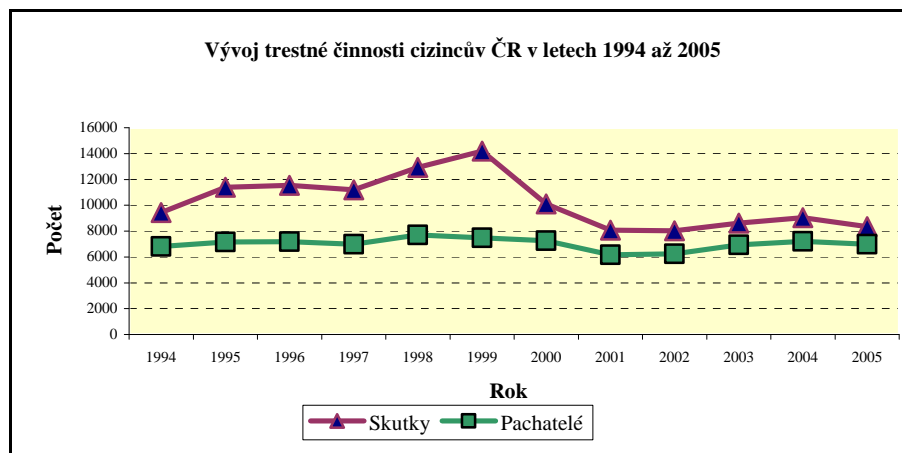
Rozvržení trestně stíhaných cizinců podle **správního členění ČR** v zásadě odpovídá počtu cizinců s povoleným pobytem v jednotlivých regionech, což potvrzuje vzájemnou provázanost těchto jevů. Vynecháme-li hlavní město Prahu, bylo v roce 2005 nejvíce cizinců trestně stíháno na teritoriu kraje Středočeského kraje (616 osob, +12 osob, tj. +2 %) a Jihomoravského kraje (608 osob, -54 osob, tj. -8,2 %). Nejméně trestně stíhaných cizinců bylo rovněž tradičně registrováno v Pardubickém kraji (165 osob, +4 osoby, tj. +2,5 %) a kraji Vysočina (126 osob, +13 osob, tj. +11,5 %); v těchto krajích jsou zároveň registrovány nejnižší počty cizinců s povoleným pobytem v ČR.

Podle údajů v ESSK bylo mezi cizinci, proti nimž bylo v roce 2005 zahájeno stíhání pro trestnou činnost v České republice, 1 973 osob (tj. 28,2 %), které v ČR pobývaly neoprávněně (-99 osob, tj. -4,8 %). Jednalo se především o státní příslušníky Ukrajiny (914 osob, tj. 46,3 %), Slovenska (187 osob) a Vietnamu (194 osob).

Další velkou skupinu cizinců tvořili občané Evropské unie, kteří v ČR pobývali bez zvláštního pobytového povolení (1 630 osob, +1 070 osob, tj. +191,1 %). Většinou se jednalo o slovenské státní příslušníky (1 306 osob, tj. 80,1 %).

Cizinců ze třetích zemí pobývajících v České republice v rámci přechodného pobytu na vízum nad 90 dnů a v rámci povoleného dlouhodobého pobytu (včetně víz za účelem strpění), bylo mezi trestně stíhanými cizinci evidováno 490 (-140 osob, tj. -22,2 %) a cizinců s povoleným trvalým pobytem 753 (-90 osob, tj. -10,7 %).

Meziročně výrazně stoupl počet trestně stíhaných cizinců, kteří pobývali v České republice na vízum za účelem řízení o azylu (162 osob, +15, +10,2 %). Především šlo o občany Ukrajiny (42 osob, tj. 25,9 %) a Běloruska (38 osob, tj. 23,5 %).

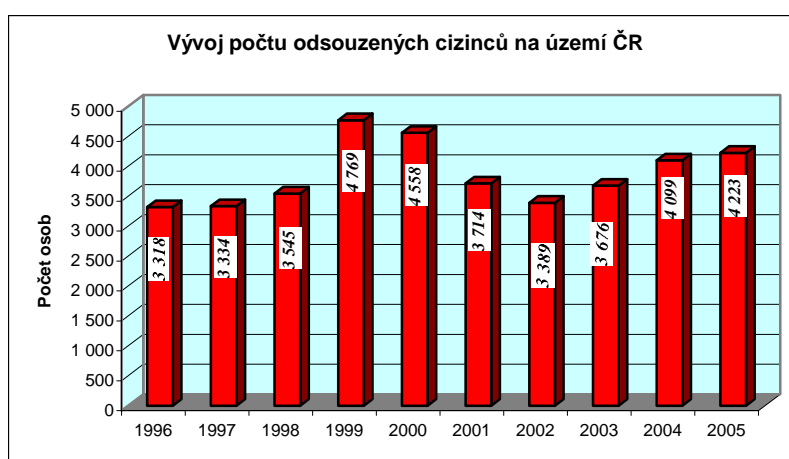

Propojení některých druhů trestné činnosti cizinců na mezinárodní organizovaný zločin zůstává významným bezpečnostním rizikem. Vedle dobrého finančního a materiálního zázemí organizovaného zločinu, jeho mezinárodního propojení a vysoké organizovanosti a flexibility je vesměs etnický základ jednotlivých skupin organizovaného zločinu velkým nebezpečím pro bezpečnostní, ale i politickou, ekonomickou a sociální stabilitu státu. V České republice převažují smíšené skupiny organizovaného zločinu (tzn. složené z cizinců i občanů České republiky), v posledních 5 letech 49 - 52 %, a dále pak mezinárodní (25 - 31 %). Celkový podíl cizinců je tedy cca 80 %. Z hlediska národností mají největší zastoupení Ukrajinci a Rusové, s odstupem následují Vietnamci a Číňané, dále Albánci, početnější zastoupení mají ještě Arabové, občané bývalé Jugoslávie, Moldavané a Bulhaři.

IV.2. ODSOUZENÍ CIZINCI

Přes pokles počtu cizinců, kteří byli v České republice stíháni pro trestnou činnost, počet odsouzených cizinců vykázal meziroční zvýšení, a to již třetí rok za sebou.

Podle údajů Ministerstva spravedlnosti ČR bylo v průběhu roku 2005 pravomocně odsouzeno celkem 4 223 cizinců, což činí 6,3 % z celkového počtu odsouzených (67 561 osob). Jedná se o nárůst počtu odsouzených cizinců o 124 oproti roku 2004.

V porovnání s předcházejícím rokem se v roce 2005 na prvních deseti místech ve statistikách odsouzených cizinců vyskytovaly stejné státní příslušnosti, u některých pouze došlo k mírným změnám v pořadí. Na rozdíl od posledních dvou let na první místo znovu postoupili občané **Slovenské republiky** (1 239 osob, tj. 29,4 %), u nichž se počet meziročně zvýšil (+107 osob, tj. +9,5 %). Druzí v pořadí byli občané **Ukrajiny** (1 125 osob, tj. 26,7 %), jejichž počet se naopak snížil (-39 osob, tj. -3,4 %). Se značným odstupem následovali občané **Vietnamu** (407 osob, +39 osob, tj. +10,6 %), **Polska** (178 osob, -5 osob, tj. -2,7 %) a **Rumunska** (165 osob, +38 osob, tj. +29,9 %).

Odsouzené osoby - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období roku	2004	tj.%	2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období
Odsouzené osoby celkem	68 444	100,0	67 561	100,0	883
z toho v ČR odsouzení cizinci	4 099	6,0	4 223	6,3	124

Ke dni 31. 12. 2005 se ve vyhošťovací vazbě okresních soudů nacházelo celkem 406 cizinců. Z uvedeného počtu bylo vyhoštěno 342 cizinců a realizováno vyhoštění nebylo u 64 cizinců.

Ke stejnému datu se ve vyhošťovací vazbě krajských soudů nacházelo celkem 13 cizinců. Z tohoto počtu bylo vyhoštěno 12 cizinců a realizováno vyhoštění nebylo u 1 cizince.

Ve vydávací vazbě se pak nacházelo celkem 144 cizinců, vydáno bylo 89 cizinců a vydání nebylo realizováno u 55 cizinců..

Nejvíce cizinců odsoudily obvodní soudy hl. m. Prahy (1 685 osob) a dále soudy Západočeského kraje (581 osob) a Severomoravského kraje⁹⁷ (530 osob).

Odsouzené osoby – dle soudů v jednotlivých krajích

Kraj ⁹⁸	Praha	StČ	JČ	ZČ	SČ	VČ	JM	SM	Celkem ČR
Počet odsouzených osob	8 987	6 033	4 434	6 804	10 778	6 522	9 764	14 239	67 561
z toho									
občané ČR	7 302	5 726	4 315	6 223	10 431	6 326	9 306	13 709	63 338
cizinci	1 685	307	119	581	347	196	458	530	4 223

Vysvětlivky: ⁹⁸ Ve smyslu soudního uspořádání.

IV.3. TRESTNÉ ČINNY ZJIŠŤOVANÉ ÚTVARY SCPP PČR

Struktura trestných činů a přestupků zjišťovaných policisty útvarů SCPP zůstává v podstatě neměnná.

Jednotlivými útvary SCPP byly dokumentovány zejména trestné činy podle § 171 trestního zákona – maření výkonu úředního rozhodnutí, § 176 trestního zákona padělání a pozměňování veřejné listiny. V menších počtech se objevují také trestné činy podle § 171a trestního zákona nedovolené překročení státní hranice (převaděčství).

V roce 2005 zjistily útvary SCPP celkem 1 320 trestných činů (-199, -13,1 %), z toho spadalo do působnosti útvarů SCPP 1 009 trestných činů (-100, -9,0 %). Z celkového počtu zjištěných trestných činů připadalo 42,4 % na útvary RCP, 20,7 % na OCP a 36,9 % na OPKP.

Z celkového počtu trestných činů, které spadaly do jejich působnosti, řešily útvary SCPP nejčastěji trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 trestního zákona (63,4 %),

⁹⁷ Ve smyslu soudního uspořádání.

dále padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 (27,8 %) a nedovolené překročení státních hranic podle §§ 171a, 171b, 171c (8,0 %).

V převážné většině jsou tyto trestné činy podle ustanovení § 159a odst. 3 trestního řádu v souladu s § 172 odst. 2 písm. b) trestního řádu odloženy nebo proběhne zkrácené přípravné řízení. Zkrácené trestní řízení umožňovalo prakticky ve lhůtě do 48 hodin od omezení osobní svobody uložit cizincům trest a následně jim ukončit pobyt na území ČR. Obecně se institut zkráceného přípravného řízení osvědčil, jeví se jako velmi účinný z hlediska psychického dopadu na cizince a jejich výchovy k dodržování platných právních předpisů.

Skutková podstata trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí byla naplňována především cizinci, kterým bylo ve správním řízení vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, z území ČR však nevycestovali a nelegálně zde nadále pobývali, případně byli opětovně zajištěni po nelegálním překročení státních hranic. Trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny se v problematice SCPP vztahuje především na osoby, které cestují na neregulérní cestovní doklady (tj. padělané, pozměněné, cizí), nebo osoby, které při vyřizování žádosti o povolení k pobytu nebo jeho prodloužení předkládají padělaná potvrzení a doklady jiných úřadů státní správy.

Tyto skutky však nebývají zpravidla státními zástupci jako trestné činy přijímány s poukazem na jejich údajnou nízkou společenskou nebezpečnost. Vzhledem k tomu, jak vysokou míru závažnosti v oblasti bezpečnostních rizik a hrozeb příkládají zejména používání neregulérních cestovních dokladů jiné členské státy a příslušné orgány EU (což dokládá mimo jiné i neustálé zdokonalování zabezpečení cestovních dokladů před jejich paděláním nebo pozměněním, výměna informací v této oblasti, školení specialistů), je nezbytné ve spolupráci se státními zastupitelstvími stanovit systematiku posuzování společenské nebezpečnosti těchto trestných činů.

V případě přestupků jde zejména o porušování zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, dále zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích a zákona č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic.

Oproti loňskému roku došlo k podstatnému snížení zjištěných přestupků ve smyslu zákona č. 326/1999 Sb., a to přesto (nebo i právě proto), že došlo k nárůstu pobytových kontrol. Jednou z příčin tohoto vývoje je cílevědomě prováděná prevence a represe útvarů SCPP, pravidelné konání bezpečnostních akcí se zaměřením k ochraně státních hranic a k porušování pobytového režimu, dále obavy cizinců před komplikacemi spojenými s návratem do ČR v případě sankcí a také vzrůstající právní vědomí cizinců.

V. Integrace a státní občanství

V.1. INTEGRACE CIZINCŮ

Podpora integrace dlouhodobě legálně usazených cizinců na území České republiky je součástí aktivní politiky vlády a představuje jeden z významných fenoménů řešení důsledků migrační situace České republiky. Od roku 2004 je agenda spojená s koordinací realizace *Koncepce integrace cizinců na území České republiky* (dále jen *Koncepce*) spravována Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR⁹⁸.

Ve zprávě o *Realizaci Koncepce integrace cizinců a návrh na její další rozvoj v r.2005*, schválené usnesením vlády České republiky č. 5 ze dne 5. ledna 2005, byl naznačen nový směr rozvoje *Koncepce* a v průběhu roku 2005 pak Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR ve spolupráci s ostatními dotčenými resorty zformulovalo návrh aktualizované *Koncepce integrace cizinců*⁹⁹, která oproti dosavadnímu pojetí, založenému pouze na tzv. mainstreamingu, vytyčuje prioritní oblasti a klíčové předpoklady integrace cizinců.

Návrh aktualizované *Koncepce* obsahuje v části I.3 *Komplexní návrh dlouhodobých legislativních a praktických opatření* návrh na zavedení potřebných zásadních opatření cílených na integraci cizinců, a to zejména v oblastech znalost českého jazyka, ekonomická soběstačnost, orientace cizince ve společnosti a vztahy cizince s členy majoritní společnosti. Předpokladem úspěšné realizace stanovených opatření bude úzká spolupráce zúčastněných resortů a široká podpora procesu integrace cizinců v souladu se stanovenými cíli.

Nedílnou součástí *Koncepce* jsou aktualizované resortní Plány integrační politiky, které byly jednotlivými ministerstvy v průběhu roku 2005, v návaznosti na usnesení vlády ze dne 5. ledna 2005 č. 5 k Realizaci *Koncepce integrace cizinců* do konce roku 2004 a k jejímu dalšímu rozvoji v roce 2005, aktualizovány.

Do realizace *Koncepce* byla v roce 2005 aktivně zapojena ministerstva práce a sociálních věcí, vnitra, školství, mládeže a tělovýchovy, průmyslu a obchodu, pro místní rozvoj, zdravotnictví, kultury a financí a další orgány a instituce (např. Český statistický úřad, sociální partneři Rady hospodářské a sociální dohody a nestátní neziskové organizace, Asociace krajů, Svaz měst a obcí, Akademie věd).

V průběhu roku 2005 Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR navázalo kontakty se zástupci jednotlivých krajů a některých měst s cílem zapojit do integrace cizinců i orgány územní samosprávy, neboť zkušenosti domácí i zahraniční ukazují, že k integraci dochází především na místní úrovni a její zapojení do realizace politiky integrace cizinců je proto důležité.

Významná pozornost byla, stejně jako v předchozích letech, věnována projektům na podporu integrace cizinců. Projekty byly realizovány prostřednictvím nevládních neziskových organizací zejména v oblastech, v nichž nelze uplatnit přímý vliv orgánů státní správy a orgánů samosprávy. Projekty byly tematicky zaměřeny zejména na zlepšení informovanosti cizinců a pracovníků veřejné správy o aspektech integrace cizinců, zajištění sociálního a právního poradenství pro cizince (včetně asistence při komunikaci cizinců s úřady), podporu vzdělávání, zlepšování jazykové vybavenosti a další kvalifikace cizinců, podporu cizinců v přístupu na trh práce, rozvoj kulturního a společenského života cizinců, podporu rozvoje vztahů mezi cizinci a českými občany, psychologickou pomoc při integraci cizinců, činnosti komunitních a multikulturních center,

⁹⁸ K převodu agendy došlo na základě usnesení vlády ČR ze dne 10. prosince 2003 č. 1252 k převodu agendy spojené s koordinací realizace *Koncepce integrace cizinců na území České republiky* z Ministerstva vnitra ČR na Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR.

⁹⁹ Schválena usnesením vlády České republiky č. 126 ze dne 8. února 2006.

rozvíjení vzájemné tolerance a lidské sounáležitosti. Na realizaci projektů byla v roce 2005 ze státního rozpočtu vyčleněna částka ve výši 12 mil. Kč; tato částka byla rozdělena mezi jednotlivé dotčené resorty. V roce 2005 tak bylo podpořeno několik desítek projektů. Některé resorty vyčlenily na projekty určené na podporu integrace cizinců další prostředky v rámci svých rozpočtových kapitol. Obdobně v roce 2005 podpořily celou řadu projektů zaměřených na integraci cizinců také kraje a obce.

Co se týče podpory poskytované Evropskou unií, na území ČR je v současné době k dispozici šest hlavních zdrojů finančních prostředků z EU využitelných obecně pro dotování programů pro integraci cizinců:

1. Program Iniciativy Společenství EQUAL – tzv. II. kolo Iniciativy Společenství EQUAL
2. Operační program Rozvoj lidských zdrojů
3. Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha
4. Evropský uprchlický fond
5. Program INTI – Pilot Project on integration of third country nationals
6. Phare 2003 RLZ.

V rámci Ministerstva práce a sociálních věcí ČR je ustanovena *Komise ministra práce a sociálních věcí pro integraci cizinců* (dále jen Komise), která byla zřízena v roce 2004 jako poradní orgán ministra práce a sociálních věcí. Tato Komise napomáhá ministru při zajišťování podmínek pro přípravu a realizaci politiky vlády v oblasti integrace cizinců a při plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády přijatých v oblasti integrace cizinců. Komise pokračovala v roce 2005 ve své činnosti - členy Komise resp. jejích odborných konzultačních skupin byly projednávány koncepční materiály týkající se problematiky integrace cizinců, zpracované v roce 2005.

Odborné konzultační skupiny¹⁰⁰ začaly v rámci Komise fungovat v roce 2005. Práce v odborných konzultačních skupinách je flexibilní a potvrzuje se tak předpoklad, že odborné konzultační skupiny jsou základem operativní mezíresortní a nadresortní spolupráce při rozvoji Koncepce integrace cizinců.

Jako zdroj informací pro státní úředníky, nevládní neziskové organizace a i samotné cizince provozuje Ministerstvo práce a sociálních věcí od roku 2004 internetovou stránku www.cizinci.cz, která byla v průběhu roku 2005 aktualizována.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR se jako koordinátor v oblasti integrace cizinců soustředilo na práci nejen na národní úrovni, ale v rámci své působnosti zajišťovalo v roce 2005 také kontakt s orgány Evropské unie, konkrétně s Evropskou komisí v expertní pracovní skupině Národní kontaktní místo pro integraci (National Contact Points on Integration).

Evropskou komisí byla v roce 2004 vydána *Příručka o integraci* (Handbook on Integration), která vznikla jako výstup ze seminářů pořádaných Evropskou komisí v roce 2004 k jednotlivým klíčovým tématům integrace. Tato příručka byla v průběhu roku 2005 pod záštitou Ministerstva práce a sociálních věcí ČR přeložena do českého jazyka, vydána v tištěné podobě a na začátku roku 2006 distribuována jednotlivým resortům, krajům, NNO¹⁰¹, školám, odborným pracovištím a dalším uživatelům. Příručka o integraci přináší konkrétní návrhy a postupy, jak sestavovat a implementovat úvodní kurzy, které pomohou imigrantům získat jazykové, občanské a profesní

¹⁰⁰ Odborné konzultační skupiny: Odborná konzultační skupina koncepční a legislativní, Odborná konzultační skupina pro statistiku a výzkum, Odborná konzultační skupina pro nestátní neziskové organizace, regiony a sociální partnery a Ad hoc odborná konzultační skupina ke zmapování potřeb studií a výzkumů cizinců.

¹⁰¹ NNO - nevládní neziskové organizace

znalosti pro jejich plné zapojení do společnosti. Příručka se zabývá také zavedením indikátorů účinnosti integračních opatření a sběrem dat pro vyhodnocení aplikace nových integračních opatření. Obsahuje množství příkladů z praxe z jednotlivých států Evropské unie. Příručka by měla sloužit jak tvůrcům, tak realizátorům integrační politiky v jednotlivých zemích Evropské unie.

Ministerstvo vnitra ČR svou pozornost v roce 2005 zaměřilo zejména na plnění koncepčních resortních úkolů v oblasti podpory integrace cizinců.

V této souvislosti byl aktualizován materiál *Plán integrační politiky Ministerstva vnitra v letech 2004 až 2006* s cílem prohloubit koordinaci a realizaci koncepčních a praktických opatření ministerstva na podporu integrace cizinců a k postupnému odstraňování legislativních překážek, které brání integraci cizinců na území České republiky.

V oblasti praktické podpory integrace cizinců Ministerstvo vnitra ČR finančně participovalo na již výše zmíněných projektech nestátních neziskových organizací, které byly zaměřeny na poskytování bezplatného právního poradenství cizincům s povoleným trvalým pobytem a pobytem na víza nad 90 dnů s dobou pobytu na území České republiky delší než jeden rok a na tvorbu informačních a mediálních produktů směřujících k rozvoji vztahů mezi cizinci a občanskou veřejností.

Poskytování bezplatného právního poradenství bylo v roce 2005 zaměřeno zejména na poskytování právního poradenství cizincům v oblasti cizinecké problematiky (zejména ve vztahu k zákonu o pobytu cizinců, zákonu o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky a zákonu o matrikách).

Poradenství bylo poskytováno i v dalších relevantních oblastech, například v oblasti sociálního a zdravotního zabezpečení, pracovně právních předpisů a směřovalo i k zajištění odpovídající asistence cizincům při jednání s úřady. Finančně podporované aktivity ze strany Ministerstva vnitra ČR směřovaly také k analýze nejfrekventovanějších problémů cizinců, k celkové podpoře informovanosti a orientace cizinců v právním systému České republiky a k seznamování se cizinců se základními společenskými a kulturními normami.

Další oblastí zájmu Ministerstva vnitra ČR v rámci integrace cizinců byla i podpora výukového programu Středních policejních škol, který byl zaměřen na zkvalitnění vzdělávání policistů v oblasti styku s cizinci a práce v minoritách a získávání podkladů pro realizaci dalších opatření k omezování nelegálního zaměstnávání cizinců s povoleným pobytem v duchu principů obsažených v Koncepti integrace cizinců. Ke zvýšení odborné vybavenosti policistů v roce 2005 i v následujících letech přispěl i projekt *Styčný důstojník pro menšiny a mechanismus plánu činnosti Policie ČR ve vztahu k menšinám, který vychází ze Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám*.

Ministerstvo, školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT) se průběžně zabývá problematikou vzdělávání cizinců, neboť připravenost školského systému a jeho schopnost pohotově reagovat na měnící se podmínky patří bezesporu mezi hlavní předpoklady úspěšné integrace cizinců.¹⁰² V souladu s usnesením vlády č. 5 ze dne 5. ledna 2005 byl aktualizován *Plán integrační politiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2004-2006*.

¹⁰² Cizinci v České republice mají přístup k základnímu, střednímu a vyššímu odbornému vzdělávání, včetně vzdělávání při výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy za stejných podmínek jako státní občané České republiky. Podle Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky, mají všichni cizinci, tak jako státní občané ČR, právo na vzdělání. Dle článku 42 Listiny základních práv a svobod se právo na vzdělání ve smyslu článku 33 odst. 1 Listiny vztahuje i na cizince.

Pokud jde o studium na vysoké škole, podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, se cizincům umožňuje studovat na veřejných vysokých školách za stejných podmínek jako občanům České republiky.

Každoročně jsou MŠMT vyhlašovány projekty na podporu aktivit v oblasti integrace cizinců na území České republiky, které jsou tematicky zaměřeny na podporu multikulturní výchovy dětí a mládeže, na podporu výuky českého jazyka jako cizího jazyka a na studie zaměřené k problematice vzdělávání migrujících cizinců a uspořádání semináře k vzdělávání cizinců. Realizace projektů přispívá k odstranění komunikační bariéry a usnadňuje začlenění dětí-cizinců do běžného života při respektování odlišnosti jednotlivých etnik, jejich kultury, náboženství, zvyklostí apod. Dalším cílem projektu je napomoci učitelům v získávání dovedností při práci s dětmi-cizinci při vyučování, zejména při výuce českého jazyka, při začleňování dětí do mimoškolních aktivit, při řešení případných konfliktů vznikajících ze vzájemného nedorozumění. Dne 5. dubna 2005 schválilo MŠMT rozdělení dotací projektům v rámci Programu na podporu aktivit v oblasti integrace cizinců na území České republiky pro rok 2005. Celkem bylo vybráno šestnáct projektů v celkové částce 2 000 tis. Kč.

Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v ČR

Na základě požadavku MŠMT vykonala ve školním roce 2004/2005 Česká školní inspekce (ČŠI) tematickou inspekci Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v ČR. Tato inspekce se uskutečnila v období od 1. února 2005 do 30. dubna 2005, aby mohl být zjištěn stav ve vzdělávání cizinců v uzavřeném období 1. pololetí školního roku 2004/2005. Z celkového počtu 42 inspektovaných škol bylo 14 škol vybráno vzhledem k vyššímu počtu žáků - cizinců, ostatní školy byly navštíveny v rámci inspekční činnosti.

V navštívených školách se vzdělávali státní příslušníci 47 států. Nejčastěji to byli Vietnamci (38,7 % z celkového počtu cizinců), Ukrajinci (12,6 %), Rusové (12,4 %) Němci (6,8 %) a Slováci (6,5 %). Občané dalších zemí byli zastoupeni jednotlivci. Do dvou škol s největším zastoupením cizinců (102 a 86) docházeli žáci z více než 20 zemí. Ve školách bylo zaznamenáno celkem 144 občanů ze zemí Evropské unie.

K překonání vzdělávacích potíží cizinců byl u učitelů základních škol nejčastěji uplatňován individuální přístup ve vyučovacím procesu (52,6 %), zařazování kooperativních forem výuky (29,5 %) a pomoc spolužáků (33,7 %). V ojedinělých případech byli cizinci pro výuku českého jazyka zařazováni do nižšího ročníku nebo používali učebnice češtiny z nižších ročníků. V době po vyučování byli nově příchozí cizinci v několika školách doučováni, 21,3 % cizinců docházelo do školní družiny a 14,1 % se zapojilo do činnosti zájmových kroužků. Ke zlepšení výslovnosti navštěvovali dva cizinci logopedický kroužek.

Z hlediska multikulturní výchovy vnímali ředitelé škol přítomnost cizinců jako přínosnou. Kladně byla hodnocena zejména skutečnost, že žáci získávají dovednost pohybovat se v multikulturním prostředí. Učí se toleranci a respektu vůči příslušníkům jiných národů, seznamují se s tradicemi a zvyky v cizích zemích. Cizinci jsou výzvou k poznání odlišných kultur nejen pro spolužáky, ale často i pro učitele.

Cizinci se zapojovali do života školy v besedách, přehlídkách a dalších školních akcích (73 % všech cizinců), v průběhu vyučování byly využívány znalosti o zemi jejich původu (65 %) a 31 % cizinců se zúčastnilo třídních nebo školních projektů (např. projekty ke Dni jazyků, týdny jednotlivých národů, výzdoba prostor apod.). Z rozhovorů s řediteli škol však také vyplynulo, že mnozí cizinci, kteří se v České republice již narodili, ztratili s vlastní svých rodičů kontakt.¹⁰³

¹⁰³ Údaje byly čerpány ze zprávy ČŠI - Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice, Praha srpen 2005.

Zařízení pro děti – cizince bez doprovodu

MŠMT ke dni 1. listopadu 2003 zřídilo jako státní příspěvkovou organizaci zařízení pro děti - cizince bez doprovodu. Právní podklad ke zřízení uvedeného zařízení dal zcela nový zákon o výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy č. 109/2002 Sb., kde je toto zařízení explicitně uvedeno a jeho prováděcí vyhláška, která byla publikována ve Sbírce zákonů pod č. 334/2003, dále rozvádí podrobnosti o jeho činnosti. Ke dni 31. prosince 2005 byla poskytnuta péče celkem 116 dětem z 28 států.

V.2. INTEGRACE AZYLANTŮ

V roce 2005 byl realizován Státní integrační program¹⁰⁴ pro azylanty dle vládou schválené koncepce a v souladu s usnesením vlády ze dne 26. 1. 2005 č. 104 o zabezpečení integrace azylantů v roce 2005 a podle Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ve prospěch obcí prostřednictvím krajů na zajištění bydlení pro azylanty.

Oblast výuky českého jazyka

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zajišťuje na základě *Pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k zajištění kurzů českého jazyka pro azylanty*¹⁰⁵ a v souladu s ustanovení § 70 zákona o azylu bezplatné kurzy pro osoby, jimž byl v České republice udělen azyl.¹⁰⁶ Rozsah kurzů je u skupinové výuky 150 hodin a u individuální výuky 100 hodin. Tyto kurzy jsou hrazeny z finančních prostředků vyčleněných k tomuto účelů z kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Na rok 2005 bylo ze státního rozpočtu vyčleněno na zajištění výuky českého jazyka v rámci Státního integračního programu 1 600 000,- Kč. Usnesení vlády č. 6 ze dne 5. ledna 2005 k zabezpečení integrace azylantů v roce 2005 v oblasti bezplatné výuky českého jazyka a k nové koncepci a metodice kurzů pro azylanty a vyškolení lektorů pro její pilotní ověření uložilo ministryni školství, mládeže a tělovýchovy zpracovat do 31. prosince 2005 *Návrh nové koncepce a metodiky úvodních kurzů pro azylanty*. Zakázku na vypracování uvedeného návrhu získalo na MŠMT ve výběrovém řízení Sdružení občanů zabývajících se emigranty (SOZE) Brno. První etapa zakázky byla zpracována v souladu s usnesením vlády bod II/1b) a výsledky práce budou předány Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR. V průběhu tvorby koncepce bylo uspořádáno organizací SOZE několik prezentací dosažených výsledků (průběžné oponentury, závěrečná oponentura) za přítomnosti zástupců zadavatele i spolupracujících orgánů.

Oblast zajištění bydlení

V roce 2005 byl upraven program na podporu výstavby nájemních bytů tak, aby část obecních bytů postavených s dotací Ministerstva pro místní rozvoj ČR byla povinně nabídnuta k pronájmu azylantům.¹⁰⁷

¹⁰⁴ Státní integrační program je program zaměřený na pomoc azylantům při zajištění jejich začlenění do společnosti. Součástí státního integračního programu je i vytvoření předpokladů pro získání znalostí českého jazyka a zajištění bydlení.

¹⁰⁵ Pokyn MŠMT ze dne 4. června 2000, č.j. 21 153/2000-35

¹⁰⁶ Bezplatný kurz českého jazyka je nabídnut azylantům do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení azylu, přičemž Ministerstvo vnitra ČR informuje MŠMT o osobách, kterým byl udělen azyl.

¹⁰⁷ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR připravuje návrh nařízení vlády pro poskytování dotací na výstavbu nájemních bytů z prostředků Státního fondu rozvoje bydlení, v němž bude obsažena stejná podmínka „povinné nabídky“ určitého počtu nájemních bytů k pronájmu azylantům.

V hodnoceném roce bylo vydáno 40 rozhodnutí ministra vnitra za účelem zajištění 40 integračních bytů pro 102 azylanty (z toho 7 nabídek podle varianty č. II). V této souvislosti bylo obcím uvolněno celkem 13 482 407,- Kč. Zbylou část ve výši 2 517 593,- Kč Ministerstvo vnitra ČR převede do rezervního fondu resortu na zajištění bydlení pro azylanty v roce 2006.

Vláda ve svém usnesení doporučila hejtmanům zabezpečit bydlení pro azylanty podle procentních kvót pro jednotlivé kraje. Tuto kvótu přesáhly Jihomoravský kraj, Liberecký kraj, Ústecký kraj a hlavní město Praha. Dále bylo realizováno 6 nabídek Středočeského kraje, 5 nabídek Plzeňského kraje, 2 nabídky kraje Vysočina a po jedné nabídce Královéhradeckého kraje a Pardubického kraje. Naproti tomu Zlínský kraj, Karlovarský kraj, Jihočeský kraj, Olomoucký kraj a Moravskoslezský kraj nezajistily ani jednu nabídku obce vhodnou k integraci azylantů v roce 2005.

Na základě doporučení Mezirezortní komise pro tvorbu nové koncepce integrace azylantů a pro přidělování integračních bytů oprávněným osobám, kterou zřídil ministr vnitra v roce 2002 a ve smyslu závěrů analýzy zmocněnce vlády pro lidská práva a Etnologického ústavu AV ČR vláda schválila **i nadále realizovat 3 základní priority integrace azylantů: výuku českého jazyka, zajištění bydlení a pomoc při zajištění zaměstnání, a to ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi.** Dle doporučení Komise bude také **Ministerstvo vnitra ČR spolupracovat s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR při integraci zdravotně postižených osob a seniorů** zejména při zajištění odpovídajících potřebných sociálních služeb. Vláda dále schválila, aby procentní kvóty pro jednotlivé kraje pro rok 2006 zůstaly ve stejné výši jako v minulém roce.

Přehled o plnění procentních kvót (počet osob) jednotlivými kraji v období 2003 – 2005
(v kolonce plnění je uveden počet osob/počet bytů)

Kraj	2003		2004		2005	
	Počet osob	Plnění	Počet osob	Plnění	Počet osob	Plnění
Praha	16	25/12	16	40/14	24	30/14
Středočeský	10	1/1	10	0	15	12/6
Jihočeský	12	0	12	1/1	15	0
Plzeňský	10	0	10	8/3	15	14/5
Karlovarský	4	0	4	0	6	0
Ústecký	2	1/1	2	5/2	6	8/3
Liberecký	5	0	5	3/2	6	12/3
Královéhradecký	9	0	9	7/3	12	5/1
Pardubický	6	1/1	6	6/1	9	4/1
Vysočina	6	0	6	8/2	9	4/2
Jihomoravský	6	7/2	6	8/4	12	13/5
Olomoucký	6	0	6	12/2	9	0
Moravskoslezský	3	4/1	3	10/3	6	0
Zlínský	5	0	5	0	6	0
Celkem	100	39/18	100	106/37	150	102/40

V.3. PŘESÍDLOVÁNÍ KRAJANŮ

Program přesídlování osob s prokázaným českým původem (krajanů) byl v letech 1994 až 2001 zajišťován Ministerstvem vnitra ČR. Jeho smyslem bylo pomoci českým krajanům žijícím v Kazachstánu a dalších vzdálených nebo ohrožených teritoriích získat v České republice trvalý pobyt a začít zde nový život.

V průběhu roku 2005 probíhalo samostatné přesídlování krajanů (bez asistence MV). Podle dostupných informací se při povolování trvalých pobytů této skupině cizinců (osoby s prokázaným českým původem, jimž je povolován trvalý pobyt z humanitárních důvodů, nebo důvodů hodných zvláštního zřetele) nevyskytovaly zásadnější problémy.

Dále v průběhu roku 2005 Ministerstvo vnitra ČR navrhlo dokončení programu, v jehož rámci by bylo umožněno přesídlení zbylých krajanů z Kazachstánu do České republiky, které by MV ČR realizovalo. Realizací tohoto přesídlení by mimo jiné došlo i k obnovení přetrhaných rodinných vazem mezi blízkými příbuznými (sourozenci, rodiče a děti atd.), ke kterým došlo v minulosti v souvislosti s přesídlením pouze části integrální komunity.

V.4. STÁTNÍ OBČANSTVÍ

Udělování státního občanství České republiky upravuje zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Speciální úprava je obsažena v zákoně č. 193/1999 Sb., o státním občanství některých bývalých československých státních občanů, ve znění pozdějších předpisů, který umožňoval některým bývalým českým, resp. československým státním občanům, kteří české či československé státní občanství pozbyli za totalitního režimu, učinit do 2. 9. 2004 prohlášení o státním občanství České republiky, tzn. opětovné nabytí české státního občanství zjednodušeným způsobem. V lednu 2006 schválil Parlament České republiky návrh novelizace tohoto zákona (ve Sbírce zákonů publikován pod č. 46/2006), podle kterého mohou bývalí čeští (českoslovenští) státní občané činit prohlášení o nabytí státního občanství České republiky podle tohoto zákona opětovně, a to bez časového omezení.

Ministerstvo vnitra může státní občanství České republiky udělit cizinci, který splňuje podmínky stanovené v § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Státní občanství lze podle uvedeného ustanovení udělit cizinci, který

- má na území České republiky ke dni podání žádosti povolen trvalý pobyt po dobu alespoň pěti let a po tuto dobu se zde převážně zdržuje;
- prokáže, že nabytím státního občanství České republiky pozbude dosavadní státní občanství, nebo prokáže, že pozbyl dosavadního státní občanství; nejde-li o osobu, které byl na území České republiky udělen azyl nebo o bezdomovce, tj. osobu bez státního občanství;
- nebyl v posledních pěti letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin;
- prokáže znalost českého jazyka;
- plní povinnosti vyplývající z ustanovení zvláštního předpisu upravujícího pobyt a vstup cizinců na území České republiky, povinnosti vyplývající ze zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky.

Integrace – udělení státního občanství ČR

Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Cizincům uděleno státní občanství ČR	837	1 128	1 031	1 059	1 121	1 150	1 267	1 495	1 177

Poznámka: Údaje uvedené v tabulce nezahrnují občany Slovenské republiky

V roce 2005 bylo uděleno státní občanství České republiky **1 177** cizincům, což je o 318 osob méně než v roce 2004 (údaj nezahrnuje státní občany Slovenské republiky). Z toho se jednalo v 59 případech o osoby, jimž byl na území České republiky udělen azyl.

Stejně jako v předchozích letech nabylo v roce 2005 udělením státní občanství České republiky nejvíce ukrajinských státních občanů (237), dále státních občanů Polska (167), Rumunska (143) a Ruska (133).

V uvedeném roce vydalo Ministerstvo vnitra ČR o 653 zamítavých rozhodnutí ve věci udělení státního občanství České republiky, což je o 24 méně než v roce 2004. Proti zamítavému rozhodnutí podalo opravný prostředek - rozklad 356 žadatelů, z toho ministr vnitra vyhověl 142 žadatelům. Ministerstvo vnitra ČR dále v roce 2005 vydalo 828 rozhodnutí o přerušení správního řízení, tj. příslibů udělení státního občanství České republiky.

Pokud jde o integraci cizinců do české společnosti (dodržování právního řádu České republiky, pracovní a společenská integrace), má Ministerstvo vnitra ČR dobré zkušenosti se žadateli žijícími v České republice trvale po velmi dlouhou dobu, tj. občany Polska, Řecka, ale i občany Ukrajiny a Kazachstánu (zejména osobami s českým původem).

VI. Rozvojové projekty

VI.1. PROGRAM HUMANITÁRNÍCH EVAKUACÍ ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH OBYVATEL (MEDEVAC)

Jedná se o program, který je zajišťován Ministerstvem vnitra ČR ve spolupráci s Ministerstvem obrany ČR. Jeho smyslem je poskytnout léčbu těm pacientům z rozvojových a dalších potřebných zemí, kterým není možné zajistit léčbu v místních podmínkách a jejichž stav je natolik vážný, že jsou ohroženi na životě.

Do programu MEDEVAC jsou v současné době zařazeni dětští pacienti z Iráku, Čečenska a Pákistánu.

V roce 2005 bylo v České republice vyléčeno 6 iráckých dětí, které se podrobily operacím srdcí a jedna čečenská pacientka, která se podrobila neurochirurgické operaci. V prosinci roku 2005 bylo do České republiky přivezeno dalších 6 iráckých dětí (operace srdce).

Program byl v roce 2005 realizován na základě následujících usnesení:

Usnesení vlády č. 727 ze dne 8. června 2005 o pokračování programu humanitárních evakuací zdravotně postižených obyvatel Irácké republiky. Vláda rozhodla o uvolnění 5 milionů Kč. Lékaři, kteří podnikli další cestu do Iráku, identifikovali skupinu dvanácti dětí, jejichž srdeční onemocnění se podařilo indikovat včas, a proto je jejich léčba méně náročná. Délka léčby je kratší a operace jsou méně náročné, což umožnilo zajištění léčby pro více pacientů.

Usnesením vlády č. 1101 ze dne 31. srpna 2005 bylo rozhodnuto o implementaci programu i v dalších zemích. V návaznosti na toto rozhodnutí byla do programu zařazena pacientka z Čečenska.

Dne 26. října 2005 bylo schváleno *usnesení vlády na poskytnutí humanitární pomoci zemím jižní Asie v souvislosti s odstraňováním následků zemětřesení ze dne 8. října 2005*. Vláda uvolnila 10 mil. Kč, které budou v roce 2006 použity na léčbu pákistánských pacientů a na náklady spojené s přepravou a technickým zabezpečením akce.

Pacienti a jejich doprovod jsou na území ČR v postavení žadatelů o udělení azylu v souladu se zákonem o azylu a zákonem o pobytu cizinců na území ČR. Tato právní úprava pobytu osob v rámci programu humanitárních evakuací umožňuje:

- rychlé a bezproblémové dopravení pacientů na území České republiky a jejich následné ubytování v době rekonvalescence v blízkosti odborného lékařského pracoviště ve vybraném objektu, který není azylovým zařízením;
- poskytování služeb v rozsahu stanoveném příslušnými ustanoveními zákona o azylu, tedy včetně nákladů na zdravotní zákroky;
- rychlou a efektivní realizaci programu humanitárních evakuací zdravotně postižených obyvatel.

Pro operaci dětského pacienta je nezbytný písemný souhlas zákonného zástupce dítěte s nutnými lékařskými zákroky, jejichž přesný rozsah je zřejmý až po specializovaném vyšetření provedeném odborným lékařským pracovištěm v České republice. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby s dětskými pacienty přijel v rámci programu i jejich zákonný zástupce. Před návratem do země obdrží zákonný zástupce dítěte propouštěcí lékařskou zprávu přeloženou do národního jazyka.

VI.2. PROJEKTY ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE

Rámec poskytování rozvojové pomoci České republiky je dán *Koncepcí zahraniční rozvojové pomoci ČR na období let 2002 – 2007*, kterou vláda vzala na vědomí svým usnesením č. 91 ze dne 23. ledna 2004. Ministerstvo vnitra ČR koordinuje realizaci projektů zaměřených na prevenci nelegální migrace, stabilizaci potenciálních migrantů, pomoc při vytváření azylové infrastruktury a budování kapacit veřejné správy.

V roce 2005 proběhla v gesci Ministerstva vnitra ČR na základě usnesení vlády č. 652 ze dne 23. června 2004 k zahraniční rozvojové spolupráci v roce 2005 realizace dvanácti projektů. Koordinátorem všech projektů byl odbor azylové a migrační politiky.

Projekt Ženské centrum IMAN

Občanské sdružení Berkat

Rozvojovým záměrem projektu bylo zlepšení ekonomicko-sociálního postavení žen, zejména živitelek rodin ze sociálně nejslabších vrstev, podpora iniciativy a vytvoření svépomocné komunity. Hlavní aktivitou projektu bylo zajištění chodu ženského centra Iman, které představuje funkční model pro formování dalších obdobných komunit.

Uskutečňování projektu bylo svěřeno týmu místních lidí. Tím došlo k zajištění jejich výraznější tvůrčí iniciativě a centrum muselo začít vykazovat výraznější rysy svépomoci. Dosavadní komunita byla zvyklá dostávat od humanitárních organizací buď přímou pomoc, nebo jasně zadanou práci (včetně způsobu jejího provedení). Nyní je pracovní tým veden k tomu, aby se naučil pracovat týmově na základě vzájemného doplňování kompetencí, společně přemýšlet a myslet dopředu. Realizace projektu se ujala nová místní organizace s názvem „Blagotvoritelnij fond Semja“.

Koncem roku 2005 byla patrná samostatná a sebevědomě prezentovaná aktivita místních lidí v realizaci zadaných úkolů. Byl proveden monitoring rodin, které budou zařazeny do projektu, vytipován vhodný objekt pro centrum a vznikl soupis věcí vhodných pro vybavení centra, které zůstaly zachovány z předchozího centra - Imanu.

Projekt Prevence nelegální migrace z Arménie do ČR, podpora infrastruktury a rozvoje ve vybrané oblasti Arménie postižené silnou recesí

Společnost Člověk v tísni, o.p.s

Hlavní cíle projektu byly realizovány ve třech rovinách:

- **Implementace informačních a prevenčních strategií**

V rámci projektu byl zajištěn chod informačního centra, prostřednictvím kterého byla arménská veřejnost informována o rizicích legální migrace, o situaci v ČR a Evropské unii z hlediska její azylové politiky, procedur přijetí azylantů a možnostech uplatnění na pracovním trhu. Veřejnost byla o této problematice informována prostřednictvím zřízené bezplatné telefonní infolinky, formou besed a seminářů ve 3 regionech Arménie, byla vydána brožura „informační průvodce pro občany Arménie“ a dále prostřednictvím tématicky zaměřeného rozhlasového pořadu (vysílán 1x týdně). Informační aktivity byly průběžně evaluovány a v případě nutnosti přehodnocovány.

- **Podpora infrastruktury ve vybrané oblasti**

V oblasti města Čarentsavanu a jeho blízkého okolí byla podpořena řada aktivit, které vedly

ke zlepšování služeb obyvatelům města a tím došlo ke zmírnění migračního tlaku na obyvatele opomíjené oblasti. Hlavní akcent se kladl na zaangažovanost jednotlivých skupin, jejichž aktivity byly podporovány. Byla rekonstruována školka, došlo k zavedení elektřiny a vody do blízké vesnice Ozangar a byl opraven zavlažovací systém pro vesnici Fantan.

Velmi významnou aktivitou bylo zvyšování kvalifikace. Byl podpořen provoz truhlářské dílny, ve které se ročně rekvalifikuje a vyučuje 5 učňů, kteří dále získávají uplatnění na trhu práce. Probíhaly kurzy výpočetní techniky a jazyků (anglický a ruský). Rovněž bylo poskytováno právní poradenství pro sociálně slabé obyvatele.

- **Posilování kapacity nevládních organizací**

Byla podpořena místní nevládní organizace „ženské centrum“, jejíž projekty vedly ke zlepšení postavení žen ve společnosti a jejich většího zapojení do společnosti. Byla vybudována organizace zaměřená na podporu drobného podnikání „resource center“, která bude financovat a podporovat drobné podnikání v dané oblasti.

Projekt Integrace sociálně slabých - chráněná dílna, podpora zaměstnanosti a stabilizace obyvatel v Grozném

Společnost Člověk v tísni, o.p.s

Záměrem projektu bylo přispět ke stabilizaci mladých lidí s postižením, či jiným výrazným handicapem prostřednictvím zvýšení jejich kvalifikace a zvýšení jejich šancí na zaměstnání a stabilizaci. V rámci projektu byla podporována chráněná truhlářská dílna, která poskytuje zaučení a práci mladým lidem. Dílna byla koncipována tak, aby průměrná doba strávená prací v dílně byla kolem 4-8 měsíců, za tuto dobu by měl být klient schopen získat takové znalosti a dovednosti, které by mu umožňovaly další uplatnění v oboru.

Lidé pracující v dílně budou zařazeni do programu „Jídlo za práci“, budou tedy dostávat měsíční „odměnu“ ve formě základních potravin OSN. Jejich případná finanční odměna se bude odvíjet o kvality výrobků a ekonomické situace. Složení výrobní produkce bude závislé na získávání zakázek, podle aktuálního výzkumu trhu se bude jednat především o nábytek a okenní a dveřní rámy.

Projekt Prevence nelegální migrace z Gruzie do ČR, podpora infrastruktury a rozvoje ve vybrané oblasti Gruzie postižené silnou recesí v důsledku etnických, politických či hospodářských okolností

Společnost Člověk v tísni, o.p.s

Rozvojovým záměrem projektu bylo omezit nelegální migraci z Gruzie do České republiky a v širším pohledu do zemí Evropské unie, ochránit ty, kteří se stanou oběťmi mezinárodních sítí a přispět ke stabilizaci a rozvoji podmínek k životu obyvatel ve vybrané oblasti. V rámci projektu byla otevřena stálá mise v Gruzii, která budovala komunikační instrumenty pro informování veřejnosti o úskalích a nebezpečích nelegální migrace do zemí Evropské unie.

Došlo k výběru oblasti, ve kterých bude společnost Člověk v tísni realizovat příští 3 roky tento projekt. Identifikace lokality byla pro další směřování projektu natolik zásadní, že musel být proveden velmi pečlivě a podroben důkladné analýze. Dále byla navázána úzká spolupráce s řadou organizací, které se podílí na prevenčních programech. rovněž proběhla jednání se zástupci médií (TV a investigativní novináři, kteří by se měli na projektu podílet). V Tbilisi byla založena kancelář společnosti Člověk v tísni, která by měla tyto aktivity koordinovat.

Celý projekt byl poněkud zbržděn registrací realizátora v dané zemi. Tento proces byl výrazně narušen neexistencí státní dohody mezi Českou republikou a Gruzii o uznávání dokumentů. Z tohoto důvodu bylo nutné projít zdlouhavou byrokratickou procedurou.

Projekt Stabilizace situace obyvatel Gruzie a prevence migrace

Sdružení Česká katolická charita

Rozvojovým záměrem projektu bylo stabilizovat situaci mladých lidí a rodin v Gruzii. Prostřednictvím projektu došlo ke stabilizaci mladých lidí, rodin i vesnických komunit. Všechny probíhající aktivity projektu byly nastavené tak, aby motivovaly jednotlivce i rodiny s vyšším migračním potenciálem k uplatnění svého lidského kapitálu v Gruzii.

Byly identifikovány potřeby obyvatelstva Tbilisi a regionu Javachetia a byl proveden sociologický průzkum absolventů SŠ a VŠ v Tbilisi. Na základě tohoto průzkumu budou zajištěny rekvalifikační a dovednostní kursy v Tbilisi a ve vesnicích a manažerské kursy vedení malého podniku či hospodářství v Tbilisi a ve vesnicích v Javachetii. Dále probíhala podpora malého podnikání a vzniku dílen v Tbilisi.

Projekt Prevence nelegální migrace z Moldavska do ČR a pomoc při vytváření azylové infrastruktury

Sdružení Česká katolická charita

Rozvojovým záměrem projektu byla sociální stabilizace potenciálních migrantů prostřednictvím vytváření alternativ k odchodu ze země (posilování lidského kapitálu, vytváření pracovních příležitostí) a posílení místního neziskového sektoru skrze spolupráci s lokální partnerskou organizací.

Do projektu byli zahrnuti práceschopní občané ve středním věku z Moldávie a Podněstří, kteří byli zapojeni do zemědělských projektů v Podněstří a do mikrokreditních projektů v regionu Kišiněva. Díky úzké spolupráci s Caritas Moldova byl posilován moldavský neziskový sektor.

Ve vybrané komunitě (vesnice Costesti v regionu Kišiněva) došlo k podpoře dvou velkých kolektivních mikrokreditních projektů (dílna na výrobu zdobených betonových plotů a zahradních doplňků Costesti, zemědělský vinařský projekt Costesti).

V Podněstří došlo k podpoře dvou zemědělských projektů (zemědělský projekt Raškov-Katerinovka, zemědělský projekt Ivanovka/ Rybnitsa).

V rámci projektu došlo a dále bude docházet k vytváření nových pracovních míst. Tyto aktivity vedou k zainteresovanosti mladých a práceschopných občanů na formování vlastní budoucnosti.

V rámci projektu byl realizován tzv. zemědělský projekt v lokalitě Raškov, Katerinovka a Ivanovka region Podněstří, který podporuje činnost zemědělské komunity mladých a práceschopných rodin v daném zemědělském regionu a nabízí nové pracovní příležitosti.

Dále byl podpořen zemědělský vinařský projekt Costesti, v jehož rámci proběhla podpora zemědělského družstva, které se specializuje na produkci vína na celkové rozloze 8 hektarů (víno je určeno k přímé konzumaci ve formě hroznů neboť Moldávie je zaplavena levnými značkami vína určeného ke stáčení do lahví). Byla rovněž podpořena dílna na výrobu zdobených betonových plotů a zahradních doplňků Costesti.

Projekt Prevence nelegální migrace z Ukrajiny do ČR a pomoc při vytváření azylové infrastruktury

Sdružení Česká katolická charita

Rozvojovým záměrem projektu byla integrace marginalizovaných skupin v ukrajinské společnosti skrze podporu jejich sociálního a ekonomického zázemí. Projekt měl přispět ke snížení migrace těchto skupin za hranice Ukrajiny.

Projekt byl realizován ve třech oblastech Ukrajiny (Lvov, Kyjev a Charkov), kde byl orientován na marginalizované a znevýhodněné skupiny ukrajinské společnosti (migranti ze třetích zemí, osoby bez identifikačních dokumentů, potenciální migranti do zemí EU, děti a mládež z problematických sociálních vrstev, absolventi internátních zařízení). Zvýšil informovanost, upevnil sociální a materiální zázemí a pomohl k posílení soběstačnosti a snížení pravděpodobnosti výjezdu.

Bylo poskytováno migrační, sociální, pracovní a psychologické poradenství, azylové prostory a vzdělávací a profesní kurzy, které zvýšily informovanost, sociální a materiální zázemí potenciálních migrantů, migrantů ze třetích zemí a osob bez příslušných identifikačních dokumentů.

Dále bylo zajištěno fungování volnočasových kroužků a byla otevřena profesní dílna.

V souvislosti s komplexností stávajících realizačních výstupů a jednotlivých aktivit a omezením finančních prostředků a ve snaze celkově zefektivnit projekt, zvýšit jeho účinnost a podpořit dlouhodobou udržitelnost bylo upuštěno od podpory konzultačního centra v Kyjevě.

Od srpna 2005 bylo konzultační centrum v Charkově provozované organizací Caritas Charkov zapojeno do projektu „Centra pro migrační poradenství“. Projekt realizoval IOM Kyjev a byl financován z programu EU TACIS. V tomto projektu byly kromě Caritas Charkov zapojeny další 4 ukrajinské neziskové organizace. Sdružení Česká katolická charita díky finančním prostředkům MV ČR zajistila kofinancování projektu v případě konzultačního centra Caritas Charkov. Díky této spolupráci došlo k rozšíření aktivit a ke zkvalitnění používané konzultační metodologie, což se v budoucnu pozitivně odrazí i na práci konzultačního centra ve Lvově díky výměně informací a vzájemným pracovním návštěvám zaměstnanců obou konzultačních center.

Projekt Prevence neregulérní migrace z Arménie formou odborné výuky a vytváření pracovních příležitostí

Mezinárodní organizace pro migraci

V rámci projektu byl sestaven koncept Sítě partnerství, který byl dále distribuován a diskutován mezi řediteli škol v Jerevanu a Gyumri. Proběhl průzkum ve školách, byly přijaty přihlášky (od škol a od trenérů nebo organizací poskytujících odborné vzdělání) a proběhlo jejich vyhodnocení.

V dalším období projektu (projekt je plánován jako tříletý) bude proveden další průzkum mezi školami a komunitami sdružujícími se kolem škol. Po jeho vyhodnocení bude proveden další průzkum mezi studenty internátních škol, aby byly zjištěny jejich potřeby odborné výuky. Dále bude následovat nákup zařízení a budou podepsány smlouvy s trenéry, kteří podstoupí školení. Získají jak odborné, tak psychologické školení pro práci s dětmi. IOM vybuduje a bude koordinovat síť učitelů (oficiální “Partnership Network” pod patronací IOM Yerevan), řemeslníků, školitelů v podnikání, tedy **partnerů projektu**, a studentů zahrnutých do projektu. Tato síť partnerů bude podporovat školy, aby se staly kreativními místy, které budou spolupracovat jak se studenty, tak lokálními komunitami a zástupci škol a pomůže studentům také v hledání zaměstnání nebo jejich podpoře po skončení školy. Pokud bude poptávka na trhu práce po určité profesi v jiném než

kmenovém městě, daný student bude mít snazší přístup k tomuto pracovnímu místu včetně eventuálního přestěhování se do jiné části Arménie.

Projekt Reintegrace odmítnutých žadatelů o azyl a ilegálních migrantů vracejících se dobrovolně do Gruzie – prevence opětovné nelegální migrace a stabilizace potenciálních migrantů

Mezinárodní organizace pro migraci

V rámci reintegrace navrátilců byli k 30. září 2005 do programu zařazeni 3 lidé, se 7 dalšími se pracovalo. Realizátor upozornil na nový problém - narůstá počet drogově závislých, s nimiž bylo jednáno o AVR bezpředmětné. Paralelně k těmto aktivitám se pracovalo tzv. potenciálními migranty.

Nedílnou součástí projektu byla i informační kampaň, v jejímž rámci proběhla distribuce letáků (gruzínština a ruština, informace o možnostech re/integračního programu), byl vydáván IOM Newsletter (prezentace programu), proběhla informační kampaň v České republice v zařízeních pro zajištění cizinců a azylových zařízeních (spolupráce se SUZ a ŘSCPP) a byly poskytovány informace v gruzínských médiích (časopis Šamšoblo).

Projekt Pomoc při stabilizaci potenciálních migrantů a prevence neregulární migrace nezletilých - Moldavsko

Mezinárodní organizace pro migraci

V rámci projektu bylo vypsáno výběrové řízení pro neziskové organizace, které mají zájem realizovat projektové aktivity navržené v tomto projektu a byly posouzeny dvě nejvážnější přihlášky. Dále byly obnoveny kontakty s internátními školami, které byly zapojeny do projektu v roce 2003 a byly zkoumány možnosti začít spolupráci s novými partnerskými školami.

Proběhla analýza potřeb těchto škol i nových případných partnerů a bylo informováno Ministerstvo školství o realizaci tohoto projektu, které mu vyjádřilo svou podporu.

Na konci roku 2005 byly vytvořeny kalendáře na rok 2006, které prezentovaly dobré výsledky aktivit studentů internátních škol.

Projekt Podpora rozvoje migračního managementu na Ukrajině

Mezinárodní organizace pro migraci

V rámci projektu byli identifikováni nejvhodnější partneři v migrační oblasti ukrajinské státní správy pro ČR, za tímto účelem proběhla 2005 cesta zástupce OAMP MV ČR a ředitelky IOM Praha do Kyjeva, kde proběhla jednání s ukrajinským ministerstvem práce, ministerstvem zahraničních věcí, ministerstvem vnitra, ministerstvem spravedlnosti a pohraniční službou Ukrajiny.

Proběhly semináře a školení ukrajinských odborníků v České republice a na Ukrajině se zaměřením na:

- Migrační organizační struktury a procedury MV a CPP ČR
- Příjímací a detenční režimy a zařízení
- Asistované dobrovolné návraty a readmise
- Aktivní přístup k managementu legální migrace.

V poslední fázi projektu byla zpracována závěrečná analýza současných potřeb migračního managementu na Ukrajině.

VII. Projekty MV ČR zaměřené na specifické kategorie cizinců

1. Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi v České republice¹⁰⁸

V průběhu roku 2005 pokračoval projekt „Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi“ realizovaný odborem prevence kriminality (dále jen „Program“). Smyslem tohoto Programu je poskytnout obětem obchodování s lidmi podporu, zabezpečit jejich osobní ochranu a ochranu jejich lidských práv a zároveň je motivovat ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení, působícími na poli odhalování a stíhání trestné činnosti související s obchodem s lidmi. Stejně jako v předchozích letech na programu s odborem prevence kriminality spolupracovaly příslušné odbory Ministerstva vnitra ČR, útvary PČR, mezivládní organizace IOM a nevládní organizace La Strada, Arcidiecézní charita Praha a Rozkoš bez rizika. V průběhu roku 2005 bylo do Programu zařazeno 17 obětí obchodu s lidmi, které spolupracovaly s orgány činnými v trestním řízení a v několika případech významným způsobem přispěly při vyšetřování trestné činnosti pachatelů této trestné činnosti a trestné činnosti související. Po třech letech ověřování Programu bylo na základě získaných zkušeností a poznatků rozhodnuto, že Program bude institucionalizován.

Dne 2. srpna 2005 byl vydán Metodický návod prvního náměstka ministra vnitra k fungování programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi v České republice a jeho institucionální zabezpečení, kterým byly ukotveny cíle Programu, pracovní definice oběti obchodu s lidmi, zúčastněné subjekty Programu a jejich činnosti v jeho rámci, fáze Programu a podmínky pro zařazení oběti do Programu. Dále jím byla stanovena nabídka služeb v rámci Programu a důvody pro ukončení účasti či vyřazení oběti z programu.

Dále byl dne 12. září 2005 vydán Pokyn ministra vnitra, kterým se zřizuje interdisciplinární pracovní skupina pro podporu a ochranu obětí obchodování s lidmi č. 28/2005. Tímto pokynem byl upraven statut interdisciplinární skupiny, její jednací řád a rovněž jmenování její členové. Členové interdisciplinární skupiny byli jmenováni tak, aby zde byly zastoupeny všechny subjekty, které problematiku obchodu s lidmi řeší, a to jak na úrovni státních orgánů, tak na úrovni nevládního sektoru. Pokyn mj. ukládá policejnímu prezidentovi zajistit fungování Programu v rámci PČR a uvedení do provozu informačního systému „Oběť“. Další úkoly formulované v Pokynu směřují k útvarům Ministerstva vnitra ČR.

¹⁰⁸ Program byl původně vytvořen v rámci projektu OSN „Prevence, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zvláště se ženami a dětmi“ s cílem vybudovat mechanismus pomoci obětem obchodování s lidmi s zároveň je motivovat k podání svědecké výpovědi proti pachatelům této trestné činnosti. Pilotní fáze projektu trvala od března roku 2003 do března roku 2004. Od dubna 2004 na tento projekt bezprostředně navázal projekt odboru prevence kriminality, který je financován z prostředků Ministerstva vnitra ČR.

Do programu mohou být zařazeny všechny oběti obchodu s lidmi, tedy ženy i muži, kteří byli obchodováni za účelem nucené prostituce nebo za účelem nucené práce. Postup při zařazení oběti do Programu je následující:

- policie, nevládní organizace či jiná instituce (např. konzulární úřad) identifikuje oběť obchodování s lidmi a podá návrh na zařazení do Programu národnímu koordinátorovi prostřednictvím odboru prevence kriminality;
- po zařazení do Programu počíná běžet lhůta 30 dnů, po kterou je oběti, je-li to potřebné, věnována intenzivní péče (krizová intervence) a zároveň se v jejím průběhu musí rozhodnout, zda bude spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení;
- po uplynutí 30ti denní lhůty je „nespolupracující oběti“ nabídnut program dobrovolného návratu do země původu, „spolupracující“ oběti je uděleno vízum za účelem strpění pobytu podle ustanovení § 33 zákona o pobytu cizinců, které je prodloužováno až do pravomocného ukončení trestního řízení;
- poruší-li oběť podmínky programu, je z něj vyřazena;
- po skončení trestního řízení může oběť využít možnosti dobrovolného návratu do země původu nebo v případě, že by byl její návrat do země původu život či svobodu ohrožující, může být oběti na základě její žádosti uděleno povolení k pobytu podle ustanovení § 65 zákona o pobytu cizinců, tedy trvalý pobyt z důvodů hodných zvláštního zřetele.

Více informací o programu lze nalézt na internetových stránkách MV ČR, odboru bezpečnostní politiky a webových stránkách partnerských nevládních organizací www.ecn.cz/lastrada, www.charita.cz a www.iom.cz.

2. Program podpory osob, pro které bylo organizováno nebo bylo umožněno nedovolené překročení státní hranice, a které spolupracují s orgány činnými v trestním řízení za účelem odhalení pachatele nebo organizované skupiny zabývající se organizováním nebo umožněním nedovoleného překročení státní hranice (ustanovení § 42e návrhu novely zákona o pobytu cizinců na území ČR)

Směrnice rady 2004/81/EC ze dne 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a kteří spolupracují s příslušnými orgány zakládá členským státům povinnost zajistit specifickou pomoc a péči osobám, které se staly obětí obchodování s lidmi, a to za podmínek ve Směrnici stanovených. Směrnice ponechává na volbě jednotlivých členských států, zda obdobnou podporu a péči poskytnou také osobám, které na jejich území vstoupily nelegálně, za pomoci třetí osoby či organizované skupiny, která se organizací takového vstupu zabývá.

Termín pro transpozici této směrnice do národního práva členských států byl stanoven na 6. srpen 2006. V rámci legislativních prací, které proběhly v roce 2005 byl připraven již zmíněný návrh novelizace zákona o pobytu cizinců, který přináší nový typ povolení k dlouhodobému pobytu, a to povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany.

Česká republika přistoupila k širší transpozici Směrnice rady 2004/81/EC a zmiňovaný typ dlouhodobého pobytu tak bude dosažitelný jak pro oběti obchodu s lidmi, tak pro osoby, pro něž bylo organizováno nebo bylo umožněno nedovolené překročení státní hranice. U obou kategorií cizinců je však podmínkou jejich spolupráce s orgány činnými v trestním řízení.

V souvislosti se snahou o nejširší možné pojetí aktivit zaměřených na potírání nelegální migrace bylo rozhodnuto o pokračování shora popsaného Programu realizovaného odborem prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR. Zároveň s tím byly zahájeny přípravné práce pro obdobný projekt, zaměřený na osoby, pro které bylo organizováno nebo umožněno nedovolené překročení státní hranice. Vzhledem k odlišné typologii osob, které jsou obětí obchodu s lidmi a osob, které nedovoleně překročily státní hranice tedy budou realizovány dva samostatné programy, jeden v gesci odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR a druhý bude realizován odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR. Sjednocujícím prvek obou programů pak bude případné povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany, jehož vydání bude v kompetenci odboru azylové a migrační politiky.

Konečná detailní podoba programu realizovaného odborem azylové a migrační politiky bude připravena v návaznosti na legislativní proces tak, aby v případě schválení novely zákona o pobytu cizinců na území České republiky, který přináší nový typ povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany, mohl být projekt zahájen v létě roku 2006.

VIII. Závěr

Česká republika, jako plnoprávný člen Evropské unie, se v roce 2005 kvalifikovaně a úspěšně podílela na řešení otázek spadajících do oblasti společného zájmu Evropské unie, tj. utváření politik společenství v řadě oblastí, mezi které patří i migrace.

Problematika migrace a azylu je komplexním fenoménem mezinárodního významu, který má zásadní dopady na nejrůznější oblasti společenského, hospodářského a politického života země. Tyto dopady mohou být jak negativního charakteru, v souvislosti s bezpečnostními riziky a nelegální migrací, tak mohou mít i pozitivní přínos, jako jeden z nástrojů řešení nepříznivého společensko-ekonomického vývoje poznamenaného stárnutím populace.

Z uvedeného důvodu je prioritou České republiky v oblasti imigrace formulovat účinná opatření, která budou podporovat řízenou legální migraci a zároveň minimalizovat nelegální migraci. S tímto cílem také souvisí snaha zajistit účinnou ochranu státních hranic a plné zapojení České republiky do schengenského prostoru.

Stěžejním úkolem, kterému bylo v hodnoceném roce věnováno značné úsilí, byla příprava na vstup do Schengenu, příprava na evaluace, které zhodnotí, zda Česká republika úspěšně zvládla přípravu na začlenění do prostoru bez vnitřních hranic.

Vždyť pouze na základě úspěšného absolvování hodnotící procedury bude možné zrušit kontroly na hranicích se sousedními státy a plně využívat možnosti volného pohybu osob v rámci schengenského prostoru, neboť od tohoto okamžiku začne Česká republika rovněž vydávat jednotné schengenské vízum umožňující jeho držiteli pohyb na celém schengenském území.

Při praktické aplikaci nově nastavených právních předpisů postihujících oblast migrace se v roce 2005 zúročila několikaletá práce v legislativní oblasti, kdy byly do národního práva implementovány platné předpisy Evropské unie a rovněž bylo vytvořeno optimální prostředí pro aplikační praxi.

Zapojením České republiky do Evropské unie a jejích struktur však neznamena ukončení legislativních prací, neboť **průběžně implementovat do vnitrostátního práva všechny dokumenty Evropské unie vztahující se k oblasti migrace** v transpozičních lhůtách, jak jsou těmito dokumenty stanoveny, bylo v hodnoceném roce a **zůstává nadále trvalým úkolem v legislativní oblasti.**

Rovněž harmonizace vízové politiky je jedním z předpokladů úspěšného fungování České republiky ve strukturách Evropské unie. Lze říci, že **ke dni vstupu České republiky do Evropské unie byla vízová politika České republiky v souladu s Nařízením Rady (ES) č. 539/2001.**

V roce 2006 bude třeba jednak **pokračovat v řešení vízového režimu se státy, se kterými je tento režim asymetrický** a rovněž **podílet se jednak na vnitrostátních aktivitách, které mají za cíl zjednodušování procedury vydávání víz, tak i na aktivitách Evropské unie při sjednávání dohod o zjednodušování procedury vydávání víz.**

Stála pozornost byla věnována i oblasti sjednávání readmisních dohod, které jsou jedním z nejdůležitějších nástrojů boje proti nelegální migraci.

Česká republika má již s řadou států dvoustranné readmisní dohody sjednány; s dalšími státy jedná. Kromě vlastních iniciativ v mezistátních vztazích se Česká republika z titulu členství v Evropské unii účastní i na platných smlouvách sjednaných v gesci Evropské unie.

V nadcházejícím období bude prioritou finalizace z iniciativy České republiky již rozpracovaných readmisních smluv a iniciace jednání o readmisních smlouvách s vybranými státy, které pro Českou republiku představují problém buď jako zdrojová země nebo, se kterými je

problematická spolupráce při ověřování totožnosti a vystavování náhradních cestovních dokladů. V rámci komunitární agendy se podílet na dokončení prací souvisejících se sjednáním readmisní dohody s Ruskem, Marokem a Ukrajinou a participovat na realizaci mandátu Komise při sjednávání dohod s ostatními státy (např. Čínou, Pákistánem, Alžírskem, Tureckem).

Česká republika rovněž navázala úzkou spoluprací s mezinárodními organizacemi a podílela se na řadě mezinárodních aktivit souvisejících s jednotlivými aspekty migrace. Vzhledem k tomu, že migrace tvoří společný zájem států Evropské unie, považuje Česká republika co nejúžší mezinárodní spolupráci na bilaterální i multilaterální úrovni a aktivní zapojení se do formulování azylové a migrační politiky v rámci Evropské unie za významnou.

Předložená *Zpráva o situaci v oblasti migrace na území České republiky za rok 2005* bilancuje z nejrůznějších úhlů pohledu úroveň migrace v České republice v roce 2005 s porovnáním některých profilových ukazatelů s úrovní roku 2004, případně let předcházejících. V nadcházejícím období by měla sloužit jako výchozí podkladový materiál pro další specifikaci migrační politiky České republiky a její koordinaci na úrovni vymezených ministerstev a policie, zvláště v oblasti aktivní imigrační politiky a dalších otázek souvisejících s nelegální migrací, monitorováním migračních pohybů a obecně kontrolní činnosti příslušných orgánů státní správy v oblasti migrace.

Při zpracování *Zprávy o situaci v oblasti migrace na území České republiky za rok 2005* Ministerstvo vnitra ČR vycházelo nejen z resortních poznatků, ale rovněž z podkladů zpracovaných Ministerstvem zahraničních věcí ČR, Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvem spravedlnosti ČR, Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Tabulková část

II.2. VÍZA

Legální migrace –přehled o počtu podaných žádostí o udělení víza podle státních příslušností

ROK 2003		ROK 2004		ROK 2005	
Státní příslušnost	Počet	Státní příslušnost	Počet	Státní příslušnost	Počet
Ruská federace	149 673	Ruská federace	176 618	Ruská federace	213 750
Ukrajina	94 598	Ukrajina	90 010	Ukrajina	115 114
Austrálie	34 493	Turecko	24 873	Turecko	33 512
Kanada	33 108	Bělorusko	22 930	Tchaj-wan	29 832
Bělorusko	25 295	Tchaj-wan	21 279	Bělorusko	24 422
Turecko	24 726	Srbsko a Černá Hora	15 515	Srbsko a Černá Hora	18 926
Srbsko a Černá Hora	14 327	Austrálie	9 962	Čína	11 133
Tchaj-wan	13 028	Thajsko	9 452	Thajsko	10 389
Brazílie	10 786	Kanada	9 443	Indie	9 022
Thajsko	6 938	Zimbabwe	7 809	Jihoafrická republika	7 669
Jihoafrická republika	6 212	Čína	7 500	Vietnam	6 955
Indie	5 083	Indie	6 740	Kazachstán	5 340
Čína	4 774	Vietnam	6 531	Moldavsko	4 467
Kuvajt	4 044	Indonésie	4 253	Saudská Arábie	4 099
Moldavsko	3 873	Kuvajt	4 030	Kuvajt	3 417
Vietnam	3 812	Kazachstán	3 982	Kolumbie	3 317
Bosna a Hercegovina	3 274	Egypt	3 692	Bosna a Hercegovina	3 140
Libanon	3 215	Bosna a Hercegovina	3 191	Egypt	3 044
Kolumbie	3 170	Moldavsko	3 145	Makedonie	2 861
Egypt	3 086	Libanon	3 120	Mongolsko	2 763
Bez státní příslušnosti	2 714	Brazílie	3 105	Filipíny	2 615
Makedonie	2 548	Saudská Arábie	2 796	Indonésie	2 498
Gruzie	2 319	Kolumbie	2 661	Bez státní příslušnosti	2 436
Polsko	2 290	Bez státní příslušnosti	2 591	Libanon	2 419
USA	1 751	Filipíny	2 586	Albánie	2 206
Albánie	1 569	Gruzie	2 510	Gruzie	1 856
Filipíny	1 472	Makedonie	2 391	USA	1 822
Ekvádor	1 328	Mongolsko	2 261	Alžírsko	1 702
Írán	1 283	Albánie	1 881	Ázerbajdžán	1 545
Německo	1 257	USA	1 796	Spojené arabské emiráty	1 526
Uzbekistán	1 248	Alžírsko	1 522	Arménie	1 351
Mongolsko	1 192	Írán	1 463	Írán	1 287
Maroko	1 069	Spojené arabské emiráty	1 362	Libye	1 126
Peru	1 030	Japonsko	1 267	Uzbekistán	1 070
Libye	1 011	Ekvádor	1 203	Peru	1 063
Arménie	1 009	Arménie	1 190	Tunisko	1 021
Tunisko	1 009	Bulharsko	1 085		
		Uzbekistán	1 077		
		Libye	1 046		
		Peru	1 045		
		Ázerbajdžán	1 028		
		Tunisko	1 005		

Poznámka: U ostatních státních příslušností počty podaných žádostí o vízum vykazovaly minimálně o řád nižší hodnoty.

II.3. PŘESHRANIČNÍ POHYB

Legální migrace -Přeshraniční pohyb na hraničních přechodech ČR

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Odbaveno osob na SH ČR (příjezd+odjezd=miliony)	282	310	304	290	278	281	277	264	260	263	271
z toho cizinců (miliony)	192	214	213	204	199	205	204	196	189	190	199
Cizinci vrácení z HP na příjezdu do ČR (tisíce)	65	92	98	97	102	111	95	85	80	51	6

Legální migrace -Přeshraniční pohyb na hraničních přechodech ČR – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	1.1.-31.12. 2005	Změna oproti předchozímu období	
			v [%]	absolutní číslo
Odbaveno osob na HP ČR (příjezd+odjezd=v milionech)	262,7	271,2	3,2	8,5
Z toho cizinců (miliony)	190,3	199,3	4,7	9,0
Odbaveno dopravních prostředků na HP ČR (příjezd+odjezd=v milionech)	79,9	86,2	7,9	6,3
z toho: osobní vozidla (v milionech)	70,8	74,2	4,8	3,4
nákladní vozidla (milionech)	8,1	11,0	35,8	2,9
vlak (v tisících)	151,5	151,5	0,0	0,0
letadla (v tisících)	151,1	169,6	12,2	18,5
Cizinci vrácení z HP na příjezdu do ČR (v tisících)	51	6	-88,2	-45
z toho nejvíce občané *:				
Ukrajina	2 176	761	-65,0	-1 415
Rusko	2 126	724	-65,9	-1 402
Turecko	3 452	693	-79,9	-2 759
SRN	17 642	499	-97,2	-17 143
Srbsko a Černá Hora	2 974	485	-83,7	-2 489
Bosna a Hercegovina	1 382	225	-83,7	-1 157
Rumunsko	466	223	-7,0	-243
bez státní příslušnosti	621	191	-2,4	-430
Bělorusko	394	163	-58,6	-231
Bulharsko	365	153	-58,1	-212
Čína	679	135	-80,1	-544
Jihoafrická republika	261	116	-55,6	-145
Indie	350	110	-68,6	-240
Thajsko	525	105	-80,0	-420
Kolumbie	197	98	-50,3	-99

Vysvětlivky: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

HP – hraniční přechod **Písmo: tučné – nesousední stát**, obyčejné – sousední stát

II.4. POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Legální migrace - cizinci s povoleným pobytem na území ČR

Stav k 31.12. roku	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
v ČR celkem cizinců s povoleným pobytem *	199 152	210 311	220 187	228 862	200 951	210 794	231 608	240 421	254 294	278 312
účinnost zákona	č.123/1992 Sb.				č.326/1999 Sb.					
tj. %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
meziroční změna/ mez. změna za období	+39 945	+11 159	+9 876	+8 675	-27 911	+9 843	+20 814	+8 813	+13 873	+24 018
z toho pobyt										
trvalý	45 837	56 281	63 919	66 754	66 891	69 816	75 249	80 844	99 467	110 598
tj. %	23,0	26,8	29,0	29,2	33,3	33,1	32,5	33,6	39,1	39,7
meziroční změna/ mez. změna za období	+7 280	+10 444	+7 638	+2 835	+137	+2 925	+5 433	+5 595	+18 623	+11 131
dlouhodobý pobyt**	152 767	153 516	155 836	162 108	134 060	140 978	156 359	159 577	154 827	167 714
tj. %	76,7	73,0	70,8	70,8	66,7	66,9	67,5	66,4	60,9	60,3
meziroční změna mez. změna za období	+32 707	+749	+2 320	+6 272	-28 048	+6 918	+15 381	+3 218	-4 750	+12 887
bez státní příslušnosti ***	548	514	432	***	***	***	***	***	***	***
	0,3	0,2	0,2	***	***	***	***	***	***	***
cizinci s trvalým pobytem v ČR – z toho nejvíce občanů *										

Vietnamu	2 519	5 121	6 785	7 954	8 238	9 901	13 372	16 856	20 689	23 235
Slovenska	9 921	12 689	14 127	13 018	11 129	10 850	10 996	11 499	16 976	20 227
Ukrajiny	2 769	4 632	6 240	7 790	8 774	9 909	10 704	11 294	13 262	15 334
Polska	12 086	11 940	12 034	11 598	11 769	11 592	11 326	11 135	11 511	11 384
Ruska	1 971	2 475	2 874	3 486	3 806	4 097	4 459	4 722	5 592	6 008
SRN	2 013	2 261	2 536	2 517	2 536	2 535	2 608	2 670	3 530	3 957
Bulharska	2 457	2 352	2 334	2 331	2 302	2 166	2 164	2 118	2 326	2 337
Srbsko a Černá Hora	1 445	1 620	1 831	1 747	1 691	1 658	1 720	1 830	2 164	2 306
USA	1 718	1 880	1 938	1 826	1 647	1 506	1 467	1 403	1 880	2 051
Rumunska	1 138	1 384	1 621	1 714	1 726	1 737	1 715	1 766	1 933	1 962
cizinci s dlouhodobým pobytem ** - z toho nejvíce občanů *										
Ukrajiny	43 534	38 770	46 444	58 093	41 438	41 916	48 441	50 988	65 001	72 455
Slovenska	40 334	39 489	35 494	27 344	33 136	42 444	50 106	53 380	30 376	29 218
Vietnamu	15 101	15 829	16 090	16 870	15 318	14 023	13 771	12 190	13 490	13 597
Ruska	4 726	6 463	7 155	13 420	9 158	8 326	8 354	7 883	9 151	10 261
Polska	12 405	13 079	10 132	6 680	5 281	4 897	4 670	4 631	4 754	6 426
Moldavska	296	2 093	3 038	2 757	1 909	2 160	2 366	2 816	3 514	3 996
SRN	2 862	3 666	3 712	3 595	2 432	2 402	2 575	2 518	2 242	3 230
Bulharska	1 845	4 232	3 625	2 699	1 716	1 935	2 019	1 912	2 121	2 214
Číny	4 731	4 433	4 106	4 211	3 410	3 138	2 821	2 329	2 341	2 103
Běloruska	977	3 094	3 454	3 526	2 134	1 949	2 066	1 915	2 027	2 069

Vysvětlivky: * cizinci s povoleným pobytem v ČR - tj. s trvalým a dlouhodobým pobytem

** Pro účely statistiky se za dlouhodobý pobyt považuje:

- pobyt na vízum k pobytu nad 90 dnů,
- pobyt na povolení k dlouhodobému pobytu
- pobyt na povolení k přechodnému pobytu občana Evropské unie a rodinného příslušníka za předpokladu, že o vydání takového povolení požádá.

*** od roku 1999 osoby bez státní příslušnosti zařazeny dle druhu pobytu na území ČR

Legální migrace - cizinci s povoleným pobytem na území ČR – porovnání shodného období 2004/2005

Stav roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Cizinců s povoleným pobytem v ČR *	254 294	100,0	278 312	100,0	9,5	24 018
z toho: trvalý pobyt v ČR	99 467	39,1	110 598	39,7	11,2	11 131
dlouhodobý pobyt v ČR	154 827	60,9	167 714	60,3	8,3	12 887
z toho nejvíce občanů: *						
Ukrajina	78 263	30,8	87 789	31,5	12,2	9 526
Slovensko	47 352	18,6	49 445	17,8	4,4	2 093
Vietnam	34 179	13,4	36 832	13,2	7,8	2 653
Polsko	16 265	6,4	17 810	6,4	9,5	1 545
Rusko	14 743	5,8	16 269	5,8	10,4	1 526
SRN	5 772	2,3	7 187	2,6	24,5	1 415
Moldavsko	4 085	1,6	4 674	1,7	14,4	589
Bulharsko	4 447	1,7	4 551	1,6	2,3	104
USA	3 750	1,5	3 952	1,4	5,4	202
Čína	3 421	1,3	3 573	1,3	4,4	152
Srbsko a Černá Hora	3 436	1,4	3 559	1,3	3,6	123
Bělorusko	2 912	1,1	3 020	1,1	3,7	108
Rumunsko	2 588	1,0	2 701	1,0	4,4	113
Mongolsko	2 052	0,8	2 435	0,9	18,7	383

Vysvětlivka: *řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Legální migrace - cizinci s povoleným pobytem na území ČR – porovnání shodného období 2004/2005

Stav roku	k 31.12. 2004		k 31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období			
					v %		absolutní čísla	
Druh pobytu	trvalý	dlouhodobý	trvalý	dlouhodobý	trvalý	dlouhodobý	trvalý	dlouhodobý
Cizinců s povoleným pobytem	99 467	154 827	110 598	167 714	11,2	8,3	11 131	12 887
z toho nejvíce občanů *:								
Slovensko	16 976	30 376	20 227	29 218	19,2	-3,8	3 251	-1 158
Vietnam	20 689	13 490	23 235	13 597	12,3	0,8	2 546	107
Ukrajina	13 262	65 001	15 334	72 455	15,6	11,5	2 072	7 454
SRN	3 530	2 242	3 957	3 230	12,1	44,1	427	988
Rusko	5 592	9 151	6 008	10 261	7,4	12,1	416	1 110
Čína	1 080	2 341	1 470	2 103	36,1	-10,2	390	-238
USA	1 880	1 870	2 051	1 901	9,1	1,7	171	31
Velká Británie	833	980	986	1 248	18,4	27,3	153	268
Srbsko a Černá Hora	2 164	1 272	2 306	1 253	6,6	-1,5	142	-19
Arménie	770	394	906	362	17,7	-8,1	136	-32
Moldavsko	571	3 514	678	3 996	18,7	13,7	107	482
Itálie	979	559	1 079	682	10,2	22,0	100	123
Nizozemsko	391	532	489	771	25,1	44,9	98	239
Rakousko	1 068	1 012	1 161	1 207	8,7	19,3	93	195
Chorvatsko	1 440	591	1 524	616	5,8	4,2	84	25

Vysvětlivka: *řazeno podle nejvyšší hodnoty meziročního nárůstu cizinců s trvalým pobytem

Legální migrace - cizinci s povoleným pobytem na území ČR dle teritoria Obř SCPP – porovnání shodného období 2004/2005

Stav roku	k 31.12. 2004		tj.%	k 31.12. 2005		tj.%	Změna oproti předchozímu období	
				v [%]	absolutní číslo			
Cizinců s povoleným pobytem v ČR*	254 294	100,0		278 312	100,0		9,5	24 018
z toho v teritoriu ObŘ S CPP								
Praha	107 852	42,4		125 207	45,0		16,1	17 355
Brno	33 683	13,2		33 905	12,2		0,7	222
Ostrava	25 826	10,2		26 849	9,6		4,0	1 023
Plzeň	27 231	10,7		27 615	9,9		1,4	384
Ústí nad Labem	28 969	11,4		32 362	11,6		11,7	3 393
Hradec Králové	18 144	7,1		20 390	7,3		12,4	2 246
České Budějovice	10 940	4,3		11 714	4,2		7,1	774
neurčeno**	1 649			270			-83,6	-1 379

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období, **v CIS nebylo uvedeno

Legální migrace - cizinci s povoleným pobytem na území ČR dle teritoria krajů ČR – porovnání shodného období 2004/2005

Stav roku	k 31.12. 2004	tj.%	k 31.12. 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Cizinců s povoleným pobytem v ČR*	254 294	100,0	278 312	100,0	9,5	24 018
z toho v teritoriu kraje ČR						
Praha	76 764	30,2	89 911	32,3	17,1	13 147
Středočeského	31 088	12,2	35 296	12,7	13,5	4 208
Jihomoravského	23 901	9,4	24 220	8,7	1,3	319
Ústeckého	19 703	7,7	22 121	7,9	12,3	2 418
Moravskoslezského	18 327	7,2	19 331	6,9	5,5	1 004
Karlovarského	14 725	5,8	14 432	5,2	-2,0	-293
Plzeňského	12 506	4,9	13 183	4,7	5,4	677
Libereckého	10 666	4,2	11 671	4,2	9,4	1 005
Královéhradeckého	9 849	3,9	11 291	4,1	14,6	1 442
Jihočeského	9 952	3,9	10 583	3,8	6,3	631
Olomouckého	7 057	2,8	7 495	2,7	6,2	438
Pardubického	5 854	2,3	6 414	2,3	9,6	560
Vysočina	5 881	2,3	6 168	2,2	4,9	287
Zlínského	6 372	2,5	5 926	2,1	-7,0	-446
neurčeno**	1 649	0,6	270	0,1	-83,6	-1 379

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období, **v CIS nebylo uvedeno

Legální migrace - cizinci s povoleným pobytem na území ČR dle teritoria krajů ČR (správní členění)

Stav k 31. 12. 2005 Kraj ČR	pobyt				Celkem	tj.%
	trvalý	tj.%	dlouhodobý	tj.%		
Cizinců s povoleným pobytem v ČR*	110 598	100,0	167 714	100,0	278 312	100,0
z toho v teritoriu kraje ČR						
Praha	25 414	23,0	64 497	38,5	89 911	32,3
Středočeský	11 827	10,7	23 469	14,0	35 296	12,7
Jihomoravský	9 229	8,3	14 991	8,9	24 220	8,7
Ústecký	11 728	10,6	10 393	6,2	22 121	7,9
Moravskoslezský	10 786	9,8	8 545	5,1	19 331	6,9
Karlovarský	9 343	8,4	5 089	3,0	14 432	5,2
Plzeňský	5 576	5,0	7 607	4,5	13 183	4,7
Liberecký	5 415	4,9	6 256	3,7	11 671	4,2
Královéhradecký	4 697	4,2	6 594	3,9	11 291	4,1
Jihočeský	4 526	4,1	6 057	3,6	10 583	3,8
Olomoucký	3 961	3,6	3 534	2,1	7 495	2,7
Pardubický	2 695	2,4	3 719	2,2	6 414	2,3
Vysočina	2 053	1,9	4 115	2,5	6 168	2,2
Zlínský	3 293	3,0	2 633	1,6	5 926	2,1
neurčeno**	55	0,05	215	0,1	270	0,1

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty celkového počtu cizinců s povoleným pobytem na teritoriu, **v CIS nebylo uvedeno

Legální migrace - cizinci s povoleným pobytem na území ČR – porovnání stavu k uvedenému datu roku 2004/2005

Stav Roku	K 31. 12.		K 31. 12.		Změna oproti předchozímu období	
	2004	tj.%	2005	tj.%	v [%]	absolutní číslo
Cizinců s povoleným pobytem v ČR*	254 294	100,0	278 312	100,0	9,5	24 018
z toho na území hl.m.Prahy	76 764	30,2	89 911	32,3	17,1	13 147
vnitrozemské okresy (mimo Prahu)	96 235	37,8	103 035	37,0	7,1	6 800
příhraniční okresy	81 295	100,0	85 366	100,0	5,0	4 071
příhraniční okresy	81 295	100,0	85 366	100,0	5,0	4 071
z toho cizinců s povoleným pobytem v teritoriu příhraničního okresu:						
Karlovy Vary	7 557	9,3	7 180	8,4	-5,0	-377
Karviná	6 082	7,5	6 793	8,0	11,7	711
Cheb	5 830	7,2	5 825	6,8	-0,1	-5
Liberec	4 898	6,0	5 514	6,5	12,6	616
Ústí n. Labem	3 855	4,7	4 111	4,8	6,6	256
Teplice	3 769	4,6	3 910	4,6	3,7	141
Děčín	3 381	4,2	3 689	4,3	9,1	308
Chomutov	2 966	3,6	3 330	3,9	12,3	364
České Budějovice	2 826	3,5	3 075	3,6	8,8	249
Trutnov	2 400	3,0	2 799	3,3	16,6	399
Jablonec n.N.	2 315	2,8	2 510	2,9	8,4	195
Tachov	2 286	2,8	2 377	2,8	4,0	91
Náchod	2 223	2,7	2 293	2,7	3,1	70
Frýdek Místek	2 329	2,9	2 276	2,7	-2,3	-53
Česká Lípa	2 053	2,5	2 217	2,6	8,0	164
Zlín	2 383	2,9	2 199	2,6	-7,7	-184
Český Krumlov	1 927	2,4	2 123	2,5	10,2	196
Most	1 712	2,1	2 109	2,5	23,2	397
Ústí n.Orl.	1 953	2,4	1 976	2,3	1,2	23
Uherské Hradiště	1 530	1,9	1 708	2,0	11,6	178
Břeclav	1 618	2,0	1 585	1,9	-2,0	-33
Klatovy	1 336	1,6	1 481	1,7	10,9	145
Semily	1 400	1,7	1 430	1,7	2,1	30
Sokolov	1 338	1,6	1 427	1,7	6,7	89
Znojmo	1 189	1,5	1 326	1,6	11,5	137
Jindřichův Hradec	1 212	1,5	1 261	1,5	4,0	49

Hodonín	1 381	1,7	1 236	1,4	-10,5	-145
Vsetín	1 620	2,0	1 216	1,4	-24,9	-404
Rychnov n.Kněžnou	902	1,1	1 155	1,4	28,0	253
Domažlice	981	1,2	1 054	1,2	7,4	73
Šumperk	967	1,2	1 020	1,2	5,5	53
Opava	944	1,2	973	1,1	3,1	29
Prachatice	964	1,2	961	1,1	-0,3	-3
Bruntál	682	0,8	683	0,8	0,1	1
Jeseník	486	0,6	544	0,6	11,9	58
vnitrozemské okresy (mimo Prahu)	96 235	37,8	103 035	37,0	7,1	6 800
z toho cizinců s povoleným pobytem v teritoriu vnitrozemského okresu*:						
Brno	12 274	7,1	12 362	46,6	0,7	88
Ostrava	7 083	4,1	7 339	6,4	3,6	256
Mladá Boleslav	4 580	2,6	5 736	3,8	25,2	1 156
Plzeň	5 053	2,9	5 350	3,0	5,9	297
Brno venkov	4 802	2,8	5 274	2,8	9,8	472
Praha - východ	4 041	2,3	4 361	2,7	7,9	320
Praha - západ	3 585	2,1	4 348	2,3	21,3	763
Kladno	4 062	2,3	4 181	2,3	2,9	119
Mělník	3 400	2,0	4 085	2,2	20,1	685
Hradec Králové	3 193	1,8	3 698	2,1	15,8	505
Litoměřice	2 709	1,6	3 631	1,9	34,0	922
Olomouc	3 080	1,8	3 272	1,9	6,2	192
Nymburk	2 381	1,4	2 496	1,7	4,8	115
Beroun	2 006	1,2	2 320	1,3	15,7	314
Pardubice	1 744	1,0	2 311	1,2	32,5	567
Příbram	1 880	1,1	2 048	1,2	8,9	168
Kolín	1 612	0,9	1 934	1,1	20,0	322
Strakonice	1 608	0,9	1 539	1,0	-4,3	-69
Jihlava	1 444	0,8	1 525	0,8	5,6	81
Přerov	1 346	0,8	1 466	0,8	8,9	120
Blansko	1 331	0,8	1 433	0,8	7,7	102
Třebíč	1 452	0,8	1 413	0,7	-2,7	-39
Kutná Hora	1 102	0,6	1 365	0,7	23,9	263
Jičín	1 131	0,7	1 346	0,7	19,0	215
Louny	1 311	0,8	1 341	0,7	2,3	30
Benešov	1 419	0,8	1 325	0,7	-6,6	-94
Nový Jičín	1 207	0,7	1 267	0,7	5,0	60
Havlíčkův Brod	1 041	0,6	1 255	0,7	20,6	214
Prostějov	1 178	0,7	1 193	0,7	1,3	15
Pelhřimov	988	0,6	1 131	0,6	14,5	143
Chrudim	1 215	0,7	1 109	0,6	-8,7	-106
Rakovník	1 020	0,6	1 097	0,6	7,5	77
Plzeň - sever	985	0,6	1 034	0,6	5,0	49
Svitavy	942	0,5	1 018	0,5	8,1	76
Vyškov	1 306	0,8	1 004	0,5	-23,1	-302
Plzeň - jih	964	0,6	958	0,5	-0,6	-6
Rokycany	901	0,5	929	0,5	3,1	28
Tábor	726	0,4	870	0,5	19,8	144
Žďár nad Sázavou	956	0,6	844	0,5	-11,7	-112
Kroměříž	839	0,5	803	0,4	-4,3	-36
Písek	689	0,4	754	0,4	9,4	65
neurčeno**	1 649	1,0	270	0,4	-83,6	-1 379

Vysvětlivky: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období, **v CIS nebylo uvedeno

Legální migrace - Přehled o počtech cizinců z EU a třetích zemí podle druhu povoleného pobytu k 31. 12. 2005

K R A J	cizinci celkem			z toho					
	trvalý pobyt	přechodný /dlouhodobý/ pobyt	celkem	občané EU *			občané 3. zemí		
				trvalý pobyt	přechodný pobyt	celkem	trvalý pobyt	dlouhodobý pobyt	celkem
Hl. m. Praha	25 414	64 497	89 911	8 641	15 342	23 983	16 773	49 155	65 928
Středočeský	11 827	23 469	35 296	4 775	7 105	11 880	7 052	16 364	23 416
Jihočeský	4 526	6 057	10 583	1 745	1 707	3 452	2 781	4 350	7 131
Plzeňský	5 576	7 607	13 183	1 557	1 800	3 357	4 019	5 807	9 826
Karlovarský	9 343	5 089	14 432	1 213	648	1 861	8 130	4441	12 571
Ústecký	11 728	10 393	22 121	3 370	1 686	5 056	8 358	8 707	17 065
Liberecký	5 415	6 256	11 671	2 655	1 749	4 404	2 760	4 507	7 267
Královéhradecký	4 697	6 594	11 291	2 443	2 413	4 856	2 254	4 181	6 435
Pardubický	2 695	3 719	6 414	1 383	901	2 284	1 312	2 818	4 130
Vysočina	2 053	4 115	6 168	765	660	1 425	1 288	3 455	4 743
Jihomoravský	9 229	14 991	24 220	3 568	3 011	6 579	5 661	11 980	17 641
Olomoucký	3 961	3 534	7 495	1792	1 224	3 016	2 169	2 310	4 479
Zlínský	3 293	2 633	5 926	1 807	1 351	3 158	1 486	1 282	2 768
Moravskoslezský	10 786	8 545	19 331	6 776	5 523	12 299	4 010	3 022	7 032
Neurčen**	55	215	270	10	32	42	45	183	228
Celkem ČR	110 598	167 714	278 312	42 500	45 152	87 652	68 098	122 562	190 660

Vysvětlivka: * Společně s občany EU jsou uvedeni i občané dalších států, vůči kterým se uplatňují stejná pravidla. Jedná se o Norsko, Island, Lichtenštejnsko a Švýcarsko

** v CIS nebylo uvedeno

Legální migrace – vybrané činnosti oddělení cizinecké policie

Služba cizinecké a pohraniční policie celkem	2004	2005	meziroční změna	
			v %	absolutní číslo
přijato žádostí o povolení k pobytu podaných na ZÚ ČR (cizinci třetích zemí)	1 294	1 607	24,2	313
přijato žádostí o povolení k pobytu podaných v ČR	14 056	7 310	-48,0	-6 746
přerušeno řízení	2 016	1 605	-20,4	-411
povoleno trvalých pobytů celkem	11 061	6 109	-44,8	-4 952
z toho povoleno podle §65 odst.1 písm. b) z.č.326/1999 Sb.	735	643	-12,5	-92
zastaveno celkem	234	200	-14,5	-34
zamítnuto žádostí o vydání povolení k pobytu celkem	386	451	16,8	65
z toho zamítnuto žádostí podaných podle §65 odst.1 písm. b) z.č.326/1999 Sb.	141	162	14,9	21
prodloužení platnosti PKP pro cizince s trvalým pobytem	10 358	3 824	-63,1	-6 534
zrušení platnosti povolení k pobytu (§ 80 z.č.326/99 Sb.)	317	169	-46,7	-148
zánik platnosti povolení k pobytu (§ 79 z.č. 326/99 Sb.)	2 330	4 932	111,7	2 602
počet podaných odvolání	289	212	-26,6	-77
vyřízeno autoremedurou	42	83	97,6	41
ověřeno pozvání § 180 z.č. 326/99 Sb.	52 597	5 5626	5,8	3 029
odepřeno ověření pozvání § 180 z.č. 326/99 Sb.	213	266	24,9	53
přijato žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů podaných na ZÚ ČR	36 218	37 781	4,3	1 563
přijato žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů podaných v ČR	5087	2488	-51,1	-2 599
uděleno víz nad 90 dnů	31 733	28 036	-11,7	-3 697
neuděleno víz nad 90 dnů	7 867	6 207	-21,1	-1 660
zrušení platnosti víz k pobytu nad 90 dnů	2 032	1 358	-33,2	-674
přijato žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu	73 505	49 108	-33,2	-24 397
vydáno povolení k dlouhodobému pobytu celkem	65 834	49 171	-25,3	-16 663
zastaveno řízení		1 496		1 496
zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu		1 614		1 614
zamítnuto žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu	350	305	-12,9	-45
přijato žádostí o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu		57 797		57 797
prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu		55 452		55 452
zamítnuto žádostí o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu		205		205
počet podaných odvolání	262	661	152,3	399
vyřízeno autoremedurou	49	133	171,4	84
uděleno víz k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území	678	571	-15,8	-107
neuděleno víz k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území	46	39	-15,2	-7
prodlouženo platnosti víz a doby pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu	314	195	-37,9	-119
neprolouženo platnosti víz a doby pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu	2	8	300,0	6
zrušeno platnosti víz k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území	49	30	-38,8	-19
přijato žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území	22	26	18,2	4
vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu	31	16	-48,4	-15
zamítnutí žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu		1		1
vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu		10		10
vystaveno cizineckých pasů v souvislosti s dočasnou ochranou	4	1	-75,0	-3
prohlášení o azylu dle § 3a písm.a) z.č. 325/99 Sb.	5 651	3 455	-38,9	-2 196
uděleno vstupních víz dle §3d zákona č.325/99 Sb.	4 229	2 938	-30,5	-1 291
uděleno víz za účelem řízení o azylu dle §72 odst.1,2 z.č.325/99 Sb.	34 551	20 693	-40,1	-13 858
uděleno výjezdních příkazů dle §85 zákona 325/99 Sb.	8 655	4 656	-46,2	-3 999

rozhodnutí o zrušení údaje o místě hlášeného pobytu dle §77 ods.6 z.č.325/99 Sb.	9	29	222,2	20
uděleno víz za účelem strpění dle § 78b zákona č.325/99 Sb.	3 340	2 938	-12,0	-402
vydáno cestovních průkazů totožnosti (§ 65 odst.3 z.č.325/99 Sb.) před nov.danou z.č.2/02Sb.	192	219	14,1	27
uděleno víz k pobytu do 90 dnů (§ 26 odst.5 z. č.326/99 Sb.)	1 025	510	-50,2	-515
vízum k pobytu do 90 dnů - prodlouženo (§ 29 z.č. 326/99 Sb.)	2 582	1 062	-58,9	-1 520
vízum k pobytu do 90 dnů - zrušeno (§ 61 z.č. 326/99 Sb.)	72	67	-6,9	-5
ukončení a zánik přechodného pobytu bez víza §19 z.č.326/99 Sb.	325	112	-65,5	-213
uděleno výjezdních příkazů dle ust. § 50 z.č. 326/99 Sb.	13 163	10 179	-22,7	-2 984
přijaté všechny žádosti o potvrzení k pobytu	20 710	16 838	-18,7	-3 872
vydáno průkazů povolení k pobytu azylanta	129	234	81,4	105
vydáno cizineckých pasů (§ 113 z.č.326/99 Sb.)	212	188	-11,3	-24
vydáno cestovních průkazů totožnosti (§ 114 z.č.326/99 Sb.)	429	515	20,0	86
vydáno cestovních dokladů pro azylanty (z.č.325/99 Sb.)	124	208	67,7	84
vydáno potvrzení o oprávnění k trvalému pobytu dle § 87 odst. 3 z.č.326/99 Sb.	556	516	-7,2	-40
ověřeno potvrzení dle § 92 písm. a) z.č. 326/99 Sb.	22	100	354,5	78
Občané Evropské unie				
přijato žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu	26 657	20 825	-21,9	-5 832
uděleno povolení k přechodnému pobytu	24 520	20 346	-17,0	-4 174
zamítnuto žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu	94	161	71,3	67
vydáno průkazů o povolení k pobytu pro státního příslušníka členského státu ES	27 147	23 457	-13,6	-3 690
vydáno průkazů o povolení k pobytu	8 769	10 724	22,3	1 955
odnětí oprávnění k pobytu na základě povolení k přechodnému pobytu	35	541	1 445,7	506
prodlouženo průkazu o povolení k pobytu pro st. přísl. členského státu ES	1 280	1 680	31,3	400
prodlouženo průkazů o povolení k pobytu (rodin.příslušník, který není občanem EU)	1 068	745	-30,2	-323
zamítnuto žádosti o prodloužení průkazu		74		74
přijato žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu	9 515	7 609	-20,0	-1 906
uděleno povolení k trvalému pobytu (občan EU)		3 687		
uděleno povolení k trvalému pobytu (rodin.příslušník občana ČR)	8 886	3 885	-1,6	-140
uděleno povolení k trvalému pobytu (rodin.příslušník občana EU)		1 174		
zamítnuto žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu	120	245	104,2	125
zastaveno řízení		219		219
odnětí oprávnění k pobytu na základě povolení k trvalému pobytu	63	143	127,0	80
vydáno průkazů o povolení k pobytu pro st. příslušníka členského státu ES	11 219	14 052	25,3	2 833
vydáno průkazů o povolení k pobytu	6 476	8 210	26,8	1 734
prodlouženo průkazů o povolení k pobytu pro st. příslušníka členského státu ES	4 449	2 024	-54,5	-2 425
prodlouženo průkazů o povolení k pobytu	3 058	2 164	-29,2	-894
zamítnuto žádosti o prodloužení průkazů		13		13
počet podaných odvolání (v případě nevyhovění žádosti)	8	82	925,0	74
vyřízeno autoremedurou	16	11	-31,3	-5

II.5. ZAMĚSTNÁVÁNÍ A PODNIKÁNÍ CIZINCŮ V ČESKÉ REPUBLICE

Legální migrace – zaměstnání cizinců k 31. 12. 2005

Státní občanství	informace občané EU/EHP/ ESVO a cizinci z třetích zemí	platná povolení k zaměstnání cizinců
Afghánistán	5	14
Albánie	6	19
Alžírsko	9	29
Angola	16	8
Argentina	1	6
Arménie	16	161
Austrálie	6	70
Ázerbájdžán	0	22
Bahrajn	0	1
Bangladéš	0	8
Belgie	117	0
Bělorusko	62	906
Benin	4	10
Bolívie	0	15
Bosna a Hercegovina	31	156
Brazílie	3	32
Britské Panenské ostr.	1	0
Bulharsko	108	1 624
Burkina Faso	0	4
Cookovy ostrovy	0	1
Čad	1	0

Černá Hora	4	0
Čínská lidová republika	44	891
Dánsko	77	0
Dominikánská republika	1	2
Egypt	10	25
Ekvádor	1	15
Estonsko	9	0
Etiopie	5	3
Filipíny	2	20
Finsko	46	0
Francie	671	0
Francouzská jižní území	2	0
Ghana	6	2
Gruzie	15	39
Guatemala	1	2
Guinea	2	5
Guinea-Bissau	1	1
Guyana	3	0
Honduras	2	0
Hongkong	0	3
Chile	1	6
Chorvatsko	36	104
Indie	6	290
Indonésie	2	19
Irák	2	5
Irsko	108	0
Islámská republika Írán	3	25
Island	2	0
Itálie	287	0
Izrael	8	102
Jamajka	0	2
Japonsko	9	567
Jemen	18	13
Jihoafrická republika	7	35
Jordánsko	10	6
Kambodža	1	0
Kamerun	1	0
Kanada	12	159
Kapverdy	0	2
Kazachstán	72	232
Keňa	0	5
Kolumbie	3	20
Kongo	6	1
Kongo, demokrat.repub.	2	3
Korea, lid.dem.rep.	1	354
Korejská republika	0	56
Kosovo	3	3
Kostarika	0	3
Kuba	16	15
Kuvajt	1	0
Kypr	8	0
Kyrgyzstán	7	99
Laos	0	5
Libanon	5	26
Libye	3	0
Lichtenštejnsko	1	0
Litva	353	0
Lotyšsko	14	0
Lucembursko	7	0

Madagaskar	1	2
Maďarsko	165	0
Makedonie	14	409
Malajsie	0	22
Mali	1	3
Malta	7	0
Maroko	9	11
Mauricius	1	1
Mauritánie	1	0
Mexiko	4	25
Moldavsko	64	2 646
Mongolsko	20	1 780
Montserrat	0	1
Německo	1 743	0
Nepál	0	15
Niger	1	0
Nigérie	8	10
Nikaragua	1	2
Nizozemsko	275	0
Norsko	26	0
Nový Zéland	2	40
Okupované palestinské území	0	6
Omán	0	1
Pákistán	6	29
Paraguay	0	2
Peru	7	4
Pobřeží slonoviny	6	8
Polsko	12 635	0
Portugalsko	30	0
Rakousko	474	0
Rumunsko	277	652
Ruská federace	247	2 200
Rwanda	1	0
Řecko	59	0
Senegal	2	4
Singapur	0	5
Slovensko	75 297	0
Slovinsko	43	0
Somálsko	0	1
Spojené království	1 119	0
Spojené státy	81	1 114
Srbsko	34	329
Srí Lanka	1	17
Súdán	1	0
Syrská arabská republika	12	15
Španělsko	128	0
Švédsko	90	0
Švýcarsko	76	0
Tádžikistán	1	10
Tanzanie	2	2
Thajsko	2	168
Tchaj-wan	1	37
Togo	0	2
Trinidad a Tobago	0	1
Tunisko	14	9
Turecko	11	162
Turkmenistán	3	5
Ukrajina	1 134	38 926
Uruguay	1	2

Uzbekistán	4	76
Venezuela	7	10
Vietnam	69	187
Zambie	1	4
Zimbabwe	1	2
bez státní příslušnosti	3	2
Celkem cizinci	96 526	55 210
celkem informace + pracovní povolení	151 736	

Vysvětlivka: Údaje zpracovány z podkladů MPSV ČR

Legální migrace – počet podnikatelů k 31. 12. 2005

KRAJ	Česko	Cizinci	Součet
Hl. m. Praha	269 978	21 405	291 383
Středočeský	195 001	6 841	201 842
Jihočeský	105 436	3 090	108 526
Plzeňský	91 074	5 110	96 184
Karlovarský	49 456	5 200	54 656
Ústecký	114 924	5 509	120 433
Liberecký	78 601	2 324	80 925
Královéhradecký	89 577	2 107	91 684
Pardubický	75 245	1 504	76 749
Vysočina	70 702	1 463	72 165
Jihomoravský	181 866	5 783	187 649
Olomoucký	94 496	1 661	96 157
Zlínský	96 793	1 580	98 373
Moravskoslezský	171 545	3 669	175 214
ČR celkem	1 684 694	67 246	1 751 940

Vysvětlivka: Údaje zpracoval odbor živností MPO ČR

Legální migrace – počet podnikatelů - cizinců dle pohlaví k 31. 12. 2005

KRAJ	Muži	Ženy	Součet
Hl. m. Praha	14 772	6 633	21 405
Středočeský	5 029	1 812	6 841
Jihočeský	2 138	952	3 090
Plzeňský	3 456	1 654	5 110
Karlovarský	3 330	1 870	5 200
Ústecký	3 873	1 636	5 509
Liberecký	1 644	680	2 324
Královéhradecký	1 541	566	2 107
Pardubický	1 147	357	1 504
Vysočina	1 087	376	1 463
Jihomoravský	4 357	1 426	5 783
Olomoucký	1 280	381	1 661
Zlínský	1 298	282	1 580
Moravskoslezský	2 950	719	3 669
ČR celkem	47 902	19 344	67 246

Vysvětlivka: Údaje zpracoval odbor živností MPO ČR

Legální migrace – počet podnikatelů a živností k 31. 12. 2005

STÁT	Podnikatelé			Živnostenská oprávnění		
	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
Afgánistán	61	3	64	87	3	90
Albánie	32	3	35	44	3	47
Alžírsko	244	7	251	293	14	307
Angola	53	2	55	75	3	78
Argentina	11	3	14	12	5	17
Arménie	235	102	337	384	143	527
Austrálie	36	17	53	44	23	67
Ázerbájdžán	19	8	27	26	8	34
Bahrajn	1	1	2	1	1	2
Bangladéš	11	0	11	18	0	18
Belgie	44	8	52	63	11	74
Belize	2	2	4	3	4	7
Bělorusko	203	191	394	271	265	536
Benin	15	4	19	31	8	39
Bolívie	15	1	16	22	1	23
Bosna a Hercegovina	280	91	371	406	119	525
Brazílie	8	6	14	11	11	22
Britské Panenské ostr.	12	0	12	19	0	19
Bulharsko	844	247	1 091	1 156	352	1 508
Burkina Faso	1	0	1	1	0	1
Burundi	0	1	1	0	1	1
Čad	4	0	4	4	0	4
Čína	90	75	165	106	99	205
Dánsko	19	1	20	40	1	41
Dominika	2	1	3	2	1	3
Egypt	51	0	51	78	0	78
Ekvádor	10	2	12	13	4	17
Estonsko	5	2	7	7	3	10
Etiopie	13	3	16	29	3	32
Fidži	0	1	1	0	1	1
Filipíny	1	5	6	1	6	7
Finsko	17	2	19	23	3	26
Francie	119	57	176	167	79	246
Gambie	1	0	1	1	0	1
Ghana	38	4	42	49	4	53
Gruzie	37	26	63	58	42	100
Guam	1	0	1	1	0	1
Guatemala	1	1	2	1	3	4
Guernsey (Velká Brit.)	1	0	1	1	0	1
Guinea	13	0	13	16	0	16
Guinea-Bissau	2	0	2	2	0	2
Guyana	2	0	2	2	0	2
Honduras	1	1	2	1	2	3
Hongkong	1	0	1	4	0	4
Chile	6	3	9	10	7	17
Chorvatsko	314	71	385	495	96	591
Indie	76	4	80	99	5	104
Indonésie	3	1	4	3	1	4

Írák	47	9	56	81	13	94
Írán	12	3	15	17	3	20
Írsko	29	10	39	39	14	53
Itálie	348	39	387	578	57	635
Izrael	38	11	49	58	13	71
Jamajka	2	1	3	2	1	3
Japonsko	19	12	31	30	18	48
Jemen	25	4	29	33	4	37
Jihoafrická republika	13	12	25	18	17	35
Jordánsko	42	0	42	64	0	64
Kambodža	3	0	3	3	0	3
Kamerun	3	1	4	6	1	7
Kanada	91	31	122	122	41	163
Katar	1	0	1	2	0	2
Kazachstán	135	154	289	188	196	384
Keňa	0	3	3	0	3	3
Kokosové ostrovy	1	2	3	1	3	4
Kolumbie	11	5	16	25	6	31
Kongo	25	0	25	39	0	39
Kongo, demokrat.repub.	4	1	5	6	1	7
Korea	6	3	9	11	3	14
Korea, lid.dem.rep.	5	3	8	6	4	10
Kostarika	4	4	8	14	5	19
Kuba	48	15	63	66	26	92
Kuvajt	1	0	1	1	0	1
Kypr	9	3	12	20	6	26
Kyrgyzstán	11	15	26	14	22	36
Laos	3	1	4	3	1	4
Libanon	46	1	47	72	1	73
Libérie	2	0	2	2	0	2
Libye	24	2	26	42	2	44
Lichtenštejnsko	1	0	1	1	0	1
Litva	26	40	66	29	43	72
Lotyšsko	11	20	31	15	26	41
Lucembursko	3	0	3	3	0	3
Macao	2	0	2	3	0	3
Madagaskar	6	1	7	12	1	13
Maďarsko	85	24	109	139	43	182
Makedonie (býv.jug.r.)	182	14	196	241	16	257
Makedonská republika	82	0	82	128	0	128
Mali	6	0	6	9	0	9
Malta	2	2	4	2	2	4
Maroko	47	12	59	54	15	69
Mauritánie	1	0	1	1	0	1
Mexiko	7	2	9	11	3	14
Moldavsko	412	192	604	493	229	722
Mongolsko	93	120	213	110	138	248
Namibie	0	1	1	0	1	1
Německo	882	282	1 164	1 299	383	1 682
Nepál	3	0	3	4	0	4
Niger	16	0	16	20	0	20
Nigérie	126	6	132	159	6	165

Nikaragua	1	0	1	1	0	1
Nizozemské Antily	3	0	3	4	0	4
Nizozemsko	116	25	141	180	36	216
Norsko	5	3	8	6	4	10
Nový Zéland	9	3	12	10	5	15
Okup. palest. území	1	0	1	1	0	1
Omán	1	0	1	1	0	1
Pákistán	108	0	108	124	0	124
Palestina	4	0	4	6	0	6
Panama	3	0	3	5	0	5
Peru	50	5	55	76	9	85
Pobřeží slonoviny	3	0	3	3	0	3
Polsko	823	471	1 294	1 223	641	1 864
Portoriko	0	1	1	0	1	1
Portugalsko	3	0	3	3	0	3
Rakousko	235	47	282	392	70	462
Rumunsko	183	34	217	252	47	299
Rusko	721	761	1 482	1 003	1 070	2 073
Rwanda	1	0	1	3	0	3
Řecko	124	19	143	222	31	253
Saúdská Arábie	3	0	3	4	0	4
Senegal	16	0	16	20	0	20
Seychely	1	0	1	5	0	5
Sierra Leone	8	2	10	8	3	11
Slovensko	7 535	1 184	8 719	10 136	1 633	11 769
Slovinsko	25	7	32	42	10	52
Spojené arabské emiráty	4	0	4	6	0	6
Spojené království	508	71	579	697	94	791
Spojené státy	474	153	627	679	203	882
Srbsko a Černá Hora	938	186	1 124	1 319	252	1 571
Srí Lanka	5	2	7	6	6	12
Súdán	10	2	12	13	3	16
Surinam	3	1	4	3	1	4
Sv. Vincenc a Grenadiny	0	1	1	0	1	1
Svatý Tomáš	1	0	1	1	0	1
Svazijsko	1	0	1	4	0	4
Sýrie	151	10	161	227	13	240
Španělsko	37	13	50	43	14	57
Švédsko	39	14	53	54	31	85
Švýcarsko	33	13	46	47	23	70
Tádžikistán	1	0	1	1	0	1
Tanzanie	4	0	4	4	0	4
Thajsko	2	5	7	2	6	8
Tchaj-wan	0	1	1	0	1	1
Togo	0	1	1	0	1	1
Tunisko	93	3	96	111	3	114
Turecko	65	2	67	95	2	97
Turkmenistán	1	1	2	1	2	3
Uganda	2	0	2	2	0	2
Ukrajina	14 444	6 691	21 135	17 129	8 109	25 238
Uruguay	2	0	2	3	0	3
Uzbekistán	8	12	20	8	14	22

Venezuela	11	2	13	17	4	21
Vietnam	15 059	7 561	22 620	17 686	8 323	26 009
Zahraničí, neuveden	61	19	80	77	22	99
Zambie	4	0	4	7	0	7
Zimbabwe	3	0	3	3	0	3
Cizinci celkem	47 902	19 344	67 246	60 451	23 390	83 841

Vysvětlivka: Údaje zpracoval odbor živností MPO ČR

Legální migrace - Ekonomické aktivity cizinců a gender k 31. 12. 2005

Ekonomické aktivity cizinců/gender	muži	ženy	celkem	podíl žen v %
Povolení k zaměstnání cizinců	37 104	18 106	55 210	32,79
Informace - občané EU/EHP/ESVO v postavení zaměstnanců	67 760	26 107	93 867	27,81
Informace - cizinci z třetích zemí v postavení zaměstnanců	1 362	1 297	2 659	48,78
Celkem cizinci v postavení zaměstnanců	106 226	45 510	151 736	29,99
Cizinci s živnostenským oprávněním	47 902	19 344	67 246	28,77
celkem ekonomické aktivity a gender	154 128	64 854	218 982	29,62

Vysvětlivka: Pramen - MPSV ČR, MPO ČR, výpočet VÚPSV

II.6. AZYL

Legální migrace - počet žadatelů o azyl a udělených azylů v České republice v jednotlivých letech

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celkový počet žadatelů o azyl	2 207	1 187	1 417	2 211	2 109	4 085	7 220	8 788	18 094	8 484	11 400	5 459	4 021
Azyl udělen	251	116	59	162	96	78	79	133	83	103	208	142	251

Legální migrace – přehled o počtu osob, kterým byl azyl udělen - podle let a státních příslušností

Státní příslušnost	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Celkem
Afgánistán	-	31	16	27	24	15	23	14	15	20	22	9	17	30	7	5	275
Albánie	-	31	5	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46
Alžírsko	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Angola	-	21	7	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
Arménie	-	-	7	32	36	8	22	4	-	3	16	1	6	26	9	19	189
Ázerbajdžán	-	4	1	6	1	-	1	3	7	-	6	-	3	-	-	-	32
Bělorusko	-	3	2	-	-	-	-	5	7	11	24	25	26	20	29	47	199
bez státní příslušnosti	-	-	1	8	-	-	2	6	5	3	3	1	1	-	2	1	33
Bosna a Hercegovina	-	-	-	14	-	1	5	16	3	4	1	-	-	1	-	-	45
Bulharsko	-	39	15	2	3	-	1	1	-	7	4	-	-	-	-	1	73
Burundi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Čad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Čína	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	7
Džibutsko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Etiopie	-	3	4	-	-	-	1	-	-	2	-	-	1	-	-	2	13
Gambie	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Ghana	-	1	2	1	3	-	7	3	5	1	-	-	-	-	-	-	23
Gruzie	-	-	4	5	3	-	8	1	5	-	-	3	-	8	4	4	45
Guinea	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	5
Chorvatsko	-	-	-	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Indie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2
Irák	1	16	18	1	2	9	9	9	6	2	7	4	8	7	4	1	104
Írán	-	13	-	2	6	1	1	-	-	2	1	10	-	3	3	4	46
Jihoafrická republika	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4
Jordánsko	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2
Jugoslávie	-	-	-	-	-	-	2	-	-	9	9	9	1	4	1	5	40

Jugoslávie (bývalá)	-	12	24	12	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53
Kambodža	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Kazachstán	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	11	10	18	45	
Kongo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2	
Konžská dem. rep.	-	-	-	-	-	-	-	-	9	5	4	4	-	-	-	2	24	
Kuba	-	16	5	1	2	1	4	2	-	-	1	-	4	5	-	3	44	
Kypr	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Kyrgyzstán	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4	12	
Libanon	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Libérie	-	-	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	4	
Libye	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Makedonie	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
Maroko	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	
Moldavsko	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	11	
Myanmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	7	
nejjištěna	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	5	8	
Nigérie	-	10	1	2	1	-	2	6	1	1	1	1	-	-	2	-	28	
Nikaragua	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	
Pákistán	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	5	-	2	8	
Palestina	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Rumunsko	23	325	26	54	11	1	28	5	-	1	-	-	-	-	-	-	474	
Rusko	-	20	26	12	4	-	2	1	4	1	8	3	28	62	45	69	285	
Rwanda	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Senegal	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	
Sierra Leone	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	
Somálsko	-	-	-	1	-	4	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	8	
Sovětský svaz (bývalý)	5	150	12	3	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	175	
Srí Lanka	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	1	2	-	11	
Súdán	-	-	-	1	-	4	-	1	1	-	1	-	-	1	4	1	14	
Sýrie	-	1	-	2	-	3	1	-	-	-	1	-	4	4	-	-	16	
Tádžikistán	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	5	
Togo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	
Tunisko	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Turecko	-	13	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1	5	22	
Turkmenistán	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	-	-	-	3	9	
Ukrajina	-	26	10	7	3	1	5	-	-	1	7	3	2	6	5	9	85	
Uzbekistán	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	1	17	21	
Vietnam	-	30	52	34	7	2	10	13	3	2	1	2	1	3	3	1	164	
Zair (bývalý)	-	6	5	5	-	6	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-	33	
Celkem	30	776	251	250	116	59	162	96	78	79	133	83	103	208	142	251	2 817	

Legální migrace - řízení o odnětí azylu (7/1990 - 12/2005) - aktuálně platné azyly k 31. 12. 2005

Státní příslušnost	Azyl udělen	Azyl odejmut	Pozbyl azylu	Azyl zanikl			Aktuálně platný azyl
				udělení státního občanství ČR	úmrtí nebo prohlášení za mrtvého	vzdání se azylu	
Afghánistán	275	7	3	19	-	5	241
Albánie	46	-	14	16	-	2	14
Alžírsko	1	-	-	-	-	-	1
Angola	32	-	1	8	-	1	22
Arménie	189	-	-	105	1	-	83
Ázerbajdžán	32	-	-	6	-	-	26
Bělorusko	199	2	-	24	-	2	171
bez státní příslušnosti	33	-	-	17	-	-	16
Bosna a Hercegovina	45	-	-	27	-	5	13
Bulharsko	73	20	3	7	-	8	35
Burundi	1	-	-	-	-	-	1
Čad	1	-	-	-	-	-	1
Čína	7	-	-	-	-	-	7
Džibutsko	2	-	-	-	-	-	2
Etiopie	13	-	1	2	-	-	10
Gambie	2	-	-	-	-	-	2
Ghana	23	-	-	4	-	-	19
Gruzie	45	2	-	18	1	1	23

Guinea	5	-	-	-	-	-	5
Chorvatsko	4	-	-	1	-	-	3
Indie	2	-	-	-	-	-	2
Irák	104	-	1	16	-	1	86
Írán	46	-	2	7	-	2	35
Jihoafrická republika	4	-	-	-	-	-	4
Jordánsko	2	-	-	1	-	-	1
Jugoslávie	40	-	-	6	1	-	33
Jugoslávie (bývalá)	53	2	-	6	-	4	41
Kambodža	5	-	-	1	-	1	3
Kazachstán	45	-	-	3	-	-	42
Kongo	2	-	-	-	-	-	2
Konžská dem. rep.	24	-	-	7	-	-	17
Kuba	44	-	10	6	-	1	27
Kypr	1	-	-	-	-	-	1
Kyrgyzstán	12	-	-	-	-	-	12
Libanon	1	-	-	-	-	-	1
Libérie	4	-	-	-	-	-	4
Libye	1	-	-	-	-	-	1
Makedonie	5	-	-	2	-	-	3
Maroko	1	-	-	-	-	-	1
Moldavsko	11	-	-	3	-	-	8
Myanmar	7	-	-	-	-	-	7
nezjištěna	8	-	-	-	-	-	8
Nigérie	28	-	-	9	-	-	19
Nikaragua	1	-	-	1	-	-	-
Pákistán	8	-	-	-	-	-	8
Palestina	1	-	-	-	-	-	1
Rumunsko	474	160	48	80	1	22	163
Rusko	285	2	5	22	-	8	248
Rwanda	1	-	-	-	-	-	1
Senegal	2	-	-	-	-	-	2
Sierra Leone	2	-	-	-	-	-	2
Somálsko	8	-	-	7	-	-	1
Sovětský svaz (bývalý)	175	9	22	31	-	7	106
Srí Lanka	11	-	-	-	-	-	11
Súdán	14	-	-	6	-	-	8
Sýrie	16	-	-	3	-	-	13
Tádžikistán	5	-	-	-	-	4	1
Togo	1	-	-	1	-	-	-
Tunisko	1	-	-	-	-	-	1
Turecko	22	-	2	-	-	-	20
Turkmenistán	9	-	-	4	-	-	5
Ukrajina	85	-	3	30	1	6	45
Uzbekistán	21	-	-	-	-	-	21
Vietnam	164	3	4	85	-	2	70
Zair (bývalý)	33	-	4	10	-	-	19
Celkem	2 817	207	123	601	5	82	1 799

Vysvětlivky: Terminologická nejednotnost záhlaví sloupců vyplývá z faktu, že některé instituty zakotvoval pouze zákon č.498/1990 Sb., o uprchlících, další naopak aktuálně platný zákon č.325/1999 Sb.

Legální migrace – místo podání žádosti o azyl v roce 2005 - podle státní příslušnosti žadatelů

Státní příslušnost	PřS	ZZC	ostatní	Celkem	PřS	ZZC	ostatní
Ukrajina	795	109	83	987	81%	11%	8%
Slovensko	693	0	18	711	97%	0%	3%
Indie	342	0	0	342	100%	0%	0%
Čína	135	150	2	287	47%	52%	1%
Rusko	184	47	29	260	71%	18%	11%
Bělorusko	198	11	7	216	92%	5%	3%
Vietnam	125	72	11	208	60%	35%	5%
Mongolsko	84	33	2	119	71%	28%	2%
Nigérie	65	8	5	78	83%	10%	6%
bez státní příslušnosti	64	5	4	73	88%	7%	5%
Moldavsko	45	7	7	59	76%	12%	12%
Rumunsko	42	1	12	55	76%	2%	22%
Alžírsko	48	3	2	53	91%	6%	4%
Arménie	50	1	2	53	94%	2%	4%
Gruzie	42	7	3	52	81%	13%	6%
Irák	13	9	25	47	28%	19%	53%
Bulharsko	39	1	5	45	87%	2%	11%
Kyrgyzstán	26	8	1	35	74%	23%	3%
Kazachstán	26	2	5	33	79%	6%	15%
Turecko	26	7	0	33	79%	21%	0%
Uzbekistán	31	0	1	32	97%	0%	3%
Srbsko a Černá hora	19	6	5	30	63%	20%	17%
Pákistán	24	0	0	24	100%	0%	0%
Sýrie	18	4	0	22	82%	18%	0%
Súdán	15	0	0	15	100%	0%	0%
Pobřeží slonoviny	9	4	0	13	69%	31%	0%
Makedonie	9	1	2	12	75%	8%	17%
Kamerun	11	0	0	11	100%	0%	0%
Kuba	6	0	2	8	75%	0%	25%
Egypt	5	2	0	7	71%	29%	0%
Somálsko	7	0	0	7	100%	0%	0%
Srí Lanka	7	0	0	7	100%	0%	0%
Ázerbajdžán	5	0	1	6	83%	0%	17%
Guinea	4	0	2	6	67%	0%	33%
nezjištěna	5	1	0	6	83%	17%	0%
Senegal	6	0	0	6	100%	0%	0%
Konžská dem. rep.	3	1	1	5	60%	20%	20%
ostatní	44	5	9	58	76%	9%	16%
Celkem	3 270	505	246	4 021	81%	13%	6%

Legální migrace – srovnání vývoje počtu žadatelů o azyl v Evropské unii v letech 2004 a 2005

Cílová země	Počet žadatelů o azyl		Meziroční změna v %	Procentuální podíl na celkovém počtu žadatelů v Evropské unii		Pořadí	
	2004	2005		2004	2005	2004	2005
Belgie	15 360	15 960	3,9	5,5	6,7	6	6
Česká republika	5 460	4 020	-26,4	2,0	1,7	13	14
Dánsko	3 240	2 260	-30,2	1,2	1,0	17	17
Estonsko	10	10	0,0	0,0	0,0	25	25
Finsko	3 860	3 560	-7,8	1,4	1,5	16	15
Francie	58 550	50 050	-14,5	20,9	21,0	1	1
Irsko	4 770	4 320	-9,4	1,7	1,8	14	13
Itálie	9 720	9 500	-2,3	3,5	4,0	10	8
Kypr	9 860	7 770	-21,2	3,5	3,3	8	10
Litva	170	120	-29,4	0,1	0,1	22	22
Lotyšsko	10	20	100,0	0,0	0,0	24	24
Lucembursko	1 580	800	-49,4	0,6	0,3	19	21
Maďarsko	1 600	1 610	0,6	0,6	0,7	18	18
Malta	1 000	1 170	17,0	0,4	0,5	21	20
Německo	35 610	28 910	-18,8	12,7	12,2	3	3
Nizozemsko	9 780	12 350	26,3	3,5	5,2	9	7
Polsko	8 080	5 440	-32,7	2,9	2,3	11	11
Portugalsko	110	110	0,0	0,0	0,0	23	23
Rakousko	24 630	22 470	-8,8	8,8	9,4	4	4
Řecko	4 470	9 050	102,5	1,6	3,8	15	9
Slovensko	11 390	3 490	-69,4	4,1	1,5	7	16
Slovinsko	1 280	1 600	25,0	0,5	0,7	20	19
Španělsko	5 540	5 260	-5,1	2,0	2,2	12	12
Švédsko	23 160	17 530	-24,3	8,3	7,4	5	5
Velká Británie	40 620	30 460	-25,0	14,5	12,8	2	2
EU-15 (původní)	241 000	212 590	-11,8	86,1	89,4		
EU-10 (nové)	38 860	25 250	-35,0	13,9	10,6		
EU-25	279 860	237 840	-15,0	100,0	100,0		

Zdroj : UNHCR: Asylum Levels and Trends in Industrialized Countries, 2005;
počty v tabulce uvedený zdroj zaokrouhlil na celá čísla

Vysvětlivky:

EU-15: původní členské země Evropské unie.

EU-10: nové členské země, které do EU vstoupily 1.5. 2004.

EU-25: členské země EU k 1..5. 2004

Legální migrace - počet dublinských případů v letech 2004/2005

Měsíce	Počet dublinských případů	Měsíce	Počet dublinských případů
2004		2005	
		leden	128
		únor	126
		březen	115
		duben	97
květen	60	květen	71
červen	83	červen	67
červenec	101	červenec	79
srpen	94	srpen	79
září	61	září	79
říjen	101	říjen	77
listopad	117	listopad	120
prosinec	119	prosinec	130
Celkem 2004	736	Celkem 2005	1 168
DUBLINSKÉ PŘÍPADY CELKEM		1 904	

III.2. NELEGÁLNÍ MIGRACE V ČESKÉ REPUBLICE

Nelegální migrace v ČR - porovnání shodného období 2004/2005

Období	1.1. – 31.12.	1.1. – 31.12.	Změna proti předchozímu období	
roku	2004	2005	v %	absolutní číslo
Nelegální migrace (zjištěno osob)				
celkem	27 391	15 489	-43,5	-11 902
z toho přes SH ČR	10 695	5 689	-46,8	-5 006
PPR	16 696	9 800	-41,3	-6 896
z toho v teritoriu ObŘ S CPP				
Ostrava	3 578	2 948	-17,6	-630
Hradec Králové	4 876	2 012	-58,7	-2 864
Ústí nad Labem	3 590	2 044	-43,1	-1 546
Plzeň	1 804	1 149	-36,3	-655
České Budějovice	4 485	1 489	-66,8	-2 996
Brno	1 899	950	-50,0	-949
Praha	7 159	4 897	-31,6	-2 262
z toho v teritoriu hl.m.Prahy	6 221	4 298	-30,9	-1 923
PČR správy Stč. kraje	938	599	-36,1	-339
v teritoriu ObŘ S CPP v kategorii				
	PPR	Přes SH	PPR	Přes SH
Ostrava	2 529	1 049	2 255	693
Hradec Králové	3 588	1 288	1 054	958
Ústí nad Labem	1 506	2 084	899	1 145
Plzeň	1 006	798	656	493
České Budějovice	397	4 088	202	1 287
Brno	781	1 118	466	484
Praha	6 889	270	4 268	629
z toho v teritoriu hl.m.Prahy	5 961	260	3 669	629
PČR správy Stč. kraje	928	10	599	

Nelegální migrace v ČR - rok 2005

Období		Celkem zjištěno osob	1.1.-31.12.							
Nelegální migrace	PPR			přes SH						
	Celkem		z toho		Celkem	z toho ve směru			do ČR	
			na HP při výstupu z ČR	vše ve vnitrozemí ČR		z ČR				
Celkem zjištěno osob	15 489	9 800	2 145	7 655	5 689	3 558	z toho zjistil orgán			2 131
							ČR	SS+jiný	Bez	
		1 798	1 738	22						
tj.%	100,0	63,3			36,7					
		100,0	21,9	78,1	100,0	62,5	31,6	30,6	0,4	37,5
z toho v ObŘ SCPP										
Ostrava	2 948	2 255	1 122	1 133	693	300	22	276	2	393
Hradec Králové	2 012	1 054	698	356	958	294	55	239		664
Ústí nad Labem	2 044	899	104	795	1 145	978	508	466	4	167
Plzeň	1 149	656	20	636	493	460	136	317	7	33
České Budějovice	1 489	202	5	197	1 287	1 045	712	325	8	242
Brno	950	466	33	433	484	277	212	64	1	207
Praha	4 897	4 268	163	4 105	629	204	153	51		425
z toho ter. hl. m. Prahy	4 298	3 669	163	3 506	629	204	153	51		425
PČR správy Stč. kraje	599	599		599	0	0				
z toho na SH ČR										
vzdušná – letiště	799	169	169		630	205	153	52		425
s Polskem	3 771	1 806	1 806		1 965	939	381	552	6	1 026
s Rakouskem	1 629	11	11		1 618	1 308	916	383	9	310
se Slovenskem	286	43	43		243	22	17	5		221
se SRN	1 349	116	116		1 233	1 084	331	746	7	149
neurčena-vnitrozemí	7 655	7 655		7 655	0	0				

Nelegální migrace v ČR - rok 2005

Období 1.1.-31.12.							
Státní hranice ČR	Celkem zjištěno osob	Z toho osob zjištěno při:					
		Nelegálním pobytu (PPR)	Nelegálním pobytu s cílem překročit SH	Nelegálním vstupu	Legálním pobytu s cílem překročit SH	Vstup a pobyt nezjištěn - cíl překročit SH	Orgánem cizího státu
vzdušná - letiště ČR	799	169	100	424	34	19	53
s Polskem	3 771	1806	18	1022	364	3	558
s Rakouskem	1 629	11	380	310	533	12	383
se Slovenskem	286	43	8	221	7	2	5
se SRN	1 349	116	118	148	200	20	747
vnitrozemí	7 655	7 655					
Celkový součet	15 489	9 800	624	2 125	1 138	56	1 746

Nelegální migrace v ČR - rok 2005

Státní příslušnost TOP 10	Celkem zjištěno osob	Z toho osob zjištěno při:					
		Nelegálním pobytu (PPR)	Nelegálním pobytu s cílem překročit SH	Nelegálním vstupu	Legálním pobytu s cílem překročit SH	Vstup a pobyt nezjištěn - cíl překročit SH	Orgánem cizího státu
Celkem	15 489	9 800	624	2 125	1 138	56	1 746
z toho občané ČR	944			575	80		289
cizinci	14 545	9 800	624	1 550	1 058	56	1 457
z toho nejvíce občané:							
Ukrajina	7 450	6 838	151	92	147	18	204
Rusko	947	286	196	143	138	1	183
Vietnam	719	598	5	9	28		79
Čína	572	311	30	42	16		173
Polsko	500	32	8	205	6	2	247
Bělorusko	452	298	15	4	74	1	60
SRN	398	66	3	311	13		5
Moldavsko	397	167	39	34	54		103
Rumunsko	287	160	8	28	80	4	7
Bulharsko	279	63	3	20	184		9
Celkem	15 489	9 800	624	2 125	1 138	56	1 746
údaje vyjádřeny v %							
Celkem	100,0	63,3	4,0	13,7	7,3	0,4	11,3
z toho občané ČR	100,0			60,9	8,5		30,6
cizinci	100,0	67,4	4,3	10,7	7,3	0,4	10,0
z toho nejvíce občané:							
Ukrajina	100,0	91,8	2,0	1,2	2,0	0,2	2,7
Rusko	100,0	30,2	20,7	15,1	14,6	0,1	19,3
Vietnam	100,0	83,2	0,7	1,3	3,9		11,0
Čína	100,0	54,4	5,2	7,3	2,8		30,2
Polsko	100,0	6,4	1,6	41,0	1,2	0,3	49,4
Bělorusko	100,0	65,9	3,3	0,9	16,4	0,2	13,3
SRN	100,0	16,6	0,8	78,1	3,3		1,3
Moldavsko	100,0	42,1	9,8	8,6	13,6		25,9
Rumunsko	100,0	55,7	2,8	9,8	27,9	1,4	2,4
Bulharsko	100,0	22,6	1,1	7,2	65,9		3,2
údaje vyjádřeny v %							
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho občané ČR	6,1			27,1	7,0		16,6
Cizinci	93,9	100,0	100,0	72,9	93,0	100,0	83,4
z toho nejvíce občané:							
Ukrajina	48,1	69,8	24,2	4,3	12,9	32,1	11,7
Rusko	6,1	2,9	31,4	6,7	12,1	1,8	10,5

Vietnam	4,6	6,1	0,8	0,4	2,5		4,5
Čína	3,7	3,2	4,8	2,0	1,4		9,9
Polsko	3,2	0,3	1,3	9,6	0,5	3,6	14,1
Bělorusko	2,9	3,0	2,4	0,2	6,5	1,8	3,4
SRN	2,6	0,7	0,5	14,6	1,1		0,3
Moldavsko	2,6	1,7	6,3	1,6	4,7		5,9
Rumunsko	1,9	1,6	1,3	1,3	7,0	7,1	0,4
Bulharsko	1,8	0,6	0,5	0,9	16,2		0,5

Vysvětlivky: písmo – tučné – nesousední stát, obyčejné – sousední stát

III.3. NELEGÁLNÍ MIGRACE PŘES STÁTNÍ HRANICE

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky od roku 1996

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celkem zjištěno osob	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695	5 689
Nelegální migrace přes státní hranice ČR										
z toho										
cizinců	21 179	27 325	42 957	30 377	30 761	21 090	12 632	11 125	9 433	4 745
občanů ČR	2 526	2 014	1 715	1 948	1 959	2 744	2 109	2 081	1 262	944
z toho ve směru										
z ČR	18 680	22 011	37 142	26 951	27 586	16 978	9 232	9 406	7 943	3 559
do ČR	5 025	7 328	7 530	5 374	5 134	6 856	5 509	3 800	2 752	2 130
z toho na hranicích ČR										
s Polskem	3 036	2 954	2 603	3 142	4 726	3 976	3 412	2 950	2 368	1 965
se SRN	16 654	20 860	32 859	20 170	20 745	11 510	4 941	3 371	2 457	1 233
s Rakouskem	1 762	2 251	3 480	5 146	4 126	4 538	3 463	4 876	4 661	1 618
se SR	1 759	2 544	3 923	2 737	1 875	2 661	1 884	1 145	845	243
letišť ČR	385	560	677	404	342	222	144	153	260	630
vnitrozemí	109	170	1 130	726	906	927	897	711	104	0
z toho v teritoriu ObŘ SCPP										
Ostrava	1 367	1 208	1 111	1 371	2 051	2 764	1 931	1 442	1 049	693
Hradec Králové	1 228	1 039	820	908	1 146	1 727	1 784	1 610	1 288	958
Ústí nad Labem	13 696	16 274	25 850	17 661	19 274	9 417	4 401	2 882	2 084	1 145
Plzeň	3 649	5 608	8 319	3 929	3 901	3 109	1 137	1 077	798	493
České Budějovice	1 338	1 374	1 814	2 338	1 903	2 480	2 419	4 052	4 088	1 287
Brno	2 030	3 186	5 575	5 137	3 889	3 816	2 424	1 639	1 118	484
Praha	397	650	1 183	981	556	521	645	504	270	629
všechny údaje vyjádřené v %										
z toho										
cizinců	89,3	93,1	96,2	94,0	94,0	88,5	85,7	84,2	88,2	83,4
občanů ČR	10,7	6,9	3,8	6,0	6,0	11,5	14,3	15,8	11,8	16,6
z toho ve směru										
z ČR	78,8	75,0	83,1	83,4	84,3	71,2	62,6	71,2	74,3	62,6
do ČR	21,2	25,0	16,9	16,6	15,7	28,8	37,4	28,8	25,7	37,4
z toho na hranicích ČR										
s Polskem	12,8	10,1	5,8	9,7	14,4	16,7	23,1	22,3	22,1	34,5
Se SRN	70,3	71,1	73,6	62,4	63,4	48,3	33,5	25,5	23,0	21,7
s Rakouskem	7,4	7,7	7,8	15,9	12,6	19,0	23,5	36,9	43,6	28,4
se SR	7,4	8,7	8,8	8,5	5,7	11,2	12,8	8,7	7,9	4,3
letišť ČR	1,6	1,9	1,5	1,2	1,0	0,9	1,0	1,2	2,4	11,1
vnitrozemí	0,6	0,6	2,5	2,2	2,8	3,9	6,1	5,4	1,0	0,0
z toho v teritoriu ObŘ SCPP										
Ostrava	5,8	4,1	2,5	4,2	6,3	11,6	13,1	10,9	9,8	12,2
Hradec Králové	5,2	3,5	1,8	2,8	3,5	7,2	12,1	12,2	12,0	16,8

Ústí nad Labem	57,8	55,5	57,9	54,6	58,9	39,5	29,9	21,8	19,5	20,1
Plzeň	15,4	19,1	18,6	12,1	11,9	13,0	7,7	8,2	7,5	8,7
České Budějovice	5,6	4,7	4,1	7,2	5,8	10,4	16,4	30,7	38,2	22,6
Brno	8,6	10,9	12,5	15,9	11,9	16,0	16,4	12,4	10,5	8,5
Praha	1,7	2,2	2,7	3	1,7	2,2	4,4	3,8	2,5	11,1

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – porovnání shodného období roku 2004/2005 –osoby celkem

Období Roku	Km	1.1.–31.12 2004	tj.%	1.1.–31.12 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období		
						v [%]	absolutní číslo	
Nelegální migrace přes státní hranice České republiky								
Zjištěno událostí		3 798		2 876		-24,3	-922	
Zjištěno osob		10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006	
z toho cizinců		9 433	88,2	4 745	83,4	-49,7	-4 688	
občanů ČR		1 262	11,8	944	16,6	-25,2	-318	
z toho ve směru z ČR		7 943	74,3	3 559	62,6	-55,2	-4 384	
ve směru do ČR		2 752	25,7	2 130	37,4	-22,6	-622	
z toho na SH ČR s Polskem	761,0	2 368	22,1	1 965	34,5	-17,0	-403	
se SRN	810,3	2 457	23,0	1 233	21,7	-49,8	-1 224	
s Rakouskem	467,3	4 661	43,6	1 618	28,4	-65,3	-3 043	
se SR	251,8	845	7,9	243	4,3	-71,2	-602	
letišť ČR		260	2,4	630	11,1	142,3	370	
vnitrozemí *		104	1,0	0	0,0	-100,0	-104	
z toho v teritoriu ObŘ SCPP Ostrava	506,5	1 049	9,8	693	12,2	-33,9	-356	
Hradec Králové	258,4	1 288	12,0	958	16,8	-25,6	-330	
Ústí nad Labem	430,3	2 084	19,5	1 145	20,1	-45,1	-939	
Plzeň	448,5	798	7,5	493	8,7	-38,2	-305	
České Budějovice	318,5	4 088	38,2	1 287	22,6	-68,5	-2 801	
Brno	328,2	1 118	10,5	484	8,5	-56,7	-634	
Praha		270	2,5	629	11,06	133,0	359	
V teritoriu ObŘ SCPP na SH ČR			tj. v ObŘ		tj. v ObŘ			
Ostrava	se Slovenskem		323	30,8	98	14,1	-69,7	-225
	s Polskem		635	60,5	595	85,9	-6,3	-40
	Vnitrozemí		91	8,7		0,0	-100,0	-91
Hradec Králové	s Polskem		1 288	100,0	958	100,0	-25,6	-330
	Vnitrozemí							
Ústí nad Labem	s Polskem		445	21,4	412	36,0	-7,4	-33
	se SRN		1 639	78,6	733	64,0	-55,3	-906
	Vnitrozemí							
Plzeň	se SRN		797	99,9	493	100,0	-38,1	-304
	Vnitrozemí		1	0,1		0,0	-100,0	-1
České Budějovice	se SRN		21	0,5	7	0,5	-66,7	-14
	s Rakouskem		4 067	99,5	1 280	99,5	-68,5	-2 787
	Vnitrozemí							
Brno	s Rakouskem		594	53,1	338	69,8	-43,1	-256
	se Slovenskem		522	46,7	145	30,0	-72,2	-377
	vnitrozemí		2	0,2		0,0	-100,0	-2
	letišť Tuřany			0,0	1	0,2		1
Praha	Vnitrozemí		10	3,7		0,0	-100,0	-10
	letišť Ruzyně		260	96,3	629	100,0	141,9	369

Vysvětlivky: * od 1.1.2004 jsou migrační data v ČR sbírána a zpracovávána striktně dle metodiky CIREFI (definice M2) danou dokumenty EU. Na základě změny metodiky dochází k přelivu dat charakterizující situaci ve vnitrozemí ČR z kategorie nelegální migrace přes státní hranice ČR do kategorie porušování pobytového režimu. Při meziročním porovnání je nutné zohlednit tuto změnu a při popisu situace vycházet z údajů uváděných jak v kategorii nelegální migrace přes státní hranice ČR tak v porušování pobytového režimu.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – porovnání shodného období roku 2004/2005 – osoby celkem (okresy)

Období roku	Km	1.1.-31.12.	tj. %	1.1.-31.12.	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
		2004		2005		v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR							
zjištěno osob	2 290	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho v příhraničním okrese*							
Jindřichův Hradec		3 768	35,2	955	16,8	-74,7	-2 813
Letiště Praha-Ruzyně		260	2,4	629	11,1	141,9	369
Trutnov		611	5,7	491	8,6	-19,6	-120
Liberec		438	4,1	406	7,1	-7,3	-32
Děčín		732	6,8	398	7,0	-45,6	-334
Český Krumlov		280	2,6	286	5,0	2,1	6
Břeclav		612	5,7	277	4,9	-54,7	-335
Karviná		263	2,5	258	4,5	-1,9	-5
Náchod		355	3,3	235	4,1	-33,8	-120
Tachov		232	2,2	218	3,8	-6,0	-14
Znojmo		191	1,8	152	2,7	-20,4	-39
Jeseník		161	1,5	142	2,5	-11,8	-19
Cheb		359	3,4	141	2,5	-60,7	-218
Teplice		336	3,1	140	2,5	-58,3	-196
Chomutov		271	2,5	113	2,0	-58,3	-158
Opava		91	0,9	109	1,9	19,8	18
Vsetín		286	2,7	93	1,6	-67,5	-193
Rychnov n/Kněžnou		109	1,0	87	1,5	-20,2	-22
Ústí nad Orlicí		115	1,1	82	1,4	-28,7	-33
Domažlice		116	1,1	72	1,3	-37,9	-44
Semily		80	0,7	62	1,1	-22,5	-18
Bruntál		92	0,9	60	1,1	-34,8	-32
Klatovy		50	0,5	40	0,7	-20,0	-10
České Budějovice		19	0,2	37	0,7	94,7	18
Ústí nad Labem		85	0,8	35	0,6	-58,8	-50
Most		140	1,3	31	0,5	-77,9	-109
Uherské Hradiště		108	1,0	26	0,5	-75,9	-82
Frýdek Místek		85	0,8	21	0,4	-75,3	-64
Karlovy Vary		13	0,1	17	0,3	30,8	4
Česká Lípa		72	0,7	15	0,3	-79,2	-57
Hodonín		201	1,9	15	0,3	-92,5	-186
Prachatice		21	0,2	9	0,2	-57,1	-12
Jablonec nad Nisou		10	0,1	7	0,1	-30,0	-3
Sokolov		27	0,3	5	0,1	-81,5	-22
Letiště- Brno-Tuřany			0,0	1	0,02		1
Zlín		3	0,3	1	0,02	-66,7	-2
vnitrozemské okresy		93	0,9	23	0,4	-75,3	-70

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky v krajích dle správního členění – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj. %	1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR - zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho v teritoriu kraje ČR*						
Jihočeského	4 088	38,2	1 287	22,6	-68,5	-2 801
Královéhradeckého	1 093	10,2	814	14,3	-25,5	-279
Ústeckého	1 564	14,6	717	12,6	-54,2	-847
Praha	260	2,4	629	11,1	141,9	369
Libereckého	600	5,6	490	8,6	-18,3	-110
Moravskoslezského	592	5,5	458	8,1	-22,6	-134
Jihomoravského	1 007	9,4	457	8,0	-54,6	-550
Plzeňského	399	3,7	330	5,8	-17,3	-69
Karlovarského	399	3,7	163	2,9	-59,1	-236

Olomouckého	171	1,6	142	2,5	-17,0	-29
Zlínského	397	3,7	120	2,1	-69,8	-277
Pardubického	115	1,1	82	1,4	-28,7	-33
Středočeského	10	0,1		0,0	-100,0	-10
Vysočina		0,0		0,0		0

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – rozdělení podle světadílů

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695	5 689
z toho: Afrika	1 122	1 110	680	426	366	186	186	171	81	90
Amerika	50	126	167	40	29	18	21	58	86	32
Asie	6 211	8 858	13 109	13 130	13 157	9 337	7 063	4 382	2 561	1 362
Evropa	15 866	18 766	30 334	18 513	18 867	14 118	7 257	8 422	7 826	3 976
Austrálie a Oceánie		1	1		5	1				2
Neurčeno	456	478	381	216	296	174	214	173	141	227
všechny údaje vyjádřeny v %										
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho: Afrika	4,7	3,8	1,5	1,3	1,1	0,8	1,3	1,3	0,8	1,6
Amerika	0,2	0,4	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,8	0,6
Asie	26,2	30,2	29,3	40,6	40,2	39,2	47,9	33,2	23,9	23,9
Evropa	66,9	64,0	67,9	57,3	57,7	59,2	49,2	63,8	73,2	69,9
Austrálie a Oceánie		0,003	0,002		0,02	0,004				0,04
Neurčeno	1,9	1,6	0,9	0,7	0,9	0,7	1,5	1,3	1,3	4,0

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky- rozdělení podle světadílů – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho z Afrika	81	0,8	90	1,6	11,1	9
Amerika Jižní	74	0,7	29	0,5	-60,8	-45
Amerika Severní	12	0,1	3	0,1	-75,0	-9
Asie	2 561	23,9	1 362	23,9	-46,8	-1 199
Evropa	7 826	73,2	3 976	69,9	-49,2	-3 850
Austrálie a Oceánie			2	0,04		2
Neurčeno	141	1,3	227	4,0	61,0	86

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – občané ČR- porovnání shodného období roku 2004/2005

Období roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
					V [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR -zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho občanů ČR	1 262	11,8	944	16,6	-25,2	-318
občanů ČR	1 262	100,0	944	100,0		
občanů ČR na SH ČR s PR	797	63,2	590	62,5	-26,0	-207
se SRN	98	7,8	69	7,3	-29,6	-29
s Rakouskem	215	17,0	231	24,5	7,4	16
se Slovenskem	150	11,9	53	5,6	-64,7	-97
letišť ČR	2	0,2	1	0,1	-50,0	-1
vnitrozemí						

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období roku		1.1.–31.12.		1.1.–31.12.		Změna oproti předchozímu období		
		2004	tj. %	2005	tj. %	v [%]	absolutní číslo	
Nelegální migrace přes SH ČR -zjištěno osob		10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006	
z toho cizinců		9 433	88,2	4 745	83,4	-49,7	-4 688	
cizinců		9 433	100,0	4 745	100,0			
cizinců na SH ČR s PR		1 571	16,7	1 375	29,0	-12,5	-196	
se SRN		2 359	25,0	1 164	24,5	-50,7	-1 195	
s Rakouskem		4 446	47,1	1 387	29,2	-68,8	-3 059	
se Slovenskem		695	7,4	190	4,0	-72,7	-505	
letišť ČR		258	2,7	629	13,3	143,8	371	
vnitrozemí		104	1,1	0	0,00	-100,0	-104	
cizinců v teritoriu			tj. %		tj. %			
ObŘ SCPP na SH ČR			v ObŘ		v ObŘ			
Ostrava	se SR	178	26,0	46	10,1	-74,2	-132	
	s PR	416	60,7	409	89,9	-1,7	-7	
	Letiště							
	vnitrozemí	91	13,3			-100,0	-91	
	Celkem	685	100,0	455	100,0	9,6	-33,6	-230
Hradec Králové	s PR	731	100,0	573	100,0	-21,6	-158	
	Letiště							
	vnitrozemí							
	Celkem	731	100,0	573	100,0	12,1	-21,6	-158
Ústí nad Labem	s PR	424	21,2	393	36,4	-7,3	-31	
	se SRN	1 580	78,8	686	63,6	-56,6	-894	
	letišť							
	vnitrozemí							
	Celkem	2 004	100,0	1 079	100,0	22,7	-46,2	-925
Plzeň	se SRN	762	99,9	474	100,0	-37,8	-288	
	letišť							
	vnitrozemí	1	0,1			-100,0	-1	
	Celkem	763	100,0	474	100,0	10,0	-37,9	-289
České Budějovice	se SRN	17	0,4	4	0,4	-76,5	-13	
	s Rakouskem	3 913	99,6	1 097	99,6	-72,0	-2 816	
	letišť						0	
	vnitrozemí						0	
	Celkem	3 930	100,0	1 101	100,0	23,2	-72,0	-2 829
Brno	s Rakouskem	533	50,7	290	66,7	-45,6	-243	
	se SR	517	49,1	144	33,1	-72,1	-373	
	letišť			1	0,2		1	
	vnitrozemí	2	0,2			-100,0	-2	
	Celkem	1 052	100,0	435	100,0	9,2	-58,7	-617
Praha – teritorium PČR správy Stř.kraje	Celkem -vnitro	10	100,0	0	0,0	0,0	-100,0	-10
Praha – teritorium PČR správy hl.m.Phy	letišť	258	100,0	628	100,0	143,4	370	
	vnitrozemí						0	
	Celkem	258	100,0	628	100,0	13,2	143,4	370

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci s vízovou povinností pro vstup a pobyt v ČR- porovnání shodného období roku 2004/2005

Období roku		1.1.–31.12 2004		1.1.–31.12 2005		Změna oproti předchozímu období	
			tj. %		tj. %	V [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob		10 695		5 689		-46,8	-5 006
z toho cizinců		9 433	100,0	4 745	100,0	-49,7	-4 688
vízových cizinců		7 555	80,1	3 414	71,9	-54,8	-4 141
vízových cizinců		7 555	100,0	3 414	100,0		
vízových cizinců na SH ČR s PR		376	5,0	370	10,8	-1,6	-6
se SRN		2 004	26,5	1 054	30,9	-47,4	-950
s Rakouskem		4 289	56,8	1 290	37,8	-69,9	-2 999
se Slovenskem		566	7,5	97	2,8	-82,9	-469
letišť ČR		218	2,9	603	17,7	176,6	385
vnitrozemí		102	1,4			-100,0	-102
vízových cizinců v teritoriu			tj. %		tj. %		
ObŘ SCPP na SH ČR			v ObŘ		v ObŘ		
Ostrava	se SR	132	31,7	17	7,4	-87,1	-115
	s PR	194	46,5	213	92,6	9,8	19
	letišť						
	vnitrozemí	91	21,8			-100,0	-91
	Celkem	417	100,0	230	100,0	-44,8	-187
Hradec Králové	s PR	46	100,0	54	100,0	17,4	8
	letišť						
	vnitrozemí						
	Celkem	46	100,0	54	100,0	17,4	8
Ústí nad Labem	s PR	136	9,3	103	14,5	-24,3	-33
	se SRN	1 326	90,7	609	85,5	-54,1	-717
	letišť						
	vnitrozemí						
	Celkem	1 462	100,0	712	100,0	-51,3	-750
Plzeň	se SRN	668	99,9	442	100,0	-33,8	-226
	letišť						
	vnitrozemí	1	0,1			-100,0	-1
	Celkem	669	100,0	442	100,0	-33,9	-227
České Budějovice	se SRN	10	0,3	3	0,3	-70,0	-7
	s Rakouskem	3 824	99,7	1 027	99,7	-73,1	-2 797
	letišť						
	vnitrozemí						
	Celkem	3 834	100,0	1 030	100,0	-73,1	-2 804
Brno	s Rakouskem	465	51,7	263	76,5	-43,4	-202
	se SR	434	48,3	80	23,3	-81,6	-354
	letišť			1	0,3		1
	vnitrozemí						
	Celkem	899	100,0	344	100,0	-61,7	-555
Praha – ter. PČR správy Stř.kraje	Celkem -vnitro	10	100,0	0	0,0	0,0	-100,0 -10
Praha – ter.PČR správy hl.m.Phy	letišť	218	100,0	602	100,0	176,1	384
	vnitrozemí						
	Celkem	218	100,0	602	100,0	176,1	384

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci bez vízové povinnosti pro vstup a pobyt – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období roku		1.1.–31.12 2004		1.1.–31.12 2005		Změna oproti předchozímu období	
			tj. %		tj. %	V [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR -zjištěno osob		10 695		5 689		-46,8	-5 006
z toho cizinců		9 433	100,0	4 745	100,0	-49,7	-4 688
bez vízových cizinců		1 878	19,9	1 331	28,1	-29,1	-547
bez vízových cizinců		1 878	100,0	1 331	100,0		
bez vízových cizinců na SH ČR s PR		1 195	63,6	1 005	75,5	-15,9	-190
se SRN		355	18,9	110	8,3	-69,0	-245
s Rakouskem		157	8,4	97	7,3	-38,2	-60
se Slovenskem		129	6,9	93	7,0	-27,9	-36
letišť ČR		40	2,1	26	2,0	-35,0	-14
vnitrozemí		2	0,1			-100,0	-2
bez vízových cizinců v teritoriu ObŘ SCPP na SH ČR			tj. % v ObŘ	tj. % v ČR			
Ostrava	se SR	46	17,2		29	12,9	-37,0
	s PR	222	82,8		196	87,1	-11,7
	letišť						
	vnitrozemí						
	Celkem	268	100,0	14,3	225	100,0	16,9
Hradec Králové	s PR	685	100,0		519	100,0	-24,2
	letišť						
	vnitrozemí						
	Celkem	685	100,0	36,5	519	100,0	39,0
Ústí nad Labem	s PR	288	53,1		290	79,0	0,7
	se SRN	254	46,9		77	21,0	-69,7
	letišť						
	vnitrozemí						
	Celkem	542	100,0	28,9	367	100,0	27,6
Plzeň	se SRN	94	100,0		32	100,0	-66,0
	letišť						
	vnitrozemí						
	Celkem	94	100,0	5,0	32	100,0	2,4
České Budějovice	se SRN	7	7,3		1	1,4	-85,7
	s Rakouskem	89	92,7		70	98,6	-21,3
	letišť						
	vnitrozemí						
	Celkem	96	100,0	5,1	71	100,0	5,3
Brno	s Rakouskem	68	44,4		27	29,7	-60,3
	se SR	83	54,2		64	70,3	-22,9
	letišť						
	vnitrozemí	2	1,3				-100,0
	Celkem	153	100,0	8,1	91	100,0	6,8
Praha	letišť	40	100,0		26	100,0	-35,0
	vnitrozemí						
	Celkem	40	100,0	2,1	26	100,0	2,0

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci 3. zemí - bez občanů EU,EEA, EFTA -porovnání shodného období roku 2004/2005

Období roku		1.1.–31.12 2004	tj.%	tj.%	1.1.–31.12 2005	tj.%	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
								V [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR- osob		10 695			5 689			-46,8	-5 006
z toho cizinci		9 433	88,2		4 745	83,4		-49,7	-4 688
z toho CIZINCI 3.ZEMÍ		8 187	76,5		3 783	66,5		-53,8	-4 404
CIZINCI 3.ZEMÍ		8 187		100,0	3 783		100,0		
CIZINCI 3.ZEMÍ na SH ČR s PR		625	5,8	7,6	627	11,0	16,6	0,3	2
se SRN		2 217	20,7	27,1	1 094	19,2	28,9	-50,7	-1 123
s Rakouskem		4 389	41,0	53,6	1 304	22,9	34,5	-70,3	-3 085
se Slovenskem		602	5,6	7,4	131	2,3	3,5	-78,2	-471
letišť ČR		252	2,4	3,1	627	11,0	16,6	148,8	375
vnitrozemí		102	1,0	1,2				-100,0	-102
CIZINCI 3.ZEMÍ v teritoriu			tj.%	tj.%		tj.%	tj.%		
ObŘ SCPP na SH ČR			v ObŘ	v ČR		v ObŘ	v ČR		
Ostrava	se SR	134	31,6		17	7,3		-87,3	-117
	s PR	199	46,9		215	92,7		8,0	16
	letišť								
	vnitrozemí	91	21,5					-100,0	-91
	Celkem	424	100,0	5,2	232	100,0	6,1	-45	-192
Hradec Králové	s PR	49	100,0		54	100,0		10,2	5
	letišť								
	vnitrozemí								
	Celkem	49	100,0	0,6	54	100,0	1,4	10,2	5
Ústí nad Labem	s PR	377	20,1		358	35,9		-5,0	-19
	se SRN	1 494	79,9		638	64,1		-57,3	-856
	letišť								
	vnitrozemí								
	Celkem	1 871	100,0	22,9	996	100,0	26,3	-46,8	-875
Plzeň	se SRN	711	99,9		452	100,0		-36,4	-259
	letišť								
	vnitrozemí	1	0,1					-100,0	-1
	Celkem	712	100,0	8,7	452	100,0	11,9	-36,5	-260
České Budějovice	se SRN	12	0,3		4	0,4		-66,7	-8
	s Rakouskem	3 893	99,7		1 034	99,6		-73,4	-2 859
	letišť								
	vnitrozemí								
	Celkem	3 905	100,0	47,7	1 038	100,0	27,4	-73,4	-2 867
Brno	s Rakouskem	496	51,5		270	70,1		-45,6	-226
	se SR	468	48,5		114	29,6		-75,6	-354
	letišť				1	0,3			1
	vnitrozemí								0
	Celkem	964	100,0	11,8	385	100,0	10,2	-60,1	-579
Praha – teritorium PČR správy Stř.kraje		Celkem -vnitro	10	100,0	0	0,0	0,0	-100,0	-10
Praha – teritorium PČR správy hl.m.Phy	letišť	252	100,0		626	100,0		148,4	374
	vnitrozemí								0
	Celkem	252	100,0	3,1	626	100,0	16,5	148,4	374

Vysvětlivky: *země EEA Island, Lichtenštejnsko,Norsko, země EFTA Švýcarsko

Směr ilegální migrace přes státní hranice České republiky – cizinci 3. země - bez občanů EU,EEA, EFTA -porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	tj.%	Změna oproti předchozímu období		
							v [%]	absolutní číslo	
CIZINCI 3.ZEMÍ	8 187	100,0		3 783	100,0		-53,8	-4 404	
z toho ve směru do ČR	1 215	14,8		917	24,2		-24,5	-298	
ve směru z ČR	6 972	85,2		2 866	75,8		-58,9	-4 106	
CIZINCI 3.ZEMÍ na SH	ČR s Polskem	625	7,6	100,0	627	16,6	100,0	0,3	2
	se SRN	2 217	27,1	100,0	1 094	28,9	100,0	-50,7	-1 123
	s Rakouskem	4 389	53,6	100,0	1 304	34,5	100,0	-70,3	-3 085
	se SR	602	7,4	100,0	131	3,5	100,0	-78,2	-471
	letišť ČR	252	3,1	100,0	627	16,6	100,0	148,8	375
	Vnitrozemí	102	1,2					-100,0	-102
CIZINCI 3.ZEMÍ ve směru									
z Polska do ČR	Celkem	257	3,1	41,1	263	7,0	41,9	2,3	6
v teritoriu PČR ObŘ SCPP	Ústí n/Labem	40	0,5	6,4	29	0,8	4,6	-27,5	-11
	H.Králové	44	0,5	7,0	42	1,1	6,7	-4,5	-2
	Ostrava	173	2,1	27,7	192	5,1	30,6	11,0	19
do Polska z ČR	Celkem	368	4,5	58,9	364	9,6	58,1	-1,1	-4
	Ústí n/Labem	337	4,1	53,9	329	8,7	52,5	-2,4	-8
	H.Králové	5	0,1	0,8	12	0,3	1,9	140,0	7
	Ostrava	26	0,3	4,2	23	0,6	3,7	-11,5	-3
ze SRN do ČR	Celkem	71	0,9	3,2	79	2,1	7,2	11,3	8
	Ústí n/Labem	53	0,6	2,4	59	1,6	5,4	11,3	6
	Plzeň	18	0,2	0,8	18	0,5	1,6	0,0	0
	Č.Budějovice				2	0,1	0,2		2
do SRN z ČR	Celkem	2 146	26,2	96,8	1 015	26,8	92,8	-52,7	-1 131
	Ústí n/Labem	1 441	17,6	65,0	579	15,3	52,9	-59,8	-862
	Plzeň	693	8,5	31,3	434	11,5	39,7	-37,4	-259
	Č.Budějovice	12	0,1	0,5	2	0,1	0,2	-83,3	-10
z Rakouska do ČR	celkem	23	0,3	0,5	32	0,8	2,5	39,1	9
	Č.Budějovice	12	0,1	0,3	21	0,6	1,6	75,0	9
	Brno	11	0,1	0,3	11	0,3	0,8	0,0	0
do Rakouska z ČR	celkem	4 366	53,3	99,5	1 272	33,6	97,5	-70,9	-3 094
	Č.Budějovice	3 881	47,4	88,4	249	6,6	19,1	-93,6	-3 632
	Brno	485	5,9	11,1	1 023	27,0	78,5	110,9	538
ze Slovenska do ČR	celkem	595	7,3	98,8	118	3,1	90,1	-80,2	-477
	Brno	461	5,6	76,6	105	2,8	80,2	-77,2	-356
	Ostrava	134	1,6	22,3	13	0,3	9,9	-90,3	-121
na Slovensko z ČR	celkem	7	0,1	1,2	13	0,3	9,9	85,7	6
	Brno	7	0,1	1,2	9	0,2	6,9	28,6	2
	Ostrava				4	0,1	3,1		4
přes letiště do ČR		167	2,0	66,3	425	11,2	67,8	154,5	258
přes letiště z ČR		85	1,0	33,7	202	5,3	32,2	137,6	117

Vysvětlivky: *země EEA Island, Lichtenštejnsko,Norsko, země EFTA Švýcarsko

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – státní příslušnosti osob

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nelegální migrace přes SH ČR-zjištěno osob	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695	5 869
z toho občané ČR	2 526	2 014	1 715	1 948	1 959	2 744	2 109	2 081	1 262	944
cizinci	21 179	27 325	42 957	30 377	30 761	21 090	12 632	11 126	9 433	4 745
*nejvíce zastoupení občané										
Ruska	165	162	300	431	545	335	368	2 912	3 725	661
Ukrajiny	746	842	985	1 592	2 265	758	559	575	878	612
Polska	1 227	1 514	1 011	1 051	1 604	1 193	1 019	793	553	468
SRN	652	1 780	716	502	1 052	1 764	1 022	602	456	332
Číny	677	784	1 055	984	926	512	2 301	2 152	1 009	261
Indie	362	550	1 204	1 613	2 574	2 706	1 190	442	149	235
Moldavska	162	517	1 105	1 118	3 010	1 742	875	393	294	230
Bulharska	1 936	1 929	1 691	1 967	2 323	669	294	206	162	216
Mongolska	7	8	17	5	67	24	34	51	121	188
Běloruska	27	62	94	121	176	106	68	48	63	154
Gruzie	8	5	4	25	148	1 118	895	546	564	139
Rumunska	2 378	3 879	4 372	5 796	4 281	3 911	255	158	152	127
Turecka	1 690	873	602	475	350	204	88	92	91	124
Vietnamu	256	477	1 264	893	1 826	1 300	1 074	550	237	121
Slovenska	214	213	168	108	212	280	262	263	106	76
všechny údaje vyjádřeny v %										
Cizinci	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
*nejvíce zastoupení občané										
Ruska	0,8	0,6	0,7	1,4	1,8	1,6	2,9	26,2	39,5	13,9
Ukrajiny	3,5	3,1	2,3	5,2	7,4	3,6	4,4	5,2	9,3	12,9
Polska	5,8	5,5	2,4	3,5	5,2	5,7	8,1	7,1	5,9	9,9
SRN	3,1	6,5	1,7	1,7	3,4	8,4	8,1	5,4	4,8	7,0
Číny	3,2	2,9	2,5	3,2	3,0	2,4	18,2	19,3	10,7	5,5
Indie	1,7	2,0	2,8	5,3	8,4	12,8	9,4	4,0	1,6	5,0
Moldavska	0,8	1,9	2,6	3,7	9,8	8,3	6,9	3,5	3,1	4,8
Bulharska	9,1	7,1	3,9	6,5	7,6	3,2	2,3	1,9	1,7	4,6
Mongolska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,3	0,5	1,3	4,0
Běloruska	0,1	0,2	0,2	0,4	0,6	0,5	0,5	0,4	0,7	3,2
Gruzie	0,0	0,0	0,0	0,1	0,5	5,3	7,1	4,9	6,0	2,9
Rumunska	11,2	14,2	10,2	19,1	13,9	18,5	2,0	1,4	1,6	2,7
Turecka	8,0	3,2	1,4	1,6	1,1	1,0	0,7	0,8	1,0	2,6
Vietnamu	1,2	1,7	2,9	2,9	5,9	6,2	8,5	4,9	2,5	2,6
Slovenska	1,0	0,8	0,4	0,4	0,7	1,3	2,1	2,4	1,1	1,6

Vysvětlivka : * - řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období
písmo tučné - nesousední stát, **písmo obyčejné** - sousední stát

Nelegální migrace přes SH ČR– 15 nejčtetnějších státních příslušností **nesousedních zemí** – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období roku	1.1.– 31.12. 2004	tj.%	tj.%	1.1.– 31.12. 2005	tj.%	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
							v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR								
zjištěno osob	10 695	100,0		5 689	100,0		-46,8	-5 006
z toho občané ČR	1 262	11,8		944	16,6		-25,2	-318
cizinci	9 433	88,2	100,0	4 745	83,4	100,0	-49,7	-4 688
* mezi cizinci nesousedních zemí nejvíce zastoupeni občané								
Rusko	3 725	34,8	39,5	661	11,6	13,9	-82,3	-3 064
Ukrajina	878	8,2	9,3	612	10,8	12,9	-30,3	-266
Čína	1 009	9,4	10,7	261	4,6	5,5	-74,1	-748
Indie	149	1,4	1,6	235	4,1	5,0	57,7	86
Moldavsko	294	2,7	3,1	230	4,0	4,8	-21,8	-64
Bulharsko	162	1,5	1,7	216	3,8	4,6	33,3	54
nezjištěno	128	1,2	1,4	209	3,7	4,4	63,3	81
Mongolsko	121	1,1	1,3	188	3,3	4,0	55,4	67
Bělorusko	63	0,6	0,7	154	2,7	3,2	144,4	91
Gruzie	564	5,3	6,0	139	2,4	2,9	-75,4	-425
Rumunsko	152	1,4	1,6	127	2,2	2,7	-16,4	-25
Turecko	91	0,9	1,0	124	2,2	2,6	36,3	33
Vietnam	237	2,2	2,5	121	2,1	2,6	-48,9	-116
Kyrgyzstán	53	0,5	0,6	64	1,1	1,3	20,8	11
Sýrie	16	0,1	0,2	48	0,8	1,0	200,0	32

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - 15 nejčtetnějších státních příslušností **nesousedních zemí** - rok 2005

Měsíc 2005	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	celkem
Nelegální migrace přes SH ČR													
Cizinci	528	334	490	414	407	298	418	362	383	395	349	367	4 745
z toho nejvíce občané nesousedních zemí*													
Rusko	176	75	77	89	45	41	36	12	15	30	18	47	661
Ukrajina	41	46	71	68	51	56	63	47	41	40	44	44	612
Čína	81	13	17	19	26	7	35	8	16	12	16	11	261
Indie				3	1		6		41	52	68	64	235
Moldavsko	28	10	64	36	23	11	12	7	13	9	11	6	230
Bulharsko	26	10	61	35	4	7	11	1	12	23	19	7	216
nezjištěno	12	13	10	23	14	18	26	12	9	18	39	15	209
Mongolsko	11	6	14	6	14	17	23	23	14	13	12	35	188
Bělorusko	7	10	15	17	15	13	6	12	11	16	17	15	154
Gruzie	9	23	23	9	11	2	19	15	5	7	5	11	139
Rumunsko	5	11	17	13	9	11	9	17	7	18	6	4	127
Turecko	18	20	9	7	9	12	9	10	6	16	4	4	124
Vietnam	26	4	9	6	5	14	10	7	11	5	8	16	121
Kyrgyzstán	6	3	2	2	17	8	6	10	2		6	2	64
Sýrie	1			1	10	1	8		13	10	2	2	48
občané sousedních zemí	38	45	54	45	118	46	105	148	134	100	33	30	896
z toho občané SRN	22	22	17	12	35	17	33	40	61	49	16	8	332
Polska	16	19	28	27	76	20	57	100	65	27	14	19	468
Slovenska		3	9	6	7	6	15	5	8	12	3	2	76
Rakouska		1				3		3		12		1	20

Vysvětlivky: * řazeno podle nejvyšší roční hodnoty období

Směr nelegální migrace přes státní hranice České republiky u 15 nejčtenějších státních příslušností sousedních zemí - rok 2005

Nelegální migrace přes SH ČR													
1.1.-31.12. 2005													
	Celkem	ve směru do ČR z						ve směru z ČR do					
zjištěno osob	5 689	2 130						3 559					
tj. %	100,0	37,4						62,6					
		letišť	PR	Rak.	SR	SRN	vnitro	letišť	PR	Rak.	SR	SRN	vnitro
	5 689	425	1 026	310	221	149		205	939	1 308	22	1 084	
tj.%	100,0	7,47	18,0	5,4	3,9	2,6		3,6	16,5	23,0	0,4	19,1	
Z toho občanů sousedních států*													
Rusko	661	1	135	6	1			7	17	434		60	
Ukrajina	612	5	70	5	5	2		96	52	120	4	253	
Čína	261	28			14			11	3	34		171	
Indie	235	181								34	3	17	
Moldavsko	230		21		13	1		13	4	83		95	
Bulharsko	216		1	2	16	1		1	173	1		21	
nezjištěno	209	61	6	3	22	59		17	5	23	2	11	
Mongolsko	188		4	1				14	4	154		11	
Bělorusko	154		4					9	2	102	3	34	
Gruzie	139	2	2		4	2		3		108		18	
Rumunsko	127	6	1	2	17	2		5	83	5		6	
Turecko	124	8		3	2	2		3		13		93	
Vietnam	121		1		5	3		4	15	4		89	
Kyrgyzstán	64		17						1	42		4	
Sýrie	48	30			8			1		2		7	
všechny údaje vyjádřeny v %													
Rusko	100,0	0,2	20,4	0,9	0,2			1,1	2,6	65,7		9,1	
Ukrajina	100,0	0,8	11,4	0,8	0,8	0,3		15,7	8,5	19,6	0,7	41,3	
Čína	100,0	10,7			5,4			4,2	1,1	13,0		65,5	
Indie	100,0	77,0								14,5	1,3	7,2	
Moldavsko	100,0		9,1		5,7	0,4		5,7	1,7	36,1		41,3	
Bulharsko	100,0		0,5	0,9	7,4	0,5		0,5	80,1	0,5		9,7	
nezjištěno	100,0	29,2	2,9	1,4	10,5	28,2		8,1	2,4	11,0	1,0	5,3	
Mongolsko	100,0		2,1	0,5				7,4	2,1	81,9		5,9	
Bělorusko	100,0		2,6					5,8	1,3	66,2	1,9	22,1	
Gruzie	100,0	1,4	1,4		2,9	1,4		2,2		77,7		12,9	
Rumunsko	100,0	4,7	0,8	1,6	13,4	1,6		3,9	65,4	3,9		4,7	
Turecko	100,0	6,5		2,4	1,6	1,6		2,4		10,5		75,0	
Vietnam	100,0		0,8		4,1	2,5		3,3	12,4	3,3		73,6	
Kyrgyzstán	100,0		26,6						1,6	65,6		6,3	
Sýrie	100,0	62,5			16,7			2,1		4,2		14,6	

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší roční hodnoty

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – způsob vstupu migrantů na území ČR před nelegálním překročením státních hranic ČR ve směru z ČR – porovnání shodného období 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
							v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695			5 689			-46,8	-5 006
z toho cizinců	9 433	100,0		4 745	100,0		-49,7	-4 688
z toho pouze cizinci ve směru z ČR (mínus cizinci s dlouhodobým pobytem, s trvalým pobytem v ČR a žadatelé o azyl v ČR)	5 034	53,4	100,0	2 725	57,4	100,0	-45,9	-2 309
z toho A. vstup nelegální	1 206	100,0	24,0	572	100,0	21,0	-52,6	-634
ve směru z Polska	758	62,9		406	71,0		-46,4	-352
ze SRN	8	0,7		10	1,7		25,0	2

z Rakouska	3	0,2		4	0,7		33,3	1
ze Slovenska	121	10,0		32	5,6		-73,6	-89
letecky	18	1,5		23	4,0		27,8	5
neurčen	298	24,7		97	17,0		-67,4	-201
B. vstup legální	1 743	100,0	34,6	1 159	100,0	42,5	-33,5	-584
ve směru z Polska	987	56,6		536	46,2		-45,7	-451
ze SRN	4	0,2		2	0,2		-50,0	-2
z Rakouska	13	0,7			0,0		-100,0	-13
ze Slovenska	93	5,3		63	5,4		-32,3	-30
letecky	482	27,7		324	28,0		-32,8	-158
neurčen	164	9,4		234	20,2		42,7	70
C. vstup nezjištěn, neuveden	2 085	100,0	41,4	994	100,0	36,5	-52,3	-1 091
ve směru z Polska	17	0,8		2	0,2		-88,2	-15
ze SRN		0,0		1	0,1			1
z Rakouska		0,0		1	0,1			1
ze Slovenska	3	0,1			0,0		-100,0	-3
letecky		0,0		6	0,6			6
neurčen	2 065	99,0		984	99,0		-52,3	-1 081
A+B (způsob vstupu nelegálních migrantů zjištěn)	2 949	100,0	58,6	1 731	100,0	63,5	-41,3	-1 218
z toho: vstup nelegální	1 206	40,9		572	33,0		-52,6	-634
legální	1 743	59,1		1 159	67,0		-33,5	-584
C. vstup nezjištěn, neuveden	2 085	100,0	41,4	994	100,0	36,5	-52,3	-1 091
z toho: vstup nezjištěn	185	8,9		288	29,0		55,7	103
v hlášení základního útvaru S CPP způsob vstupu do ČR neuveden	1 900	91,1		706	71,0		-62,8	-1 194

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zjištěné ve směru z ČR a způsob jejich vstupu na území ČR
- porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku		Km	1.1.-31.12. 2004	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období v [%]	
								absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR - zjištěno osob		2290,4	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho VE SMĚRU z ČR			7 943	74,3	3 559	62,6	-55,2	-4 384
z toho VE SMĚRU z ČR			7 943	100,0	3 559	100,0		
Osoby s legalizovaným pobytem v ČR	Občan ČR		468	5,9	363	10,2	-22,4	-105
	Cizinec TUC v ČR		50	0,6	51	1,4	2,0	1
	Cizinec DUC v ČR		265	3,3	186	5,2	-29,8	-79
	Cizinec z AZ v ČR		2 129	26,8	234	6,6	-89,0	-1 895
Ostatní cizinci			5 031	63,3	2 725	76,6	-45,8	-2 306
Ostatní cizinci			5 031	100,0	2 725	100,0		
z toho způsob vstupu do ČR před NPSH z ČR	Nelegální		1 206	24,0	572	21,0	-52,6	-634
	Legální		1 742	34,6	1 159	42,5	-33,5	-583
	Nezjištěno		269	5,3	321	11,8	19,3	52
	V hlášení neuvedeno		1 814	36,1	673	24,7	-62,9	-1 141

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zjištěné ve směru z ČR do SRN a způsob jejich vstupu na území ČR – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku		Km	1.1.-31.12. 2004	tj. %	1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
							v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR - zjištěno osob		2290,4	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho na hranicích se SRN		810,3	2 457	23,0	1 233	21,7	-49,8	-1 224
z toho na hranicích se SRN		810,3	2 457	100,0	1 233	100,0		
z toho VE SMĚRU DO SRN			2 294	93,4	1 084	87,9	-52,7	-1 210
z toho VE SMĚRU DO SRN			2 294	100,0	1 084	100,0		
Osoby s legalizovaným pobytem v ČR	Občan ČR		71	3,1	32	3,0	-54,9	-39
	Cizinec TUC v ČR		37	1,6	32	3,0	-13,5	-5
	Cizinec DUC v ČR		176	7,7	68	6,3	-61,4	-108
	Cizinec z UT v ČR		375	16,3	83	7,7	-77,9	-292
Ostatní cizinci			1 635	71,3	869	80,2	-46,9	-766
Ostatní cizinci			1 635	100,0	869	100,0		
z toho způsob vstupu do ČR před NP SH do SRN	Nelegální		335	20,5	111	12,8	-66,9	-224
	Legální		393	24,0	401	46,1	2,0	8
	Nezjištěno		137	8,4	124	14,3	-9,5	-13
	V hlášení neuvedeno		770	47,1	233	26,8	-69,7	-537

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zjištěné ve směru z ČR do Rakouska a způsob jejich vstupu na území ČR – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku		Km	1.1.-31.12. 2004	tj. %	1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
							V [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR - zjištěno osob		2290,4	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho na hranicích s RAKOUSKEM		467,3	4 661	43,6	1 618	28,4	-65,3	-3 043
z toho na hranicích s RAKOUSKEM		467,3	4 661	100,0	1 618	100,0		
z toho VE SMĚRU DO RAKOUSKA			4 441	95,3	1 308	80,8	-70,5	-3 133
z toho VE SMĚRU DO RAKOUSKA			4 441	100,0	1 308	100,0		
Osoby s legalizovaným pobytem v ČR	Občan ČR		33	0,7	24	1,8	-27,3	-9
	Cizinec TUC v ČR		5	0,1	7	0,5	40,0	2
	Cizinec DUC v ČR		32	0,7	67	5,1	109,4	35
	Cizinec z AZ v ČR		1 745	39,3	136	10,4	-92,2	-1 609
Ostatní cizinci			2 626	59,1	1 074	82,1	-59,1	-1 552
Ostatní cizinci			2 626	100,0	1 074	100,0		
Z toho způsob vstupu do ČR před NP SH do Rakouska	Nelegální		650	24,8	307	28,6	-52,8	-343
	Legální		1 066	40,6	446	41,5	-58,2	-620
	Nezjištěno		32	1,2	177	16,5	453,1	145
	V hlášení neuvedeno		878	33,4	144	13,4	-83,6	-734

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zadržené ve směru z ČR do Polska a způsob jejich vstupu na území ČR – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku		Km	1.1.-31.12. 2004	tj. %	1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
							v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR - zjištěno osob		2290,4	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
Z toho na hranicích s POLSKEM		761,0	2 368	22,1	1 965	34,5	-17,0	-403
Z toho na hranicích s POLSKEM		761,0	2 368	100,0	1 965	100,0		
z toho VE SMĚRU DO POLSKA			1 088	45,9	939	47,8	-13,7	-149

z toho VE SMĚRU DO POLSKA		1 088	100,0	939	100,0		
Osoby s legalizovaným pobytem v ČR	Občan ČR	351	32,3	304	32,4	-13,4	-47
	Cizinec TUC v ČR	7	0,6	9	1,0	28,6	2
	Cizinec DUC v ČR	55	5,1	46	4,9	-16,4	-9
	Cizinec z AZ v ČR	8	0,7	4	0,4	-50,0	-4
Ostatní cizinci		667	61,3	576	61,3	-13,6	-91
Ostatní cizinci		667	100,0	576	100,0		
z toho způsob vstupu do ČR před NP SH do POLSKA	Nelegální	215	32,2	139	24,1	-35,3	-76
	Legální	282	42,3	260	45,1	-7,8	-22
	Nezjištěno	10	1,5	12	2,1	20,0	2
	V hlášení neuvedeno	160	24,0	165	28,6	3,1	5

Vysvětlivky k tabulkám: cizinec TUC = cizinec s povoleným trvalým pobytem v ČR
cizinec DUC = cizinec s povoleným dlouhodobým pobytem v ČR
cizinec z AZ = žadatel o azyl v ČR

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – počet osob, které využily neregulární cestovní doklad

Státní příslušnost	roky											
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005++
Afghánistán	29	43	28	10	105	47	6	3	6	5	4	3
Albánie	1	3	4	7	12	5	2	3	2	7		2
Alžírsko	2	8	18	6	12	6	9	1		1		2
Angola	5	4	3	2	4	2	4					1
Argentina	1											
Arménie	6	1			2		7	4	3			
Ázerbájdžán												1
Bangladéš	3	5			1	2		1		1	3	1
Barbados	1											
Belgie	5			4		2						
Bělorusko	2	2	1	2	5	10	4	2	3	5	8	22
bez st.příslušnosti	5	5	6	15	5	1	3	1	2		2	3
Bolívie											1	
Bosna a Hercegovina	5	4	1	4	1	8	6	3	1	1	1	1
Brazílie			1									
Bulharsko	95	29	78	88	96	82	54	25	10	6	3	4
Burundi									2			
býv.SFRJ nespecif.	13	12										
býv.SSSR nespecif.	30											
Cote d'Ivoire (Pob reží Slonoviny)	1	1				1	2			1	4	3
Česká republika	256	283	531	222	107	160	120	72	50	41	24	23
Čína	21	49	55	18	49	21	23	10	29	50	22	42
Dánsko				2								
Dominikánská rep.			5	3	15						2	
Egypt			2	1	3	5	1	1			1	1
Ekvádor							2	2				
Eritrea							2	1				1
Etiopie	1	5	1	1	1	1					1	
Filipíny											11	
Francie			2	5			1	2		1	2	
Ghana	9		5	1	3	1	3		3			2
Gruzie						1	2	8	2	4	8	6
Guatemala							1					

Guinea	2	4			3		1	2				
Chile										4	3	
Chorvatsko	4	4		5	3	4			5			
Indie		6	3	2	6	14			1		13	2
Indonésie						2						
Irák	4	36	24	89	126	45	11	8	11	1	7	5
Írán	3	7	8	10	18	3	15	3	3	3	4	2
Itálie	1	1	5	6	2	1	1	1		3		2
Izrael			2			1					1	1
Jemen							1				1	
Jihoafrická rep.			2	1			1					
Jordánsko				2					6			
Kamerun				1			2		1			5
Kanada								1				
Kazachstán			1	10	2		2	3	1		4	1
Keňa						1	1					
KLDR				1								
Kolumbie	1					1						2
Komory											1	
Kongo	1	2			2	2	3	1	3	1		2
Konžská dem. r.-Zair	2	1	4	3	1	3	3	1		1		1
Kostarika										1		
Kuba				3		2	3	1	1	2	3	
Kuvajt			1									
Kyrgyzstán										1	1	1
Libanon		11	2	8		4	4			1	1	
Libérie		2	3	1	1	4	1		1			1
Libye					1							
Litva			1	3	6	2	2	6	16	10	8	1
Lotyšsko			1	2		1	1		2	1	2	
Maďarsko		1	10	13		1	3	1		1		
Makedonie	8	44	40	63	50	16	25	21	3	4	1	9
Malajsie	2			1		1						2
Maroko	1	1	4		2	3	1		1			
Mauretánie		3										1
Mauricius						4						
Moldavsko	2		6	4	10	19	205	149	28	59	130	86
Monako			1									
Mongolsko		2		1			2	1		2	7	13
Mosambik	1											
Nepál	2											1
nezjištěno	11	78	104	98	92	62	51	18	28	27	19	45
Niger								1			2	
Nigérie	3	6	2	14	2	8	3	5	13	5	4	15
Nizozemí	1	4	3	12				1				
Pákistán		4	4	7	6	3	2	2	3	3	10	5
Palestina			2	1	23	3	7	1		3		2
Peru				3		2	1	4	3	8	13	21
Polsko	36	42	43	434	74	69	56	66	50	40	26	13
Portugalsko	1	1		2	1							

Rakousko	3	1	4	3	3			3		1		
Rumunsko	15	68	79	114	47	126	133	122	11	7	6	14
Rusko	2	5	11	7	7	23	26	24	10	22	8	17
Rwanda							1	1				
Řecko			1	3					1			2
Salvador						1						
Senegal	1		2	2	2	2	1		3	2	1	1
Sierra Leone				1	4	12	2	2	3			
Singapur		5		1								
Slovensko	35	22	29	22	25	19	57	33	24	29	11	8
Slovinsko			2	4						1		
Somálsko	3	15	18	5	3	6	3	1	3	4	2	
Spojené arabské emiráty								1				
Srbsko a Černá Hora	54	40	70	83	417	150	32	25	41	32	2	7
Srí Lanka	1	5	3	3	6	8	2	7	4			6
SRN	8	8	13	729	12	5	3		3	3	1	3
Súdán	2		1				4		2		1	1
Svazijsko							1					
Sýrie	1	11	2		15	3	9			1	2	3
Španělsko	1	1		2		1						
Švédsko				1								
Švýcarsko				5								
Tádžikistán	2		2					1				1
Tanzanie			1									
Thajsko		1	2		1	4						1
Tchajwan			1									
Togo							1					
Tunisko		1	1	1	1			1				
Turecko	8	21	4	6	10	28	2	2	2	12	5	11
Ukrajina	21	20	55	101	109	93	129	120	63	130	357	332
Uruguay				2								
USA	1			1	1							
Uzbekistán											3	5
Velká Británie			1	1	1				1		2	
Vietnam	19	97	73	34	101	36	25	20	21	32	20	11
Zimbabwe			1									2
Celkem	754	1 035	1 393	2 322	1 617	1 153	1 091	799	485	580	779	782

Poznámka: ++ Do 31.12.2004 byl ve statistických výstupech a hodnoceních vykazován pouze cestovní pas.

Pro účely tohoto materiálu bylo v zájmu lepší objektivity v meziročních porovnáních hodnocení za rok 2004 rozšířeno i o osobní průkazy.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – využití neregulérních cestovních dokladů – srovnání osob, které použily neregulérní doklad při přechodu SH ČR v roce 2005

Státní příslušnost	celkový počet osob zadržených při neleg.přechodu	z toho s neregulérním cest.dokladem	tj. v %
Afghánistán	5	3	60,0%
Albánie	8	2	25,0%
Alžírsko	6	2	33,3%
Angola	2	1	50,0%
Azerbajdžan	2	1	50,0%
Bangladéš	3	1	33,3%
Bělorusko	154	22	14,3%
bez státní příslušnosti	18	3	16,7%
Bosna a Hercegovina	4	1	25,0%
Bulharsko	216	4	1,9%
Cote d'Ivoire (Pobř.Slonoviny)	8	3	37,5%
Česká republika	944	23	2,4%
Čína	261	42	16,1%
Egypt	11	1	9,1%
Eritrea	1	1	100,0%
Ghana	2	2	100,0%
Gruzie	139	6	4,3%
Indie	235	2	0,9%
Irák	35	5	14,3%
Írán	4	2	50,0%
Itálie	4	2	50,0%
Izrael	3	1	33,3%
Kamerun	7	5	71,4%
Kazachstán	14	1	7,1%
Kolumbie	3	2	66,7%
Kongo	3	2	66,7%
Konžská dem.rep.-Zair	1	1	100,0%
Kyrgyzstán	64	1	1,6%
Libérie	1	1	100,0%
Litva	6	1	16,7%
Makedonie	20	9	45,0%
Malajsie	2	2	100,0%
Mauretánie	1	1	100,0%
Moldavsko	230	86	37,4%
Mongolsko	188	13	6,9%
Nepál	1	1	100,0%
nezjištěno	209	45	21,5%
Nigérie	25	15	60,0%
Pákistán	27	5	18,5%
Palestina	18	2	11,1%
Peru	21	21	100,0%
Polsko	468	13	2,8%
Rumunsko	127	14	11,0%
Rusko	661	17	2,6%
Řecko	5	2	40,0%
Senegal	2	1	50,0%
Slovensko	76	8	10,5%

Srbsko a Černá Hora	36	7	19,4%
Srí Lanka	7	6	85,7%
SRN	332	3	0,9%
Súdán	10	1	10,0%
Sýrie	48	3	6,3%
Tádžikistán	1	1	100,0%
Thajsko	1	1	100,0%
Turecko	124	11	8,9%
Ukrajina	612	332	54,2%
Uzbekistán	29	5	17,2%
Vietnam	121	11	9,1%
Zimbabwe	2	2	100,0%
ostatní	121		
Celkem	5 689	782	13,7%

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zadržené s neplatným cestovním dokladem, převáděné, v úkrytu DP, opakovaně

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695	5 689
z toho zadrženo										
s neregulérním CD	1 393	2 322	1 617	1 153	1 091	799	485	580	779	782
tj. %	5,9	7,9	3,6	3,6	3,3	3,4	3,3	4,4	7,3	13,7
převáděných	4 830	6 627	9 884	7 680	6 963	4 783	2 489	2 136	2 353	761
tj. %	20,4	22,6	22,1	23,8	21,3	20,1	16,9	16,2	22,0	13,4
v úkrytu dopravního prostředku	N	456	1 093	965	1 208	731	417	312	398	180
tj. %		1,6	2,4	3,0	3,7	3,1	2,8	2,4	3,7	3,2
opakovaně	3 259	3 137	7 500	3 936	6 010	4 023	1 804	1 520	1 448	319
tj. %	13,7	10,7	16,8	12,2	18,4	16,9	12,2	11,5	13,5	5,6

Vysvětlivky:

Neplatný cestovní doklad (CD): pro účely hodnotících materiálů SCPP se za „neplatný“ (též „neregulérní“) považuje cestovní doklad, pokud na platný cestovní doklad cestuje jiná osoba („cizí cestovní doklad“), byla provedena výměna fotografie v cestovním dokladu (nebo stránka s fotografií), došlo k přepsání, dopsání nebo vymazání údajů v cestovním dokladu, byly vytrženy nebo vyměněny listy v cestovním dokladu, v cestovním dokladu se vyskytují padělaná víza (a to nejen víza ČR) nebo razítka hraničních přechodů, pokud je cestovní doklad zcela padělán, tzn. jde o napodobeninu existujícího cestovního dokladu nebo o vytvoření fiktivního cestovního dokladu nebo se jedná o cestovní doklad blanco, případně neoprávněně vyplněný doklad.

Převáděná osoba: do kategorie osob „převáděných“ jsou řazeny osoby, u kterých byla základními útvary Policie ČR zaznamenána přítomnost „asistující“ osoby nebo se k použití služeb převaděčů při nelegálním překročení státních hranic doznaly.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – osoby zadržené s neplatným cestovním dokladem, převáděné, v úkrytu DP, opakovaně - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj. %	1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR - zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
Z toho zadrženo s neregulérním CD	779	7,3	782	13,7	0,4	3
převáděných	2 353	22,0	761	13,4	-67,7	-1 592
v úkrytu dopravního prostředku	398	3,7	180	3,2	-54,8	-218
opakovaně	1 448	13,5	319	5,6	-78,0	-1 129

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – **převáděné osoby** – porovnání shodného období 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12. 2004	tj.%	tj.%	1.1.–31.12. 2005	tj.%	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
							v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695	100,0		5 689	100,0		-46,8	-5 006
z toho zjištěno								
převáděných osob	2 353	22,0	100,0	761	13,4	100,0	-67,7	-1 592
z toho na SH ČR s Polskem	71		3,0	40		5,3	-43,7	-31
s Rakouskem	1 177		50,0	358		47,0	-69,6	-819
se Slovenskou republikou	265		11,3	64		8,4	-75,8	-201
se SRN	738		31,4	299		39,3	-59,5	-439
ve vnitrozemí	102		4,3			0,0	-100,0	-102
% převáděných osob z celkového počtu běženců zjištěného v úseku SH ČR:								
z toho na SH ČR s Polskem		30,0			24,2			
s Rakouskem		25,3			22,1			
se Slovenskou republikou		3,0			2,0			
se SRN		31,4			26,3			
ve vnitrozemí		98,1						

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – **osoby zadržené v úkrytech dopravních prostředků**

Rok	1999	tj.%	2000	tj.%	2001	tj.%	2002	tj.%	2003	tj.%	2004	tj.%	2005	tj.%
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	32 325	100	32 720	100	23 834	100	14 741	100	13 206	100	10 695	100	5 689	100
z toho v úkrytu DP														
z toho v úkrytu DP	965	3,0	1 208	3,7	731	3,1	417	2,8	312	2,4	398	3,7	180	3,2
z toho použitý dopravní prostředek:														
Letadlo											1	0,3		
Bus	1	0,1	1	0,1									1	0,6
Kamion, nákladní automobil	743	77,0	767	63,5	517	70,7	339	81,3	212	67,9	130	32,7	113	62,8
Osobní automobil, dodávka	23	2,4	59	4,9	52	7,1	44	10,6	37	11,9	238	59,8	55	30,6
Vlakové soupravy	198	20,5	313	25,9	111	15,2	16	3,8	48	15,4	19	4,8	11	6,1
přeprava kamionů vlakem (ROLA)			68	5,6	51	7,0	18	4,3	15	4,8	9	2,3		
neurčeno											1	0,3		

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - **osoby zadržené v úkrytech dopravních prostředků, podle státní příslušnosti** - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004			1.1.-31.12. 2005			Změna oproti předchozímu období	
							počtu osob zadržené v úkrytu DP	
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	celkem	z toho v úkrytu DP	tj.%	celkem	z toho v úkrytu DP	tj.%	v [%]	absolutní číslo
	10 695	398	3,7	5 689	180	3,2	-54,8	-218
z toho nejvíce občanů nesousedních zemí								
Čína	1 009	292	28,9	261	97	37,2	-66,8	-195
nezjištěno	128	4	3,1	209	27	12,9	575,0	23
Turecko	91	10	11,0	124	8	6,5	-20,0	-2
Irák	35	1	2,9	35	8	22,9	700,0	7
Vietnam	237	25	10,5	121	6	5,0	-76,0	-19
Rusko	3 725	13	0,3	661	5	0,8	-61,5	-8
Indie	149	4	2,7	235	5	2,1	25,0	1
Ukrajina	878	12	1,4	612	3	0,5	-75,0	-9
Bělorusko	63	1	1,6	154	3	1,9	200,0	2
Polsko	553	2	0,4	468	2	0,4	0,0	0

Vysvětlivka: řazeno podle nejvyšší hodnoty v aktuálním období

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – **osoby opakovaně zjištěné** – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
							v [%]	absolutní číslo
nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695	100,0		5 689	100,0		-46,8	-5 006
opakovaně	1 448	13,5	100,0	319	5,6	100,0	-78,0	-1 129
z toho na SH ČR letiště	0,0		0,0	7		2,2		7
s PR	63		4,4	56		17,6	-11,1	-7
s Rakouskem	1 014		70,0	173		54,2	-82,9	-841
se SR	35		2,4	11		3,4	-68,6	-24
se SRN	336		23,2	72		22,6	-78,6	-264

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky – **osoby opakovaně zjištěné** – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004			1.1.-31.12. 2005			Změna oproti předchozímu období	
							počtu osob opakovaně zjištěných	
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	celkem	z toho opakovaně	tj.%	celkem	z toho opakovaně	tj.%	v [%]	absolutní číslo
	10 695	1 448	13,5	5 689	319	5,6	-78,0	-1 129
z toho nejvíce občanů nesousedních zemí								
Rusko	3 725	931	25,0	661	72	10,9	-92,3	-859
Ukrajina	878	62	7,1	612	23	3,8	-62,9	-39
Bulharsko	162	15	9,3	216	23	10,6	53,3	8
Indie	149	5	3,4	235	21	8,9	320,0	16
Mongolsko	121	8	6,6	188	20	10,6	150,0	12
Bělorusko	63	4	6,3	154	19	12,3	375,0	15
Gruzie	564	102	18,1	139	19	13,7	-81,4	-83
Čína	1 009	86	8,5	261	18	6,9	-79,1	-68
Moldavsko	294	37	12,6	230	13	5,7	-64,9	-24
Rumunsko	152	26	17,1	127	13	10,2	-50,0	-13

Vysvětlivka: řazeno podle nejvyšší hodnoty **osob opakovaně zjištěných** v aktuálním období

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - **podíl orgánů ochrany státních hranic na odhalení nelegálních přechodů**

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	23 705	29 339	44 672	32 325	32 720	23 834	14 741	13 206	10 695	5 689
z toho										
orgány ČR	14 281	17 734	25 790	18 867	19 893	14 523	9 938	8 973	7 559	3 774
orgány jiných států	9 165	11 346	18 690	13 269	12 684	8 879	4 425	3 958	3 034	1 826
z toho orgány SRN	7 712	9 519	15 684	8 935	9 288	5 540	2 547	2 045	1 425	751
Rakouska	353	967	1 902	2 954	2 016	1 995	890	944	828	383
Polska	1 068	845	1 080	1 350	1 342	1 312	980	946	749	621
Slovenska	15	11	21	25	22	13	4	9	14	18
ostatní	17	4	3	5	16	19	4	14	18	53
bez zadržení	170	259	259	192	189	143	432	378	102	89
všechny údaje vyjádřeny v %										
Nelegální migrace přes SH ČR zjištěno osob	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho										
orgány ČR	60,2	60,4	57,7	58,4	60,8	60,9	67,4	67,9	70,7	66,3
orgány jiných států	38,7	38,7	41,8	41,0	38,8	37,3	30,0	30,0	28,4	32,1
z toho orgány SRN	32,5	32,4	35,1	27,6	28,4	23,2	17,3	15,5	13,3	13,2
Rakouska	1,5	3,3	4,3	9,1	6,2	8,4	6,0	7,1	7,7	6,7

Polska	4,5	2,9	2,4	4,2	4,1	5,5	6,6	7,2	7,0	10,9
Slovenska	0,1	0,04	0,05	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,3
ostatní	0,1	0,01	0,01	0,02	0,05	0,1	0,0	0,1	0,2	0,9
bez zadržení	1,1	0,9	0,4	0,6	0,4	1,8	2,6	2,1	0,9	1,6

Poznámka: Podíl orgánů ochrany státních hranic na odhalení nelegálních přechodů - případy, ve kterých osoby (cizinci i čeští občané) nedovoleným způsobem překročí státní hranice ČR z různých důvodů nebo se o to prokazatelně pokusí, jsou zjišťovány orgány ČR nebo orgány ochrany hranic jiných států. V případě, že událost zjistí společné hlídky nebo společné týmy na hraničních přechodech, které jsou složeny z policistů RCPP a sousedního státu, jako orgán odhalení se uvádí orgán toho státu, na jehož území byla událost zjištěna.

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - **podíl orgánů ochrany státních hranic** -porovnání shodného období 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12. 2004		1.1.–31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období	
	tj.%		tj.%		v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR (zjištěno osob)	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
celkem zadrženo orgány ČR	7 559	70,7	3 774	66,3	-50,1	-3 785
z toho RCPP - na "zelené" hranici	6 400	59,8	2 576	45,3	-59,8	-3 824
RCPP - na HP	902	8,4	1 135	20,0	25,8	233
OPKP	154	1,4	29	0,5	-81,2	-125
tj. útvary SCPP celkem	7 456	69,7	3 740	65,7	-49,8	-3 716
další složky Policie ČR	101	0,9	25	0,4	-75,2	-76
ost. (celní stráž, městská policie,...)	2	0,02	9	0,2	350,0	7
celkem zadrženo orgány jiných států	3 034	28,4	1 826	32,1	-39,8	-1 208
z toho orgány SRN	1 425	13,3	751	13,2	-47,3	-674
Rakouska	828	7,7	383	6,7	-53,7	-445
Polska	749	7,0	621	10,9	-17,1	-128
Slovenska	14	0,1	18	0,3	28,6	4
ostatní	18	0,2	53	0,9	194,4	35
bez zadržení	102	1,0	89	1,6	-12,7	-13

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - **podíl orgánů ochrany státních hranic** na jednotlivých úsecích SH ČR -porovnání shodného období 2004/2005

Období roku	Km	1.1.–31.12. 2004		1.1.–31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období	
		tj.%		tj.%		v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR							
zjištěno osob		10 695		5 689		-46,8	-5 006
z toho na SH ČR							
s Polskem	761,0	2 368	100,0	1 965	100,0	-17,0	-403
z toho zadrženo: orgány Polska		749	31,6	621	31,6	-17,1	-128
orgány PČR S CPP		1 588	67,1	1 309	66,6	-17,6	-279
bez zadržení		12	0,5	14	0,7	16,7	2
se SRN	810,3	2 457	100,0	1 233	100,0	-49,8	-1 224
z toho zadrženo: orgány SRN		1 425	58,0	751	60,9	-47,3	-674
orgány PČR S CPP		966	39,3	408	33,1	-57,8	-558
bez zadržení		66	2,7	64	5,2	-3,0	-2
s Rakouskem	467,3	4 661	100,0	1 618	100,0	-65,3	-3 043
z toho zadrženo: orgány Rakouska		828	17,8	383	23,7	-53,7	-445
orgány PČR S CPP		3 803	81,6	1 221	75,5	-67,9	-2 582
bez zadržení		21	0,5	11	0,7	-47,6	-10
se SR	251,8	845	100,0	243	100,0	-71,2	-602
z toho zadrženo: orgány SR		14	1,7	18	7,4	28,6	4
orgány PČR S CPP		820	97,0	225	92,6	-72,6	-595
bez zadržení		3	0,4		0,0	-100,0	-3

Nelegální migrace přes státní hranice České republiky - **podíl orgánů ochrany stáních hranic** na jednotlivých úsecích SH ČR v ObŘ -porovnání shodného období 2004/2005

Období roku	Km	1.1.–31.12	tj.%	1.1.–31.12	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
		2004		2005		v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes státní hranice ČR							
Zjištěno osob	2290,4	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	-5 006
z toho na SH ČR							
v teritoriu ObŘ SCPP Ostrava	506,5	1 049	100,0	693	100,0	-33,9	-356
z toho zadrženo orgány: PR		362	34,5	338	48,8	-6,6	-24
SR		10	1,0	8	1,2	-20,0	-2
Policie ČR SCPP na SH ČR s PR		256	24,4	232	33,5	-9,4	-24
Policie ČR SCPP na SH ČR se SR		304	29,0	90	13,0	-70,4	-214
v teritoriu ObŘ SCPP Hradec Králové	258,4	1 288	100,0	958	100,0	-25,6	-330
z toho zadrženo orgány: PR		359	27,9	242	25,3	-32,6	-117
Policie ČR SCPP na SH ČR s PR		920	71,4	714	74,5	-22,4	-206
v teritoriu ObŘ SCPP Ústí nad Labem	430,3	2 084	100,0	1 145	100,0	-45,1	-939
z toho zadrženo orgány: PR		28	1,3	41	3,6	46,4	13
SRN		916	44,0	428	37,4	-53,3	-488
Policie ČR SCPP na SH ČR s PR		412	19,8	363	31,7	-11,9	-49
Policie ČR SCPP na SH ČR se SRN		675	32,4	259	22,6	-61,6	-416
v teritoriu ObŘ SCPP Plzeň	448,5	798	100,0	493	100,0	-38,2	-305
z toho zadrženo orgány: SRN		498	62,4	319	64,7	-35,9	-179
Policie ČR SCPP na SH ČR se SRN		281	35,2	146	29,6	-48,0	-135
v teritoriu ObŘ SCPP České Budějovice	318,5	4 088	100,0	1 287	100,0	-68,5	-2 801
z toho zadrženo orgány: SRN		11	0,3	4	0,3	-63,6	-7
Rakouska		623	15,2	321	24,9	-48,5	-302
Policie ČR SCPP na SH ČR se SRN		10	0,2	3	0,2	-70,0	-7
Policie ČR SCPP na SH ČR s Rakouskem		3 418	83,6	947	73,6	-72,3	-2 471
v teritoriu ObŘ SCPP Brno	328,2	1 118	100,0	484	100,0	-56,7	-634
z toho zadrženo orgány: SR		4	0,4	10	2,1	150,0	6
Rakouska		205	18,3	62	12,8	-69,8	-143
Policie ČR SCPP na SH ČR se SR		516	46,2	135	27,9	-73,8	-381
Policie ČR SCPP na SH ČR s Rakouskem		385	34,4	274	56,6	-28,8	-111

III.4. NELEGÁLNÍ POBYT NA ÚZEMÍ ČR - PORUŠOVÁNÍ POBYTOVÉHO REŽIMU

Nelegální migrace-porušování pobytového režimu - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12. 2004		1.1.–31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období	
		tj. %		tj. %	V [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace - porušování pobytového režimu						
zjištěno událostí	12 772		8 453		-33,8	-4 319
zjištěno osob	16 696	100,0	9 800	100,0	-41,3	-6 896
z toho						
zjištěno útvary Policie ČR						
ve vnitrozemí ČR	12 546	75,1	7 655	78,1	-39,0	-4 891
na HP při výjezdu z ČR	4 150	24,9	2 145	21,9	-48,3	-2 005
na HP při výjezdu z ČR	4 150	100,0	2 145	100,0		
z toho na SH ČR <i>letišťe</i>	263	6,3	169	7,9	-35,7	-94

<i>s Polskem</i>		3 653	88,0	1 806	84,2	-50,6	-1 847
<i>s Rakouskem</i>		45	1,1	11	0,5	-75,6	-34
<i>se Slovenskem</i>		72	1,7	43	2,0	-40,3	-29
<i>se SRN</i>		117	2,8	116	5,4	-0,9	-1
z toho zadržela složka Policie ČR, (popř. hlásil, není-li uveden útvar zadržení)							
RCPP		4 436	26,6	2 289	23,4	-48,4	-2 147
OCP, součásti OPKP, SD		8 889	53,2	5 173	52,8	-41,8	-3 716
ost. složky Policie ČR, OO, MO, SKPV, ...		3 371	20,2	2 338	23,9	-30,6	-1 033
v teritoriu Policie ČR ObŘ SCPP zjištěno osob							
České Budějovice	celkem	397	100,0	202	100,0	-49,1	-195
	z toho: HP výjezd z ČR	31	7,81	5	2,48	-83,9	-26
	osoba se dostavila sama	69	17,38	41	20,30	-40,6	-28
	ostatní ve vnitrozemí ČR	297	74,81	156	77,23	-47,5	-141
Brno	celkem	781	100,0	466	100,0	-40,3	-315
	z toho: HP výjezd z ČR	65	8,32	33	7,08	-49,2	-32
	osoba se dostavila sama	242	30,99	200	42,92	-17,4	-42
	ostatní ve vnitrozemí ČR	474	60,69	233	50,00	-50,8	-241
Praha	celkem	6 889	100,0	4 268	100,0	-38,0	-2 621
	z toho: HP výjezd z ČR	246	3,57	163	3,82	-33,7	-83
	osoba se dostavila sama	1 733	25,16	1 336	31,30	-22,9	-397
	ostatní ve vnitrozemí ČR	4 910	71,27	2 769	64,88	-43,6	-2 141
Ústí nad Labem	celkem	1 506	100,0	899	100,0	-40,3	-607
	z toho: HP výjezd z ČR	99	6,57	104	11,57	5,1	5
	osoba se dostavila sama	412	27,36	137	15,24	-66,7	-275
	ostatní ve vnitrozemí ČR	995	66,07	658	73,19	-33,9	-337
Ostrava	celkem	2 529	100,0	2 255	100,0	-10,8	-274
	z toho: HP výjezd z ČR	863	34,12	1 122	49,76	30,0	259
	osoba se dostavila sama	924	36,54	833	36,94	-9,8	-91
	ostatní ve vnitrozemí ČR	742	29,34	300	13,30	-59,6	-442
Hradec Králové	celkem	3 588	100,0	1 054	100,0	-70,6	-2 534
	z toho: HP výjezd z ČR	2 822	78,65	698	66,22	-75,3	-2 124
	osoba se dostavila sama	105	2,93	90	8,54	-14,3	-15
	ostatní ve vnitrozemí ČR	661	18,42	266	25,24	-59,8	-395
Plzeň	celkem	1 006	100,0	656	100,0	-34,8	-350
	z toho: HP výjezd z ČR	24	2,39	20	3,05	-16,7	-4
	osoba se dostavila sama	217	21,57	185	28,20	-14,7	-32
	ostatní ve vnitrozemí ČR	765	76,04	451	68,75	-41,0	-314

Nelegální migrace-porušování pobytového režimu – porušování pobytového režimu v krajích ČR dle správního členění – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
PPR - zjištěno osob	16 696	100,0	9 800	100,0	-41,3	-6 896
z toho v teritoriu kraje ČR*						
Praha	5 961	35,7	3 669	37,4	-38,4	-2 292
Moravskoslezského	2 432	14,6	2 193	22,4	-9,8	-239
Královéhradeckého	3 300	19,8	940	9,6	-71,5	-2 360
Středočeského	928	5,6	599	6,1	-35,5	-329
Ústeckého	878	5,3	596	6,1	-32,1	-282
Plzeňského	707	4,2	406	4,1	-42,6	-301
Jihomoravského	681	4,1	397	4,1	-41,7	-284
Libereckého	724	4,3	339	3,5	-53,2	-385
Karlovarského	299	1,8	250	2,6	-16,4	-49
Jihočeského	373	2,2	196	2,0	-47,5	-177
Pardubického	179	1,1	72	0,7	-59,8	-107
Olomouckého	89	0,5	55	0,6	-38,2	-34

Zlínského	75	0,4	55	0,6	-26,7	-20
Vysočina	70	0,4	33	0,3	-52,9	-37

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Nelegální migrace-porušování pobytového režimu – porušování pobytového režimu v krajích ČR dle správního členění

Období 1.1.-31. 12. 2005			z toho			
Kraj ČR	Celkem	tj. %	ve vnitrozemí	tj. %	při výjezdu z ČR na hraničním přechodu	tj. %
Praha	3 669	37,4	3 506	45,8	163	7,6
Moravskoslezský	2 193	22,4	1 080	14,1	1 113	51,9
Královéhradecký	940	9,6	272	3,6	668	31,1
Středočeský	599	6,1	599	7,8		0,0
Ústecký	596	6,1	499	6,5	97	4,5
Plzeňský	406	4,1	390	5,1	16	0,7
Jihomoravský	397	4,1	370	4,8	27	1,3
Liberecký	339	3,5	317	4,1	22	1,0
Karlovarský	250	2,6	246	3,2	4	0,2
Jihočeský	196	2,0	191	2,5	5	0,2
Pardubický	72	0,7	57	0,7	15	0,7
Olomoucký	55	0,6	55	0,7		0,0
Zlínský	55	0,6	40	0,5	15	0,7
Vysočina	33	0,3	33	0,4		0,0
Celkem	9 800	100,0	7 655	100,0	2 145	100,0

Vysvětlivka: řazeno podle nejvyšší hodnoty celkového počtu osob

Nelegální migrace-porušování pobytového režimu, osoby dle státní příslušnosti – porovnání shodné období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12. 2004		1.1.–31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období v [%]	
	tj. %		tj. %		absolutní číslo	
PPR - zjištěno osob*	16 696	100,0	9 800	100,0	-41,3	-6 896
z toho nejvíce občanů: *						
Ukrajina	12 491	74,8	6 838	69,8	-45,3	-5 653
Vietnam	719	4,3	598	6,1	-16,8	-121
Čína	286	1,7	311	3,2	8,7	25
Bělorusko	513	3,1	298	3,0	-41,9	-215
Rusko	510	3,1	286	2,9	-43,9	-224
Moldavsko	289	1,7	167	1,7	-42,2	-122
Slovensko	232	1,4	166	1,7	-28,4	-66
Rumunsko	212	1,3	160	1,6	-24,5	-52
Mongolsko	94	0,6	85	0,9	-9,6	-9
SRN	71	0,4	66	0,7	-7,0	-5

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Nelegální migrace-porušování pobytového režimu, osoby dle státní příslušnosti – porovnání shodné období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12. 2004		1.1.–31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období			
					v %		absolutní čísla	
PPR - zjištěno osob	16 696		9 800		-41,3		-6 896	
nejčastěji zjištěno útvary Policie ČR	na HP při výjezdu z ČR	ve vnitrozemí ČR	na HP při výjezdu z ČR	ve vnitrozemí ČR	na HP při výjezdu z ČR	ve vnitrozemí ČR	na HP při výjezdu z ČR	ve vnitrozemí ČR
Celkem	4 150	12 546	2 145	7 655	-48,3	-39,0	-2 005	-4 891
z toho nejvíce občanů*:								
Ukrajina	3 440	9 051	1 667	5 171	-51,5	-42,9	-1 773	-3 880
Vietnam	10	709	3	595	-70,0	-16,1	-7	-114
Čína	10	276	8	303	-20,0	9,8	-2	27
Bělorusko	142	371	46	252	-67,6	-32,1	-96	-119
Rusko	152	358	75	211	-50,7	-41,1	-77	-147

Moldavsko	14	275	23	144	64,3	-47,6	9	-131
Slovensko	10	222	22	144	120,0	-35,1	12	-78
Rumunsko	70	142	26	134	-62,9	-5,6	-44	-8
Mongolsko	7	87	11	74	57,1	-14,9	4	-13
SRN	61	10	59	7	-3,3	-30,0	-2	-3

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty počtu cizinců zjištěných ve vnitrozemí aktuálního roku

Nelegální migrace-**porušování pobytového režimu, cizinci s neregulérním cestovním dokladem** – porovnání shodné období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004			1.1.-31.12. 2005			Změna oproti předchozímu období počtu cizinců opakovaně zjištěných	
PPR - zjištěno osob	celkem	z toho s nereg.CD	tj.%	celkem	z toho s nereg.CD	tj.%	v [%]	absolutní číslo
	16 696	141	0,8	9 800	107	1,1	-24,1	-34
z toho nejvíce občanů								
Ukrajina	12 491	68	0,5	6 838	52	0,8	-23,5	-16
Vietnam	719	20	2,8	598	13	2,2	-35,0	-7
Slovensko	232	2	0,9	166	8	4,8	300,0	6
Moldavsko	289	1	0,3	167	7	4,2	600,0	6
nezjištěno*	30	8	26,7	12	5	41,7	-37,5	-3
Čína	286	6	2,1	311	4	1,3	-33,3	-2
Rumunsko	212	5	2,4	160	3	1,9	-40,0	-2
Mongolsko	94	2	2,1	85	3	3,5	50,0	1
Bělorusko	513	6	1,2	298	3	1,0	-50,0	-3
Rusko	510	9	1,8	286	2	0,7	-77,8	-7

Vysvětlivka: řazeno podle nejvyšší hodnoty **osob s neregulérním cestovním dokladem** v aktuálním období

III.5. REPRESIVNÍ OPATŘENÍ

Nelegální migrace - **represivní opatření vůči cizincům**

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Správní vyhoštění* (počet osob)	9 525	17 289	21 935	14 539	10 042	11 064	12 700	14 176	15 194	10 094
Správní vyhoštění , z toho nejvíce občanů **										
Ukrajina	4 139	9 145	10 146	7 518	5 428	5 252	7 117	8 914	10 158	6 527
Čína	280	201	334	243	62	150	1 089	1 452	1 130	534
Rusko	148	202	248	261	195	183	264	294	818	509
Vietnam	274	255	398	284	134	417	520	495	584	431
Moldavsko	134	675	1 410	1 134	1 614	1 296	801	536	357	342
Bělorusko	29	270	481	392	241	293	446	432	450	304
Indie	42	112	233	48	77	661	579	404	142	187
Rumunsko	687	1 147	1 393	1 880	971	852	146	130	117	150
Mongolsko	22	43	116	97	73	40	24	35	114	130
Turecko	344	223	151	67	26	67	41	75	76	100
Bulharsko	469	802	687	371	167	200	134	139	86	94
Gruzie	2	1	4	12	22	149	111	105	205	94
Realizace správního vyhoštění (počet osob)	369	736	1519	1 891	1 065	2 258	1 481	593	433	761
Soudní vyhoštění	696	802	727	1 094	1 242	761	1 492	1 906	2 168	2 252
z ČR vyhoštěno cizinci letecky	404	473	459	601	523	857	813	424	394	323
Náklady na letenky (v milionech) v Kč	4,66	5,10	5,95	7,26	6,00	8,60	10,04	6,19	7,89	9,70
Realizace správního vyhoštění, z toho nejvíce občanů **:										
Ukrajina	138	326	453	239	544	942	937	343	244	432
Moldavsko	3	6	36	53	163	520	198	67	30	73
Čína			1	1		17	35	51	32	45
Mongolsko	3	1	10	7	6	20	10	7	9	26

Bělorusko	2	10	14	16	23	51	42	14	15	26
Turecko	9	6	11	40	5	2	6	7	3	18
Rusko	9	7	12	11	9	27	30	11	23	13
Gruzie				1	3	23	12	10	11	12
Bulharsko	23	23	24	27	11	49	24	10	6	6
Litva	3	5	6	4	4	24	23	27	11	2
Soudy v trestním řízení uloženo vyhoštění, z toho nejvíce občanům**										
Ukrajina	142	243	346	437	592	316	476	808	905	919
Slovenská rep.	244	230	124	177	161	160	204	332	289	350
Vietnam	6	2	5	10	19	15	71	91	93	124
Rumunsko	70	85	32	69	80	31	97	63	86	109
Polsko	57	42	33	62	55	37	83	108	89	94
Moldavsko		4	16	33	54	35	81	82	74	83
Bělorusko	1	4	7	30	33	12	35	70	64	81
Bulharsko	75	68	64	107	97	53	59	57	74	68
Rusko	6	12	19	19	22	15	45	41	64	56
Srbsko a Černá Hora	12	16	10	34	17	19	26	39	14	26

Vysvětlivky: * Dle zákona 326/1999, o pobytu cizinců (od 1.1. 2000 rozhodnutí o správním vyhoštění cizince namísto tzv. administrativního vyhoštění či zákazu pobytu

** řazeno sestupně podle nejvyšší hodnoty aktuálního roku

Nelegální migrace - **represivní opatření vůči cizincům** – porovnání shodného období 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004		1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Správní vyhoštění (počet osob)	15 194	100,0	10 094	100	-33,6	-5 100
z toho nejvíce občanům* Ukrajiny	10 158	66,9	6 527	64,7	-35,7	-3 631
Čína	1 130	7,4	534	5,3	-52,7	-596
Rusko	818	5,4	509	5,0	-37,8	-309
Vietnam	584	3,8	431	4,3	-26,2	-153
Moldavsko	357	2,3	342	3,4	-4,2	-15
Bělorusko	450	3,0	304	3,0	-32,4	-146
Indie	142	0,9	187	1,9	31,7	45
Rumunsko	117	0,8	150	1,5	28,2	33
Mongolsko	114	0,8	130	1,3	14,0	16
Turecko	76	0,5	100	1,0	31,6	24
Důvody rozhodnutí o správním vyhoštění (počet případů)						
Celkový počet rozhodnutí	19 562	100,0	13 988	100,0	-28,5	-5 574
z toho porušování pobyt. režimu	14 689	75,1	10 347	74,0	-29,6	-4 342
nedovolené překročení státních hranic	3 152	16,1	1 925	13,8	-38,9	-1 227
neuposlechnutí rozhodnutí o správním vyhoštění (zákazu pobytu)	1 171	6,0	1 090	7,8	-6,9	-81
porušení zákona o zaměstnanosti	324	1,7	477	3,4	47,2	153
Realizace správního vyhoštění	433	100,0	761	100,0	75,8	328
z toho nejvíce občanům* Ukrajiny	244	56,4	432	56,8	77,0	188
Moldavsko	30	6,9	73	9,6	143,3	43
Vietnam	8	1,8	67	8,8	737,5	59
Čína	32	7,4	45	5,9	40,6	13
Bělorusko	15	3,5	26	3,4	73,3	11
Mongolsko	9	2,1	26	3,4	188,9	17
Turecko	3	0,7	18	2,7	500,0	15
Rusko	23	5,3	13	1,7	-43,5	-10
Gruzie	11	2,5	12	1,6	9,1	1
Rumunsko	5	1,2	7	0,9	40,0	2
Soudy v trestním řízení uloženo vyhoštění	2 068	100,0	2 252	100	8,9	184
z toho nejvíce občanům* Ukrajiny	905	43,8	919	40,8	1,5	14
Slovensko	289	14,0	350	15,5	21,1	61

Vietnam	93	4,5	124	5,5	33,3	31
Rumunsko	86	4,2	109	4,8	26,7	23
Polsko	89	4,3	94	4,2	5,6	5
Moldavsko	74	3,6	83	3,7	12,2	9
Bělorusko	64	3,1	81	3,6	26,6	17
Bulharsko	74	3,6	68	3,0	-8,1	-6
Litva	57	2,8	58	2,6	1,8	1
Rusko	64	3,1	56	2,5	-12,5	-8
Realizace soudního vyhoštění	678		714		5,3	36
z ČR vyhoštěno cizinců letecky	394		323		-18,0	-71
náklady na letenky (v milionech) Kč	7,89		9,70		22,9	1,81

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Nelegální migrace - zařízení pro zajištění cizinců – porovnání shodného období 2004/2005

Období / rok	1.1. -31.12. 2004		1.1. -31.12. 2005		Změna oproti předchozímu období	
		tj. %		tj. %	v [%]	absolutní číslo
BALKOVÁ (v provozu od 5.11.1998 do 31.12.2005)						
Zařízením prošlo cizinců	468	100,0	536	100,0	14,5	68
celkem propuštěno ze zařízení	476	101,7	678	126,5	42,4	202
podáno žádosti o azyl v zařízení pro zajištění cizinců (od 1.2.2002)	217	46,4	138	25,7		
vyhoštěno	165	35,3	301	56,2	82,4	136
předáno do sousedních států	57	12,2	11	2,1	-80,7	-46
POŠTORNÁ (v provozu od 5.9.2000)						
Zařízením prošlo cizinců	462	100,0	589	100,0	27,5	127
celkem propuštěno ze zařízení	450	97,4	580	98,5	28,9	130
podáno žádosti o azyl v zařízení pro zajištění cizinců (od 1.2.2002)	193	41,8	169	28,7	-12,4	-24
vyhoštěno	168	36,4	269	45,7	60,1	101
předáno do sousedních států	31	6,7	90	15,3	190,3	59
VELKÉ PŘÍLEPY (v provozu od 1.2.2002)						
Zařízením prošlo cizinců	220	100,0	464	100,0	110,9	244
Celkem propuštěno ze zařízení	276	125,5	382	82,3	38,4	106
podáno žádosti o azyl v zařízení pro zajištění cizinců (od 1.2.2002)	118	53,6	115	24,8	-2,5	-3
vyhoštěno	64	29,1	126	27,2	96,9	62
předáno do sousedních států	11	5,0	9	1,9	-18,2	-2
FRÝDEK-MÍSTEK (v provozu od 1.7.2002)						
Zařízením prošlo cizinců	90	100,0	134	100,0	48,9	44
Celkem propuštěno ze zařízení	78	86,7	132	98,5	69,2	54
podáno žádosti o azyl v zařízení pro zajištění cizinců (od 1.2.2002)	36	40,0	28	20,9	-22,2	-8
vyhoštěno	28	31,1	58	43,3	107,1	30
předáno do sousedních států	12		27	20,1	125,0	15
BĚLÁ-JEZOVÁ (v provozu od 1.3.2003)						
Zařízením prošlo cizinců	208	100,0	242	100,0	16,3	34
Celkem propuštěno ze zařízení	156	75,0	264	109,1	69,2	108
podáno žádosti o azyl v zařízení pro zajištění cizinců (od 1.2.2002)	59	28,4	55	22,7	-6,8	-4
vyhoštěno	54	26,0	18	7,4	-66,7	-36
předáno do sousedních států	82		142	106,0	73,2	60

Vysvětlivky: N zařízení nebyla v provozu

Nelegální migrace - zařízení pro zajištění cizinců - porovnání shodného období 2004/2005

Období / rok	1.1. -31.12.		1.1. -31.12.		Změna oproti předchozímu období	
	2004	tj. %	2005	tj. %	v [%]	absolutní číslo
CELKEM ZAŘÍZENÍMI prošlo cizinců	1 448	100,0	1 965	100,0	35,7	517
z toho umístěno cizinců útvary ObŘ S CPP *						
Praha	115	7,9	552	28,1	380,0	437
Ústí nad Labem	393	27,1	368	18,7	-6,4	-25
Plzeň	261	18,0	318	16,2	21,8	57
České Budějovice	241	16,6	272	13,8	12,9	31
Brno	341	23,5	250	12,7	-26,7	-91
Ostrava	16	1,1	106	5,4	562,5	90
Hradec Králové	81	5,6	99	5,0	22,2	18

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

III.6. PODÍL ŽADATELŮ O AZYL NA NELEGÁLNÍ MIGRACI

Nelegální migrace – podíl žadatelů o azyl na nelegální migraci – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.–31.12.			1.1.–31.12.			Změna oproti předchozímu období	
	2004	tj. %	tj. %	2005	tj. %	tj. %	v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR - zjištěno osob	10 695	100,0		5 689	100,0		-46,8	-5 006
z toho cizinců	9 433	88,2		4 745	83,4		-49,7	-4 688
žadatelů o azyl	2 129	19,9	100,0	234	4,1	100,0	-89,0	-1 895
tj. % z počtu cizinců zjištěných při NM přes SH	22,6			4,9				
zjištěno: orgány ochrany hranic ČR	1 652		77,6	131		56,0	-92,1	-1 521
sousedních států	477		22,4	103		44,0	-78,4	-374
žadatelů o azyl při NM přes SH zjištěno opakovaně	773	7,2	36,3	69	1,2	29,5	-91,1	-704
při NM přes SH zjištěno osob opakovaně	1 448	13,5	100,0	319	5,6	100,0	-78,0	-1 129
z toho opakovaně žadatelů o azyl	773		53,4	69		21,6	-91,1	-704
při NM přes SH zjištěno převáděných osob	2 353	22,0	100,0	761	13,4	100,0	-67,7	-1 592
z toho převáděno žadatelů o azyl	241	2,3	10,2	28	0,5	3,7	-88,4	-213
při NM přes SH: žadatel o azyl = osoba převáděná a souběžně opakovaně zjištěná	96	0,9	4,1	7	0,1	0,9	-92,7	-89

Vysvětlivky: v tabulce zkratka NM přes SH - nelegální migrace přes státní hranice

Nelegální migrace - nelegální migraci žadatelů o azyl, 15 nejčtenějších státní příslušnosti – porovnání shodného období roku 2005/2004

Období Roku	1.1.-31.12.		1.1.-31.12.		Změna oproti předchozímu období	
	2004	tj. %	2005	tj. %	v [%]	absolutní číslo
Nelegální migrace přes SH ČR – zjištěno osob	10 695	100,0	5 689	100,0	-46,8	5 006
z toho cizinců	9 433	88,2	4 745	83,4	-49,7	-4 688
žadatelé o azyl zjištěni při NP SH	2 129	100,0	234	100,0	-89,0	-1 895
z toho nejvíce občanů* Indie	6	0,3	37	15,8	516,7	31
Ruska	1 640	77,0	33	14,1	-98,0	-1 607
Mongolska	12	0,6	22	9,4	83,3	10
Ukrajiny	67	3,1	19	8,1	-71,6	-48
Číny	78	3,7	18	7,7	-76,9	-60

Gruzie	156	7,3	18	7,7	-88,5	-138
Běloruska	15	0,7	14	6,0	-6,7	-1
Vietnamu	25	1,2	14	6,0	-44,0	-11
bez státní příslušnosti	10	0,5	7	3,0	-30,0	-3
Sýrie	1	0,0	7	3,0	600,0	6
Uzbekistánu	14	0,7	7	3,0	-50,0	-7
Arménie	9	0,4	6	2,6	-33,3	-3
Kyrgyzstánu	13	0,6	6	2,6	-53,8	-7
Iráku	10	0,5	4	1,7	-60,0	-6
Nigérie	2	0,1	3	1,3	50,0	1

Vysvětlivka: řazeno podle aktuálního období

III.7. READMISNÍ DOHODY

Provádění readmisních dohod se sousedními státy od roku 1996

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celkem vyžádáno k převzetí	12 096	14 821	24 175	16 808	15 620	13 621	7 354	5 773	4 424	1 910
z toho sousedním státem	9 566	11 562	19 969	13 883	12 991	9 727	4 634	4 141	2 791	1 233
stranou ČR	2 530	3 259	4 206	2 925	2 629	3 894	2 720	1 632	1 633	677
Převzato smluvními státy	11 563	14 174	22 955	15 444	14 323	12 413	6 805	5 445	4 272	1 766
z toho sousedním státem	2 547	3 168	3 818	2 363	2 531	3 854	2 684	1 632	1 619	583
stranou ČR	9 016	11 006	19 137	13 081	11 792	8 559	4 121	3 813	2 653	1 183
Nepřevzato smluvními státy	533	647	1 220	1 364	1 297	1 208	549	328	152	144
z toho sousedním státem	24	7	60	7	10	40	36		14	94
stranou ČR	509	640	1 160	1 357	1 287	1 168	513	328	138	50
údaje vyjádřeny v % z celkového počtu vyžádaných osob										
Celkem vyžádáno k převzetí	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
z toho sousedním státem	79,1	78,0	82,6	82,6	83,2	71,4	63,0	71,7	63,1	64,6
stranou ČR	20,9	22,0	17,4	17,4	16,8	28,6	37,0	28,3	36,9	35,4
Převzato smluvními státy	95,6	95,6	95,0	91,9	91,7	91,1	92,5	94,3	96,6	92,5
z toho sousedním státem	21,1	21,4	15,8	14,1	16,2	28,3	36,5	28,3	36,6	30,5
stranou ČR	74,5	74,3	79,2	77,8	75,5	62,8	56,0	66,0	60,0	61,9
Nepřevzato smluvními státy	4,4	4,4	5,0	8,1	8,3	8,9	7,5	5,7	3,4	7,5
z toho sousedním státem	0,2	0,05	0,2	0,04	0,1	0,3	0,5		0,3	4,9
stranou ČR	4,2	4,3	4,8	8,1	8,2	8,6	7,0	5,7	3,1	2,6

Vysvětlivka: Údaje nerozlišují důvod převzetí u občanů smluvních stran, tj. nelegální vstup nebo nelegální pobyt

Provádění readmisních dohod se sousedními státy - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%		1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předch.období	
						v [%]	abs.číslo
Vyžádáno převzetí podle readmisních dohod	4 424		100,0	1 910	100,0	-56,8	-2 514
z toho sousedními státy	2 791		63,1	1 233	64,6	-55,8	-1 558
stranou ČR	1 633		36,9	677	35,4	-58,5	-956
Převzato osob podle readmisních dohod	4 272	100,0	96,6	1 766	100,0	-58,7	-2 506
z toho sousedními státy	1 619	37,9		583	33,0	-64,0	-1 036
stranou ČR	2 653	62,1		1 183	67,0	-55,4	-1 470
Převzetí odmítnuto	152	100,0	3,4	144	100,0	-5,3	-8
z toho sousedními státy	14			94	65,3	571,4	80
stranou ČR	138	100		50	34,7	-63,8	-88

Provádění readmisní dohody mezi ČR a SRN

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celkem vyžádáno k převzetí	8 489	10 372	17 775	10 266	10 632	6 793	3 206	2 518	1 586	740
z toho <i>stranou SRN</i>	8 297	10 259	17 681	10 198	10 515	6 631	3 083	2 444	1 528	720
<i>stranou ČR</i>	192	113	94	68	117	162	123	74	58	20
Převzato smluvními státy	7 981	9 738	16 668	9 222	9 377	5 851	2 807	2 282	1 480	705
z toho <i>stranou SRN</i>	185	113	94	68	116	161	123	74	57	20
<i>stranou ČR</i>	7 796	9 625	16 574	9 154	9 261	5 690	2 684	2 208	1 423	685
Nepřevzato smluvními státy	508	634	1 107	1 044	1 255	942	399	236	106	35
z toho <i>stranou SRN</i>	7				1	1			1	
<i>stranou ČR</i>	501	634	1 107	1 044	1 254	941	399	236	105	35
údaje vyjádřeny v % z celkového počtu vyžádaných osob										
Celkem vyžádáno k převzetí	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
z toho <i>stranou SRN</i>	97,7	98,9	99,5	99,3	98,9	97,6	96,2	97,1	96,3	97,3
<i>stranou ČR</i>	2,3	1,1	0,5	0,7	1,1	2,4	3,8	2,9	3,7	2,7
Převzato smluvními státy	94	93,9	93,8	89,8	88,2	86,1	87,6	90,6	93,3	95,3
z toho <i>stranou SRN</i>	2,2	1,1	0,5	0,7	1,1	2,4	3,8	2,9	3,6	2,7
<i>stranou ČR</i>	91,8	92,8	93,2	89,2	87,1	83,8	83,7	87,7	89,7	92,6
Nepřevzato smluvními státy	6	6,1	6,2	10,2	11,8	13,9	12,4	9,4	6,7	4,7
z toho <i>stranou SRN</i>	0,1				0,01	0,01			0,1	
<i>stranou ČR</i>	5,9	6,1	6,2	10,2	11,8	13,9	12,4	9,4	6,6	4,7

Provádění readmisní dohody mezi ČR a Rakouskem

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celkem vyžádáno k převzetí	1 287	1 354	2 284	3 576	2 229	2 445	1 426	1 232	940	257
z toho <i>stranou Rakouska</i>	871	982	2 048	3 479	2 133	2 311	1 094	1 096	889	216
<i>stranou ČR</i>	416	372	236	97	96	134	332	136	51	41
Převzato smluvními státy	1 280	1 348	2 237	3 285	2 201	2 253	1 313	1 142	910	239
z toho <i>stranou Rakouska</i>	416	372	234	97	94	134	332	136	51	38
<i>stranou ČR</i>	864	976	2 003	3 188	2 107	2 119	981	1 006	859	201
Nepřevzato smluvními státy	7	6	47	291	28	192	113	90	30	18
z toho <i>stranou Rakouska</i>			2		2					3
<i>stranou ČR</i>	7	6	45	291	26	192	113	90	30	15
údaje vyjádřeny v % z celkového počtu vyžádaných osob										
Celkem vyžádáno k převzetí	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
z toho <i>stranou Rakouska</i>	67,7	72,5	89,7	97,3	95,7	94,5	76,7	89,0	94,6	84,0
<i>stranou ČR</i>	32,3	27,5	10,3	2,7	4,3	5,5	23,3	11,0	5,4	16,0
Převzato smluvními státy	99,5	99,6	97,9	91,9	98,7	92,1	92,1	92,7	96,8	93,0
z toho <i>stranou Rakouska</i>	32,3	27,5	10,2	2,7	4,2	5,5	23,3	11,0	5,4	14,8
<i>stranou ČR</i>	67,1	72,1	87,7	89,1	94,5	86,7	68,8	81,7	91,4	78,2
Nepřevzato smluvními státy	0,5	0,4	2,1	8,1	1,3	7,9	7,9	7,3	3,2	7,0
z toho <i>stranou Rakouska</i>			0,1		0,1					1,2
<i>stranou ČR</i>	0,5	0,4	2	8,1	1,2	7,9	7,9	7,3	3,2	5,8

Provádění readmisní dohody mezi ČR a Polskem

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celkem vyžádáno k převzetí	615	638	770	955	600	1 119	902	919	741	633
z toho <i>stranou PR</i>	328	277	221	200	256	744	436	573	346	285
<i>stranou ČR</i>	287	361	549	755	344	375	466	346	395	348
Převzato smluvními státy	614	638	762	933	596	1 084	866	918	733	542
z toho <i>stranou PR</i>	328	277	221	200	256	375	430	346	389	257
<i>stranou ČR</i>	286	361	541	733	340	709	436	572	344	285
Nepřevzato smluvními státy	1		8	22	4	35	36	1	8	91
z toho <i>stranou PR</i>							36		6	91
<i>stranou ČR</i>	1		8	22	4	35		1	2	
údaje vyjádřeny v % z celkového počtu vyžádaných osob										
Celkem vyžádáno k převzetí	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
z toho <i>stranou PR</i>	53,3	43,4	28,7	20,9	42,7	66,5	48,3	62,4	46,7	45,0
<i>stranou ČR</i>	46,7	56,6	71,3	79,1	57,3	33,5	51,7	37,6	53,3	55,0
Převzato smluvními státy	99,8	100	99	97,7	99,3	96,9	96,0	99,9	98,9	85,6
z toho <i>stranou PR</i>	53,3	43,4	28,7	20,9	42,7	33,5	47,7	37,6	52,5	40,6
<i>stranou ČR</i>	46,5	56,6	70,3	76,8	56,7	63,4	48,3	62,2	46,4	45,0
Nepřevzato smluvními státy	0,2		1	2,3	0,7	3,1	4,0	0,1	1,1	14,4
z toho <i>stranou PR</i>							4,0		0,8	14,4
<i>stranou ČR</i>	0,2		1	2,3	0,7	3,1		0,1	0,3	

Provádění readmisní dohody mezi ČR a Slovenskem

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Celkem vyžádáno k převzetí	1 705	2 457	3 346	2 011	2 159	3 264	1 820	1 104	1 157	280
z toho <i>stranou SR</i>	70	44	19	6	87	41	21	28	28	12
<i>stranou ČR</i>	1 635	2 413	3 327	2 005	2 072	3 223	1 799	1 076	1 129	268
Převzato smluvními státy	1 688	2 450	3 288	2 004	2 149	3 225	1 819	1 103	1 149	280
z toho <i>stranou SR</i>	1 618	2 406	3 269	1 998	2 065	3 184	1 799	1 076	1 122	268
<i>stranou ČR</i>	70	44	19	6	84	41	20	27	27	12
Nepřevzato smluvními státy	17	7	58	7	10	39	1	1	8	
z toho <i>stranou SR</i>	17	7	58	7	7	39			7	
<i>stranou ČR</i>					3		1	1	1	
údaje vyjádřeny v % z celkového počtu vyžádaných osob										
Celkem vyžádáno k převzetí	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
z toho <i>stranou SR</i>	4,1	1,8	0,6	0,3	4	1,3	1,2	2,5	2,4	4,3
<i>stranou ČR</i>	95,9	98,2	99,4	99,7	96	98,7	98,8	97,5	97,6	95,7
Převzato smluvními státy	99	99,7	98,3	99,7	99,5	98,8	99,9	99,9	99,3	100,0
z toho <i>stranou SR</i>	94,9	97,9	97,7	99,4	95,6	97,5	98,8	97,5	97,0	95,7
<i>stranou ČR</i>	4,1	1,8	0,6	0,3	3,9	1,3	1,1	2,4	2,3	4,3
Nepřevzato smluvními státy	1	0,3	1,7	0,3	0,5	1,2	0,1	0,1	0,7	
z toho <i>stranou SR</i>	1	0,3	1,7	0,3	0,3	1,2			0,6	
<i>stranou ČR</i>					0,1		0,1	0,1	0,1	

IV. TRESTNÁ ČINNOST CIZINCŮ

Trestně stíhané osoby

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
trestně stíhané osoby (údaje Policie ČR)	118 456	118 395	129 271	127 887	130 234	127 856	123 964	121 393	121 531	121 511
meziroční změna	3 665	-61	10 876	-1 384	2 347	-2 378	-3 892	-2 571	138	20
v %	3,2	-0,1	9,2	-1,1	1,8	-1,8	-3,0	-2,1	0,1	0,02
z toho občané ČR	111 275	111 414	121 573	120 396	122 973	121 690	117 726	114 470	114 316	114 517
meziroční změna	3 651	139	10 159	-1 177	2 577	-1 283	-3 964	-3 256	-154	201
v %	3,4	0,1	9,1	-1,0	2,1	-1,0	-3,3	-2,8	-0,1	0,2
cizinci	7 181	6 981	7 698	7 491	7 261	6 166	6 238	6 923	7 215	6 994
meziroční změna	14	-200	717	-207	-230	-1 095	72	685	292	-221
v %	0,2	-2,8	10,3	-2,7	-3,1	-15,1	1,2	11,0	4,2	-3,1

Trestně stíhané osoby

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
trestně stíhané osoby celkem	118 456	118 395	129 271	127 887	130 234	127 856	123 964	121 393	121 531	121 511
z toho										
trestně stíhaní cizinci	7 181	6 981	7 698	7 491	7 261	6 166	6 238	6 923	7 215	6 994
tj.% z celkové kriminality	6,1	5,9	6,0	5,9	5,6	4,8	5,0	5,7	5,9	5,8
trestně stíhaní cizinci na území ČR (údaje Policie ČR), z toho nejvíce občanů * :										
Slovenská republika	3 701	3 146	2 957	2 184	1 983	1 775	1 982	2 143	2 389	2 412
Ukrajina	615	1 068	1 424	1 665	1 666	1 259	1 333	1 710	1 702	1 513
Vietnam	597	470	725	932	850	577	550	638	672	686
Polsko	436	467	412	416	431	410	383	315	335	294
Rusko	119	134	166	163	199	212	192	163	173	195
SRN	255	224	252	190	258	197	205	196	182	193
Rumunsko	194	223	169	330	224	265	103	124	198	165
Bulharsko	404	288	310	292	317	184	135	225	179	156
Bělorusko	6	49	55	102	83	68	107	106	116	155
Litva	3	25	37	27	20	31	58	87	116	109

Vysvětlivka: * řazeno sestupně podle období aktuálního roku

Trestně stíhaní cizinci – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj.%	1.1.-31.12. 2005	tj.%	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Trestně stíhané osoby v ČR celkem (údaj Policie ČR)	121 531	100,0	121 511	100,0	-0,02	-20
z toho občané ČR	114 316	94,1	114 517	94,2	0,2	201
cizinci	7 215	5,9	6 994	5,8	-3,1	-221
Trestně stíhání cizinci	7 215	100,0	6 994	100,0	-3,1	-221
z toho nejvíce občanů:						
Slovenská rep.	2 389	33,1	2 412	34,5	1,0	23
Ukrajina	1 702	23,6	1 513	21,6	-11,1	-189
Vietnam	672	9,3	686	9,8	2,1	14
Polsko	335	4,6	294	4,2	-12,2	-41
Rusko	173	2,4	195	2,8	12,7	22
SRN	182	2,5	193	2,8	6,0	11
Rumunsko	198	2,7	165	2,4	-16,7	-33
Bulharsko	179	2,5	156	2,2	-12,8	-23
Bělorusko	116	1,6	155	2,2	33,6	39
Litva	116	1,6	109	1,6	-6,0	-7

Trestně stíhaní cizinci - v krajích ČR dle správního členění

Období 1. 1.-31. 12. 2005	z toho cizinec s pobytem v ČR							
Kraj ČR	Celkem	tj. %	neoprávněným**	tj. %	trvalým	tj. %	dlouhodobým	tj. %
Trestně stíháno cizinců	6 994	100,0	9 800	100,0	110 543	100,0	167 499	100,0
z toho v teritoriu kraje ČR*								
Praha	2 288	32,7	3 669	37,4	25 414	23,0	64 497	38,5
Středočeský	616	8,8	599	6,1	11 827	10,7	23 469	14,0
Jihomoravský	608	8,7	397	4,1	9 229	8,3	14 991	8,9
Moravskoslezský	540	7,7	2 193	22,4	10 786	9,8	8 545	5,1
Plzeňský	458	6,5	406	4,1	5 576	5,0	7 607	4,5
Ústecký	440	6,3	596	6,1	11 728	10,6	10 393	6,2
Karlovarský	379	5,4	250	2,6	9 343	8,5	5 089	3,0
Jihočeský	342	4,9	196	2,0	4 526	4,1	6 057	3,6
Liberecký	326	4,7	339	3,5	5 415	4,9	6 256	3,7
Královéhradecký	315	4,5	940	9,6	4 697	4,2	6 594	3,9
Olomoucký	204	2,9	55	0,6	3 961	3,6	3 534	2,1
Zlínský	187	2,7	55	0,6	3 293	3,0	2 633	1,6
Pardubický	165	2,4	72	0,7	2 695	2,4	3 719	2,2
Vysočina	126	1,8	33	0,3	2 053	1,9	4 115	2,5
neurčeno***		0,0		0,0	55	0,05	215	0,1

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty celkového počtu **trestně stíhaných** cizinců

** nelegální migrace-porušování pobytového režimu, *** neuvedeno v IS CIS

Trestně stíhaní cizinci - v krajích ČR dle správního členění - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj. %	1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Trestně stíháno cizinců	7 215	100,0	6 994	100,0	-3,1	-221
z toho v teritoriu kraje ČR*						
Praha	2 213	30,7	2 288	32,7	3,4	75
Středočeského	604	8,4	616	8,8	2,0	12
Jihomoravského	662	9,2	608	8,7	-8,2	-54
Moravskoslezského	693	9,6	540	7,7	-22,1	-153
Plzeňského	461	6,4	458	6,5	-0,7	-3
Ústeckého	458	6,3	440	6,3	-3,9	-18
Karlovarského	382	5,3	379	5,4	-0,8	-3
Jihočeského	348	4,8	342	4,9	-1,7	-6
Libereckého	292	4,0	326	4,7	11,6	34
Královéhradeckého	400	5,5	315	4,5	-21,3	-85
Olomouckého	230	3,2	204	2,9	-11,3	-26
Zlínského	198	2,7	187	2,7	-5,6	-11
Pardubického	161	2,2	165	2,4	2,5	4
Vysočina	113	1,6	126	1,8	11,5	13

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Trestně stíhaní cizinci – porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj. %	1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Trestně stíháno cizinců	7 215	100,0	6 994	100,0	-3,1	-221
z toho v teritoriu ObŘ S CPP:						
Praha	2 817	39,0	2 904	41,5	3,1	87
z toho: na území hl.m.Prahy	2 213	30,7	2 288	32,7	3,4	75
na území PČR správy Středočes.kraje	604	8,4	616	8,8	2,0	12
Ostrava	943	13,1	750	10,7	-20,5	-193
Brno	920	12,8	879	12,6	-4,5	-41
Plzeň	843	11,7	837	12,0	-0,7	-6
Ústí n.Labem	707	9,8	727	10,4	2,8	20
Hradec Králové	618	8,6	532	7,6	-13,9	-86
České Budějovice	367	5,1	365	5,2	-0,5	-2
trestně stíhaní cizinci v teritoriu okresů:						
vnitrozemských (mimo hl.m.Prahu)	2 214	30,7	2 141	30,6	-3,3	-73
příhraničních	2 788	38,6	2 565	36,7	-8,0	-223
Příhraničních	2 788	100,0	2 565	100,0	-8,0	-223
* z toho v teritoriu okresu :						
Cheb	245	8,8	214	8,3	-12,7	-31
Frydek Místek	217	7,8	185	7,2	-14,7	-32
Tachov	145	5,2	159	6,2	9,7	14
Liberec	121	4,3	131	5,1	8,3	10
Teplíce	95	3,4	103	4,0	8,4	8
Česká Lípa	70	2,5	100	3,9	42,9	30
Karviná	112	4,0	99	3,9	-11,6	-13
Karlovy Vary	87	3,1	97	3,8	11,5	10
Český Krumlov	95	3,4	94	3,7	-1,1	-1
Náchod	171	6,1	90	3,5	-47,4	-81
Děčín	90	3,2	87	3,4	-3,3	-3
Znojmo	78	2,8	83	3,2	6,4	5
České Budějovice	94	3,4	79	3,1	-16,0	-15
Chomutov	72	2,6	73	2,8	1,4	1
Sokolov	50	1,8	68	2,7	36,0	18
Uherské Hradiště	58	2,1	68	2,7	17,2	10
Ústí n.Labem	68	2,4	67	2,6	-1,5	-1
Domažlice	70	2,5	63	2,5	-10,0	-7
Trutnov	70	2,5	62	2,4	-11,4	-8
Hodonín	55	2,0	61	2,4	10,9	6
Jablonec n.N.	58	2,1	56	2,2	-3,4	-2
Jindřichův Hradec	57	2,0	55	2,1	-3,5	-2
Zlín	75	2,7	54	2,1	-28,0	-21
Rychnov n.Kněžnou	40	1,4	48	1,9	20,0	8
Klatovy	57	2,0	47	1,8	-17,5	-10
Břeclav	107	3,8	44	1,7	-58,9	-63
Vsetín	44	1,6	42	1,6	-4,5	-2
Ústí n.Orl.	55	2,0	41	1,6	-25,5	-14
Semily	43	1,5	39	1,5	-9,3	-4
Most	64	2,3	38	1,5	-40,6	-26
Bruntál	29	1,0	29	1,1	0,0	0
Prachatice	26	0,9	28	1,1	7,7	2
Šumperk	25	0,9	24	0,9	-4,0	-1
Opava	30	1,1	22	0,9	-26,7	-8
Jeseník	15	0,5	15	0,6	0,0	0

Vysvětlivka: * řazeno podle nejvyšší hodnoty aktuálního období

Trestně stíhaní cizinci dle druhu pobytu na území ČR - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období roku		1.1.-31.12. 2004	tj. %	1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
						v [%]	absolutní číslo
trestně stíhaní cizinci na území ČR		7 215	100	6 994	100	-3,1	-221
Kategorie	druhu pobytu cizince v ČR (speciální hlediska pachatele v FZP)						
2	přechodný pobyt na vízum do 90 dnů	670	9,3	414	5,9	-38,2	-256
3	trvalý pobyt	843	11,7	753	10,8	-10,7	-90
*4	azylant v ČR (cizinec s přiznaným azylem)	12	0,2	18	0,3	50,0	6
5	přechodný pobyt na vízum nad 90 dnů	555	7,7	308	4,4	-44,5	-247
6	neoprávněný pobyt	2 072	28,7	1 973	28,2	-4,8	-99
8	cizinec nepobývá na území ČR	634	8,8	530	7,6	-16,4	-104
9	nic z uvedeného	698	9,7	701	10,0	0,4	3
A	pobyt na vízum za účelem strpění	29	0,4	65	0,9	124,1	36
B	pobyt na vízum za účelem dočasné ochrany	5	0,1	4	0,1	-20,0	-1
C	pobyt na vízum za účelem dostavení se do přijímacího střediska	23	0,3	16	0,2	-30,4	-7
*D	pobyt na vízum za účelem řízení o azylu	147	2,0	162	2,3	10,2	15
E	přechodný pobyt na území ČR bez víza	857	11,9	238	3,4	-72,2	-619
*F	pobyt na výjezdni vízum-nebylo zahájeno řízení o azylu	8	0,1	9	0,1	12,5	1
H	přechodný pobyt na území ČR na povolení k dlouhodobému pobytu	41	0,6	143	2,0	248,8	102
I	přechodný a trvalý pobyt na území ČR na základě zvláštního pobytového povolení	6	0,1	5	0,1	-16,7	-1
J	pobyt na území ČR na vízum za účelem strpění pobytu	1	0,01	2	0,03	100,0	1
K	pobyt na základě zákona o pobytu ozbrojených sil jiných států na území ČR		0,0	2	0,03		2
L	pobyt na diplomatické nebo zvláštní vízum	54	0,7	21	0,3	-61,1	-33
U	pobyt občana EU na území ČR bez zvláštního pobytového povolení	560	7,8	1 630	23,3	191,1	1 070

Vysvětlivky: * - cizinec pobývající na území ČR na základě zákona č.325/1999Sb., o azylu

Vývoj počtu trestných činů spáchaných cizinci dle jednotlivých druhů kriminality

Druh kriminality	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Vraždy celkem	57	57	44	37	39	24	33	24
Loupeže	307	302	276	238	341	285	316	291
Úmyslné ublížení na zdraví	277	273	238	209	265	288	307	302
Násilné činy	1 363	1 303	1098	939	1177	1093	1123	1088
Mravnostní činy	168	110	116	116	128	103	139	129
Krádeže vloupáním	1 377	1 178	884	686	707	706	884	556
Krádeže prosté	1 934	1 779	1778	1454	1277	1319	1611	1352
Krádeže kapesní	171	230	301	142	160	191	229	168
Majetkové činy	5 277	5 366	3568	2677	2346	2742	2898	2307
Maření výkonu úředního rozhodnutí	1 276	1 271	1292	1032	1219	1678	1823	1626
Hospodářské činy celkem	3 195	3 663	2535	1896	1644	1545	1624	1766
Celková kriminalita	12 935	14 192	10 098	8 073	8 014	8 618	9 028	8 353

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných cizinců na území ČR a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2002	tj. %	2003	tj. %	2004	tj. %	2005	tj. %
Vraždy celkem	42	17,8	27	12,9	36	14,6	29	15,5
Loupeže	361	11,9	331	10,5	302	9,6	270	9,6
Úmyslné ublížení na zdraví	271	4,4	301	4,8	302	4,7	319	5,5
Násilné činy	1 125	6,5	1 095	6,3	1 018	5,7	1 006	6,2
Mravnostní činy	99	6,8	88	6,3	109	7,9	118	8,6
Krádeže vloupáním	385	3,3	373	3,2	394	3,7	353	3,7
Krádeže kapesní	154	14,8	232	19,2	183	14,8	198	14,4
Krádeže prosté	993	4,1	1 120	4,8	1 231	5,4	1 184	5,3
Majetkové činy	1 634	3,9	1 799	4,4	1 903	4,9	1 819	4,9
Maření výkonu úředního rozhodnutí	1 100	15,3	1 515	17,9	1 685	17,5	1 468	14,5
Hospodářské činy celkem	1 082	4,4	1 187	5,5	1 177	5,1	1 255	4,5
Celková kriminalita	6 238	5,0	6 923	5,7	7 215	5,9	6 994	5,8

Poznámka: Podíl se vztahuje k osobám stíhaným celkem výhradně v rámci určitého druhu kriminality

Srovnání počtu cizinců stíhaných a vyšetřovaných pro trestnou činnost za období 1.1.-31.12.2004 – 1.1.-31.12.2005 a jejich podílu na celkovém počtu pachatelů

KRAJ	pachatelé celkem		cizinci				
	2004	2005	2004	2005	změna v %	tj. % z cel. počtu 2004	2005
Praha	14 400	15 191	2 213	2 288	3,39	15,4	15,06
Středočeský	10 253	10 119	604	616	1,99	5,9	6,09
Jihočeský	8 048	8 237	367	365	-0,54	4,6	4,43
Západočeský	11 633	11 132	843	837	-0,71	7,2	7,52
Severočeský	21 551	21 687	707	727	2,83	3,3	3,35
Východočeský	11 360	11 705	618	532	-13,92	5,4	4,55
Jihomoravský	18 957	18 983	920	879	-4,46	4,9	4,63
Severomoravský	25 329	24 457	943	750	-20,47	3,7	3,07
Celkem Česká republika	121 531	121 511	7 215	6 994	-3,06	5,9	5,76

Odsouzení cizinci

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Odsouzení cizinci na území ČR (údaje MS ČR)										
Celkem cizinců	3 318	3 334	3 545	4 769	4 558	3 714	3 389	3 676	4 099	4 223
meziroční změna	356	16	211	1 224	-211	-844	-325	287	423	120
v %	12,0	0,5	6,3	34,5	-4,4	-18,5	-8,8	8,5	11,5	2,9

Odsouzení cizinci

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Odsouzení cizinci na území ČR (údaje MS ČR)										
Celkem cizinců	3 318	3 334	3 545	4 769	4 558	3 714	3 389	3 676	4 099	4 223
z toho nejvíce občanů*										
Slovenská rep.	1 712	1 593	1 477	1 649	1 159	1 010	923	1 013	1 132	1 239
Ukrajina	223	419	689	1 049	1 278	939	882	1 053	1 164	1 125
Vietnam	346	261	183	484	551	428	332	327	368	407
Polsko	161	180	178	182	161	167	199	157	183	178
Rumunsko	109	142	110	185	228	157	114	79	127	165
Rusko	32	39	68	84	100	93	86	99	111	113
Bělorusko	15	11	45	79	66	49	60	83	94	111
Bulharsko	116	134	157	161	170	114	87	73	102	99
Moldavsko	7	15	43	110	219	196	110	109	98	98
Litva	4	3	14	28	17	14	40	40	77	83

Vysvětlivky: * řazeno sestupně podle nejvyšší hodnoty aktuálního roku

Odsouzení cizinci - porovnání shodného období roku 2004/2005

Období Roku	1.1.-31.12. 2004	tj. %	1.1.-31.12. 2005	tj. %	Změna oproti předchozímu období	
					v [%]	absolutní číslo
Odsouzení cizinci na území ČR (údaj MS ČR)						
Celkem cizinců	4 099	100,0	4 223	100,0	2,9	124
z toho nejvíce občanů:						
Slovenská rep.	1 132	15,7	1 239	29,4	9,5	107
Ukrajina	1 164	16,1	1 125	26,7	-3,4	-39
Vietnam	368	5,1	407	9,6	10,6	39
Polsko	183	2,5	178	4,2	-2,7	-5
Rumunsko	127	1,8	165	3,9	29,9	38
Rusko	111	1,5	113	2,7	1,8	2
Bělorusko	94	1,3	111	2,6	18,1	17
Bulharsko	102	1,4	99	2,3	-2,9	-3
Moldavsko	98	1,4	98	2,3	0,0	0
Litva	77	1,1	83	2,0	7,8	6

Vysvětlivky: * řazeno sestupně podle nejvyšší hodnoty aktuálního roku

V. INTEGRACE A STÁTNÍ OBČANSTVÍ

Udělení státního občanství České republiky za rok 2005

Státní příslušnost	Počet osob
Albánie	4
Alžírsko	9
Arménie	18
Bělorusko	26
Bosna a Hercegovina	62
Bulharsko	43
Gruzie	4
Chorvatsko	2
Irák	7
Izrael	3
Jemen	2
Jordánsko	6
Kanada	4
Kazachstán	40
Kongo	4
Kostarika	2
Kuba	10
Laos	2
Makedonie	13
Moldávie	11
Nigérie	3
Palestina	2
Polsko	167
Rumunsko	143
Rusko	133
Řecko	7
Senegal	2
SRN	9
Srbsko a Černá Hora	25
Sýrie	4
Turecko	2
Tunisko	2

Ukrajina	234
Ukrajina (Černobyl)	3
USA	11
Vietnam	62
Bez státního občanství	19
Azylanti x)	59
Ostatní xx)	18
CELKEM	1 177

x) z toho	
Afghánistán	1
Arménie	14
Bělorusko	9
Bosna a Hercegovina	1
Bulharsko	5
Dominikánská republika	1
Etiopie	1
Ghana	2
Gruzie	4
Irák	1
Írán	3
Kazachstán	3
Kongo	5
Rusko	1
Srbsko a Černá Hora	1
Sýrie	1
Togo	1
Turkmenistán	3
Ukrajina	2

xx) z toho	
Angola	1
Argentina	1
Bangladéš	1
Benin	1
Dominikánská republika	1
Egypt	1
Ekvádor	1
Guinea Bissau	1
Indie	1
Indonésie	1
Kambodža	1
Kypr	1
Maďarsko	1
Mali	1
Mongolsko	1
Súdán	1
Tádžikistán	1
Uruguay	1

Poznámka: Údaje obsažené v tabulce nezahrnují občany Slovenské republiky

Abecední seznam použitých zkratk

AFIS	- identifikace osob na základě otisků prstů
BGS	- Bundesgenzschutzamt (pohraniční policie SRN)
BPOL	- Spolková policie (nahradila BGS)
CAHAR	- Výbor pro právní otázky územního azylu, uprchlíky a osoby bez státní příslušnosti (<i>Ad Hoc Committee of Experts on the Legal Aspects of Territorial Asylum, Refugees and Stateless Persons /Council of Europe/</i>)
CDMG	- Řídící výbor pro migraci Rady Evropy (<i>Committee for Demography and Migration</i>)
CIREFI	- Centrum pro informace, diskusi a výměnu názorů k překačování hranic a imigraci (<i>Center for Information, Discussion and Exchange of Opinions on the Border Crossings and Immigration</i>)
CIS	- Cizinecký informační systém
COREPER	- Výbor stálých zástupců (Comité des représentants permanens)
C-VIS	- Centrální vízový informační systém
DDC	- Zařízení pro děti-cizince a středisko výchovné péče
ECAC	- Evropské konference pro civilní letectví
EFQM	- model Evropské nadace pro řízení kvality
EFTA	- pracovní skupina Rady Evropské unie - Evropské sdružení volného obchodu
ENF	- Evropský návratový fond
ENO	- Evidence nežádoucích osob
EP	- Evropský parlament
ERF	- Evropský fond pro uprchlíky
ES	- Evropská společenství
ESSK	- Evidenční systém statistiky kriminality
EU	- Evropská unie
EU/EHP	- Evropský hospodářský prostor
EURES	- Evropské služby zaměstnanosti
EURODAC	- systém založený na povinném snímání otisků prstů žadatelů o azyl a cizinců nelegálně překračujících vnější hranice Evropské unie
GK	- Generální konzulát
ICMPD	- Mezinárodní centrum pro rozvoj migračních politik (<i>International Centre for Migration Policy Development</i>)
IAS	- Integrovaný azylové středisko
IOM	- Mezinárodní organizace pro migraci (<i>International Organization for Migration</i>)
MOPNZC	- Meziřesortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců
MPO	- Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	- Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
MV	- Ministerstvo vnitra
MVP/EVC	- Modernizace vízového procesu/evidence cizinců
MZV	- Ministerstvo zahraničních věcí
NNO	- nevládní neziskové organizace
N.SIS ČR	- Národní sekce Schengenského informačního systému
OAMP	- Odbor azylové a migrační politiky
ObŘ SCPP	- Oblastní ředitelství cizinecké a pohraniční policie
OCF	- Oddělení cizinecké policie
OECD	- Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (<i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)
OMPS	- Odbor mezinárodní policejní spolupráce
OPKP	- Odbor pátrání a kontroly pobytu
OSN	- Organizace spojených národů
OSŘI PP ČR	- Odbor systémového řízení a informatiky Policejního prezidia České republiky
PČR	- Policie České republiky
PoS	- Pobytové středisko

PřS	- Přijímací středisko <i>žadatelů o azyl</i>
RCPP	- Referáty cizinecké a pohraniční policie
ŘSCPP	- Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie
SAP ČR	- Schengenský akční plán České republiky
SCIFA	- Strategický výbor pro imigraci, hranice a azyl (<i>Strategic Committee on Immigration, Borders and Asylum</i>)
SCPP	- Služba cizinecké a pohraniční policie
SČKCH	- Sdružení Česká katolická charita
SIP	- Státní integrační program
SIRENE.ČR	- Národní místo pro předávání a koordinaci informací (<i>Supplementary Information Request At (the) National Entry</i>)
SIS	- Schengenský informační systém
SM Brusel	- Stálá mise Brusel
SOZE	- Sdružení občanů zabývajících se emigranty
SUZ	- Správa uprchlických zařízení MV ČR
UNHCR	- Úřad vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky (<i>United Nations High Commissioner for Refugees</i>)
ÚOOZ SKPV	- Útvar pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování
VIS	- Vízový informační systém
VISA	- pracovní skupina Rady Evropské unie - Víza
VISION	- síť schengenských konzultací při udělování víz (<i>Visa Inquiry Open-Border Network</i>)
ZÚ	- Zastupitelský řad
VÚ Permon	- Výchovný ústav Permon
ZZC	- Zařízení pro zajištění cizinců

